

MICHEL ZEVACO

PARDAILLAN ȘI FAUSTA

PARTEA 1

MOARTEA FAUSTEI

În zorii zilei de 21 februarie 1590, dangățul funebru al clopotului vestitor de moarte suna deasupra Romei papilor — Romei lui Sixt al V-lea. Vuietul surd care se revărsa pe străzile încă învăluite în întuneric arăta că mari mulțimi se îndreptau spre o întâlnire misterioasă, întâlnirea avea loc în Piața del Popolo, unde era ridicat un eșafod. Scăpărând în mâinile călăului, secula se va ridica deasupra unui cap. Capul se va rostogoli. Potrivit sentinței, călăul îl va apuca de păr și-l va arăta norodului Romei... Și va fi capul unei femei frumoase și tinere, al cărei nume celebru, evocator al celei mai stranie aventuri petrecute în acele vremuri de demult, era șoptit cu un fel de admirație de către mulțimea adunată în jurul eșafodului :

— Fausta ! Fausta ! Fausta e cea care va muri !

Principesa Fausta era închisă în castelul Saint-Ange de zece luni, de când fusese făcută prizonieră în aceeași Romă în care-l atrăsese pe cavalerul Pardaillan... Singurul om pe care-l iubise... căruia i se dăruise... pe care, în cele din urmă, ar fi vrut să-lucidă, pe care, fără îndoială, acum îl credea mort. Și astfel, nemaipo menita aventurieră, care visase să reînnoade tradiția papesei Ioana, aștepta ziua în care va fi executată

Papessa Ioana — personaj feminin, care, după legendă mult timp în circulație, ar fi ocupat la o dată incertă tronul pontifical. La originea acestei legende stă influența pe care au avut-o în alegerile pontificale prințesele toscane, Teodora și Marozia.

sentința de condamnare la moarte pronunțată împotriva ei. Fapt cutremurător, execuția fusese amânată pentru că, în momentul când Fausta urma să fie dată pe mâna călăului, se aflase că era pe cale să devină mamă. Dar acum, când copilul venise pe lume, nimic n-o mai putea salva.

în curând va bate pentru ea ceasul când avea să plătească îndrăzneala și înverșunata-i luptă împotriva lui Sixt al V-lea. în dimineața aceea Fausta trebuia să moară !

în dimineața aceea, într-una din fastuoasele săli ale Vaticanului, doi bărbați stând în picioare, față în față, își aruncau în obraz cuvinte pline de ură ce păreau și mai înfricoșătoare din pricina atitudinii lor neclintite și parcă împietrite. Erau bărbați în puterea vârstei și chipeși amândoi. Deși aparțineau bisericii, purtau cu grație semeață armoniosul costum al cavalerilor epocii ; erau mari seniori, de bună seamă. Iar în inimile lor clocoțea aceeași ură, pentru că dragostea pentru aceeași femeie îi învrăjbiase.

Unul dintre ei se numea Alexandru Peretti ! Numele de familie al sanctității sale Sixt al V-lea ! Omul acesta era într-adevăr, nepotul papii. Tocmai fusese numit cardinal de Montalta. Era socotit pe față urmașul lui Sixt al V-lea, al cărui sfetnic și confident era. Celălalt se numea Hercule Sfondrato și aparținea uneia dintre cele mai bogate familii din Romagna ; își îndeplinea funcția de mare judecător cu o severitate care făcea din el unul dintre cei mai strașnici executori ai ideilor lui Sixt al V-lea.

Iată ce-și spuneau cei doi bărbați :

— Ascultă, Montalta, ascultă ! Iată că sună clopotul.. nimic n-o mai poate salva acum, și nimeni !

— Am să mă arunc la picioarele papii, gemu nepotul lui Sixt al V-lea și am să obțin iertarea ei...

— Papa,! Păi,dac-ar avea puterea s-o facă, mai curând ar omorî-o cu mâinile lui, decât s-o salveze. Știi Montalta, știi bine că numai eu pot s-o salvez pe Fausta. Ieri i s-a citit sentința. Acum eșafodul este ridicat. Într-o oră, Fausta va înceta să mai trăiască, dacă nu-mi juri pe Cristos, pe cununa lui de spini și pe rănilor lui, că renunți la ea ...

— Jur ... — băigui Montalta.

Și se opri, buimăcit de durere, de furie și de groază.

— Ei bine — mârâi Sfondrato — ce juri ?

Erau acum atât de aproape unul de celălalt, încât se atingeau. Privirile lor rătăcite își aruncară o ultimă amenințare, iar mâinile lor frământară mânerele pumnalelor.

— Jură, hai, jură odată ! repetă Sfondrato.

— Jur — tună Montalta — să-mi smulg mai curând inima decât să renunț la a o iubi pe Fausta, chiar dacă ea' mi-ar purta o ură la fel de nepieritoare pe cât e dragostea mea. Jur că, atâta timp cât voi trăi, nimeni nu se va atinge de Fausta, fie el călău, mare judecător sau papa însuși. Jur s-o apăr singur, împotriva întregii Rome, dacă va fi nevoie. Și până una alta, judecătorule, mori tu primul, pentru că tu ești cel care ai rostit sentința !

În aceeași clipă, cu o mișcare fulgerătoare, cardinalul Montalta, nepotul papii Sixt al V-lea, ridică pumnalul și-l înfipse în umărul lui Hercule Sfondrato.

Apoi, cu un fel de horcăit, care era poate un blestem sau poate o rugăciune, Montalta se repezi afară.

Primind lovitura, Hercule Sfondrato căzu în genunchi. Dar aproape imediat după aceea se ridică, își desfăcu tunică și-și dădu seama că pumnalul lui Montalta nu străbătuse prin zălele care-i acopereau pieptul.

— Cămășile astea de oțel care se fabrică la Milano sunt într-adevăr bine călite — murmură Hercule cu un zîmbet sinistru. Consider că am primit lovitura, Montalta ! Și-ți jur că pumnalul meu va ști să găsească drumul spre inima ta Alergând prin labirintul coridoarelor, al sălilor imense, al curților și al scăriilor, Montalta pătrunsesse în pasajul boltit care lega Vaticanul de castelul Saint-Ange și ajunsese la temnița în care Fausta, înfrântă, aștepta clipa morții.

Montalta se apropie tremurând de ușa grea păzită de doi halebardieri. Cei doi soldați schițară un gest, ca pentru a-și încrucișa halebardele. Dar fie din pri-cina autorității, desigur, imense, pe care o avea la Vatican

nepotul lui Sixt al V-lea, fie din pricină că înfățișarea lui, în momentul acela, era înfricoșătoare, cei doi paznici se dădură înapoi.

Montalta deschise ferestruia prin care se putea vedea ce se petrece în interiorul temniței.

Și iată ce văzu atunci cardinalul Montalta prin fe-restruie... Fugară și fericită viziune de vis funerar.

Pe un pat îngust sta culcată o femeie tânără ... mama cea tânără... Fausta... ființă de o frumusețe orbitoare. A luat copilul în brațe și l-a ridicat cu un gest plin de forță și de bunătate, privindu-l cu ochii ei mari și adânci, strălucitori ca niște diamante. Lîngă pat se afla confidenta ei.

Iar Fausta, cu un glas ciudat de calm, rosti :

— Myrthis, îl vei lua și-l vei duce departe de Roma, departe de Italia. Nu-ți fie teamă, nimeni nu te va împiedica să ieși din castelul Saint-Ange ; am obținut ca, o dată cu mine, să se stângă și răzbunarea lui Sixt al V-lea.

— Nu mă voi teme de nimic — răspuse Myrthis cu un zel înflăcărat. Căci dacă dumneavoastră veți muri, eu va trebui să trăiesc, și voi trăi pentru el.

Fausta încuviință din cap, ca pentru a lua act de această promisiune. După un minut de tăcere, rosti cu ochii ațintiți spre copil :

— Fiu al Fauste !... Fiu al lui Pardaillan !.. ce se va întâmpla cu tine ?... Mama ta, pe patul de moarte, îți dă sărutul mândriei și al forței prin care speră că sufletul ei să trăiască în ființa ta !... Fiu al lui Pardaillan și al Fauste, ce se va întâmpla cu tine ?...

S-a sfârșit : Myrthis l-a luat în brațe pe copilul pe care va trebui să-l ducă departe de Roma, departe de Italia, pe fiul Fauste și al lui Pardaillan. Și se retrase, întorcându-se cu spatele, ca pentru a-i ascunde micuțului , nevinovat, de-abia intrat în viață, vederea mamei sale, ce pășeste spre moarte.

Cu un gest de un calm funebru, Fausta deschide medalionul de aur, pe care-l poartă la gât, și toarnă într-un pocal dinainte pregătit boabele de otrăvă ascunse în acel medalion.

S-a sfârșit : Fausta goleşte pocalul dintr-o sorbitură și se prăbușește pe pernă ... Moartă.

II

MARELE INCHIZITOR AL SPANIEI

De dincolo de ușa grea se auzi un țipăt înfricoșător, de spaimă și de groază. Era Montalta care-și striga uluirea, Montalta care gemea, lovit ca de-un trăsnet de acest deznodământ neprevăzut.

— Moartă ?... Cum ? ! Ea e moartă ! O, nebunie ! Cum de nu m-am gândit că Fausta, ca să n-o atingă călăul, își va lua viața !

Și aproape în aceeași clipă se năpusti, cu toată forța, în ușă, izbind-o furios cu pumnii și bîguind :

— Repede, repede ! Ajutor !... Cine știe, ar mai putea fi salvată !

Apoi, dîndu-și seama de zădărnicia acestei încercări, se adresă halebardierilor, care asistau nepăsători la deznădejdea lui :

— Deschideți ! Deschideți o dată ! Vă spun că moare... că trebuie salvată !

Unul dintre cei doi paznici răspuse :

— Ușa aceasta nu poate fi deschisă decât de către monseniorul mare judecător.

— Hercule Sfondrato !... Blestemat să fiu !...

Și Montalta căzu în genunchi, cu capul în mâini, zguduit de hohote de plîns.

În clipa asta, o voce calmă rosti :

— Și eu am dreptul să deschid această ușă și o și deschid !

Montalta se ridică dintr-o săritură. Îl privi o clipă pe omul care vorbise astfel și, cu o teamă surdă, amestecată cu respect, murmură :

— Marele inchișitor al Spaniei !

Inigo de Espinosa, cardinalul arhiepiscop de Toledo, mare inchișitor al Spaniei, rudă apropiată și urmaș al lui Diego de Espinosa, era un om de cincizeci de ani,

întal, puternic și o figură aproape blândă, sau, mai bine zis, căruia rar i se întâmpla să exprime deschis vreun sentiment. Inchișitorul se afla de o lună la Roma. Venise să îndeplinească acolo o misiune pe care nimeni nu o cunoștea. Avusese cu Sixt al V-lea numeroase între vederi la care nu' mai fusese nimeni de față. Se observase însă că bătrânul papă, un combatant îndeobște atât de puternic și de primejdios în discuțiile diplomatice, ieșise din întâlnirile sale cu Espinosa din ce în ce mai slăbit, din ce în ce mai îmbătrânit. Se mai știa, de asemenea, că inchișitorul trebuia a doua zi să ia din nou drumul Spaniei.

La un gest poruncitor al lui Espinosa, cei doi paznici se înclinară tremurând și merseră. tocmai în celălalt capăt al îngustului coridor, pentru a-și relua veghea monotonă.

Fără să mai rostească vreo vorbă, Espinosa deschise ușa și pătrunse în temniță, așa cum spusese.

Montalta se grăbi să-l urmeze, cu inima plină de o bucurie nestăpînită, cu sufletul copleșit de o speranță pe cât de puternică, pe atât de nebunească. Fără să știe de ce, dar având certitudinea că acolo se va produce o minune, sub ochii lui și pentru el, se năpusti spre patul îngust pe care zăcea trupul Fauste.

Și deodată, rămase pironit în loc... Privirile lui rătăcite se ațintiră cu durere, cu furie... cu ură, asupra făpturii micuțe din brațele confidentei.

Simpla vedere a copilului fusese de ajuns ca să dezlănțuie în sufletul acestui om puternic o lume întreagă de gânduri furtunoase, a căror suflare otrăvită mătura și nimicea orice sentiment omenesc, nelăsând nimic în jur... nimic altceva decât o ură de moarte... căci acest copilaș era fiul lui Pardaillan !

Nevinovata făptură, prevenită fără îndoială de vreun instinct misterios și sigur, începu să seîncească și se ghemui în brațele celei care, de aci înainte, avea să-i fie mamă.

Iar Myrthis, stînd în picioare, cu ochii ațintiți pe chipul răvășit al acestui necunoscut, strânse și mai tare copilul, într-o îmbrățișare aproape maternă, pentru a-l ocroti.

Nici un amănunt al acestei scene fulgerătoare și nespuse de grăitoare prin însuși mutismul ei nu scapă ochiului ager al marelui inchișitor. -

Dar cu o voce calmă, aproape blândă, acesta spuse, arătând spre ușa deschisă :

— Femeie, ești liberă. îndeplinește-ți . misiunea de mamă ce ți-a fost încredințată. Pleacă, și 'Dumnezeu să te aibă în pază !

Apoi, poruncitor, către cele două străji, încremenite la capătul coridorului :

— Lăsați-o să treacă, din mila mărinimosului Sixt ! Strângând la pieptul ei, în tăcere, pe fiul lui Pardailan, Myrthis trecu pragul porții și se îndepărtă cu pași repezi.

Espinosa închise ușa după ea și se așeză în liniște la căpățiul Faustei, moartă.

Când copilul dispăru, cardinalul Montalta se întoarse spre Fausta, a cărei față, ce începuse să pălească, aureolată de splendoarea părului ei lung, ieșea la iveală din albeața pernei. O privi o clipă, apoi se prăbuși, luă mâna Faustei, care atârna afară din pat, sărută îndelung această mână care se și răcise și izbucni în hohote de plîns :

— Fausta ! Fausta !... Să fie oare adevărat că ești moartă ?...

Deodată însă, sări în picioare, cu ochii injectați, strângând în mână pumnalul și urlînd :

— Vai de cei care mi-au ucis-o !

în clipa aceea se trezi față în față cu inchișitorul și, fulgerător, își redobîndi simțul realității. Cu o voce când pătimașă, când rugătoare, i se adresă astfel lui Espinosa :

— Monsenior ! Monsenior ! De ce m-ați adus aici ? De ce ?... Ah, iată, «monseniore, nu știu dacă nu mi s-au tulburat mințile, dar mi se pare... da, ghicesc... simt... văd că sunteți aici ca să faceți o minune... Mi-o veți învia, nu-i așa ?... Vă implor, vorbiți monseniore !... Dar vorbiți o dată. căci altfel, pe Dumnezeu, mă duc după ea !

Cu un gest furios, își îndreptă pumnalul spre piept, gata să-l străpungă.

Atunci Espinosa, cu glasul lui mereu potolit, rosti

— Domnule, otrava pe care a luat-o sub ochii dumi tale, principesa Fausta, i-a fost dată de Magni , negustorul de ierburi pe care-l cunoști... Acest Magni e omu meu... Există un singur antidot... Și acest antidot îl am la mine... Iată-l !

Și spunând acestea, Espinosa scotoci prin pungă Lui și scoase din ea un flacon minuscul.

Un strigăt de nestăpînită bucurie țîșni de pe buzele lui Montalta. Apucând mâinile inchișitorului, îi spuse cu glas plin de emoție :

— Ah, monseniore, salvați-o !... Salvați-o și apoi luați-mi mie viața... v-o ofer.

— Domnule cardinal, viața dumitale este prea prețioasă pentru noi... Ceea ce am să-ți cer este, slavă Domnului, de mai mică însemnătate.

Aceste cuvinte fură rostite pe un ton foarte simplu și chiar cu blîndețe.

Montalta avu senzația foarte precisă că inchișitorul îi va propune un tîrg înfricoșător, de care va atârna moartea Faustei. Dar îl privi pe Espinosa drept în față și-i spuse :

— Orice, monseniore ! Cereți !

Espinosa se apropie de el, gata-gata să-l atingă și, dominându-l cu privirea, îi spuse :

— Ia aminte, cardinale !... Ia aminte !... O salvez pe femeia aceasta pentru că viața ei îți este mai prețioasă decât orice... Dar, în schimb, dumneata îmi aparții... nu uita acest lucru...

Montalta încuviință cu furie din cap, în semn că hotărîrea lui era nestrămutată, și rosti cu o voce aspră :

— Nu voi uita, monseniore. Salvați-o și sunt al dumneavoastră... Dar, pentru Dumnezeu, grăbiți-vă — adăugă el, ștergându-și fruntea brobonită de sudoarea spaimii.

— Am luat notă de angajamentul dumitale a spus Espinosa cu gravitate.

Și adăugă, înaintînd spre trupul țeapăn al Faustei :

— Ajută-mă !

Magni — iorborist cunoscut la Roma, bănuie de a-l fi otrăvit pe Sixt al V-lea din ordinul Inchișitorului din Spania n.a

Cu gesturi blînde ca niște mîngîieri, Montalta luă în mâinile sale tremurătoare capul Faustei și, fremătînd de speranță, îl ridică ușor, în timp ce Espinosa îi turnă pe gură conținutul flaconașului său.

— Și acum, să așteptăm — spuse inchișitorul.' După câteva clipe, o ușoară roșeață coloră obrajii Faustei.

Montalta, aplecat deasupra ei, urmărirea cu nespuse spaimă efectele antidotului, avînd sentimentul că acesta acționa cu o încetineală ucigătoare.

în sfârșit, printre buzele întredeschise se strecură o răsufare ușoară, abia perceptibilă, iar Montalta, simțind pe obrazul lui acest suflu ușor, suspină și el adine, ca și cum ar fi vrut să-întărească efortul prea slab depus de organismul femeii.

îi puse mâna pe piept și se ridică în picioare, cu ochii strălucitori ; inima bate... foarte slab, e drept, dar, în sfârșit, bate !

— Trăiește ! Trăiește ! strigă el, înnebunit de bucurie, în aceeași clipă, Fausta deschise ochii și-i îndreptă spre Montalta, care stătea aplecat asupra ei. Aproape numaidecât îi închise la loc.

O răsufare ritmică îi sălta pieptul. Părea să doarmă.

Atunci Espinosa, care privea nepăsător întreaga această scenă, spuse :

— Nu vor trece nici două ore și principesa Fausta, își va recăpăta pe deplin cunoștința.

încredințat acum că minunea a fost săvârșită, Montalta dădu din cap în semn că lua act de această afirmație și, înclinîndu-se în fața lui Espinosa, îi spuse :

— La ordinele dumneavoastră, monseniore !

— Domnule cardinal — zise inchiuzitorul — am venit din Spania la Roma anume pentru a căuta un document ce poartă iscălitura lui Henric al III-lea al Franței, precum și pecetea lui. Acest document este închis în scrinul ce se află în camera sfinției sale. În lipsa papii, nimeni nu poate pătrunde în camera sa... Nimeni, afară de dumneata, Montalta ! Documentul acesta — urmă al după o scurtă pauză — documentul acesta ne trebuie.

Și odată cuvintele rostite, Espinosa îl privi pe Montalta drept în ochi.

— Bine... Am să-l caut — răspunse cu răceală cardinalul.

Și ieși numai decât cu un pas greu și apăsător.

Rămas singur, Espinosa păru o clipă cufundat într-o adâncă meditație. Apoi se apropie de Fausta, îi atinse ușor umărul ca să-o trezească, și-i spuse :

— Aveți destulă putere, doamnă, ca să mă auziți și să mă înțelegeți ?

Fausta deschise ochii ațintindu-și-i, gravi și lucizi, asupra inchiuzitorului, care se mulțumi cu acest răspuns mut și continuă :

— Înainte de a pleca, vreau să vă dau toate asigurările, doamnă, cu privire la soarta copilului dumneavoastră... Trăiește... La ora asta confidenta dumneavoastră, Myrthis, trebuie să fi părăsit Roma, ducând cu dînsa comoara sfîntă pe care i-ați dat-o în păstrare... Totuși, să nu credeți că Sixt al V-lea a lăsat în viață copilul numai pentru a-și ține jurămîntul pe care vi l-a făcut... Dacă acest copil trăiește, doamnă, este pentru că Sixt știe că dumneavoastră ați ascuns într-un loc zece milioane și că le-ați lăsat moștenire fiului dumneavoastră... Dacă Myrthis a putut să părăsească Roma fără nici o piedică, e pentru că Sixt știe că ea cunoaște locul unde sunt ascunse aceste milioane.

Espinosa se opri o clipă, ca să-și dea seama de efectul produs de vorbele lui. <

Fausta continuă să-l privească cu ochii ei mari, negri. Dar ochiul încercat al inchiuzitorului nu deslușea pe această față nemîșcată nici cea mai mică urmă de emoție ; vrînd să se convingă, el stăruia :

— M-ați auzit ?... M-ați înțeles bine ?... Printr-un semn. Fausta îi dădu a înțelege că da. Espinosa se mulțumi încă o dată cu răspunsul acesta mut

— Asta e tot ce voiam să vă spun, doamnă.

Și cu un soi de plecăciune solemnă se îndreptă încet spre ușa pe care o deschise. Dar, înainte de a trece pragul, se întoarse și adăugă :

— încă un cuvînt- doamnă ; domnul de Pardaillan a reușit să scape din incendiul de la palatul ' Riant... Pardaillan trăiește, doamnă ... Mă auziți ?... Pardaillan... e viu !

De data aceasta, Espinosa ieși liniștit.

III

BATRINETEA LUI SIXT AL V-LEA

O masă mare de - lucru, două fotolii, un scrin, ici-colo câteva taburete ; un pat îngust și un scăunel de rugăciune, deasupra căruia se ridica un măreț Cristos în aur masiv, admirabil cizelat și purtând semnătura lui Benvenuto Cellini, singurul obiect de podoabă din locul acesta retras ; apoi un cămin mare în care pîlpăie un foc luminos ; un covor gros, perdele grele, trase ca să nu pătrundă nici o rază ; aceasta era camera sfinției sale Sixt al V-lea.

Uzat de vîrstă și de eforturile depuse de-a lungul anilor, el nu mai era omul cu forța athletică de altădată. Dar după fulgerele >ce-i mai scăpărau uneori sub sprîncene îl recunoșteai pe neobositul luptător.

Sixt al V-lea stătea dus pe gânduri la masa lui de lucru, cu spatele întors către cămin.

— La ora asta, Fausta a luat otrava. Călăule, și tu, popor roman, aflați, serbarea s-a sfârșit, Fausta e moartă... Myrthis, confidenta, a părăsit castelul Saint-Ange ducându-l cu ea pe copilul Fauste... fiul lui Pardaillan,

Papa se ridică, făcu cîțiva pași ținându-și mâinile la spate, apoi se întoarse ca să se așeze din nou în fotoliul său, pe care-l puse cu fața spre cămin și întinse către foc degetele-i slăbite.

— Da — își urmă el gândurile — puținele zile pe care le mai am de trăit vor fi liniștite, căci aventuriera nu mai e... Nu-mi mai rămîne, înainte de a muri, decât să-l lovesc pe Filip al Spaniei... Să-l lovesc ? Pe

el ? Pe regele catolic ? Da, pe Dumnezeu ! îl voi lovi pentru că a vrut să mă lovească și pentru că nimeni nu l-a înfruntat pe Sixt al V-ca fără să fie pedepsit !... Dar cum să-l lovesc ?... Cum ?...

Papa întinse mîna spre scrin și luă de acolo un pergament pe care-și plimbă încet privirea, murmurînd :

— Funestă inspirație am avut, smulgînd această declarație bicisnicului Henric al III-lea... inspirație mai funestă chiar decât aceea de a o fi păstrat atîta vreme. Acum Filip cunoaște existența pergamentului, iar marele inchiuzitor a venit aici ca să mă amenințe cu moartea ... Pe mine ! ...

Sixt al V-lea ridică din umeri :

— Să mori !... Asta nu-i nimic ... Dar să mor înainte de a-mi fi realizat visul : Filip izgonit din Italia !... Italia unificată de la miazănoapte la miazăzi, Italia supusă și aservită papalității, stăpîna întregii omeniri... Ce-i de făcut ?... Să-i trimit lui Filip acest pergament ? Prin cineva care nu va ajunge niciodată ?... Poate că... Să-l distrug ?... Ar fi o lovitură teribilă pentru Filip... Mai ales că i-am jurat lui Espinosa că documentul a fost distrus... Da, un singur gest pentru ca pergamentul să cadă pradă acestor flăcări...

Papa se aplecă și îndreptă spre cămin pergamentul desfăcut pe care se întindea o pecete mare... pecetea lui Henric al III-lea al Franței.

Flăcările începură să muște din marginile pergamentului.

încă o clipă, și s-ar fi isprăvit cu visurile lui Filip al Spaniei.

Deodată însă, Sixt al V-lea îndepărtă de foc pergamentul și. clătînd din cap, reppfă

— Ce-i de făcut ?...

În clipa aceea, o mîna îi smulse pergamentul cu un gest brutal.

Sixt al V-lea se întoarse furios și-l zări pe nepotul său, cardinalul fiMontalta. Peste o clipă, cei doi oameni se aflară față în față.

— Tu Tu Cum îndrăznești ' Am să... Și papa întinse mâna spre ciocanul de abanos de pe masă, pe care-l folosea când chema pe cineva sau când voia să dea vreun ordin.

Dintr-un salt, Montalta se așeză între el și masă și spuse cu răceală :

— Pe viața voastră, sfinte părinte, nu faceți nici o mișcare, nu chemați pe nimeni !

— Hei ! zise bătrânul papă, înălțându-se cât era de lung — vei îndrăzni oare să ridici mâna asupra suveranului pontif ?

— Aș îndrăzni orice... dacă nu capăt de la dumneavoastră ceea ce am venit să vă cer.

— Și ce vrei ?

— Vreau...

— Hai, îndrăznește ! Văd că te-a apucat o cutezanță nebună!

— Vreau... ei bine, vreau grațierea Fausteii.

Papa tresări, uimit, dar apoi, gândindu-se că ea murise, întrebă cu un zîmbet:

— Iertarea Fausteii ?

— Da, sfinte părinte — spuse Montalta, încovoidu-și spinarea.

— Grațierea Fausteii ?... Fie !

Papa alege un pergament dintre numeroasele hîrtii aflate pe masa lui și, fără nici o grabă, îl completează și semnează cu o mână hotărîtă.

În timp ce papa scria, Montalta citi repede pergamentul pe care tocmai i-l smulse.

— Iată grațierea ei — spuse Sixt al V-lea — grațiere deplină și completă. Iar acum, când ai obținut ceea ce doreai, dă-mi înapoi acest pergament și pleacă... pleacă... Și ție, fiu a mult iubitei mele surori, îți acord iertarea mea !

— Sfinte părinte, înainte de a vă da înapoi pergamentul, vreau să vă spun doar un cuvânt : ați semnat această grațiere pentru că o credeți pe Fausta moartă... Ei bine, unchiule, vă înșelați, Fausta n-a murit !

— Fausta trăiește ?

— Da, căci am salvat-o dîndu-i chiar eu antidotul care a readus-o la viață.

Sixt al V-lea rămase un moment pe gânduri, apoi spuse :

— Ei bine, fie ! La urma urmei, ce-mi pasă că Fausta e în viață ?.. Ea nu mai poate face nimic împotriva mea. Puterea ei religioasă a murit o dată cu nașterea copilului... Dar tu ce speri să obții de la ea ?... Ți-ai făurit oare visul nebunesc că ai putea să fii iubit de Fausta ?... Ești de trei ori mai nebun !... Află, nenorocitul, că mai curînd vei îndupleca marmura cea mai dură decât inima Fausteii.

Și adăugă cu gravitate .

— Nu sunt doi Pardaillan pe lume ! Montalta închise ochii și păli.

Într-adevăr, nu o dată se gândise scrișnind din dinți la acest Pardaillan necunoscut pe care Fausta îl iubise. Și de fiecare dată se simțea năpădit de o îndrîjită ură de moarte. Îi veneau atunci pe buze blesteme pline de mânie și-l urmăreau gânduri sângeroase de răzbunare.

— Nu nădăduiesc nimic — răspuse el cu o voce sumbră. Nu vreau nimic altceva... decât s-o salvez pe Fausta... Cât privește pergamentul — adăugă el cu asprime— vreau să i-l restitui Fausteii, iar ea îl va duce lui Filip al Spaniei, căruia pergamentul îi aparține... Și, pentru mai multă siguranță, o voi însoți personal pe principesă.

Sixt al V-lea a făcut un gest plin de mânie. Ideea că putea să lase impresia că cedează în fața unor amenințări atât de străvezii îi era de nesuferit. Înfruntând pumnalul lui Montalta, dădu să strige după ajutor, când își aminti că, la urma urmei, chiar el scosese pergamentul din foc, unde șovăise să-l arunce. Cu o clipă înainte fusese nehotărît, căutînd o soluție. Poate că Montalta îi indica, fără voia lui, una... De ce nu ?... în definitiv, ce importanță avea persoana mesagerului ? Putea să fie Fausta sau un om oarecare, principalul era să nu ajungă la destinație. Hotărîrea lui era luată.

— Poate că ai dreptate — răspuse. Și deoarece v-am iertat pe tine și pe ea, du-te !

Un sfert de oră mai tîrziu, Montalta îl întâlnește pe Espinosa și-i spuse :

— Monsenior, pergamentul e la mine.

Ochiul rece al inchiuzitorului avu o tresărire, care se stinse însă numai decît în clipa cînd îi spuse, calm ca de obicei :

— Vă rog să mi-l dați, domnule.

— Monsenior, cu voia dumneavoastră, prințesa Fausta se va duce să-l ducă maiestății 'sale Filip al Spaniei... Cred că acesta e lucru care vă interesează cel mai mult.

Espinosa îl întrebă, încruntîndu-și ușor sprîncenele :

— De ce tocmai prințesa Fausta ?

— Pentru că văd în asta un mijloc de a o apăra de orice nouă primejdie — răspuse răs-picat Montalta, privindu-l în față.

Espinosa chibzui o clipă, apoi spuse :

— Fie, domnule cardinal. Într-adevăr, esențialul este, așa cum spuneți, ca acest document să ajungă la suveranul meu cît mai curînd cu putință.

— Prințesa va pleca de îndată ce puterile îi vor îngădui să întreprindă călătoria... Vă pot asigura că pergamentul va ajunge la destinație, căci voi avea onoarea s-o însoțesc chiar eu.

— Într-adevăr — zise Espinosa pe un ton grav — prințesa va fi bine păzită.

— Și eu cred la fel, monsenior — răspuse Montalta cu răceală.

IV

TREZIREA FAUSTEI

Când Fausta își veni în fire, fu cuprinsă mai întâi de o mirare fără margini. Primul ei gând fu că Sixt al V-lea nu îngăduise ca ea să scape de securea călăului. Țipătul lui Montalta, în care-și revărsa bucuria de fi o vedea vie, i se păru atât de pățimaș, încât voi să vadă cine era cel ce o iubea atât de mult. Deschise ochii și-l recunoscu pe nepotul papii. îi închise la loc numaidecât, spunându-și:

„Acesta a obținut de la Sixt să-mi dăruiască viața...” Dar la ce-mi mai folosește viața acum, când opera mea a murit și când Pardaillan nu mai este !... Ce sunt eu acum ? Neant. Trebuie să mă întorc în neant. Aceasta se va întâmpla înainte de căderea nopții”.

Odată luată această hotărâre, ea ciuli urechile și înțelese că s-a înșelat. Nu ! Sixt al V-lea nu-i acordase iertarea. Montalta singur, cu prețul cine știe cărei infamii acceptată cu eroism, săvârșise miracolul de a o smulge din puterea lui Sixt și a morții. Și imediat în-trevăzu toate foloasele pe care le putea trage dintr-un asemenea devotament. Dar la ce bun !... Ea dorea și trebuia să moară.

Totuși, nu putea să nu se intereseze de ceea ce se spunea în apropierea ei. Ce era cu documentul acela ?... Ce legătură avea ea cu acest pergament ?...

Simți o atingere pe umăr... i se vorbea... Deschise ochii și-i aținti asupra lui Espinosa, respingând rînd pe rînd în sinea ei argumentele lui.

Fiul ei ?... Da ! Gândul Fausti se îndreptase mai înainte la nevinovata făptură. Trăiește... E liber... Asta-i principalul... Cât despre rest, mai bine ca mama lui să fie moartă decât îngropată de vie într-o temniță.

Și, deodată, ca o lovitură de trăsnet, cuvintele astea sunând mereu în mintea ei înnebunită :

— Pardaillan viu !

Două cuvinte care evocau un trecut plin de pasiuni ameteitoare... și de lupte aprige... Trecutul acesta care i se părea atât de îndepărtat !... Și care, totuși, era atât de apropiat, deoarece de-abia câteva luni o despărțeau de clipa când voise să-l facă pe Pardaillan să moară în incendiul de la palatul Riant !... Acest Pardaillan atât de detestat... și atât de iubit !... Ce trecut !...

Ea : bogată, suverană, puternică și adulată, dar învinsă, strivită, zdrobită în toate acțiunile ei.

El : sărac, nobil, fără nici un căpătii, însă victorios prin forța geniului său inventiv și prin inima-i generoasă. Iar apoi, suprema umilință : dragostea ei de fecioară orgolioasă, iubirea ei disprețuită !...

Pardaillan trăiește !... Dar atunci pentru Fausta moartea ar însemna fuga din fața dușmanului ! Iar Fausta n-a fugit niciodată !... Nu, nu mai vrea să moară... Va trăi anume pentru a reîncepe tragicul duel

întrerupt și pentru a ieși, în sfârșit, triumfătoare din lupta aceasta supremă.

în clipa aceea Montalta se apropie de ea.

în timp ce se înclina în fața ei, Fausta îl cercetă cu o privire ageră și sigură și, ca și cumpăr fi continuat să fie suverană temută — sau poate "tocmai pentru a-i arăta, chiar de la început, distanța de netrecut pe care înțelegea s-o stabilească între ei — această femeie stranie, care părea să fie deasupra tuturor slăbiciunilor, a tuturor oboselilor, se ridică într-o atitudine maiestuoasă și, cu o voce deloc tremurătoare, spuse :

— Dorii să-mi vorbești, cardinale ? Vă ascult.-Ochii ei negri îl fixau pe Montalta cu o privire ciudată, dominatoare, dar în același timp adîncă și blîndă. Iar Montalta, care visase s-o cucerească, păru să se încline și mai adînc, învins din capul locului, aproape prosternându-se în fața ei, într-o adorare mută. Fausta înțelese că i se dăruia trup și suflet, fără nici o rezervă, și-i zîmbi, repetându-i cu o voce nespus de dulce :

— Vorbești, cardinale.

Atunci Montalta, cu un glas grav și tremurător, o anunță că era liberă.

Fără să vădească nici uimire, nici emoție, Fausta spuse :

— Așadar, Sixt al V-lea îmi acordă iertarea lui ? Montalta clătină din cap :

— Nu papa v-a acordat grațierea. Papa a cedat în fața unei voințe mai puternice.

— A dumneavoastră... nu-i așa ? Montalta se înclină.

— Atunci Sixt al V-lea va revoca grațierea pe care a semnat-o prin constrângere.

— Nu, doamnă, căci în același timp am... obținut de la sfinția sa un document care va fi scutul dumneavoastră.

— Ce document ?

— Iată-l, doamnă. Fausta luă pergamentul, Henric, prin grația lui Dumnezeu, rege al Franței, călăuzit de Domnul și stăpînul nostru prin glasul vicarului său, preasfîntul nostru părinte, papa : în

scopul de a menține și de a păstra în regatul nostru religia apostolică romano-catolică, avînd în vedere că Domnul a hotărît drept ispășire a păcatelor noastre să ne lipsească de un moștenitor direct ; considerându-l pe Henric de Navara nedemn să domnească asupra regatului Franței, ca fiind eretic și ațâțător la erezie, aducem la cunoștința tuturor supușilor noștri buni și leali : Maiestatea sa Filip al II-lea, regele Spaniei, este singurul vrednic să ne urmeze la tronul Franței, ca soț al Elisabetei de Franța, iubita noastră soră decedată ; să cerem tuturor supușilor noștri rămași credincioși sfintei noastre mame, biserica, să-l recunoască drept urmașul și unicul nostru moștenitor”.

— Doamnă — spuse Montalta, când văzu că Fausta terminase de citit — întrucît cuvîntul regelui are în Franța putere de lege, această proclamație aruncă de partea lui Filip două treimi din Franța. Ca urmare, Henric de Béarh, părăsit de toți catolicii, își vede speranțele pe veci spulberate. Armata fiindu-i redusă la o mână de hughenoți, el nu are alt mijloc de scăpare decât de a se întoarce cât mai repede la el, în regatul Navarei, în cazul fericit când Filip va consimți să i-l lase. Mesagerul care-i va duce acest pergament lui Filip îi va aduce în același timp coroana Franței... Fiind înzestrat cu o inteligență superioară ca a dumneavoastră, mesagerul acela va putea să trateze cu regele Spaniei și să-și facă sie însuși parte... Puterea dumneavoastră este năruită în Italia, existența

dumneavoastră este aici primejduită. Cu sprijinul lui Filip, vă puteți dobândi o suveranitate care, chiar dacă n-ar fi întocmai cea pe care ați visat-o, ar putea fi totuși în măsură să satisfacă p mare ambiție... Vă predau acest pergament si vă rog. să consimțiți să-l duceți lui Filip...

Fausta luă imediat o hotărâre... Fiul ei?... Era în paza lui Myrthis și, la ora asta, în afara urmăririi lui Sixt al V-lea. Mai târziu va fi ea în stare să-l regăsească!

Pardaillan?... Mai târziu îl va regăsi și pe el.

Montalta... Iată omul asupra căruia trebuia să hotărască pe moment. Și hotărâ astfel:

„Omul acesta?... Omul acesta va fi sclavul meu !” Apoi rosti cu glas tare :

— Când te numești Peretti trebuie să ai destulă ambiție ca să acționezi pe cont propriu... De ce i-ați impus lui Sixt al V-lea grațierea mea?... De ce m-ați împiedicat să mor?... De ce mă faceți să întrevăd acest nou viitor plin de strălucire ?...

— Doamnă ! gemu Montalta.

— Am să vă spun eu : pentru că mă iubiți, cardinale. Montalta căzu în genunchi, întinzând mâinile într-un gest rugător.

Poruncitoare, Fausta opri, înainte de a se produce, .explozia de pasiune provocată tot de ea :

— Tăceți, cardinale ! Nu roștiți cuvinte ireparabile... Mă iubiți, fie, știu asta. Dar eu, cardinale, nu vă voi iubi niciodată.

— De ce ? De ce ? bâigui Montalta.

— Pentru că iubesc pe altul — spuse ea cu gravitate — și pentru că Fausta nu poate nutri două iubiri.

Montalta se ridică spumegând :

— Iubiți?... Iubiți?... Și mi-o spuneți... mie ?...

— Da — răspunse simplu Fausta, privindu-l drept în ochi.

— Iubiți !... Pe cine?... Pe Pardaillan, nu-i așa?... Și Montalta își scoase pumnalul, într-un gest nebucesc.

Fausta continua să-l privească liniștită și-i spuse cu un glas care-l îngheță pe Montalta :

— Ați spus că-l iubesc pe Pardaillan... Dar crede-ți-mă, cardinale Montalta... Lăsați pumnalul... Dacă e cineva care ar trebui să-l ucidă pe Pardaillan, nu dumneavoastră sunteți acela...

— Dar cine?... Cine?... gemu Montalta, căruia i se zbîrlise părul.

— Eu !...

— De ce ? urlă Montalta — Pentru că-l iubesc — răspunse Fausta cu răceală.

V

ULTIMUL GÂND AL LUI SIXT AL V-LEA

După plecarea nepotului său, Sixt al V-lea, așezat la masa lui de lucru, rămase multă vreme pe gânduri.

Meditația îi fu întreruptă de intrarea unui secretar care veni să-i spună, în șoaptă, că domnul conte Hercule Sfondrato solicită stăruitor favoarea unei audiențe speciale, adăugând că solicitantul părea să fie prada unei emoții violente.

Numele lui Hercule Sfondrato, auzit brusc în toiul meditațiilor sale, fu ca o rază de lumină, pentru papă, care murmură :

— Iată omul pe care-l căutam ! Și cu glas tare rosti :

— Să intre contele Sfondrato.

O clipă după aceea, marele judecător, cu fața răvășită, intră cu pași apăsați, se propti în fața papii, de partea cealaltă a mesei și așteptă într-o atitudine furioasă.

— Ei bine, conte — spuse Sixt al V-lea, fixându-l — ce ai a ne spune ?

În loc de orice răspuns, Sfondrato își descheie cu furie tunica, dădu la o parte zalele și arată urma pe care o lăsase pe pieptul său pumnalul lui Montalta. Papa examina rana cu un aer de cunoscător și rosti glacial :

— Frumoasă lovitură, pe legea mea ! De n-ar fi fost cămașa de oțel...

— într-adevăr, sfinte părinte — spuse Sfondrato, zîmbind galben.

Apoi, înlăturând în grabă neorânduiala ținutei sale și ridicând disprețuitor din umeri, mîri printre dinți, pe un ton tăios :

— Lovitura n-ar fi nimic... Poate i-aș fi iertat-o celui care mi-a dat-o. Ceea ce nu-i voi ierta niciodată, ceea ce mă va face să-l urăsc de moarte și să-l urmăresc pretutindeni și mereu, pînă când pumnalul meu i se va răsuci în inimă, este că... amândoi iubim aceeași femeie.

— Foarte bine — rosti Sixt liniștit. Dar de ce-mi spui mie asta ?

— Pentru că, sfinte părinte, toate acestea vă privesc îndeaproape, pentru că femeia pe care o iubesc se numește Fausta, iar omul pe care-l urăsc se numește Montalta !

Sixt al V-lea îl privi o clipă, apoi îi răspunse cu răceală :

— Apreciez valoarea avertismentului pe care mi-l dai.

Papa luă un pergament de pe masă și începu să scrie.

„Mă va azvârli — gândi Sfondrato — în vreo temniță, dar, la naiba ! cel care va îndrăzni să se atingă de marele judecător...”

Sixt al V-lea termină de scris și spuse :

— Iată ceva pentru tămăduirea răni pricinuite de lovitura de pumnal pe care ai primit-o. Mi-ai cerut ducatul de Ponte Maggiore și Morciana. Iată actul...

Uluit, Sfondrato, cu un gest mașinal, luă pergamentul și începu să urle :

— Sfinția voastră n-a auzit?... Cel pe care vreau să-l ucid e Montalta... Montalta, nepotul dumneavoastră! Același pe care, în conclav, l-ați desemnat drept urmașul dumneavoastră !

Papa se ridică și-și îndreaptă spatele încovoiat. Fața lui căpătă o expresie de adâncă amărăciune în clipa când spuse :

— Că vrei să-l lovești pe Montalta, e o treabă care vă privește pe dumneata și pe el. Așadar, lovește-l Dar lovește-l în acțiunile sale, lovește-I în iubirea lui, luându-i-o pe aceasta femeie... ar fi mai interesant, cre-de-mă, decât o stupidă lovitură de pumnal.

— Vai ! exclamă Sfondrato cu răsuflarea întretăiată

— ce crimă a comis, oare, Montalta, pentru ca dumneavoastră, unchiul lui, să vorbiți astfel ?

— Montalta — spuse papa cu un calm înfricoșător

— Montalta nu mai este nepotul meu. Montalta este dușmanul meu. Montalta este dușmanul bisericii noastre ! Montalta a conspirat ! Montalta a smuls din mâinile mele arma care poate nimici puterea papalității, iar Fausta, grațiată de papă, da, grațiată de mine... Fausta, liberă și vie, va merge să ducă această armă blestematului spaniol

— Fausta grațiată ! urlă Sfondrato, distrus.

— Da — spuse Sixt — Fausta e liberă ! Fausta care peste câteva ore poate că va părăsi Roma și va merge, însoțită de Montalta, să ducă la Escorial documentul care-i dă lui Filip dreptul la tronul Franței. Iată opera lui Montalta, unealtă docilă în mâinile marelui inchișitor !

— Fausta liberă ! scrișni Sfondrato. Fausta însoțită de Montalta ! Pe toți dracii, cât timp voi trăi, asta nu se va întâmpla !...

Și cu o hotărîre sălbatică, trântind pe masă brevetul de duce pe care papa tocmai i-l acordase, adăugă :

— Poftim, sfinte părinte, luați-vă înapoi acest brevet, luați-mi funcția de mare judecător și, în schimb, numiți-mă șeful poliției dumneavoastră. Într-o oră vă restitui acest document, această armă de temut... Eșa fodul e pregătit, călăul așteaptă. Ei bine, poate că voi muri de durere, dar această femeie aparține călăului și capul ei va cădea !... Iar pe Montalta îl prind, îl condamn pentru rebeliune și pentru sacrilegiu ! Cât despre marele inchișitor, o lovitură de pumnal vă va scăpa de el... Un cuvânt, sfinte părinte, un ordin !

— Da — rosti papa, cu o voce sumbră. Iar eu voi înceta să mai trăiesc de azi în trei zile !

Și cum Sfondrato se dădu înapoi privindu-l cu uimire, Sixt îi explică :

— Crezi oare că Montalta, Fausta și însuși marele inchișitor cântăresc mult în mâna lui Sixt al V-lea ? Pe sângele lui Cristos, ar fi de ajuns să strâng această mână ca să-i strivesc ! Dar deasupra marelui inchișitor se află Inchiziția !... Și Inchiziția mă are la mână ! Dacă-i lovesc... dacă încerc să recapăt acest document, Inchiziția mă asasinează... Și nu vreau încă să mor... Am nevoie să mai trăiesc încă doi-trei ani ca să asigur triumful deplin al papalității !... Înțelegeți de ce Montalta, Fausta și Espinosa trebuie să iasă liberi din statul meu ?

Noul duce de Ponte-Maggiore îl ascultase cu o atenție exaltată pe papă. Când acesta termină de vorbit, îi spuse :

— Ei bine, fie, sfinte părinte, să plece... Dar când vor fi în afara statului dumneavoastră, le voi ieși în cale și vă jur că din clipa aceea călătoria lor s-a isprăvit.

— Da ! Dar se știe că dumneata ești omul meu... Și apoi, duce, ești sigur de dumneata ?

— Zece ca Montalta ! O sută ca Montalta ! Nu mă tem de ei ! urlă ducele.

:- Dar marele inchișitor ?

— Un ordin... și e mort. !

— Și Fausta ?

— Fausta ! bîigui Ponte-Maggiore livid.

— Da ! Fausta, nenorocitul ! Fausta te va ucide ! Fausta te va zdrobi așa cum zdrobesc eu această pană ! Și, cu o lovitură scurtă, Sixt al V-lea frânse o pană pe care o învărtise mașinal în mână, în timp ce vorbea. Nu, nu — continuă Sixt autoritar, curmând un gest al ducelui — după părerea mea nu există decât un singur om pe lume în stare să i se opună Fauste și s-o în-frângă.- Și acesta e cavalerul Pardaillan !

Ducele tresări și, pe rând, roși și păli. Dar, biruin-du-și emoția, întrebă cu o voce aspră :

— Credeți, preasfinte părinte, că el va reuși acolo unde eu voi fi zdrobit ?

— L-am văzut izbutind în multe acțiuni temerare. Da, dacă Pardaillan ar vrea... dacă cineva ar avea destulă minte și destulă ură ca să pornească în căutarea acestui om, pentru a-l convinge... da, ar fi singurul mijloc de a-i opri pe Fausta și Montalta din călătoria lor.

— Ei bine, eu voi avea atâta minte și atâta ură ! tună Ponte-Maggiore. Consimt să rămân în umbră. Și deoarece există pe lumea asta un dulău în stare să-i nimicească dintr-o singură mușcătură, mă duc să-l caut și să vi-l aduc, iar dumneavoastră îl veți asmuți împotriva lor.

„Chit că după aceea îi voi rupe colții, dacă va fi nevoie" — își spuse el în gând.

— Să-l asmuți, să-l asmuți!... Asta-i ușor de spus și Să știi, duce, că Pardaillan nu e omul pe care să-l asmuți când vrei și împotriva cui vrei... Nu, pe Cristos, Pardaillan nu se aruncă asupra dușmanului decât atunci când îi convine lui... și atunci vai de cei asupra cărora se năpustește... Să-l asmuți pe Pardaillan ! repetă papa cu un râs înfricoșător.

Apoi vorbi din nou, pe un ton serios, ridicându-și degetul arătător :

— Numai Dumnezeu, duce, poate să slobozească fulgerul !

— Sfinte părinte, oare despre un om vorbiți astfel ?

— Duce — zise papa cu gravitate — Pardaillan este poate singurul om care a stîrnit admirația lui Sixt al V-lea... Și deoarece dorești acest lucru, du-te, duce. Încearcă să-l convingi pe Pardaillan

— Unde-l pot găsi ?

— în tabăra Bearnezului. Ia-ți un cal și du-te la Henric de Navara. Ii voi face cunoscut conținutul exact al documentului pe care Fausta i-l duce lui Filip, document pe care noi l-am dat numai sub presiunea violenței.

Misiunea dumatilă oficială se reduce numai la aceasta. Restul te privește... Dumitale îți revine. misiunea de a-l găsi pe Pardaillan. Și când îl vei fi găsit, spune-i doar atât: „Fausta trăiește ! Fausta îi duce lui Filip un document care-i dă pe mână coroana Franței” ..;

— Asta-i tot ce voi avea să-i spun, sfinte Părinte ?

— Da, asta-i tot... dar va fi destul! — Când trebuie să plec ?

— În clipa aceasta.

VI

CAVALERUL DE PARDAILLAN

. Hercule Sfondrato, duce de Ponte-Maggiore, ieși din Roma și porni în galop pe drumul ce duce spre Franța. Sufletul lui clocotea de patimi. Mânia, ura și iubirea se dezlănțuiseră în el. La o jumătate de leghe de Cetatea Eternă se opri locului și contemplă îndelung, în tăcere,

cu fața posomorâtă și răvășită, silueta îndepărtată a castelului Saint-Ange.

— Montalta, Montalta — murmură el cu pumnii încheștați — păzește-te, căci din clipa asta. am devenit pentru tine dușmanul pe care nimic și nimeni nu-l va dezarma...

Apoi, ceva mai încet și pe un ton mai blajin :

— Fausta !

După care, își urmă drumul zile în șir, trecu văi și munți ca un călăreț grăbit, mânat de dorul de răzbunare.

Ponte-Maggiore străbătu Franța, schimbând câțiva cai și neoprindu-se decât atunci când era el însuși doborât de oboseală. La câteva leghe de Paris îl ajunse din urmă pe un gentilom care, și el, mergea spre capitală. Ponte-Maggiore intră în vorbă cu acest necunoscut, întrebându-l dacă avea vești despre regele Henric și dacă știa în care punct din Île-de-France se găsea Bearnezul.

— Domnule — răspunse călărețul necunoscut — maiestatea sa regele și-a stabilit cartierul general la mănăstirea benedictinelor doamnei Claudine de Beau-villiers, care își petrece, zice-se, zilele rugându-se, iar nopțile încercând să-l convertească la liturghie pe ereticul rege.

Ponte-Maggiore îl privi cu mai multă atenție pe străinul care vorbea în felul acesta zeflemitor și nerespectuos și văzu că e un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu trăsături fine, cu profil de medalie, îmbrăcat fără nici o căutare, dar cu o eleganță vizibilă din felul în care-și purta tunica și mantaua cu faldurile căzînd grațios pe crupa calului.

— Dacă doriți, domnule — continuă necunoscutul — am să vă conduc pînă la rege, care mi-a dat întâl-nire pentru seara asta.

Ponte-Maggiore, mirat, aruncă o privire aproape disprețuitoare spre îmbrăcămintea simplă și lipsită de podoabe a necunoscutului.

— A ! continuă acesta zîmbind — vă veți mira și mai tare când îl veți vedea pe rege, care poartă un costum atât de ponosit- încât îl veți face să se rușineze în

fața broderiilor dumneavoastră strălucitoare, a acestei superbe mantii din catifea de Genua, a mirificei pene de la pălărie, a pintenilor de aur...

— Destul, domnule — îl întrerupse Ponte-Maggiore — nu mă copleșiți, sau, pe Dumnezeu, am să vă arăt că dacă port argint la tunică și aur la tocurele cizmelor, port, de asemenea, și oțel în această teacă.

— Cu adevărat, domnule ? Atunci nu vă voi mai copleși cu complimentele mele, căci nu se cade ca un strălucit cavaler venit de-a dreptul din adîncul Italiei..;

— De unde știți acest lucru ? îl întrerupse mînios Ponte-Maggiore.

— Ei, domnule, dacă nu voi ați să se știe, ar fi trebuit să vă lăsați accentul de partea cealaltă a munților !

Rostind aceste cuvinte, gentilomul salută cu un gest plin de grație și de eleganță și-și continuă liniștit drumul.

Ponte-Maggiore își duse mîna la mînerul pumnalului. Dar privind cu atenție statura solidă a necunoscutului se potoli.

„Mai întîi să duc la bun sfârșit misiunea pe care am venit s-o îndeplinesc aici. Și după ce-l voi fi văzut pe rege și-l voi fi găsit pe blestematul acela de Pardaillan, voi avea răgazul să-i dau o lecție acestui obraznic, dacă-l mai întîlnesc în calea mea !”

— Ei, domnule — continuă el cu glas tare — nu vă supărați, vă rog, și permiteți-mi să accept oferta binevoitoare pe care mi-ați făcut-o adineauri.

Necunoscutul salută din nou și spuse din vîrfurile buzelor :

— În cazul acesta, domnule, urmați-mă !

Cei doi cavaleri întinseră pasul și către seară, când apunea soarele, se aflau pe colinele din Chaillot.

Gentilomul francez se opri, întinse brațul și rosti :

— Parisul !...

Din orașul învăluit într-o tăcere posomorâtă nu se vedea decât îngrămădeala acoperișurilor, printre care se avîntau săgețile nenumăratelor sale biserici, precum și masiva centură de piatră menită să-l apere și înconjurată ea însăși de un cerc de pînă : corturile trupelor regale, al căror cordon se strîngea din ce în ce mai mult.

În timp ce Ponte-Maggiore contempla priveliștea marelui oraș asediat, tovarășul lui de drum părea că visează la lucruri îndepărtate. Fără îndoială că în mintea lui se trezeau amintiri, fără îndoială că însuși locul unde se afla îi evoca vreun episod eroic sau fermecător din viața lui, care trebuie să fi fost aventuroasă, căci un surâs melancolic îi flutura pe buze. Asemenea amintiri pline de poezie înfloresc pe buzele omului când, întorcându-se către trecut, găsește acolo, din întâmplare, un ceas de bucurie sau de farmec lipsit de amărăciune.

— Ei bine, domnule — spuse Ponte-Maggiore — sunt la dispoziția dumneavoastră.

Necunoscutul tresări, părând a se întoarce din țara visurilor, și murmură :

— Să mergem...

Coborîră așadar spre Paris, luînd-o pieziș în direcția Montmartre. Pe sub ziduri forfoteau aceleași trupe asediatoare. Pe metereze, cîțiva lăncieri nepăsători. O sumedenie de preoți și călugări, cu sutanele sumese, cu glugile lăsate pe spate ; unii purtau căști, alții platoșe și toți erau înarmați cu sulite, cu halebarde, cu săbii late sau cu pumnale, cu flinte vechi sau pur și simplu cu bîte groase. Fiecare avea câte un crucifix în mână sau agățat la brîu. Soldații aceștia ciudați se duceau, veneau, se agitau, predicau într-o parte, anatemizau în cealaltă ; într-un cuvânt, alcătuiau o gardă fără de pereche.

În jurul lor, o mulțime de nenorociți în zdrențe se tîrau anevoie, izgoniți fără încetare de călugării-soldați, dar se întorceau cu o încăpăținare disperată, ca să ocupe crenelurile, de unde strigau, cu glasuri jalnice :

— Pâine !... Pâine !...

— Se pare — spuse Ponte-Maggiore rânjind — că parizienii ar accepta cu plăcere o invitație la cină.

— E adevărat — murmură necunoscutul — sunt flămânzi. Bieții de ei !...

— îi deplîngeți ? întrebă Ponte-Maggiore cu același rânjet.

— Domnule — răspuse necunoscutul — întotdeauna i-am deplîns pe oamenii flămânzi și însetați, căci și eu, adesea, în lungile mele peregrinări prin lume, am fost flămînd și însetat.

— Așa ceva nu mi s-a întîmplat niciodată — replică disprețuitor Ponte-Maggiore.

Necunoscutul îl măsură din cap pînă în picioare cu o privire ciudată și, cu un surâs încă și mai ciudat, îi spuse :

— Asta se vede.

Oricât de simplu era răspunsul, el suna ca o insultă și Ponte-Maggiore păli. De data asta, nu încăpea în doială, se pregătea să arunce o sfidare directă, când auzi un vuiet depărtat care, rostogolindu-se din aproape în aproape, din companie în companie, ajunse pînă la ei :

— Regele Regele !... Trăiască regele !...

Ca prin minune, o mulțime delirantă se revărsă ur-lînd peste metereze, îi împinse cât colo pe călugării-soldați și ocupă parapetele strigînd :

— Sire ! Sire !... Pâine !...

— Iată-mă. prieteni ! strigă Henric al IV-lea. Ei, pe toți dracii, de ce naiba nu-mi deschideți porțile ? !

Atunci necunoscutul și Ponte-Maggiore asistară la una din acele scene emoționante pe care istoria le înregistrează cu un zîmbet înduioșat :

Henric al IV-lea, descăleca. Cei două sau trei sute de cavaleri din suita lui făcură la fel, lăsînd cale liberă unui convoi întreg de cățiri încărcăți cu pâine. Henric al IV-lea luă primul o pâine, o înfipse în vârful unei prăjini uriașe și o întinse flămânzilor de pe metereze. Cât ai clipi din ochi, pâinea fu împărțită și înghițită.

— Dar ce face ? exclamă Ponte-Maggiore uluit.

— Ei, domnule, vezi bine că maiestatea sa îi invită pe parizieni la masă !

În același timp cavalerii din suită urmau exemplul regelui. Din toate părțile, cu tot felul de mijloace, ei în :tindeau pâini asediaților care le primeau cu entu-ziasm ; strigătele de veselie și binecuvîntările- izbucneau pe metereze, urmate apoi de lungi aclamații :

— Trăiască regele !

După ce toate pâinile fură împărțite, regele rosti :

— Mâncați, prieteni, mâncați ! Măine vă voi mai aduce.

— Bravo, sire ! strigă necunoscutul.

— Intrigantul ! murmură Ponte-Maggiore.

Henric al IV-lea se întoarse spre cel care-și manifesta atât de puternic aprobarea, și-i zîmbi prietenos :

— A, în sfârșit !... Iată-l pe domnul de Pardaillan !

— Pardaillan ? ! tună Ponte-Maggiore.

— Domnule de Pardaillan — continuă Henric al IV-lea — sunt foarte fericit să te văd. Iar graba cu care ai răspuns la invitația mea mă face să presupun că de astă dată vei fi de-al nostru.

— Știți prea bine, maiestate, că sunt de partea dumneavoastră !

Henric al IV-lea își aținti o clipă privirea șireată asupra feței surîzătoare a cavalerului și spuse :

— Pe cai, domnilor, ne întorcem în satul Mont-martre. Domnule de Pardaillan, binevoiește să treci lîngă mine.

— Domnule — i se adresă Pardaillan lui Ponte-Maggiore înainte de a porni — dacă binevoiți să-mi spuneți numele dumneavoastră, voi avea onoarea, când sosim la Montmartre, să vă prezint maiestății sale, așa cum v-am făgăduit.

— Binevoiți atunci să-l prezentați pe Hercule Sfondrato. duce de Ponte-Maggiore și Marciano, ambasador al sanctității sale Sixt al V-lea pe lîngă maiestatea sa regele Henric și pe lîngă domnul cavalier de Pardaillan !

Pardaillan avu o ușoară tresărire. Dar firea lui ne-păsătoare și zeflemitoare se dovedi a fi mai tare :

— La dracu' ! Nu mă așteptam la o asemenea cinste ! Când regele se îndepărtă, în fruntea suitei sale, de pe metereze izbucniră aclamații puternice.

— La revedere, dragi prieteni, la revedere ! strigă Henric al IV-lea.

Și întorcînduse către Pardaillan care călărea alături de el, rosti :

— Ce păcat că oameni atât de vrednici se încăpățânează să nu-mi deschidă porțile !

— Ei, sire — spuse cavalerul ridicînd din umeri — aceste porți vor cădea de la sine atunci când veți voi dumneavoastră.

— Cum așa, domnule ?

— Am mai avut onoarea, maiestate, să vă spun acest lucru. Parisul merită din plin o liturghie !

— Vom vedea... mai târziu — spuse Henric al IV-lea cu un zâmbet șiret.

— Până la urmă tot acolo va trebui să ajungem — murmură cavalerul.

De data aceasta Henric al IV-lea nu răspuse.

În curând, suita se opri în fața mănăstirii, în care regele pătrunse urmat de Pardaillan, de Ponte-Maggiore și de alți câțiva nobili. După ce regele descălecă, Pardaillan (care, fără îndoială, îl anunțase de sosirea unui sol al papii) îl prezentă pe duce :

— Sire, am onoarea să-l prezint maiestății voastre pe seniorul Hercule Sfondrato, duce de Ponte-Maggiore și Marciano, ambasador al sfinției sale Sixt al V-lea pe lângă maiestatea voastră și pe lângă domnul cavaler de Pardaillan...

— Domnule — spuse regele — te rog să ne urmezi. Domnule de Pardaillan, după ce vei primi comunicarea pe care domnul duce o însărcinat să ți-o facă, nu uita că te așteptăm.

În timp ce cavalerul se înclina, Henric al IV-lea se întoarse spre oamenii ocupați cu transportul unor saci. Unul dintre saci provocă, în cădere, un zornăit, ce-l făcu pe Bearnez, veșnic în criză de bani, să-și ciulească urechile. Zărind un personaj care supraveghea transportul prețioaselor colete, regele îi strigă vesel:

— Hei, Sancy, ai găsit, în sfârșit, un cumpărător pentru minunatul dumitale diamant și ne aduci ceva bani ca să ne mai umplem un pic vistieria goală ?

E vorba de faimosul diamant Sancy, considerat și astupii unul din cele mai frumoase ce exista, (n.a.)

— Sire, am găsit, într-adevăr, nu un cumpărător, ci o persoană dispusă să ne împrumute și care, pe garanția acestui diamant, a consimțit' să-mi avanseze câ-teva mii de pistoli pe care-i aduc regelui meu.

— Mulțumesc, bunul meu Sancy. Și cu o undă de duioșie în glas :

— Nu știu când sau dacă voi putea vreodată să ți-i restitui, dar, pe toți dracii, banii nu sunt nutreț pentru nobili ca dumneata și ca mine !

Apoi, către Ponte-Maggiore, care rămăsese cu gura căscată :

— Poftim, domnule !

Iar când ajunse în sala ce-i servea regelui de cabinet și unde lucrau și cei doi secretari ai săi, Ruse de Beaulier și Forget de Fresnes, îi spuse :

— Vorbește, domnule !

— Sire — zise Ponte-Maggiore, înclinându-se — sunt însărcinat de sfinția sa să predau maiestății voastre această copie a unui document ce vă interesează în cel mai înalt grad.

Henric al IV-lea citi cu cea mai mare atenție copia declarației lui Henric al III-lea, pe care o cunoaștem. După ce termină, întrebă cu nepăsare :

— Dar originalul, domnule ?

— Sunt însărcinat să comunic maiestății voastre că originalul se află în mâinile principesei Fausta care, însoțită de excelența sa cardinalul Montalta, trebuie să fie la ora aceasta în drum spre Spania, pentru a-l înmâna maiestății sale catolice.

— Și mai departe, domnule ?...

— Asta e tot, sire. Suveranul pontif a socotit necesar să-i acorde maiestății voastre acest semn de prietenie, prevenindu-l. Încolo, sfântul părinte cunoaște prea bine marea inteligență a maiestății voastre ca să fie sigur că veți ști să luați măsurile pe care le veți socoti de cuviință.

Henric al IV-lea își înclină capul în semn de aprobare. Apoi, după o scurtă tăcere, fixându-l pe Ponte-Maggiore, întrebă :

— Cardinalul Montalta nu este rudă cu sfinția sa ? Ducele se înclină.

— Atunci ?

— Cardinalul Montalta s-a răzvrătit împotriva sfin-tului părinte ! răspuse aspru Ponte-Maggiore.

— Bine !...

Și adresându-se unuia dintre cei doi secretari :

— Rusé, îl conduci pe domnul duce la domnul cavaler de Pardaillan și faci în așa fel ca să poată discuta în voie. După ce termină, adu-l la mine pe domnul de Pardaillan.

Apoi, cu un zâmbet plin de grație, se întoarse spre italian :

— Du-te, domnule ambasador, și nu uita că mi-ar face plăcere să te revăd înainte de plecarea dumitale.

Câteva clipe mai târziu, Ponte-Maggiore se afla între patru ochi cu cavalerul de Pardaillan, destul de nedumerit în fond, dar ascunzându-și curiozitatea sub masca ironiei și a nepăsării.

— Domnule — începu cavalerul pe un ton foarte firesc — doriți să-mi spuneți cărui fapt datorez deosebita onoare pe care mi-o face sfântul părinte, trimi-țând la mine, biet gentilom fără căpătii, un personaj ilustru ca domnul duce de Ponte-Maggiore și Marciano ?

— Domnule, sfinția sa m-a însărcinat să vă aduc la cunoștință că prințesa Fausta trăiește... trăiește și e liberă.

Cavalerul avu o tresărire imperceptibilă, dar răspuse numaidecât :

— Ia te uită ! Doamna Fausta trăiește... Ei bine, dar... în ce măsură această noutate mă poate interesa ?

— Ce spuneți domnule ? întrebă Ponte-Maggiore năucit.

— Spun : ce mă privește pe mine că doamna Fausta trăiește ? repetă cavalerul, cu un aer atât de mirat și de nevinovat, încât Ponte-Maggiore murmură :

— Va să zică... n-o iubește ?... Ei, asta schimbă mult lucrurile !

Pardaillan continuă :

— Unde se află principesa Fausta în momentul acesta ?

— Principesa e în drum spre Spania.

Spania ! Țara inchiziției ! își spuse în gând Pardaillan. Era fatal ca geniul tenebros al Faustei să se îndrepte către această întunecată instituție a despotismului... da, era fatal !"

— Principesa îi duce maiestății sale. catolice un document menit să-i asigure tronul Franței lui Filip al Spaniei.

— Tronul Franței ?... La naiba, domnule ! Și, mă rog, ce reprezintă acest document care dă așa, pe mâna cuiva, o țară întreagă ?

— O declarație a răposatului Henric al III-lea, prin care-l recunoaște pe Filip al II-lea drept unic moștenitor.

Pardaillan rămase o clipă cufundat în gânduri, apoi, înălțându-și fața fină și batjocoritoare, spuse :

— Asta-i tot ce aveți să-mi comunicați din partea sfinției sale ?

— Asta-i tot, domnule.

— În cazul acesta, vă rog să mă scuzați, dar maiestatea sa regele Henric mă așteaptă, după cum știți... Fiți bun, așadar, și transmiteți sfinției sale expresia recunoștinței mele pentru prețioasa înștiințare pe care a binevoit să mi-o dea, și primiți și dumneavoastră mulțumirile preaplecătorului dumneavoastră servitor.

Henric al IV-lea primise comunicarea lui Ponte-Maggiore cu o nepăsare cu adevărat regală, dar, în realitate, ea îl zguduise puternic, făcându-l să întrezărească numaidecât consecințele nefaste pe care le putea avea pentru el. De aceea convocase grabnic, în consiliu secret, pe aceia dintre oamenii săi de încredere pe care-i avea la îndemână, astfel încât atunci când cavalerul fu introdus, el îi găsi alături de rege pe Rosny, pe du Bar-tas, pe Sancy și pe Agrippa d'Aubigne care veniseră în pripă.

îndată ce luă loc și cavalerul, regele, care nu-l așteptase decât pe dînsul, făcu un rezumat al întrevederii sale cu Ponte-Maggiore și dădu citire copiei pe care i-o trimisese Sixt al V-lea.

Pardaillan, care știa despre ce e vorba, rămase impasibil. Dar ceilalți patru cavaleri fură cuprinși o clipă de o uimire de nedescris, urmată numaidecât de. exclamația :

— Trebuie să-l distrugem !

Numai Pardaillan nu spuse nimic. Atunci regele, care nu-l slăbea din ochi, îl întrebă :

— Dar dumneata, domnule de Pardaillan, ce spui ?

— Spun ceea ce spun și acești domni, sire — răspunse cu răceală cavalerul — și anume că trebuie să intrăm în posesia acestui document, altminteri speranțele dumneavoastră vor fi zădărnice.

Regele dădu din cap în semn de aprobare și, pri-vindu-l țintă pe cavaler, ca și cum ar fi vrut să-i sugereze răspunsul pe care-l dorea, murmură :

— Care ar fi bărbatul îndeajuns de puternic, de viteaz și de isteț, pentru a duce la bun sfârșit o ase menea treabă ?

De comun acord, ca și cum s-ar fi înțeles, Rosny, Sancy, du Bartas, d'Aubigne se întoarseră către Pardaillan. Și acest omagiu mut, venit din partea unor bărbați vestiți, care-și dovediseră în mod strălucit iscusința în războaie sau urzeli, acest omagiu era atât de spontan, atât de sincer, încât cavalerul se simți ușor emoționat. Dar se stăpîni și răspunse cu acea simplitate atât de caracteristică lui :

— Eu voi fi acela.

— Consimți, așadar ? exclamă Bearnczul. Ah, cavaler e, dacă voi fi vreodată rege... rege al Franței... dumi-tale îți voi datora coroana !

— Nu, sire, nu-mi veți datora nimic. Și adăugă, cu un surâs straniu :

— Doamna Fausta, vedeți dumneavoastră, e o veche cunoștință de-a mea, căreia nu mi-ar părea deloc rău să-i spun vreo două vorbe... Voi încerca deci să fac în așa fel ca acest document să nu ajungă niciodată. în mâinile maiestății sale catolice... Cât privește mijloacele pe care le voi folosi...

, — Domnule — îl întrerupse cu vioiciune regele — te privește... Ai depline puteri.

Pardaillan zâmbi satisfăcut. Regele chibzui o clipă, apoi spuse :

— Pentru a înlesni pe cât cu putință îndeplinirea acestei misiuni, secretă prin forța lucrurilor, dar care trebuie cu orice preț să reușească, e necesar să fii acoperit cu o altă misiune, de astă dată oficială. în consecință, te vei duce la regele Filip al Spaniei și-i vei pune în vedere să-și retragă trupele pe care le ține în Paris.

Și, întorcându-se către secretarul său, vorbi :

— Ruse, pregătește scrisorile de acreditare pentru domnul cavaler de Pardaillan ca ambasador extraordinar pe lângă maiestatea sa Filip al Spaniei. Pregătește, de asemenea, documentul privind deplinele îm-puterniciri acordate domnului ambasador.

Pardaillan, melancolic și resemnat, își spunea : „Fie și așa ! Mi-era scris că voi sfârși prin a intra în pielea unui diplomat! Dar ce-ar spune tatăl meu dacă, ieșind din mormânt, și-ar vedea fiul. avansat la rangul de ambasador extraordinar ?”

La gândul acesta, un zîmbet ironic îi înflori în colțul buzelor.

— Cîți oameni ai dori să-ți pun la dispoziție ? continuă regele.

— Oameni ?... Ce să fac cu ei, sire ?... se miră Pardaillan cu naivitate.

— Cum, ce să faci cu ei ?... exclamă regele uluit. Doar n-ai pretenția să întreprinzi singur această acțiune ? Doar nu vrei să lupți singur împotriva regelui Spaniei și a inchiziției sale ? Și să te bați singur cu Filip pentru coroana Franței, ca să mi-o dai mie ?...

— Pe legea mea, sire — răspunse cavalerul netulburat — nu pretind nimic... Totuși, e limpede că, dacă e să reușesc în această acțiune, numai singur voi reuși... Așadar, voi porni singur — adăugă el cu răceală, ațin-tindu-și asupra regelui ochii scânteietori.

— Pe toți dracii ! strigă regele, simțind că se înăbușă.

Pardaillan se înclină Pentru a arăta că hotărârea era de nestrămutat.

Bearnezul îl privi o clipă cu o admirație pe care nu încerca să și-o ascundă. Apoi privirea i se îndreptă spre sfetnicii săi, muți de uimire și, în sfârșit, își ridică brațele într-un gest care părea a spune :

„La urma urmelor, cu diavolul ăsta de om trebuie să te aștepți la orice, chiar și la lucruri imposibile.”

— Când crezi că vei pleca ? îl întrebă el pe Pardaillan, care aștepta foarte calm, aproape indiferent.

— Chiar acum, sire.

— Uite ce va să zică un om adevărat... Iată mâna mea, domnule !

Pardaillan strânse mâna regelui și ieși numaidecât, urmat îndeaproape de Sancy, căruia regele îi dăduse un ordin în șoaptă.

În clipa când cavalerul se pregătea să încalce, Sancy îi înmână scrisorile de acreditare și împuternicirile, și-i spuse :

— Domnule de Pardaillan, maiestatea sa m-a însărcinat să vă predau această mie de pistoli pentru cheltuielile de drum.

Pardaillan luă cu o vizibilă bucurie punga dolofană și întrebă, cu veșnica lui aplecare spre zeflema :

— Ați spus chiar o mie de pistoli, domnule de Sancy ?

Și la răspunsul afirmativ al acestuia, îi întoarse vorba :

— Mii de draci, domnule, regele a făcut totuși avere pînă la urmă ?... sau te pomenești că reputația lui de zgîrcit nu e decât o legendă ca... toate legendele ? O mie de pistoli !... E mult !... Mult prea mult !

Tot vorbind așa, își ascunse cu grijă punga în fundul sacului de călătorie.

Când isprăvi cu această operație importantă, sări în șa și, strângând mâna lui Sancy, îi spuse :

— Sfătuiți-l pe rege ca în viitor să se arate mai grijuliu cu bănuții lui... Dacă nu, bietul meu domn de Sancy, veți fi obligat să vă amanați pînă și găietanele tunicii.

Și-i întinse mâna lui Sancy, care rămase înmărmurit, neștiind ce să admire mai mult la el : îndrăzneala fără margini sau nepăsarea nebunească.

VII

BUSSY-LECLERC

În timp ce regele-l aștepta pe cavalerul de Pardaillan, stareța Claudine de Beauvilliers intră într-o chilie vecină cu cabinetul în care Bearnezul se întreținea cu sfetnicii săi.

Stareța merse drept la perete, deschise o ferestruie ascunsă după perdea și, prin această deschizătură îngustă, ascultă, fără să piardă nici un cuvânt, ceea ce vorbeau cei din cabinet.

Când Pardaillan ieși din cabinetul regelui, Claudine de Beauvilliers închise ferestruia și ieși și dînsa.

În clipa următoare, se afla între patru ochi cu regele, care, observând expresia gravă pe care o luase fața ei, de obicei veselă, exclamă curtenitor :

— Hei, scumpă doamnă, de unde vine norul care-ți întunecă nurii și care acoperă strălucirea frumoșilor dumitale ochi ?

— Vai, sire, vremurile sunt aspre ! Iar grijile legate de apostolatul nostru ne strivesc uneori umerii slabi de femeie.

Manevrând astfel discuția în sensul dorit de ea, Claudine se lansă într-o lungă înșiruire a îndatoririlor ce izvorau din misiunea ei de stareță și a greutăților financiare în care se zbătea.

— O sută de mii de livre, sire ! Cu suma asta, salvez de la ruină lăcașul dumneavoastră. Îmi veți refuza oare o biată sută de mii de livre ?

Bearnezul deveni mult mai puțin galant la auzul acestei sume mai mult decât rotunjoară. Și cum Claudine stăruia, îi răspunse :

— Vai, drăguța mea, de unde vrei dumneata să iau această sumă uriașă?... , dacă parizienii mi-ar deschide, în sfârșit, porțile lor !... Dac-aș fi regele Franței !...

Aceste cuvinte fură rostite fără convingere, din pură galanterie. Dîndu-și foarte bine seama de acest lucru, Claudine își micșoră pretențiile :

— Dac-ar fi vorba numai de o așteptare, sire, poate aș putea să mă descurc... Dacă cel puțin mi-ați promite o abație mai importantă... de exemplu pe cea din Fontevault.

— Ehei, scumpa mea, nici să nu-ți treacă prin minte așa ceva ! Abația de Fontevault este prima din regat. Trebuie să fii de sânge regal, sau cel puțin dintr-o familie foarte ilustră ca să pretinzi s-o conduci.

Claudine de Beauvilliers îl părăsi pe regalul său amant fără a fi obținut nimic altceva decât niște promisiuni foarte vagi. De aceea, mergând de-a lungul coridorului ce ducea la apartamentele ei, murmură :

— Deoarece Henric nu vrea să facă nimic pentru mine, am să trec de partea Fauste care, cel puțin, știe să aprecieze serviciile ce i se fac.

Și urmă cu un rânjet sarcastic :

— O sută de mii de livre nu era totuși prea mult !... Iubitul meu rege, refuzul acesta o să vă coste scump... foarte scump !...

Înapoindu-se în camera ei, stareța rămase mult timp pe gânduri, apoi chemă la dînsa o soră de serviciu, căreia, după ce-i dădu instrucțiuni amănunțite, îi spuse;

— Pleacă, soră Mariange, și grăbește-te !

Nu trecuse nici o oră și sora Mariange îl introducea în camera stareței pe un cavaler învăluit cu grijă într-o mantie lungă.

După ce sora de serviciu trase ușa după dînsa Claudine i se adresă cavalerului :

— Domnule Bussy-Leclerc, vă rog să luați loc... Aici vă aflați în siguranță.

Bussy-Leclerc se înclină și spuse cu patimă :

— Doamnă, pentru a-l aduce în această casă p< Bussy-Leclerc, proscrisul, a fost destul să se rostească în fața lui un nume...

— Pardaillan ?...

— Da, doamnă. Ca să-l întâlnească pe omul acesta Bussy-Leclerc ar trece prin armatele reunite ale Beart nezuîui și ale lui Mayenne... Vă spun asta ca să înțelegeți că nu mă tem de nimic atunci când e vorba de ura mea.

— Bine, domnule — spuse Claudine zîmbind. Apoi, după o scurtă pauză :

— Domnul de Pardaillan se pregătește să plece cu intenția de a zădărnici planurile, unei persoane la care țin mult... Trebuie ca această persoană să fie prevenită de pericolul care o amenință și, cunoscând ura dumneavoastră împotriva domnului de Pardaillan, v-aifi chemat să vă întreb : doriți să vă satisfaceți în același timp, și ura, și ambiția dumneavoastră ? Doriți să vă descotorosiți de cel pe care-l urîți și să vă asigurați, în același timp, un protector puternic ?

— Numele acestui puternic protector? întrebă Bussy, care era dus pe gânduri.

— Fausta !

— Fausta !... Așadar, n-a murit ?

— Trăiește și, slavă Domnului, e bine sănătoasă !

— Dar... scuzați-mă, doamnă... ce interes aveți dumneavoastră s-o preveniți pe Fausta de pericolul care o amenință ?

— Domnule, aș putea să vă spun că principesa a fost binefăcătoare lăcașului nostru pe vremea, încă destul de apropiată, când era atotputernică... Aș putea să vă vorbesc despre recunoștință, dar văd, după zîm-betul dumneavoastră sceptic, că nu mă veți crede. Am să vă spun deci simplu: de reușita planurilor principesei depinde viitorul lăcașului nostru... Cea pe care vreme atât de îndelungată am numit-o regina mea va ști să răsplătească regește serviciul pe care i-l voi fi făcut.

— Bine ! mormăi Bussy. Iată un motiv pe care-l înțeleg... Așadar, doamnă, e vorba de a o preveni pe Fausta că domnul de Pardaillan este pe urmele ei și că Vrea să-i stingherească nițelul planurile... Dar care sunt, de fapt, aceste planuri ?

— Să așeze coroana Franței pe capul lui Filip al Spaniei.

Bussy-Leclerc tresări și o întrebă uluit :

— Și dumneavoastră vreți s-o ajutați pe Fausta în această acțiune, dumneavoastră... ?

Claudine înțelese tâlcul acestor vorbe, dar nu păru contrariată.

—; Domnule, am căutat să aflu intențiile regelui Henric. Dacă devine rege al Franței, abația din Montmărire și starea ei nu vor fi nici mai bogate, nici mai favorizate. Și atunci...

— Perfect, doamnă ! Iată încă un motiv pe care-l înțeleg de minune. Accept, așadar, să devin solul dumneavoastră. Și acum, binevoii să-mi spuneți despre ce e vorba

— Iată, domnule, în câteva cuvinte : e vorba de o declarație a lui Henric al III-lea prin care acesta îl recunoaște pe Filip drept singurul lui moștenitor... Pe această declarație, pe care prințesa i-o duce regelui Spaniei, vrea să pună mâna domnul de Pardaillan, pentru a i-o da lui Henric de Navara, dar dumneavoastră trebuie s-o preveniți pe Fausta, s-o ajutați și s-o apărați... în legătură cu asta, mă gândesc că poate n-ar strica să fiți ajutat de câțiva buni mânuitori ai spadei.

— M-am gândit și eu la asta, doamnă — spuse Bussy surîzînd. Așadar, voi pleca și voi încerca să fac rost de câțiva tovarăși voinici. Ce va trebui să-i spun principesei din partea dumneavoastră ?

— îi veți spune că eu v-am trimis la ea și că rămân mereu umila ei servitoare.

— Asta-i tot, doamnă ?

— Asta-i tot, domnule Bussy-Leclerc.

— în cazul acesta, adio, doamnă — zise Bussy în-clinându-se.

în zorii zilei următoare, Bussy-Leclerc călărea pe drumul Orleans-ului, spunându-și în gând :

„Bussy, ai fost unul din stâlpii Ligii... unul dintre susținătorii cei mai hotărîți ai ducilor de Guise și do Mayenne... unul dintre conducătorii cei mai activi și mai influenți ai consiliului Ligii... guvernator al Basti-liei, unde ai știut să-ți agonisești o avere onorabilă... Ai fost în corespondență directă cu principalii miniștri ai lui Filip și unul dintre primii care au acceptat și susținut pretențiile acestui suveran la tronul Franței...

1 Confederație a partidului catolic, care a fost fondal în Franța în anul 1576 de către ducele de Guise. Având în aparență scopul de a apăra religia catolică împotriva calvinist!- ; Liga urmărea de fapt să-l detroneze pe Henric III și să-i înscăuneze în Franța pe cei dm familia Guise, căpeteniile Ligii.

Încă-un cuvânt, ai fost un personaj de care ar fi trebuit să se țină seama".

Deodată, se întrerupse din gândul lui ca să înjure : — Pe mațele dracului !... Pe coarnele lui Belzebut ! Vântul asta afurisit mi se pune curmeziș și-mi ridică mantia !... Să-l ia dracu' pe domnul Boreu' și pe turbații lui complici !... Pîrdalnicul de vânt vrea, pesemne, ca pezevenghiul ăsta dat uitării să fie recunoscut de vreun membru al Ligii sau de vreun hughenot, lua-i-ar dracii !... Hm !... Dar nu-mi pasă deloc dacă sunt recunoscut!

După ce-și dresе ținuta, își continuă gândurile : „Gata !... Așa mai merge... Spuneam deci că fusesem un personaj important... Și acum?... în ce hal am ajuns? Nenorocirea s-a abătut asupra bietului Leclerc ! A trebuit să predau postul de guvernator al Bastiliei, să părăsesc în grabă Parisul, să mă ascund, să mă vâr sub pământ, eu, Bussy, cu perspectiva de a fi spînzurat dac-aș pica în mâinile lui Mayenne, sau sfârtecat dac-aș fi prins de Bearnez !"

După o scurtă pauză, urmă :

„Spînzurat !... Sfârtecat... Curios, ce cuvinte sucite are limba franceză ! Spînzurat ! Sfârtecat ! Niciodată nu observasem cât de aspre și respingătoare sunt aceste două cuvinte. Pe bună dreptate se spune că mereu ai câte

ceva de învățat !... Hai să vedem, Bussy, ce preferi tu ? Să fii spînzurat, sau să fii sfârtecat ?... Ehei !... Dacă-mi amintesc bine, ultimul spînzurat pe care l-am văzut avea o limbă care-i atîrna lungă de un cot... Era de-a dreptul hidos !... Ultimul om sfârtecat, pe care l-am văzut, avea picioarele și labelle smulse... Da, da, îl mai văd încă, nu rămăsese din el decât sprunchiul și capul... Dar oare cu, Bussy, dac-aș fi sfârtecat, aș deveni schilod ? La naiba ! Nu vreau să ajung o sperietoare de păsări !... Și pentru că așa stau lucrurile, am hotărît, nu voi fi nici spînzurat, nici sfârtecat !"

Zeul vînturilor de la nord.

În clipa aceea, calul lui făcu o săritură neașteptată. Bussy îl dojeni, dar apoi îl mîngîie cu blîndețe, reluîndu-și șirul gîndurilor :

„Așadar, prăbușirea mea ca om politic e deplină... E drept că mă pot mîngîia cu faptul că mi-am salvat o parte din avere, pe care, din prevedere, mi-am pus-o la adăpost. E ceva, dar prea puțin. Și iată că tocmai în clipa când totul se prăbușește în jurul meu, când nu-mi rămânea nimic altceva de făcut decât să mă retrag în străinătate și să trăiesc acolo neștiut de nimeni și uitat, în clipa asta apare această scumpă, această minunată stareță plină de demnitate, blagoslovească-o Domnul cu toate harurile ! și-mi pune din nou piciorul în scară, dîndu-mi posibilitatea să-mi refac o situație strălucită pe lîngă Filip, căci nu voi avea naivitatea să trec de partea Fausti, nu, pe toți dracii ! Bussy se adresează întotdeauna direct lui Dumnezeu și nu sfinților săi. Și, pe deasupra, această sfință stareță îmi mai dă și posibilitatea să mă răzbun pe domnul de Pardaillan !... M-au năpădit toate noroacele deodată, așa că am dat lovitura, dacă nu-s prost, și... nu că mă laud, dar am auzit totdeauna spunându-se că Bussy-Leclerc are un cap tot atît de bine organizat pe cît de solid îi e pumnul... Mai rămâne să mă îngrijesc de blestemații care trebuie să mă însoțească, dar asta-i un fleac ! Găsesc eu ce am nevoie, pe drum".

VIU

TREI VECHI CUNOȘTINȚE

Hanul singuratic își întindea prispa dărăpănată pînă la marginea drumului defundat. Înfățișarea acestui han pierdut în câmpie era atît de îmbietoare, încât călătorul cu oarecare stare grăbea pasul când trecea prin fața lui.

Erau trei tovarăși, apăruți nu se știe de unde. Toți trei tineri — cel mai vîrstnic părea să aibă abia douăzeci și cinci de ani — dar în ce hal !... zdrențăroși, boțiți, jerpeliți. Și totuși vedeau un soi de eleganță-, înăscută în felul lor de a-și purta mantiile, și aveau

o ținută degajată, o dezinvoltură ce nu păreau a fi ale unor vagabonzi ordinari.

Se opriră, șovăind, în fața hanului,

— Ce cuib de hoți ! murmură cel mai tânăr. Ceilalți doi ridicară din umeri, iar cel mai vîrstnic

zise : „' -

— întotdeauna delicat, Montsery ăsta !

— Zău ! spuse al treilea. Suntem morți de oboseală, ne chiorăie mațele de foame, să nu facem pe delicații — de altfel posibilitățile noastre nici nu permit — să intrăm și, în lipsă de altceva, să ne odihnim.

După ce urcară cele trei trepte ale prispei, ce tremurau sub pașii lor, se pomeniră într-o" sală mare, pustie.

— Patru mese, douăsprezece scaunele... Au vrut, chipurile, să mobileze deșertul ăsta — zise Saint-Măline.

— N-ai priceput — spuse Chalabre, arătând spre cele patru mese — mobila asta e așezată ca pentru un joc de copii.

— Foc! strigă Montsery, arătând spre imensul cămin din fundul căruia pîlpăiau tăciuni. Foc și lemne !

Și luînd de pe jos un pumn de vrejuri uscate, le aruncă în vatră, suflă deasupra lor, ajutat de altfel de ceilalți doi, și făcând o flacăra luminoasă țîșni, pîrîind.

— Asta te mai înveselește puțin — spuse el.

— După grinzi, nimic — rosti Saint-Măline, în urma unei cercetări atente a încăperii — nimic în afară de funingine și pînze de păianjen.

— Și nu-i nici țipenie de om — spuse, la rîndul său, Chalabre. E drept că pentru ce se găsește pe-aici...

— Hei, hangiule ! strigă Montsery, bătînd în masă cu mânerul spadei.

Hangiul apărură fără să se grăbească. Era o namilă de om, care, după ce-i măsură cu un ochi expert, mormăi ursuz, fără bunăvoință :

— Ce doriți ?

— De băut... de băut și demîncare. Hangiul întinse o labă mare și păroasă.

— Plata înainte.

— Bădărane ! tună Montsery.

În aceeași clipă pumnul mi porni și se abătu drept în mutra namilei, care se rostogoli pe podea. Se ridică însă numai decât și, împlînzit, ieși cu o plecăciune, după

ce murmură :

— Am să vă servesc, domnilor !

În clipa următoare, pune pe masă trei pahare, un ulcior, o pâine și o plăcintă.

— Altceva n-am — zise el și ieși.

Cei trei se uitară în tăcere la plăcinta sărăcăcioasă, apoi se priviră cu jale.

— în fine — oftă Saint-Măline — poate că frumoasele zile vor mai reveni...

Apropiară masa de cămin și, scoțîndu-și mantiile, pe care le împăturiră cu grijă și le așezară pe scaunele, lîngă ei, apărură fiecare, cu pumnul și cu sabia atârnată într-o parte și cu pistolul la brîu. Apoi, melancoliei și resemnați, atacară proviziile mult prea neîndestulătoare pentru burțile lor flămânde.

— Ah — suspină Montsery — unde sunt vremurile când, adăpostiți și hrăniți la Luvru, mâncam de patru ori pe zi ca orice bun creștin care se respectă !

— Frumoase vremuri ! adevărați Chalabre. Eram nobilii maiestății sale, oștenii, ba chiar intimii săi...

— Iar slujba noastră ?... Mereu pe lângă rege, cu misiunea de a veghea asupra persoanei sale, nepărăsindu-l niciodată decât din ordinul lui.

— Și ca să ne menținem în formă, din când în când câte o lovitură de pumnal sau de sabie, bine înfipt între umeri, îl scăpa pe rege sau chiar pe noi de vreun dușman prea întreprinzător.

— Guise știe câte ceva despre asta.

— E drept că noi l-am servit cum se cuvine,

— în sfârșit, pe toți dracii : în ziua aceea, când l-am ucis pe Guise, am salvat monarhia !

— Viitorul ni-era astfel asigurat.

— Da, dar lovitura de pumnal a călugărului, atin-gându-l mortal pe rege, a spulberat într-o clipă toate speranțele noastre — murmură Saint-Maline, visător.

— Fie ca toți dracii din iad, cu copita despicată, să-l chinuie veșnic pe blestematul acela de Jacques Clement arzîndu-i sufletul ! exclamă Montsery.

— Grea lovitură a mai fost pentru noi...

— îndată după moartea regelui, ni s-a dat limpede a înțelege că noi nu existam decât prin el.

— Toată lumea ne întorcea spatele — scriși ni Montsery.

— Și oamenii regelui, și cei ai Ligii, precum și cei ai Bearnezului.

— Le-am ținut piept — spuse cu blîndțe Saint-Maline. Și destui au primit, fără multă vorbă, pentru obrăznicia lor, câte o lovitură de pumnal bine țintită.

— Da, dar acum ?... Ce s-a ales de noi ?

— Mii de draci ! Când mestec păsatul ăsta negru pe care blestematul de hangiu ni l-a servit drept pâine, când sorb băutura asta infectă pe care ne-a dat-o drept vin, știți voi la ce mă gândesc ? Ei bine, mă gândesc la vremea când eram închiși la Bastilia, de unde ne-a scos domnul de Pardaillan, și regret timpurile acelea, da, pe toți dracii, regret vremea când eram întreținuții lui Bussy-Leclerc, căci el, cel puțin, ne hrănea aproape creștinește...

— Asta-i adevărat, trebuie să recunoaștem că Bussy-Leclerc s-a purtat, tot în tot, fără prea mare asprime cu noi. Turbez când mă gândesc că s-a dus vremea strașnicilor mese căpătate de pomană și că, poate, nici nu se va mai întoarce.

— Dacă am avea cel puțin chilipirul să întâlnim vreun călător singuratic care să dorească să no vină în ajutor, de bunăvoie... sau cu forța...

în clipa aceea, se auzi în depărtare galopul unui cal.

Cei trei tineri se priviră un moment fără să scoată . o vorbă. în sfârșit, Saint-Maline își luă mantia, se învâ-lui în ea cu repeziciune, scoase din teacă pumnalul și sabia și porni spre ușă, rostind cu hotărîre :

— Haidem !

— Haide ! repetă cu aceeași hotărîre Chalabre.

Jacques Clement — călugăr dominican, care l-a asasinat pe Henric al III-lea al Franței în 1089.i - ..

Montsery rămase o clipă nehotărît, apoi îi urmă pe cei doi tovarăși ai săi,

Cu Saint-Maline în frunte și cu Montsery în coada coloanei, foștii „oșteni" ai lui Henric al III-lea porniră de-a lungul gardurilor de măracini pe sub plopii falnici, care străjuiau drumul.

Drumețul înainta în trapul calului, fără să bănuiască pericolul ce-l amenința și chiar atunci când cei trei spadasi, socotind că e destul de aproape, ocupară drumul, își struni calul să meargă la pas.

Când ajunse numai la cîțiva pași de ei, ascunzîndu-și armele sub mantii, cei trei se opriră, iar Saint-Maline, care era fără îndoială, în marile ocazii, șeful și oratorul bandei, îi vorbi, altminteri foarte politicoș și cu pălăria în mână :

— Fiți bun, domnule, și stați pe loc ! Călătorul se opri supus.

Cei trei încercară să-i vadă fața, dar drumețul și-o ascunse în faldurile mantiei sale.

— Domnule — zise totuși Saint-Maline,— văd după ținuta dumneavoastră că sunteți de bună seamă un nobil înstărit, Prietenii mei și cu mine suntem gentilomi cu obîrșie aleasă și suntem pătrunși de respectul pe care trebuie să și-l poarte unii altora oamenii de neam mare.

Ajuns aici, făcu o scurtă pauză, și-i aruncă drumețului o privire iscoditoare, ca să-și dea seama de efectul produs. Acesta era de un calm impasibil. Saint-Maline făcu o reverență de o mare măiestrie și-și reluă discursul :'

— Desigur, domnule, dumneavoastră nu știți că drumurile sunt bîntuite. de bande înarmate, membri ai Ligii sau regaliști, spanioli sau germani, elvețieni sau englezi, catolici sau hughenoti, care-i bat și-i jefuiesc

să nu mai punem la socoteală nenumărații indivizi care sunt din toate partidele și nu aparțin nici unuia, cum ar fi vagabonzi, hoții de drumul mare, tâlharii și alți ticăloși, vrednici de spânzurătoare. Probabil că nu știți toate astea, domnule, căci altfel n-ați fi avut nesocotința de a porni la drum de unul singur, cu un sac de călătorie atât de arătos ca acel pe care-l văd atîrnat la

pe cei care sunt și pe cei care

oblînc. Credeți-mă, domnule — continuă el după o nouă pauză — cel mai bun mijloc de a evita orice întâlnire neplăcută este de a călători cu un bagaj modest... așa cum facem noi. în felul acesta, nu sunt ațîțate poftetele drumeților necinstiți, care sunt feriți de ispita 'de a vă sparge capul ca să vă jefuiască. Or, domnule, tocmai acest lucru vi s-ar fi întîmplat în mod inevitabil dacă steaua cea bună nu ne-ar fi adus în calea dumneavoastră la momentul potrivit... în consecință, dacă doriți să ne faceți cinstea de a ne încredința punga

dumnevoastră, prietenii mei și cu mine vom accepta cu dragă inimă, pentru a vă servi și a vă face un bine, s-o ascundem sub țoalele noastre... în felul acesta, vă veți putea sfârși în liniște călătoria.

— Și — se amestecă în vorbă Chalabre, scoțându-și la iveală pistolul,, cu surâsul său cel mai grațios — fiți sigur, domnule, că vom ști să apărăm cu arma asta punga pe care ne-o veți fi încredințat.

— Și că vom socoti de datorită noastră să v-o înapoiem... mai târziu.

— Mii de draci ! La naiba ! vocifera Montsery, biciuind aerul cu sabia. De ce e nevoie de atâtea po-litețuri ?

— Domnule — vorbi din nou Saint-Maline — binevoiți a-l scuza pe amicul nostru : e tânăr, e iute, dar altminteri e băiat bun.

, Ca și cum s-ar fi speriat, călătorul lăsa să-i cadă câteva piese de aur pe care cei trei tovarăși le numără, ca să zicem așa, din ochi. Dar nu făcură nici un gest ca să le ridice.

— Nu, domnule — grăi Saint-Maline — mă mîhniți! Numai cinci pistoli... Se poate oare ca un nobil de neam mare să fie atât de sărac ?... Sau poate că nu aveți încredere în noi ?

— Pe Dumnezeu ! spuse Chalabre cu un aer feroce, încărcându-și arma. Sunt foarte sensibil când e vorba de onoare, domnule !

— Pe legea mea ! exclamă Montsery, trăgându-și sabia din teacă. Nu voi îngădui.,

Din ce în ce mai îngrozit, probabil, călătorul lăsa să-i mai cadă câteva monede care, ca și celelalte, rămăseră pe jos.

— Ei, ei, domnilor — spuse Saint-Maline — calma-ți-vă ! Nobilul acesta n-a avut intenția să vă insulte.

Și, întorcându-se spre drumeț :

— Tovarășii mei nu sunt chiar atât de afurisiți pe cât par. Ei se vor declara satisfăcuți dacă veți binevoi să adăugați la scuzele pe care le-ați aruncat adineauri, punga întregă din care le-ați scos... precum și sacul de călătorie, care trebuie să fie bine captușit, dacă judecăm după aparențe.

De data aceasta, Saint-Maline își întări cererea prin-tr-o atitudine amenințătoare. Dar atunci călătorul, care rămăsese mut tot timpul, strigă : £

— Destul, destul, domnule de Saint-Maline ! Și lăsând să-i cadă mantia, continuă :

— Bună ziua, domnule de Chalabre. Sluga dumnevoastră, domnule de Montsery.

— Bussy-Leclerc ! exclamă toți trei.

— Chiar el, domnilor. încântat să vă revăd sănătoși ! Și adăugă cu o ironie crudă :

— Va să zică așa, de îndată ce bietul Valois a dispărut, ne-am făcut tâlhari de drumul mare ?

— Ei, ce să-i faci, domnule ! spuse liniștit Saint-Maline. Suntem sau nu în război ?... Dumnevoastră sunteți dintr-o partidă, noi din alta ; noi vă prindem, dumnevoastră plătiți ca să vă răscumpărați, totul e în ordine ! Nu-i oare în firea lucrurilor ?

— Leclerc ăsta n-a știut niciodată să spună decât bazaconii — zise Chalabre disprețuitor.

— N-avem noi oare o veche socoteală cu domnul?... ; Am putea s-o lichidăm chiar acum — spuse Montseryj ascuțindu-și pumnalul cu tăișul săbiei. și

— încetișor ! Nu vă supărați ! zise batjocoritor) Bussy. Apoi vorbi din nou, cu asprime :

— Știți bine că Bussy este în măsură să vă străpungă pe toți trei !... Mai bine hai să discutăm ca niște oameni de afaceri... Vreți bani ? Ei bine, vă pot face să câștigați de o mie de ori mai mult decât cele câteva sute de pistoli pe care-i veți găsi în punga mea. Și apoi, această pungă

trebuie să m-o luați și vă preven că n-am să vă las. în când ceea ce vă ofer eu vă va fi dat de bună voie.

Cei trei se uitară o clipă unul la altul, vădit descumpăniți, apoi privirile li se mutară asupra lui Bussy-Leclerc, care, zîmbind mereu, îi observa fără să se miște.

în cele din urmă, Saint-Maline își băgă sabia în teacă și spuse :

— Pe legea mea, domnule, dacă-i așa hai să stăm de vorbă ! — Nu va fi niciodată prea târziu ca să revenim la prima discuție, dacă nu ne vom înțelege — adăugă Chalabre.

Bussy-Leclerc încuviință din cap și spuse :

— Domnilor, voi adăuga o sută de pistoli la ceea ce v-am dat, dacă vă luați obligația ca mâine să vă aflați la Orleans, la hanul „La cocoșul îndrăzneț”, echipați cu tot ce trebuie, așa cum se cuvine să fie niște gentilomi. Acolo am să vă spun ce slujbă veți căpăta și ce vi se cere să faceți. Dar vă preven de pe acum că veți avea de dat și de primit lovituri. Mă pot bizui pe voi ?

— O întrebare, domnule, înainte de a primi suta asta de pistoli : dacă slujba pe care ne-o propuneți, nu ne convine...

— Fiți liniștit, domnule de Saint-Maline, vă va conveni.

— Totuși, domnule...

— Da, veți fi liberi să vă retrageți, iar ceea ce vă voi da va rămâne la dumnevoastră. în regulă, domnilor ?

— în regulă, pe onoarea noastră de gentilomi !

— Bine, domnule de Saint-Maline. Poftim suta de pistoli... Și nu-i decât o arvună... La revedere, pe mâine, la Orleans, la hanul „La cocoșul îndrăzneț" !

— Fiți liniștit, domnule, vom fi acolo !

— Mă bizui pe voi — strigă Bussy-Leclerc, îndepăr-tându-se.

cât timp silueta lui Bussy-Leclerc se mai zări, cei trei viteji din fosta gardă a lui Henric al III-lea rămăseră nemișcați, fără să scoată o vorbă. Abia când drumețul

dispăru după o cotitură, abia atunci Saint-Maline se aplecă și luă de pe jos piesele de aur rămase acolo,

— Hei ! exclamă el ridicându-se. Pe acest Bussy-Leclerc merita să-l cunoști în altă parte decât la Bas-tilia !... Trezeci și cinci de pistoli, bașca suta pe care o vedeți ! Fac pentru fiecare dintre noi câte patruzeci și cinci de pistoli. Trăiască Dumnezeu, iată-ne din nou bogați, domnilor !

— Vezi, Montsery, că se întoarce vremea petrecerilor ? >

— Da. Dar n-aș fi crezut că după ce am fost dușmanii lui Leclerc, după ce am fost prizonierii lui, vom deveni tovarășii lui de arme... Căci vom lupta împreună, dacă am înțeles bine !

— Totul e posibil — spuse sentențios Saint-Maline. A doua zi, la Orleans, trei cavaleri se opreau, făcând mare zarvă, în curtea hanului „La cocoșul îndrăzneț”.

— Hei ! La naiba ! Pe toți dracii ! Nu e oare nimeni în acest han nenorocit ? strigă cel mai tânăr. Băieții de grajd dădură fuga spre ei. Hangiul apărură și el, strigând :

— Iacă vin ! Iacă vin, domnilor !

Și se răsti către cei trei servitori care le luau caii în primire, așa cum obișnuia, fără îndoială :

— Hei, Perrinet, Bastien, Guillaume, puturoșilor, bandiților, bețivanilor !... Hei, iute, duceți la grajd caii acestor seniori și aveți grijă să li se dea porții bune de ovăz ! Pofțiți, domnii mei, pofțiți !

Cei trei cavaleri descălecase. Cel mai vârstnic dintre ei spuse :

— Și mai ales, marțafoilor, vedeți ca aceste animale vrednice să fie bine hrănite și bine țesălate. Am să mă duc personal să mă încredințez că lea, fost date cele mai bune îngrijiri.

— Fiți pe pace, domnule...

Cei trei cavaleri se priviră zîmbind și-și făcură unul altuia niște complimente atât de rafinate, de parc-ar fi fost la curtea regelui și nu în curtea unui han.

— Domnule de Saint-Maline, al dracului de bine arăți în tunica asta de culoarea cireșii !

— La naiba, domnule de Chalabre, ce minunate cizme aveți și ce strașnic vă pun în valoare finețea piciorului !

— Zău, domnule de Montsery, aveți un aer cât se poate de măreț în acest elegant costum de catifea cenușie. Sunteți, pe legea mea, un foarte galant gentilom !

Rizînd, vorbind tare, îmbrâncindu-se, cei trei cavaleri pătrunseră în sala pe jumătate plină. Hangiul mergea înaintea lor, cu tichia în mină, făcând nenunțate plecăciuni, ștergând praful de pe masa de stejar, strălucitoare de curățenie, împingând câte un scaun și repetând într-una :

— Pe aici... pe aici... Domniile voastre se vor simți admirabil la noi !

— Domniilor noastre le e foame și sete... mai ales sete... Drumul de azi-dimineață ne-a încins gâtlejurile. Slujnicele se zoreau, iar hangiul striga la ele :

— Madelon ! Jeanneton ! Margoton ! Hei, păcătoaselor, iute ! Puneți masa pentru acești trei seniori, care mor de foame... între timp, mă duc chiar eu să scot din pivniță o sticlă dintr-un vin special de Vouvray, foarte rece, pe care domniile-voastre au să-l țină minte !..

— Auzi, Montsery ? Domnii mei încoace, domniile voastre încolo... Acum nici pomeneală să ni se ceară să plătim înainte !

— Pe toți dracii, parcă ți se mai încălzește nițel sufletul, când te vezi tratat cu respectul ce ți se cuvine !

— Asta din pricină că acum ne zornăie bănușii în buzunare.

— Spune-mi, drăguța mea, cum te cheamă ?

— Margoton, stimat domn.

— Ei bine, dragă Margoton, să ne faci o omletă faină, aurie și bine rumenită.

— Împreună cu una din păsările alea grozave pe care le văd acolo, în frigare.

— Și niște pateu ușor, de ciocîrliei, mierle sau sitari, fără pic de grăsime.

— Și ceva dulce, bunăoară : tarte, flancuri, jeleuri de fructe...

:— Totul stropit cu trei sticle de Beaugency.

do

— Și încă trei sticle de Vouvray-ul acela care, într-adevăr, ni se pare destul de convenabil.

— Bașca trei sticle de Beaujolais.

— Plus trei sticle din vinișorul acela alb de Saumur, care spumegă și scânteiază, încât îți vine să crezi că înghiți perle blonde.

Când fu adusă la masă omleta, bine rumenită, cei trei izbucniră :

— Ah, simt că reasc, că respir ! Mi se pare că ultimele câteva luni au fost un coșmar îngrozitor și că, în sfârșit, m-am trezit !

— Să luăm viața așa cum e ! Să uităm ziua de ieri cu pâinea ei neagră, să facem o primire zîmbitoare norocului nostru, să nu fim prea posaci în fața soartei vitrege și să atacăm omleta !

Și vă asigur că atacul a fost impetuos ! A urmat o memorabilă devastare a tuturor proviziilor, care au fost înghițite cât ai zice pește, totul fiind stropit cu vin din belșug și însoțit de glume fără perdea și de ocheade aruncate slujnicelor tinere și nurlii. Iar când pe masă nu mai rămăseră decât jeleurile și prăjiturile, pe care le ronțăiau ca să le treacă vremea, udîndu-le cu vinișor de Saumur, cei trei spuseră, cu un uriaș oftat de mulțumire :

— Și acum, să poftească domnul Bussy-Leclerc ! Slujba ce ne-o oferă ar trebui să fie cu adevărat îngrozitoare, ca să i-o refuzăm !

— Dar iată-l că vine !

Și, într-adevăr, Bussy-Leclerc venea spre ei.

— Bună ziua, domnilor ! Punctuali la întâlnire ! E semn bun... Ia să vă văd puțin... Perfect ! Superbi... Zău, domnii mei, v-ați recăpătat înfățișarea de gentilomi ! Trebuie să recunoașteți că vă șade mai bine decât, în mizerabila îmbrăcăminte în care v-am, întâlnit eu, Dar, zău, continuați-vă ospățul... Voi bea și eu cu dumneavoastră un pahar din vinișorul ăsta alb.

După ce Bussy-Leclerc se așeză în fața paharului plin, unul din cei trei îi spuse :

— Și acum, domnule Bussy-Leclerc, așteptăm să ne comunică ce slujbă ne-ați hărăzit.

— Domnilor, ați auzit vreodată de principesa Fausta ?

— Fausta ! exclamă Saint-Maline cu o voce găuită. Cea despre care se spune că-l făcea să tremure pe Guise ?

— Papesa, cum i se spunea în șoaptă ?

— Cea care a conceput și a creat Liga... Cea care era supranumită Suverana... într-un cuvânt, Fausta ! Asta spune tot. La naiba, doar nu sunt două Fauste !... Ei bine, domnilor, vreau să vă fac să intrați în serviciul ei... Sunteți de acord ?

— Cu bucurie, domnule ! Eram în serviciul unui suveran, vom fi în serviciul unei suverane.

— Care va fi rolul nostru pe lângă principesă ?

— Același ca și cel de pe lângă Henric de Valois... înainte aveți misiunea să vegheați asupra persoanei regelui, veți veghea acum asupra Fauste ; loveați la un ordin al regelui, veți lovi acum la un semn al Fauste ; erați oștenii regelui, veți fi oștenii Fauste.

— Acceptăm acest rol, domnule de Bussy-Leclerc... dar are oare principesa dușmani atât de puternici, atât de teribili, încât îi trebuiesc trei apărători de talia noastră ?

— Nu v-am prevenit ?... Va fi o adevărată bătălie !

— Așa e, Dumnezeule ! Bine, bătălie să fie !

— Mai rămâne să ne spuneți cine sunt dușmanii.

— Principesa n-are decât un singur dușman — spuse Bussy, devenind deodată grav.

— Un singur dușman ?... Și ne angajați pe toți trei ! Glumiți ?

— Principesa, voi trei, eu și încă alții, tot n-am fi destui ca să-i ținem piept acestui dușman.

— O-o !... Tocmai dumneavoastră, domnule de Bussy-Leclerc, să vorbiți așa ?

— Da — răspunse Bussy, cu același glas grav — dorrânule de Chalabre Și chiar adaug : cu toate eforturile unite, nu sunt sigur că vom izbuti !

Cei trei se priviră impresionați.

— E oare diavolul în persoană ? întrebă Saint-Maline.

— E omul care, închis în Bastilia, l-a băgat pe guvernator în locul lui, în celulă, și apoi a pus mâna pe fortăreață și i-a eliberat pe toți prizonierii. Iar voi îl cunoașteți tot atât de bine ca și mine, căci, dacă eu eram guvernatorul, dumneavoastră erați, domnilor, printre prizonierii aceia.

— Pardaillan !

Numele acesta țîșni în aceeași clipă din gâtlejurile celor trei, care se ridicară în picioare, privindu-se îngroziți și încheindu-și, cu un gest mașinal, centiroanele pe care le desfăcuseră, ca și cum dușmanul ar fi fost acolo, gata să se năpustească asupra lor.

— Văd, domnilor, că începeți să înțelegeți că nu mai e de glumit.

— Pardaillan ! împotriva lui va trebui să luptăm ?... Pe el trebuie să-l ucidem ?

— Da... Tot mai credeți că noi patru vom fi prea mulți ?

— Pardaillan !... Ei. drăcie !... La urma urmei, îi datorăm viața !

— Da, dar uiți că ne-am achitat datoria ?...

— De fapt, așa e !

— Hotărâți-vă, domnilor ! Sunteți 'cu Fausta ? Mergeți împotriva lui Pardaillan ?

— Ei bine, la dracu', da, suntem cu Fausta, mergem împotriva lui Pardaillan !

— Rețin acest angajament, domnilor. Și acum, beau în sănătatea principesei Fausta și a „oștenilor” ei. Beau pentru victoria Fauste și pentru succesul „oștenilor” săi.

— Pentru Fausta ! Pentru „oștenii” Fauste ! strigară cei trei într-un glas.

— Și acum, domnilor, pe cai !

— încotro mergem, domnule ?

— Spre Spania '.

IX

ÎNTÂLNIREA

Lui PARDAILLAN Cu FAUSTA

Bussy-Leclerc, Montsery, Saint-Maline și Chalabre străbătură Franța, trecură nestingheriți Printre și pătrunseră în Catalonia unde sperau, dacă nu s-o găsească

pe Fausta, cel puțin să-i afle urma. Se opriră la Lericla atât ca să facă un mic popas, cât și pentru a-și lua informații. La han, chiar înainte de a descăleca, Bussy-Leclerc se interesă de Fausta, iar hangiul îi răspunse :

— Ilustra principesă de care vorbește domnia-voastră a binevoit să se oprească în orașul nostru. A plecat cam de vreo oră, îndreptându-se spre Saragossa, pentru ca, de acolo, să meargă la Madrid, reședința obișnuită a curții suveranului nostru, regele Filip, care o preferă celei de la Toledo, străveche capitală a Castiliei, astăzi decăzută.

Iar la o nouă întrebare a lui Bussy, îi răspunse :

— Principesa călătorește în litieră. Nu vă va fi greu s-o ajungeți din urmă.

După ce căpătară aceste informații prețioase, des-călecară, iar Bussy spuse :

— Tovarășii mei și cu mine suntem flămânzi și morți de sete. Se găsește ceva de mâncare la dumneavoastră ?... Orice-ar fi...

— Slavă Domnului, avem, seniore, provizii cu care putem satisface și pe cei mai delicați, și pe cei mai înfometăți ! le răspunse hangiul cu mândrie.

— Slavă Domnului ! în cazul acesta, serviți-ne ce aveți mai bun. Și nu cruțați nici vinul, nici bucatele.

Peste câteva clipe, hangiul punea pe masă pâine, un burduf rotunjour, trei cepe uriașe, o spinare de oaie fiartă și o farfurie mare, plină cu năut fiert. întorcându-se către călători, îi îmbie :

— Domniile-voastre sunt servite... Și, pe Dumnezeu, nu servim prea des un asemenea ospăț !

— Lua-te-ar dracu ! bombăni Montsery. Nenorocita asta de mâncare se numește la el ospăț !

— Să nu fim prea pretențioși — spuse Bussy-Leclerc — și să încercăm să ne obișnuim cu bucătăria asta, căci așa ceva vom întâlni cam peste tot... De altfel, la nevoie ne vom scoate pîrleala cu plăcintele și cu prăjiturile care sunt, de obicei, delicioase.

După o oră, cei patru tovarăși încălecară, porniră pe urmele Fauste și în curând avură satisfacția să-i zărească litiera pe care niște catîri, bogat împodobiți, o purtau cu pas încet, dar sigur.

ui)

Mărginit de o parte și de alta cu bălării, bătut de razele nemiloase ale unui soare orbitor, drumul pietros înainta de-a lungul muntelui, trecând peste un fel de mic platou de unde se putea vedea pînă departe, apoi cobora brusc și șerpuia de-a curmezișul câmpiei ce se întindea cât vedeai cu ochii, pîrjolită, monotonă, fără o luncă, fără o pădurice, fără nimic pe care să ți se poată odihni privirea. Fausta și escorta ei apărură pe platou unde rămaseră o clipă, într-o lumină strălucitoare.

Mai încolo, la mare distanță, un cavaler, gonind în galop, părea că-i aleargă în întâmpinare. în fața ei, însă, Fausta îl recunoscu pe Bussy-Leclerc și-și spuse :

„Bussy-Leclerc, aici!... Ce caută Bussy-Leclerc în Spania ?”

Făcu imediat un semn și Montalta, care călărea pe lîngă litieră, se aplecă peste greabănul calului, ca să audă.

— Cardinale, lăsați-i pe acești cavaleri să se apro-’ pie... în cazul când vor veni să-mi vorbească.

Montalta salută și trecu la loc, în fruntea escortei, dînd ordine.

Iar Fausta se instala pe pernele litierei, într-o poziție plină de grație și de maiestate, în timp ce ochii ei, atrași parcă irezistibil de vreun fluid misterios, se îndreptau către cavalerul de colo, din câmpie, punct negru ce creștea din ce în ce mai mult.

Bussy-Leclerc și „oștenii” se opriră în fața litierei și, cu pălăria în mână, așteptară ca Fausta să-i întrebe ce vor. Atunci, ea li se adresă :

— Oare după mine alergați, domnule Bussy-Leclerc ? Bussy se înclină.

Fausta îl privi preț de o secundă și, fără să arate nici surpriză și nici emoție, continuă :

— Să auzim, domnule, ce aveți să-mi spuneți ?

— Am fost trimis la dumneavoastră de către doamna stareță a benedictinelor din Montmartre.

— Așadar, Claudine de Beauvilliers n-a uitat-o pe Fausta ?

— Pe prințesa Fausta n-o poți uita când ai avut cinstea să fii în preajma ei, fie măcar și o singură dată.

Bussy făcu o pauză ca să-și dea seama de impresia produsă de răspunsul său. foarte galant după părerea lui.

Nepăsătoare, Fausta continuă :

— Ce dorește de la mine doamna stareță ?

— Să vă înștiințeze că maiestatea sa Henric de Navara este la curent cu cele mai mici amănunte ale misiunii pe care urmează s-o îndeplineți pe lîngă Filip al Spaniei... Sunt mulți ani, doamnă, de când Bearnezul visează la tronul Franței și de când își face drum spre el. Acum se crede pe punctul de a-și vedea visele schimbîndu-se în realitate. Și tocmai acum interveniți dumneavoastră, făcând să apară un adversar puternic, care poate să-i spulbere pe veci speranțele... Luați aminte, doamnă, Henric de Navara nu se va da înapoi de la nici un fel de violență ca să vă oprească și să vă zdrobească... Luați aminte ! Ei sunt pe urmele dumneavoastră.

— Claudine de Beauvilliers este cea care v-a trimis la mine cu această veste ? întrebă Fausta gînditoare.

— Am mai avut onoarea să vă spun acest lucru, doamnă.

— Am fost informată că regele Henric și-a stabilit cartierul general la mănăstirea din Montmartre. E adevărat, domnule ?

— Exact, doamnă.

— Se spune că regele se aprinde foarte ușor... Claudine e tânără, frumoasă, iar calitatea ei de stareță n-o pune la adăpost de ispite, cel puțin așa se zvonește,

Bussy schiță un zîmbet:

— înțeleg, doamnă... Totuși, după cum vedeți, între dumneavoastră și rege, stareța n-a șovăit...

— Bine ! rosti cu gravitate Fausta. Asta-i tot ce aveți să-mi spuneți ?

— Scuzați-mă, doamnă, dar Claudine de Beauvilliers mi-a recomandat în mod special să angajez în serviciul "dumneavoastră cîțiva gentilomi viteji și devotați și să-i aduc cu mine.

— Ce să fac cu ei, domnule ? întrebă Fausta cu un calm care te descumpănea.

— Păi, doamnă — zise Bussy-Leclerc buimăcit — să vă apere ! N-ați înțeles ? Veți fi atacată, chiar violent atacată !

— Ne aflăm în Spania, unde nimeni n-ar îndrăzni să nu-i acorde respectul cuvenit aceleia care călătorește. sub ocrotirea regelui și a marelui său inchișitor... Pentru rest e destul domnul cardinal de Montalta, aici de față.

— Dar, doamnă, nu e vorba de regele Filip și de supușii săi!... E vorba de regele Henric și de solii lui care sunt francezi și care, credeți-mă, se sinchisesc de ocrotirea marelui inchișitor tot atîta pe cât se sinchisește Bussy-Leclerc de o lovitură de sabie.

În clipa aceea, călătorul din câmpie, pe care Fausta nu-l pierdea din ochi nici o clipă, deși stătea de vorbă cu Leclerc, ajunsese la poalele muntelui și, luînd-o pe drumul care mergea în serpentine, dispăru la o cotitură.

— Cred că aveți dreptate, domnule — spuse în sfârșit Fausta. Accept așadar ajutorul pe care mi-l aduceți și aprob dinainte condițiile pe care le-ați stabilit în numele meu. Cine sunt acești bravi gentilomi ?

— Trei dintre cei mai viteji și mai curajoși din garda celor „Patruzeci și Cinci”, cunoscuți sub numele de „oșteni” ai regelui.

Și-i prezentă pe rând :

— Domnul de Saint-Maline, domnul de Chalabre, domnul de Montsery.

Cunoștea oare Fausta aceste trei nume ?... Cunoștea ea oare. rolul pe care, după cum spune gura lumii, îl jucaseră în moartea tragică a ducelui de Guise ?... E probabil. în orice caz, nu știa că ducele fusese lovit în luptă dreaptă și că lovitura mortală îi fusese dată de către însuși acela pe care ea îl iubea și-l ura în același timp. Restul desigur că nu avea nici o importanță în ochii ei.

De aceea, la salutul plin de respect al celor trei,! răspunse zîmbind :

— Voi încerca, domnilor, ca intrarea dumneavoastră în serviciul principesei Fausta să nu vă. facă să regretați prea mult slujba pe care ați avut-o în solda răposatului rege, maiestatea sa Henric al III-lea.

Apoi se adresă lui Bussy-Leclerc :

Și dumneavoastră, domnule ? Intrați și dumneavoastră în serviciul Fausteii ?

Această întrebare fusese pusă cu atâta naturaleză, încât,, dacă. ascundea cumva vreo ironie, Bussy-Leclerc nu observă.

— Scuzați-mă, doamnă, dar în ceea ce mă privește, doresc să-mi păstrez independența pentru o bucată de vreme. Cu toate acestea, voi avea onoarea să vă însoțesc pînă la curtea regelui Filip, unde am și eu niște treburi, iar pînă acolo spada lui Bussy-Leclerc este la dispoziția dumneavoastră.

în clipa aceea, cavalerul din depărtare apărură pe coasta muntelui. își ținea calul la pas și mergea liniștit.

— Vă mulțumesc, domnule...Dar, Dumnezeule, după spusa dumneavoastră, s-ar crede, într-adevăr, că regele Henric a asmuțit împotriva mea o bandă de asasinii.

— Doamnă — zise pe un ton grav Bussy — dac-ar fi fost așa, nu m-ați fi văzut atât de neliniștit și v-aș fi spus : „Acest gentilom (și arată spre Montalta) și servitorii săi vor fi de ajuns ca să vă apere”.

— O — făcu Fausta, altminteri foarte calmă — regele Navarei o fi trimis împotriva noastră un corp de armată ?... Bine, dar bietul rege n-are destule trupe ca să cucerească regatul Franței care-l ispitește atîta !

— Bine ar fi să fi fost așa ! Nu, nu un corp de armată se îndreaptă împotriva dumneavoastră !... Ci un om, un singur om !... Dar omul acesta care se apropie de dumneavoastră cu geniul său diavolesc, este mai de temut decât o armată întregă. Nu e un om, doamnă, ci însuși fulgerul ce se va abate- asupra dumneavoastră... e Pardaillan !...

— Iată-l ! spuse Fausta cu răceală.

— Pe cine ? urlă Bussy-Leclerc, cu părui măciucă.

— Cel a cărui venire mi-ați vestit-o.

Și i-l arată cu degetul pe cavalerul care înainta spre ei.

— Pardaillan ! urlă Bussy-Leclerc.

— Pardaillan ! în sfârșit !... tună Montalta.

— Domnul de Pardaillan ! repetară cei trei.

Se aflau acolo cinci nobili, viteji toți cinci și avînd fiecare la activul său multe dueluri și bătălii câștigate. Erau înconjurați de o trupă înarmată. Veneau din inima Franței sau din fundul Italiei ca să se întâlnească cu Pardaillan ...

Pardaillan se apropia, iar ei se uitau unii la alții, și erau albi ca varul. Și fiecare putea să citească în ochii vecinului său același fior pe care-l simțea stre-curîndu-li-se pînă-n măduva oaselor. Se priviră unii pe alții și-și dădură seama că le e frică.

El, în timpul acesta, singur, stînd în șa, cu un zîm-bet și ret pe buze, înainta liniștit. Iar când ajunse la doi pași de Fausta, toți cei cinci puseră mîna pe sabie și se așezară în poziție de atac...

— înapoi cu toții !... strigă Fausta cu un glas atît de aspru, cu un gest atît de poruncitor și cu o atitu dine atît de maiestuoasă, încât rămaseră pironiți pe loc, privindu-se îngroziți.

Iar la un gest și mai poruncitor, și mai autoritar încă se retraseră, bombănind, pînă nu-i mai auziră vo cea, lăsându-i pe cei doi față în față.

Pardaillan se înclină cu grația semeață care-l caracteriza, și-i spuse cu un zîmbet plin de scînteietoare ironie :

— Doamnă, sunt bucuros să văd că ați scăpat cu bine din uriașul pîrjol care a mistuit palatul Riant.

Fausta îl învăluri într-o privire pătrunzătoare.

— Văd că și dumneavoastră ați scăpat cu bine.

— Fiindcă veni vorba, doamnă, nu știți cumva ce mîna criminală ... sau pur și simplu neîndemînică, a aprins formidabilul incendiu în care, multă vreme, am crezut că v-ați pierdut prețioasa dumneavoastră viață ?

— Nu cumva știți dumneavoastră, cavaliere ? îi întoarse vorba Fausta, pe un ton foarte natural.

— Eu, doamnă ? o întrebă Pardaillan, cu aerul cel mai nevinovat. Ei, bunule Dumnezeu, de unde vreți să știu ? !

— în cazul acesta, domnule, de unde să știu eu ceea ce vă este necunoscut dumneavoastră ?

— Fentru că, doamna mea, încă n-am uitat de o numită vîrșă... își amintește doamna de acea frumoasă vîrșă pusă în fundul Senei anume pentru mine, și în care am fost silit să stau o noapte întregă ?

Fausta clipi imperceptibil, ceea ce nu-i scăpă însă lui Pardaillan, căci îi spuse :

— Da, citesc pe fața dumneavoastră că. vă amintiți de acest lucru... Fierul, focul, apa, pe care le-ați dezlănțuit împotriva mea, v-au trădat rând pe rând. Astfel că mă întreb — urmă el rîzînd — ce stihie mai aveți de gând să dezlănțuiți astăzi împotriva mea ?

O clipă, cavalerul tăcu, gânditor, cu o expresie negrăit de melancolică, în timp ce ea-l privea cu o admirație ascunsă. Apoi, continuă, cu expresia aceea de nepăsare și batjocură :

— Asta ca să vă arăt că sunt destul de obișnuit să ies din încurcătură... Dar dumneavoastră ?... Veți crede oare că am fost asigurat că v-ați găsit o moarte îngrozitoare în acel incendiu ?... Veți crede oare că am trecut printr-o spaimă de moarte la auzul acestei vești ?

în ciuda stăpînirii sale de sine, Fausta nu-și putu reține o mișcare, iar ochii îi scăpărară. Dar el urmă să vorbească :

— Dumnezeule, așa e ! îmi spuneam că dac-aș fi fost mai puțin grăbit să scap din cuptorul acela, aș fi putut, ar fi trebuit să vă salvez și aveam adevărate remuș-cări din cauza grabei mele prostești care v-a pricinuit moartea.

Fausta îl privea cu ochii ei ca diamantele negre, a căror strălucire era învăluită de o tandră duioșie, și răsufală grăbit sub masca-i impasibilă, căci vorbele acestea, pe care Pardaillan le rostea pe un ton detașat, ca și cum le-ar fi adresat lui însuși, trezeau în sufletul ei zbuciumat o speranță nesăbuită.

El izbucni din nou în rîs și spuse :

— Uitasem că o femeie deșteaptă ca dumneavoastră nu putea să omită luarea anumitor măsuri sigure pentru a ieși nevătămătată dintr-o situație atât de periculoasă... lucru pentru care vă felicit.

Fausta simți o strângere de inimă la auzul acestor vorbe sfidătoare ca o insultă.

— Oare pentru a-mi spune aceste lucruri ați venit la mine ? îl întrebă ea, cu privirea din nou rece și cu fața ca de piatră.

— Nu, Dumnezeu mi-e martor ! Și vă cer iertare că vă țin așa în soarele ăsta fierbinte ca să ascultați, cu o răbdare pentru care vă sunt nesfârșit de recunoscător, neroziile ce vi le-am spus pînă acum.

Fausta încuviință din cap și-l întrebă :

— Dar cum se face că vă întâlnesc călărind sub cerul strălucitor al Spaniei ?

— Vă căutam — răspunse simplu Pardaillan. Pentru a doua oară Fausta nu-și putu stăpîni o tresărire.

— Ei bine — îi spuse ea, cu privirea din nou tandră — acum că m-ați găsit, spuneți-mi, pentru ce mă căutați ?

Fața lui Pardaillan deveni, la rîndu-i, de nepătruns.

— Doamnă, maiestatea sa regele Henric m-a însărcinat să-i aduc înapoi un anumit document ce se află în posesia dumneavoastră și pe care îl duceți regelui Spaniei. Și vă căutam să vă întreb dacă doriți să-mi predați mie acest document.

în timp ce vorbea, Fausta părea pierdută într-un vis îndepărtat, dar când el tăcu, cu un glas scăzut, pătrunzător, îi spuse, ațintindu-și asupra lui ochii plini de văpăi, ca și cum ar fi vrut să-i transmită voința ei :

— Cavaliere, nu prea de mult v-am oferit un regat în Italia, iar dumneavoastră ați refuzat, sub pretext că ar fi trebuit să luptați împotriva unui bătrîn ... Cu toate că bătrînul se numea Sixt al V-lea, refuzul acela nu m-a mirat venind din partea unui spirit cavaleresc ca al dumneavoastră. Planurile pe care le făurisem, și pe care refuzul dumneavoastră de atunci le nimicea, le-aș putea relua acum, aducându-le unele schimbări... De data aceasta nu mai e vorba de a ataca un bătrîn... E vorba de a încheia o alianță cu un suveran... cel mai puternic de pe pământ...

Fausta făcu o pauză. .

Atunci el o întrebă din nou, cu un glas liniștit, ca și cum n-ar fi auzit nimic :

— Doamnă, vreți să-mi dați pergamentul ?

Fausta simți încă o dată împunsătura îndoielii și a descurajării. Dar văzîndu-l atât de calm și atât de atent — în aparență — continuă :

— Ascultați-mă, cavaliere... în schimbul acestui pergament, veți obține postul de comandant suprem al armatei pe care Filip o va trimite în Franța. Iar această armată va fi formidabilă, așa cum o cere o asemenea acțiune... Sub comanda unui șef ca dumneavoastră, armata aceea va fi invincibilă... în fruntea trupelor dumneavoastră vă veți năpusti asupra Franței, îl veți bate fără greutate pe Bearnez, veți pune mîna pe el și" apoi va fi judecat și condamnat ca ațîțător la erezie... Filip al II-lea va fi recunoscut ca rege al Franței, iar dumneavoastră... se va crea pentru dumneavoastră un post de conducere special, ceva cum ar fi viceregele Franței !... Vă veți mulțumi cu asta... pînă când, scurtînd titlul cu un cuvînt, veți putea, în virtutea dreptului de cuceritor, să vă puneți pe cap coroana regală... Iată planul meu... Spuneți doar un cuvînt, cavaliere de Pardaillan, și vă predau numaidecât pergamentul pe care mi-l cereți pentru Henric de Navara.

Pardaillan repetă glacial :

— Doamnă, binevoiti să-mi predați pergamentul pe care am promis să-l duc maiestății sale Henric, regele Franței ?

Fausta îl privi o clipă și, răsturnându-se pe perne, îi răspunse cu glas morocănos :

— V-am oferit pentru dumneavoastră acest prețios pergament, însă l-ați refuzat... îl voi duce, așadar, lui Filip.

— Cum doriți, doamnă — răspunse Pardaillan încli-nându-se.

— Și atunci, ce veți face ?

— Eu... doamnă... voi aștepta... Și deoarece sînteți hotărîtă să mergeți la Madrid, voi merge și eu... Nu vă spun, deci, adio, ci la revedere, doamnă...

— Nu te mișca, domnule, dacă ții la viața dumitale !

— Pe toți dracii, ești nebun ? !

— Nu te mișca, îți spun... Omul ăsta e un demon ! Dacă ne luăm după el, ne ucide pe toți, unul după altul, ori ne va dezarma... Luați-l pe Bussy și întorce-ți-vă la principesă... Vă ordon, în numele ei... Haideți, domnilor ! Pardaillan se întoarce către cei trei „oșteni” și-i întreabă cât se poate de amabil :

— Cine urmează, domnilor ?

Dar Saint-Maline, Chalabre și Montsery se supuseră bombănind poruncii cardinalului ; aruncând priviri furioase atât lui Montalta cât și lui Pardaillan, descălec-ă cară, îi luară cu ei pe Bussy și se căzniră să- readucă în simțiri.

Între timp, Montalta se proțăpi în fața lui Pardaillan și-i spuse, palid de furie stăpînită :

— Domnule, aflați că vă urăsc !

— Ei, și ?... Dar pe dumneavoastră nici nu vă cunosc! Cine sunteți, domnule ?

— Sunt cardinalul Montalta — răspunse celălalt bătos.

— Nepotul admirabilului domn Peretii ?... Cum se simte unchiul dumneavoastră ? zise Pardaillan cu cel mai grațios surâs al său.

— Vă urăsc, domnule...

— Ați mai spus-o o dată — observă cavalerul cu răceală.

— Și am să văucid !

— Aha, asta e altceva !... Și cum vă gândiți să mă ucideți ?

— V-am prevenit, domnule — spuse Montalta serâș-nind. Ne vom mai întâlni.

— Chiar acum, dacă doriți... Nu ? Bine, în acest caz, unde veți voi dumneavoastră și când veți voi.

În vremea asta, „oștenii” se depărtaseră, ducându-l cu ei pe Bussy-Leclerc, care, revenindu-și își plîngea înfrângerea, fără să ia în seamă consolările pe care ceilalți i le ofereau cu dărnicie. La o distanță destul de mare, venea după ei Montalta, dus pe gânduri.

— La revedere, domnilor ! le strigă Pardaillan, și, ridicând din umeri, își continuă drumul fluierând un cântec de vânătoare de pe vremea lui Carol al IX-lea. Dar nu făcu nici cincizeci de pași și auzi un foc de armă. Glonțul căzu la câțiva metri de el, pe versantul pe care tocmai trecea.

Înălță repede capul. Montalta, singur, aplecat peste marginea prăpastiei, deasupra lui, ținea în mână pistolul încă fumegând pe care-l descărcase. Văzînd că lovitura a dat greș, cardinalul sări pe cal și, cu un gest amenințător, Porni pe urmele tovarășilor săi.

ii

X

DON QUIJOTTE

Continuîndu-și drumul spre câmpie, cavalerul își spunea :

„La dracu' ! Dacă și-ar fi calculat mai bine bătaia armei, s-ar fi terminat cu domnul ambasador și cu misiunea lui !”

Și, încruntînd din sprâncene, își urmă gândurile : „Bussy-Leclerc și ceilalți m-au atacat ca niște gențilomi, spadă contra spadă... Celălalt e omul bisericii și încearcă să mă asasineze... Trebuie supravegheat în deaproape ! Mă urăște, mi-a spus-o, dar de ce ?... Nici nu-l cunosc...” Se gândi o clipă și, ridicând din umeri, gest care-i era familiar, spuse cu voce tare :

— A dracului treabă ! Oare voi rămâne așa toată viața ?... Bietul meu tată, dac-ar mai trăi, ar putea să mă copleșească, pe bună dreptate, cu cele mai grele ocări... Bine, iată-mă scăpat din capcanele întinse de muntele ăsta. Aici, cel puțin, se vede de departe când vine cineva. Singur, la adăpost de orice atac, cu conștiința curată, plătindu-mi toate datoriile, izvorîte din recunoștință sau din ură, puteam să privesc evenimentele ca simplu spectator și să-mi îngădui să trăiesc o viață liniștită. Da, mii de draci, căci, mai la urma urmei, ce-mi pasă mie de afacerile regelui Henric și ale regelui Filip ? Și de doamna Fausta, și de papă ? Și de biserică și de Reformă ? Și de mai știu eu ce ?...

Se întoarce și-i zări în depărtare pe Fausta și însoțitorii ei, ajunși la poalele muntelui. Clătină din cap :

— În loc de asta, iată-mă înțepat de streche, iată că-mi vâr din nou nasul unde nu-mi fierbe oala... Din nou zvârlit în mijlocul unui joc în care n-am ce căuta și în care prezența mea încurcă totul... Și mă mai mir, prostul de mine, că niște oameni pe care nu-i cunosc îmi vor moartea. Pe Pilat, dar ar trebui să mă mir dacă n-ar fi așa... Unde mai pui că lucrurile abia sunt la început și că nu va trece multă vreme și toți sutangiii din Spania, și Dumnezeu știe că sunt destui, vor tăbări asupra-mi !

Se mai întoarce o dată, dar nu mai zări escorta Faustei.

Basta ! exclamă el scuturându-se, cu un zîmbet șiret. Am intrat în horă... De altfel, am mai văzut eu multe și, slavă Domnului, nu sunt ciung !

Tot vorbind așa cu sine însuși, sosi la Madrid fără să mai zărească nici "o singură dată escorta Faustei și fără să i se mai întâmple ceva demn de a fi pomenit.

Pe malul Mancanares-ului, pe o movilă, chiar pe locul unde se ridică astăzi palatul regal, se afla pe atunci Alcazarul, reședința regelui.

Pardaillan merse de-a dreptul acolo. Primul ofițer căruia îi ceru informații îi răspunse :

— Maiestatea sa a părăsit Madridul acum câteva zile.

— Și unde s-a dus ?

— La Sevilla, în fruntea unui corp de armată castilian, ca să supună pe eretici : evrei, musulmani și țigani.

— Iată o faptă cu adevărat demnă de acest mare rege — spuse Pardaillan cu glasul cel mai mios.

Ofițerul castilian, încântat de această aprobare măgulitoare, adăugă :

— Regele a jurat să curme erezia în tot regatul. Va trebui ca evreii și maurii să se convertească, sau de nu...
— Vor fi fripți cu grămada!... Slavă Domnului! Asta îi va învăța cum să trăiască !... Și cum pentru nimic în lume n-aș vrea să pierd un spectacol atât de instructiv, îngăduiți-mi, domnule, să vă părăsesc.

Și, dînd pînteni calului, Pardaillan porni din nou la drum, printre munți și câmpii.

Trecînd de Cordoba, după ce străbătu adevărate păduri de portocali și măslini, de-a lungul malurilor Gua-dalquivirului, al cărui curs era stăvilit de mii de mori de ulei, ajunse la Carmona, oraș fortificat, la câteva leghe de Sevilla, unde rămase cu totul surprins văzînd că armata regală își înălța corturile.

Pardaillan întrebă de ce s-a oprit armata atât de aproape de țintă.

— Pentru că astăzi e marți — i se răspunse.

— Marți — făcu Pardaillan — zi consacrată Lui Martc... Prielnică, deci, unei acțiuni războinice ea a voastră.

— Dimpotrivă, zi nefastă, seniore. Oricine știe că o acțiune începută într-o marți e menită unei nereușite sigure.

— Ca să vezi! La noi, în Franța, vinerea e cea care are neplăcuta faimă de a fi purtătoare de ghinion »...

Așadar, regele își va așeza tabăra aici ?

— Nu, domnule, regele este un suveran curajos, dușman al oricărei superstiții. El și-a continuat drumul vitejește, iar astă-seară va dormi la Sevilla.

— Atunci — spuse Pardaillan cu gravitate — într-o-cât și eu sunt, în felul meu, dușmanul oricărei superstiții, voi face ca și curajosul dumneavoastră suveran : mă voi duce, vitejește, să dorm la Sevilla.

Și porni din nou la drum.

Către seară, zări, în sfârșit, escorta regelui, care se tira cu sulițe și steaguri pe drumul prăfuit, străjuit de păduri de măslini, arbori de plută, portocali și palmieri.

Socotind că n-are rost să se țină după ei, în pasul ăsta, se avîntă în galop prin pădure și în scurt timp le-ar fi luat-o înainte, dar se opri și-spuse :

„Ei, drace ! Dacă tot am prilejul, ia să văd ceva mai îndeaproape figura acestui suveran curajos, căruia nu-i este frică să întreprindă într-o zi de marți nimicirea unui număr de supuși ai săi !”

Cocoțați pe niște cai cu găтели scumpe, o sută de seniori, îmbrăcați în armuri de fier și cu lancea în mână mergeau înaintea unei litiere mari și elegante, trasă de catîri împodobite cu poclăzi în culori țipătoare, acoperite cu plase încununate de panglicuțe și funde, ce atîrnau pînă la pămînt. Hamurile superbe erau împodobite cu rozete, ciucuri și canafuri multicolore, avînd deasupra multe scoici, plăci de metal, inele și clopoței de argint, ce sunau cu un clinchet vesel.

îmbrăcat într-o haină bogată dar sobră, croită din mătase și catifea neagră, regele stătea pe jumătate trîntit pe pernele de catifea cusute cu fir de aur.

Cam scund', chel, cu obraji supti, cu barba și părul tăiate scurt și cărunte, cu privirea rece, de o fixitate neobișnuită, înzestrat mai degrabă cu o morgă disprețuitoare decât cu o adevărată măreție, părea o figură posacă și glacială... de-a dreptul un spectru !... ,

Cel puțin așa îl văzu Pardaillan pe regele' Filip al II-lea, maiestatea sa catolică, pe atunci în vîrstă de șaizeci și trei de ani.

îndărătul litierei se înălța un alt zid viu, făcut din fier și din oțel.

— Doamne ! mormăi Pardaillan îndeapătându-se în goana mare — întunecată figură ! Și pe suveranul ăsta întunecat visează Fausta să-l impună poporului Franței, care este atât de vioi și de vesel !... Pe Pilat, numai vederea acestui înghețat despot și ar fi de ajuns ca să încremenească pe veci răsul pe frumoasele buze ale fetelor din Franța !

Sevilla, capitala Andaluziei, avea pe atunci altă importanță decât în zilele noastre. Așezată în plină câmpie, lipsită de orice apărare naturală, afară de cea dinspre Guadalquivir, era protejată de un zid crenelat, iar cincisprezece porți principale păzeau intrarea în oraș.

Pardaillan își făcu intrarea prin poarta Macarenă, situată în nordul orașului, tocmai când soarele apunea în flăcări de purpură și de aur.

Pentru cei ce vor să știe de unde vine numele acesta bizar, vom spune că era numele unei infante maure.

Zărind un călăreț a cărui figură i se păru simpatică, Pardaillan îl rugă să-i recomande un han convenabil, care să nu fie prea departe de palatul regal. . Călărețul îi aruncă o privire pătrunzătoare și-l. cer-o clipă cu o atenție și cu o stăruință care l-ar fi făcut pe Pardaillan să sară în sus, dacă în privirea și zâmbetul acestui necunoscut n-ar fi simțit o simpatie sinceră și un fel admirație; în mod vădit, cavalerul acesta îl sorbea din ochi cu duioșia unui părinte care-și admiră fiul mult iubit.

De aceea, neprimind nici un răspuns, Pardaillan, care nu era prea răbdător din fire, repetă întrebarea cu un zîmbet blajin :

— Domnule, am avut cîntea să vă rog a-mi recomanda un han.

Necunoscutul tresări și-i spuse :

— O, scuzați-mă, seniore... Un han ?... în apropiere de Alcazar ? Păi, „Hanul Turnului” mi se pare foarte potrivit... E foarte convenabil și, apoi, hangiul îmi este prieten... Dar sunteți străin, seniore, francez ?... Da, se vede !... Dacă mi-ați îngădui, m-aș simți onorat să vă conduc eu însumi la „Hanul Turnului” și să vă dau în grija hangiului.

— Domnule, mii de mulțumiri! Primesc foarte bucuros propunerea dumneavoastră îndatoritoare, dar vă rog să mă credeți că eu mă voi simți cel onorat — răspunse Pardaillan, examinînd, la rîndu-i, pe călăuza sa dintr-o privire fugară.

Era un bărbat trecut de patruzeci de ani. Înalt și slab, avea o frunte superbă și largă de om inteligent, încununată de un păr bogat, ondulat natural, dat pe spate și ușor încărunit la tâmpile, niște ochi vii, pătrunzători, când strălucitori de maliție, când visători, ca de vizionar ; un nas lung și coroiat; pomeții ieșiți, obrajii supti, o mustăcioară neagră cu vârful ridicat, și un barbișon ascuțit..

Cavalerul observă că necunoscutul purta o îmbrăcă minte foarte îngrijită, deși cam uzată, și că părea să se servească anevoie de brațul stâng. În sfârșit, că purta la șold o sabie lată și puternică.

Porniră la drum, unul lângă celălalt și, în timp ce mergeau, necunoscutul îi dădu, cu o bunăvoință neobosită și cu o pricepere ce-l uimi pe Pardaillan, informații clare și precise despre tot ce socotea el că-l poate interesa pe străin.

Ajunși în piața San-Francisco, Pardaillan întrebă :

— Ce semnificație are altarul ridicat în piața asta ?

— Seniore, în fața acestui altar, sfânta Inchiziție se Străduiește ca, arzându-le trupurile, să. salveze sufletele acelor mizerabili care se încapățâmeză să nu recunoască binefacerile sfintei noastre religii.

Nimic n-ar putea reda tonul cu care au fost rostite aceste vorbe și care, luate în sine, erau cu totul în spiritul vremii. Pardaillan îl fixă o clipă pe interlocutorul său ; acesta îi susținu privirea cu aerul cel mai nevinovat.

Apoi cavalerul francez șopti cu o melancolie de negrăit:

— Ce frumoasă, bună și ușoară ar putea să fie viața sub cerul acesta strălucitor, în aerul acesta înmiresmat, în mijlocul acestei naturi bogate și încântătoare... Cât de bună ar fi viața... dacă oamenii s-ar purta ca oameni adevărați și nu ca niște, fiare dezlănțuite !... Da, dar oamenii sunt așa cum sunt... niște jivine sălbătice, care, mai mult sau mai puțin, își ascund adevărata lor înfățișare.

Necunoscutul ascultase aceste reflexii cu vădită bucurie și murmură la rându-i niște vorbe pe care Pardaillan nu le înțelese prea bine.

Apropiindu-se de fluviu, necunoscutul spuse, arătând spre un turn încastrat în incinta palatului regal:

— Hanul Turnului, către care vă conduc, își datorează numele vecinătății sale cu acest turn.

— Și cum se numește turnul ?

— Turnul de aur... E lada în care suveranul nostru închide bogățiile ce-i vin din Africa.

— La naiba, dar mare mai e lada asta ! în ce mă privește, m-aș mulțumi și cu o lădiță ! făcu Pardaillan.

— Eu m-aș mulțumi cu și mai puțin ! Puteți să vă dați seama de asta și după îmbrăcămintea mea — zise necunoscutul, rîzînd și el.

— Domnule — rosti cu gravitate Pardaillan — cât de puțin contează că îmbrăcămintea e săracă și chimicul gol... După înfățișare, văd că aveți ceea ce regele dumneavoastră n-ar putea să dobîndească niciodată, cu toate comorile sale, fie ele chiar atât de mari, încât să încapă într-o sută de lăzi ca turnul ăsta.

— Nu zău, domnule — zise necunoscutul zeflemitor — dar ce găsiți dumneavoastră atât de prețios la mine ?

— Dumneavoastră aveți asta și asta — răspunse Pardaillan ducându-și degetul, pe rînd la frunte și la piept.

Necunoscutul nu arboră o falsă modestie, ceea ce-l întări pe Pardaillan în părerea bună pe care începuse să și-o facă despre el. El se mulțumi doar să murmure ceva, dar de data asta cavalerul îl înțelese.

— Minunat ! Ca și don Quijote !

Și, apropiindu-și calul, se prezentă foarte solemn, cu pălăria în mână :

— Seniore, sunt Miguel de Cervantes de Saavedra, nobil castilian, și m-aș simți onorat mai presus de orice dacă mi-ați îngădui să mă consider prietenul dumneavoastră.

— Eu, domnule, sunt cavalerul de Pardaillan, nobil francez, și mi-am dat seama din capul locului că sântem făcuți să ne înțelegem de minune. Dați-mi mâna, și vă rog să fiți convins că dacă cineva se simte onorat, acela sunt eu.

Cei doi prieteni se îmbrățișară cu căldură, în curînd ajunseră la han și, înainte de a descăleca, Pardaillan spuse :

— Domnule de Cervantes, nu sunteți de părere că nu ne putem rezuma doar la atîta și că legătura noastră astfel începută nu poate continua cum se cuvine decât la o masă și ciocnind un pahar?

— Asta-i și părerea mea, domnule — răspunse Cervantes zîmbind.

— Pe Dumnezeu, domnule, îmi înveseliți inima ! Nici nu știți cât de odihnitor e să întâlnești din când în când câte un om care disprețuiește prefăcătoriile, care-și arată în mod deschis sentimentele și cu care se poate vorbi de la inimă la inimă.

— Da — spuse Cervantes gânditor. Văd că plăcerea aceasta o aveți destul de rar.

— într-adevăr, foarte rar.

— Asta din pricină că, pentru a înțelege și a prețui o fire atât de simplă și de dreaptă ca a dumneavoastră, e nevoie să fii tu însuși înzestrat cu un suflet foarte simplu și foarte drept. Or, cavaleri, în epoca noastră, îngrozitor de strîmbă și de întortocheată, dreptatea și simplitatea trec drept crime de neiertat. Când nenorocitul atins de această monstruoasă meteahnă comite imprudența de a și-o da în vileag, oamenii onorabili care

alcătuiesc uriașa turmă a ceea ce îndeobște se numește „societate”, se năpustesc asupra lui cu sabia în mână, gata să-l taie ; iar lucrul cel mai puțin grav ce i se poate întâmpla este de a trece drept nebun... Cred că dumneavoastră știți câte ceva despre aceste lucruri...

— Pe Dumnezeu, e adevărat! Pînă astăzi n-am în-tîlnit decât niște lupi care mi-au arătat colții și care au încercat, să mă sfîșie... Dar, după cum puteți constata și dumneavoastră, nu arăt prea rău din pricina asta.

Tot sporovăind așa, intrară în han și trebuie să recunoaștem că recomandarea lui Cervantes nu era lipsită de valoare, căci, lucru cu totul remarcabil într-o țară unde nepăsarea oamenilor nu e întrecută decât de cum-pătarea lor foarte mare, hangiul se arată foarte primitiv și se grăbi să pregătească ospățul pe care Pardaillan voia să i-l ofere noului său prieten.

— Vom sta de vorbă — îi zise Pardaillan lui Cervantes — și în timp ce vom bea din vinurile țării mele, care poate că nu sunt chiar așa de bune ca ale dumneavoastră, dar care știu să dezlege în chip plăcut limbile cele mai încăpăținate, îmi veți spune cine sunteți, iar eu vă voi spune cine sunt eu.

În așteptarea cinci se așezară la o masă în curtea interioară a hanului, printre alți mușterii destul de numeroși, în fața unei sticle de vin vechi.

Curtea interioară a Hanului Turnului era, întocmai cu toate aceste curți, pietruită cu lespezi și sus avea un acoperiș făcut din bucăți de pînză menite s-o ferească de soare. Fiind pe înserate, curtea era luminată de șase lămpi cu petrol, fixate pe niște aplice de fier forjat.

— Vedeți dumneavoastră, cavalerie — îi explică Cervantes — ziua, când razele soarelui ard prea tare, le poți adăposti, întinzîndu-te sub arcadele sprijinite pe aceste coloane subțiri. Acest patio 1 de han nu e cu nimic mai prejos de patio-ul celui mai somptuos palat. El își are chiar mica lui fîntână înconjurată de portocali, de palmieri și de flori. Apa întreține o răcoare plăcută.

Patio — curte interioară.

iar florile înmiresmează aerul. Ce ți-ai putea dori mai mult ?

În sfârșit, cina fu servită de o fată încântătoare de vreo cincisprezece ani ; era chiar fiica hangiului, trimisă de tatăl ei să facă onorurile casei față de însemnații săi oaspeți.

Tot mîncînd cu nesaț și tot dînd pe gât pahare pline când cu vin de Bordeaux, când cu cele mai bune vinuri spaniole, stăteau de vorbă. După ce spaniolul își sfârși povestea, Pardaillan îi vorbi astfel:

— Așadar, după ce-ați fost soldat și v-ați bătut vitejește în acea faimoasă bătălie de la Lepante, de unde v-ați întors aproape mutilat, judecînd după brațul stîng de care vă serviți atît de greu, iată-vă acum slujbaș al guvernului, în administrația Indiilor ! Pe deasupra, ardeți de nerăbdare să deveniți nemuritor, scriind vreo capodoperă nepieritoare ? Sunt convins că veți scrie această capodoperă, iar gloria dumneavoastră o va egala, dacă n-o va întrece chiar, pe aceea a domnului de Ronsard , pe care l-am cunoscut cîndva.

— Vreți să vă spun ceva, cavalerie ? Ei bine, pînă acum am fost chinuit de îndoieli. Dar acum cred că într-adevăr voi scrie, dacă nu capodopera de care vorbiți, cel puțin o operă demnă de a fi luată în seamă.

— Sunt sigur de asta !... Dar, spuneți, de ce acum nu mai aveți îndoieli ?

— Pentru că am găsit, în sfârșit, modelul pe care-l căutam — răspunse Cervantes cu un zîmbet enigmatic.

— Cu atît mai bine, pe toți dracii ! încet-încet, curtea se golise. Nu mai rămăsese decît

un grup de mușterii destul de zgomotoși, adunați la aceeași masă în celălalt capăt al curții, o duenă care mergea de colo-colo, precum și fata care-i servea pe ei.

1 Pierre de Ronsard (1524—1585) — cunoscut poet francez din secolul al XVI-lea. șeful școlii literare numită „Pleiada”.

2 În Spania, femeie' în vîrstă care are misiunea de a supraveghea o fată sau o tânără soție.

27

Rotindu-și privirea de jur-impresur, Cervantes se încredința că nu puteau fi auziți și-i șopti prietenului său :

— Iar dumneavoastră, seniore, mi-ați vorbit de o misiune... vă rog să mă scuzați și să nu vedeți în întrebarea pe care vreau să v-o pun nimic altceva decît dorința de a vă fi de folos...

— Sunt convins — făcu Pardaillan. Să auzim întrebarea.

— Această misiune vă va pune, așadar, în contact cu regele ?

— În contact... și în conflict ! rosti răspicat Parr -daillan, privindu-l drept în față.

Cervantes susținu privirea cavalerului timp de o clipă, fără să spună nimic, apoi, aplecându-se peste masă, îi șopti :

— În cazul acesta, vă spun : păziți-vă, cavalerie, păziți-vă bine !... Dacă-ați venit aici cu intenția de a vă împotrivi politicii regelui, lăsați deoparte lealitatea care vi se, citește în ochi... Ascundeți-o, puneți-vă o mască de nepătruns pe față, căci aici nu veți vedea decît măști acoperite de glugi... Supraveghe'ați-vă vorbele, gesturile, gândurile, căci aici copilul căruia îi veți arunca un os, pasărea care vă va atinge ușor, în treacăt, cu aripa ei, totul, totul vă va trăda și vă va denunța Sfin-tuhii Oficiu... Dacă ați venit ca dușman, nu vă încre-deți în forța dumneavoastră, în curajul și în inteligența dumneavoastră... Tremurați, cavalerie ! Și priviți, nu înainte, ci în dreapta, în stînga, în spate, mai ales în spate, căci pe la spate veți fi lovit.

— La naiba, iubite domn, mă speriați... Spune-mi, frumușor cum te cheamă ?

— Juana, seniore.

— Ei bine, frumoasa mea Juana, du-te, te rog și mai adu-mi dulceața de portocale pe care ai luat-o cu dumneata, e delicioasă, zău așa !... Și cât ești acolo, vezi dacă nu cumva, căutînd bine, stimabilul dumitale tată nu va mai găsi pentru noi încă vreo sticlă din vinul ăla de Saumur, care-mi place la nebunie. — Don Quijotte ! murmură Cervantes.

fii

Două minute mai tîrziu, Juana pune pe masă dulceața și vinul cerute și se retrăgea cu pasul ei ușor.

— Ce spuneai, deci, dragă domnule Cervantes ?.., întrebă Pardaillan, ungînd cu grijă dulceața pe o turtă de miere.

Cervantes îl privi o clipă uluit și dădu încet din cap. În momentul acela se aflau singuri în patio.

— Îl cunoașteți pe regele Filip ? reîncepu Cervantes, tot în șoaptă.

— L-am văzut nu de mult, trecând în litiera lui și, zău, impresia pe care mi-a făcut-o nu-i deloc în avantajul său.

— Regele, cavalerie, este omul care a ordonat tăierea capului unuia dintre miniștrii săi, pentru singura vină de a fi îndrăznit să vorbească în fața lui înainte de a i se fi dat cuvântul... El își notează cu minuțiozitate ordinea în care-și lasă hîrțile pe biroul lui, ca să se asigure că nici o mână indiscretă nu le va atinge... El o urmărește cu o ură neînduplecată pe femeia pe care a încetat s-o mai iubească și o lasă să moară în-cet-încet, în temnița în care a aruncat-o... Tot el vine aici, în fruntea unei armate, ca să ucidă niște cărturari inofensivi și niște neguțatori pașnici, a căror unică vină este că se închină altui Dumnezeu și a căror singură crimă este că posedă bogății uriașe, bune de confiscat... Sub pașii acestui om rugurile se înalță ca să-i prefacă în cenușă pe cei ce au scăpat de bătaia flintelor... în sfârșit, omul acesta e cel care a poruncit din gelozie ca propriul său fiu, moștenitorul tronului, infantele don Carlos, să fie întemnițat și ucis în chinuri ! Iată cine este regele Spaniei cu care vreți să vă ciocniți dumneavoastră, cavalerie de Pardaillan !...

— în viața mea, destul de lungă — spuse liniștit Pardaillan — mi-a fost dat să lupt împotriva unor monștri de aceeași talie... Totuși, mărturisesc că n-am întâlnit niciodată unul atât de perfect, atât de măreț în hidoșenia lui ca acela al cărui portret mi l-ați înfățișat, El îmi lipsea din colecție și tot ce-mi spuneți mă face să doresc cu patimă să-l văd mai îndeaproape... chiar cu riscul de a fi zdrobit, ca un biet atom ce sunt.

— Exact așa ar fi spus și don Quijotte ! exclamă Cervantes cu admirație.

— Ați spus ceva ?

— Nimic, cavalerie, vorbeam cu mine însumi. Și adăugă cu seriozitate :

| — Și totuși, dacă n-ar fi decât regele, încă n-ar fi nimic...

— Cum, dragă domnule ? Poate fi și mai rău ?... Dacă-i așa, hai să prindem puteri !... Hai, ridicăți paharul... în sănătatea dumneavoastră, domnule de Cervantes !

— în sănătatea dumneavoastră, domnule de Pardaillan ! răspunse Cervantes cu un aer lugubru.

— Așa ! făcu Pardaillan punându-și paharul golit pe masă. Și acum povestiți-mi, sunt curios să știu cu ce monstru și mai îngrozitor mă veți amenința acum.

— Inchiziția ! spuse Cervantes dintr-o suflare.

— Haida-de ! râse Pardaillan... Cum ? Dumneavoastră, un gentilom, tremurați în fața unor călugări ? !

— Ehei, cavalerie, călugării ăștia îi fac să tremure pe rege și pe însuși papa !

— Bine ! Dar ce e regele vostru ?... Un fel de fals călugăr încoronat... Dar papa ce e ? Un fost călugăr, căruia i s-a pus mitra pe cap ! E lesne de înțeles că, între ei, călugării se pot speria unii pe alții, dar noi ? Haida-de !... De altfel, pe papa și chiar pe papesa, nu știți, desigur, că a existat și o papesă, pe papă și pe papesă i-am avut, uite, în mâna asta și vă jur că nu cântăreau prea greu, n-am avut eu chef să strâng pumnul, căci altfel praf îi făceam...

— Strașnic ! exclamă Cervantes, bătând din palme". Vorbiți exact ca don Quijotte !

— Nu-l cunosc pe acest don Quijotte, dar dacă vorbește ca mine, este un om înțelept, zău așa !... Afară de cazul când nu-i vreun nebun... Oricum ar fi, înțelept sau nebun, acest don Quijotte, dacă ar fi aici, v-ar spune ca și mine : Beți, scumpe domnule de Cervantes, beți din acest vin limpede, atât de scăpărător și de vesel, care vine din țara mea, și veți vedea cum fug gândurile negre ce vă frământă.

— Ah, cavalerie ! oftă Cervantes posomorât. Nu glumiți !

Apoi, cu un fel de spaimă surdă în glas :

— Dumneavoastră nu știți ce este acest înfricoșător tribunal, căruia i se spune Sfântul Oficiu... Căci totul 2 sfânt în această temută instituție de călăi... Nu știți :ă țara aceasta, atât de minunat înzestrată de natură, au de mult încă plină de viață, strălucind prin gloria artiștilor și cărturarilor ei, care sunt masacrați acum în :iată, țara aceasta suferă astăzi o agonie lentă sub iugul nemilos al unui regim de teroare... da, de te-oare... iar teroarea a ajuns pînă acolo încât mii de ne-lorociți. înnebuniți, da, înnebuniți de groază, s-au dus singuri să se denunțe, să se arunce de bună voie în flă-cările autodafeurilor ! Ferească-vă Dumnezeu să aflați încodată ce înseamnă așa-zisele lor „case sfinte”, casas santas : niște celule veșnic pline de victime, niște gropi infecte, lipsite de aer, de lumină... în sfârșit, dumneavoastră nu știți nici că, atunci când nu se mai găsesc oameni vii care să satisfacă nepotolita-i sete de sânge, tribunalul merge pînă acolo încât dezgroapă morții ca să-i arunce pradă rugului ! Cu un asemenea monstru vreți dumneavoastră să vă bateți ?... Luați aminte ! Veți fi sfărîmat așa cum sfărîm eu cupa asta.

Și, dintr-o lovitură, Cervantes sparse cupa din fața lui.

— Juana ! strigă Pardaillan. Fata mea. adu te rog o altă cupă pentru domnul de Cervantes.

După ce aduse o nouă cupă și o umplu, Juana se retrase, iar Pardaillan se întoarse către Cervantes și-i spuse cu acel glas deosebit, pe care-l avea în clipele sale de duioșie :

— Dragul meu prieten, sunt încântat și adînc mișcat de aleasa prietenie ce mi-o arătați mie, unui străin. Când mă veți cunoaște mai bine, veți afla că în viața mea ar fi trebuit să fiu zdrobit de nu știu câte ori pînă acum, dar pînă la urmă, fără să știu nici eu de ce și nici cum, am văzut că întotdeauna cei care credeau că mă vor face fărîme au sfârșit prin a fi înșiși zdrobiți.

— Asta înseamnă că stăruiți în hotărîrea dumneavoastră, în ciuda celor ce v-am spus ?

— Mai mult ca oricând ! răspunse simplu Pardaillan.

— Ah, superb don Quijotte ! exclamă Cervantes cu admirație.

— Totuși — continuă în șoaptă Pardaillan — îi datorez prieteniei dumneavoastră o explicație. iat-o : Toate câte mi le-ați spus le știam tot atât de bine ca și dumneavoastră. Există însă un lucru pe care poate că dumneavoastră nu-l știți, dar pe care-l știu eu, și anume că țara mea este amenințată de acest dublu flagel : Filip

al Il-lea și Inchiziția lui... și mai știu că nu-i cu putință ca Franța să fie sugrumată, cu încetul, așa cum s-a întâmplat cu nenorocita dumneavoastră țară.

— Pentru ce ?

— Pentru că nu vreau eu ! răspuse cu răceală Pardaillan.

— Iar îmi vorbiți ca don Quijotte ! exclamă, nemai-putând de bucurie, Cervantes care, la anumite răspunsuri ale lui Pardaillan, își pierdea simțul realității și părea gata să îmbrățișeze nu se știe ce himeră.

— Știu — continuă Pardaillan, care poate că nu auzise — știu că-mi risc viața în această acțiune, dar recunoașteți și dumneavoastră că este un lucru destul de neînsemnat, atunci când e vorba de salvarea a milioane de vieți omenești.

— Idee demnă de don Quijotte ! se minună Cervantes.

Pardaillan îl privi o clipă cu un fel de duioșie ironică, dar văzîndu-l pierdut în visare, ridică din umeri și spuse :

— Dacă-i așa. atunci, la naiba, acest don Quijotte cu care-mi împuiați urechile, acest prieten al dumneavoastră e nebun !

— Nebun ? Poate că da !... Da... mi-ați dat o idee... va trebui să mă mai gândesc... murmură Cervantes.

Și, deodată, revenind la realitate, se ridică, se înclină adînc în fața lui Pardaillan, care-l privea uluit, și-i spuse :

—; în orice caz, e un om de treabă și un viteaz. Și aș dori să vă fac o propunere, cavaliere.đ

— Vă ascult — răspuse Pardaillan, care-l privea cu un început de neliniște.

— Aș dori — spuse Cervantes cu ochii strălucind de o bucurie malițioasă — aș dori să închinați cu mine în sănătatea ilustrului cavaler don Quijotte de la Mancha !

— Pe Dumnezeu — izbucni Pardaillan, ridicându-se cu un suspin de ușurare — o doresc din toată inima, deși nu-l cunosc pe acest vrednic senior...

— Pentru gloria lui don Quijotte ! zise Cervantes cu o ciudată emoție.

— Pentru nemurirea prietenului dumneavoastră don Quijotte ! supralicita cavalerul ciocnindu-și paharul de-al lui Cervantes, care-și duse mâna la piept în semn de recunoștință.

Iar în sinea lui, cavalerul se gândi :

„Pe Pilat ! Poetii ăștia sunt cu toții nițeluș nebuni !”

Și imediat, cu un surâs zeflemitor, rosti cu glas tare :

— Ia te uită ! Tocmai eu m-am găsit să arunc cu pietre în alții ?

XI

DON CEZAR ȘI GIBALDA

După ce-și goliră cupele dintr-o dată, așa cum se cuvenea, se așezară la loc, față în față.

— Cavaliere — zise Cervantes cu simplitate — nu mai e nevoie să vă spun, nu-i așa, că sunt cu totul alături de dumneavoastră !

— Contez mult pe asta, să știți ! îi răspuse Pardaillan cu aceeași simplitate.

Și, printr-o strângere de mână, își pecetluiră legă-mântul de prietenie.

. în acest timp, curtea interioară a hanului se umpluse din nou de lume. Mai mulți cavaleri, cu o înfățișare destul de îndoielnică, discutau zgomotos, așteptând băuturile răcoritoare pe care tocmai le comandaseră. cât.

— Pe Sfînta Treime ! spunea unul. Șuți dumneavoastră, seniori, că de cîtva timp Sevilla seamănă cu un cimitir ?

— Nu mai sunt distracții, nici autodafeuri, nic corridc... nu mai e nimic... murim de plictiseală ! se vaită un altul.

— El Torero, don Cezar, a dispărut... stă retras în ganaderias a lui din Sierra... pradă unuia din acele accese de melancolie care-l apucă uneori.

— Giralda nu se mai vede...

— S-au adunat toate deodată !...

— Din fericire, tocmai a sosit suveranul nostru, regele. Acum totul o să se schimbe.

— Slavă Domnului, o să ne fie și nouă ceva mai bine... Pe trupul lui Cristos, va ploua cu lovituri date și cu vârfurile, și cu tăișul săbiei!

— Unde mai pui fripturile ce se vor face din cei care, întâmplător, vor scăpa din bătaia tunurilor și a puștilor

— Vom regăsi surâsul Giraldei !

— El Torero nu va mai fi îmbufnat și ne va oferi o grandioasă corrida !

— Bașca micile ciubucuri pe care le vom face cu prilejul expediției !

— După ciubucurile regelui, seniore, și după cele ale granzilor de la curte !...

— Vezi-ți de treabă ! Oricât de mare ar fi pofta suveranului nostru și a granzilor săi, bogățiile acelor păgâni blestemați sunt destul de mari ca să mai găsim și noi, slavă Domnului, ceva de ciupit.

— Vom simți din nou că trăim !

Toate aceste replici zgomotoase erau amestecate cu uriașe hohote de rîs, subliniate prin puternice lovituri de pumn în masă. Noii veniți nu-și mai încăpeau în piele de mulțumire și țineau să-și arate buna dispoziție.

— în fond — spuse Pardaillan cu jumătate de glas — după câte înțeleg eu, cruciada asta, ca orice cruciadă care se respectă, nu e decât o mare împărțeață a prăzii

din care fiecare, de la rege pînă la ultimul dintre acești... viteji, speră să se aleagă cu un profit pe cinste.

— Dar nu se întâmplă, oare, întotdeauna așa ? zise Cervantes, ridicând din umeri.

— Cine este acest Torero de care vorbesc ei ?

Fața mobilă a lui Cervantes căpătă o expresie de gravitate și de melancolie care-l impresionară pe cavalier.

— I se spune don Cezar și n-are alt nume, deoarece nu și-a cunoscut niciodată nici tatăl, nici mama. A fost poreclit El Torero și oamenii îi spun El Torero, tot așa cum spun „regele” ; după cum nu există decât un singur rege pentru Spania și toate coloniile sale, nu există decât un singur toreador pentru toți andaluzii: El Torero, atâta tot, dar e de ajuns. Omul acesta s-a făcut vestit în toată Andaluzia prin felul său original de a lupta cu taurii. El nu coboară în arenă, așa cum fac ceilalți toreadori, îmbrăcat în zale, cu pavăza și cu lancea în mână, călare pe un cal împopoțonat... Vine pe jos, îmbrăcat în mătase și satin : capa lui, înfășurată în jurul brațului stâng, înlocuiește scutul greoi ; în mână ține o sabie de podoabă... Cu vârful săbiei smulge mănunchiul de panglici așezate între coarnele animalului, pe care nu-l lovește niciodată, și depune acest mănunchi de panglici, cucerit cu riscul vieții, la picioarele celei mai frumoase... E un viteaz pe care-l veți îndrăgi când îl veți cunoaște.

— Va să zică — spuse Pardaillan, întorcându-se la ideea lui de mai înainte — regele are atâta nevoie de bani, încât nu-i e scârbă să se pună în fruntea unei armate de tâlhari ? r

Cervantes răspunse, clătînând din cap :

— Chestiunile bănești, reprimarea ereziei, execuțiile în masă... dacă n-ar fi decât astea, regele i-ar lăsa pe miniștrii și generalii lui să se ocupe de ele... Toate acestea nu sunt decât un pretext ca să mascheze scopul adevărat, pe care nu-l cunoaște nimeni în afară de rege și de marele inchișitor... și pe care numai eu îl ghicesc...

— Dumnezeu ! Și eu îmi spuneam că dedesubt se ascunde ceva cu mult mai grav ! exclamă Pardaillan.

Și adăugă cu Un soi de curiozitate :

— Ia să vedem, nu cumva Elisabeta a Angliei amenință să cotopească Spania ?... O asemenea perspectivă ar putea să favorizeze interesele regelui Henric ! Nu... Cu atât mai rău ! La dracu' !... Sau nu cumva niște oameni curajoși, hotărâți să sfărîme jugul-de fier sub care geme un popor întreg, au pus la cale vreo revoltă bine organizată ? Sau vreun complot teribil...

— Nu vă mai bateți capul, cavaliere, căci nu veți găsi răspunsul !... Această formidabilă expediție, în cursul căreia vor fi sacrificate mii de victime nevinovate, este îndreptată împotriva... unui singur om !

— Ei, drăcie ! exclamă Pardaillan înfiorat. E vorba, cumva, de vreun fanfaron ? Sau de vreun conspirator turbat ? Sau de vreun personaj puternic ?...

— E vorba de un tânăr de vreo douăzeci și doi de ani, care n-are nume, nici avere, căci chiar iacă-și câștigă din plin existența cu meseria periculoasă pe care și-a ales-o, câștigul lui aparține mai mult săracilor. E un om care, atunci când nu coboară în arenă, își petrece timpul în ganaderías, unde-i domolește pe tauri pentru propria lui plăcere. Vedeți deci că nu e vorba aici-de vreun conspirator și nici de un personaj sus-pus.

— E cumva toreadorul de care mi-ați vorbit cu atâta căldură ?...

— Chiar el, cavaliere.

— Acum înțeleg de ce mi-ați spus că l-aș îndrăgi dacă l-aș cunoaște... Dar, spuneți-mi, vă rog, acest tânăr fără nume face parte cumva din vreo familie ilustră ?

Cervantes aruncă în jurul lui o privire bănuitoare, se trase și mai aproape de Pardaillan și-i șopti dintr-o suflare :

— E fiul infanclui don Carlos, care a murit asasinat acum douăzeci și doi de ani.

— Nepotul regelui Filip !... Deci moștenitorul coroanei spaniole, în locul lui don Filip, actualul infante ?...

Cervantes aprobă din cap, în tăcere.

— Așadar, însuși bunicul, monarh puternic, este cel ce organizează și conduce o expediție împotriva propriului său nepot, neștiut, sărac și neputincios... Trebuie

să fie la mijloc vreun întunecat secret do familie — murmură Pardaillan gânditor.

— Dacă prințul, putem să-l numim astfel între noi, ar ști și dacă ar vrea... Andaluzia, care-l adoră sub înfățișarea lui de toreador, s-ar ridica de îndată ; el ar avea chiar mâine mii de partizani, iar Spania, împărțită în două tabere, s-ar sfîșia pe sine... înțelegeți cum stau lucrurile ? Expediția urmărește două scopuri: să scape de câțiva eretici și să-l învâluie și pe prinț în această uriașă plasă, descotorosindu-se astfel de el, fără ca cineva să bănuiască adevărul.

— Și el ?...

— Nimic !... Nu știe nimic.

— Dar dac-ar ști, ia să vedem, dumneavoastră, care păreți să-l cunoașteți, ce credeți c-ar face

Cervantes "ridică din umeri:

— Regele își va încărca în zadar conștiința — răspunse el. Mai întâi, pentru că prințul nu știe nimic în legătură cu obârșia lui, și apoi, pentru că, chiar dac-ar ști, puțin i-ar păsa de coroană.

— Ah-ah! făcu Pardaillan, cu ochii scânteind. De ce ?

— Prințul are o fire de artist, înflăcărată și generoasă, iar pe deasupra, mai e și îndrăgostit nebunește de Giralda.

— La naiba ! îmi place prințul vostru ! Dar dacă e atât de nebunește îndrăgostit de această Giralda, de ce n-o ia de nevastă ?

— Ehei, el nici nu dorește altceva !... Din nefericire. Giralda, nu se știe de ce, nu vrea să părăsească Spania.

— Atunci să se căsătorească cu ea aici... Nu lipsesc preoții care să binecuvânteze această căsătorie, iar cât privește consimțământul familiei, având în vedere că el nu-și cunoaște nici mama, nici tatăl...

— Dar uiți că Giralda e țigancă ? îi răspunse Cervantes.

— Și ce-are a face ?

— Cum. ce are a face ? Și Inchișiția ?...

— Asta-i bună ! Dragă prietene, ați putea să-mi spuneți ce amestec are Inchișiția în treaba asta ?

— Cum ? !... exclamă Cervantes uluit. Giralda e țigancă, țigancă, pricepeți ?... Asta înseamnă că mâine, ba chiar astă-seară, în orice clipă, Inchiziția poate să pună mâna pe ea și s-o ardă pe rug... Și dacă lucrul acesta încă nu s-a întâmplat, e pentru că Giralda este, adorată de către scvillani și pentru că inchizitorii se tem de o răscoală.

— Bine, dar prințul nu e țigan — spuse Pardaillan care nu voia deloc să cedeze.

— Nu !... Dar dacă se căsătorește cu o eretică, devine pasibil de aceeași pedeapsă : focul.

Și adăugă, pe tonul cuiva care ar recita :

— Oricine întreține relații cu un eretic, îi oferă azil sau nu-l denunță... oricine, fie nobil sau om din popor, refuză să dea ajutor vreunui agent al Sfântului Oficiu, comite o crimă la fel de gravă ca și erezia și devine pasibil de aceeași pedeapsă : focul ! Veșnic același foc!... Iată ce spun comandamentele Inchiziției.

— Dumnezeu ! Să-ți stea mintea-n loc, nu alta !... La naiba cu Inchiziția ! La dracu ! Nu mai e de trăit cu instituția asta !... Și vă previn că numai la auzul acestui subiect, mi se revarsă fierea. Cât despre micul dumneavoastră prinț, vreți să vă spun ceva ?... Ei bine, am o poftă grozavă să mă amestec puțin în treburile lui... căci altfel nu se va descurca niciodată !

— îndrăzneț ! îndrăzneț ! strigă Cervantes cu admirare. Don Quijotte intră în acțiune !

— Dar-ar ciuma în don Quijotte ăsta al dumneavoastră ' bombăni Pardaillan. Mai bine spuneți-mi povestea acestui fiu al infantelui don Carlos ; am impresia că o cunoașteți bine de tot.

— E o poveste întunecată și înfricoșătoare, cava-lere — murmură Cervantes, a cărui frunte se umbri.

— Nu mă îndoiesc. Dar fie ! Ne-a mai rămas ceva vin, iar timp avem berechet înaintea noastră.

Rotindu-și privirile, Cervantes se încredința că nu-l auzea nimeni și începu :

— Aflați, mai întâi, că toți cei care au fost amestecați mai îndeaproape sau mai de departe în această istorie n-au murit de moarte bună... Toți aceia care au cunoscut-o numai și care au avut nesocotința să arate că știu ceva au dispărut în chip misterios și nu s-a aflat niciodată ce s-a întâmplat cu ei.

— Bine ! Dar întrucât noi nu dorim să avem aceeași soartă, vom face în așa fel încât nimănui să nu-i treacă prin minte că știm ceva.

În clipa aceea, fără ca ei doi să-și dea seama, în patio se furișă încetișor o pereche : bărbatul purta o pălărie cu marginile lăsate în jos și capa îi acoperea o parte din față, iar femeia era învăluită, nu cu mai puțină grijă, într-o mantie a cărei glugă îi ascundea în întregime chipul.

Tăcuți, ținându-se de mână, trecură ca niște umbre și se așezară sub arcade, unde semiîntunericul îi pune la adăpost de orice privire indiscretă ; erau, desigur, doi îndrăgostiți, dornici de singurătate și de mister.

Nici n-apucară bine cei doi nou-veniți să se așeze, că un alt personaj, intrând pe urmele lor, se strecură cu băgare de seamă și, neobservat de nimeni, se ascunse între doi palmieri, la câțiva pași de cei doi îndrăgostiți pe care se părea că-i pîndește.

Dar oricât de îndemânatică i-ar fi fost manevra, ea nu scăpă privirii veșnic neadormite a lui Pardaillan.

m, da ! își spuse el. S-ar părea că-i vreun păianjen scîrbos, pitit în fundul unei găuri, gata să se năpustească asupra prăzii !... Dar pe cine dracu' pîndește astfel ?... Am înțeles !... Pe cei doi îndrăgostiți de colo... Nu-i observasem pe cei doi !... O fi vreun gelos... vreun rival..."

Iar către Cervantes :

— Spuneți, dragul meu domn, vă ascult.

— Știți, cavaliere, că una din clauzele tratatului de la Chateau-Cambresis stipula căsătoria infantelui don Carlos, pe atunci în vârstă de cincisprezece ani, cu Eli-sabeta Franței, fiica mai mare a regelui Henric al II-lea, ea însăși în vârstă de paisprezece ani.

— Și că regele Filip s-a căsătorit chiar el cu femeia pe care o hărăzise fiului său... știu.

— Ceea ce nu știți, pentru că, după cum v-am mai spus, cei care au știut asta au dispărut, este că infantele Carlos se îndrăgostise pătimaș de frumoasa-i logodnică... Era una din acele pasiuni fulgerătoare, sălbătice, tenace,

de care sunt în stare ori cei foarte tineri, ori bătrânii... Prințul era frumos, elegant, spiritual și iubea nebunește... Prințesa îl îndrăgea. Se putea oare altfel, ? Și nu trebuia el, de altfel, să-i fie soț ?... Fatalitatea a făcut ca regele, rămas de curând văduv, în urma morții Măriei Tudor, s-o vadă în clipa aceea pe logodnica fiului său...

— Și, firește, se îndrăgosti de ea...

— Din nefericire așa s-a întâmplat — continuă Cervantes. Din clipa în care simți cum clocotește pasiunea în el, ridicându-se deasupra sentimentelor și a legilor care-i cîrmuiesc pe oamenii de rând, regele, cu o superbă nerușinare, o dori pentru sine însuși pe cea pe care o destinase fiului său... Prințesa îl iubea pe don Carlos... Dar era un copil... Iar mama ei era Caterina de Medicis... Ea își înăbuși sentimentele și se' supuse fără multă vorbă, Dar prințul...

— Trebuie să-i fi fost greu !... Ce-a făcut ?

— A implorat, a plîns, a strigat, a amenințat... A vorbit despre dragostea lui în așa fel încât ar fi înduișat pe oricine în afară de rivalul său, căci acum erau doi rivali care se luptau și în cele din urmă-i-a mărturisit cu mândrie tatălui său că iubirea lui era împărțită, socotind că argumentul acesta era hotărîtor. Ideea asta i-a fost fatală... în trufia lui fără margini, care-l face să se creadă plămădit dintr-un alt aluat decât muritorii de rând și să-și închipuie că-i o emanație a puterii divine, regelui nici nu-i trecuse prin cap că fiul său ar putea să fie cel preferat. Naiva mărturisire a infantelui, jig-nindu-i cu brutalitate orgoliul, dezlănțui în el toate furiile unei gelozii negre, care se prefăcu într-o ură de neîmpăcat... între cei doi avură loc atunci scene teribile, al căror secret era păstrat cu strășnicie de copacii falnici din grădinile Aranjuezului, singurii martori, de altfel muți. ai acelor scene... Prințesa Elisabeta deveni regina Isabela, așa cum spunem noi pe-aici... dar tatăl și fiul rămăseră pentru totdeauna dușmani de neîmpăcat.

Cervantes se opri un moment, goli dintr-o înghițitură cupa pe care Pardaillan tocmai i-o umpluse, și-și urmă povestirea :

— Infantele don Carlos a fost în mod sistematic îndepărtat de la treburile statului și ale curții. Era, de altfel, mai bine așa, căci de fiecare dată când regele și infantele se aflau față în față, schimbau aceleași priviri sângeroase și ucigașe, și cu aceeași expresie de ură plină de gelozie, cuprinși de aceeași patimă oarbă, care amenința să-i arunce pe unul împotriva celuilalt, cu pumnalul în mână. Lucrurile au mers așa luni în șir, ani întregi, pînă când într-o zi, ca o lovitură de trăsnet, se auzi vestea că infantele a fost arestat, judecat, condamnat la moarte...

— Și s-a făcut chiar o judecată

— Da. S-au găsit trei oameni care, făcându-se instrumentele răzbunării josnice a tatălui, au îndrăznit să-l condamne pe fiu la moarte : cardinalul Espinosa, mare inchișitor ; Ruy Gomez de Sylva, prinț de Eboli, și licențiatul Birviesca, membru al consiliului privat.

-r Dar care a fost pretextul ?

v— Complicitate cu dușmanii statului, uneltiri în Flandra, iată ce s-a spus sus și tare. Dar adevărul, mult mai înfricoșător, e următorul : infantele Carlos avea o puzderie de spioni pe urmele lui. Regina nu era nici ea mai puțin supravegheată și totuși cei doi îndrăgostiți, pe care pasiunea regelui îi despărțise, găsiră mijlocul de a se întâlni și de a-și mărturisi iubirea lor. Unde ?... Cum ? Asta-i una din minunile pe care o iubire arzătoare și sinceră reușește să le înfăptuiască, dar care nu pot fi explicate. Fapt este că don Carlos devenise ibovnicul reginei, că regina urma să devină mamă și că pruncul pe care-l aștepta avea drept tată nu pe soț, ci pe ibovnic. Au fost oare neprevăzători în clipa aceea?... Au fost trădați de cineva pe care nu-l băgaseră în seamă?... Nimeni n-a știut vreodată... în tot cazul, într-o bună zi, regina îl anunță pe amantul ei că regele, cuprins de bănuiele, luase în chip inexplicabil măsura ca să fie trimisă la o mănăstire. Ea vedea în brusca și neprevăzută hotărîre a regelului ei soț o amenințare pentru viața copilului ce urma să vină. Don Carlos își luă imediat măsurile sale pentru salvarea copilului, iar când emisarii regelui se înfățișară ca să-l ia pe micul prinț ce tocmai se născuse, ei nu-î mai găsiră... A doua zi, infantele a fost arestat.

— Bietul de el ! murmură Pardaillan înduioșat. Iată unul care ar fi trebuit să urmeze povața sărmanului meu tată. El spunea întotdeauna : Nu vă încredeți în femei !

— Infantele a fost judecat și condamnat, așa cum v-am mai spus. Dar acest proces nu era decât o comedie menită să mascheze drama ce se desfășura în umbră. Iar drama aceasta întrecea în grozăvie orice și-ar putea închipui cineva. Regele, în trufia lui, nu putea să creadă că fusese, batjocorit pînă într-atâta... Mai avea îndoiele și, totuși, voia să știe... și ca să știe, nu s-a dat îndărăt nici de la tortură.

— Să-l tortureze ?... Pe fiul lui ?... A îndrăznit !

— Da, lucrul acesta oribil, de neînchipuit : un tată torturându-și copilul, lucrul acesta cumplit s-a petrecut aievea ! Ah, cavaliere, ce scenă înfricoșătoare trebuie să fi fost ! închipuiți-vă, temnița neagră, ai cărei pereți groși înăbușă țipetele deținutului, temnița aceasta luminată lugubru, cu torțe fumegânde !... Victima e întinsă pe scaunul de tortură, lîngă ea, călăul își încinge nepăsător fiarele, își aranjează instrumentele de tortură. Iar în față stă regele, singurul martor... Judecător și călău în același, timp... Și în vreme ce mădulele sunt zdrobite sub loviturile de ciocan, în timp ce carnea sfârșie sub cleștele înroșit, tatăl, infamul părinte, aplecat asupra victimei ce abia mai gâfâie, repetă cu un glas ce nu mai are nimic omenesc : „Vorbește!... Mărturisește!... Mărturisește, miserabile !...” Iar victima, într-un spasm agonizant, tăindu-și singură, printr-un zvicnet furios al dinților, o bucată de limbă, o scuipă plină de dispreț în obrazul tatălui său, ca pentru a-i spune : N-am să vorbesc !” Și atunci, tatăl călău, înfrînt poate de acest curaj supraomenesc, și strivit de rușinoasa jignire, își șterge fața pătată și oprește cu un gest tortura... Iată ce s-a petrecut în temnița aceea, cavaliere...

— Pe toți dracii ! înfricoșătoare poveste !... Dar de unde știți dumneavoastră toate amănuntele acestea atât de precise ?...

Ca și cum n-ar fi auzit, Cervantes continuă :

— Se vesti atunci că regele a acordat grațierea și că pedeapsa cu moartea a fost comutată în închisoare pe viață. Iar câteva zile mai -tîrziu, în iulie 1568, s-a anunțat că infantele a murit. Se mai povestea că nefe-ricitul prinț dusese o viață foarte dezordonată, că mânca enorm de multe fructe și alte lucruri care nu-i priau, că bea, pe nemîncat, căni mari de apă rece ca gheața, că în timpul marilor călduri dormea dezvelit sub cerul liber și că toate aceste excese îi șubreziseră sănătatea, făcându-l să moară înainte de vreme.

— Dar regina a fost cruțată ?

— în Spania nu se atinge nimeni de regină. Regina n-a fost persecutată. Numai că, la două luni după moartea lui don Carlos, murea și ea, în vîrstă de douăzeci și doi de ani... de pe urma nașterii, cică.

— Da, e o coincidență foarte grăitoare, într-adevăr. Apoi fără legătură cu cele de mai sus, întrebă :

— Spuneți-mi, dumneavoastră, care sunteți poet, ați observat că, uneori, tăcerea e mai grăitoare decât cuvîntul ?

Și făcu semn cu ochiul, arătînd spre cavalerii care, doar cu o clipă înainte, erau atât de gălăgioși.

— într-adevăr, voinicii ăștia au amuțit dintr-o dală!

— Liniște ! șopti Pardaillan. Aici se țese ceva care miroase de la o poștă a capcană.

în timp ce Cervantes îi povestea lui Pardaillan, care era foarte atent, tragica istorie a infantelui Carlos, personajul ascuns între cei doi palmieri se strecurase pe . furiș pînă la masa gălăgioșilor cavaleri. Ajuns acolo, rosti câteva vorbe, arătînd un obiect pe care îl ținea în podul palmei.

Mușterii se înclină imediat, într-o atitudine plină de respect amestecată cu o spaimă surdă.

Atunci omul le dădu, pe un ton autoritar, nu se știe ce poruncă și toți, fără șovăire, i se închină în semn de supunere... Toți, în afară de doi care păreau, totuși, să ridice unele obiecții, de altfel timide. Atunci, arătînd

cu degetul spre cer, cu o expresie înfricoșătoare, omul pronunță câteva cuvinte pe un ton amenințător, iar cei doi. domoliți, se înclină la fel cu ceilalți.

După ce isprăvi cu ei, omul o opri în tăcere pe servitoarea ce trebuia de colo pînă colo, și-i șopti un ordin la ureche. Iar servitoarea se înclină, ca și mușteriii, dînd aceleași semne de teamă și de respect, ieși repede și se întoarse aproape imediat ca să pună un mănunchi de panglici pe masă. După aceea dispăru cu o repeziciune ce vădea o mare spaimă.

Omul se așază lîngă ușă și așteptă cu un aer nepăsător. Și atunci, deasupra curții interioare, pînă mai adineauri atât de zgomotoasă și de animată, se așternu o tăcere apăsătoare, prevestind furtuna ce avea să se dezlănțuie în curînd.

Între timp, cei doi îndrăgostiți, adînciți în convorbirea lor, nu observaseră nimic din cele ce se petreceau în jur, și se pregăteau să iasă la fel de discret precum intraseră.

Cînd ajunseră la doi pași de ușă, misteriosul personaj le ieși în cale, cu mîna întinsă :

— în numele Sfîntului Oficiu, te arestez, fetițo ! rosti el cu un calm lugubru.

Cu un gest delicat și iute în același timp, îndrăgostitul o împinse mai încolo pe față și, văzînd în fața lui un singur bărbat, în aparență neînmarmat, socoti că ar fi fost nedemn din parte-i să-și scoată sabia pe care o purta la sold, și, încrezător în puterea mușchilor săi, se avîntă imediat, cu pumnul ridicat.

În aceeași clipă, simți că la picioarele lui se mișcă ceva, în timp ce brațul, prins pe neașteptate într-un laț, scăpa sabia și fu tras cu putere îndărăt. În mai puțin de o secundă, fu legat fedeleș și redus la neputință. Totuși, «pumegînd de furie, mai avu tăria să zgîlție zdravăn droaia de atacatori care-l năpădiseră și-l loviseră pe la spate, și să le strige :

— Lașilor !... Nemernicilor !

În silă, ce-i drept, dar cu o promptitudine și o precizie nemaipomenită, cavalerii executaseră, ca niște zbiri, manevra ordonată de către agentul secret al Inchiziției.

Spun „în silă”, pentru că, într-adevăr, răspunzînd la insultele îndrăgostitului, unul dintre ei mîrîi :

— Por Dios ! trebuia asta nu-i deloc pe gustul nostru. Dar, ce să facem... Ni s-a ' spus : „E ordinul

Pe Dumnezeu în limba spaniolă în original).

- .

Sfîntului Oficiu !” Ptiu, drace !... Nu vrem să ajungem să putrezim în închisori, ne supunem... Faceți ca noi, senor !

În acest timp, îndrăgostitul, legat zdravăn, era întins pe pămînt, iar cei patru vlăjgani, care se așezaseră peste el cu toată greutatea lor, se străduiau din răspuțeri să-l imobilizeze. După ce-și sfîrșiră treaba, avură răgazul să privească fața scînteietoare a celui care, prin forța lui neobișnuită, le inspira o admirație ascunsă. Și atunci, tuturor le scăpă un strigăt :

— Don Cezar !... El Torero !... Urmă imediat de exclamația :

— Giralda !...

Căci tînăra față încercase vitejește să-i vină în ajutor apărătorului ei și, tot zbatîndu-se, își dezvelise fața de o frumusețe răpitoare.

Toate astea se petrecură cu iuțeala fulgerului, iar agentul, mereu calm și nemișcat ca o stană de piatră, urmări scena cu o privire întunecată.

Cînd îl auzi pe don Cezar, istovit de atîta zbatere, horcăind sub greutatea celor patru atacatori, își întinse gheara, o apucă pe Giralda de mână și strigă cu o bucurie drăcească :

— în-sfârșit !... Te-am prins !

Simțînd această atingere, fata avu întîi o tresărire de dezgust, apoi sări ca arsă și, smucindu-se și opintindu-se din răspuțeri ca să scape de brutala strînsoare, aruncă în jurul ei o privire disperată, ca a înecatului care caută în zadar ceva de care să se agațe. Sărăcuța de ea, se apăra cît putea, dar nu prea cîntărea mult în mîna grea a agresorului, care părea înzestrat cu o forță neobișnuită, judecînd după ușurința cu care o ținea cu o singură mână și fără eforturi vizibile.

— Haide — mîrîi el, hotărît să termine — urmea-ză-mă !

Și, cu un pas apăsător, se îndreptă spre poartă, tră-gînd-o după el cu brutalitate.

Dar, ajungînd acolo, trebui să se oprească.

Rezemat de poartă cu brațele încrucișate pe pieptu-i vînjos, Pardaillan se uita calm la el,

Omul Inchiziției îl privi un moment pe acest necunoscut, care părea că vrea să-i bareze drumul. Dar Pardaillan îi susținu privirea cu o căutătură atît de nevinovată și cu un surâs atît de naiv, încît era imposibil să-l crezi rău intenționat.

Și, de altfel, cum să presupui că cineva putea fi atît de nesăbuit încît să îndrăznească a nu arăta respectul cuvenit reprezentantului unei puteri în fața căreia totul se înclină ? O asemenea idee era atît de nebunească, încît agentul Sfîntului Oficiu o respinse numai-decît și, cu conștiința superiorității pe care i-o conferea temuta lui funcție, nu catadicsi nici măcar să vorbească. Prin-'tr-un gest poruncitor, el îi ordonă străinului să se dea la o parte.

Dar străinul nu se clinti și, zîmbind mereu, îl privi cu niște ochi în care acum se citea o vagă mirare. Cuprins de nerăbdare, agentul rosti pe un ton sec :

— Hai, domnule, fă-mi loc ! Vezi bine că vreau să ies !

— Da ? Păi, de ce n-ai spus, omule ? Vrei să ieși ? .. Ieși, ieși, nu văd nici o piedică !

Și spunînd acestea, Pardaillan nu se clinti nici măcar cu un deget.

Inchizitorul își încruntă sprîncenele. Calmul surîzător al acestui necunoscut începea să-l scoată din sărite.

Totuși, continuă să se stăpânească și, cu o voce surdă, i se adresa din nou :

— Domnule, execut un ordin al Sfântului Oficiu și plătește cu moartea chiar un străin ca dumneata, dacă împiedică executarea acestor ordine. Plătești cu moartea dacă nu respecti pe un agent al Sfintei Inchiziții !

— A, dar este cu totul altceva !... Al dracului să fiu, nici prin gând nu mi-ar trece să împiedic executarea ordinului acestui sfânt... cum îi zice ?... A, da, Sfântul Oficiu... Și cu toate că sunt străin, te voi trata cu toată atenția cuvenită unui agent... ca dumneata.

Dar cum Pardaillan nu se clinti nici de data asta, inchișitorul păli, mai ales că nu încăpea nici o îndoială asupra sensului insultător al acestor vorbe, rostite din vârful buzelor.

— Ce poștești, domnule ? îl întrebă el cu un tremur de furie în glas.

— Am să-ți spun — răspunse Pardaillan cu blîndețe. Vreau — și apăsă asupra cuvîntului — vreau s-o lași în pace pe această tânără pe care o maltratezi... vreau să-i redai libertatea acestui tânăr pe care l-ai prins mișelește !... După aceea, poți ieși... Te-aș sfătui chiar s-o faci cât mai repede !

Agentul se îndreptă din spate, îl învâluie într-o privire veninoasă pe acest om ciudat, parcă stăpînit de diavol și, în cele din urmă, bombăni :

— Ia seama domnule. Îți pui capul în joc ! Refuzi să te supui poruncilor Sfântului Oficiu ?

— Dar dumneata ?... Refuzi să te supui ordinelor mele ? îl înfruntă Pardaillan cu sânge rece.

Și cum inchișitorul rămase mut de uimire, cavalerul continuă :

— Te previn că nu sunt prea răbdător, de felul meu. O tăcere grea de neliniște se lăsă peste toți cei ce asistau la această scenă uluitoare.

Atitudinea nemaiauzită a lui Pardaillan, care îndrăznea să opună propria-i voință autorității supreme a celei mai teribile dintre puteri, nu putea trece decât fie drept fapta unui nebun, fie drept o pildă minunată de îndrăzneală și de vitejie. Gestul lui nu putea să inspire decât milă sau admirație.

În mijlocul spaimei generale, numai Pardaillan rămînea perfect liniștit, ca și cum ar fi spus și ar fi făcut lucrurile cele mai simple și mai naturale din lume. Deodată, o voce răsunătoare sfîșie această tăcere grea și amenințătoare :

— O, măreț don Quijote !

Era Cervantes care, încă o dată, își pierdea simțul realității și-și manifesta entuziasta admirație pentru modelul pe care geniul său avea să-l facă nemuritor.

Inchișitorul, dezmeticindu-se, în sfârșit, și tremurînd de furie, se întoarse către cavaler și, cu o voce albă, le ordonă :— Puneți mîna pe acest eretic ! Și-l arăta cu degetul pe Pardaillan,

Cavalerii erau șase la număr, iar patru dintre ei îl țineau pe prizonier, adică pe don Cezar. Cei doi, cărora li se adresa ordinul, se uitară unul la altul, șovăind.

În fața acestei șovăieli, agentul amenință :

— Pe Dumnezeu ! Supuneți-vă, căci dacă nu...

Cei doi oameni se resemnară și se puseră în mișcare. Dar ghicind, pesemne, după expresia străinului că nu-i aștepta nimic bun, puseră mîinile deodată pe mânerul spadelor. N-avură însă răgazul să și le scoată din teacă. Cu iuțeala fulgerului, Pardaillan făcu un pas înainte, ridicînd pumnii. Cei doi oameni căzură grămadă.

Apoi, apropiindu-se de inchișitor, atingîndu-l aproape, îl privi drept în ochi, cu o privire de gheață.

— S-o lași în pace pe copila asta !

— Te legi de un familiar, domnule, vei plăti scump această îndrăzneală! scrișni omul Inchiziției, aruncîndu-i o privire plină de ură.

— Chiar prea familiar !... Eu cred, caraghiosule, că tu-ți permiți să ameninți un gentilom !... Hai, las-o în pace pe fata asta, ascultă ce-ți spun !

Familiarul se îmbătoșă și, cu o înfățișare sălbatică, urlă :

— Lovește-mă, dacă îndrăznești !

— Pe legea mea, aș fi preferat să fiu cruțat de această atingere scărboasă, dar, în fine, dacă trebuie...

Și în aceeași clipă, Pardaillan se aplecă, îl apucă pe familiar de centură, îl ridică ca pe un fulg, deși se zbătea, și purtîndu-l așa la capătul brațului pînă la poarta pe care o deschise cu piciorul, îl zvârli afară în stradă, spunîndu-i :

— Dacă ții la urechile tale, să nu-ți treacă prin cap să te întorci cît timp mai sunt eu pe-aici !

Apoi, fără să-i mai pese de el, se întoarse în patio și, adresîndu-li-se celor patru cavaleri care-l priveau înmărmuriți le spuse cu asprime :

— Dezlegați-l pe acest senior !

Ei se grăbiră să se supună, tăindu-i funiile.

1 Grad ierarhic în Inchiziție. Erau judecători «au inchișitori asesori, consilieri, familiari, notari, secretari, grefieri etc <n. Scuzați-ne, don Cezar, împotrivirea dumneavoastră față de Sfântul Oficiu v-ar fi costat în mod sigur viața... Iar noi am fi fost mîhniiți să-l pierdem pe El Torero.

După ce-l dezlegară pe El Torero, Pardaillan le arătă poarta cu degetul și le spuse :

— Cărați-vă !

— Noi suntem cavaleri ! protestă unul, mai înfipt.

— Eu nu știu dacă sunteți cavaleri — spuse liniștit Pardaillan — dar știu că v-ați purtat ca niște zbiri...

Cărați-vă, deci !

Și le arătă vârful cizmei.

Cei patru se supuseră, înjurînd pe îmfundate, și aruncînd în jur priviri feroce, se îndreptară spre poartă.

— Ușurel ! le strigă Pardaillan — ați uitat să ne descotorosiți de asta.

„Asta" erau cei doi pe care-i lăsase în nesimțire.

Cu o înfățișare jalnică, cei patru se înhămară la trupurile camarazilor lor leșinați și, apucându-i unul de umeri, altul de picioare, ieșiră într-un mod care era departe de a fi la fel de glorios cum le fusese intrarea.

Când rămaseră între ei, cu hangiul, cu fiica lui și cu slujnicele, care apărură deodată, nu se știe din ce colțuri, și care acum, resimțeau admirație pe de o parte față de acest om extraordinar și, pe de alta, teamă de a nu fi acuzați de complicitate, ceea ce, din nenorocire, era foarte posibil, Pardaillan rosti liniștit :

— Dumnezeule ! Se respiră mai bine acum !

— Sublim, magnific, admirabil don Quijotte ! exclamă Cervantes, nemaiputând de bucurie.

o— Dragul meu prieten — zise Pardaillan, cu un glas dulce-acrișor, pe care-l avea în anumite împrejurări —> spuneți-mi o dată cine este acest don Quijotte, cu care, nu vă fie cu supărare, îmi tot împuiați urechile de un ceas încoace !

— Nu-l cunoașteți pe don Quijotte ! îl compătimi Cervantes, ridicându-și brațele sale lungi, cu un aer de deznădejde comică.

Și, zărind-o pe mica Juana, îi spuse :

— Ascultă aici, munec ! Uită-te puțin și vezi dacă, scotocind bine prin camera ta, nu găsești vreo oglindă.

— Nu-i nevoie să mă duc așa departe, seniore — răspunse Juana, rîzînd. Iată oglinda pe care o doriți.

Și căutându-și în sân, frumoasa andaluză scoase de acolo o scoică plată, acoperită cu un strat strălucitor de argint viu. Cervantes luă scoica-oglină și i-o oferă lui Pardaillan, înclinându-se solemn :

— Priviți-vă în oglindă, cavaliere, și-l veți cunoaște pe acest admirabil don Quijotte, cu care vă împuiez urechile de un ceas încoace.

— Eram sigur — murmură Pardaillan, privindu-l o clipă pe Cervantes cu un aer foarte serios.

Apoi, dînd din umeri :

— Am spus bine : don Quijotte al dumneavoastră este un nebun și jumătate !

— De ce ? întrebă Cervantes uluit.

— Pentru că — răspunse cu răceală Pardaillan — un om cu scaun la cap n-ar fi făcut toate nebuniile pe care le-a făcut aici nebunul de... don Quijotte.

El Torero și Giralda se apropiară atunci de cavaler, iar toreadorul rosti cu un glas ce tremura de emoție :

— Voi binecuvînta clipa în care îmi va fi dat să mor pentru cel mai viteaz dintre cavalerii pe care i-am întîlnit vreodată !

Giralda, însă, nu spuse nimic, ci apucând mîna lui Pardaillan o duse repede la buzele ei, cu un gest plin de grație nevinovată.

Așa cum i se întîmpla întotdeauna, ori de câte ori i se arăta recunoștință sau admirație, Pardaillan rămase o clipă foarte stingherit, cu siguranță mai stînjnit în fața acestei explozii de sentimente sincere, (decît ar fi fost în fața vîrfurilor ascuțite ale unor săbii ce i-ar fi amenințat viața.

După ce se uită un moment la perechea aceasta atît de tînără și de încântătoare, care-l privea cu sinceră ' Păpușă (In limba spaniolă în text.)

admirație, izbucni, pe tonul arțăgos, folosit în clipele sale de duioșie :

— La dracu', domnule, nu e vorba să mori !... Dimpotrivă, trebuie să trăiești pentru această minunată copilă... să trăiești pentru dragoste, care, crede-mă, învinge întotdeauna, când ai de partea ta aceste două ajutoare puternice, care sunt tinerețea și frumusețea. Și, pînă una-alta, așezați-vă aici, amândoi, și bînd din vinul patriei mele, să căutăm împreună un mijloc de a scăpa de primejdiile ce vă amenință.

XII

AMBASADORUL REGELUI HENRIC

Una din camerele anexe ale salonului ambasadorilor, în Alcazarul din Sevilla.

O cameră mare, cu lambriuri și cu tavanul lucrat dintr-un lemn scump, cioplit în tiparul și fantasticul stil arab. Mobilată sumar : fotolii largi, câteva scaune fără spătar, dulapuri uriașe, o masă de lucru mare și încărcată cu tot felul de hîrtoage.

Mici ferestre boltite dau spre minunatele grădini vestite în toată lumea.

Iată-l pe regele Filip al, II-lea așezat în fața uneia dintre aceste ferestre. Privirea lui rece rătăcește distrată pe deasupra splendorilor unei naturi luxuriante, corectată, înfrumusețată și domolită de o artă inteligentă, dar prea rafinată.

Marele inchizitor stă în picioare în fața lui.

Ceva mai încolo, sprijinit de pervazul altei ferestre, stă nemișcat, ca o cariatidă vie, un colos cu brațele încrucișate. Un nas lung și coroiat ca un arc, niște ochi întunecați, fără nici o expresie, asta e tot ce se vede prin pădurea de păr creț și roșu ce-i cade pe frunte pînă deasupra sprâncenelor groase și stufoase, și prin barba neptuniană, ce-i năpădește obrazii pînă la pomeți.

Oriunde se afla regele, în consiliu, la serbări, la ceremonii religioase, la execuții, peste tot și întotdeauna putea fi văzut și Barba Roja, nemișcat, mut, cu ochii ațintiți asupra stăpînului său, nevăzînd, neauzînd și neînțelegînd nimic altceva decît ordinele lui.

Era un animal superb, ce făcea parte, într-un fel, din accesoriile care înconjurau persoana regelui. Dar, la un semn, la o privire a stăpînului, animalul acesta devenea deosebit de inteligent în executarea ordinului secret pe care-l prindea din zbor. Era temut atît pentru forța lui herculeană, cît și pentru funcția lui.

Descendent al unei familii foarte nobile și foarte vechi din Castilia, el ar fi putut să aibă legături de prietenie cu cei mai însemnați curteni, dar, fire sălbatică, fugea de orice fel de relații și nimeni nu se putea lăuda că l-ar fi auzit vorbind pe Barba Roja decît atunci cînd era vorba de a executa un ordin al regelui. Și chiar atunci se rezuma la strictul necesar.

Regele, în costumul său bogat dar sever, cu obișnuită expresie posomorâtă și glacială, asculta atent explicațiile lui Espinosa.

— Princesesa Fausta — spunea marele inchiizitor — este cea care a visat să reînnoade tradiția papesei Ioana. E aceeași care l-a făcut să tremure pe Sixt al V-lea și care era cât pe ce să-l răstoarne de pe tronul lui pontifical. Este o vizionară, de o inteligență deosebită... Trebuie să fim atenți cu ea, sprijinul ei ne poate fi prețios.

— Dar cavalerul Pardaillan ?

— După câte am auzit spunându-se, este o forță de temut pe care va trebui fie s-o câștigăm de partea noastră cu orice preț, fie s-o zdrobim fără milă... Dar ar trebui mai întâi să vedem cu ochii noștri de ce-i în stare, pentru a decide... Totuși, se pot stabili anumite fapte : astfel, cavalerul Pardaillan este un autentic conte de Margency, deși el disprețuiește acest titlu. Poate că e un om de caracter sau poate că titlul de conte i se pare prea mărunț. Pe de altă parte, chiar în ziua sosirii sale la Sevilla, s-a ciocnit cu unul din agenții mei... Pardaillan l-a azvârlit în stradă așa cum arunci un obiect care te stingherește... E, desigur, un îndrăzneț !

— A îndrăznit să ridice mâna asupra unui agent al Inchiziției ? ! Întrebă regele cu îndoială în glas.

Țspmosă se înclină, în semn că așa stăteau lucrurile.

— Atunci — spuse Filip pe un ton categoric — trebuie pedepsit... oricât ar fi el de ambasador...

— E necesar să știm mai întâi ce vrea și ce poate domnul de Pardaillan.

— Se prea poate — zise regele, mereu glacial. Dar e imposibil să lăsăm nepedepsită jignirea adusă unui agent al statului... Trebuie să dăm un exemplu.

— Aparențele sunt salvate : agentul nu avea ordin... a acționat din propria lui inițiativă, dintr-un exces de zel... Asta-i o abatere gravă de la disciplină, care merită o pedeapsă aspră. Ii va fi aplicată cu rigoare... Va fi și un exemplu util pentru aceia dintre agenții noștri care-și permit să aibă inițiativă, când ei nu trebuie decât să execute, fără să caute a înțelege, ordinele superiorilor... în ce-l privește pe domnul de Pardaillan, vom ști să găsim un pretext... dacă va fi nevoie.

— Bine — încuviință regele cu nepăsare.

Și ridicându-se, se îndreptă cu pași rari și maiestuoși spre masa lui de lucru.

— Introduceți-o pe doamna princesesa Fausta — rosti el cu acel aer sumbru care nu-l părăsea niciodată.

Și se așeză în poziția lui obișnuită : cu piciorul drept peste cel stâng, cu cotul pe brațul fotoliului, cu bărbia sprijinită în pumn.

Înclinându-se adânc, Espinosa ieși pentru a transmite ordinele regelui și se întoarse ca să se așeze discret într-o firdă aproape de Barba Roja.

În aceeași clipă își făcu intrarea Fausta.

Înainta încet, cu o măreție suverană, care făcea să se plece în fața ei toate frunțile. Ochiul ei mari și luminoși ca diamantele negre își ațintiră privirea în ochii lui Filip care, impasibil, încremenit într-o voită nemișcare, o fixa cu o stăruință într-adevăr regească. Duelul dintre aceste două forțe stăpânite de orgoliu se anunța de la început implacabil. Ca niște săbii, privirile lor se întâlneau, exprimând aceeași hotărâre de a da prima lovitură, și aceeași voință de a zdrobi orice rezistență.

Numai că, în timp ce privirea regelui era rece, poruncitoare, fulgerătoare ca o lovitură directă care țintește să omoare dintr-o dată, privirea Fauste era

învăluitoare, plină de o nespusă dulceață și în același timp de o forță irezistibilă, ce tindea doar să-l dezarmeze pe celălalt.

Martor tăcut al acestei lupte aprige dintre două caractere la fel de dominante, Espinosa, fără 'a-și fi trădat prin nimic bucuria, înregistra un prim punct câștigat de Fausta.

Într-adevăr, încet și parcă părându-i rău, regele își plecă privirile, iar pe obrajii livizi i se ivi o ușoară roșeață.

Atunci Fausta se înclină, făcând o reverență impecabilă.

Dar din armonia desăvârșită a gesturilor, din felul mândru cum își ținea capul, din privirea ei ce arunca fulgere izvoră o forță atât de stăpânitoare, încât părea să-l strivească pe cel în fața căruia se înclina.

Impresia pe care o făcea era atât de puternică, încât Espinosa nu-și putu înăbuși un murmur de admirație

:

— Ce comediantă fără pereche !

Iar regele, probabil uluit de frumusețea supraomenească a acestei strălucitoare vrăjitoare, simți cum neîmblânzitu-i orgoliu se frânge.

Se ridică, făcu doi pași grăbiți, se descoperi cu un gest plin de semeță eleganță spaniolă și, luându-i mâna, îi curmă reverența și o conduse către un fotoliu, spunându-i cu voce gravă :

— Binevoii să luați loc, doamnă.

Gestul acesta neprevăzut la un monarh atât de mândru, care respecta eticheta cu strictețe și în toate amănuntele, însemna o victorie strălucită pentru Fausta.

Cu o seninătate surizătoare, ea primi ca pe un tribut plătit marelui ei geniu ceea ce, poate, nu era decât un omagiu adus frumuseții femeii.

Cine era regele Filip ?

Era un credincios sincer.

Încă din copilărie, episcopii, cardinalii, arhiepiscopii, care îi prelucraseră mintea și spiritul cu o răbdătoare abilitate, încetul cu încetul îi sădiseră în suflet o spaimă? de nedeazădăcinat.

El credea așa cum respira.

înzestrat cu o inteligență superioară, ridicase această credință pînă la absolut, își făcuse din ea o armă și un scut și visase ceea ce, odinioară, trebuie să fi visat Torquemada¹ : un univers supus credinței sale, adică de fapt lui însuși.

Istoria îl caracterizează astfel : Despot fanatic și orgolios... Se prea poate !... Noi spunem : CREDEA ! Și acest lucru explică tot.

El era convins de necesitatea credinței -ca omul să trăiască o viață fericită și să moară liniștit. A te atinge de religie însemna deci să te atingi de fericirea oamenilor, să-i hărăzești unei morți deznădăjduite, pentru că nimic, nici o speranță nu putea să îndulcească amărăciunea acestui ultim moment... Necredincioșii, ereticii apăreau ca niște ființe răufăcătoare pe care trebuia să le distrugi.

De aici, îngrozitoarele hecatombe de vieți omenesti. De aici, rafinamentele nemaiauzite ale torturii. Fiară ? Nu ! El le va salva sufletele martirizîndu-le trupurile.

...El credea.

Și cum nu voia cu nici un chip să se lase cuprins de vreun sentiment de milă, își spunea :

„Un rege e mai presus de orice, un rege e brațul pămîntesc al lui Dumnezeu, menit să-i țină pe credincioși, fără nici o cruțare, în respectul religiei”.

De unde și orgoliul lui.

„Sunt regele Spaniei, regele Portugaliei, împăratul Indiilor, suveranul Țărilor de Jos, fiul împăratului Germaniei, soțul unei regine din Anglia ; sunt monarhul cel mai puternic din lume, cel pe care Dumnezeu l-a ales pentru a impune credința în lumea întreagă”.

Devenind crez politic, credința lui se transforma în aspirație spre o monarhie universală.

De aici, uneltirile lui în toate țările Europei. De aici intervenția lui directă în treburile Franței. Țara aceasta trebuia, în mod logic, să fie anexată cea dintâi, deoarece

1 Thomas de Torquemada (1420—1498). Mare inchișitor al Spaniei, vestit prin cruzimea sa. În istorie, numele acu să-l confundăm cu însăși Inchiziția.

ea se găsea în calea lui și, anexînd-o, putea uni toate țările într-un formidabil mănunchi.

Acesta era omul asupra căruia Fausta, prin forța privirii ei, prin strălucirea uimitoarei sale frumuseți, dobîndise o primă victorie de care avea tot dreptul să fie mândră.

Fausta se așeză așadar, luîndu-și una din pozițiile ei pline de grație, al căror secret îl deținea numai ea.

Regele se așeză și el și-i spuse cu un soi de respect în glas :

— Vorbiți, doamnă.

Și ea vorbi atunci, cu glasul armonios al cărui farmec era atât de puternic :

— Aduc maiestății voastre declarația regelui Henric al III-lea, prin care sunteți recunoscut ca urmaș și unic moștenitor al regelui Franței.

Espinosa își aținti privirea de foc asupra Fauste, întrebîndu-se : „Îi va preda, într-adevăr, pergamentul ?”

— Permiteți-mi să văd această declarație — i se adresează regele.

Fausta îl privi cu ochii ei ageri, deprinși să pătrundă prin măștile cele mai impasibile, în conștiințele cele mai ferecate ; văzînd că regele nu ajunsese încă la punctul dorit de ea, îi spuse :

— Înainte de a vă preda acest document, mi se pare absolut necesar să vă dau câteva explicații și să mă prezint. Trebuie ca maiestatea voastră să știe cine este principesa Fausta, ce a făcut ea pînă acum, ce poate și ce vrea să facă de aici înainte.

Espinosa se ghemui în colțul lui și bombăni :

— Eram sigur de asta ! Regele răspunse simplu :

— Vă ascult, doamnă.

— Eu sunt aceea pe care douăzeci și trei de prinți ai bisericii, reuniți într-un conclav secret, au socotit-o demnă de a purta cheile sfîntului Petru, recunoscîndu-i puterea și voința de a reforma cultul. Sunt cea care, prin convingere sau prin violență, va ști să impună lumii întregi credința. Eu sunt papesa !

FUİD o Drivi. la rîndu-i, o clipă.

O asemenea mărturisire făcută lui, regelui catolic, vădea un curaj puțin obișnuit, căci putea să aibă urmări fatale pentru ea.

Deși îi admira, poate, îndrăzneala, Filip îi spuse, nu fără oarecare asprime :

— Dumneavoastră sunteți aceea pe care părintele creștinătății a alungat-o dintr-o suflare de la treptele tronului pontifical pizmit. Dumneavoastră sunteți aceea pe care papa a condamnat-o la moarte.

— E drept, eu sunt aceea pe care trădarea a făcut-o să se poticnească în drumul ei !... Dar nici trădarea, nici papa și nici chiar moartea nu m-au putut doborî, pentru că sunt aleasa lui Dumnezeu, care mă călăuzește spre o inevitabilă victorie, în folosul credinței!

Rostise aceste cuvinte cu un asemenea accent de sinceritate și pe un ton atât de solemn, încât regele, credincios cum era, nu putea să nu rămână impresionat, așa că începu s-o privească cu un respect amestecat cu o spaimă surdă.

Mai puțin încrezător, desigur, Espinosa își spuse : „Ce forță ! Și te admirabil agent al Inchiziției ar fi... dacăș putea...” Fausta continuă :

— Care este legea care îi interzice femeii tronul lui Petru ? Teologi învățați au făcut cu răbdare cercetări amănunțite ; nimic din cărțile sfinte și din vorbele lui Cristos nu ne îndreptățește să credem că ea trebuie să fie exclusă. Biserica o admite pe toate treptele ierarhice. Prestînd jurămîntul bisericii, ea este purtătoarea cuvîntului lui Cristos. Există starețe și există sfinte. De ce n-ar exista și o papesă ? De altfel, s-a creat și un precedent. Scrierile dovedesc că papesa Ioana a domnit cu adevărat. De ce, oare, ceea ce s-a putut face o dată nu s-ar mai putea repeta ? Să fie, cumva, sexul femeiesc un obstacol în calea marilor concepții ? Gîndiți-vă la papesa Ioana,

la Ioana d'Arc, sau la Isabela Catolica din chiar această țară ! Și uitați-vă la mine însămi ; ei bine. credeți dumneavoastră că acest cap se va pleca sub greutatea triplei coroane ?

Era plină de îndrăzneală și de credință pălim:'.;

— Doamnă — rosti cu gravitate FiHp — recunosc că focurile unei coroane regale ar păli lângă albeața strălucitoare a acestei frunți atât de pure... Dar o pieră!... Scuzați-mă, doamnă, dar mi se pare că asemenea buze frumoase nu sunt făcute pentru vorbe atât de grave.

De data aceasta, Fausta se simți lovită. Ea se străduise să-l ridice pe interlocutorul ei pe culmi unde singurul lucru de care trebuie să te temi este amețea și iată că, prin aceste banalități el o readucea cu brutalitate pe pământ. Crezuse că i se va înfățișa regelui ca o ființă excepțională, planând deasupra tuturor slăbiciunilor omenestii, și iată că el nu văzuse în ea decât femeia.

Deși lovitura fusese crudă, nu-i stătea în fire să se dea bătută așa de ușor. De aceea continuă cu hotărîre :

— Dacă eu sunt aleasa lui Dumnezeu pentru păstorirea sufletelor, dumneavoastră sunteți alesul lui pentru păstorirea popoarelor. Acest vis al monarhiei universale nutrit de atâtea minți puternice, dumneavoastră vă revine menirea de a-l realiza... cu ajutorul capului creștinătății, reprezentantul lui Dumnezeu. Nu vorbesc aici de un papă preocupat în primul rând de puterea lui lumească și care, ca să-și întindă propriul său stat, ia cu o mână ceea ce a dat cu cealaltă... Vorbesc de un papă «care vă va sprijini în toate acțiunile pentru că va avea independența necesară, pentru că vă avea nevoie de sprijinul dumneavoastră, după cum dumneavoastră veți avea nevoie de reazemul lui moral. Și ca să fie așa, ce este de făcut ? De fapt, foarte puțin : ca statul papal să fie suficient de mare pentru a-i îngădui să-și exercite cu demnitate rangul de suveran pontif, dați-i lui Italia, iar el vă va da lumea creștină. Dumneavoastră puteți fi stăpînul acestei lumi... iar eu pot să fiu acest papă.

Filip o ascultase cu o atenție susținută, fără să-și trădeze deloc sentimentele.

Iar când ea tăcu. îi răspunse :

— Dar, doamnă, Italia nu-mi aparține, ar trebui să fie cucerită.

Fausta zîmbi.

— N-am decăzut atîta pe cât se crede — spuse ea Am partizani numeroși și hotărîți cam peste tot. Am și bani. Ceea ce vă cer nu este un ajutor în vederea unei cuceriri. Ceea ce vă cer este neutralitatea dumneavoastră în lupta mea împotriva papii. Ceea ce vă cer este asigurarea că voi fi recunoscută de către maiestatea voastră dacă ies victorioasă din această luptă. Restul m; privește numai pe mine... inclusiv unificarea Italiei.

Regele păru că meditează adînc și, cu un aer gîndi-tor, murmură :

— Ar trebui milioane pentru această acțiune, iar vistieria noastră e goală.

Fausta spuse pe un ton disprețuitor și cu ochi: aprinși :

— Rostiți doar o singură vorbă, maiestate, și de az în opt zile veți avea în vistierie zece milioane, ba chiar mai mult dacă va fi nevoie !

Filip o privi un moment și, clătînînd din cap, spuse :

— Înțeleg ce-mi cereți, dar n-aș putea să vă ofer așa ceva, deoarece nu-mi aparține... Nu prea văd însă ce ați putea să-mi oferiți în schimb.

— îi aduc maiestății voastre coroana Franței... Mi se pare că asta ar compensa din plin părăsirea statului milanez.

— Ehei, doamnă, dacă- voi dori această coroana Franței, va trebui s-o cuceresc. Și de-o voi lua, nu dumneavoastră, ci tunurile și armatele mele mi-o vor fi adus.

— Maiestatea voastră uită declarația lui Henric al III-lea ? replică prompt Fausta.

— Declarația lui Henric al III-lea ? făcu regele cu aerul că nu știe despre ce e vorba. Mărturisesc că nu înțeleg.

— Declarația aceasta este limpede. în virtutea ei, vi se asigură recunoașterea de către cel puțin două treimi din regatul Franței.

— în cazul acesta e cu totul altceva. Această declarație poate avea valoarea de care vorbiți... Ar trebui însă s-o văd. Nu trebuia oare, să mi-o predați ? rosti regele, pe un ton nepăsător, privind-o țintă.

Fausta îi susținu privirea fără să clipească măcar și îi răspunse cât se poate de calm :

— Maiestatea voastră nu crede că aș fi de-a dreptul nebună dac-aș purta asupra mea un document atât de prețios ?

— Desigur, doamnă, nu sunteți femeia care să comi-teți o astfel de imprudență — răspunse Filip cu gravitatea-i obișnuită, sub care nu se putea desluși 'nici o intenție ironică.

Fausta simți totuși că se apropie furtuna ; dar, îndrăzneată, ca de obicei, nu dădu înapoi. Și, mereu zîmbitoare și calmă, replică :

— Maiestatea voastră îl va căpăta de îndată ce-mi va comunica hotărîrea sa cu privire la propunerile pe care am avut onoarea să i le fac.

— N-aș putea să iau nici o hotărîre, doamnă, atîta vreme cât nu voi fi văzut acel pergament.

Atunci, privind-l drept în ochi, ea îi spuse :

— Fără să vă angajați categoric, ați putea să mă faceți să întrezăresc intențiile dumneavoastră.

— Pe Dumnezeul meu, doamnă, tot ce mi-ați spus în legătură cu papesa m-a interesat în mod deosebit...

De fapt, în ciuda oricărui prevederi ale Sfintelor Scripturi, ideea că pe tronul sfîntului părinte s-ar putea încăuna o femeie are în ea ceva care-mi contrazice convingerile mai degrabă naive... Toate acestea ar fi, la nevoie, realizabile dacă ați avea o vîrstă respectabilă. Dar tocmai dumneavoastră, doamnă, așa de tânără și de minunată cum sunteți ? ! Păi noi, bieți păcătoși, n-am îndrăzni niciodată să vă privim în față, căci n-am mai simți atunci venerația ce o datorăm Domnului, ci adorația pătimasă și plină de gelozie convenită frumuseții fără seamăn a femeii. Pentru o privire de-a dumneavoastră credincioșii prosternați s-ar înjunghia cu pumnalul între

ei. Pentru un zîmbet de-al dumneavoastră ei s-ar vinde Satanei... în loc să mîntuiți sufletele, le-ați face să fie blestamate pe veci. Oare așa ceva e posibil ? Visați la domnia pontificală ! Dar prin grația, prin farmecul, prin frumusețea dumneavoastră sunteți regină în!xe regine, iar puterea dumneavoastră e atât de uimitoare, încât a mea nu șovăie să se încline în fața ei.

La început, regele vorbise cu răceala lui obișnuită, încet-încet însă, mânat de violența sentimentelor sale, se însuflețise, pentru a-și încheia pledoaria pe un ton înflăcărat, desigur, mai grăitor decât înseși cuvintele rostite.

Sub masca ei surîzătoare, Fausta simți cum crește în ea o mînie surdă.

Deși încercase în zadar să-i dovedească acestui rege că avea o minte bărbătească, capabilă să se ridice pînă la cele mai îndrăznețe ambiții, el nu înțelesese nimic, nu simțise nimic. Cu încăpăținare, nu voise să vadă în ea decât femeia și frumusețea și chiar terminase printr-o banală declarație, destul de străvezie. Cruntă dezamăgire !

Oare de-acum încolo avea să se izbească peste tot și mereu de dragoste ? Nu se mai putea adresa unui bărbat fără ca acesta să se transforme într-un adorator? Dacă așa stăteau lucrurile, nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să dispară.

însemna că toate planurile ei erau de pe acum zădărnicate, însemna eșecul sigur al tuturor încercărilor ei.

Așadar, peste tot să dea de îndrăgostiți, iar singurul bărbat a cărui dragoste ar fi dorit-o pătimaș, Pardaillan, să fie singurul care s-o disprețuiască ?

Se gîndea la toate aceste lucruri în timp ce se înclina în fața lui Filip. Iar cu glasul ei armonios îi spuse cu simplitate acestuia :

— Voi aștepta așadar ca maiestatea voastră să bine-voiască să se pronunțe.

Filip îi răspunse cu un aer detașat :

— Mă voi pronunța de îndată ce voi fi văzut declarația.

Fausta înțelese că pentru moment nu va obține nimic mai mult.

„Vom relua discuția asta mai tîrziu — își spuse ea. Și pentru că acestui rege, pe care-l credeam atât de mult deasupra slăbiciunilor omenești, îi place să nu vadă în mine decât femeia, voi coborî, dacă e nevoie, pînă la treapta lui și voi întrebuița armele femeii ca să-l subjug și să-mi ating scopul”.

în timp ce ea gîndea astfel, Espinosa se dusese în anticameră, desigur, ca să transmită un ordin. Tocmai se întorcea de acolo, cu pașii lui vătuiți, ca să se așeze din nou, discret, în colțul lui, când regele «îi făcu un semn și-i zise :

— Domnule mare inchișitor, ai organizat cumva vreo impunătoare manifestație religioasă spre a sărbători cu pietate ziua Domnului ?

— Măine, duminică, în fața altarului din piața San Francisco, vor fi ridicate tot atâtea ruguri câte zile are săptămîna, iar pe aceste ruguri, șapte eretici îndărătnici vor fi purificați prin foc — îi răspunse Espinosa înclinându-se.

— Bine, domnule — zise cu răceală Filip.

Și adresându-se Faustei, îi spuse pe un ton indiferent :

— Doamnă, dacă vă face plăcere să asistați la această sfîntă ceremonie, mă voi bucura să vă văd acolo.

— Deoarece regele binevoiește să mă invite, nu voi lipsi de la un spectacol atât de convingător — răspunse

Fausta cu gravitate.

La fel de grav, regele încuviință din cap și, adresându-se din nou lui Espinosa, îl întrebă, scurt:

— Dar corrida ?

— Va avea loc poimăine, luni, în aceeași piață San Francisco. Au fost luate toate măsurile.

Regele îl fixă pe Espinosa și-l întrebă, pe un ton ciudat, care-o uimi pe Fausta : - : El Torero ?

— I-a fost adusă la cunoștință voința regelui. El Torero va participa la întrecere — răspunse Espinosa. cu vocea lui calmă. >

Întorcându-se spre Fausta, într-o atitudine galantă care, la el, părea sinistrală Filip întrebă :

— Nu-l cunoașteți pe El Torero, doamnă ? E cel dintîi toreador al Spaniei. Un adevărat artist, un inovator în genul lui. întreaga Andaluzie îl admiră. Nu știți ce înseamnă o luptă de tauri ? Ei bine. vă rezerv un loc în loja mea... Veniți, doamnă, veți vedea un spectacol interesant... N-ați văzut niciodată ceva ase-mănător — adăugă el pe tonul care o uimise și mai înainte.

Și-și însoți vorbele cu un gest care însemna sfârșitul întrevederii, gest plin de grație, în măsura în care se poate vorbi de grație la un astfel de personaj.

Fausta se ridică și spuse simplu :

— Accept cu plăcere, sire.

în aceeași clipă, ușa se deschise și un ușier anunță :

— Domnul cavalier de Pardaillan, ambasadorul maiestății sale, regele Henric de Navara.

Și în timp ce Fausta, fără voia ei, rămase țintuită locului sub privirea stăruitoare a regelui, privire care-i descumpănea pe cei mai curajoși și pe cei mai însemnați curteni ai regatului său, iar marele inchișitor stătea în colțul lui, mereu calm, cercetînd-o de acolo cu o atenție susținută, cavalierul înainta cu un pas sigur, cu capul sus. cu

privirea dreaptă, cu aerul acela de simplitate nevinovată, care-i masca adevăratele simțăminte. Ajuns la patru pași de rege, se opri și se înclină cu grația semeată care-l caracteriza.

Dar, străbătînd marea sală, cu ochii în ochii regelui care încerca — potrivit obiceiului său — să-l oblige să-și plece privirile, Pardaillan gîndea :

„Pe toți dracii ! eată-l, deci, văzut de aproape, pe acest suveran temut... Cum se face că nu sunt înmărmurit ?.. Rămân la ceea ce am mai spus : e o tristă figură”.

Și un surâs fugar îi flutură pe buze, în timp ce cu coada ochiului îi privea pe Barba Roja (nemișcat și gânditor în colțul lui) și pe Espinosa, care stătea ceva mai aproape

La vederea feței calme, aproape surîzătoare. a aces-- tuia din urmă, își spuse :

„Iată-l pe adevăratul dușman cu care va trebui să mă lupt. Numai el e periculos”.

Efectul acestor gânduri ce-i trecură fulgerător prin minte fu că Espinosa, observator atent, n-ar fi știut să spună dacă reverența ambasadorului extraordinar i se adresa regelui. Faustei — care-l fixa cu privirea ei arzătoare — sau chiar lui.

„Iată un adevărat bărbat !” își spuse marele inchișitor.

Și privirea lui calmă cântări parcă, pe rând, pe Fausta și pe Filip, apoi se abătu din nou asupra lui Pardaïllan, cu un surâs abia schițat, ce părea să însemne: „Din fericire, sunt și eu aici !”

Și se trase și mai mult în colțul lui, rămânând cât mai în umbră.

Înclinându-se cu o eleganță naturală, puțin cam trufașă, care constituia o vădită abatere de la regulile severei etichete spaniole, Pardaïllan continuă să-și spună :

„Aha ! Încerci să mă faci să-mi plec ochii !... Aha ! Te-ai descoperit în fața doamnei Fausta și-ți pui la loc pălăria când îl primești pe trimisul regelui Franței !... Aha ! Pui să i se taie capul viteazului care îndrăznește să vorbească în fața ta fără să-ți ceară permisiunea ! Lua-te-ar dracu ! Cu atât mai rău pentru tine...”

Și, făcând doi pași grăbiți înspre Fausta, care se retrăgea încet, o întrebă, cu un surâs candid, ce nu te putea lămuri dacă glumește sau nu :

— Cum ? ! Plecați, doamnă ?... Rămâneți, vă rog !... Deoarece întâmplarea ne-a adunat pe toți trei laolaltă, vom putea să rezolvăm dintr-o dată toate micile noastre socoteli.

Aceste vorbe, rostite cu o simplitate ce izvora parcă din inimă, avură efectul unui trăsnet. Fausta se opri brusc și se întoarse, uitându-se întâi la Pardaïllan, ca și cum nici nu l-ar fi cunoscut, și apoi la rege, ca și cum ar fi vrut să ghicească dacă acesta nu-l va doborî pe loc pe cel care îndrăznește să comită o asemenea necuviință.

Regele se făcu și mai palid decât era ; iar ochii lui cenușii scăpărară fulgere.

„Ce fel de om e ăsta ?” păru el să-l întrebe pe Espinosa dintr-o privire.

Însuși Barba Roja se ridică, duse mâna la garda spadei și se uită la rege, așteptând ordinul de a lovi.

Drept răspuns la întrebarea mută a regelui, Espinosa ridică din umeri și făcu un gest care însemna :

„V-am prevenit... Lăsați lucrurile în voia lor... Vom rezolva totul la timpul convenit”.

Iar regele Filip al II-lea tăcu, acceptând povața inchișitorului său, fiind poate cucerit fără voia lui de îndrăzneala și bravura acestui personaj strălucitor, care semăna atât de puțin cu propriii săi curteni, veșnic încovoiați în fața lui. Dar în sinea sa își spunea :

„Să vedem unde va ajunge obrăznicia acestui hoinar”.

Ochii lui rămaseră la fel de scăpărători, iar expresia feței, de obicei glacială, devenise de-a dreptul înfri-coșătoare.

Uitând că audiența ei luase sfârșit, uitând chiar și de rege, Fausta îl înfruntă pe Pardaïllan cu o privire hotărâtă, gata să primească sfidarea — deși era prea inteligentă ca să nu-l admire în sinea ei.

La Espinosa, admirația se traducea prin următoarea reflecție :

„Trebuie cu orice preț ca omul acesta să fie de partea noastră !”

Cât despre Barba Roja, se mira că regele încă nu-i făcuse semn.

Numai Pardaïllan zîmbea, cu surâsul lui naiv, părând că nu bănuiește cătuși de puțin furtuna pe care o dezlănțuise prin atitudinea lui și care-i primejduia viața.

Cu aceeași simplitate, cu aceeași sinceritate surîzătoare, rosti, întorcându-se cu fața spre rege :

— Vă cer iertare, sire, poate că nu prea mă pricep la etichetă, dar am o scuză în faptul că suveranul nostru, regele Franței (și apăsă asupra acestor ultime cuvinte) ne-a obișnuit cu o largă toleranță în aceste chestiuni, oarecum copilărești.

Situația amenința să devină ridicolă, adică groaznică pentru rege. Era cazul să reprime ceea ce îi apărea drept o obrăznicie, sau să-l strivească cu disprețul său. Dar. întrucât hotărâse să fie răbdător, trebuia neapărat să-i răspundă.

— Domnule, procedați ca și cum v-ați afla în fața regelui Franței — spuse el, apăsând la rândul-i asupra acestor ultime cuvinte, cu o voce egală, plină de o furie

concentrată, și pe un ton care l-ar fi făcut să intre în pământ pe oricine altul, în afară de Pardaïllan.

Dar Pardaïllan văzuse și auzise multe la viața lui. Și pe lângă că era foarte bine dispus, se hotărâse să-l umilească pe acest rege trufaș, care-i era profund antipatic.

El nu intră, deci, în găimânt, ci se înclină cu grație. Ochii lui străluceau de marea plăcere a omului care se amuză copios.

— Mulțumesc maiestății voastre pentru binevoitoarea îngăduință ce mi-o arată — spuse el. închipuiți-vă că sunt curios să văd îndeaproape un anumit pergament care se află în posesia doamnei principese Fausta. Sunt atât de curios, încât n-am pregetat să străbat Franța și Spania, înadins pentru a-mi satisface această curiozitate, pe care aș jura că o împărtășiți și dumneavoastră, dat fiind că pergamentul acesta nu e lipsit de interes pentru maiestatea voastră.

Apoi, cu acel calm glacial pe care-l căpăta uneori glasul lui, continuă :

— Sunt incredințat că i-ați cerut doamnei Fausta acest pergament și că dînsa v-a răspuns că nu-l are asupra ei, că e pus la loc sigur... Ei bine, nu-i adevărat !... Pergamentul acesta se află acolo...

Și întinzînd mâna, aproape că atinse sânul principesei cu vârful arătătorului său.

Vorbele astea fuseseră rostite pe un ton de o siguranță atât de irezistibilă, și însoțite de un gest atât de precis și de neprevăzut, încât tăcerea se așternu din nou timp de câteva clipe, apăsând greu asupra actorilor fulgerătoare scene.

Încă o dată, Espinosa fu cuprins de admirație :

„Joacă tare !”

Fausta primi lovitura în plin. Dar nu făcu nici o mișcare. Își ridică fruntea cu și mai multă semeție, iar privirea ei susținu cu calm privirea scânteietoare a cavalerului, în timp ce în sinea ei urla :

„O, diavole !”

Cât despre rege, ciudatul ambasador începuse să-l intereseze în asemenea măsură, încât uitase de purtarea lui necuviincioasă, ce-l jignise atât de adânc.

Cavalerul urmă :

— Și acum, doamnă, vă rog să scoateți din corsajul dumneavoastră faimosul document, arătați-ni-l puțin, ca să putem discuta asupra valorii lui, căci dacă e interesant pentru maiestatea sa regele Spaniei, în aceeași măsură îl interesează și pe maiestatea sa regele Franței, pe care am cinstea să-l reprezint aici...

Și spunând acestea, Pardaillan luă o poziție semeață. Privirea lui avea o asemenea strălucire, iar gestul și vorba lui o asemenea autoritate încât, de astă dată, însuși regele nu se putu abține să nu-l admire pe omul acesta, pe care, parcă, nu-l mai recunoștea, într-atâta îi apărea de impunător și maiestuos. Fausta nu era femeia care să dea înapoi în fața unei asemenea somații.

„Deoarece omul ăsta îi întrece pe diplomații cei mai dibaci prin sinceritatea lui îndrăzneată — își spuse ea — de ce n-aș folosi și eu aceeași sinceritate, ca pe o armă periculoasă, ce s-ar întoarce împotriva lui ?”

Și-și duse mâna la piept, gata să scoată pergamentul, ce se afla într-adevăr acolo, și să li-l pună sub ochi cu un gest de sfidare.

Dar regele n-avea, pesemne, de gând să discute asupra acestui subiect cu ambasadorul regelui Henric, căci o opri, spunându-i pe un ton poruncitor :

— întrevedere mea cu principesa Fausta a luat sfârșit.

Fausta nu-și duse gestul pînă la capăt, ci se înclină în fața regelui, îl privi pe Pardaillan drept în ochi și spuse cu un glas cât se poate de calm :

— Ne vom mai întâlni, cavalerie !

— Sunt sigur de asta, doamnă — îi răspunse cu gravitate Pardaillan.

Fausta aprobă, cu aceeași gravitate, printr-o ușoară înclinare a capului, și se retrase încet, maiestuos, așa cum intrase, însoțită de Espinosa care, fie pentru a-i acorda toate onorurile, fie pentru cutotul alte motive, o conduse pînă în anticameră, unde o și lăsă, pentru a putea asista la întrevederea dintre rege și Pardaillan.

Când marele inchizitor își reluă locul, regele spuse :

— Domnule ambasador, binevoiiți a ne face cunoscut obiectul misiunii dumneavoastră.

Cu privirea lui ageră și cu admirabila intuiție care-l călăuzea în toate împrejurările grave, când se impunea o hotărîre neîntîrziată, Pardaillan studiase și înțelesese într-o clipă caracterul lui Filip al II-lea.

„Minte întunecată și vicleană, fanatic sincer, peste măsură de orgolios, prudent și răbdător, stăruitor în planurile sale, întortocheat în realizarea lor... un popă încoronat. Dacă încerc cu el un joc mai fin, nu voi ajunge la nici un rezultat. Trebuie să-l dobor, lovindu-l cu adevărul, cu îndrăzneala”.

După cum s-a văzut, folosise chiar adineauri, și nu fără succes, această tactică. Iar când Filip îi ceru să-l informeze asupra obiectului misiunii sale. Pardaillan îi răspunse, calm, susținându-i netulburat privirea, ca și cum ar fi tratat de la egal la egal cu regele :

— Maiestatea sa regele Franței dorește să vă retra-geți trupele spaniole pe care le țineți în Paris și în restul regatului. Regele, mânat de cele mai bune intenții față de maiestatea voastră și de poporul dumneavoastră, socotește că întreținerea acestor garnizoane în regatul său constituie un act neprietenesc din partea dumneavoastră. El este de părere că nu aveți dreptul să vă amestecați în treburile interne ale Franței.

Ochii reci ai lui Filip se aprinseră o clipă când spuse:

— Asta-i tot ce dorește maiestatea sa regele Navare ?

— Asta-i tot... pentru moment — răspunse cu răceală Pardaillan.

Regele ră-mase puțin pe gânduri, apoi zise :

— Cererea pe care ne-o transmiteți ar fi dreaptă și legitimă dacă maiestatea sa de Navara ar fi într-adevăr regele Franței... ceea ce nu e cazul.

— Aceasta e o problemă pe care n-are rost s-o discutăm aici — spuse cu tărie Pardaillan. Nu e voi na sire, de a ști dacă dumneavoastră consimțiți să-l recunoașteți pe regele Navarei drept regele Franței. E vorba de o chestiune clară și precisă : retragerea trupelor dumneavoastră, care n-au ce căuta în Franța.

— Ce-ar putea să în-cepând împotriva noastră regele Navarei! ei, el care nici măcar nu e în stare să ia cu asalt propria-i capitală ? întrebă Filip cu un zîmbet disprețuitor.

— într-adevăr, sire — spuse cu gravitate Pardaillan — e vorba de o situație extremă la care regele Henric nu se poate hotărî.

Apoi cu un glas jumătate miere, jumătate fiere, adăugă :

— Ce vreți, sire, regele dorește ca supușii lui să i se predea de bună voie. îi este silă să-i ia cu forța printr-un asalt, ceea ce, în fond, nu i-ar fi așa de greu. E vorba aici de niște scrupule exagerate, care n-ar putea să fie înțelese de un om de rând, dar pe care un rege ca dumneavoastră nu poate decât să le admire.

Regele își mușcă buzele. Simțea cum clocotește mânia în el, dar se stăpînea, nevrînd să arate că a înțeles lecția pe care i-o dădea acest gentilom fără căpătii. Se mulțumi să-i răspundă în doi peri :

— Vom studia cererea maiestății sale Henric de Navara. Vom vedea !...

Din nefericire pentru el, avea de-a face cu un adversar hotărît să nu se lase amăgit cu una cu două.

— Trebuie să tragem concluzia, sire, că dumneavoastră nu consimțiți la cererea dreaptă, legitimă. și politicoasă a regelui Franței ? stăruii Pardaillan.

— Și dacă ar fi așa, domnule? îl iscodi regele, bătos. Pardaillan continuă liniștit:

— Sire, se spune că îndrăgiți maximele și sentințele. Iată un proverb de pe la noi, asupra căruia vă sfătuiesc să meditați : „Cărbunarul e stăpîn la el acasă”.

— Ce vrea să însemne asta ? întrebă regele cu un glas tunător.

— Asta vrea să însemne, sire, că numai dumneavoastră veți purta vina dacă trupele spaniole vor fi pedepsite așa cum merită și vor fi izgonite din regatul Franței — spuse Pardaillan cu răceală.

— Pe sfînta Fecioară ! Mi se pare că îndrăzniți să-l amenințați pe regele Spaniei, domnule ! izbucni Filip, palid de furie.

Iar Pardaillan, dînd dovadă de un sânge rece cu totul remarcabil în asemenea împrejurări, îi replică :

— Nu-l ameninț pe regele Spaniei... îl previn.

Regele, care pînă atunci făcuse un mare efort ca să se stăpînească, dădu deodată frîu liber mâniei stîrnite de purtarea necuviincioasă și îndrăzneată a acestui ciudat ambasador.

Se și întorsese către Barba Roja ca să-i facă semn să lovească, dar Pardaillan, care nu-l scăpa din ochi, se pregătise și el să-și scoată din teacă sabia, când Espinosa interveni între ei și spuse, foarte calm, cu o voce aproape blîndă :

— Regele, care cere de la slujitorii săi devotament și credință absolute, n-ar putea să vă reproșeze că aveți într-un grad atît de înalt calitățile unui excelent slujitor. Dimpotrivă, el respectă ardoarea dumneavoastră și va ști, dacă va fi cazul, să arate acest lucru stăpînului dumneavoastră.

— De care stăpîn vorbiți dumneavoastră domnule ? întrebă liniștit Pardaillan. făcînd numaidecât față acestui nou adversar

Cu tot calmul său, întrebarea aceasta neprevăzută îl descumpăni pe marele inchizitor.

— Păi — biigui el — vorbesc de regele Navarei.

— Vreți să spuneți, regele Franței, domnule — preciza Pardaillan. netulburat.

— Fie, regele Franței — zise Espinosa. Nu e el, oare, stăpînul dumneavoastră ?

— Ce-i drept, eu sunt ambasadorul regelui Franței. Dar regele nu este, prin aceasta, stăpînul meu.

De astă dată Espinosa și Filip se uitară unul la altul cu o uimire pe care nici nu încercară să și-o ascundă, și amîndurora le veni în aceeași clipă un gând :

„N-o fi cumva nebun ?”

Iar Pardaillan, care citi pe fețele lor îngrozite acest gând, zâmbi cu un aer zeflemitor. Dar cu mintea încordată și cu atenția trează, se aștepta la orice, căci simțea că lucrurile pot lua o întorsătură tragică dintr-o clipă în alta.

În sfârșit, Espinosa se liniști și întrebă pe un ton blajin :

— Dacă regele nu vă e stăpîn, atunci ce este el pentru dumneavoastră ?

Pardaillan deveni glacial și, înclinându-se, răspunse cât se poate de simplu :

— E un prieten de care mă interesez.

Cuvîntul era, în sine, colosal. Rostit în fața unor personaje ca Filip al II-lea și marele inchizitor, care reprezentau puterea în forma ei cea mai absolută, el devenea de-a dreptul uluitor.

Dar și mai uluitor era faptul că, după ce examinase o clipă figura aceasta scăpărătoare de îndrăzneală și inteligentă, după ce admirase atitudinea aceasta de forță conștientă în repaus, Espinosa acceptă, ca pe un lucru foarte firesc, cuvîntul rostit de cavalier, căci se înclină la rîndul lui și, cu toată gravitatea, îi spuse :

— După înfățișarea dumneavoastră îmi dau seama, domnule, că într-adevăr nu puteți avea alt stăpîn decît pe dumneavoastră înșivă și că prietenia unui om ca dumneavoastră este atît de prețioasă, încât ea îl poate onora chiar și pe un rege.

— Aceste cuvinte mă emoționează cu atît mai mult, domnule, cu cît și eu văd, după înfățișarea dumneavoastră, că nu sunteți prea darnic cu dovezile de stimă — răspunse Pardaillan.

Espinosa îl privi o clipă și clătină din cap aprobator.

— Ca să revenim la obiectul misiunii dumneavoastră, maiestatea sa nu refuză să asculte cererea pe care i-ați transmis-o. Dar trebuie să înțelegeți că o chestiune atît de importantă nu se poate rezolva fără o matură chibzuință.

Mulțumit că a îndepărtat pentru moment furtuna, Espinosa se retrase din nou, lăsându-i regelui grija de a continua conversația în direcția spre care o îndreptase el. Iar Filip, înțelegînd că inchizitorul socotea că nu venise momentul să rupă tratativele, rosti :

— Avem și noi părerile noastre.

— Desigur — spuse Pardaillan — tocmai aceste păreri ar fi interesant să le discutăm. Dumneavoastră visați să ocupați tronul Franței și vă folosiți de căsătoria dumneavoastră cu Elisabeta a Franței. Acesta e un drept nou în Franța, și uitați, sire, că pentru a consfinți acest drept, v-ar trebui o lege formal adoptată. Or, Parlamentul nu va promulga niciodată o asemenea lege.

— Ce știți dumneavoastră despre asta, domnule ? Pardaillan ridică din umeri și spuse :

— Ei, sire, de ani de zile agenții dumneavoastră împart aur în dreapta și-n stînga ca să obțină acest lucru. Ați reușit oare ? De fiecare dată v-ați izbit de rezistența Parlamentului... Această rezistență n-o veți zdrobi niciodată.

— Și cine v-a spus că nu avem și alte drepturi ?

— Pergamentul doamnei Fausta ? Atunci hai să vorbim despre acest pergament ! Dacă punei mâna pe el. sire. publicați-l, iar eu vă asigur că imediat Parisul și Franța îl vor recunoaște pe Henric de Navara

— Cum așa ? se miră regele.

— Sire — spuse cu răceală Pardaillan — văd că agenții dumneavoastră vă informează destul de prost asupra stării de spirit din Franța. Franța s-a săturat să mai fie jefuită și pustiită nelegiuit și fără rușine de o mână de descereiați ambițioși. Franța nu dorește decât tihnă, liniște, pace. Ca să aibă această pace, e gata să-l accepte pe Henric de Navara, chiar dacă el va rămâne un eretic... și cu atât mai mult l-ar accepta dacă ar îmbrățișa religia catolică. Regele încă mai șovăie. Cublicați acest pergament și atunci șovăielile lui vor dispărea ; ca să termine odată, se va hotărî să meargă la liturghie și atunci Parisul îi va deschide porțile iar Franța îl va aclama !

— Așadar, după părerea dumneavoastră, noi n-avem nici un fel de sort de izbîndă în realizarea planurilor noastre ?

— Cred, într-adevăr — răspuse calm Pardaillan — că nu veți ajunge niciodată régele Franței.

— Dar de ce ? întrebă cu blîndețe Filip. Pardaillan își aținti privirea-i limpede asupra regelui și, cu un calm netulburat. îi răspuse :

— Franța, sire, este o țară. plină de lumină și de veselie. Sinceritatea, lealitatea, curajul, generozitatea, toate sentimentele cavalești sunt la fel de necesare vieții noastre ca aerul ce-l respirăm E o țară vie și fre-mătătoare, deschisă la tot ce este nobil și frumos, care nu aspiră decât la dragostea, adică la viață și la lumină, adică la libertate. Ca să poată domni în țara asta, trebuie neapărat ca regele ei să întrunească toate aceste virtuți, adică să fie cel mai frumos, cel mai bun, cel mai viteaz și cel mai generos dintre oameni.

— Și oare eu n-aș putea să fiu un asemenea rege ? întrebă Filip cu sinceritate.

— Dumneavoastră, sire? replică Pardaillan uluit. Păi, sub pașii dumneavoastră rugurile cresc aidoma unor uriașe frigări de carne omenească. Aduceți cu dumneavoastră Inchiziția, regim întunecat, de teroare, care pre-tinde să cîrmuiască pînă și gândurile oamenilor. Privi-ți-vă, sire, și veți vedea că aerul acesta distant pe care-l aveți ar fi de ajuns ca să-i înghețe pînă și pe cei mai veseli și mai glumeți muritori. În Franța e cunoscut regimul pe care l-ați instaurat în Frandra. în această țară a bucuriei și a luminii n-ați putea aduce decât bezna și moartea... Dar pînă și pietrele se vor ridica pentru a vă închide drumul î Ei bine, nu, sire, toate astea pot fi bune pentru Spania, dar nu vor fi niciodată îngăduite în Franța !

— Sinceritatea dumneavoastră e cam brutală, domnule — scrișni Filip.

Pardaillan își luă aerul acela de mirare nevinovată pe care-l arbora ori de câte ori se pregătea să spună vreo grozăvie :

— De ce ? I-am vorbit regelui Franței cu aceeași sinceritate pe care dumneavoastră o socotiți brutală, iar el nu s-a simțit deloc jignit, ci dimpotrivă... De fapt, noi doi nici nu ne-am putea înțelege, căci nu vorbim aceeași limbă. în Franța va fi la fel, nu i-ați înțelege pe supușii dumneavoastră. Cel mai biné ar fi. deci, să rămâneți ceea ce sunteți.

Filip zîmbi galben.

— Vă asigur că voi reflecta la aceste cuvinte — spuse el. Între timp. aș dori să vă tratez cu atenția ce se cuvine unui om ca dumneavoastră. V-ar face plăcere să asistați la autodafeul duminical de mâine ?

— Mii de mulțumiri, sire. dar fiind cam sensibil din fire, nu pot suporta asemenea spectacole.

— Îmi pare rău. domnule — spuse Filip cu o amabilitate sinistră. Dar eu voiam doar să vă ofer o distracție și nu să vă impun asemenea spectacole care,

deși ne plac nouă, barbarilor din Spania, s-ar putea să vă jignească sensibilitatea de francez rafinat. Corrida vă inspiră aceeași silă ?

— A, nu ! răspuse Pardaillan fără să clipească. Mărturisesc chiar că nu m-aș supăra să asist la una din aceste faimoase întreceri. De altfel, mi s-a vorbit despre un toreador foarte vestit în Andaluzia — adăugă el, privind-l țintă pe rege.

— El Torero ? întrebă acesta calm. îl veți vedea... Sunteți invitatul meu la corrido de poimăine, luni. Veți vedea un spectacol extraordinar, care vă va uimi, sunt sigur de asta — adăugă Filip pe același ton ciudat care, cu o clipă înainte, o uluise pe Fausta și care-l făcu și pe Pardaillan să ciulească urechile.

— Mulțumesc maiestății voastre pentru onoarea pe care binevoiește să mi-o facă — zise cavalerul. Nu voi pierde ocazia de a asista la un spectacol atât de deosebit.

— Bine, domnule ambasador, am să vă aduc la cunoștință răspunsul meu la cererea maiestății sale Henric de Navara... Și nu uitați corrido de luni. Veți vedea ceva curios... foarte curios...

, da ! își spunea Pardaillan în gând, înclinându-se. Te pomenești că-mi întinde vreo cursă ! Mii de draci ! Totuși, acest sinistru despot nu mă va face să dau înapoi !"

Apoi, cu privirea scânteietoare, rosti :

— Cum aș putea să uit așa ceva, sire ?

„Nu mai mult decât vei putea tu să uiți cele câteva

Și, cu un pas hotărît, se îndreptă spre anticameră.

La un semn discret al lui Filip al II-lea. Barba Roja porni după el.

Trecând pe lângă stăpînul lui, Barba Roja se opri o secundă.

— Dă-i o lecție, fă-l de răs în fața tuturor... dar nu-l ucide — murmură regele.

Și dulăul ieși în urma lui Pardaillan, bombănind :

„A dracului să fie fantezia regelui ! Mi-era așa de ușor să-l apuc de gât și să-l sugrum ca pe un pui ... sau să-l achit cu o lovitură bună de pumnal ori de spadă !... Să-i dau o lecție ! Asta mai merge, căci știu,

slavă Domnului, cum să procedez... Dar să-l fac de răs !... Ce dracu' aș putea să-i scornesc pentru asta ?

După ce ieși Barba Roja, regele se ridică, se așază îndărătul unei draperii grele de brocart, împinse ușor ușa și de acolo urmări cu atenție cele ce aveau să se întâmple.

Pardaillan părea că nu-și dă seama că o umbră-l urmărea pas cu pas. Anticamera în care pătrunsese era o sală mare, mobilată numai cu niște imense bănci așezate de-a lungul pereților. Erau acolo o mulțime de curteni, nobili de serviciu, ofițeri de gardă și lachei galonați, care mergeau de colo-colo, grăbiți și preocupați, pe lângă ușieri care stăteau nemișcați, cu câte un baston de abanos în mână. Dintre curteni, unii ședeau pe bănci, alții se plimbau cu pași mărunți, iar alții stăteau de vorbă lângă ferestre, în fața anumitor uși se afla câte un ofițer de gardă cu sabia în mână, în fața altora, câte un ușier.

Din când în când, un paj sprinten și vioi se strecura cu îndemânare prin mulțimea aceea zgomotoasă, fără ca cineva să-l ia în seamă. Alteori, câte o față bisericească traversa încet și grav sala. Orice-ar fi fost — simplu călugăr sau ditamai episcop — toți se dădeau la o parte și se înclinau, căci regele le cerea tuturor, mari și mici, cel mai adine respect pentru oamenii bisericii. Și cum regele dădea el însuși exemplul, fiecare se grăbea să-l supraliciteze pentru a fi bine văzut.

În fața uneia dintre ferestre Pardaillan zări niște figuri cunoscute.

— Ia te uită ! murmură el. Cei trei foști „oșteni” ai lui Valois ! Fără îndoială că-și așteaptă stăpîna, pe preacinstita Fausta. Dar nu-l văd pe viteazul acela de Bussy, nici pe strălucitul nepot al domnului Peretti.

În această sală de așteptare, în care se îngrămădisese atâta lume, nu se auzeau decât șoapte vagi sau zgomotul înăbușit al pașilor ce lunecau pe dalele de marmură. Te-ai fi putut crede într-o biserică. Nimeni n-ar fi îndrăznit să ridice glasul aici.

Fiind curios din fire, cu toate că nu părea, Pardaillan făcu de câteva ori ocolul sălii. Deodată își dădu seama că deasupra acestei mulțimi, pînă adineauri, zumzăitoare, plutea acum o tăcere mormântală și, lucru și mai ciudat, orice mișcare încetase. S-ar fi spus că deodată toți împietriseră, astfel încât Pardaillan părea că trece printre niște statui.

Explicația acestui fenomen era foarte simplă.

Barba Roja continua să caute un mijloc de a-l face de răs pe Pardaillan în fața tuturor. Și cum nu găsisese încă nimic, se mulțumea să meargă pe urmele cavalerului. Numai că manevra lui fusese repede observată. Și atunci se răspîndi un murmur, din om în om : Trebuia să se întâmple ceva. Dar ce anume ? Nimeni nu știa. Însă fiecare voia să vadă și să audă. Fiecare amuțise, încremenise în așteptarea spectacolului pe care-l presimțea : comedie sau tragedie.

În mijlocul tăcerii și al nemișcării generale, Pardaillan deveni ținta tuturor privirilor, ceea ce nu părea să-l stânjenească defel. Cu un pas foarte sigur, se îndreptă spre ieșire.

În fața ușii, un ofițer stătea țepăn, ca la paradă. În spatele lui Pardaillan, Barba Roja făcu un semn poruncitor. Ofițerul, în loc să se dea la o parte, întinse sabia de-a curmezișul ușii și spuse, de altfel foarte politicos :

— Pe aici nu se trece, senor !

— Ah ! zise Pardaillan. În cazul acesta, vă rog să-mi spuneți pe unde aș putea să ies.

Ofițerul schiță un gest vag care se referea la toate ieșirile, fără să indice însă vreuna în mod special.

Pardaillan păru să se mulțumească cu acest răspuns și, fără a mai spune ceva, se îndreptă cu pași hotărîți spre o altă ușă. Acolo se izbi de un ușier care, ca și ofițerul, îi bară drumul, întinzînd bastonul spre el și spunându-i foarte politicos, cu o adîncă plecăciune, că nici pe acolo nu se poate trece.

Pardaillan încruntă ușor din sprâncene și aruncă o privire peste umăr, care i-ar fi dat mult de gîndit lui Barba Roja, dac-ar fi observat-o. Dar Barba Roja nu văzu nimic ; el continua să caute mereu un mijloc de a-l face de răs pe cavaler... Dar tot nu găsea nimic.

—

Pardaillan își roti privirea și-și spuse :

„Pe Pilat ! Cred că acești lachei de lux își bat joc de mine! Zîmbiți, nobile slugi, zîmbiți !... gîndi apoi, cu un surâs sardonice. Zîmbetele voastre se vor preface îndată în schimonoseli, iar cel care va rîde voi fi eu”.

Și, la fel de netulburat, își reluă plimbarea, care, fie din întâmplare, fie intenționat, îl duse înspre cei trei „oșteni”.

Atunci Montsery, Chalabre și Saint-Maline înaintară și-l salutară foarte ceremonios pe cavaler, care le răs-punse cu grație. Cu zîmbete politicoase, schimbare repede între ei câteva vorbe, rostite în șoaptă.

— Domnule de Pardaillan — spuse Saint-Maline — știți, desigur, că avem misiunea să vă ucidem... ceea ce vom și face de îndată ce vom avea posibilitatea.

— Cu mare regret, totuși — preciza Montsery cu sinceritate.

— Căci vă stimăm în mod deosebit — adăugă Chalabre cu o reverență impecabilă.

Pardaillan se mulțumi să salute din nou, surîzînd,

— Dar — urmă Saint-Maline — ni se pare că se urmărește aici să fiți pus în situația de a juca un rol..., caraghios. Iertați-ne expresia, domnule, dar este o constatare și nu un comentariu jignitor.

— Spuneți mai departe ce gîndiți, domnilor — răspunse politicos Pardaillan.

— Ei bine, domnule — exclamă Montsery, care era întotdeauna cel mai focus dintre ei — nu putem răbda fără împotrivire ca un compatriot de-al nostru să fie batjocorit în prezența noastră !

— Mai ales când acest compatriot e un om atât de viteaz ca dumneavoastră — adăugă Saint-Maline.

— Și atunci ? Ce-ați hotărît ? întrebă Pardaillan, crispîndu-se, așa cum i se întâmpla întotdeauna când era emoționat.

— La naiba, domnule ! spuse Chalabre, lovindu-și grăitor mânerul spadei. Noi am hotărît să le dăm acestor mîncători de ceapă crudă lecția pe care o merită prin obrăznicia lor.

— Vom fi foarte onorați, domnule, de a trage spada alături de dumneavoastră — spuse Saint-Maline, saluând curtenitor.

— Toată cinstea va fi de partea mea — zise Pardaillan, răspunzând la salut.

— Chit că după aceea ne vom relua libertatea de acțiune și vă vom ataca atunci când se va ivi prilejul — adăugă Montsery.

— Asta se înțelege de la sine — rosti cu blîndețe Saint-Maline.

Pardaillan aprobă din cap cu gravitate și-i privi o clipă cu o tristețe de negrăit. Apoi le spuse pe un ton foarte solemn :

— Domnilor, sunteți niște gentilomi de ispravă, iar gestul dumneavoastră, pentru care vă exprim din inimă mulțumirile mele, nu va rămâne nerăsplătit. În ceea ce mă privește, orice s-ar întâmpla nu voi uita niciodată acest gest. Dar (și aici își recapătă expresia zeflemitoare și zîmbetul ironic) nu vă faceți nici o grijă în privința mea. Puteți rămâne aici fără teama că veți asista la batjocorirea unui compatriot. Poate că se va rîde aici în curînd, dar vă jur că nu se va rîde de' cel care rămîne sluga dumneavoastră și care vă mulțumește din nou, domnilor !

— Cum doriți, domnule — spuse Saint-Maline, fără să mai insiste.

— Rămân, totuși, la dispoziția dumneavoastră — zise Chalabre.

— Iar la primul semn ce ni-l veți face, atacăm, — adăugă Montsery.

Avu loc un schimb de plecăciuni politicoase, iar Pardaillan, își reluă plimbarea.

Deodată simți că l-a călcat cineva pe picior. O explozie de râsete înăbușite izbucni în rîndul curtenilor.

Pardaillan se întoarse brusc și-l zări pe Barba Roja, care-și rotea, îngrozit, privirile. Colosul îl călcase fără voia lui pe cavalier. Dar acest incident banal fu pentru el ca o străfulgerare, căci lovindu-și fruntea, murmură :

— În sfârșit, am găsit !... Acum ne vom distra puțin.

Pardaillan îl privi o clipă, surîzînd rece și batjocoritor. Barba Roja susținu privirea cavalierului, cu un zîmbet încrezător.

— Vă rog să mă scuzați, domnule — făcu Pardaillan foarte politicos — sper că nu v-am lovit.

Și-și reluă liniștit plimbarea, în mijlocul râsetelor celorlalți. În clipa aceea tocmai trecea pe lîngă ușa cabinetului regal. În ochii lui apărură o lucire, care se stinse numaidecât.

În aceeași clipă, Barba Roja îl călcă din nou pe picior. Pardaillan întoarse iar capul și i se adresă cu același zîmbet :

— Veți crede, desigur, domnule, că sunt din calc-afară de stîngaci.

Și dădu să-și continue plimbarea, dar Barba Roja îi puse mîna pe umăr. Sub puternica apăsare a colosului, Pardaillan se încovoie brusc. Dacă Barba Roja l-ar fi cunoscut pe Pardaillan, poate că s-ar fi mirat că întâmpină o rezistență atît de slabă. Dar, din nefericire pentru el, Barba Roja nu-l cunoștea pe Pardaillan și, încrezător în forța-i herculeană, era convins în mod sincer că-l zdrobise. Plin de dispreț, îl ajută să se îndrepte pe acest adversar nedemn de el și, mîrîinos, îi dădu brusc drumul, ceea ce-l făcu să se clatine.

Un hohot de rîs general, însoțit de exclamații admirative, gîdilă plăcut vanitatea dulăului lui Filip al II-lea. Și-l încurajă în același timp să-și continue jocul.

Curtenii știau că Barba Roja nu acționa niciodată decît din porunca regelui. A-l aplauda zgomotos era, deci, un mod, ca oricare altul, de a-l lîngui pe rege. N-aveau de gînd să piardă prilejul, astfel că tăcerea respectuoasă de pînă acum făcu loc unei însuflețiri zgomotoase.

Pardaillan își frecă ușor umărul, care-l durea, desigur, și-i spuse cu un aer jalnic, dar în același timp turtit de admirație :

— Felicitările mele, domnule, aveți un pumn greu ! Barba Roja îi făcu semn unui aprod să se apropie

și, luându-î din mîna bastonul de abanos, îl așeză întot în poziție orizontală, cam la un picior de pămînt.

— Ține bastonul în poziția asta ! îi porunci el aprodului.

Și în timp ce aprodul se lăsa pe vine ca să execute ordinul primit, Barba Roja se întoarse, spre Pardaillan care, întocmai ca toți ceilalți, urmăreacu atenție aceste pregătiri.

— Domnule, am pus rămășag că veți sări peste acest baston.

— Peste acest baston ? Drace ! exclamă Pardaillan răsucindu-și mustața, cu o mutră cam încurcată.

— Sper că nu doriți să mă faceți să pierd rămă-șagul pentru un lucru atît de neînsemnat !

— Într-adevăr, e un fleac — bîigui Pardaillan, cu același aer încurcat.

Barba Roja făcu un pas spre el și, arătîndu-i bastonul ținut de aprod, îi spuse pe un ton amenințător, cu un zîmbet care exprima o bucurie sălbatică :

— Săriți, domnule !

Figura jalnică a cavalierului stârni exclamații de jur împrejur.

— Va sări ! spuse un nobil.

— Nu va sări !

— O sută de dubli ducați contra unui maravedís că va sări !

— Prime.-c !...

— Nu va sări !... Chiar dacă ar vrea, n-ar avea putere !

— Săriți, domnule ! repetă Barba Roja.

— Și dacă nu vreau ? întrebă Pardaillan, cu un glas aproape timid.

— Atunci am să vă silesc cu asta — zise cu răceală Barba Roja, punînd mîna pe sabie.

„În sfârșit !" își spuse Pardaillan cu un zîmbet de bucurie.

Și în aceeași clipă își trase sabia din teacă.

Un duel în anticamera regelui. Era ceva nemaiauzit, fără precedent, iar Barba Roja era singurul om care-și permisesese un asemenea gest !

Pe lângă că avea o forță extraordinară, colosul trecea drept unul dintre cei mai buni spadasi din Spania, iar dacă străinul știa cât de cât să mânuiască sabia,

spectacolul urma să fie pasionant în cel mai înalt grad, date fiind condițiile în care avea loc. Și deodată se făcu liniște. Oamenii se înșirară într-un vast semicerc, lăsând cât mai mult loc celor doi luptători care se găseau nu departe de ușa prin crăpătura căreia Filip al II-lea, nevăzut, urmărea această scenă cu ochii strălucind de o bucurie sălbatică. Pardaillan își jucase grozav de bine rolul de fricos, astfel încât pentru rege, ca și pentru toți ceilalți, nu era posibilă nici o îndoială : dulăul regelui îi va aplica o aspră pedeapsă francezului obraznic.

Aprodul ar fi vrut să se dea la o parte, dar Barba Roja era atât de sigur pe el, încât îi porunci :

— Nu te mișca ! Dumnealui va sări chiar acum. Iar aprodul se supuse, zîmbind.

Cei doi adversari își încrucișară săbiile, în mijlocul spectatorilor ce-i urmăreau cu atenție.

A fost o luptă scurtă, fulgerătoare. Doar câteva atingeri, câteva încrucișări de spadă, și sabia lui Barba Roja, smulsă ca de o forță irezistibilă, se rostogoli pînă în mijlocul cercului de privitori, care amuțiseră de spaimă.

— Luați-o de pe jos, domnule ! îi spuse Pardaillan cu răceală.

Colosul se și repezise să-și ridice sabia. Convins că ceea ce i se întâmplase era doar efectul luării prin surprindere, al unei slăbiciuni trecătoare, sau chiar al unui accident, care nu se va mai repeta, el se năpusti din nou asupra lui Pardaillan.

Dar pentru a doua oară, sabia smulsă cu violență se rostogoli pe dale, unde de data aceasta se frânse de-a binelea.

— Demonic ! urlă Barba Roja, repezându-se cu pumnalul ridicat.

Cu o mișcare iute ca fulgerul, Pardaillan își trecu sabia în mâna stângă, prinse din zbor încheietura mâinii colosului și, ținându-i-o ca într-o menghină, i-o răsuci, i-o zdrobi aproape, fără vreun efort aparent, cu un surâs teribil pe buze. Barba Roja se opinti printr-o încordare a tuturor mușchilor săi întinși, gata să plesnească ... Nu reuși însă să scape din formidabila strânsoare și, în mijlocul tăcerii mormântale ce se lăsase în sală, se auzi un horcăit înăbușit. Pe figura colosului" se așternu o expresie de uluire și de durere sălbatică ; degetele-i amorțite se descleștară fără voia lui ; pumnalul îi scăpă din mână și, căzînd în vîrf, se 'sparse cu un zgomot sec.

Atunci, făcînd un gest neașteptat, Pardaillan îi răsuci mâna și i-o ținu la spate, în timp ce cu stînga își vîra în teacă sabia, devenită de prisos. Iar Barba Roja, care simțea că-i crapă oasele în cleștele acelor degete de fier, fu silit să se aplece. Pardaillan îl împinse, astfel încovoiat, spre aprod, care, de uimire sau de spaimă, se prăbușise pe dale, continuînd să țină bastonul cu amîndouă mâinile, cu un gest mașinal.

— Sări ! porunci Pardaillan, arătînd cu degetul spre baston.

Barba Roja schiță o ultimă împotrivire ...

— Sări ! repetă Pardaillan. Sau îți zdrobesc oasele brațului !

Și o pîrîitură sinistră, urmată de un geamăt plîngă-reț, le dovedi curtenilor încremeniți că amenințarea nu era vorbă goală.

Simțînd cum i se dezarticulează brațul în strânsoarea cumplitului clește, Barba Roja sări, cu fața crispată și palidă de rușine, spumegînd de durere și de furie neputincioasă. Necruțător, Pardaillan îl sili să se întoarcă și să sară și în sens contrar.

Se găseau tocmai în fața cabinetului regelui. Gîfîind, horcăînd, cu fața scaldată în sudoare, cu ochii ieșiți din orbite, Barba Roja părea gata-gata să leșine.

Atunci Pardaillan îi dădu drumul. Fără să scoată o vorbă și fără să-l privească, îl apucă pe colos cu mâna stîngă de barba-i bogată și-l târî, aproape în nesimțire, spre cabinetul regelui, așa cum duci o vită la abator.

Iar Filip al II-lea abia avu răgazul să se dea înapoi cu toată graba, căci altfel l-ar fi izbit drept în fața canatului ușii, pe care Pardaillan o împinse cu o puternică lovitură de picior.

Lăsînd în urma lui ușa larg deschisă, Pardaillan îi dădu un ultim brînci lui Barba Roja, care se rostogoli inert la picioarele regelui.

— Sire — tună cavalerul — vi-l aduc înapoi pe acest netrebnic... Altă dată nu-l lăsați să meargă fără guvernantă, căci dacă-i va mai trece vreodată prin gînd să-mi joace vreo farsă necuviincioasă, mă voi vedea silit să-i smulg barba, fir cu fir... ceea ce va fi cam neplăcut pentru el, căci va deveni de-a dreptul hidos.

Și, spre uimirea și spaima tuturor, ieși fără grabă, aruncînd în jurul lui priviri scăpărătoare.

Un glas șoptit atunci la urechea lui Filip, care rămăsese împietrit de groază :

— V-am spus, sire, că nu e bine ce faceți... Acum îmi permiteți să acționez ?

— Ați avut dreptate, domnule inchișitor — răspunse regele tremurînd de furie. Fie, faceți cum credeți !

Și, cu o admirație amestecată cu uimire, dar și cu o spaimă surdă, exclamă :

— Tii, ce mai bărbat !... Era mai-mai să-l omoare pe bietul Barba Roja !

Cînd, în cele din urmă, nobilii și ofițerii se dezmeticiră din buimăceala lor și se hotărîră să se repeadă asupra obraznicului, era prea tîrziu — Pardaillan dispăruse.

XIII

DOCUMENTUL

Apropiindu-se de Fausta, Espinosa îi spuse :

— Doamnă, doriți să mă așteptați o clipă în cabinetul meu ? Voi relua discuția cu dumneavoastră de acolo de unde a lăsat-o regele ; poate că vom ajunge la o 'nțelegere.

Fausta îl privi drept în ochi și-l întrebă :

— îmi îngăduiți să fiu însoțită ? Fără să șovăie, Espinosa îi răspunse :

— Cred că prezența domnului cardinal Montalta, pe care-l văd aici, va fi de ajuns ca să vă liniștească. În ceea ce-i privește pe vitejii care vă escortează, nu-i putem lăsa să asiste la o întrevvedere atât de importantă. Fausta se gândi o clipă.

— Aveți dreptate, domnule mare inchișitor, prezența cardinalului Montalta va fi de ajuns — răspunse ea cu acea seninătate gravă care-i dădea un aer atât de impunător.

— Atunci, pe curând — rosti simplu Espinosa și, făcând semn unui dominican, se înclină și apoi se întoarse în cabinetul regelui.

Montalta se apropie în grabă. Cei trei „oșteni” făcură la fel, pregătindu-se s-o escorteze.

Dominicanul veni lângă Fausta și-i spuse, cu o adîncă plecăciune :

— Dacă ilustra principesă și eminența sa binevoiesc să mă urmeze, voi avea onoarea de a-i conduce pînă la cabinetul monseniorului.

— Domnilor — se adresă Fausta „oștenilor” — vă rog să mă așteptați un moment. Cardinale, dumnea-voastră veniți cu mine. Poftim, părinte, vă urmă.

Saint-Maline, Chalabre și Montsery se supuseră oftînd, și-și reluară garda plecticoasă, în mijlocul acestei mulțimi străine, unde nu cunoșteau pe nimeni și unde, ceva mai tîrziu, aveau să se pună cu generozitate la dispoziția lui Pardaillan.

Urmat de Fausta și de Montalta, dominicanul își croi drum prin mulțimea care, de altfel, se trăgea deoparte cu respect în fața lui.

La capătul sălii, călugărul deschise o ușă care dădea într-un coridor larg și se retrase, făcîndu-i loc Faustei să treacă.

În clipa cînd Montalta se pregătea s-o urmeze, o mîna i se lăsă grea pe umăr.

— Hercule Sfondrato ! exclamă el, întorcîndu-se brusc.

— Chiar eu, Montalta ! Nu te așteptai să mă vezi ? Dominicanul îi privi o clipă, cu o expresie ciudată și, fără să închidă ușa, se îndepărtă discret și o ajunse din urmă pe Fausta.

— Ce vrei ? urlă Montalta, frămîntînd mînerul pumnalului.

— Lasă jucăria asta — spuse ducele de Pontc-Maggiore, rînjind... Vezi bine că loviturile tale alunecă pe deasupra mea, fără să mă atingă.

— Ce vrei ? repetă Montalta furios.

— Să-ți vorbesc... Mi se pare că avem să ne spunem lucruri interesante. Nu ești de aceeași părere ?

— Da — zise Montalta, cu o privire sîngeroasă — dar... mai tîrziu... Pentru moment am altceva de făcut... Și dădu să treacă mai departe, să alerge după Fausta, despre care o presimțire tainică îi spunea că se află în primejdie.

Pentru a doua oară mîna lui Ponte-Maggiore i se lăsă cu greutate pe umăr, iar vocea lui albă de mînie îi trînti în obraz o amenințare.

— Ai să mă urmezi chiar acum, Montalta, sau de nu, pe Dumnezeul meu, te pîlmuiesc în fața întregii curți!

Și, cu un gest violent, ducele ridică mîna.

— Bine — făcu Montalta, livid — te urmez... dar vai ție !...

Și, bombănind tot felul de amenințări surde, se smulse din strînsoare și-l urmă pe Ponte-Maggiore. Părăsind-o pe Fausta într-un moment în care, poate, ea ar fi avut nevoie de brațul lui.

În acest timp, Fausta își continuă drumul, fără să observe nimic, iar după vreo cincizeci de pași, dominicanul deschise o a doua ușă și se dădu deoparte, făcîndu-i loc să treacă, la fel ca și mai înainte. Fausta pătrunse în încăperea și abia atunci își dădu seama că Montalta n-o mai însoțea.

Își încruntă sprîncenele imperceptibil și, privind-l pe dominican drept în față, îl întrebă, calmă, ca și cum lipsa cardinalului n-ar fi mirat-o :

— Unde e cardinalul Montalta ?

— Cînd să intre în coridor, eminența sa a fost oprită de un senor care avea, desigur, să-i facă vreo comunicare urgentă — îi răspunse dominicanul cătuși de puțin tulburat.

— Bine ! făcu Fausta.

Și privirea ei ageră scrută cu atenție figura indiferentă a călugărului, și cercetă încăperea.

Era o cameră de lucru de dimensiuni mijlocii, mobilată cu câteva fotolii și cu o masă de lucru așezată în fața singurei ferestre care o lumina. Un perete întreg al camerei era ocupat de o bibliotecă mare, în rafturile căreia erau rînduite, într-o ordine perfectă, tomuri groase și manuscrise.

Pe peretele din față atîrna un tablou uriaș, încadrat într-o ramă masivă de abanos, fără nici o podoabă — tablou înfățișînd coborîrea de pe cruce.

Aproape drept în fața ușii de intrare se mai afla o ușiță.

Fausta o deschise fără grabă și văzu un fel de cameră de rugăciune foarte mică și foarte simplă, care nu părea să aibă ușă de ieșire, ci era luminată printr-o fereastră ovală, cu vitralii multicolore.

Închise ușița la loc și merse către fereastra cabinetului. Aceasta dădea spre o mică curte interioară.

Atunci, dominicanul, care asistase nepăsător la această inspecție amănunțită, deși rapidă, spuse :

— Dacă ilustra principesă dorește, mă pot duce în căutarea eminenței sale, cardinalul de Montalta, ca să-l aduc aici.

— Vă rog, stimate reverend — zise Fausta, mulțu-mindu-i printr-un zîmbet.

Dominicanul ieși numaidecât și, ca s-o liniștească, lăsă ușa larg deschisă.

Fausta se duse pînă-n prag și constată că dominicanul se întorcea liniștit pe drumul pe care veniseră. Făcu un pas pe coridor și văzu că ușa prin care intraseră era încă deschisă. Prin fața ei treceau, încolo și înapoi, tot felul de umbre.

Liniștită, intră în cabinet, se așează într-un fotoliu, foarte calmă în aparență, dar cu privirea la pîndă, așteptându-se la orice.

Peste câteva minute dominicanul reapăru. Închise ușa în urma lui cu un gest foarte natural, și-i spuse, cât se poate de respectuos, fără a face nici un pas spre dînsa:

— Doamnă, mi-a fost imposibil s-o gășesc pe eminența sa. Cardinalul Montalta a părăsit castelul însoțit, pe cât se pare, de senorul care l-a oprit.

— Dacă e așa — zise Fausta, ridicându-se — mă retrag.

— Și ce-am să-i spun domnului mare inchizitor ?

— Îi veți spune că singură, aici, nu m-am simțit în siguranță și că am preferat să amân pentru mai târziu întrederea pe care urma s-o am cu dumnealui" — răspunse Fausta cu răceală.

Și pe un ton de o supremă autoritate adăugă :

— Conduceți-mă înapoi, stimate reverend ! Dominicanul nu se mișcă din fața ușii. Se înclină adânc și întrebă respectuos :

— Aș putea îndrăzni, doamnă, să vă rog a-mi acorda o favoare ?

— Dumneavoastră ? întrebă Fausta mirat,ă. Ce vreți să-mi cereți ?

— Un lucru neînsemnat... să arunc o privire asupra unui pergament pe care-l ascundeți la sânul dumnea-voastră — spuse dominicanul'cu răceală.

M-au prins ! își spuse Fausta. Și tot lui Pardaillan îi datorez această nouă lovitură, căci numai el putea să le dezvăluie că pergamentul se află la mine".

Și cu glas tare, cu un calm disprețuitor, rosti :

— Dar dacă refuz, ce-o să-mi faceți ?

— Atunci — răspunse netulburat dominicanul — mă voi vedea silit să vi-l iau cu de-a sila.

— Ei bine, poftiți de-l luați — zise Fausta, ducân-du-și mâna la sân.

La fel de liniștit, călugărul se înclină, ca și cum ar fi luat act de aprobarea ei și făcu doi pași înainte.

Fausta ridică brațul înarmat pe neașteptate cu un mic pumnal, pe care-l scoase din corsaj, și-i spuse liniștită :

— Dacă mai faceți un pas, vă lovesc ! Vă avertizez, părinte, „că lama acestui pumnal e otrăvită, și că cea mai mică zgîrietură e de ajuns ca să provoace o moarte fulgerătoare '

Dominicanul se opri brusc, iar pe buze îi flutură un fel de surâs enigmatic.

Fausta mai mult ghici decât văzu acest zîmbet. Aruncă o privire în jur, și se văzu singură, numai cu călugărul, dincoace de ușa aceea, pe care o închisese chiar ea.

Înainta un pas cu brațul ridicat și, pe un ton poruncitor, îi strigă :

— Fă-mi loc ! Sau, pe Dumnezeu, ești mort !

— Sfîntă Fecioară ! exclamă dominicanul. Ați fi în stare să loviți un pașnic slujitor al Domnului ?

— Atunci deschide ușa ! spuse cu răceală Fausta.

— Mă supun, doamnă, mă supun — răspunse călugărul cu un glas tremurător, în timp ce, cu o neîndemănare vizibilă, se căznea să deschidă ușa.

— Trădătorule ! țipă Fausta. Ce-ți închipui ? Și-și ridică brațul cu o mișcare fulgerătoare.

În aceeași secundă, pe la spate, două mâini viguroase apucară pumnalul ridicat, în timp ce alți doi clești vii îi paralizară brațul stîng.

Fără să mai opună vreo rezistență, căci înțelesese că e de prisos, Fausta întoarse capul și văzu că e în mâinile a doi călugări mătăhăloși.

Privi de jur împrejurul camerei, în care se afla. Nimic nu părea să fi fost clintit de la locul lui. Ușița era în continuare încuiată. Pe unde intraseră ? Cabinetul avea, așadar, una sau poate chiar mai multe ieșiri secrete. De altfel, asta era prea puțin important: ceea ce o interesa acum era faptul că se afla în mâinile lor și că, totuși, trebuia să scape de acolo, cu orice preț.

Lăsă, de bună voie, pumnalul din mână, căci acum devenise inutil. Arma dispăru, apucată și dosită cu o iuțea și cu o îndemănare remarcabilă, și în aceeași clipă, ca niște automate, cei doi călugări îi dădură drumul Fauste, și, retrăgându-se cu doi pași, își vârîră mâinile ciolănoase în manșetele lor lungi și rămaseră nemișcați, într-o atitudine meditativă.

Dominicanul făcu o plecăciune, cu un respect în care Fauste i se păru că deslușește o undă de ironie amenințătoare, și-i spuse, cu glasul lui potolit :

— Rog pe ilustra principesă să binevoiască a scuza violența la care am fost silit să recurg. Cu marea ei inteligență, va înțelege, sper, că n-am nici o vină în această chestiune, căci ce sunt eu, un om atât de slab și de umil ? O unealtă în mâinile superiorilor mei... Ei ordonă, iar eu mă supun fără să discut.

Fără să se arate nici furioasă, nici supărată, cu un dispreț pe care nu încerca să și-l ascundă, Fausta aprobă din cap.

„Omul acesta a spus lucrurilor pe nume— reflectă ea. El și cele două ajutoare ale sale nu sunt decât niște unelte. Ei nici nu există pentru mine. Și atunci, la ce bun să mai discut cu ei sau să le mai fac reproșuri ? Pe vinovat trebuie să-l caut printre superiorii acestor călugări. Nu e regele ; regele s-ar fi mulțumit să mă aresteze. Lovitura vine deci din partea marelui inchizitor. Cu el va trebui să mă răfuiesc".

Și, adresându-se dominicanului, foarte calmă, îl întrebă :

— Ce doriți de la mine ?

— Am avut onoarea să vă mai spun : pergamentul, pe care-l aveți acolo...

Și dominicanul arăta cu degetul spre pieptul Fausteii.

— Aveți ordin să-l luați cu forța, nu-i așa ?

— Sper că ilustra principesa — mă va scuti de această grea obligație — zise călugărul înclinându-se.

Fausta își scoase din sân faimosul pergament și, fără să-l dea din mână spuse :

— Înainte de a mă supune, răspundeți-mi la următoarea întrebare : Ce veți face cu mine după aceea ?

— Veți fi liberă, doamnă, pe deplin liberă — răspunse dominicanul fără să pregete.

— Jurați pe acest crucifix ? întrebă Fausta, pătrun-zîndu-l cu privirea pînă-n adîncul sufletului.

— Nu e nevoie de jurăminte — se auzi în spatele ei un glas liniștit și puternic. Cuvântul meu ar trebui să vă ajungă, și-l aveți, .doamnă !

Fausta se întoarse repede și se găsi în fața Un Espinosa, care intrase prin vreo ușă secretă, fără să facă zgomot. .

Privindu-l de sus, ea îi spuse pe un ton șfichiuitor :

— Ce încredere pot avea în cuvântul dumneavoastră, cardinale, atâta timp cât vă purtați ca un- lacheu ?

— De ce vă plîngeți, doamnă ? întrebă Espinosa cu un calm înspăimântător. Procedez întocmai cum ați procedat și dumneavoastră față de noi, Montalta, cu aprobarea mea. vă încredințase, sigur de buna dumneavoastră credință, acest document, iar dumneavoastră trebuia să ni-l restituiți. Dumneavoastră însă, abuzînd de încrederea noastră, ați încercat să ne vindeți ceea, ce ne aparține, și, dînd greș în această încercare, ați hotărît să-l păstrați, desigur, în speranța că-l veți vinde altora. Cum calificați dumneavoastră acest procedeu, doamnă ?

— V-am mai spus, aveți un suflet de lacheu — rosti Fausta, cu un dispreț strivitor. După ce ați brutalizat o femeie, acum o și insultați !

— Vorbe goale, doamnă ! făcu Espinosa, ridicând din umeri în semn de dispreț.

Apoi, cu asprime în glas :

— Vai celui ce încearcă să se împotrivescă acțiunilor Sfintei Inchiziții, căci, fie bărbat sau femeie, va fi zdrobit fără cruțare ! Hai, doamnă, dați-mi documentul care ne aparține și mulțumiți-i lui Dumnezeu că, din considerație pentru rege, care vă ocrotește cu protecția lui, nu vă fac să plătiți scump îndrăzneala și necorecta intervenție !

— Mă dau bătută — zise Fausta — deși vă jur că veți plăti la fel de scump și insultele, și violențele la care mă supuneți !

— Amenințări zadarnice, doamnă — răspunse Espinosa, punând mâna pe pergament. Eu acționez în interesul statului, iar regele nu va putea decât să mă aprobe. Cât despre acest document, îi datorez mulțumiri domnului de Pardaillan care mi-a înlesnit obținerea lui. Nu voi uita să i le adresez cu primul prilej ce mi se va ivi.

— în cazul acesta, mulțumiți-i chiar acum — se auzi un glas batjocoritor.

Fausta și Espinosa se întoarseră în aceeași clipă și-l văzură pe Pardaillan, care, stînd rezemat cu spatele de ușă, îi privea cu zîmbetul lui zeflemitor.

Mici Fausta, nici Espinosa nu lăsară să le scape vreun gest de surpriză. Fausteii îi luciră ochii o clipă, iar Espinosa încruntă imperceptibil din sprîncene. Atâta tot.

Dominicanul și cei doi călugări schimbară pe furiș o privire, dar fiind dresați ca să nu aibă altă voință, altă inteligență decât aceea a superiorului lor, rămaseră nemîșcați ; însă cei doi călugări mătăhăloși stăteau la pîndă, gata de orice.

În cele din urmă, Espinosa exclamă, pe un ton foarte natural :

— Domnule de Pardaillan !... Dar cum ați ajuns pînă aici ?

— Pe ușă, dragă domnule — îi răspunse Pardaillan cu zîmbetul lui cel mai nevinovat. Ați uitat s-o încuiați... Și asta m-a scutit de osteneala de a o sparge.

— Să spargeți ușa, Dumnezeule ! Dar de ce ?

— Am să vă spun și, în același timp, am să vă explic prin ce întâmplare am fost pus în situația de a mă amesteca în convorbirea dumneavoastră cu doamna. Cred că asta îmi faceți onoarea de a mă întreba, domnule — zise Pardaillan cu aerul cel mai liniștit din lume.

— Vă ascult cu interes, domnule — răspunse Espinosa. Văzînd că cei doi călugări, fie dintr-o oboseală reală, fie la un semn al marelui inchizitor, schițau o mișcare, Pardaillan îi spuse lui Espinosa :

— Domnule, ordonați acestor vrednici călugări să stea liniștiți... Nu-mi place să văd agitație în jurul meu.

Espinosa făcu un gest poruncitor, iar călugării încremeniră.

— Perfect ! zise Pardaillan. Fiți buni și nu mai mișcați, căci altfel aș fi silit și eu să mă mișc... și de, asta ar putea să nu fie tocmai bine pentru venerabilele dumneavoastră spinări.

Și întorcându-se spre Fausta și Espinosa, care așteptau în picioare, în fața lui, continuă :

— Ceea ce mi s-a întâmplat, domnule, e foarte simplu : după ce l-am adus înapoi regelui pe acest uriaș cu barbă roșie, de care curtea a vrut să-și bată joc și pe care a trebuit să-l ocrotesc, am ieșit, așa cum ați putut și dumneavoastră să vedeți. Dar, ale dracului porțile dumneavoastră, seamănă atât de mult între ele, încât m-am rătăcit. Curînd mi-am dat seama că nimerisem într-un coridor ce nu se sfârșea, și nu găseam nici un suflet pe care să-l întreb pe unde s-o iau. Bles-temîndu-mi din răspuțeri nepriceperea, rătăceam din coridor în coridor, cînd, trecînd prin fața unei uși, am recunoscut glasul doamnei... Am o meteahnă : sunt cu-rios din fire. M-am oprit deci, și an auzit sfîrșitul interesantei dumneavoastră convorbiri.

Și înclinîndu-se grațios în fața Fausteii, spuse pe un ton grav :

— Doamnă, dacă m-aș fi gândit că oamenii aceștia se vor folosi de vorbele mele pentru a vă întinde o cursă și a vă smulge pergamentul, la care țineți atât de mult, mai bine mi-aș fi tăiat limba decât să vorbesc. Dar nimeni nu va putea spune că eu, cavalerul de Pardaillan, aș fi în stare să comit un act de delațiune, fie și fără voia mea. Mă simțeam dator să îndrept răul pe care l-am făcut fără să vreau, și de aceea am intervenit... Iată de ce, domnule, n-aș fi șovăit să sparg ușa, precum am avut onoarea să vă spun.

În timp ce Pardaillan vorbea astfel, cu o bărbătească sinceritate, într-o atitudine puțin cam teatrală, ce-i sedea de minune, cu pălăria în mână dreaptă, cu mâna stângă sprijinită în garda săbiei, cu privirea blândă și cu fața strălucind de generozitate, Espinosa chibzuia :

„Omul acesta e o forță a naturii. Vom fi de neînvinși dacă va consimți să treacă de partea noastră. Dar mijloacele noastre obișnuite de intimidare sau de seducție, rodnice cu oricare altul, n-ar avea nici un fel de efect la omul acesta ieșit din comun. El întrușchipează forța, curajul, cinstea și generozitatea. Ca să-l câștigi de partea ta, trebuie să te arăți mai cavaler decât el, să-l copleșești prin mai multă forță, curaj, cinste și generozitate decât e în stare el însuși... Dacă nici asta nu dă rezultate... nu-ți rămân, e decât să renunți... și să te descotorosești de el cât mai curând”.

Fausta primi cuvintele lui Pardaillan cu obișnuita ei seninătate maiestuoasă, și—i spuse cu glasuri armonioase și cu o privire negrăit de dulce :

— Ceea ce spuneți și ceea ce faceți, cavalerule, mi se pare foarte natural, când vine din partea dumneavoastră.

— Aceste muștrări de cuget fac cinste omului care are inima atât de nobilă de a le nutri — zise Espinosa.

— Vai, domnule — răspunse cavalerul cu vioiciune — nici nu știți cât de bine îmi fac măgulito-elle dumneavoastră laude. Ele mă lasă să prevăd că veți privi

— " -

cu ochi buni cele două hatîruri pe care îmi îngădui să le cer generozității dumneavoastră.

— Spuneți-mi despre ce e vorba, domnule de Pardaillan, și dacă aceste hatîruri nu depășesc limitele posibilului, socotiți-le dinainte acordate.

— Mii de mulțumiri, domnule — zise Pardaillan înclinându-se. Iată, deci, despre ce e vorba : Doresc să-i restituie doamnei Fausta documentul pe care i l-ați luat. Făcând acest lucru, mi-ați ușura sufletul de remușcările ce m-au cuprins la gândul că, prin vorbele mele nesăbuite, am denunțat-o, iar dumneavoastră v-ați câștigat dreptul la recunoștința mea, căci nu mi-aș putea ierta niciodată o asemenea faptă.

Fausta avu un surâs imperceptibil. Pentru ea nu exista nici cea mai mică îndoială : Espinosa va refuza, îl privi pe Pardaillan, vrând parcă să-și dea seama dacă el credea cu adevărat că cererea sa va fi primită favorabil. Dar Pardaillan părea impenetrabil.

Espinosa, la rândul lui, rămase de nepătruns. El spuse doar :

— Să auzim și a doua cerere.

— A doua — răspunse Pardaillan, cu glasul său dulce-acrișor — vi se va părea, desigur, mai puțin dificilă. Doresc să-i dați doamnei toate asigurările că va putea să se retragă fără să fie tulburată.

' — Asta-i tot ?

— Pe Dumnezeuul meu, da, domnule !

Fără șovăire, Espinosa răspunse cu amabilitate :

— Ei bine, domnule de Pardaillan, mi-ar fi greu să vă las pradă remușcărilor și, ca să vă dovedesc cât de mare e stima pe care v-o port, iată documentul pe care mi-l cereți. Vi-l predau dumneavoastră, cel mai viteaz și mai respectabil gentilom pe care l-am cunoscut vreodată.

Gestul era atât de neașteptat, încât Fausta tresări, iar Pardaillan, luînd documentul pe care i-l întindea Espinosa, își spuse :

„Ce înseamnă asta ? Mă așteptam să smulg prada unui tigrului și mă aflu în fața unui mieluț blînd și dezinteresat. Mă așteptam la o bătălie furtunoasă și înverșunată și, în locul unui schimb de lovitură mortale, stimesc un schimb de gingășii și politeturi... Mii de draci ! Nu-i lucru curat la mijloc !”

Și, cu glas tare, se adresă lui Espinosa :

— Domnule, vă exprim sincera mea recunoștință. Apoi, întinzîndu-i Faustei pergamentul dobîndit, îi spuse, fără măcar s-o privească :

— Iată, doamnă, documentul pe care, din imprudența mea, era cât pe ce să-l pierdeți.

— Cum așa, domnule, nu-l opriți dumneavoastră ? ! Întrebă Fausta cu un calm regesc. Acest document are pentru dumneavoastră aceeași valoare ca și pentru mine... Ați străbătut Franța și Spania ca să puneți mâna pe el ! Documentul v-a fost înmănat personal, domnule Pardaillan ! Nu socotiți oare că prilejul este unic și că puteți să-l păstrați fără să încălcați regulile cavaleresti, atât de severe, pe care vi le impuneți ?

— Doamnă — răspunse Pardaillan, burzuluindu-se — am cerut acest document pentru dumneavoastră. Trebuie, deci, să vi-l predau numaidecât, ceea ce și fac. A mă crede pe mine capabil de calculele la care v-ați referit, înseamnă să-mi aduceți o insultă nemeritată.

— Nici prin gând nu mi-a trecut să-l insult pe unul dintre ultimii viteji rămași pe lume ! zise Fausta. Am vrut doar să vă atrag atenția că o asemenea ocazie nu se va mai ivi niciodată. Și atunci mă întreb, cum veți proceda ca să vă țineți cuvîntul dat regelui Henric de Navara ?

— Doamnă — replică Pardaillan — am mai avut onoarea să v-o spun : voi aștepta pînă ce-mi veți da de bună voie peticul ăsta de pergament.

Fausta luă pergamentul fără să mai spună ceva și rămase pe gânduri.

— Doamnă — spuse atunci Espinosa — vă dau cuvântul meu de onoare : puteți părăsi liberă Alcazarul, însoțită de escorta dumneavoastră.

— Domnule mare inchișitor — rosti pe un ton grav Pardaillan — ați câștigat dreptul la recunoștința mea, iar la mine acest lucru nu e o formulă banală de politețe.

— Știu, domnule — spuse pe un ton la fel de grav Espinosa — și sunt cu atât mai fericit, cu cât și eu am să vă cer un anumit lucru. :

„Aha ! își spuse Pardaillan. Și eu, care mă gândeam : iată ce va să zică adevărata generozitate ! Ei ! La dracu' ! E mai bine așa. Nu mi-ar plăcea să-i rămân îndatorat acestui personaj întunecat și misterios ; dracul să mă ia dacă știu măcar pentru ce !”

Și, cu glas tare, vorbi :

— Dacă nu depinde decât de mine, vă voi acorda ceea ce-mi cereți cu aceeași bunăvoință pe care ați avut-o dumneavoastră când ați satisfăcut cererile mele, ce-i drept, cam mari.

Espinosa încuviință din cap și spuse :

— Mai întâi, domnule cavalier, permiteți-mi să vă dovedesc că dacă v-am satisfăcut cererile, am făcut-o numai din stima pe care o port persoanei dumneavoastră, și nu de teamă, așa cum ați putut să presupuneți !

— Domnule — rosti Pardaillan, pe tonul acela respectuos care la el avea atâta preț — niciodată nu mi-ar trece prin gând că un om ca dumneavoastră ar putea să cedeze de frică.

încă o dată, Espinosa încuviință din cap, dar stăruie :

— N-are importanță, domnule, eu însă țin să vă conving.

— Faceți cum credeți, domnule — răspunse Pardaillan politicos.

Fără să se clintească din loc, Espinosa puse în mișcare, cu piciorul, un resort nevăzut, și în aceeași clipă biblioteca se răsuci în jurul ei, lăsând să se vadă o sală destul de mare, în care oameni înarmați cu pistoale și arcebuze stăteau nemișcați și muți, gata să tragă la comandă.

— Douăzeci de ostași și un ofițer ! vesti laconic Espinosa.

„Uf ! își spuse Pardaillan. Iată cât sunt de favorizat de soartă !... Și când mă gândesc că am naivitatea să cred că tigrul s-a prefăcut în miel de dragul meu !”

Și zîmbi cu milă pentru această naivitate, de care se căia.

— E puțin, îmi dau seama — spuse pe un ton serios Espinosa. Dar mai e și altceva, ceva și mai bun.

Și la un semn al lui, oamenii se înșirară în dreapta și-în stânga, lăsând la mijloc un spațiu mare liber. Ofițerul merse pînă la capătul acestui culoar viu, și deschise larg o ușă, ce dădea într-un coridor spațios, ocupat de soldați.

— O sută de oameni ! exclamă Espinosa, adresându-se tot lui Pardaillan.

„Prostul -de mine !” își spuse cavalerul, rămânând totuși netulburat.

— Escorta doamnei principese Fausta ! ordonă scurt Espinosa.

Fausta privea și asculta cu calmul ei obișnuit.

Pardaillan se rezemă nepăsător de ușa prin care intrase, iar fața i se luminează de un surâs plin de mândrie la vederea măsurilor extraordinare de precauție luate împotriva-i, a unui singur om ! Și, totuși, în sine se blestema de mama focului :

„Pe toți dracii ! Ce nevoie am avut s-o fac pe cavalerul servent al afurisitei de Fausta ? Și ce-mi pasă mie de certurile ei cu acest șef al inchișitorilor, care-mi face impresia unui adversar periculos cu tot aerul lui dulceag și plin de bunăvoință ! În orice caz, el nu e un descierat ca mine, dovadă măsurile de precauție pe care a știut să le ia pînă în cele mai mici amănunte. La dracu' ! Oare voi fi toată viața un animal smintit și capricios, incapabil de o judecată sănătoasă, plină de bun simț ? Bată-m-ar frigurile, să mă facă să-mi clăn-țane dinții pînă la sfârșitul zilelor ! În ce viespar m-am băgat cu obiceiul meu prostesc de a mă amesteca unde nu-mi fierbe oala ! Dacă bietul tată-meu m-ar vedea, din propria-mi prostie la ananghie, cum m-ar mai certa el, și pe bună dreptate !... Pînă și noul meu prieten, Cervantes, dacă m-ar vedea prins în capcană ca un pui de vulpe neștiutor, n-ar scăpa ocazia să-mi arunce în față veșnicul său -don Quijote»”.

Dar, așa cum i se întâmpla adesea, după ce se mustului bine, cavalerul își spuse, cu obișnuita lui nepăsare :

„Haida-de ! Mai la urma urmei, n-am murit încă !... Și am mai trecut eu și prin altele !...”

Și zîmbi, cu un aer prefăcut.

Iar Espinosa, interpretând, desigur, greșit înțelesul acestui zîmbet, continuă pe același ton potolit :

— Sunteți amabil să deschideți ușa de care vă sprijiniți, domnule de Pardaillan ?

Pardaillan se supuse, fără să scoată o vorbă, îndărătul ușii se ridică acum un oblon de fier. Astfel, posibilitatea oricărei retrageri îi era tăiată.

— Mii de draci ! murmură Pardaillan și, fără să vrea, aruncă o privire spre fereastră. În aceeași clipă, în tăcerea ce se așternuse deasupra acestei scene fantastice, se auzi un zgomot sec, iar încăperea se scufundă în semiîntuneric.

Espinosa făcu un semn. Unul dintre călugări deschise fereastra : ca și ușa, ea era ferecată acum pe dinafară de o perdea de fier.

„Dracu' să-l ia ! scriși Pardaillan în sine. Tare aș mai avea poftă să-l sugrum chiar acum !”

În clipa aceea apărură pe coridor Chalabre, Montsery și Saint-Maline.

— Doamnă — spuse Espinosa — iată escorta dumneavoastră, sunteți liberă !

— La revedere, cavalerie — zise Fausta fără pic de emoție.

— La revedere, doamnă — răspunse Pardaillan privind-o drept în față.

Espinosa o conduse și în timp ce traversa camera secretă în care erau înșirați zbirii, Fausta îi spuse în șoaptă, cu răceală :

— Sper că nu va mai ieși viu de-aici !

Oricât de călit în rele era marele inchișitor, el se cutremură la auzul acestor vorbe.

— Totuși, pentru dumneavoastră, doamnă, a ajuns în situația asta critică — îi răspunse el cu o asprime neobișnuită.

— Ce importanță are ? replică Fausta. Și adăugă cu dispreț :

— Sunteți oare atât de slab de înger, încât v-ați lăsa arestat din motive sentimentale ?

— Credeam că-l iubiți — zise Espinosa, privind-o cu atenție.

De astă dată, Fausta fu cea care se cutremura.

Dar, stăpînindu-se, rosti pe nerăsuflăte :

— Tocmai de aceea îi doresc moartea cu atâta patimă !

Espinosa o privi o clipă, fără să-i răspundă, apoi înclinându-se ceremonios, porunci :

— Doamna principesă Fausta să fie condusă cu toate onorurile ce i se cuvin.

Și în timp ce Fausta, urmată de garda ei, trecea cu pas rar și maiestuos prin fața trupei care-i dădea onorurile, Espinosa se întoarse la Pardaillan, care aștepta foarte calm, și-i spuse liniștit :

— Cabinetul în care ne aflăm este o mașinărie admirabilă, executată de arabi, care sunt meșteri neîntrepuți în arta mecanicii. Din clipa în care ați pășit aici, ați fost în mâna mea. În fața dumneavoastră am putut, fără a vă trezi bănuielile, să dau ordine ce au fost executate imediat și pe tăcute. Aș putea să vă fac să dispăreți într-o secundă, printr-un gest al cărui înțeles nici n-ați putea să-l bănuiți, căci podeaua pe care stați ascunde și ea un mecanism, ca de altfel tot ce se găsește aici... Trebuie să recunoașteți că totul a fost minunat de bine întocmit pentru a nimici orice încercare de rezistență.

— Recunosc — spuse Pardaillan din vârful buzelor — că vă pricepeți de minune la pregătirea unei capcane.

Espinosa avu un zîmbet fin și, fără să ia în seamă aceste vorbe, îi răspunse :

— Domnule de Pardaillan, vedeți bine că dacă v-am satisfăcut cererile, a fost numai din stimă pentru caracterul dumneavoastră. Cât privește numărul luptătorilor pe care i-am mobilizat împotriva dumneavoastră, el vă dovedește cu prisosință admirația mea pentru extraordinara dumneavoastră forță și vitejie. Și acum, când v-am dovedit că n-am cedat decât ca să vă fiu pe plac, vă întreb : sunteți de acord să discutăm ?

— Ei, domnule — răspunse Pardaillan cu glas batjocoritor — vă înverșunați să-mi dovediți limpede ca lumina zilei că sunt în puterea dumneavoastră, legat de mâini și de picioare, și mă întrebați dacă consimt să stau de vorbă cu dumneavoastră ?... întrebarea e de-a dreptul caraghioasă, pe legea mea !... Dacă refuz, zbirii pe care e-ați pus ca să mă păzească, se vor năpusti asupra mea și mă vor toca mărunț... dacă nu cumva, chiar dumneavoastră, cu un gest al cărui înțeles nici măcar nu-l voi ghici, mă veți trimite de-a dreptul ad patres, făcând să se scufunde această dușumea pe care este pricepuți meșteri arabi au înzestrat-o cu mașinării -vrăjite... Dacă, dimpotrivă, primesc, nu vi se va părea oare că am

cedat de frică ?

— Așa e ! răspunse simplu Espinosa.

Și, întorcându-se către oamenii lui, le porunci :

— Retrageți-vă ! Nu mai am nevoie de voi.

În tăcere și într-o ordine desăvârșită, soldații se retraseră numaidecât, lăsând toate ușile larg deschise.

Espinosa făcu un gest poruncitor și dominicanul, împreună cu cei doi călugări, dispărură și ei.

În aceeași secundă, perdelele de fier care fereau ușa și fereastra se ridicară ca prin minune. Și Numai deschizătura ce dădea spre camera secretă, în oare cu o clipă înaintea se aflau oamenii lui Espinosa, continua să indice locul unde la început fusese biblioteca.

— Pe toți dracii ! răsuflă Pardaillan. Încep să cred că voi scăpa de aici !

— Domnule de Pardaillan — reluă discuția Espinosa, pe un ton grav, eu n-am încercat să vă intimidiez. Asemenea metode vulgare n-ar fi avut nici un efect asupra unei firi atât de călitate ca a dumneavoastră. Am vrut doar să vă dovedesc că eram în stare să mă măsoar cu dumneavoastră fără să mă tem de înfrângere. Acum doriți să-mi acordați încrederea pe care v-am cerut-o ?

— De ce nu ? răspunse liniștit Pardaillan.

— Domnule, nu sunt dușmanul dumneavoastră. Poate că vom fi chiar în curând prieteni, dacă, așa cum nădăjduiesc, vom ajunge să ne înțelegem... Aceasta depinde de discuția pe care o vom avea... în tot cazul, orice s-ar întâmpla, orice ați fi hotărât, vă dau cuvântul meu de onoare că veți ieși din palat tot atât de liber precum ați intrat. Luați seama, însă, domnule, că mai departe nu-mi iau nici o răspundere... Viitorul va depinde de ceea ce veți hotărî dumneavoastră. Sper că nu vă îndoiiți de cuvântul meu ?

1 Ad patres — pe lumea cealaltă (în limba latină în original).

— Ferească Dumnezeu, domnule ! spuse politico Pardaillan. Vă consider drept un gentilom care n-ar fi în stare să-și calce cuvântul. Și dacă, socotindu-mă amenințat, v-am spus unele lucruri mai degrabă neplăcute, vă exprim toată părerea mea de rău. Acestea fiind zise, sunt la dispoziția dumneavoastră.

Iar în sinea lui își spunea :

„Atențiune ! Să ne ținem bine ! Va fi o luptă periculoasă, în alt fel decât aceea cu uriașul Barba Roja. Duelurile cu ascuțitul limbii nu mi-au fost niciodată pe plac”.

— Aș dori să punem toate lucrurile la punct, aici — spuse Espinosa. Nu e bine ca urechi indiscrete să asculte ceea ce ne vom spune.

În clipa aceea, ușa se închise îndărătul lui Pardaillan, biblioteca își reluă locul și totul în cabinet redeveni la fel ca la început.

— Luați loc, domnule — îi spuse atunci Espinosa — și să discutăm, dacă nu ca doi prieteni, cel puțin ca doi adversari care se stimează reciproc și doresc să nu devină dușmani.

— Vă ascult, domnule — zise Pardaillan, așezându-se într-un fotoliu.

XIV

CEI DOI DIPLOMAȚI

— Cum se face că un om cu meritele dumneavoastră nu are alt titlu decât cel de cavaler ? îl întrebă brusc Espinosa.

— Am fost numit conte de Margency — răspuse Pardaillan, ridicând din umeri.

— Cum se face că ați rămas un biet gentilom fără stare ?

— Mi-au fost dăruite pământurile și veniturile contelui de Margency... Le-am refuzat. Un înger, da, așa cum vă spun, un înger de bunătate, de devotament, de dragoste sinceră și statornică (Pardaillan era gătuț de emoție) mi-a lăsat moștenire averea lui considerabilă,

domnule, căci ea se ridica la două sute douăzeci de mii de livre. Am dat totul săracilor, fără să-mi opresc măcar o livră.

— Cum se face că un războinic ca dumneavoastră a rămas un simplu aventurier ?

— Regele Henric al III-lea a vrut să facă din mine un comandant al armatelor sale. Am refuzat.

— Cum se face, în sfârșit, că un diplomat ca dumneavoastră se mulțumește cu o misiune ocazională, fără prea mare importanță ?

— Regele Henric de Navara a vrut să facă din mine prim-ministrul său... Am refuzat.

Espinosa păru că stă o clipă să chibzuiască.

„Fiecare răspuns al acestui om este un atac jignitor — își spunea el în gând. Fie, să procedăm, deci, ca și el... Să-l doborâm dintr-o singură lovitură !”

Iar lui Pardaillan, care aștepta liniștit, îi vorbi mai departe :

— Ați făcut bine că ați refuzat. Ceea ce vi se oferea era sub meritele dumneavoastră — spuse el cu un aer convins.

Pardaillan îl privi cu mirare și-i răspuse calm :

— Cred că greșiți, domnule. Tot ce mi s-a oferit era, dimpotrivă, cu mult peste ceea ce putea să-și dorească un biet aventurier ca mine.

Pardaillan nu juca deloc comedia modestiei. Era sincer.

Una din trăsăturile remarcabile ale caracterului său excepțional era să considere drept exagerat de mari recompensele ce i se ofereau pentru serviciile lui cât se poate de reale.

Espinosa nu putea să priceapă cum un om cutezător și conștient de superioritatea lui, așa cum părea să fie cavalerul, se dovedea în același timp un om timid și modest în problemele sufletești.

Crezuse că are de-a face cu un orgolios și că punând accentul pe acest lucru, l-ar putea atrage de partea lui. Reluă deci discuția cu o încetineală calculată :

— Vă ofer titlul de duce, cu rangul de grand de Spania, împreună cu o rentă viageră de zece mii de ducați, ce urmează s-o primiți din veniturile realizate în

Înviitor ; vă mai ofer și un post de guvernator de prim ordin, cu rang de vicerege, depline puteri civile și militare, precum și o alocație anuală de douăzeci de mii de ducați pentru întreținerea casei dumneavoastră ; veți fi numit căpitanul a opt vase s.sub pavilion spaniol și veți primi colierul Ordinului Lânei de Aur... Vă convin aceste condiții ?

— Depinde de ceea ce-mi veți cere să fac în schimbul a ceea ce-mi oferiți — răspuse Pardaillan cu un calm desăvârșit.

— Va trebui să vă puneți sabia în serviciul unei cauze sfinte, să zicem.

— i Domnule — spuse cavalerul simplu și fără nici o lăudăroșenie — nici un gentilom demn de acest nume n-ar șovăi să sprijine cu sabia lui o cauză pe care dumneavoastră o socotiți nobilă și dreaptă. Pentru asta nu e nevoie decât să apelați la sentimentul onoarei sau, mai simplu, la omenie... Păstrați-vă, deci, titluri, rente, onoruri și funcțiuni. Sabia cavalerului de Pardaillan se oferă, dar nu se vinde.

— Cum ? ! exclamă Espinosa uluit. Respingeți oferta pe care v-o fac ?

— O resping — spuse cu răceală cavalerul. Dar accept să mă dăruiesc cauzei de care vorbiți...

— Totuși, drept este să fiți răsplătit !

— Nu vă îngrijiți de asta... Mai bine să vedem care e cauza aceasta nobilă și dreaptă — zise Pardaillan cu aerul său zeflemitor.

— Domnule — răspuse Espinosa, după ce-i aruncă o privire admirativă modestului și pașnicului cavaler — sunteți unul dintre oamenii față de care sinceritatea devine suprema abilitate. Voi merge, deci, drept la țintă.

Espinosa păru că meditează o clipă. „Ei, drăcie ! își spuse Pardaillan. Iată o sinceritate care nu prea pare dornică să iasă singură la lumină !”

— Vă ascultam cu atenție când vorbeați cu regele — continuă Espinosa. fixându-l pe Pardaillan — și am avut impresia că dușmănia ce se pare că i-o purtați se trage mai ales din zelul pe care-l manifestă în reprimarea ereziei. Ceea ce îi reproșați cel mai mult, și vi-l face nesuferit, sunt hecatombele de vieți omenești,, care vă rănesc sensibilitatea, după propria dumneavoastră expresie... E adevărat ?

— Așa e... dar mai e și altceva — spuse cavalerul pe un ton enigmatic.

— Pentru că nu vedeți decât aparențele și nu realitatea însăși, pentru că sunteți izbit de barbaria acestor aparențe, nu mai deslușiți cauza adânc omenească, generoasă, măreață... Chiar prea generoasă și măreață, din moment ce-i scapă din vedere chiar unui spirit superior ca al dumneavoastră, domnule. Dar dacă v-aș explica...

— Explicați-mi, vă rog, nici nu doresc altceva decât să fiu convins... Deși, la drept vorbind, vă va fi destul de greu să mă convingeți că numai din generozitate și din umanitate îi frigeți pe bieții nenorociți care nu doresc altceva decât să-și ducă viața pașnic, fără să facă nici un rău aproapelui lor.

— Tocmai asta mă voi strădui să vă demonstrez — spuse pe un ton solemn Espinosa.

— Pe Dumnezeu ! Sunt curios să văd cum vă veți pricepe să justificați fanatismul religios și prigoana la care dă el naștere — zise Pardaillan cu un zîmbet batjocoritor.

— Fanatism religios ! Prigoană ! exclamă Espinosa. S-ar părea că aceste două vorbe spun totul, explică totul. Să vorbim, deci, despre asta. Am observat din prima clipă, domnule de Pardaillan, că n-aveți nici o religie, nu-i așa ?

— Dacă vă referiți la cult, la doctrină, atunci așa e ; nu am nici o religie.

— Da, în sensul acesta am înțeles și eu — zise Espinosa. Ei bine, domnule, ca și dumneavoastră, și în același fel, n-am nici cu vreo religie... Mărturisirea pe care v-o fac și care ar putea, dac-ar ajunge la urechile altora, să mă ducă la rug, pe mine, marele inchișitor, vă arată îndeajuns de limpede cât e de mare încrederea mea în cinstea dumneavoastră și cât de departe înțeleg eu să împing sinceritatea.

— Domnule — rosti pe un ton grav cavalerul — primiți, vă rog, asigurarea mea că, plecând de aici, voi uita tot ceea ce veți fi binevoit să-mi spuneți.

— Asta o știu prea bine... și de aceea vorbesc fără nici o șovăire și fără nici o prefăcătorie — spuse cu simplitate Espinosa, apoi continuă : Acolo unde nu există religie, nu poate să existe fanatism. Nu există decât aplicarea riguroasă a unui sistem studiat în chip temeinic.

— Fanatism sau sistem, rezultatul este întotdeauna același : distrugerea a nenumărate vieți omenești.

— Cum vă puteți opri la niște raționamente atât de sărace ? Ce înseamnă câteva vieți când e vorba de salvarea și de regenerarea unei rase întregi ? Ceea ce apare în ochii omului de rând drept o persecuție, nu este în realitate decât o vastă și necesară operație chirurgicală... Noi tăiem mădulele gangrenate ca să salvăm capul, ardem plăgile ca să le cicatrizăm... Călăi, așa ni se spune ! Curată nărozie ! Rănitul care simte cum cuțitul chirurgului îi taie nemilos în carne vie urlă de durere și-l înjură pe salvatorul său, pe care-l consideră, de asemenea, drept un călău. Și totuși acesta nu se lasă impresionat de țipetele bolnavului său aflat în delir, își îndeplinește cu calm misiunea, își face pînă la capăt datoria, care constă în terminarea operației binefăcătoare cu toată grija necesară, și-și scapă pacientul adesea fără voia acestuia, și atunci, odată însănătoșit, robust și puternic, operatul nu mai are decât recunoștința pentru cel pe care-l socotea un călău și în care vede acum, când e în stare să judece mai bine lucrurile, ceea ce este el în realitate : un salvator. Noi suntem, domnule, tocmai acești chirurși calmi, nemiloși în aparență, dar în fond umani și generoși. Noi nu ne mai lăsăm impresionați de plîsete, de țipete sau de insulte, după cum nu ne vom lăsa mișcați de manifestările de recunoștință în ziua în care vom fi dus la bun sfârșit operația făcută, adică în ziua în care vom fi salvat omenirea. Ca și acești chirurși, ne urmărim în mod metodic misiunea, ne îndeplinim cu răbdare datoria, fără să ne lăsăm descuși de nimic, iar singura noastră răsplată va fi mulțumirea pe care ți-o dă datoria îndeplinită.

Cavalerul ascultă cu atenție aceste explicații daie de Espinosa cu o căldură care contrasta ciudat cu calmul imperturbabil afectat de el de obicei.

După ce Espinosa isprăvi, cavalerul rămase o clipă gânditor, apoi, ridicându-și capul frumos, spuse :

— Nu mă îndoiesc de sinceritatea dumneavoastră. Dar ați mărturisit că sunteți lipsit de credință religioasă, iar eu știu că medicul de care vorbeați este sincer convins de rezultatele bune ale operației pe care o va face asupra unui trup bolnav. El se poate înșela, dar merită respectul pentru că e sincer... Pe când dumneavoastră, domnule, vă legați de un corp sănătos și, sub pretextul de a-i da o viață nouă, de a-l salva — și mă întreb ce rost are să-l salvați dacă nu e bolnav — vreți să-i aplicați un leac în care nici măcar dumneavoastră nu credeți... Atunci, domnule, mărturisesc că nu mai înțeleg...

— Ca și dumneavoastră — reîncepu Espinosa, plin de o convingere înflăcărată — sunt cu totul lipsit de credința aceea care constă în a te închina orbește vreunei divinități. Ca și dumneavoastră, sunt pătruns de credința care nu urmează decât glasul inimii și al rațiunii. Ca și dumneavoastră, mă simt însuflețit de o dragoste mare, adîncă, dezinteresată, pentru aproapele meu, care m-a făcut să visez la fericirea semenilor. Și de aceea n-am șovăit să-mi închin toată puterea minții și toată energia căutării acestei fericiri, ca să le-o pot oferi. Dar, domnule, încercați să vedeți cîți oameni sunt în stare să înțeleagă ceea ce v-am spus eu... De-abia un număr foarte mic de capete înzestrate de la natură, de-abia câteva suflete mari și sincere... Restul, marea masă, se află în situația aceluși rănit, de care vă vorbeam, căruia medicul trebuie să-i impună operația salvatoare, și care pe moment îl blestemă pe acesta, pentru că nu-i înțelege intențiile, deși îl va binecuvînta mai tîrziu, când va simți cum viața începe din nou să-i curgă prin vine.

— Dar sunteți sigur, domnule, că acționînd astfel realizați fericirea omenirii ?

— Da — răspunse categoric Espinosa. Am meditat îndelung asupra acestor probleme și am judecat lucrurile în adîncimea lor. Am ajuns la concluzia că știința este marele, unicul dușman împotriva căruia trebuie dusă o luptă stăruitoare și nemiloasă, pentru că știința este negarea a tot ce există și pentru că la capătul ei e

moartea, adică neantul, groaza, deznădejdea, oroarea. Oricine se dedică științei sfârșește în mod fatal acolo unde am ajuns eu : la îndoială. Fericirea constă așadar în neștiința cea mai deplină, absolută, pentru că ea apără credința și pentru că numai credința poate face ca momentul de neînălțurat, când totul se încheie, să fie ușor și pașnic. Dacă ai o credință, nu-ți apare totul ca definitiv sfîrșit, iar acel moment de spaimă devine doar o trecere către o viață mai bună. Iată de ce urmăresc fără cruțare pe toți cei ce manifestă idei de independență, pe toți cei ce practică blestemata de știință. Iată de ce vreau să impun omenirii întregi credința pe care eu însumi am pierdut-o : pentru că, fiind sigur că voi muri cuprins de disperare, doresc, în dragostea mea pentru oameni, să le evit lor, cel puțin, îngrozitoarea mea soartă.

— Așadar, le impuneți o viață întregă de constrîngeră, de suferință și nenorocire, ca să le asigurați, ce ?... O clipă de iluzie care va dura cât un suspin !

— Ce importanță are ? Vă rog să mă credeți, momentul e atât de îngrozitor, încât îndulcirea lui nu e plătită prea scump printr-o viață mizerabilă, așa cum îi spuneți dumneavoastră.

Cavalerul îl privi o clipă uimit și indignat, și-i răspuse cu un glas tunător :

— îndrăzniți să vorbiți de umanitate în timp ce urmăriți să-i faceți pe oameni să plătească printr-o întreagă viață de mizerie îndulcirea problematică a unei clipe fugare ! Mie mi se pare că e mai bine să trăiești o viață întreagă fericit, chiar dacă o plătești cu o clipă de groază și de spaimă. Fiți sigur, domnule, că nenorociții cărora doriți să le impuneți înfricoșătoarea tortură numită religie, nu știu prin ce aberație, fericire, v-ar spune și ei ceea ce vă spun și cu, dacă v-ați da osteneala să-i consultați într-o chestiune care-i interesează totuși și pe ei într-o măsură, trebuie să recunoașteți.

— Ei sunt niște copii — răspuse Espinosa cu dispreț. Copiii nu sunt consultați... îi dojenești, și cu asta gata...

— Copii ! Ușor de zis, domnule ! Acești copii au dreptul să vă spună, cu oarecare temei, că dumnea voastră și cei ai duma dumneavoastră sunteți, din nenorocire, nu niște copii nevinovați, ci niște nebuni furioși, care ar trebui să fie omorâți fără milă pentru binele tuturor. La dracu', domnule, cu ce drept vă amestecați ? Lăsați oamenii să trăiască așa cum le place și nu încercați să le impuneți o fericire pe care, dacă greșesc sau nu, ei o consideră o îngrozitoare năpastă.

— Așadar, domnule — răspuse Espinosa, pe tonul lui calm și liniștit — dumneavoastră credeți că fericirea constă în a trăi după cum îți place ?

— Domnule — spuse cu răceală Pardaillan — eu cred că sub masca dumneavoastră de omenie și dezinteresare, dumneavoastră căutați mai presus de orice propria fericire. Ei bine,- această fericire n-o veți găsi în înspăimântătoarea dominație la care visați. De-a lungul drumurilor pe care le-am bătut în cea mai mare parte a vieții mele, am cules idei încetățenite, care ar putea să vă pară ciudate. Și, totuși, suntem câțiva, mult mai numeroși decât se crede, care dorim să avem partea noastră de soare și de viață. Noi socotim că viața ar fi frumoasă dac-am trăi-o ca oameni ce suntem și nu ca niște lupi nesățioși. Și nu vrem să sacrificăm partea noastră de fericire pentru pofta unui pumn de ambițioși cu titlul de regi, prinți sau duci. De aceea vă spun : nu vă ocupați atâta de alții, trăiți-vă viața așa cum este ; luați din ea tot ce se poate lua în această scurtă trecere. Iubiți soarele și stelele, căldura verii și zăpezile iernii, iubiți mai cu seamă dragostea, care este însuși omul. Dar lăsați ca fiecare să-și ia partea ce i se cuvine. Iată unde veți afla fericirea... în orice caz, sunteți spaniol, rămâneți spaniol și lăsați-ne pe noi să ne descurcăm cum vom putea... Nu încercați să veniți și să ne impuneți înspăimântătoarele dumneavoastră idei... Va fi mai bine pentru noi... și pentru dumneavoastră.

— Fie — răspuse Espinosa, fără să se arate supărat — n-am reușit să vă conving. Dar dac-am dat greș când a fost vorba de generalități, poate că voi avea mai mult noroc într-un caz particular, pe care vreau să vi-l supun.

— Spuneți ce-aveți de spus — făcu Pardaillan, tot rezervat.

— Domnul.? — rosti Espinosa fără pic de ironie — dumneavoastră, care sunteți un viteaz, gata oricând să trageți sabia pentru cel slab împotriva celui puternic, ați putea refuza să sprijiniți cu sabia dumneavoastră o cauză dreaptă ?

— Asta depinde, domnule — răspuse cavalerul netulburat. Ceea ce vi se pare dumneavoastră n'obil și drept poate să-mi pară mie josnic și mîrșav.

— Domnule — spuse Espinosa privind-l drept în față — ați fi în stare să lăsați să se comită, la rece, o crimă sub ochii dumneavoastră, fără să încercați să interveniți în favoarea victimei ?

— Nu, desigur !

— Ei bine, domnule — spuse apăsător Espinosa — e vorba de a împiedica o crimă.

— Cine ar urma să fie victima ?

— Regele Filip — zise Espinosa cu o sinceritate impresionantă.

— Pe dracu', domnule ! exclamă Pardaillan, arbo-rând din nou zîmbetul lui batjocoritor. Mi se pare, totuși, că maiestatea sa este în măsură să se apere !

— Da, într-o situație normală. Nu însă în acest caz cu totul special. Maiestatea sa se află legat de mâini și de picioare în fața loviturilor ce-l amenință.

— Vă rog să fiți mai lămurit, domnule — zise cavalerul, cuprins de curiozitate.

— Un om, un ambițios, a jurat să-l ucidă pe rege. Și-a pregătit trădarea îndelung și temeinic. La ora asta e gata să lovească, iar noi nu putem face nimic împotriva acestui mizerabil, pentru că el și-a câștigat, cu o diabolică dibăcie, dragostea întregii Andaluzii, astfel că, ucigându-l, sau numai încercând să-l arestăm, am risca să provocăm o răscoală de néinvins. Pentru a pune mâna pe el și pentru a-l salva pe rege, va trebui să lovim în mii de piepturi ce se vor ridica între omul acesta și noi. Regele nu este ființa sângheroasă pe care o credeți dumneavoastră și preferă să se lase în paza Domnului și să înfrunte moartea, decât să pedepsească o mulțime de nevinovați, scoși din minți prin mașinațiile acestui ambițios. Dar noi, care avem sfînta datorie de a veghea asupra zilelor maiestății sale, noi căutăm mijlocul de a opri mâna criminală înainte de a-și duce crima la îndeplinire, și fără să dezlănțuim furia poporului. De hac

vă întreb dacă doriți să împiedicați această crimă monstruoasă.

— E de la sine înțeles — spuse Pardaillan, încercând să deslușească, din glasul și din chipul marelui inchiuzitor, adevărul — că, deși regele nu-mi este deloc simpatic, n-aș putea să asist nepăsător la o crimă, ci aș împiedica-o, dac-ar depinde de mine.

— Dacă așa stau lucrurile — rosti cu însuflețire Espinosa — regele e salvat, iar viitorul dumneavoastră e asigurat !

— Viitorul meu este oricum asigurat, deci nu vă ocupați de el — răspuse ironic cavalerul, chibzuind adânc. Mai bine explicați-mi cum aș putea să îndeplinesc singur ceea ce sfântul dumneavoastră oficiu nu poate realiza, cu toată forța extraordinară ce-i stă la dispoziție.

— E foarte simplu. Presupuneți că omul nostru este împiedicat să săvârșească asasinatul printr-un accident, astfel încât nimeni să nu ne poată acuza că am fi amestecați în vreun fel. Regele este salvat fără riscul unor tulburări, ceea ce este esențial.

— Doar nu vă închipuiți că am să-I omor eu ! făcu Pardaillan pe un ton înghețat.

— Nu, firește că nu — îl asigură Espinosa. Dar dumneavoastră puteți să vă luați la ceartă cu el și să-l provocați la luptă dreaptă, acela este viteaz. Dar sabia dumneavoastră este invincibilă. Deznodământul ciocnirii e garantat; moartea sigură a adversarului dumneavoastră. Cât despre mulțime, ea nu se va răzvrăti din pricină că un străin s-a luat la hartă cu El Torero, punând capăt, printr-o nefericită lovitură de sabie, carierei acestui prea dinamic personaj... E tocmai accidentul banal de care vă vorbesc.

„Am ghicit ! își spuse Pardaillan. E o mișelie împotriva aceluiași prinț nenorocit, iar acest popă își închipuie că eu voi accepta să execut lovitură !”

Și, zburându-și mustața, îl întrebă :

— Ați spus El Torero ?

— Da — răspuse Espinosa cu un început de neliniște. Aveți, oare, motive personale ca să-l cruțați ?

— Domnule — zise Pardaillan cu un aer glacial și fără să răspundă la întrebare — aș putea să vă spun că toată istoria asta cu complotul împotriva vieții regelui nu e decât o poveste născocită de la un cap la altul... însă mă voi mulțumi să vă spun doar că, de fapt, îmi propuneți un asasinat în lege, la care eu nu vreau să devin complice.

— De ce ? întrebă Espinosa cu un glas mios.

— Păi — răspuse Pardaillan din vârful buzelor — mai întâi pentru că un asasinat este o acțiune josnică și mîrșavă, iar faptul că ați îndrăznit să-mi faceți această propunere, că m-ați crezut în stare s-o accept, constituie o insultă gravă, pe care ar trebui să vi-o vâr înapoi pe gât, dacă nu mi-aș aminti că n-a trecut multă vreme de când mi-ați cruțat zilele, renunțând să mai folosiți pe asasinii pe care i-ați pus să mă înconjoare. Dar luați aminte ! Răbdarea n-a fost niciodată una dintre virtuțile mele, iar propunerile jignitoare pe care mi le faceți de vreo oră încoace mă îndeamnă să mă consider dezlegat de obligațiile pe care cred că le am față de dumneavoastră. Dar întrucât s-ar putea să nu înțe- ' legeți aceste explicații, mă și mir că mă simt silit să vi le dau, și vă avertizez că don Cezar se numără printre prietenii mei. Și dacă e să vă dau un sfat, dumneavoastră și stăpînului dumneavoastră, e să nu încercați să-i cășunați neplăceri acestui tânăr.

— De ce ? întrebă Espinosa pe același ton blînd.

— Pentru că pe mine mă interesează soarta lui și pentru că nu vreau să se atingă cineva de el — răs-punse cu răceală Pardaillan, și se ridică să plece.

Espinosa zîmbi galben și, ridicându-se și el, spuse :

— Constat cu părere de rău că nu suntem făcuți să ne înțelegem.

— Mi-am dat seama din prima clipă... și chiar i-am spus-o stăpînului dumneavoastră — făcu Pardaillan, fără să schimbe tonul.

— Domnule — zise Espinosa impasibil — mi-am dat cuvântul meu că veți părăsi nevătămat palatul. Dacă-mi țin cuvântul, e pentru că sunt sigur că o să vă regăsesc și atunci vă voi zdrobi fără cruțare, căci dumneavoastră reprezentați o piedică în calea unor planuri

făurite pe îndelete și cu migală... Plecați, deci, domnule, și păziți-vă bine !

Pardaillan îl privi drept în față și-i spuse, fără fanfaronadă, cu ochii strălucitori și cu o siguranță impresionantă :

— Păziți-vă dumneavoastră, domnule, căci și eu mi-am propus să dau, peste cap aceste planuri fără pe îndelete și cu migală, iar când făgăduiesc ceva, îmi țin întotdeauna făgăduiala.

Și ieși cu un pas hotărît și sigur, urmărit cu privirea de Espinosa, care zîmbea straniu.

PLANUL FAUSTEI

Ponte-Maggiore îl trase pe Montalta în afara Alcazarului. Fără să scoată o vorbă, îl duse pe malurile aproape pustii ale Guadalquivirului, nu departe de Turnul Aurului, post înaintat la intrarea în oraș.

Un călugăr, care părea cufundat într-o adîncă meditație, mergea la cîțiva pași în urma lor și nu-i pierdea din ochi.

Când Ponte-Maggiore ajunsese pe mal, își roti privirile și, nevăzînd pe nimeni, se opri locului, se proțăpi în fața lui Montalta și, gîfîind, i se adresă :

— Ascultă, Montalta, aici, ca și la Roma, te întreb pentru ultima oară : Vrei să renunți la Fausta ?

— Niciodată ! răspuse Montalta cu o hotărîre sumbră.

Fața lui Ponte-Maggiore se schimonosi, iar mâna i se încleșta pe mânerul pumnalului. Dar, făcînd un efort supraomenesc, se stăpîni și puse din nou întrebarea, pe un ton aproape rugător :

— Fără să renunți la ea, ai putea cel puțin s-o părăsești... pentru moment. Ascultă-mă... eram prieteni, Montalta, am putea să redevenim... Dacă ai vrea, am putea pleca, ne-am putea reîntoarce împreună în Italia. Știi că papa e bolnav ? Unchiul tău e foarte bătrîn, istovit... E de temut un deznodământ fatal și amîndoi avem un

interes capital să ne aflăm la Roma în momentul când se va produce acest deznodământ : tu, Montalta, pentru tine însuși, căci erai menit să-i urmezi lui Sixt ; iar eu, pentru unchiul meu, cardinalul de Cremona.

La vestea bolii lui Sixt al V-lea, Montalta nu-și putu reține o tresărire. Fiara fusese totdeauna ținta visurilor lui ambițioase. Se trezi dintr-o dată prins între dragoste și ambiție. Și trebuia să aleagă pe loc : sau să alerge la Roma pentru a căuta să pună mâna pe coroana pontificală și să se îndepărteze de Fausta, să n-o mai

vadă, s-o piardă, poate, pentru todeauna ; sau să rămână lângă Fausta și să renunțe la ambițiile sale. Refuzînd cu în-dîrjire, spuse fără să șovăie :

— Mîniți, Sfondrato ! Ca și mine, puțin îți pasă de moartea papii și de urmașul lui... Ceea ce vrei, este să mă-ndepărtezi de ea !

— Ei bine, da, e adevărat ! mîrii Ponte-Maggiore. Gîndul că trăiesc departe de ea, în timp ce tu poți s-o vezi, să-i vorbești, s-o iubești... poate chiar să te faci iubit... gîndul acesta mă scoate din fire, vîd roșu și am o poftă nebună să ucid!... Trebuie să pleci, să vii cu mine !... N-o voi vedea niciodată, dar nici tu n-ai s-o mai vezi... Aș scăpa, cel puțin, de chinul acesta înfricoșător, care, pînă la urmă, mă va face să-mi pierd mințile !

Montalta ridică furios din umeri și, cu un glas surd, răspunse :

— Nebunile ! Nu pot să trăiesc fără ea, așa cum nu pot să trăiesc fără să respir... S-o părăsesc !... Ar fi ca și cum mi-ați cere viața !...

— Atunci mori ! mugi Ponte-Maggiore, năpustin-du-se cu sabia în mână.

Montalta se feri printr-un salt înapoi și, scoțînd și el repede sabia din teacă, pară lovitura fără să se clin-tească. Săbiile li se încrucișară, gardă lângă gardă.

Amândoi erau de forță egală, amândoi erau însuflețiți de aceeași ură de moarte, de aceeași dorință aprigă de a ucide.

Timp de câteva secunde avu loc, sub soarele arzător, o luptă îndîrjită ; lovituri fulgerătoare, urmate de parări rapide, sărituri de tigru curmate de fandări

bruste, totul fiind însoțit de înjurături, blesteme și insulte. Nici unul din combatanți nu se arătă vreo clipă mai presus de celălalt.

În sfârșit, Ponte-Maggiore, după câteva fente abile, se încorda brusc și sabia lui se înfipse. În umărul adversarului, în clipa când se ridică, triumfător, cu un chiot de bucurie, Montalta, adunându-și toate puterile, îl străpuse cu sabia. Amândoi bătură o clipă aerul cu mâinile, apoi căzură grămadă. Atunci, din colțul întune cos unde se pitise, apărură călugărul, care se apropie de cei doi răniți, îi privi o clipă fără nici o emoție, și se îndreptă spre Turnul Aurului, în care pătrunse printr-o ușă dosnică, ce se deschise fără zgomot, când bătu el într-un anumit fel.

După câteva secunde reapăru, dînd dispoziții altor călugări. Aceștia apucară târgile pe care fuseseră întinși cei doi, în stare de leșin, și le duseră în turn cu mare atenție.

Montalta, mai puțin grav rănit, își reveni cel dintîi. Se trezi într-o cameră pe care n-o cunoștea, culcat pe un pat moale, cu perdelele trase cu grijă. La căpătîi, o măsuță pe care se aflau îngrămădite alifii, medicamente, feșe ; de partea cealaltă a mesei era alt pat cu perdelele complet trase. Iar între cele două paturi călugărul mergea de colo-colo, cu pași mărunți și catifelati, măcina niște ingrediente misterioase într-un vas mic de marmură albă, turna tot felul de lichide tainice, minuțios dozate, prepara cu o grijă meticuloasă un soi de pomadă negricioasă de la care aștepta parcă minuni, judecînd după satisfacția ce i se citea pe față.

Cînd călugărul își dădu seama că rănitul trebuie să se fi trezit, se apropie de pat, dădu la o parte perdelele și, cu un glas blînd, în care se simțea respectul, întrebă :

— Cum se simte eminența voastră ?

— Bine — răspunse Montalta cu o voce slabă.

Cu zîmbetul medicului care constată că totul decurgea normal, potrivit prevederilor sale, călugărul îi spuse :

— Eminența voastră va fi pe picioare în câteva zile, dacă nu va comite cumva vreo imprudență gravă.

Montalta ardea de dorința de a întreba ceva. Spera să-l fi omorît pe Ponte-Maggiore, dar nu îndrăznea să pună o asemenea întrebare. În clipa aceea se auzi un geamăt. Călugărul se repezi și dădu la o parte perdelele celui de-al doilea pat, de unde venise geamătul.

„Hercule Sfondrato ! își spuse Montalta. Așadar, nu l-am ucis V

Și pe fața-i schimonosită se așternu o expresie de furie și de ură.

Cît despre Ponte-Maggiore, primul lucru pe care-l zări fu figura palidă a lui Montalta și în ochii lui se citea acum aceeași ură provocatoare.

În acest timp, călugărul-medic lucra de zor. Cu o remarcabilă pricepere și îndemănare, obloji rana cu un strat gros din pomada pe care tocmai o preparase și, ridicîndu-i bolnavului capul, cu nenumărate precauțiuni, îi dădu să soarbă dintr-un elixir. Imediat, pe fața lui Ponte-Maggiore se observă o înviorare, iar călugărul, așezîndu-i capul la loc pe pernă, murmură :

— Și, mai ales, domnule duce, nu mișcați... Cea mai mică mișcare vă poate fi fatală.

„Duce ! își spuse Montalta. Intrigantul ăsta a reușit, așadar, să-i smulgă unchiului meu titlul la care rîvnea de atîta vreme !”

Sub efectul binefăcător al oblojelilor făcute cu îndemănare și al puternicelor leacuri întăritoare administrate de către călugăr, cei doi răniți își reveniră complet și începură să-și arunce priviri furioase, pline de amenințări. Iar călugărul, care-i privea cu atenție, își spunea :

„Sfîntă Fecioară ! Dacă-i las singuri doar un minut, sunt în stare să se arunce unul asupra altuia și să strice într-o clipă tot efectul îngrijirilor ce le-am dat cu atîta răbdare.”

Se îndreptă repede spre o încăpere alăturată, unde aștepta un călugăr, cufundat în rugăciune și în meditație... Cel puțin așa părea. Călugărul-medic îi spuse acestuia câteva cuvinte în șoaptă și se întoarse în grabă să-și reia locul între cei doi bolnavi, gata să intervină la cel mai mic gest suspect.

Peste câteva clipe intră în încăpere un bărbat și se apropie de călugărul-medic, care se înclină respectuos, în timp ce Montalta și Ponte-Maggiore, recunoscîndu-] pe noul venit, murmurară cu o spaimă surdă :

— Marele inchișitor !

Espinosa îi adresa o întrebare mută medicului, care răspunse printr-un gest liniștitor, adăugând în șoaptă :

— Sunt salvați, monseniore !... Dar priviți-i... mă tem să nu se năpustească unul asupra celuilalt și să nu se ucidă între ei !

Marele inchișitor își aținti asupra fiecăruia, pe rând, o privire scormitoare și făcu un gest poruncitor. Călugărul se înclină adânc și se retrase numai de cât cu pașii lui vătuiți.

Espinosa luă un scaun și se așeză între cele două paturi, cu fața la cei doi răniți pe care-i ținea sub privirea lui dominatoare.

— Așa, va să zică — începu el pe un ton calm — ce sunteți voi, copiii sau bărbați ?... Sunteți zdraveni la cap sau nebuni de legat ?... Cum ! Dumneata, cardinal de Montalta, și dumneata, duce de Ponte-Maggiore, care sunteți socotiți oameni superiori, capabili să-și stăpânească pasiunile !... Și ce pasiune ?... Gelozia oarbă și prostească...

Și cum din amândouă paturile se auzi un mârșit surd de protest, Espinosa repetă cu hotărâre :

— Am spus : prostească... îmi mențin afirmația !... Cum, nu vedeți oare nimic ? Neghiobi ce sunteți ! În timp ce voi vă sfișiați unul pe celălalt, cine va câștiga ? Cine ?... Pardaillan !... Pardaillan oare e cel iubit ! Pardaillan care, datorită orbirii voastre prostești, va reuși să v-o smulgă pe Fausta, în timp ce voi veți fi foarte ocupați să vă mușcați unul pe altul și să vă sfișiați între voi ! Ce-o să-și mai bată joc de voi atunci, și pe bună dreptate !

— Ajunge ! Ajunge, monseniore ! gemu Ponte-Maggiore, în timp ce Montalta, cu ochii injectați, își strângea pumnii cu furie.

Marele inchișitor continuă pe un ton și mai aspru, și mai poruncitor :

— În loc să vă aruncați unul asupra altuia ca două fiare dezlănțuite, uniți-vă forțele și ura, în numele lui Cristos ! Ele nu pot fi niciodată prea mari când e vorba de lupta pentru distrugerea dușmanului vostru comun. Atacați-l fără încetare și fără să-i dați răgaz, pînă ce-l veți birui ! Pînă ce-l veți face să gîfîie și să horcăie sub loviturile voastre unite... Și atunci după ce-l veți fi ucis, veți avea timp să vă omorîți unul pe altul, dacă nu ajungeți cumva, între timp, la vreo înțelegere.

Montalta și Ponte-Maggiore se priviră șovăitori și înspăimântați. Nici unul dintre ei nu se gândise la această soluție, care era, totuși, logică.

— E drept ceea ce spuneți, monseniore ! murmură Montalta.

— Credeți în mod sincer că numai de Pardaillan trebuie să vă temeți ?

— Da — gemură cei doi răniți.-

— Ați vrea cu adevărat să-l distrugeți, să-l vedeți cum moare, încet și fără nici o speranță ?

— O, mi-aș da tot sângele în schimbul acestei clipe !

— Ei bine, atunci fiți prieteni și aliați. Jurați să vă ajutați unul pe altul. Jurați să mergeți mână în mână pînă ce Pardaillan va fi mort ! Jurați pe Cristos ! adăugă Espinosa întinzîndu-le crucea lui pastorală.

Iar cei doi dușmani, împăcați în ura lor comună împotriva rivalului preferat de către femeia iubită, puseră mîna pe cruce și mîrșiră într-un singur glas : '— Jur !

— Bine — spuse Espinosa cu gravitate — iau act de jurămîntul vostru. Vă veți recăpăta independența când vă veți fi descotorosit de dușmanul vostru și atunci veți fi liberi să vă sfișiați unul pe celălalt, dacă țineți neapărat la asta. Dar pînă atunci, alianță ofensivă și dațivă împotriva lui Pardaillan !

— împotriva lui Pardaillan ! Am jurat, monseniore !

— Cardinale Montalta — spuse Espinosa ridicîndu-se să plece — dumneata ești rănit mai puțin grav decât ducele de Ponte-Maggiore ; țî-l las în grijă. Nu e de pierdut nici o clipă, domnilor ; trebuie să vă puneți pe picioare cât mai repede cu putință. Gîndiți-vă că aveți de-a face cu un luptător strașnic, care nu-și pierde vremea, în timp ce voi stați, aci, țîntuiți, din propria voastră vină. La revedere, domnilor !

Și Espinosa ieși, cu pasul lui rar și apăsat.

Conform promisiunii marelui inchișitor, Fausta, escortată de Saint-Maline, Montsery și Chalabre, părăsise Alcazarul cu toate onorurile convenite rangului ei.

Faustei îi plăcea ca peste tot pe unde trecea să se înconjoare de un lux nemaipomenit. În acest scop, arunca pumni de aur în dreapta și-n stînga, fără nici o socoteală. Pentru această femeie extraordinară, luxul nu era un simplu și vulgar viclesug al unei cochete dornice să creeze uluitoarei sale frumuseți un cadru strălucitor de care s-ar fi putut lipsi. Luxul orbitor cu care se înconjura făcea parte dintr-un sistem, ce-i drept cam teatral, studiat însă cu toată priceperea. Era ca un fel de punere în scenă, strălucitoare, menită să izbească imaginația celor ce se apropiau de ea, oameni importanți sau mărunți, și să-i pună în valoare frumusețea.

La "Sevilla, Fausta își aranjase de cum sosise o locuință somptuoasă, în care adunase mobilă scumpă, tapete scilipitoare, bibelouri rare, pînze ale celor mai vestiți maestri ai vremii, la procurarea cărora nu făcuse nici un fel de economie, pentru ca vizitatorul, uluit, să fie adînc impresionat. Litiera ei o conduse către această locuință.

Odată reîntoarsă acasă, cameristele o dezbrăcară -de fastuoasa ei ținută de curte, pe care o îmbrăcase în vederea vizitei sale la Filip al II-lea și o îmbrăcară într-o rochie de în bogată și fină, simplă și de un alb imaculat. înveșmîntată astfel, se retrase în dormitor, încăpere unde nu pătrundea nimeni și care contrasta în mod ciudat, prin simplitate, cu minunățiile din jur.

Acolo, sigură că nici o privire indiscretă nu putea s-o iscodească, scoase din sân declarația lui Hernie al III-lea, pe care Espinosa fusese cât pe-acî să i-o smulgă, o privi cîtva timp cu un aer gînditor, apoi o încuie într-o cutioară cu închișătoare secretă, pe care o puse într-o despărțitură ascunsă în fundul unui cufăr de stejar masiv, ferecat cu două rînduri de lacăte complicate.

— Cutia asta nu poate fi găsită decât dacă spargi lacătele — murmură ea.

După ce-și luă aceste măsuri de precauție, se așază și se cufundă în gânduri, fără a-și pierde expresia aceea de calm maiestuos pe care o datora unui îndelung exercițiu.

„Așadar, l-am întâlnit pe Pardaillan la Filip și întâl-nirea asta a fost de ajuns ca să mă facă să mă poticnesc iar ! Era cât pe ce să fiu prinsă și jefuită de către marele inchiuzitor !”

Și, cu un surâs inefabil, gândi mai departe : „E drept că însuși Pardaillan a venit să mă salveze!... De ce ?... Oare mă iubește fără să-și dea seama ? Omul acesta face unele gesturi care mă zăpăcesc pînă și pe mine !...”

Și, cu o expresie înfricoșătoare, continuă :

„E drept că dacă Espinosa este așa cum mi-l închipui, Pardaillan va plăti cu viața gestul său cavaleresc. Dar oare Espinosa va îndrăzni să se folosească de cursa pe care i-a întins-o cu atîta dibăcie ? Nu e sigur. Diplomația acestui preot e înceată și întortocheată. Numai eu cutez să vreau ceva cu adevărat și știu să merg direct la țintă... El de asemenea !... De ce nu vrea sau nu poate el să fie de partea mea ?... Câte n-am face noi dac-am fi uniți ! De ce nu sunt eu bărbat, ca să văd tot universul plecat la picioarele mele ? ! Dar nu sunt decât o biată femeie, iar pentru că nu mi-am putut smulge din inimă această iubire, cauza pierzaniei mele, voi lovi în cel pe care-l iubesc și de data aceasta voi lua asemenea măsuri de prevedere, încât nu-mi va mai scăpa. E în joc propria mea existență : ca să trăiesc eu, trebuie ca Pardaillan să piară !”

Amintindu-și de Filip al II-lea, gândurile ei apucară pe un alt făgaș :

„Mi s-a părut că i-am produs regelui o adîncă impresie... Fi-va ea trainică ? Speram să-l uluiesc prin superioritatea concepțiilor mele, dar se pare că numai frumusețea mea l-a impresionat pe acest bătrîn orgolios.

Ei bine, fie ! Amorul e și el o armă ca oricare tuu < și cu ajutorul lui poți să mâni un bărbat... mai ales cînd vârsta l-a făcut mai slab... Aș fi preferat altceva, dar n-am de ales”.

Și, revenind la gândurile ei cele mai adînci :

„Toate întîlnirile cu Pardaillan îmi sînt fatale... Dacă Pardaillan se mai întîlnește cu Filip, dragostea regelui se va stinge tot atît de repede pe cît s-a aprins. De ce ?... Cum ?... Nu-mi dau seama. Dar așa va fi, cu siguranță... Trebuie, deci, ca Pardaillan să moară !...”

Deodată, își aminti de ceva : „Myrthis !... Unde poate fi Myrthis în clipa asta ? Dar fiul meu ?... Fiul lui!,,. Acum trebuie să fie în Franța. Cum să-i regăsesc ?... Pe cine să trimit în căutarea acestui copil, copilul meu ! Zadarnic, nimeni nu mi se pare destul de sigur, destul de devotat... Fiu al lui Pardaillan !... Dacă tatăl tău nu te cunoaște, dacă mama ta te părăsește, ce vei ajunge?... Ce se va întîmpla cu tine ?...”

Multă vreme rămase ea așa, dusă pe gânduri, făcînd tot felul de planuri. În cele din urmă, cu o hotărîre nestrămutată, ieși din camera ei și intră într-un salon mobilat cu un lux rafinat.

Chemîndu-l pe intendent, îi dădu instrucțiuni și-) întrebă :

— Domnul cardinal Montalta e aici ?

— Eminența sa nu s-a întors încă, doamnă.

Fausta își încruntă sprîncenele și rămase pe gânduri.

„Dispariția aceasta e stranie... Montalta m-o fi trădat ? Nu cumva i s-a întins, mai curînd, o cursă ?... Trebuie să fie Inchiuziția la mijloc... Am să mă mai gîndesc”.

Și, cu glas tare, întrebă :

— Dar domnii de Saint-Maline, de Chalabre și de Montsery ?

— Domnii aceștia sînt împreună cu domnul Bussy-Leclerc, care vă cere favoarea de a fi primit.

Fausta se gîndi o clipă, apoi porunci :

— Introduceți pe domnul Bussy-Leclerc împreună cu gentilomii mei.

După ce intendentul ieși, Fausta se așază într-un fotoliu monumental și somptuos ca un tron. luîndu-și una din acele atitudini pline de farmec și de grație, al căror secret îl cunoștea numai ea.

După cîteva secunde, cei trei „oșteni” se înclinară respectuos înaintea ei, în timp ce Bussy, cu acea galanterie obișnuită în sălile de arme și pe care el o socotea irezistibilă, își debită complimentele :

— Doamnă, am onoarea să depun la picioarele strălucitoarei dumneavoastră frumuseți preasmeritele omagii ale celui mai pasionat dintre admiratori.

Spunînd acestea, se așază, își răsuci mustața și așteptă să vadă efectul vorbelor sale galante. Ca întot-”deauna, superba lui siguranță se prăbuși jalnic în fața rînirii reci a Faustei, care, cu un zîmbet fugar, plin de dispreț, îi răspunse :

— Bine ați venit, domnule.

Și imediat, fără să se mai ocupe de el, se adresă celorlalți, cu surâsul acela fermecător și cu glasul acela cald și mîngîietor, care-i cucerea chiar și pe cei mai îndărătnici :

— Domnilor, luați loc. Avem de discutat. Domnule Bussy-Leclerc, nu sunteți de prisos.

Cei patru gentilomi se înclinară în tăcere și luară loc în niște fotolii așezate în jurul unei mese, care-i despărțea de prințesă.

— Domnilor — continuă Fausta, adresîndu-se în mod deosebit „oștenilor” săi — ați avut bunăvoința să purcedeți din inima Franței ca să-mi aduceți asigurarea devotamentului și sprijinul vitezelor dumneavoastră spade. Mi se pare că a venit momentul să apelez la acest devotament. Mă pot bizui pe dumneavoastră ?

— Doamnă — răspunse Saint-Maline — vă aparținem în întregime.

— Pînă la moarte ! adăugă Montsery

— Ordonăți ! rosti simplu Chalabre. Fausta le mulțumi, încuviințînd din cap și continuă :

— Înainte de toate, aș dori să stabilesc limpede condițiile dumneavoastră de angajare.

— Condițiile pe care ni le-ați oferit ni se par foarte acceptabile, doamnă — spuse Saint-Maline.

— Ce venit vă aducea slujba pe care o aveți la Henric de Valois ? întrebă Fausta zîmbind.

- Maiestatea sa ne dădea două mii de livre pe an.
- Fără să punem la socoteală hrana, locuința, îmbrăcămintea.
- Plus gratificațiile și ceea ce mai pica.
- Era cam puțin — spuse Fausta.
- Domnul Bussy-Leclerc ne-a oferit dublu în numele dumneavoastră, doamnă.
- Domnul Bussy-Leclerc s-a înșelat — zise cu răceală Fausta, și sună dintr-un clopoțel.

La această chemare, intendentul intră, ducând cu el trei saci dolofani. Fără să spună un cuvânt, el salută cu gravitate, puse sacii pe măsuță, salută din nou, și dispăru.

Cei trei spadasi cântăriră sacii din ochi și se priviră unii pe alții cu zîmbete pline de încântare.

– Domnilor — spuse Fausta — în fiecare sac sunt câte trei mii de livre... E primul sfert din plata care socotesc eu că vi se cuvine... fără a pune la socoteală hrana, locuința și îmbrăcămintea... și nici gratificațiile și ceea ce o să mai pice.

Cei trei rămaseră buimaci. Totuși, Saint-Maline exclamă, nu fără demnitate :

– E prea mult, doamnă... mult prea mult ! Ceilalți doi încuviințară din cap, în timp ce mângâiau din ochi sacii dolofani.

– Domnilor — reluă Fausta zîmbind mereu — ați fost în serviciul regelui. Iată-vă în serviciul unei principese care poate că într-o zi va fi din nou regină... dar care deocamdată nu e. Pentru dumneavoastră e un fel de decădere... vă datorez deci o compensație.

Și, arătând spre saci, adăugă :

– Luați, deci, fără șovăire, ceea ce vi se oferă din toată inima.

– Doamnă — spuse cu căldură Montsery, care era cel mai tânăr — vă rog să credeți că n-am șovăit nici o clipă să fim în serviciul principesei Fausta, în loc să ne punem în slujba celui mai de seamă rege de pe pământ.

– Chiar fără nici o compensație ! adăugă Saint-Maline, făcând să dispară unul din cei trei saci.

– Și fără nimic pe deasupra ! spuse Chalabre la rândul său, ascunzînd cu un gest rapid al doilea sac.

Iar Montsery, ca să nu rămână mai prejos, puse mîna pe ultimul sac și spuse :

– Mă supun dorinței dumneavoastră, doamnă. Manevra asta fusese executată cu atîta repeziciune

și cu un aer plin de atîta nevinovat dezinteres, încât Bussy-Leclerc, martor tăcut și indiferent, nu-și putu stăpîni un zîmbet.

Fausta, în schimb, nu zîmbi.

– Va trebui însă să luptați, domnilor ! le spuse ea. Cei trei ciuliră urechile.

– La, sfârșitul luptei veți mai primi încă o dată pe atîta.

Cei trei se ridicară imediat în picioare.

– Ura pentru Fausta ! Ne vom bate ! Pe toți dracii ! Pe măruntaiele papii ! strigară toți trei ca electrizați.

Atunci, Fausta, luîndu-și deodată un aer foarte grav, le dezvălui obiectivul luptei.

– E vorba de Pardaillan.

„Vai ! își spuse Bussy. Și eu care mă întrebam : Cu prețul cărui atac mortal poate fi plătită această generozitate, mai mult decât regească?”

Entuziasmul celor trei spadasi pieri pe loc. Fețele lor vesele căpătară o expresie de groază, devenind întunecate și neliniștite ; zîmbetul le îngheță pe buzele strânse, iar privirile li se îndreptară spre colțurile întunecoase ale încăperii, ca și cum s-ar fi așteptat ca de acolo să-l vadă apărînd pe omul căruia ajungea să-i fie rostit numele ca să-i înspăimînte.

– Tot vi se mai pare că serviciul vostru e prea scump plătit ? întrebă Fausta fără ironie.

Cei trei bărbați dădură din cap.

– Din moment ce e vorba de Pardaillan, nu. la dracu'. nu e prea scump !

– Ei, dar ce e ? Șovăiți ? mai întrebă Fausta, de data aceasta pe un ton înghețat.

– Nu, pe toți dracii... Dar Pardaillan... Blestemată afacere ! Doamnă, avem de ce șovăi !

– Știți oare că înfruntăm riscul de a nu cheltui niciodată bănuții care zornăie așa de plăcut în sacul ăsta ?

Fausta le răspunse pe același ton înghețat :

– Hotărîți-vă, domnilor !

Coborîndu-și instinctiv glasul, ca și cum cel a cărui moarte o puneau la cale ar fi fost de față și i-ar fi auzit, Saint-Maline spuse :

– E vorba deci de a...

Și cu un gest teribil de grăitor, își tălmăci gândul.

La fel de energică și de hotărîită, cu un dispreț abia perceptibil, Fausta rosti cu glas tare ceea ce asasinul plătit nu îndrăznise să spună :

– Pardaillan trebuie ucis !

Cei trei șovăiră o clipă și se sfătuiră din priviri. Apoi, redobîndindu-și obișnuita nepăsare, ridicară din umeri, ca pentru a se lepăda de orice scrupul și de orice teamă :

– Ei și ! Mai la urma urmei, nu-i decât un om ca oricare altul ! se sumeți Saint-Maline.

– Cu toții suntem muritori ! anunță sentențios Cha-labre, atingînd ușor cu vârful degetului tășul pumnalului.

– Începusem să ruginim ! constată Montsery, întin-zîndu-și brațele și făcînd să-i trosnească încheieturile.

Și toți trei strigară, arătîndu-și colții ca niște bulldogi, gata să muște :

– Împotriva lui Pardaillan !

Fausta zîmbi. Și, odată sigură de cei trei, se întoarse spre Bussy :

– Domnul Bussy-Leclerc se crede un senior prea important ca să intre în serviciul principesei Fausta ?

— Doamnă — răspunse cu însuflețire Bussy — vă rog să credeți că m-aș simți deosebit de onorat să intru în serviciul dumneavoastră.

— în lupta împotriva lui Pardaillan, sprijinul unei săbii ca a dumneavoastră ar fi deosebit de prețios. Stabiliți-vă singur condițiile. Oricare ar fi ele, le primesc.

Bussy-Leclerc se ridică brusc. Cu un gest violent își trase sabia și, pe un ton furios, strigă :

— Doamnă, ca să am bucuria de a înfige sabia așa în pieptul lui Pardaillan, mi-aș da, fără să șovăi nici o clipă, nu numai averea, pînă la ultima lăscăie, dar chiar sângele, pînă la ultima picătură... Aveți, deci, tot sprijinul meu... Dar, vă rog să înțelegeți că n-ar putea să fie vorba între noi nici de bani, nici de vreun angajament, mai întii pentru că bucuria de a-mi potoli ura îmi ajunge pe deplin, și apoi pentru că sunt hotărît să-l consider drept dușman și să-l tratez astfel pe oricine ar încerca să se pună între Pardaillan și mine. Dacă aș fi în solda dumneavoastră și dacă vi s-ar năzări să-l salvați pe Pardaillan, n-aș putea să mă întorc împotriva dumneavoastră fără sentimentul că mi-am călcat jură-mîntul de credință.

Fausta încuviință din cap cu gravitate.

— Mai tîrziu, doamnă, voi accepta condițiile generoase pe care veți binevoi să mi le stabiliți. Pentru moment, însă, și pentru această acțiune, e mai bine să-mi păstrez independența.

— Domnule, oricînd veți socoti că a venit momentul, mă veți găsi gata să vă ofer aceleași condiții.

Bussy se înclină și răspunse cu hotărîre :

— Pînă una alta, doamnă, permiteți-mi să fiu eu conducătorul acestei acțiuni... Domnilor, nu vă supărați, nu mă îndoiesc nici de zelul și nici de devotamentul dumneavoastră, dar dumneavoastră acționați în numele doamnei, în timp ce eu acționez în numele meu personal, iar cînd e vorba de ură și de răzbunare, Bussy-Leclerc nu are încredere decît în sine însuși.

— Domnii aceștia vor acționa la ordinul dumneavoastră — hotărî Fausta.

Cei trei se înclină în tăcere.

— V-ați alcătuit un plan, domnule Bussy ? întrebă Fausta.

— Foarte vag, doamnă.

— Trebuie, totuși, ca Pardaillan să moară... în timpul cel mai scurt cu putință — stăruia Fausta, ridicându-se.

— Va muri ! scriși Bussy, sigur de el. Fausta îi întrebă din ochi pe cei trei „oșteni”.

— Va muri ! exclamă aceștia, cu glas de tunet. Fausta chibzui o clipă, apoi spuse :

— Domnilor, vă las să procedați cum credeți. Dar dacă de azi pînă luni nu-l veți ucide pe Pardaillan... veți veni toți patru cu mine la corrida regală. Acolo

a - c.

am să vă dau eu instrucțiuni și cred că de astă dată Pardaillan nu va mai scăpa.

— Bine, doamnă — zise Bussy — vom fi acolo ci toții... dacă pînă atunci nu vom fi reușit.

— Și acum, plecați, domnilor — spuse Fausta, con-cediindu-i cu un gest de regină.

De îndată ce ajunseră în sala mare ce le servea drept dormitor, prima grijă a celor trei „oșteni” fu să-și spintece sacii, să-și numere scuzii și pistolii și să-și înșire grămezile de aur și de argint. Pe fețele lor se citea o mare bucurie.

— Trei mii de livre ! exclamă vesel Montsery, zor-năindu-și în palmă un pumn de piese de aur. Niciodată n-aș fi crezut că am să fiu așa de bogat !

Chalabre se repezi spre cufărul lui. și, în timp ce-și puneia cu grijă la adăpost banii săi, bombăni :

— Slujba la Fausta are și părțile ei bune !

— Cînd tot bănetul ăsta va fi băut, mîncat și jucat așa cum se cuvine, va veni altul — spuse Saint-Maline.

— Asta-i drept, pe Dumnezeu ! Fausta ne-a făgăduit o gratificație ! exclamă bucurios Montsery.

— După ce-l vom fi ucis pe Pardaillan — spuse Saint-Maline, stînjedit.

încă o dată, simpla rostire a acestui nume fu de ajuns ca să le risipească toată bucuria și să-i pună pe gînduri.

— Părerea mea e că n-avem- încă în mîna gratifi-cația — murmură Chalabre clătînînd din cap.

Iar Montsery își dădu gîndul pe față :

— Păcat!... Mie îmi plăcea diavolul ăsta de om.

— Strașnic l-a mai scărmanat pe seniorul cu barba roșie !

— Și pe ce ton l-a tratat pe însuși regele !

— Și cum le-a mai dat peste nas acelor seniori cas-tiliani, plini de trufie și neobrăzare ! Doamne ! Strașnic bărbat !

— Eram mîndru că sînt francez ca și dînsul !... Mai la urma urmei, aici ne aflăm în țară dușmană !

— Și, totuși, pe omul acesta trebuie să-l... atacăm... dacă nu cumva vrem să renunțăm la strălucita situație pe care norocul ne-a scos-o în cale — spuse Saint-

Măline, care, fiind cel mai în vîrstă, era și cel mai serios și cel mai practic dintre ei.

— La dracu', îmi pare rău !

— De, Montsery, nu faci întotdeauna ceea ce vrei... — Așa-i viața !

— Și deoarece moartea lui Pardaillan trebuie să ne asigure nouă bogăția și bunăstarea, pe legea mea, cu atît mai rău pentru Pardaillan ! hotărî Saint-Maline.

— Să-l ia dracu' pe Pardaillan ! mirii Chalabre.

— Fiecare pentru sine și Dumnezeu pentru toți ! continuă Saint-Maline.

— Amin ! făcură ceilalți doi, izbucnind în rîs.

CAVOUL MORTILOR CARE TRĂIESC

Când, după ce-l părăsi pe Espinosa, Pardaillan se pomeni din nou în coridor, își dezmoți brațele și, cu un oftat de ușurare, exclamă :

— Uf ! Iată-mă, în sfârșit, ieșit din cabinetul acela meșterit, desigur, cu multă dibăcie, dar cam primejdios cu resorturile lui secrete și cu podelele lui... mișcătoare. Aici, cel puțin, știu unde-mi pun piciorul.

Și, cercetând cu privirea-i ageră terenul din jur, își urmă gândul :

„Hm, ușor de spus ! Cine-mi garantează că acest coridor nu e și el meșterit ca și cabinetul din care-am ieșit ? Pe unde s-o iau ? Pe unde să ies ? Prin dreapta sau prin stânga ?... Generosul domn Espinosa ar fi putut foarte bine să-mi dea mai multe deslușiri... Ce-ar fi să mă întorc să-l întreb pe unde s-o iau ?”

Pardaillan dădu să deschidă din nou ușa, dar se răzgândi.

„Drace ! Dar asta nu înseamnă oare să mă bag de bunăvoie în gura lupului ?... Șeful ăsta al inchizitorilor mi-a dat cuvântul lui că voi putea să ies de aici așa cum am intrat. Și-l va respecta... sper... Dar, lua-l-ar dracu', de ce zîmbea el așa de ciudat când ne-am despărțit ?... Nu-mi place deloc zîmbetul lui... Poate

c-ar fi mai înțelept să nu mă încred prea mult în buna-credință a acestui popă... Să încercăm să ne descurcăm încetișor... Ia să vedem : am venit prin dreapta, să mergem deci spre stânga... Ce dracu ! Undeva tot voi ajunge !”

Hotărând astfel, porni serios la drum, cu privirea la pîndă, cu auzul încordat și cu mâna pe garda săbiei, care era aproape scoasă din teacă, gata să iasă cu totul la cea mai neînsemnată primejdie. Coridorul în care se găsea era foarte larg. Era ca o arteră centrală spre care duceau o mulțime de căi transversale, unele doar niște poteci înguste. Câteva ferestre aruncau ici-colo, la mari intervale, o undă de lumină cernută prin vitraliile multi-culore, încât aceste coridoare erau, aproape pe tot parcursul lor, mai curând umbrite sau chiar complet întunecate.

După vreo cincizeci de pași, coridorul central o cotea brusc la stânga. Pardaillan străbătuse fără piedici cea mai mare parte a drumului, când, apropiindu-se de cotitură, auzi zgomotul pe care-l făcea o trupă numeroasă în marș. Zgomotul se apropia cu repeziciune. Spre ghinionul lui, tocmai în locul acela se afla o fereastră. Era cu neputință să treci neobservat.

Pardaillan se opri.

în aceeași clipă se auzi un ordin scurt :

— Stai !

După câteva clipe de liniște, se auzi zăngănitul unor arme trântite pe jos, și o larmă de glasuri, urmată de forfotă.

„Să-i ia dracu' ! își spuse Pardaillan. Se pregătesc să se instaleze aici”.

întrebîndu-se dacă trebuie să se întoarcă sau să-și vadă de drum, murmură, cu zîmbetul acela rece și hotărît, pe care-l avea în momentele grele :

— Acum vom vedea câte parale face cuvântul domnului mare inchizitor al tuturor Spaniilor... Să mergem...

Și continuă să meargă înainte, fără grabă. Dar abia făcu cîțiva pași, când un grup de oameni înarmați se revărsă pe coridor. Oamenii aceștia nu păreau să ia în seamă prezența cavalerului. Rîzînd și glumind, se apropiară de fereastră, se așezară în cerc pe dale și începură să joace zaruri.

Dînd să cotească spre stânga, Pardaillan se- ciocni de un al doilea grup care mergea să se întâlnească cu primul, ori ca să intre și ei în joc, ori ca să fie chibiți. Pardaillan trecu prin mijlocul soldaților, care se dădură deoparte în fața lui, fără să zică nimic.

„Haida-de — își spuse el — o sigur că nu pe mine mă caută !”

Totuși, cum coridorul în care tocmai intrase era ocupat de vreo cincisprezece oameni ce păreau într-a-devăr să se fi instalat acolo, cavalerul își văzu liniștit de drum, dar încordat, gata la orice. Trecuse deja de grupul de oameni înarmați fără ca cineva să-i dea vreo atenție. Nu se mai afla în fața lui decât un soldat, care se oprise pe loc și se așezase pe dale, părînd să-și repare cu multă grijă o gheată.

Pardaillan simți că-și recapătă încrederea.

„Hotărît lucru — își spuse — m-am cam grăbit să-l calomniez pe acest onorabil inchizitor. De ce mi-ar fi întins el o nouă capcană, când i-ar fi fost atât de ușor să mă facă să dispar atunci când eram în mâna lui, în cabinetul acela atât de bine meșterit ? Nu cumva am devenit răutăcios ?” se muștră el dînd din umeri.

în timp ce gîndea astfel, ajunsese în dreptul soldatului care stătea aplecat, și auzi un glas ce-i șoptea :

— Păziți-vă, domnule... Evitați patrulele... palatul e păzit de soldați... vor să vă prindă... Mai cu seamă nu vă întoarceți, căci retragerea vă este tăiată...

Pardaillan, care tocmai trecuse de soldat, se întoarse repede ca să-i răspundă, dar omul pornise în goană să-și ajungă camarazii din urmă.

„Of ! își spuse cavalerul în ciudat. M-am cam grăbit să recunosc că am greșit. Cine e omul acesta și de ce ipă previne ?... A spus oare adevărul ?... Da, mii de draci, iată și oamenii care se aliniază și-mi barează drumul... Unu, doi, trei, patru, cinci rînduri în adîncime, toți înarmați cu puști... La naiba ! Domnul Espinosa, când face ceva, nu glumește, și dacă scap cu bine de aici, nu va fi din vina lui. Doamna Fausta, care se pricepe, totuși, de minune să întindă o cursă, nu e decât o biată

școlăriță pe lângă omul ăsta... Pînă una-alta, s-o ștergem, căci dacă vitejilor ăstora li se năzare să-și descare puștile în mine, s-a zis' cu domnul ambasador !” Și cavalerul se depărta cu pași mari, bombănind :

— Să evit patrulele !... Ușor de zis !... Cel puțin dacă aș cunoaște locurile... Cât despre întoarcere, nici nu mi

trece prin minte... mi s-a arătat foarte limpede ce mă 'așteaptă... Dar, pe toți dracii !... Dacă scap din viesparul ; ăsta, nu voi mai avea încredere în cuvântul domnului . Espinosa.

Coridorul în care se găsea redevenise întunecos, ceea : ce-i îngădui să înainteze cu pași mari și sprinteni, fără să facă zgomot. Deși se afla într-o situație destul de critică, nu era prea speriat.

Deodată, auzi în fața lui un zgomot de pași care-i dădu de știre că sosește un nou eșalon.

— Una din patrulele pe care trebuie să le ocolesc — murmură el, privind în jurul lui.

în aceeași clipă, patrula năvăli dintr-un coridor lateral și se îndreptă spre el.

„Iată-mă prins între două focuri” — își spuse Pardaillan.

Privind cu luare-aminte, zări în stânga lui o firidă și, cum patrula se apropia, dintr-o săritură ajunse în umbra deasă a firidei și se sprijini de ușa de acolo. Pipăind cu mâna ca să-și dea seama unde se află, simți că ușa cedează. Împinse ceva mai tare și aruncă o privire fugară prin crăpătura ușii : înăuntru nu era nimeni. Se strecură cu abilitate, trânti iute ușa în urma lui și rămase locului, cu urechea la pîndă, ținându-și răsuflarea.

Patrula trecu.

Pardaillan răsuflă ușurat. Iar cum zgomotul pașilor se auzea tot mai stins, dădu să iasă și trase ușa către el : dar ușa rezista. Mai încercă de câteva ori ; deodată, ușa pe care abia o atinsese se închise singură, acționată de vreun mecanism secret, și nu mai putu s-o deschidă.

— Dracu' s-o ia ! murmură el. Se încurcă treaba! Spunându-și că n-avea rost să se încapățîneze, părăsi ușa și cercetă mai amănunțit colțul în care se adăpostise pentru moment.

Era un fel de nișă învăluită în beznă, dar cavalerul vedea destul de bine ca să se poată orienta, căci de când ieșise din cabinetul lui Espinosa mersese aproape tot timpul prin semiobscuritate. În fața ușii desluși o mică scară în spirală. .

„Bine ! își spuse el. Voi trece pe acolo... de altfel, nici n-am încotro”.

Plin de hotărîre, începu să urce încet și cu precauție scara prea strâmtă. Aceasta era dreaptă, fără rampă, fără parmalic și dădea într-un fel de vestibul. În acest vestibul, trei uși, una în față, alta în dreapta și a treia în stânga scării.

Dintr-o privire, Pardaillan își dădu seama de felul cum erau dispuse ușile.

— Dacă ușile astea sunt închise, iată-mă prins ca un șoarece în capcană — murmură el cu o strîmbătură grăitoare.

Ca și jos, pe coridoare aici domnea un semiîntuneric care, împreună cu liniștea mormântală, începea să-l apese greu. Îl năpădeau senzații ciudate, din când în când îl treceau fiori. Fără să-și dea bine seama, se simțea prins în cine știe ce plasă încilcită. Aproape că-i părea rău că-l ascultase pe omul care-l sfătuisese să evite patrulele.

„Ar fi trebuit să atac eu — își spuse el mimat, Știu că aveau puști, dar nu m-ar fi nimerit !”

Se scutură ca să scape de această spaimă care-l apăsa din ce în ce mai tare. Tocmai se îndrepta, la întâmplare, spre una din cele trei uși, când i se păru că aude, în stânga lui, un murmur înăbușit. Schimbă direcția, se apropie și auzi deslușit, o voce care spunea:

„ — Ei bine, ce face ăla ?

„Espinosa ! își spuse Pardaillan, recunoscându-i glasul. Ia să vedem ce se mai urzește acolo”.

Și, cu urechea lipită de ușă, își concentra atenția.

Un al doilea glas, necunoscut, răspunse :

— Rătăcește prin labirintul coridoarelor, din care nu mai știe cum să iasă. ,

. — Pe coarnele dracilor ! mării Pardaillan. Nu mai am nici o îndoială.

Și, cu un zîmbet înfricoșător :

— Dacă scap de primejdia asta, îmi veți plăti scump trădarea, domnule Espinosa.

De după ușă se auzi vocea, ca de obicei poruncitoare, a lui Espinosa :

— Dar trupele ?

— Cinci sute de oameni, înarmați toți cu flinte, ocupă partea asta a palatului. Gărzi de câte cincizeci de oameni păzesc toate ieșirile. Alte patrule de câte douăzeci pînă la patruzeci de oameni străbat coridoarele în toate direcțiile, cotrobăind prin toate încăperile. Dacă omul nostru dă de vreuna din aceste gărzi sau patrule, va fi doborît de o ploaie de gloanțe... E definitiv pierdut; e ca și cum l-ați avea în mână, monseniore. Strângeți pumnul și-l veți strivi !

— Mii de draci ! izbucni Pardaillan scos din fire. Vom mai vedea noi !

Iar în mintea lui, cu iuțeala fulgerului, planul de evadare i se contura clar și precis în remarcabila-i simplitate : să intre pe neașteptate, să pună mâna pe Espinosa, să-i atingă gâtul cu vârful săbiei și să-i spună :

— Scoateți-mă imediat din cuibul ăsta de tâlhari, altminteri, pe cuvântul lui Pardaillan, vă spintec înainte ca eu însumi să fiu strivit !

Toate astea ar fi fost o simplă joacă pentru el, dacă ușa n-ar fi fost încuiată cu cheia.

Și cum la Pardaillan fapta urma îndată gândului, încercă să deschidă ușa fără zgomot.

„La naiba ! se supără în sinea lui Pardaillan. Ușa e încuiată... S-o forțez ?... Aș putea, însă nu fără zgomot, iar între timp nobilul spaniol nu va sta să mă aștepte ca prostul”.

În vremea asta, Espinosa dădea ordine :

— Trebuie încolțit de aproape, împins spre camera de tortură și obligat să intre acolo.

— Tortura ! se înfiora Pardaillan.

— Asta-i ușor, monseniore — răspunse glasul necunoscut. Individul va fi silit să treacă pe căile pe care i le lăsăm libere. Fără ca să-și dea seama, îl vom împinge într-acolo ca și cum l-am duce de mână și astfel va cădea singur în capcană.

— Tortura ! repetă Pardaillan clocotind de mânie. Iată o idee demnă de preotul ăsta mieros și trădător ! Dar, pe Pilat, încă nu m-a prins !...

Acestea fiind spuse, își propti umărul în ușă și se opinti zdravăn, împingând din răsputeri. Deodată, își înăbuși un strigăt de bucurie și de triumf. Ușa pe care o crezuse încuiată nu era. Abia apucase s-o împingă, că se și pomeni în încăperea.

Nu era nimeni înăuntru. Dintr-o privire, cercetă camera de jur împrejur : nu erau nici uși, nici ferestre și nici vreo altă ieșire vizibilă, în afara celei prin care intrase. Era goală, nemobilată, rece, întunecoasă. Iar această pustietate rece și sumbră, ca și tăcerea care se așternu brusc, avea ceva amenințător și sinistru.

Cum văzu încăperea goală, Pardaillan își aminti cu câtă ușurință se închisese după el ușa de jos, atât de potrivnic și misterios.

„Dacă și asta se închide singură după mine, sunt pierdut !” își spuse.

Și, în aceeași clipă, dintr-o săritură, ieși mai iute decât intrase. Și nici n-ajunse bine în vestibul, că ușa, mișcată de un mecanism nevăzut, se închise singură.

— Taman la timp ! murmură Pardaillan, ștergându-și cu mâna fruntea brobonită de sudoarea spaimei.

Împinse ușa ca să se convingă. Era bine închisă și părea destul de solidă ca să reziste la un atac. Fără să vrea, își aruncă privirile în jur și rămase uluit de ceea ce văzu : încăperea era de nerecunoscut.

Scara în spirală dispăruse. Deschizătura largă prin care intrase era astupată. Cu o clipă înainte, erau acolo trei uși, acum nu se mai aflau decât două : cea de care continua să se sprijine și cea care ar fi trebuit să se găsească în fața scării. Deși avea nervi atât de tari, Pardaillan simțea că se pierde cu firea. Degeaba încerca să se stăpânească, simțea cum, încet-încet, îl năpădește groaza.

Mai adăugați la asta că era nemâncat și rățacea, poate de ore întregi, urmărit și hărțuit din coridor în coridor.

Nu încăpea îndoială că se afla în primejdie de moarte. De unde venea acest pericol ? în ce consta el ?

Nimerise pe un teren plin de capcane, asemenea unei muște ce se zbate în mijlocul pânzei țesute de un păianjen nevăzut, pitit în vreo gaură întunecoasă, de unde pîndește cu viclenie, gata să se repeadă asupra prăzii când o va vedea sleită de puteri.

Totul în jurul lui era misterios și întortocheat. Nu știa în ce măsură coridorul, ce părea că se întinde la infinit în fața lui, nu se va surpa dintr-o dată, dacă podeaua pe care pășea nu se va prăbuși sub el, dacă plafonul nu se va nărui îngropându-l sub dărîmături. Cum va fi lovit ? Pe unde ? Prin ce mijloc ? Nu știa nimic. îl cuprinse amețea în fața necunoscutului.

— Știau, așadar, că eram acolo și că trăgeam cu urechea ? bombăni cavalerul, furios. Dar, la urma urmei, ce vor de la mine ? Să mă oblighe să mă refugiez în camera de tortură ? Sceleratul pe care l-am auzit adineauri știa ce spune : individul va fi silit să treacă pe căile pe care i le vom lăsa libere.

Și cu calmul care nu-l părăsea niciodată, chiar în situațiile cele mai periculoase, își spuse :

— Individul acela sunt eu ! Sfișia-m-ar câinii iadului ! Ticălosul ! Nu-i ajunge că omoară oamenii, îi mai și batjocorește !...

Rămase un moment gânditor, apoi murmură :

— Camera de tortură !... Ei bine, fie, la naiba, să vedem ce mă mai așteaptă și acolo !

Și cu un pas hotărît se îndreptă spre ușă. foarte sigur că o va găsi deschisă.

— Mii de draci ! rânji el, văzînd că cedează sub mâna lui. De vreme ce tot trebuie să ajung acolo...

Trecu pragul și din nou se pomeni pe un coridor. Același semiîntuneric, aceeași tăcere, aceeași senzație de tristețe apăsătoare, ce părea să se prelingă de-a lungul zidurilor goale, aceeași atmosferă grea. plină de mister și de groază.

Pardaillan era obișnuit să se stăpânească și, de altfel, nu era la prima lui aventură periculoasă. Puse mâna pe sabie și merse cu un pas hotărît și egal, străduindu-se, dintr-un soi de mândrie, să dea impresia <:ă-și păstrează sângele rece. Dar din pricina încordării la care se supunea, îi curgeau broboane de sudoare pe frunte, iar

bătăile inimii arătau cum curajul începe să-l părăsească, în timp ce-și spunea :

„Iată ultima mea aventură ! Cred că de astă dată nici măcar diavolul n-ar ști cum să mă scape de bucluc!”

.Străbătuse pînă atunci un drum destul de lung, învîrtindu-se, desigur, prin aceleași coridoare, care se încâlceau parcă înadins. Scruta toate colțurile mai întunecate, dibuia la fiecare pas, căutând zadarnic ieșirea din acest fantastic labirint în care rățacea orbește.

Deodată, mai mult ghici decât văzu o nouă trupă care-i ieșea în întâmpinare din umbră.

Se opri și ascultă cu atenție.

„Sunt cel puțin treizeci — își spuse el — și mi se pare că văd strălucind faimoasele puști, ale căror gloanțe urmează să mă răpună”.

Cu o mișcare rapidă își potrivi centironul, se încredința că avea pumnalul la îndemână și se încorda, gata să se năpustească. Știind că de data asta avea în fața lui niște ființe plăpînde, din carne și oase, întocmai ca și el, își recăpătase sângele rece.

— Trebuie să termin o dată — bombăni el. La atac!... Ce dracu' ! Voi găsi eu vreun mijloc să trec ! Tocmai se pregătea să sară și să atace, așa cum își propusese, când se opri deodată ; în spatele lui, apărută, nu știa de unde, o altă trupă înainta cu pași de lup. Din nou era prins între două focuri.

„Ei bine, nu ! își spuse Pardaillan. Ar fi curată nebunie! La naiba! N-are rost să mă las ucis prostește... trebuie să ies viu de aici !... Pe măruntaiele papii ! Am o socoteală cu preanobilul domn Espinosa !”

Privi în jurul lui și văzu în stînga, ca de obicei, o firdă.

— Așa-i — bombăni el — era firesc să mi se lase o cale de trecere spre camera de tortură, de vreme ce trebuie să ajung acolo !

Și cu un zîmbet batjocoritor împinse ușa, care cedă, așa cum prevăzuse. Se gândi că soldații vor trece fără să se oprească, așa cum făcuseră la celălalt etaj. Plin de furie, împinse ușa la loc, înjurând :

— încă una pe care n-am s-o mai pot deschide ! Ușa, împinsă cu violență, se trânti, dar nu se mai închise.

— Poftim ! exclamă Pardaillan uluit. A rămas deschisă ! Ce-o mai fi și asta ?

Ca și cum ar fi vrut să-l lămurească, o voce strigă deodată :

— L-am prins ! A intrat acolo !

în aceeași clipă, auzi oameni fugind în dezordine.

„Uf ! își spuse Pardaillan. De astă dată vitejii ăștia mă vor ataca ! Vor lupta,? Fie... ba chiar prefer să lupt decât să mă simt mereu împins către cine știe ce țintă misterioasă”.

Tot vorbindu-și astfel, Pardaillan nu-și pierdea vremea de pomană, ci studia locurile.

— încă o fundătură ! exclamă el. De fapt, poate că e mereu aceeași, care-și schimbă înfățișarea și în care sunt mereu adus, fără să-mi dau seama.

Nu văzu acolo nimic, în afară de un dulap enorm, așezat drept lângă ușă.

Fără să piardă o clipă, Pardaillan împinse dulapul, trăgându-l în fața ușii. Era și timpul : același glas care se auzise și înainte rosti, izbind în ușă :

— E acolo ! L-am văzut furișându-se !

— Forțați ușa ! comandă un alt glas, porunci. E în mâna noastră !

— Nu încă ! spuse Pardaillan, batjocoritor, așezat în fața dulapului:

Sub ploaia de lovituri ușa începu să se clatine și, în același timp, se auziră râsete, glume, amenințări.

Cavalerul își dădu perfect de bine seama că în fundătura aceea întunecoasă i-ar fi fost imposibil să țină piept la cincizeci-șaizeci de atacanți. Tot ceea ce putea să spera era ca după ce dulapul va fi căzut (ceea ce nu putea să mai întîrzie), să-i cresteze și el pe cițiva. Dar, în mod fatal, numărul lor l-ar fi copleșit. Continuă deci, instinctiv, să caute un loc pe unde să se retragă.

Și, aruncând în jurul lui priviri iscoditoare, observă locul pe care-l ocupase mai înainte dulapul. Dintr-o săritură, ajunsese acolo și zări o deschizătură, care fără îndoială era ascunsă de dulap, și pe care n-o băgase în seamă din primul moment. Se aplecă și văzu o scăriță. Pardaillan rămase o clipă pe gânduri și hotărî pe loc:

— Pentru că pe-aici vor să trec, voi trece !

Și o porni pe îngusta scară în spirală. Coborî pe bijbiute și numără șizeci de trepte, la capătul cărora se pomeni într-o subterană strâmtă, cufundată în beznă, și atât de joasă, încât fu silit să se aplece.

Dibuind mereu, făcu vreo douăzeci de pași fără să fie urmărit, ceea ce-l uimi. Deodată auzi înapoia lui un zgomot care semăna cu scîrțitul unui grilaj tras cu violență. Se întoarse și brațele lui întinse se loviră, într-adevăr, de un grilaj care tocmai se închisese îndărătul lui.

— Un grilaj ghimpat ! murmură Pardaillan. Nu mă urmăresc, dar nici nu vor să mă întorc pe drumul pe care am venit

Și, cu o neliniște pe care în zadar încerca să și-o alunge, își spuse :

„Hotărît lucru, cu cât merg mai repede, cu atât mai rău mă înfund”.

Și, într-adevăr, așa era. Cavalerului îi mersese strălucit când rătăcea prin coridoarele de sus, față de soarta lui de acum. Acolo se putea mișca în voie, ținându-se drept, căci mai toate coridoarele erau spațioase. De asemenea, putuse să se orienteze și să respire un aer care, deși mirosea puțin a mucegai, era totuși respirabil.

Aici, însă, era cu totul altfel.

În primul rând, pe jos nu mai erau dale curate și strălucitoare, ci un pământ jilav și clisos, plin de băltoace în care intra pînă la glezne. Cufundat într-o beznă neagră, era silit să umble bijbiind, și îndoit din șale. În fiecare clipă simțea atingerea unor jivine scîrboase care la început îi fugeau printre picioare, pentru ca mai apoi, furioase pe intrusul care le tulburase tihna în acest loc înfiorător — domeniul lor — să se întoarcă pentru a-l atinge și a-l mirosi, ca și cum ar fi vrut să știe cine era îndrăznețul care venise să le supere.

Aerul era de nerespirat, pereții jilavi, iar din bolta joasă ploua cu stropi de apă sălcie. Un frig de moarte îl pătrundea pînă în măduva oaselor.

Culmea ghinionului, mațele îi ghiocăiau de foame, și se simțea tare istovit de coborîșul acestor trepte ce nu se mai isprăveau. Totuși, nu voia să se oprească. Orice chin i se părea mai ușor de îndurat decât fiorii ce-l treceau în clipa când se oprea locului.

Teama făcuse acum loc furiei. Era furios pe Espinosa care-și călcase mișelește cuvântul și care-l supunea la ciudata tortură a acestei mîrșave urmăririi ce-l prefăcea într-un vânat hăituit din toate părțile. Vânătoarea asta îl făcea să-și dea seama ce-l aștepta în camera de tortură, să simtă deznodământul fatal al acestei curse nebunești, la capătul căreia îi erau rezervate cine știe ce suplicii de un rafinament monstruos, cine știe ce surpriză îngrozitoare pregătită de ura lui Espinosa, care se vădea a fi un schingiutor genial, după ce se dovedise a fi un maestru al capcanelor.

Era furios și pe Fausta, cauza inițială a tuturor acestor întâmplări.

În sfârșit, era furios pe sine însuși muștrându-se cu amărăciune pentru lipsă de hotărîre. În exasperarea lui, era cât pe ce să se acuze de lașitate, căutând să se convingă cu toată sinceritatea că ar fi trebuit să se năpustească asupra soldaților și că pînă și moartea ca de preferat situației în care se afla și mai ales celui pericol misterios care-l pîndea, și care avea să se abată asupra-i nu știa nici de unde și nici cum. atunci când se va afla în camera de tortură.

Înaintînd cât putea de repede pe întuneric, cavalerul bombănea :

— Să mă ia dracu ! O dată am vrut s-o fac și eu pe omul cuminte și să acționez cu băgare de seamă și, trebuie s-o recunosc, nu mi-a reușit deloc. Dracu' să mă ia ! De ce-a trebuit să fac atâtea socoteli ? Nu știam, oare, că întotdeauna loviturile cele mai nesăbuite îmi reușesc cel mai bine ? Am vrut să fiu prudent și să-mi scap pielea de câteva cartușe... Iată-mă acum mânat spre camera de tortură și. vreau nu vreau, va trebui să intru acolo, așa cum a hotărât Espinosa !

În toiul zăpăcelii și al furiei sale nebunești, gându acesta îi dădu un licăr de speranță și-l îmbărbăta.

— Din fericire, domnul de Espinosa, care se gândește la toate și-și potrivește atât de bine capcanele, a uitat să mă dezarmeze. La dracu ! Mai am încă pumnalul și sabia, cu astea îl desfid pe domnul Espinosa să mă predea de viu călăilor lui !

În clipa aceea se împiedică de un obstacol. Pipăi cu vârful piciorului : era prima treaptă a unei scări. -

„Trebuie oare să urc ? se întrebă el. N-ar fi totuna dacă m-aș așeza aici și mi-aș aștepta moartea ? Așadar, să mor de foame !...”

Se simți scuturat de un fior și exclamă :

— Nu ! Pe toți dracii ! Atâta timp cât îmi mai rămâne o fărîmă de viață, atâta timp cât voi mai fi în stare să țin o armă în mână, trebuie să mă apăr ! Să urcăm !... Hai să vedem ce ne așteaptă în camera de tortură !

Camera de tortură ! Cuvintele acestea erau obsesia lui, îl urmăreau ca un coșmar. Chiar când. nu le rostea, ele străfulgerau cu litere de foc închipuirea lui cuprinsă de nebunie. Camera de tortură însemna pentru el pericolul misterios, necunoscut, de care, orice s-ar spune, se temea, ceea ce-l făcea să turbeze de mânie.

Începu să urce.

Scara ducea spre o încăpere boltită, luminată slab printr-o răsuflătoare situată tocmai în tavan. Dar acest palid crepuscul care-l întâmpina, după bezna deasă în care se zbatuse pînă acum, i se păru luminos și vesel ca un adevărat cer radios. Ieșind din mormântul acela în care respirase cu greu o duhoare înghețată, trase în piept cu nesaț aerul jilav și mucegăit care intra prin răsuflătoare.

Imediat se simți ceva mai bine și-și recapătă încrederea și curajul.

Își scutură pe dalele strălucitoare tălpile pline de noroiul adunat în subterană și, cu un zîmbet de mulțumire, strigă din răputeri, pentru plăcerea de a auzi un glas omenesc :

— E minunat, pe toți dracii ! Aici pot să respir, să văd, n-am de luptat cu jivinele spurcate care mă asaltau în subterană. Arde-le-ar focul ! Ce bine e să trăiești !

Și când mă gândesc că adineauri îmi făceam muștrări aspre pentru că fusesem prea cuminte și n-am vrut să înfrunt salva de gloanțe a câinilor turbați ce-mi închideau drumul ! Așa suntem noi, oamenii, e destul un pic de aer și de lumină ca să he facă să judecăm mai drept lucrurile !

Tot filozofînd așa, cerceta locul cu iuțeala și cu siguranța lui obișnuite. Deodată, păli și-și spuse în șoaptă :

— Of ! Iată-mă, așadar, înghesuit în această vestită cameră de tortură, care trebuie să însemne pentru mine sfârșitul ! Pe buricul papii ! Domnul de Espinosa a hotărât că voi intra aici și iată c-am intrat !

Fața lui căpătă expresia sumbră și înghețată pe care o avea în momentele când trecea la acțiune ; buzele lui schițară acel zîmbet ironic, abia perceptibil, iar privirea-i rece cercetă și mai atent lo.cul acesta lugubru ca o spînzurătoare.

Încăperea era oarecum curată. Pînă la înălțimea unui om. pereții erau îmbrăcați în plăci de marmură albă, era podită tot cu marmură albă, iar numeroasele șanțulețe care o brăzdau în toate direcțiile serveau la scurgerea sîngelui nenorociților asupra cărora se lăsase mâna grea a inchizitorului. Se mai aflau acolo, atîrnate în cîrlige, așezate pe pardoseală sau pe măsuțe, toate instrumentele de tortură ,cunoscute pe atunci — și numai Dumnezeu știe cât era de fecundă epoca în invenții de acest fel ! Colecția cuprindea chfar și piese inedite. Pense, clești, drugi de fier, cuțite, securi de toate mărimile și de toate formele, fiare înroșite, colace de funii, instrumente ciudate și necunoscute, toate sculele înfricoșătoare pe care imaginația dementă a unor schingiuitori bestiali le putuse născoci pentru provocarea unor chinuri lente, prelungite și rafinate, se găseau acolo, rînduite și întreținute cu grijă.

După ce aruncă o privire asupra diferitelor instrumente, întrebîndu-se care dintre ele îi era hărăzit, Pardaillan făcu înconjurul camerei.

Scara prin care intrase se sfârșea acolo. Nu exista nici o ușă. ci doar un fel de gaură neagră care se pierdea n întunericul de nepătruns.

Aproape în fața acestei, găuri, se aflau trei trepte și o portiță îmbrăcată în fier, întărită cu piroane și prevăzută cu un lacăt și două zăvoare uriașe.

Dacă portița aceasta s-ar fi aflat în fața lui Pardaillan în timpul goanei lui deznădăjduite, el s-ar fi îndreptat cu siguranță spre ea, fiind aproape Sigur că o va găsi deschisă.

Dar Pardaillan avea un spirit logic. Știa că trebuie să ajungă acolo, știa că această cameră a groazei era capătul drumului, locul unde trebuia să-și găsească moartea. Cum ? Prin ce mijloc ? Despre asta nu știa nimic. Dar, așa cum spusese, acolo îl aștepta sfârșitul. Pardaillan era deci convins că portița asta era strașnic zăvorâtă și că în zadar ar fi încercat s-o zdruncine. Desigur că pe acolo vor veni călăul și ajutoarele sale și, cine știe ? Poate chiar Espinosa, dornic să asiste la agonia lui.

Pardaillan ridică din umeri și nu-și dădu osteneala să se apropie de portiță și s-o cerceteze cu atenție. La ce bun să-și mai irosească puterile făcînd efortări de prisos ? Căci, fără îndoială, în curînd va avea. nevoie de toate forțele pentru a le ține piept asasinilor săi.

Datorită experienței câștigate, mergea pe dibuite, căci se temea de vreo surpriză sau de vreo lovitură mișească pe care înseși mașinațiile fantastice, urzite împo-trivă-i, îl sileau să le prevadă. ,

Alese din grămadă o bucată grea de fier plină de țepi ascuțiți ; mai luă și un cuțit cu lama scurtă și lată — asta pentru cazul când pumnalul sau sabia i s-ar fi rupt în ciocnirea pe care o simțea de neînălăturat.

Apucă un scăunel de stejar masiv, de care se servea, desigur, călăul, îl trase într-un colț și, cu sabia în mână, pumnalul și cuțitul atârnat la brâu, se așază în așteptare.

„Așadar, nu vor putea să mă atace decât din față ! Își făcu el socoteala... Afară de cazul când pereții ăștia viu se vor desface de la sine, îngăduindu-le astfel să mă atace pe la spate. Așa, cel puțin, mă pot odihni o clipă... dacă-mi dau răgaz”.

Cât timp rămase așa ? Ore întregi, poate. Câtă vreme umblase, câtă vreme fusese în focul frământărilor, mișcarea, neliniștea și spaima îl făcuseră să nu simtă foamea. Acum, când se oprise și era oarecum liniștit, ea se făcea simțită cu violență. Probabil că avea și febră, căci era mistuit de o sete aprigă și chinuitoare.

Nu îndrăzne să se miște, nu îndrăzne să facă nimic, paralizat de teama de a nu fi atacat pe la spate în clipa când s-ar fi așteptat cel mai puțin, iar pleoapele îi cădeau grele, fără voia lui, și trebuia să facă eforturi grozave, ca să reziste somnului ce-l cuprindea.

Și atunci, pentru întâia oară, îi veni în minte gândul înfricoșător că poate Espinosa avusese ideea, curat diabolică, de a-l lăsa să moară de foame și de sete. Gândul ăsta îi dădu fiorii morții și într-o clipă sări în picioare, bombănind :

— Pe Pilat și pe Barabas ! Nu se va spune că am așteptat prostește moartea, fără să încerc s-o înlătur... Să căutăm, drace, să căutăm !

Ochii lui se îndreptară irezistibil spre portița al cărei aspect formidabil îl descurajase la început.

— Dar de ce să cred că e încuiată ? își rosti el gândul cu glas tare... De ce nu m-aș convinge ?

Tot vorbind așa, sări cele trei trepte și' ajunse la portiță.

Zăvoarele grele, unse cu grijă, lunecară ușor și fără zgomot.

Inima-i bătea puternic. Examina broasca : era încuiată, și încă bine încuiată. Zăvorul gros și masiv era bine prins de scoaba lui.

Trase cu putere portița către el. Dar ea rezistă. Nici nu se clinti măcar. Atunci lăsă broasca și examina scoaba. Își înăbuși un strigăt de bucurie. Scoaba era susținută de două șuruburi mari. Era o nimica toată să le desfacă. În încăperea nu lipseau sculele necesare pentru a duce la bun sfârșit o asemenea treabă.

Nu-i trebui mult ca să găsească o lamă ce-i slujă drept șurubelniță. În timp ce meșterea astfel, își spunea :

„Dobitoc mai sunt ! Dacă-ș fi controlat imediat ușa asta, aș fi scăpat de aici !... Dar de unde să-mi treacă prin minte”...

Și, rîzînd înfundat :

„Drace ! Am descoperit cum stau lucrurile !... Oamenii aduși aici sunt de obicei puși în lanțuri și escortați de paznici... altfel nu-mi explic de ce lacătul ăsta a fost fixat cu atâta neîndemânare... Espinosa a uitat acest amănunt... a uitat că am mâinile libere... așadar, să profit de acest avantaj”.

Într-un timp mai scurt chiar decât e nevoie pentru a povesti acest fapt, cele două șuruburi fură scoase. În clipa când dădu să tragă portița spre el, Pardaillan se opri, murmurând, cu fruntea lac de sudoare.

— Dar dacă e fixată prin zăvoare puse pe dinafară ? Și repezindu-se cu furie, apucă cu amândouă mâinile de zăvorul uriaș și trase spre el : scoaba căzu pe trepte, iar portița se deschise. Pardaillan o zbughi din cameră cu un chiot de bucurie. Trase adînc aer în piept. Acum era sigur că e salvat.

Întrădevar, așa cum auzise cu urechile lui, Espinosa voise să-l silească să intre în camera de tortură ; acolo trebuia să se sfârșească totul. Dintr-o pricină ce-i rămî-ne necunoscută, nu intervenise nimic sau poate că Espinosa se gândise cu adevărat să-l lase să moară de foame în această temniță.

Iată însă că el ieșise viu din acest loc de groază menit să-i slujească drept mormânt ; n-avea, deci, să se mai teamă de nimic ; mașinațiile și capcanele inchișitorului trebuiau să înceteze acolo unde Pardaillan urma să-și găsească moartea. Asta i se părea foarte logic și clar ca lumina zilei. De aici și puternica bucurie care-i tăia acum răsufierea.

Desigur, nu era încă liber, mai avea mult pînă acolo. Dar acum, în chip neîndoios, nu mai era amenințat de o primejdie nevăzută, putea pune mîna-n foc că de data asta călca pe un teren sigur și solid. Nu mai mergea, ca înainte, împins fără voia lui pe căi dinainte pregătite cu o pricepere diavolească, pe un teren plin de capcane, și mânat către o țintă precisă, ca să ajungă la un dezno-dămînt dinainte stabilit. Era salvat. Restul, adică libertatea, va veni de la sine, judecând cu sânge rece — iar el și-l recăpătase cu iscusință și răbdare. Scoțînd un suspin de ușurare, murmură :

— Încep să cred că am să scap de aici.

După ce trânti portița în urma lui, privi în jur. Se găsea într-un fel de mic vestibul și în fața lui se afla o ușă neîncuiată, închisă numai. O trase către el și intră. Se pomeni pe o alee strîmtă, luminată. Lumina venea printr-o ferestruie rotundă, aflată sus de tot, în dreapta.

— Uf ! strigă vesel cavalerul. În sfârșit, iată cerul !... Mii de draci ! Eram încredințat că n-am să-l mai văd niciodată !

Și, într-adevăr, de astă dată nu mai era o lumină cernută dintr-o altă încăperea, ci o lumină plină, strălucitoare. Totul era să ajungi pînă acolo. În acest scop, Pardaillan cercetă cu privirea locurile din jur, ceea ce nu apucase încă să facă, fiind copleșit de bucuria de a revedea cerul și lumina zilei.

— Ptiu, drace ! exclamă el, dîndu-se înapoi. Nu-i un loc prea vesel !

Și, într-adevăr, nu era prea vesel : se afla într-un cavou.

— Mormânt provizoriu ! murmură el. Înfrîngându-și scîrba, examina cu atenție noua lui închisoare.

În stînga se aflau trei despărțituri, fiecare dintre ele conținând câte un sicriu de plumb.

În dreapta se aflau, de asemenea, trei despărțituri, dar numai una, cea de jos, era ocupată. Celelalte două erau larg deschise, așteptând parcă mortul ce urma să le fie încredințat în chip vremelnic.

Dar — ciudat lucru — aceste despărțituri, în loc să fie zidite, cum se obișnuiește, erau făcute din lemn de stejar masiv.

Pardaillan nu se opri prea mult asupra acestui amănunt. Râse în sinea lui și, îndreptându-și privirea către cele două despărțituri goale, își spuse :

„Tii i Iată o scară foarte nimerită, de pe care pot ajunge la ferestraua asta !”

Fără să șovăie, puse piciorul pe sicriul de jos și se cațără pînă la nișa de sus, unde trebui să se întindă pe burtă cât era de lung.

„Nu-i prea vesel, dar, în sfârșit, n-am încotro și nu prea e momentul să fac nazuri” — își spuse el.

Ferestraua era astupată de două gratii dispuse în cruce. Pardaillan își scoase capul printre gratii și privi.

Ferestraua dădea spre grădini. Măsură din ochi înălțimea și zîmbi :

— Un fleac de săritură !

în dreapta, un zid. Nu departe, două terestro ogivale împodobite cu vitralii colorate, înfățișînd scene religioase.

„Capela palatului ! își spuse Pardaillan. Și acum, să ne ocupăm de gratii ! Se dădu puțin înapoi, se sub-ție cât putu ca să întindă brațul și să pipăie gratiile. Sunt din lemn !”

Și începu să rîdă din toată inima. De data asta, era cu adevărat salvat. Pentru el era o nimica toată să sfarme acest obstacol fragil, să coboare și să sară peste zidul pe care-l zărea colo jos.

— Pe legea mea ! oftă el. Ce frumoasa pare viața când ai văzut moartea cu ochii !

Acum era plin de veselie, de forță și de curaj. Eliberarea i se părea asigurată, și se vedea povestindu-i această fantastică aventură amicului său Cervantes, care nu va pierde prilejul să-i arunce în față veșnicul său don Quijote. Vedea fața delicată a simpaticului don Cezar urmărind cu neliniște toate fazele povestirii lui. O mai vedea și pe micuța și atât de drăgălașa Giralda privindu-l cu ochii ei mari, înduioșați, în timp ce se lipea înspăimântată de iubitul ei. Și zîmbea la evocarea acestui tablou.

Trebuia însă să sfărâme mai întii obstacolul, care nu putea rezista multă vreme pumnului său viguros, cu toate că poziția în care se afla nu era de natură să-i ușureze treaba.

Tocmai apucase zdravăn de una dintre gratii și trăgea de ea din răspuțeri, când simți că ceva îi apasă grumazul.

începu să horcăie.

— Ei ! Ce-i asta ? Mă sufoc... Și-și trase repede capul înapoi.

în aceeași clipă, misteriosul obiect trecu brusc la un deget de fața lui. Auzi un zgomot sec, ca al unui capac care se lasă în jos, și se pomeni într-o beznă neagră.

68

Își zvirli repede picioarele în stînga, ca să coboare. Oroare !

Piciorul i se izbi cu putere de un perete.

Voi să dea înapoi, să se ridice... Peste tot se izbea de un lemn tare ca fierul... Se simțea strivit între pereți groși și solizi, deși foarte scunzi, între care respira cu greutate, strâns din toate părțile.

Pardaillan fusese vîrît de viu într-unul din cele trei sicrie.

Oftă adînc și închise ochii, gîndindu-se :

„Iată, deci, surpriza pe care mi-o pregătea Espinosa ! Iată, deci, ultima lui capcană în care am intrat cu capul înainte, ca un graur !”

Deodată, sicriul se învîrți încet în jurul lui, iar când se opri, în fața ochilor săi uluiți sclipiră nenumărate luminițe.

Făcînd un mare efort de voință ca să-și alunge spaima ce-l cuprindea, Pardaillan căută să vadă de unde veneau luminițele acestea.

Văzu că în interiorul lăzii în care se afla, la înălțimea feței, era o ferestruie...

— Domnul Espinosa dorește ca să văd și să aud... Hai, deci să privim și să ascultăm !

Și Pardaillan privi ! Și iată ce văzu :

Interiorul pustiu al unei capele. O strană luminată feeric. În mijlocul aleii centrale, un catafalc în jurul căruia ardeau opt lumânări de ceară.

Cu obișnuita lui intuiție, Pardaillan ghici că acest catafalc era pregătit pentru el și că acolo urmau să-i ducă sicriul.

Patru călugări de statură athletică apărură din umbră și se apropiară de sicriu. Și iată ce auzi Pardaillan :

— Așadar, se va oficia slujba pentru morți ?

— Da, frate.

— Pentru cine ?

— Pentru cel din sicriu.

— Omul care a trecut prin camera de tortură ?

— Așa cum știi, frate, camera de tortură nu este decît o sperietoare menită să-l atragă pe cel condamnat în cavoul morților vii.

68

în aceeași clipă începură să bată clopotele. Ambele canaturi ale ușii de la capela regală se deschiseră, făcînd loc unui lung șir de călugări, acoperiți cu glugi albe, și ținînd în mâini niște lumânări uriașe de ceară. Mergînd cu pas rar și solemn, în tăcere, se așezară în fața altarului.

îndărătul călugărilor cu glugi albe, alți călugări cu glugi negre, apoi alții, cu glugi galbene. Călăul, îmbrăcat de sus pînă jos în roșu, se așeză singur în fața catafalcului.

Iar după călău, alți călugări, cu capul acoperit cu glugi de toate culorile, veniră să se așeze în jurul catafalcului, pînă când mica bisericuță se umplu de lume.

Un preot îmbrăcat în haine sacerdotale, cernite, se urcă la altar, avându-i în dreapta și în stînga lui pe parohi, și cîțiva copii de cor. Tonurile grave ale orgii se dezlănțuiră, răspîndindu-se în volute sonore pe sub bolțile capelei regale, care se umplu de o muzică rînd pe rînd de jale și amenințare. Atunci, călugării adunați acolo intonară într-un cor formidabil De Profund.

Și slujba pentru morți începu.

Înnebunit de groază, înghețat de spaimă, scuturat de fiorii morții, Pardaillan trebui să asiste, viu, la slujba pentru propria lui înmormîntare. Se opinti, se zbătu, urlă, bătu cu pumnii și cu picioarele în pereții strămtei sale închisori.

Dar sunetele orgii acoperiră strigătele lui deznădăjduite.

Tocmai când bătea el mai tare, călugării urlau nepăsători :

— Miserere nobis (... Dies irae !2 Dies illa !3 Iar când lunga slujbă se isprăvi, călugării se retraseră așa cum veniseră : într-o procesiune lentă și solemnă. Parohii stinseră lumînările din altar. Totul redeveni tăcut și întunecat. În jurul catafalcului, slab luminat de câteva lămpițe de argint suspendate de tavan,

1 Indură-te de noi (în limba latină în original). 2 Ziua miniei (în limba latină în original). 3 Ziua aceea (în limba latină în original).

nu se mai aflau decât cei patru călugări care urmau să poarte sicriul...

Nu se sfârșise încă totul...

Pardaillan simți cum i se ridică părul măciucă, iar un fior de groază îl trecu din creștet pînă în tălpi în clipa când îl auzi pe unul dintre călugări întrebînd, cu

o indiferență blajină :

— Groapa nenorocitului ăstuia e săpată.?

— E gata de peste o oră..

— Atunci să ne grăbim să-l îngropăm, căci a sosit ora mesei.

Și Pardaillan simți cum îl ridicau pe sus și cum îl duceau cu ei.

Atunci, adunându-și toate puterile, cu gura lipită de ferestruie, urlă :

— Dar sunt viu !... Blestemaților, doar n-o să mă îngropați de viu !

Ca și cum ar fi fost surzi, cei patru siniștri purtători ai sicriului își continuau netulburați drumul, zdruncinându-l groaznic, și îndeplinându-și fără pic de grijă pentru el funebra și îngrozitoarea lor misiune, căci erau preocupați exclusiv să ajungă cât mai repede la sala de mese.

Dacă Pardaillan și-ar fi putut scoate pumnalul, fără îndoială că în clipa aceea și-ar fi luat viața ca să scape de îngrozitorul chin de a fi îngropat de viu. Dar nu fusese vîrît într-un sicriu oarecare. Sicriul lui era cu mult mai scund și mai strămt decât cele obișnuite. De aceea, cu toate strădaniile sale, nu reuși să pună mîna pe arma care l-ar fi eliberat.

Curînd, simți o adiere de aer proaspăt mîngîindu-i fața, pe care și-o ținea lipită cu îndărătnicie de ferestruie. Se pomeni deodată afară, într-o grădină.

— Cimitirul ! spuse el înfiorat.

Dacă slujba de îngropăciune i se păruse de o încetineală mortală, în schimb drumul către groapa de veci se păru fantastic de scurt. Nădăjduia totuși într-o minune salvatoare, dîndu-și seama că atunci când va fi în groapă și când va fi acoperit cu țărână rece și grea, orice nădejde de a scăpa va fi definitiv pierdută.

Uei care purtau sicriul se opriseră.

Se pomeni aruncat, cu destulă brutalitate, pe un pămînt mișcător. Simți apoi cum se mișcă funiile, pe sub sicriu, care alunecă ușor și căzu moale în fundul gropii.

— Requiescat în pace !1 tună o voce de bas Iar celelalte răspunseră în cor :

— Amen !

Și țărâna începu să cadă asupra lui cu un zgomot surd, care-l tulbură pînă în adîncul sufletului.

De data aceasta Pardaillan își pierdu curajul. Și, cu o resemnare prin care străbătea totuși un accent de ironie, murmură :

— Ei, iată-mă. mort și îngropat!

Accesul acesta de disperare nu dură însă multă vreme. Aproape imediat își reveni și începu din nou să vocifereze și să izbească furios în capacul sicriului, învi-nețindu-și umerii și coatele în strădania de a scoate din țîțini pereții bătute în cuie.

Cât timp trecu astfel ?

Minute sau ore ?

Nu-și dădea prea bine seama.

Și tocmai când, poate, pentru a suta oară, încordîndu-și toate forțele, înzecite de disperare și de mînie, încerca să ridice capacul, deodată acesta se deschise, parcă de la sine, sub atingerea umărului său ; era și timpul, căci Pardaillan începuse să horcăie, descurajat și la capătul puterilor.

— Să crape toți dracii ! pe mațele tuturor sfinților ! Pe laba despicată a lui Satan ! Pe burta mamei ! Înjură Pardaillan, vîrsându-și năduful.

Era palid, cu privirea rătăcită și tremura de mînie și de groază. Respiră adînc, ca și cum nu-și putea primi aerul din plămîni, și-și șterse mașinal cu mîna fruntea brobonată de sudoare. Ședea în genunchi, în mijlocul sicriului, privind în jur, fără să vadă nimic, cu ochi de nebun, și nu-i trecea prin gând să fugă. Nici nu-și dădea seama că se afla într-o grădină și nu într-un cimitir, așa cum crezuse. Nu vedea nici că groapa

Odihnească în pace ! (în limba latină în original).

lui aproape că nu fusese săpată și că tot pământul aruncat peste el, în mare cantitate, se împrăștiase în dreapta și în stânga, printr-un mecanism special, lăsând sicriul destul de descoperit.

Nu observă nimic din toate astea, nu văzu nimic: în afară de un singur lucru : că era viu și liber, că în jurul lui era aer și spațiu. Cuprins de o dorință sălbatică de răzbunare, era hotărât să-i sucească gâtul netrebnicului de Espinosa, care pusese la cale tortura asta fără nume ; cu sabia în mână, se simțea în sfârșit în stare să țină piept tuturor zbirilor Inchiziției, de-ar fi fost câtă frunză, câtă iarbă, înfruntând focul muschetelor lor.

Recăpătându-și oarecum calmul și simțindu-și mintea limpezită de răcoarea serii ce se lăsa, sări sprinten peste groapă și, cu pași mari și îndesați, porni drept spre o ușă secretă, pe care-o văzu în fața lui.

Ajuns acolo, își trase sabia, făcând-o să șuiere cumplit, și deschise brusc ușa.

Aceasta dădea într-o curte ocupată de o companie de oameni înarmați.

Pardaillan făcu, hotărât, doi pași înainte și se ciocni de ofițerul de gardă, comandantul trupei. Acesta explamă, uluit :

— Domnul de Pardaillan ! Dar de unde ați ieșit ? Pardaillan nu era sigur dacă auzise sau nu aceste cuvinte. Era sigur de un singur lucru — că ofițerul nu încerca să-l oprească.

Îi răspunse, cu răceală printr-o altă întrebare :

— Pe unde e ieșirea ?

De fapt, pusese această întrebare nu cu răceală, cum i se păruse, ci pe un ton teribil și amenințător, ca și cum ar fi strigat :

— Faceți loc, sau vă ucid !

De altfel, fără să mai aștepte răspunsul, porni spre dreapta, la întâmplare, fără să știe de ce, și se îndepărtă cu pași mari.

La rândul lui, ofițerul îi strigă :

— Hei ! Domnule de Pardaillan !... Nu pe acolo !

Și cum cavalerul merse mai departe fără să se întoarcă, fără să se abată din drumul său măcar cu un regret, ofițerul alergă după el, îl apucă de braț și-i puse foarte politicos :

— Vă înșelați, domnule de Pardaillan, nu pe acolo ieșirea, pe aici !

Și arată cu degetul în direcția opusă.

— Ați spus ceva, domnule ? bîgui Pardaillan, năucit de spaimă, fără să-și dea seama dacă visa sau dacă era treaz.

Ofițerul îi răspunse liniștit :

— Mi-ați făcut cinstea să mă-ntrebați unde e ieșirea. Vă atrag atenția că vă înșelați... Ieșirea e prin stânga, nu prin dreapta.

— Aha, asta e ! Domnule — bombăni Pardaillan care simțea că înnebunește — așadar na sunteți aici să mă arestați ? N-aveți ordin să mă stâlciți în bătăi ?

— Ce glumă bună, domnule ! răspunse ofițerul zîm-ind. E drept, am ordin să arestez pe oricine mi-ar și în cale. Dar ordinul acesta nu-l privește pe domnul de Pardaillan, căruia, dimpotrivă, ni s-a ordonat să-i acordăm toată atenția cuvenită ca reprezentant al maiestății sale, regele Navarei.

Cavalerul privi adînc în ochii ofițerului. Văzu că era de bună-credință. Își vâri imediat sabia la loc, în teacă, și salutându-l pe omul care-i vorbea cu capul descoperit, îi răspunse cu blîndețe :

— Scuzați-mă, domnule, cred că am căpătat febră are... acolo... prin culoarele alea.

— Da, se vede — spuse ofițerul, mereu zîmbitor și amabil.

Și adăugă, cu un zel care părea sincer :

— Doriți să chem pe vreunul din medicii maiestății sale ? -

— Mii de mulțumiri, domnule — răspunse Pardaillan cu acea politețe aleasă, care, în purtarea sa, vea atîta preț. Mă simt mai bine... O să-mi treacă.

Iar pentru sine murmură printre dinți :

— Chiar de mi-ar sfișia câinii hoitul, tot n-aș primi nimic din ceea ce mi se întâmplă !

În clipa aceea, un glas, pe care-l recunoscuse imediat rosti foarte calm : . - .

— Nu v-am dat oare cuvîntul meu că veți putea să ieșiți așa cum ați intrat ?

— Espinosa! bîgui Pardaillan. De unde dracu o ieșit ?

Și, într-adevăr, se părea că marele inchizitor ieșise din pământ.

Pardaillan se apropie de Espinosa, mai-mai să-! atingă și, aruncînd fulgere din priviri, îi spuse de la obraz, cu calmul glacial care, la el, era semnul unei furii abia stăpînite :

— Ați venit tocmai la timp, domnule ! Mi se pare că avem o răfuială !

Espinosa nici nu clipi. Ochii lui nu se plecară în fața fulgerelor ce țîșneau din privirile cavalerului. Cu calmul de nezdruncinat care-l caracteriza, continuă liniștit :

— Dacă nu mi-ați fi adus insulta de a vă îndoi de cuvîntul meu, dacă ați fi pășit cu încredere printre trupele mele, așa cum ați făcut ceva mai tîrziu, n-ați fi trecut timp de câteva ceasuri prin spaima morții. Am vrut să vă servesc o lecție, domnule. Dar, în același timp, și un avertisment. Nu uitați că, orice-ați face, oricare ar fi aparențele, în acest oraș uriaș veți fi în puterea mea și în mîna mea, așa cum ați fost și în acest palat.

Și, pe un ton prin care străbătea, parcă fără voia lui, un fel de solicitare, adăugă :

— Vă rog să mă credeți, domnule de Pardaillan, sînteți omul marilor lupte purtate la lumina soarelui strălucitor, față în față cu dușmanul. Dar nu vă pricepeți deloc la luptele viclene și întortocheate ce se dau în umbră și-n beznă. Întoarceți-vă acasă, în Franța, domnule de Pardaillan ; aici veți fi zdrobit, iar eu voi regreta, căci sunteți un adevărat erou.

Pardaillan tocmai se pregătea să-i spună verde ceea ce gândea. Dar Espinosa pierise fără ca el să-și poată da seama nici unde și nici cum, uluindu-l cu această dispariție subită, așa cum îl uluise tot ceea ce i se întâmplase.

XVH

CIND BUSSY-LECLERC VARSĂ LACRIMI

Pardaillan intrase în palat la ora nouă dimineața Când ieși de acolo, se lăsase noaptea.

Și cum era vară, într-o perioadă în care zilele sunt încă lungi, își făcu socoteala că zăbovise pe acolo cam opt-nouă ore, dintre care cel puțin trei sau patru le petrecuse în sicriu.

— Tare-aș mai vrea să văd ce mutră ar face domnul Espinosa dac-ar fi supus unui asemenea supliciu — bombăni el, întinzînd pasul. Plasa metalică în care m-a închis anul trecut drăgălașa de Fausta era un adevărat loc de desfătări în comparație cu cel în care am stat mai adineauri. Pe toți dracii ! Oribilă invenție ! Cum de n-am înnebunit ? E oare cu puțință ca unor ființe omenești să le treacă prin minte să-i supună pe semenii lor la asemenea cazne ?... Hotărît lucru, tatăl meu avea mare dreptate când îmi spunea : „Mulți dintre oameni, cavalcere, nu sunt decât ca o adevărată haită de lupi. Vai de omul cinstit care se aventurează în mijlocul acestei haite ! Va fi sfîșiat, înghițit, rupt în bucăți !...”

Faptul că Pardaillan rămăsese întreg la minte după ce trecuse printr-o asemenea aventură înfiorătoare, care ar fi putut zdruncina chiar și creierii cei mai zdraveni, era vrednic de toată admirația. Și totuși asemenea lovături nu se suportă fără urmări.

Cu excepționala-i tărie de caracter, ce făcea din el o făptură într-adevăr fără seamăn, Pardaillan reușise să-și recapete îndeajuns din calmul și sângele său rece ca să filozofeze, nu fără ironie, dar nu-și recăpătase cu aceeași ușurință forțele fizice de-a dreptul sleite.

Galben ca ceara, cu un fel de rătăcire în priviri, mergea clătiîndu-se ca un om beat.

Grăbindu-se prin străzile pustii și întunecoase (căci se lăsase noaptea), bombănea :

— Foamea m-o fi slăbit așa, de-am ajuns să mi se împleticească picioarele ? Cred că jupîn Manuel, perla hangiiilor din Spania, nu va avea niciodată în hanul lui

atâtea provizii câte mi-ar trebui mie acum ai să-mi potolesc foamea năprasnică ce mă mistuie.

Și-și alcătua în gând una din acele mese care l-ar fi făcut și pe Gargantua să se dea bătut.

Dacă Pardaillan ar fi fost mai puțin lihnit de foame și mai puțin slăbit fizicește, și-ar fi dat desigur seama că, de când ieșise din palat, patru umbre porniseră după el și-l urmăreau de la o distanță respectuoasă, dar cu o neobosită răbdare.

Pardaillan, însă, nu visa pentru moment decât ospete și chefuri. Adevărul ne obligă să spunem că într-adevăr avea nevoie de așa ceva. Și astfel, cu cât drumul

l se părea mai lung și mai greu, cu atât creștea și lista de mâncăruri pe care o alcătua în mintea lui.

Dar dacă Pardaillan nu observase nimic, noi, care știm cum s-au petrecut lucrurile, avem datoria să-l informăm pe cititor, și de aceea îl rugăm să se întoarcă în urmă cu câteva ore, tocmai la momentul când Bussy-Leclerc se despărțea de Fausta, hotărît să-l ucidă pe Pardaillan, după ce obținuse de la ea să fie comandantul celor trei oșteni.

Bussy-Leclerc își câștigase faima de meșter în mî-nuirea armelor prin cele peste douăzeci de dueluri în care își rănise sau își ucisese adversarii... fără a mai pune la socoteală bătăliile purtate cu toți maștrii de scrimă, spadasi și duelgii cei mai vestiți, bătălii din care ieșea întotdeauna învingător. Această faimă de luptător invincibil făcea mândria, gloria și onoarea lui Bussy-Leclerc. Ținea la ea mai mult ca la orice pe lume. Ca să-și păstreze neatinsă această faimă și-ar fi jertfit fără nici o șovăială averea, situația politică, viața și chiar onoarea.

Iată însă că faima-i se prăbușise în mod jalnic în ziua în care Pardaillan îl dezarmase, parcă jucându-se cu el, în văzul martorilor.

Dezarmat ! El ! Invincibilul Bussy-Leclerc ! Plânsese atunci de ciudă și de rușine.

Totuși, după ce suferise această dureroasă înfrân-gere, studiasse vreme îndelungată și cu mare râvnă, în singurătatea sălii de arme, tehnica dobîndirii adversarului.

Încredințat că și-a însușit temeinic această tehnică, experimentată în prealabil cu succes, asupra tuturor celor care aveau un nume în arta de a mînuși spada, se măsurase în mai multe rânduri cu învingătorul său — odată chiar în condiții stranii și fantastice, toate în avantajul lui, al lui Bussy-Leclerc, dar în. toate aceste întâlniri fusese dezarmat în chip rușinos. Ultima pățanie de acest fel avusese loc de curînd, chiar în Spania, în momentul când, întîlnind-o pe Fausta, se ciocnise pe neașteptate de Pardaillan, și-l atacase vitejește, căci Bussy era viteaz, foarte viteaz.

Întîlnirea aceasta îl făcuse să sufere chiar mai mult decât cele de mai înainte, pentru că, în urma acelei întîlniri — a patra la număr — pe care venise s-o caute de atât de departe, trebui să-și mărturisească sie însuși că niciodată nu va fi în stare să-l ucidă pe acest diavol de om, care, pe deasupra, găsea o deosebită satisfacție în a-l cruța.

Căci, nefiind în stare să-l omoare pe infernalul Pardaillan, Bussy-Leclerc ajunsese să-și dorească ca o lovitură de sabie să-l ucidă, preferînd moartea a ceea ce socotea el „dezonoare”.

Pardaillan întruhipa așadar dezonoarea lui Bussy, în carne și oase.

— Avînd în vedere că Pardaillan, Dumnezeu știe din ce pricină, se încapățînează să nu mă ucidă, trebuie să-l ucid eu pe el ! bodogănea plin de mînie Bussy-Leclerc, plimbîndu-se cu pași mari prin camera lui. Da, dar cum să-l omor ? De fiecare dată când îmi încrucișez spada cu a lui, afurisita zboară de capul ei și-o ia razna spre nori, ca și cum i-ar veni chef să-și arate grația și ușurința. Îți vine să crezi că dracu-i dă aripi și, de fapt., când stau să mă gândesc... n-ar fi de mirare să fie la mijloc o vrăjitorie.

Cuprins de fiori la gândul amestecului unor puteri infernale și mulțumit în același timp de a fi găsit această explicație pentru numeroasele sale înfrângeri, explicație ce i se părea sincer plauzibilă, viteazul Bussy nu încetase totuși să caute un mijloc de a-l ucide pe Pardaillan.

— Arde-l-ar focul ! bombănea el furios. Lua-l-ar dracu' ! O să mă silească să ajung și acolo !

Bussy-Leclerc era un duelgiu, un spadasin, un om fără credință și fără lege... dar nu era un asasin ! Or, „a ajunge acolo” însemna tocmai a comite un asasinat — ic'ee ce-l făcea să turbeze de mânie și să se înverzească de rușine.

„Și totuși — își spunea el înjurând și izbînd furios cu pumnii în masă — totuși nu văd alt mijloc !” t

încet-încet, ideea aceasta a unui asasinat, care, de fapt, îl revolta, i se strecură în minte. De ce încerca el s-o alunge, de ce ideea asta revenea, cu atîta îndărătnicie, încât pînă la urmă ajunsese să strige :

— Ei bine, fie ! Mă voi înjosi pînă acolo, dacă nu se poate altfel... Căci nu mai e cu putință să trăiesc așa, iar cît timp omul acesta va fi în viață, gândul că m-a dezonorat mă va face să mor de furie ! Hai !... t)

împroșcându-se cu tot felul de înjurături și insulte, de blesteme care-ar fi putut înfiora un întreg corp de gardă, își încinse sabia și pumnalul, se învâlui în mantie și, cu pași mari porni să-i caute pe cei trei oșteni, cu care purcase numaidecît la drum.

Pe la orele șapte seara sosiră la Alcazar, unde Bussy își luă informațiile necesare.

— Nu cred că domnul ambasador al maiestății sale regele Navarei a ieșit din palat — îi răspunse ofițerul căruia i se adresase.

Bussy avu o tresărire de bucurie și-și spuse : „Avea-voi, oare, marele noroc de a fi găsit treaba făcută ? Dacă, totuși, blestematul de Pardaillan zace pe undeva ucis cu adevărat, în vreun colțișor ascuns al palatului ?... Atunci n-aș mai fi silit să comit eu, Bussy, un asasinat !”

Piin de speranță, îi luă cu el pe cei trei tovarăși ai săi. Toți patru se pitiră în acel colț al pieței ce se numește astăzi „Piaza del Triumfo”, și așteptară. Așteptarea nu le fu prea lungă. Cu puțin timp înainte de ora opt, Bussy-Leclerc avu neplăcerea să-l vadă pe Pardaillan teafăr, cum trecea, clătîndu-se, prin pe ceea ce-i smulse o înjurătură și-l făcu să scrișnească.

— Pe mațele lui” jupîn Satan ! Fățarnicul ăsta de Espinosa nu numai că l-a lăsat să scape, dar cred chiar că l-a tratat regește, căci se pare că diavolul de Pardaillan a băut din belșug !

Următorii îl lăsară, prudenți, s-o ia o bucată de drum înainte, apoi porniră după el, mergând aproape lipiți de zidurile caselor, strecurându-se pe sub bolți, ascunzîndu-se cît puteau mai bine prin unghere.

Nu o dată ar fi putut să sară asupra lui și să-l ia prin surprindere, cu șansa de a-l doborî. Dar Bussy-Leclerc era nehotărît ; oricât ar fi fost de pornit împotriva lui Pardaillan și oricât și-ar fi aruncat lui însuși tot felul de înjurături și de îndemnuri furioase, încă mai șovăia să lovească pe la spate. Iar cînd se hotărî, în sfârșit, să acționeze, constată nu fără o satisfacție ascunsă, că, pentru moment, prilejul se pierduse.

în acest timp, fără să-și dea seama că era obiectul unei urmăriri, cavalerul o pornise pe chei, loc foarte favorabil pentru executarea unei lovituri mișește. S-ar fi putut crede că încerca să le ușureze asasinilor treaba. Adevărul e că, sosit de curînd în oraș și necunoscînd decît acest singur drum, pe care i-l arătase Cervantes, Pardaillan, cu obișnuita sa nepăsare față de primejdii, nu socotise de cuviință că ar fi necesar să-și caute un drum mai sigur.

De altfel, simțea că turbează de foame și de sete și nu dorea nimic altceva decît să se așeze cît mai repede în fața unei mese îmbelșugate. Și atunci, la ce bun să-și piardă timpul pe căi necunoscute ? ! Și cum mergea el așa, cu un pas din ce în ce mai ferm de-a lungul cheiurilor încărcate cu tot felul de mărfuri, dar pe care nu se vedea nici țipenie de om, o umbră răsărită din-tr-un colț întunecat se ridică în fața lui și o voce se auzi schelălăind jalnic :

— Por Chrislo crucificado, una limona !1

La ora asta și într-un asemenea loc, oricare altul îh afară de Pardaillan s-ar fi îndepărtat prevăzător. Dar Pardaillan nu împărtășea prejudecățile comune

' Milă, în numele lui Cristos cel răstignit ! (în limba spaniolă în text).

celorlalți muritori. în situația de față, de-abia scăpat, ca prin minune, de la o moarte îngrozitoare, ar fi considerat drept o faptă urâtă să nu aline o suferință, oricât de neobișnuită ar fi fost împrejurările în care aceasta i s-ar fi înfățișat.

Se scotoci așadar cu grabă prin buzunare. Dar făcînd acest lucru, cu o obișnuință devenită la el a doua natură, el scrută fizionomia cerșetorului nocturn.

Acesta, deși încovoiat și umil, părea să aibă o statură athletică. Era îmbrăcat în zdrențe murdare. Peste frunte i se revărsa o clădărie de păr aspru, iar partea de jos a feței îi era acoperită de o barbă neagră, deasă, neîngrijită.

Cavalerul avu impresia că mai văzuse undeva ochii aceștia care fugeau de privirile altora. Dar nu era decît o impresie vagă și fugitivă. „Figura aceasta respingătoare mi-este cu totul necunoscută” — își spuse el, și-i întinse' o piesă de aur cerșetorului care, uluit, se aplecă pînă la pămînt, înșirînd la binecuvîntări.

După ce-și dădu obolul, Pardaillan trecu mai departe, făcînd un gest vag de milă.

De îndată ce cavalerul se întoarse cu spatele, cerșetorul se ridică dintr-o singură mișcare.

Fața lui umilă și rugătoare de mai înainte părea acum fioroasă. Ochii-i străluceau de o bucurie sălbatică, iar buzele i se schimonoseau într-un rînjit de fiară care își urmărește prada. își ridică brațul cu un gest iute ca fulgerul și o lamă scurtă, largă, tăioasă, scapără în noapte.

Cei patru asasini, care erau pe urmele lui Pardaillan, văzură gestul neașteptat — gest mortal — făcut de cerșetor. Rămaseră nemișcați, cu răsuflarea tăiată, pitin-du-se în umbră, martori muți ai crimei ce urma să se comită sub ochii lor. Iar Bussy-Leclerc, cuprins de o bucurie nebunească, bîngui :

— La dracu' ! Dacă ne scapă de Pardaillan, soarta acestui cerșetor e asigurată !
în aceeași clipă, cavalerul își spunea în gând :
„Unde naiba am văzut ochii ăștia ?... Și glasul ! Mi se pare că l-am mai auzit undeva !...”
Și se întoarse mașinal.

Brațul înarmat al cerșetorului nu-și duse la - capăt gestul.

— MU gracias senor Muchas gracias, senor ! Îngăimă el pe nas, aplecându-se mai mult ca oricând...

Pardaillan nu observase nimic. își continuă drumul, ridicând din umeri, și spuse ca pentru sine :

— Haida-de ! Aici toți cerșetorii seamănă între ei ! Bussy-Leclerc trase o înjurătură și bombăni furios !
— Dobitocul... îl lasă să scape !

Și, însoțit de cei trei oșteni, își reluă urmărirea, .și în treacăt, dea o o corecție exemplară prea stângaciului cerșetor, ca să se răzbune pentru dezamăgirea pe care i-o provocase.

Dar degeaba privi și căută prin întuneric cerșetorul dispăruse ca prin minune.

În acest timp, Pardaillan trecuse de Turnul de Aur și o apucase pe strada îngustă și întunecată pe care; se afla hanul „La Turnu”, a cărui intrare, slab luminată dinăuntru, se zărea nu departe.

— Trebuie să termin cu el ! mîrii Bussy-Leclerc în culmea turbării.

Pardaillan mergea înainte fără grijă. în spatele lui venea Bussy, cu mâna pe pumnal, cu un pas mlădios și plăcut ca al marilor feline când stau la pîndă. îl mai despărțeau doar cîțiva pași de omul pe care-l ura. Se ghemui și apoi, cu pumnalul ridicat, străbătu distanța dintr-o săritură, răcnind :

— în sfârșit, ești în mâna mea !

Exact în aceeași clipă, un glas tânăr și răsunător sfișie tăcerea nopții :

— Atenție, domnule de Pardaillan ! Luați seama !

În aceeași clipă, Bussy-Leclerc primi un pumn zdravăn, care-i reteză elanul, făcându-l să se poticnească. Cât despre Pardaillan, se azvârli brusc într-o parte, astfel că lovitura, în loc să-l nimerească între umeri, nu făcu decât să-i atingă ușor brațul. Alături de cavaler apăruse între timp un tânăr, acoperindu-l cu sabia lui. Pardaillan îl recunoscu numaidecât pe acest viteaz apărându-l Mulțumesc mult, domnule ! (în limba spaniolă în text.

înbucurător și surâzând, pe jumătate înduioșat și pe jumătate batjocoritor, murmură trăgându-și fără grabă sabia :

— Don Cezar !

El Torero, căci el era tânărul care sosise într-un moment atât de potrivit ca să abată lovitura de pumnal a lui Bussy, întrebă cu o neliniște ce-l mișcă adînc pe cavaler :

— Nu sunteți rănit, domnule ?

— Nu, fiule, fii liniștit — îi răspunse cu blîndețe cavalerul.

— Pe Sfînta Treime ! Eram îngrijorat — spuse don Cezar.

Și rîse din toată inima.

În timpul acestui scurt dialog, Montsery, Chalabre și Saint-Maline, care-l lăsaseră pe Bussy înainte, alergau cu săbiile scoase. Iar Bussy care, mînat de clanul lui, se rostogolise pe pietrele colțuroase ale caldarî-mului, se ridică înjurând ca un păgân. Toți patru se pregătiră deodată de atac.

Văzîndu-se cu sabia în mîna, în prezența unui pericol real și precis, Pardaillan își regăsi într-o clipă întreaga vigoare și mai ales calmul și sângele rece, care-l făceau atât de temut în luptă.

Dintr-o ochire își dădu seama cu cine are de-a face și văzîndu-i pe cei patru gata de atac, îi spuse liniștit lui don Cezar :

— Să ne dăm după colțul casei... vitejii ăștia nu ne vor ataca pe la spate.

Manevra fu executată cu iuțeală și precizie, iar când cei patru se năpustiră asupra lor, se găsiră în fața a două vîrfuri de spadă lungi și ascuțite, care-i primiră fără să șovăie.

Situația se schimbă în dezavantajul celor trei oșteni și al lui Bussy, care spumega de mînie. Intervenția bruscă și neprevăzută a lui don Cezar făcuse ca lovitura plănuită de ei să eșueze în mod jalnic. Nu mai putea fi vorba de a-l ucide pe Pardaillan și, deși erau patru contra doi. se simțeau totuși în inferioritate.

De fapt, oamenii de încredere ai Faustei știau că Pardaillan ar fi fost în stare să-i învingă și singur pe toți patru la un loc. Știau că nu-I pot birui decât prin-tr-un act mișelesc.

Acum însă Pardaillan, nu numai că se apăra și le făcea față cu obișnuita lui forță, dar .un necunoscut, picat nu se știe de unde, venise să-l sprijine vitejește pe cel pe care credeau că-l au în mîna. Și, ce era mai rău, acest necunoscut, părea să mînuiască spada cu o măiestrie de netăgăduit. Un adevărat ghinion pentru ei !

Astfel, nu numai că Pardaillan le scăpa printre degete, dar ei singuri se găseau acum în situația de a-și apăra propria piele, căci era evident că Pardaillan nu-i va cruța. Așa că, deși îl socotiseră pe cavaler ca și prins, de fapt ei erau cei prinși.

Acestea erau gândurile destul de triste, care trecură ca un. fulger prin mintea celor patru atacatori. Și, totuși, fiind, la urma urmei, niște viteji, și avînd în vedere că era în joc amorul lor propriu, nu se gândiră nici o clipă să renunțe și atacă impetuos, hotărîți să iasă cât se poate de onorabil din acest impas, chiar cu riscul de a-și pierde viața.

Deodată. Pardaillan se adresă pe tonul lui batjocoritor :

— Bună seara, domnilor !... Doriți, așadar, să mă scărmanați nițel ?

— Domnule — spuse Saint-Maline dîndu-i o lovitură directă, parată, de altfel, cu o admirabilă ușurință — noi v-am prevenit, și asta chiar azi-dimineață.

— E drept — zise' Pardaillan, fără nici o ironie, îmi amintesc... îmi amintesc atât de bine, încât, vedeți dumneavoastră, nu mă pot hotărî să lovesc niște gentilomi care s-au purtat atât de elegant cu mine chiar azi-dimineață.

Și, într-adevăr, lucru de necrezut, care-l uimi pe don Cezar și-l făcu pe Bussy să urle, sugrumat de furie și roșu de rușine, Pardaillan nu ataca. Cu ochii la pîndă, se apăra, parcă în joacă, sabia lui aflîndu-se pretutindeni în același timp, ca și cum ar fi fost vrăjită. După ce-și dădu seama că don Cezar era un secundant vrednic de el, cavalerul spuse pe un ton de o ironie mușcătoare :

— Scumpe prietene, fă ca mine, cruță-i pe acești domni, căci sunt niște bravi gentilomi.

Iar toreadorul, amuzat și el acum, se mulțumi la rîndu-i să se apere, acoperit de altfel, de sabia strălucitoare și miraculoasă a cavalerului, care găsea posibilitatea să pareze pînă și loviturile ce-l ținteau pe secundul său ; fără el, acesta ar fi fost atins de două ori.

Pardaillan nu-i adresa nici o vorbă lui Bussy. Părea că nici nu-l văzuse.

Erau aproape de curtea hanului. La auzul gălăgiei, cineva deschisese poarta : era Cervantes. Punând nu-maidecît mîna pe sabie, voi să se alătore celor doi prieteni ai săi, dar cavalerul îi spuse liniștit :

— Nu vă mișcați, scumpe prietene... Domnii aceștia vor fi în curînd oboșiți.

Iar Cervantes, care începuse să-l cunoască pe Pardaillan, nu se mișcă din loc. Continuă, totuși, să-și țină sabia în mînă, gata să intervină la cea mai mică defecțiune.

La lumina lunii, sub un cer plin de stele, Manuel hangiul și mușteriii aflați în local ieșiră în grabă după Cervantes și asistară, îngroziți, la acest spectacol fantastic în care doi oameni — sau mai bine zis unul singur, într-atîta sabia lui Pardaillan părea să se multiplice pentru a fi peste tot în același timp — înfruntau patru turbați, care urlau, înjurau, blestemau, sărind de colo pînă Colo, lovind în dreapta și în stînga cu vîrfurile și cu latul săbiei, lovituri pline de furie, parate cu un calm desăvârșit.

— Domnilor — rosti Pardaillan adresându-se din nou lui Chalabre, Saint-Maline și Montsery, cu glasul lui liniștit — când veți oboși, ne vom opri. Țineți seama, totuși, că aș putea să termin cu voi imediat, dezarmându-vă pe rînd unul câte unul. Dar ar fi o umilință la care n-aș vrea să-î supun pe niște gentilomi ca dumneavoastră.

Ca să fim drepți, trebuie să spunem că cei trei oșteni, continuînd această luptă stranie, contaseră că Pardaillan

va sfârși prin a intra în joc și a răspunde la lovituri prin lovituri. De îndată ce văzură însă că s-au înșelat și că adversarii lor se încăpățîneau într-o atitudine pe care nimic n-o putea schimba, zelul li se potoli simțitor; și în curînd Montsery, care fiind cel mai tânăr era întotdeauna și cel mai pripit, își plecă sabia.

— Pe toți dracii — exclamă el — nu pot să continui lupta în aceste condiții !

Și-și vârî sabia în teacă, fără să mai aștepte consimțămîntul tovarășilor săi.

Ca și cum n-ar fi așteptat decît acest semnal, Cha-labre și Saint-Maline făcură la fel.

— Ar fi rușinos să ne încăpățînăm — spuse Saint-Maline, cu o plecăciune galantă.

— Cu atît mai mult, cu cît lupta asta s-ar putea prelungi la nesfârșit — adăugă Chalabre.

Pardaillan se așteptase, desigur, la acest gest, căci răspunse cu gravitate :

— Bine, domnilor !

Abia atunci păru să-l observe pe Bussy care nu dezarmase, și, dîndu-l la o parte pe don Cezar, merse drept către fostul guvernator al Bastiliei. În timp ce cavalerul înainta spre el parînd mereu, cu un calm teribil. Bussy se trăgea înapoi. Ochii lui ieșiți din orbite priveau țintă în ochii lui Pardaillan, citind în ei soarta ce-l aștepta. .

„Asta e ! își spunea el înnebunit. Iar o să mă dezarmeze ca de obicei !”

Acest lucru era fatal. Bussy își dădea seama ai" limpede că nimic pe lumea asta n-ar putea să-l cu de această ultimă umilință, încât simțea că-și pierde mințile. Aruncînd în jurul lui o privire de fiară încolțită, își plecă brusc vîrfurile și gemu :

— Asta nu 1 Asta nu !... Orice, afară de asta ! ... Atunci Chalabre, Montsery și Saint-Maline, care nu-l

iubeau pe Bussy-Leclerc, dar îl respectau pentru vitejia lui neîmblînzită, văzură, cu adîncă emoție, cum spadasiul își aruncă singur sabia și cum se năpustește din toate puterile, cu capul în jos, spre vîrfurile și gemu lui Pardaillan, urlînd cu disperare :

— Ucide-mă !... Ucide-mă odată !

Dacă Pardaillan nu și-ar fi retras repede sabia, s-ar fi isprăvit cu Bussy-Leclerc !

Văzînd că nici astă dată Pardaillan nu găsea cu cale să-l lovească, Bussy-Leclerc, înnebunit, începu să-și smulgă părul din cap și să-și zgârâie fața cu unghiile, urlînd ca un apucat :

— Diavolul ! Nu vrea să mă ucidă !

Pardaillan se apropie de el și-i spuse pe un ton în care se deslușea mai multă tristețe decît furie :

— Nu, n-am să te omor, Jean Leclerc.

Iar Bussy își mușcă pumnii pînă la sînge, căci nu-mindu-l „Leclerc”, Pardaillan îl supunea la o altă umilință chinuitoare. De fapt, spadasiul se numea simplu, Leclerc, dar își adăugase din proprie inițiativă la nu mele lui pe cel de Bussy, în amintirea celebrului Bussy d'Amboise Jean Leclerc, devenit Bussy-Leclerc, ținea foarte mult să i se dea acest nume, pe care se fălea că-l făcuse celebru — în felul său. Iar dacă primea uneori să i se spună Bussy, în schimb nu îngăduia să i se spună Leclerc.

Pardaillan continuă foarte calm :

— N-am să teucid, Leclerc, deși aș avea tot dreptul ... De fiecare dată când ne-am întîlnit, ai vrut să mă ucizi. Eu am acționat întotdeauna fără ură împotriva dumitale ... M-am mulțumit să-ți parez loviturile și să te dezarmez, ceea ce nu-mi poți ierta. Te-am cunoscut ca temnicer, și-am fost prizonier. Te-am cunoscut în chip de zbir și ai vrut să mă arestezi știind că pe capul meu fusese pus un premiu. Astăzi ai mai co-borît o treaptă pe scara nemerniciei, și ai vrut să mă asasinezi mișelește, pe la spate. Da, cu siguranță, Jean

Leclerc, aș avea dreptul să teucid.

— Dar ucide-mă odată ! repetă Bussy, ieșit din minți.

Pardaillan clătină din cap și-i răspunse cu răceală :

— Înțeleg dorința dumitale, dar ar fi într-adevăr prea simplu ... și apoi, eu nu sunt un asasin ! Dar pen-
1 Louis de Bussy d'Amboise (1549—1579). guvernator al provinciei Anjou, a devenit celebru prin faptele sale de vitejie și prin numeroasele sale dueluri.

— pentru cruzimea și mișelia cu care m-ai urmărit, când nu ți-am făcut niciodată nimic altceva decât te-am silit să-ți antrenezi picioarele luînd-o la sănătoasa, am dreptul la ceva mai mult și mai bun decât la simpla lovitură de pumnal pe care o implori. Iată răzbunarea mea : te iert, Leclerc... Dar află că dacă ai fi avut curajul să-mi înfrunți sabia, dac-ai fi luptat împotriva mea cu lealitate, vitejește, ca un gentilom, de data aceasta nu te-aș fi dezarmat și poate că ți-aș fi făcut favoarea de a te ucide... Dar te-ai dezarmat singur, Leclerc, te-ai degradat dumneata însuși... Rămâi, așadar, ceea ce ai dorit să fii.

Bussy scoase un geamăt înăbușit și-și astupă urechile cu pumnii, ca să nu mai audă glasul necruțător care continua să-i vorbească :

— Pleacă, deci, Leclerc, îți las viața cu scopul ca în restul zilelor ce-ți mai rămân de trăit să-ți repeți în-tr-una : după ce am fost temnicer și slugă de călău, eu, Leclerc, m-am înjosit pînă la a deveni asasin și socotindu-mă nedemn de a-mi încrucișa spada cu un gentilom, m-am autodezarmat...

Pardaillan ar fi putut să continue multă vreme pe tonul ăsta, dar Bussy-Leclerc ascultase mai multe decât putea să rabde. El, care se aruncase cu curaj în sabia lui Pardaillan, nu putu să mai îndure multă vreme chinul acestor insulte, rostite pe îndelete, cu un glas aproape înduioșat. își luă capul în mâini și, lovindu-și furios fruntea cu pumnii, fugi cu un urlat de câine care sche-lălăie a moarte.

După ce dispăru Bussy, Pardaillan se întoarse spre cei trei oșteni palizi și încremențiți de emoție, și le spuse, salutându-i cu un gest grațios :

— Domnilor, pentru că azi-dimineață, crezîndu-mă într-o situație grea, ați avut generoasa idee de a-mi oferi serviciile dumneavoastră, n-am vrut, în seara asta, să vă tratez? ca pe niște dușmani și să văucid. așa cum aș fi putut s-o fac. Dar — adăugă el pe un ton mai aspru și încruntându-și sprâncenele — nu uitați că acum nu no mai simt obligat față de dumneavoastră... Domnilor, evitați să vă mai ciocniți cu mine... Nemai

avînd motive să vă cruț. mă voi vedea silit să vă scar-măn bine, spre regretul meu, vă rog să mă credeți.

Martorii acestei scene îl ascultau adine înmărmuriți pe omul acesta extraordinar care, atacat prin surprindere de trei viteji, ce nu păreau deloc ciungi, îndrăzne să le spună în față, fără fanfaronadă, ca pe lucrul cel mai firesc din lume, că voise să-i omoare. Dar ceea ce le sporea și mai mult uimirea era faptul că cei trei viteji acceptau aceste vorbe fără să protesteze, ba chiar considerându-le drept expresia celui mai riguros adevăr, căci se mulțumiră să salute cu grație.

— Recunoaștem că v-ați purtat cu noi cât se poate de elegant — spuse Saint-Maline.

— Chiar prea elegant — adăugă Chalabre — căci dumneavoastră nu ne datorăți nimic, domnule, deși vă place să spuneți așa.

— Cât despre dorința dumneavoastră de a nu ne mai întâlni, tare mă tem, domnule, că în această privință nu vom putea să vă facem pe plac — spuse Montsery, dezvelindu-și într-un rânjet dinții săi albi.

— Mai bine spune-i, Montsery, că în mod sigur ne vom mai întâlni, deoarece tocmai în acest scop am venit în Spania.

Pardaillan îi asculta foarte serios, încuviințînd din cap.

— Vă rog să ne credeți — adăugă Saint-Maline — că vom face tot ce ne va sta în putință ca să vă scutim de regretul de a nu ne fi ucis.

— Mai spune-i, Saint-Maline, că dacă domnului de Pardaillan i-ar părea rău să se vadă silit a ne lua viața, noi, s-o recunoaștem cinstit, am fi deznădăjduiți dacă am pierde-o.

La aceste vorbe ale lui Montsery, cei trei oșteni izbucniră în rîs.

— La revedere, domnule de Pardaillan !

— Vă lăsăm terenul liber !

— La revedere, domnilor — răspunse Pardaillan. la fel de solemn.

Chalabre, Saint-Maline și Montsery porniră braț la braț, rîzînd din toată inima și glumind cu glas tare, așa cum le șade bine unor favoriți ai regelui.

Pardaillan mai auzi un glas pe care-l recunoscu ca fiind al lui Montsery și care, pe un ton teribil de batjocoritor, spunea :

— Pe toți dracii ! Dar jalnică figură mai făcea viteazul vitejilor !

Apoi nu mai auzi nimic. Dînd din umeri și oftînd întristat îl apucă de braț pe don Cezar și-l trase spre han :

— Hai să mâncăm, ți-o fi foame !

XVIII

DON CRISTOBAL CENTURION

Așa cum era de așteptat, Pardaillan găsi hanul în neorînduială. Manuel, hangiul, fiică-sa Juana, precum și toate slujnicele se repeziseră buluc la auzul 'armei și asistaseră la întreaga scenă. Iar locatarii caselor vecine priveau și ei pe ferestrele întredeschise prevăzător. Nici unuia dintre acești gură-cască nu-i trecuse măcar pentru o clipă prin minte să intervină, fie ca să le dea ajutor celor doi viteji care-i țineau pe ceilalți patru la respect, fie ca să încerce să-i despărta.

Pardaillan avea o înfățișare care, de obicei, îi făcea pe oameni să se grăbească a-l servi cu toată atenția. Dar în seara asta el nu se putu stăpîni să nu zîm-bească văzînd cu câtă repeziciune personalul hanului „La Turnul”, în frunte cu patronul, se grăbeau să-i ghicească cele mai mărunte dorințe.

— Scumpa mea gazdă — rosti cavalerul în timp ce intra. — ai în fața dumitale un om care moare de foame și de sete. Dați-ne ce poftiți, dar repede. pentru numele lui Dumnezeu !

Cât ai clipi, masa fu așternută în colțul cel mai adăpostit din patio și încărcată din belșug cu bucate dintre acelea care trezesc pofta de mâncare, cum ar fi : măslina verzi, piper roșu, marinate de tot felul, cîrnați și friptură de porc rece. Gustările astea, menite să înșele foamea, en.fi însoțite de un număr impresionant de sticle respectabile, de tot felul de forme, puse în linie

de bătaie. Totul avea un aspect foarte plăcut, mai ales pentru un om care, îngropat de viu, avusese toate motivele să creadă că nu va mai putea să se bucure niciodată de o priveliște atât de încântătoare.

În acest timp, gazda, aplecată deasupra cuptorului, lucra de zor și se pregătea să trimită la masă omleta bine rumenită, porumbelii fripți înăbușit, costițele de miel fripte, bașca pateurile de tot felul, halcile de vânat mare, păstrăvii fripți, stropiți cu suc de lămâie, toate acestea în așteptarea piesei de rezistență, marea noutate, regalul zilei, importat din America și răspîndit de preoții iezuiți ; era vorba de un curcănaș umplut și fript la frigare, la foc tare. În sfârșit, pentru a încununa cum se cuvine tot ce se servise pînă atunci, sosi un regiment de marmelade, compoturi, jeleuri, dulcețuri, paste de fructe, însoțit de un escadron de flancuri, tarte, prăjiturile, uscatele și cornete cu fructe proaspete de sezon.

În timp ce personalul hanului se zorea să-l servească. Pardaillan umplu trei cupe fără să spună vreo vorbă, și invitându-i cu un gest pe Cervantes și pe don Cezar, o goli pe-a sa dintr-o înghițitură, o umplu și o goli a doua oară, apoi, punând cupa pe masă, spuse :

— Ah, pe toți dracii ! Zău că te unge pe inimă vinul ăsta de Spania ! Aveam mare nevoie de așa ceva, pe legea mea !

— Într-adevăr — spuse Cervantes care-l observă cu luare-aminte — sunteți palid ca un mort și păreți emoționat ... Nu cred, totuși, că lupta pe care ați dat-o v-a zdruncinat așa de tare... trebuie să fie altceva la mijloc.

Pardaillan tresări și-l privi o clipă pe Cervantes drept în ochi, fără să răspundă. Apoi, ridicând din umeri, se așeză și spuse :

— Sedeți aici. Iar dumneata aici, don Cezar.

Fără să se lase prea mult rugați, Cervantes și don Cezar luară loc pe scaunele spre care arătase cavalerul.

Curcanul a fost importat în Franța de către discipolii lui Loyola, ceea ce i-a adus acestei păsări denumirea de „iezuit”, timp de mai mulți ani. fcn.a.

Pardaillan îi spuse lui don Cezar, făcând aluzie la intervenția lui, care-l apăraseră de lovitura de pumnal a lui Bussy :

— Te felicit. După câte văd, nu-ți place să trăgănezi prea mult plata datoriilor.

Tânărul se îmbujora de plăcere, nu atât pentru vorbele acestea cât, mai ales, pentru tonul și aerul drăgăstos cu care fuseseră rostite. Și, cu sinceritatea și lealitatea care păreau să stea la temelia caracterului său, răspunse :

— Steaua mea m-a făcut să ajung la timp, ca să vă apăr de o lovitură josnică, dar nu m-am achitat față de dumneavoastră : dimpotrivă, iată că din nou v-am rămas dator.

— Cum asta ?

— Ei, domnule, n-ați parat dumneavoastră în locul meu mai multe lovituri care, fără îndoială, m-ar fi răpus dacă n-ați fi vegheat asupra-mi ?

— Aha ! răspunse cu simplitate Pardaillan. Ai ob-. servat și asta ?

— Desigur, domnule.

— Asta dovedește că știi să-ți păstrezi tot sângele rece în luptă, lucru pentru care te felicit din toată inima... E o calitate de preț, care o să-ți folosească în viitor.

Apoi, schimbînd brusc subiectul, spuse :

— Și acum, dacă vreți să mă ascultați, hai să atacăm toate merindele astea ispititoare, care trebuie să fie delicioase, dacă judecăm după înfățișarea lor. Vom discuta în timp ce mâncăm.

Și cei trei prieteni purceseră vitejește la masacrul mâncărilor grămădite în fața lor.

Să-l lăsăm pe Pardaillan să-și refacă puterile sleite de un post îndelungat, de oboselile și de emoțiile unei zile atât de bogate în evenimente, și să ne întoarcem pentru o clipă la un personaj ale cărui fapte și gesturi ne-au mai atras atenția.

Am vrea să vorbim despre ciudatul cerșetor care, drept recunoștință pentru pomana regească primită de la cavalerul de Pardaillan, nu găsisese altceva mai bun

de făcut decât să-l amenințe cu pumnalul, pe la spate, dispărînd apoi brusc, în timp ce Bussy-Leclerc îl căuta prin întuneric, cu intenția prea puțin caritabilă, dar fermă, de a-i trage o bătaie zdravănă.

Cerșetorul, care, de altfel, nu bănuia deloc amenințarea ce plutea deasupra capului său, se strecurase pur și simplu printre lăzile de mărfuri ce umpleau cheiul, o luase pe una din ulicioarele care dădeau spre Guadalquivir, și o rupse la fugă în direcția Alcazarului.

Ajuns la una din porțile palatului, cerșetorul rosti parola și scoase un fel de medalie pe care o arătă santinelei. Imediat, aceasta, fără să pară de altfel mirată, se dădu la o parte cu tot respectul.

Cerșetorul o porni cu pas hotărît prin labirintul curților și al coridoarelor, pe care părea să le cunoască în amănunt, și ajunse repede la ușa unui apartament în care bătu într-un anumit fel. Un lungan de lacheu veni numaidecât să-i deschidă și, la auzul câtorva vorbe pe care cerșetorul i le șopti la ureche, se înclină cu respect, deschise o ușă și dispăru.

Cerșetorul pătrunse într-un dormitor. Era camera câinelui de pază al lui Filip al II-lea, don Inigo de Almaran, mai cunoscut sub numele de Barba Roja; cu brațul drept legat în bandaje și comprese, acesta se plimba ca un turbat, bombănind tot felul de amenințări îngrozitoare la adresa lui Pardaillan, acest francez smințit, care aproape că-i scrântise brațul.

Auzind zgomotul, Barba Roja se întoarse. Văzînd în fața lui un soi de cerșetor scîrbos, își încruntă sprâncenele și dădu să-l alunge cu o lovitură de pumn, când cerșetorul, apucându-se de barba-i neagră și deasă, ce-i acoperea partea de jos a feței, și-o smulse cu putere, iar îndată după aceea și peruca ce-i cădea' pînă peste ochi.

— Cristobal ! exclamă Barba Roja. În sfârșit, ai venit ! .

Dacă Pardaillan s-ar fi aflat acolo, ar fi recunoscut în persoana celui pe care Barba Roja îl numea Cristobal, pe acel agent al Inchiziției, pe care-l zvârlise afară din patio, în ziua când sosise la han.

Cine era, așadar, acest Cristobal ? A sosit momentul să facem mai bine cunoștință cu el.

Don Cristobal Centurion era un biet tânăr sărac, cum erau atîția în Spania acelei vremi. Tânăr, voinic, inteligent, instruit, era hotărît să-și croiască un drum în viață și să ajungă la o situație înaltă. Dar e mai ușor să-iei hotărîri decît să le și realizezi. Mai ales când nu-ți cunoști nici tatăl, nici mama și când ai fost crescut prin mila unui unchi bătrîn și cumsecade, el însuși un biet preot de țară, într-un regat în care preoții și călugării sunt puzderie.

Începu prin a se lepăda de scrupulele inutile care sunt o piedică în calea oricărui ambițios hotărît să reușească în viață cu orice chip. Tânărului Cristobal îi veni cu atît mai ușor să se lepede de aceste scrupule, cu cît conștiința nu-l prea tulbura. Dar deși deveni mai ticălos, rămase tot atît de sărac pe cît era înainte, atît de sărac, încît ar fi putut stîrni chiar și mila lui Iov cel de biblică amintire. Cum însă lăudabilele strădanii pe care le depusese pentru a ajunge să-și ignoreze conștiința meritau, la urma urmei, o răsplată, diavolul i-o oferî băgându-i în cap ideea de a-l ușura pe bătrînul său unchi, preotul, de cei cîțiva dubloni pe care bietul om îi strânsese ban cu ban, făcînd ani de-a rîndul economii, cu prețul unor mari privațiuni, și pe care îi strânsese, prevăzător, într-o ascunzătoare sigură, dar nu chiar atît de sigură, căci tînăra secătură o găsi totuși, după îndelungi și răbdătoare căutări.

Ca orice bun castilian, Cristobal pretindea că este de familie nobilă și poate că și era, de ce nu ? Fapt este însă că i-ar fi fost foarte greu să prezinte dovezi dacă i-ar fi trecut cuiva prin minte să i le ceară.

Înarmat cu acest mic capital, procurat cu dibăciei datorită spiritului de economie al unchiului său, tînărul Cristobal, devenit don Cristobal Centurion, se grăbi să să în larg și porni în căutarea unui protector puternic. Asta făcea parte din moravurile vremii. Exista, pe atunci, un don Centurion pe care Filip al II-lea tocmai și înnobilase, făcîndu-l marchiz de Estepa. Don Cristobal Centurion își descoperi imediat o rudenie de necontestat — cel puțin așa i se părea lui — cu acest senior bogat- Tânărul se duse direct la el și-i ceru asistența pe care orice senior aflat în grațiile curții o datorează unei rude sărace și necunoscute. Marchizul de Estepa, fiind un egoist cum mai sunt din nefericire atîția, rămase neînduplecat. Și nu numai că ,nu voi să audă de el, dar îi mai puse în vedere categoric nefericitudinii să omonim că dacă-i va mai trece cîndva prin minte să revendice o rudenie pe care el, marchizul de Estepa, se încapățîna s-o tăgăduiască, împotriva oricărei evidente, nimic nu-l va împiedica să-i pună pe oamenii lui să-l ciomăgească, în scopul de a-i arăta limpede că un Centurion necunoscut și calic în mod logic nu putea să fie ruda unui Centurion bogat și nobil. Iar dacă ciomăgeala s-ar fi dovedit insuficientă, pentru a-l convinge, marchizul avea, slavă Domnului, destulă putere ca să-l bage pe supărătorul Cristobal în vreo temniță.

Amenințarea cu ciomăgeala produse o impresie neplăcută asupra lui don Cristobal Centurion. Dar groaza de întemnițare, care putea dura eventual o viață-ntreagă, îi deschise ochii și-l sili să-și dea seama că se înșelase și că, într-adevăr, domnul marchiz nu făcea parte din familia sa. Renunță, deci, să mai ceară un ajutor care i se refuza, deoarece, pe drept cuvînt, nu i se cuvenea. Vreme de cîțiva ani, el continuă să trăiască sau, mai bine zis, să moară cu încetul de foame, din produsul nesigur al unor îndeletniciri cu totul dubioase. Se tocmi soldat și învăță să mînuiască cu eleganță spada. Apoi se făcut hoț la drumul mare și învăță să mînuiască la fel de elegant pumnalul. Dobîndind cunoștințe temeinice despre aproape toate armele ce se foloseau pe vremea aceea, își puse cu dărnicie talentele la dispoziția celor care nu le aveau sau care, avîndu-le, erau lipsiți de curajul necesar pentru a le folosi ; în schimbul unei retribuții cinstite, te scăpa de vreu dușman îndîrjit sau răzbuna vreu insultă de moarte ori vreu onoare jignită. Și cum, în tot acest timp, continua să studieze din plăcerea de a învăța, fiind de altfel foarte înzestrat, devenise un adevărat cunoscător în ale filozofiei teologiei și altor discipline. Și pentru ca ocupațiile să-i; fie mai variate și în același timp pentru a-și mai spori cîte puțin veniturile anemice, între o lovitură de pumnal și o împușcătură, preda lecții unuia, trecea un examen în locul altuia, scria o predică pentru cutare predicator, ba chiar pentru cutare episcop lipsit. de harul elocinței, Ori redacta sentințele vreunui magistrat sau pledoariile vreunui avocat.

Pe scurt, era un specimen destul de rar, chiar într-o epocă bogată în tot felul de fenomene ; pe jumătate asasin plătit, pe jumătate preot.

Într-o zi, scotocind prin amintirile sale din copilărie, sau, pentru a folosi propria-i expresie, prin „documentele de familie” — își aminti că una dintre veri-șoarele sale se căsătorise cîndva cu vărul unui văr de-al doilea al lui don Inigo de Almaran, personaj deosebit de important, căruia i se acordase cîntea de a veghea în mod direct asupra zilelor maiestății sale catolice și de a-i curăța fără vîlvă pe cei ce-și atrăseseră ura regelui, atunci când acesta nu putea să-i lovească deschis, la lumina zilei.

Don Centurion își spuse că de astă dată rudenii sa era limpede, evidentă, palpabilă și că ilustrul Barba Roja — care, la urma urmei, îndeplinea pe treapta de sus a scării sociale și în interesul regelui ceea ce el, Centurion, îndeplinea pe treapta de jos, pentru toată lumea — nu se putea să nu-l înțeleagă și să nuri pri mească bine.

Se întîmplă că, într-adevăr, Barba Roja înțelese de minune folosul pe care-l putea avea de la un ticălos instruit și puternic, gata la orice, capabil să țină piept celui mai subtil cazuist, sau să-i dea lecții juristului celui mai șiret și, în același timp, în stare să conducă și să execute cu îndemănare o lovitură în care devenea necesară folosirea forței. își dădu seama că pentru efectuarea anumitor expediții misterioase, pe care le pune la cale din

când în când, fie în interesul regelui, fie în propriul său interes, omul acesta, picat ca din cer, ar putea deveni locotenent ideal pe care nu îndrăznise măcar să speră că-l va găsi vreodată. Fără a mai pune la socoteală că acest secund providențial ar fi putut să-i slujească în același timp drept sftetic priceput, ca pabil să-l călăuzească prin hățușul, foarte încilcit pentru eL al treburilor de stat, civile, militare și religioase —

mai ales religioase — în care risca adesea să se poticnească și să-și rupă gâtul.

Don Cristobal Centurion avu deci norocul de a se vedea bine primit. Rudenia îi fu recunoscută fără discuție, iar noul său văr îi înlesni intrarea dintr-o dată în „General Inquisicin suprema”, de unde primea și o leafă care, „oricât ar fi fost de modestă, i se părea uluitoare coțcarului obișnuit de multă vreme să trăiască zile întregi cu câțiva reali, câștigați numai Dumnezeu știa cum.

În momentul când îl prezentăm cititorului nostru, don Centurion, foarte apreciat de superiorii săi, care fuseseră în măsură să-i prețuiască feluritele merite, era pe cale de a face încet-încet carieră, nefiind hotărât dacă-i mai bine să rămână laic și să îmbrățișeze cariera armelor, sau să intre în cadrul ordinului, ceea ce iar fi permis să aspire la orice funcție, chiar și la aceea de mare inchișitor, funcție pe care, în mod confuz, o întrevedea în visurile sale, fără a îndrăzni însă să și-o mărturisească nici sie însuși.

De fapt, înclina spre această ultimă soluție, căci dacă viața îl transformase într-un om de acțiune, prima lui educație îl făcuse să-și păstreze o puternică aplicare către studii.

Acest asasin plătit, care»mânua pumnalul cu o măiestrie fără seamăn, își păstrase felul de a se purta fățarnic și onctuos al oamenilor bisericii, obișnuiți să-și ascundă gândurile cu abilitate, gata să se plece umili în fața unuia mai puternic decât ei, dar să se arate, în schimb, plini de aroganță în fața unuia mai slab, răzbunători și însuflețiți de ură, dar și capabili să și-o înfrâneze ani de zile.

Acesta fiind omul, a spune că don Centurion îi era într-un totu devotat la Barba Roja ar însemna să exagerăm puțin. Se lepădase o dată pentru totdeauna de orice sentiment care l-ar fi stânjenit și recunoștința se număra printre aceste sentimente. Dar dacă nu-i purta binefăcătorului său nici o recunoștință, era prea inteligent ca să nu fi înțeles că atâta vreme cât nu se va simți în stare să zboare cu propriile lui aripi, va tre-bui să se sprijine pe vreun puternic al zilei. Înțeles

astfel, devotamentul pentru vărul său era real și profund, pentru că, lucrând pentru protectorul său, lucra în același timp în propriul său interes.

Dacă cineva mai puternic i-ar fi cerut serviciile, n-ar fi șovăit să-l părăsească și, la nevoie, chiar să-l trădeze mișelește pe încrezătorul Barba Roja., Dar cum nimeni nu se gândise încă să-l ademenească, rămânea, deocamdată, cu totul legat de vărul său. Căci devotân-du-se orbește acestei brute, nu lucra oare pentru propriul său viitor ?

Acesta era omul care tocmai intrase la. Barba Roja, în momentul în care dulăul învins se învârtea prin camera sa ca un leu în cușcă, pradă negrei mâinii provocată de ultima sa înfrângere, rostind amenințări teribile la adresa celui care-l umilise într-atâta bătându-l pe el, Barba Roja, voinicul-voinicilor, în fața căruia tremurau toți și, culmea, învingându-l sub privirile regelui și ale curtenilor înveseliți.

— Ei, ce se aude ? întrebă el neliniștit.

Centurion ridică disprețuitor din umeri și-i răspunse pe un ton aparent calm, dar din care răzbătea, fără voia lui, o enervare surdă și o ură plină de furie :

— Ei bine, era de prevăzut ! Marele inchișitor, din motive pe care nu le pricep, a socotit că e bine să-l lase să scape.

— Pe sângele lui Cristos !... Dar-ar frigurile în blestematul ăsta de popă căruia i se năzare să se joace de-a generosul ! ... Vai mie ! .., Dacă omul acesta continuă să trăiască, eu rămân dezonorat, pierd încrederea regelui și nu-mi mai rămâne decât să mă retrag în vreo mănăstire și să crap acolo de rușine și de atî-tea posturi ! ... îmi trebuie o revanșă, mă auzi tu, Cristobal ! O revanșă strălucită ... Fără de care regele mă va chinui ca pe un câine care și-a pierdut colții ...

Vorbele acestea îl aruncară într-o neagră consternare pe devotatul Centurion. Dizgrația dulăului lui Fi-lip al II-lea atrăgea după sine și falimentul său, căci însemna zdrobirea de neînălțurat a mărețelor planuri pe care și le făurise în ambiția lui. Trebuia, deci, să-și dea toată osteneala ca să evite catastrofa ce-l amenința De vărul lui. și căreia el însuși i-ar fi căzut, primul,

victimă. Astfel că, în mod ioane sincer, îi răspunse, nu fără oarecare mîhnire :

— înțeleg prea bine, vere. Dar, după părerea mea, cam exagerați. Maiestatea sa nu poate, în mod rezonabil, să considere drept o crimă faptul că v-ați găsit nașul. Judecând temeinic lucrurile, socot că în toată această nenorocire aveți totuși noroc.

— Cum asta ?

— Fără îndoială. S-ar fi putut întâmpla să nimeriți peste un spaniol dornic să vă ia locul pe lângă rege, și atunci ați fi fost iremediabil pierdut. în loc de asta, ați avut norocul să nimeriți peste un francez și, mai mult decât atât, peste un dușman al maiestății sale. Puteți fi chiar liniștit : omul ăsta nu va căuta să vă ia locul... Dumneavoastră rămâneți în ochii regelui, ca și în ochii tuturor celorlalți, omul cel mai puternic din toată Spania. Și atunci de ce să se lipsească de serviciile dumneavoastră ? Pe cine să ia în locul dumneavoastră ? Nimeni nu schimbă un cal bun pentru unul prost. Ați fost învins ? Fie ! Cele mai mari căpetenii primesc uneori loviturile soartei...

— Poate că ai, într-adevăr, dreptate — răspunse Barba Roja care-l ascultase cu atenție. Dar, oricum, simt nevoia să mă răzbun.

— O ! Cât despre asta, sunt de aceeași părere — spuse Centurion, din ochii căruia fișneau flăcări sălbatice. Și dacă dumneavoastră aveți un dinte împotriva francezului care v-a pus într-o situație proastă, am și eii unul, și încă unul tare ascuțit, vă garantez...

— Dar l-ai văzut ? Unde e ? Ce face ?

— Acum trebuie să se fi întors la han, unde bănuiesc că prinde puteri. L-am văzut și i-am vorbit. Dovadă, pomana pe care mi-a dat-o... Cred că poznașul ăsta e și foarte bogat, căci mi-a dăruit chiar un pistol, pe legea mea !

— L-ai văzut — mormăi Barba Roja — i-ai vorbit și...

— Vă înțeleg, vere — spuse Centurion cu un zîm-bet strîmb. Fiți sigur că, dacă a scăpat, nu e din vina mea. Pesemne că providența veghează asupra lui. căci, tocmai când eram gata să-i înfig între umeri pumnalul, pe care vedeți, el s-a întors :taman -la timp, și, la dracu', amândoi îi cunoaștem forța de; temut ! N-am mai așteptat să mă întrebe cum mă cheamă, am șters-o cât am putut de repede și... iată-mă ...

Apoi, cu o explozie de bucurie sălbatică, adăugă :

— E în mâna noastră, vere, înconjur hanul și-l prind mort sau viu, chiar de-ar trebui să dărîm cocioaba, piatră cu piatră sau să-i dau foc, mistuind-o din pivniță pînă în pod.

—« Bine — mormăi Barba Roja înveselit... Asta e ... frige-l ca pe un porc !... Ia-ți cîți oameni ai nevoie și dă fuga ; aș vrea să-l văd o dată cu mațele scoase... Ce păcat că blestematul aproape că mi-a scos din încheietură brațul !... N-aș fi lăsat pe seama nimănui această treabă... Răzbunarea mea ar fi mai deplină dacă aș putea să mi-o aduc singur la îndeplinire, dar, în sfârșit, trebuie să știi să te mulțumești cu ceea ce ai !

— Cât privește ducerea la bun sfârșit a acestei trebu-șoare — spuse Centurion cu o bucurie frenetică — vă puteți bizui pe mine.

Și, cu un scrîșnet hidos, adăugă :

— Ura pe care i-o purtați domnului de Pardaillan este de-a dreptul blîndă, în comparație cu cea pe care i-o port eu, iar dacă dumneavoastră ați dori să-i vedeți mațele scoase, eu aș vrea să-i mănînc inima.

— Și-a bătut joc și de tine destul !

Centurion clătină ușor din cap și spuse cu un calm înfricoșător :

— Cu ajutorul lui Dumnezeu, sper să-i întorc cu dobîndă ce mi-a făcut. Dar nu asta e problema. Dacă n-ar fi vorba decât de a acționa, fiți sigur că n-aș fi pierdut vremea. E vorba însă de a ști dacă trebuie să acționez.

— Sigur că da — tună Barba Roja. îți ordon chiar !

— Să ne înțelegem, vere — răspuse Centurion cu un zîmbet prefăcut. Mi-ați ordonat s-o caut și să v-o aduc pe mica Giralda de care v-ați îndrăgostit nebunește. M-am supus dumneavoastră, așa cum era firesc și, desigur, nu e vina mea că n-am reușit. Cine putea să prevadă că se va găsi un om atât de îndrăzneț care să se împotrivescă ordinelor Sfîntului Oficiu ? Din

pricina amestecului acestui Pardaillan, care n-are nimic sfînt, trăsni-l-ar cerul, am dat greș și am fost dezaprobat de către superiorii mei... ba, mai mult, am fost pedepsit pentru că am acționat fără ordin... Ordinul era dat de dumneavoastră, vere, dar cum dumneavoastră n-ați socotit nimerit să faceți cunoscut acest lucru și să mă apărați, n-am ascultat decât de devotamentul ce vi-l port și am tăcut, acceptând pedeapsa fără murmur, deoarece m-am gândit că aveți motive temeinice .să procedați astfel.

— Într-adevăr — spuse Barba Roja, mai curînd stînjedit — aveam motive cu totul speciale ca să nu mă amestec în afacerea aceea. Dar îmi voi aminti de devotamentul tău și, întrucît nu e drept ca tu să fi fost pedepsit din vina mea, ține asta.

„Asta" era o pungă, care i se păru destul de bine garnisită devotatului Centurion, căci pe chipul lui se ivi un rânjet de bucurie. Ascunzîndu-și cu grijă punga sub zdrențele de cerșetor, răspuse :

— Dacă v-am spus ceea ce v-am spus, vere, e pentru că veni vorba, nicidecum pentru a vă îndemna la o asemenea mărînimie.

— Știu — rosti Barba Roja, cu semeție. Dar unde voi ai să ajungi ?

— La următorul lucru, vere : cine-mi garantează că nu mi se va întîmpla cu Pardaillan ceea ce mi 's-a întîmplat cu Giralda ? Fie că reușesc, așa cum trag nădejde, fie că dau greș, cine-mi garantează că monseniorul Espinosa nu se va supăra ? Dacă acțiunea mea zădărnicește planurile sale, s-a zis cu mine. De data aceasta mă paște temnița și, e cunoscut, vere, în închisoare omul știe cînd intră, dar nu și cînd iese.

— La urma urmei, exprimă-te mai limpede — spuse Barba Roja nerăbdător. Ce dorești ?

— Doresc — răspuse cu răceală Centurion — un ordin scris de mîna dumneavoastră, pentru a fi pe deplin acoperit în cazul în care ceea ce vreau să întreprind nu va fi pe placul monseniorului mare inchizitor.

— Numai atât ? De ce nu mi-ai spus-o mai repede ?! se rătoi Barba Roja, îndreptîndu-se spre un scrin din lemn de abanos.

Și", după ce deschise scrinul, se opri.și, privind-și jalnic brațul legat, grăi :

— De fapt, cum vrei să scriu cu brațul meu bolnav?

— Ei, drăcie ! murmură Centurion, descumpănit. E adevărat, uitasem de brațul bolnav. Și totuși — continuă el cu aceeași răceală, care dovedea o hotărîre de neînduplecat — totuși, nu voi acționa fără un ordin scris.

— Drace ! zise Barba Roja încurcat. Ce să fac în cazul ăsta ?

Centurion păru să se gîndească o clipă și spuse :

— N-ați putea să-l faceți pe rege să semneze acest ordin ?

Barba Roja ridică din umerii puternici.

— Mă vezi tu pe mine ducîndu-mă la rege și spu-nîndu-i : „Sire, sunteți amabil să-mi semnați ordinul de a-l stâlci în bătai pe domnul de Pardaillan ?cum Bine aș mai fi primit, pe legea mea !... Aș putea să-mi iau numaidecât tîlpășița... dacă nu cumva aș păți ceva și mai rău.

— E drept ! recunosc Centurion ciupindu-și lobul urechii, gest mașinal pe care-l făcea ori de cîte ori era cufundat în gînduri.

Și, deodată, aruncându-i pe sub gene o privire lui Barba Roja, îi spuse :

— Ar exista, totuși, un mijloc.

— Care ? întrebă cu grabă colosul, de bună-credință. — O hîrtie semnată în alb !... spuse Centurion cu un aer foarte detașat, dar privindu-l mereu cu coada ochiului pe Barba Roja, Care șovăia.

— O ! exclamă el. O iei cam repede ! Știi tu că hîrțiile pe care le am aici poartă semnătura regelui ?

— Știu... E tocmai ce ne trebuie. ,

— Știi tu că sunt contrasemnate de marele inchișitor?

— Cu atât mai bine.

— Știi tu că, având în mână un asemenea pergament, completat cum se cuvine, poți scăpa pe cineva de orice pedeapsă, sau poți cere sprijinul oricărei autorități civile sau religioase ?

În ochii lui Centurion se ivi o licărire ce se stinse numaidecât.

— Vere dragă — spuse el cu răceală — ml-aș permite să vă atrag atenția că timpul trece și că dacă mai întârziem, riscăm ca pasărea să ne zboare din cuib.

Barba Roja făcu un gest de furie stăpînită și, conti-nuînd să șovăie, murmură :

— Ei, drace ! O hîrtie semnată în alb...

Rostind aceste cuvinte, îl cercetă pe Cristobal cu o privire scormonitoare.

Atunci, văzîndu-l că șovăie, Centurion îi spuse pe tonul cel mai indiferent :

— De fapt, poate că aveți dreptate. La urma urmelor, nu eu mă grăbesc. Voi aștepta pînă ce veți fi în stare să-mi semnați ordinul... E drept că o asemenea ocazie nu se va mai prezenta poate atât de curînd și că domnul de Pardaillan va profita, probabil, ca s-o ia din loc, dar eu sunt foarte liniștit: pot aștepta cu răbdare ceasul răzbunării. Cât despre dumneavoastră, nu vă veți necăji din cale-afară pentru atîta lucru și sper că veți reuși să câștigați întreaga favoare a regelui... în definitiv, cetățeanul nostru nu-i chiar atît de aprig pe cît vi-l închipuiți...

Barba Roja se hotărî brusc :

— îmi juri să nu folosești într-un scop nedemn pergamentul acesta ? îl întrebă el.

— Ei, ce profit nelegal credeți că ar putea să tragă un pîrlit ca mine din bucata asta nenorocită de pergament ? Dacă ar fi vreun bon de tezaur, aș mai înțelege... Dar așa !...

Barba Roja deschise un sertar secret al scrinului și, luînd una din hîrțiile semnate în alb, de care dispunea pentru executarea ordinelor secrete date de rege, i-o întinse lui Centurion, spunându-i :

— Poftim ! După executare, să mi-o dai înapoi. Centurionul luă pergamentul cu un aer nepăsător,

dar dacă Barba Roja ar fi putut observa fulgerul de triumf care licări deodată în privirea agentului Inchișitorului, fără îndoială că i-ar fi smuls imediat din mână periculoasa hîrtie. Barba Roja nu observă însă nimic. Nu văzu decît un singur lucru : că se va răzbuna pe Pardaillan și că-și va recâștiga cu același prilej și încrederea regelui, încredere pe care o socotea grav știrbită.

Centurion își ascunse sub zdrențe prețiosul pergament și, îndreptându-se spre ușă, spuse :

— Pe curînd, vere. Nu mai am nici un minut de pierdut, și apoi, trebuie să mă duc să-mi schimb hainele.

Centurion tocmai deschidea ușa să plece, când Barba Roja, cu o șfială ciudată la un colos ca el, murmură :

— Cristobal !

Centurion împinse ușa la loc și așteptă. Dar văzînd că Barba Roja, foarte încurcat, nu se putea hotărî să vorbească, îi spuse pe un ton deodată foarte familiar, pe care nu și-l permitea decît când erau între patru ochi:

— Clipele sunt prețioase, omul ar putea să ne scape. Hai, spuneți odată ce aveți de spus, dar repede...

— Fata aceea... — zise colosul roșind.

— Giralda ?... Va să zică, asta vă doare ! îl luă Centurion peste picior.

Fără să observe ironia, Barba Roja continuă :

— N-ai putea, oare... dacă se ivește prilejul... să dai cu aceeași piatră două lovituri... ?

— Ar fi posibil — răspunse Centurion cu un zâmbet șiret — dacă și fata se află la han... căci, altfel, amintiți-vă că oricine vrea să alege după doi iepuri deodată riscă să nu prindă nici unul.

— Dar dacă e acolo ? stăruia Barba Roja.

— Dacă e acolo, îmi voi da toată silința și poate că voi avea mai mult noroc decît data trecută.

— Ești o rudă bună, Cristobal — spuse Barba Roja, luminându-se la față.

Și adăugă cu un glas sălbatic :

— Dacă vei izbuti să mi-o aduci pe tînăra aceea, îmi vei putea cere tot ce dorești !

— N-am să uit promisiunea — mîrîi Centurion printre dinți.

Și adăugă cu glas tare :

— Vreau să fac în așa fel, încât să satisfac în același timp și ura, și iubirea dumneavoastră.

Și, spunând acestea, dispăru.

XIX

CINA

Centurion se grăbi să iasă din palat. Fremătînd de bucurie și mîngîindu-și sub zdrențe hîrtia cu semnătura în alb pe care tocmai i-o smulsese naivului Barba Roja., repeta într-una, ca și cum ar fi vrut să se convingă pe sine de un lucru de necrezut :

— Bogat ! Sunt bogat !... Voi putea și eu, în sfîrșit, să-mi desfășor aripile și să arăt ce pot !

Și în timp ce străbătea piața palatului făurindu-și tot felul de visuri minunate, ceea ce nu-l împiedica, totuși, să fie cu ochii la pîndă, de după un stîlp, o umbră îi apărură deodată în față. Centurion se opri și întrebă în șoaptă :

— Ei bine, ce-i cu omul nostru ?

— A fost atacat de patru gentilomi aproape de poarta hanului. I-a pus pe fugă.

- El singur ? întrebă Centurion nevenindu-i să creadă.
- I-a sărit cineva în ajutor.
- Cine ?
- El Torcro.
- Și acum ?
- Tocmai s-a așezat la masă cu El Tot oro și cu un lungan căruia îi spune Cervantes.
- Aha ! îl cunosc.
- Mai are cu ce să se îndoape cel puțin o oră.
- Totul e în regulă ! întoarce-te la postul tău și dacă e ceva nou, vino să mă anunți, la casa dintre chiparoși.

— Umbra se făcu nevăzută. Centurion își continuă drunul în "noapte, frecându-și mâinile cu o bucurie intensă și ajunse curând la malul râului.

La vreo câțiva metri de Guadalquivir, într-un loc pustiu se ascundea o casă singuratică, destul de frumoasă la înfățișare, pitită prevăzător în mijlocul unor desigur de palmieri, portocali, lămâi și plante cu flori înmiresmate. Această primă barieră de flori și de verdeață era înconjurată de un rând dublu de chiparoși uriași, ce-și ridicau frunzișul întunecat și de nepătruns ca o perdea opacă împotriva curiozității indiscrete a trecătorilor rătăciți prin meleagurile acelea singuratice. Perdeaua de chiparoși era, la rândul ei, înconjurată de un zid destul de înalt, ce apăra misterioasa locuință împotriva oricărei încercări de atac prin surprindere.

Centurion se îndreptă spre o portiță practică chiar în zid, de partea cealaltă a fluviului. Bătu într-un anumit fel și portița se deschise numaidecât. Traversă grădina ca un om care cunoaște drumul, ocoli casa și după ce urcă scările unei intrări monumentale, pătrunse într-un vestibul vast și somptuos.

Patru lachei, îmbrăcați în livrele sobre, de culori discrete păreau să facă de gardă în vestibulul în care acest asasin plătit era desigur așteptat, căci fără să se fi rostit măcar o vorbă, unul dintre lachei trase o draperie grea de catifea și-l introduse într-un cabinet mobilat cu un lux nemaipomenit.

Cu siguranță că agentul Inchiziției nu se afla pentru întâia oară în acest cabinet, căci abia catadicsi să arunce o privire distrată asupra splendorilor ce-l înconjurau. Se opri în mijlocul încăperii, adâncit în gânduri trandafirii, dacă judecai după zîmbetul ce-i flutura pe buzele-i subțiri. Deodată, de după o minunată perdea de brocart, ridicată de o mână nevăzută, se ivi o făptură albă, care înainta cu pași rari și maiestuoși. Era Fausta.

Centurion făcu o reverență care semăna cu o adevărată îngenunchere, apoi, ridicându-se pe jumătate, așteptă respectuos să i se permită să vorbească.

— Vorbește, maestre Centurion — îl pofti Fausta, cu glasul ei armonios, și păru să nu observe ciudata lui îmbrăcămintă.

— Doamnă — spuse spaniolul, mereu plecat — sunt în posesia unei hîrtii semnate în alb.

— Dă-mi-o — zise Fausta fără pic de emoție. Centurion îi întinse pergamentul primit de la Barba Roja.

Fausta îl luă, îl examina cu atenție și rămase câteva clipe pe gânduri. În cele din urmă, îndoi pergamentul, îl puse în sân și, mereu calmă, cu pasul ei ușor și puțin cam teatral, porni către masă. Așezându-se, așternu cu scrisul ei fin câteva rânduri pe o hîrtie pe care-o întinse agentului Inchiziției, spunându-i :

— Oricând vei dori, vei putea trece pe la casa mea din oraș, iar în schimbul acestei hîrtii intendentul meu îți va înmâna cele douăzeci de mii de livre făgăduite.

Fremătând de emoție, Centurion luă hîrtia și-o citi dintr-o singură privire.

— Doamnă — spuse el cu tremur în glas — o greșeală, desigur...

— Cum asta ? Nu v-am promis douăzeci de mii de livre ? întrebă Fausta foarte liniștită.

— Desigur, doamnă... Dar mi-ați dat un bon de treizeci de mii de livre !

— Cele zece mii de livre în plus reprezintă recompensa pentru graba cu care mi-ai executat ordinele.

Centurion se înclină mai mult ca oricând.

— Doamnă — spuse el cu toată sinceritatea — sunteți generoasă ca o adevărată regină.

Un surâs fugar, disprețuitor, arcui buzele Fauste.

— Și acum poți pleca, maestre — rosti ea pe un ton autoritar.

Centurion nu se clinti.

— Ce e ? întrebă Fausta, fără să-și piardă răbdarea. Vorbește, maestre Centurion.

— Doamnă — spuse spaniolul cu o bucurie vădită — am plăcerea să vă anunț că îl am în mână pe domnul de Pardaillan.

Fausta rămăsese așezată în fața mesei. La auzul acestor vorbe, se ridică încet și îndreptându-și privirea luminoasă spre asasinul plătit care stătea aproape pros-ternat în fața ei, repetă ca și cum nu și-ar fi crezut urechilor .

— Spui că-l ai în mână pe Pardaillan... dumneata ?... Cuvintele n-ar putea reda câtă neîncredere și câtă adine dispreț se desprindea din tonul ei.

Totuși, Centurion îi răspunse cu o siguranță plină de modestie :

— Am avut onoarea să vă mai spun acest lucru, doamnă.

Fausta făcu doi pași în direcția zbirului și, privindu-l cu îndrjire, îi porunci :

— Explică-te !

— Iată, doamnă : domnul de Pardaillan stă în clipa aceasta la masă într-un han unde toate ieșirile sunt păzite de oamenii mei. Plecând de aici, iau cu mine zece băieți de nădejde de care răspund ca de mine însumi, năvălim în hanul cu pricina și punem mâna pe omul nostru...

— Omul nostru ?!... Cine mai e și ăsta ? îl întrerupse Fausta.

Era o artistă prea rafinată ca să nu fie profund contrariată de monstruoșitatea acestei situații nemaipomenite: Pardaillan prins de un asemenea individ, asasin cu simbrie și spion !

Iar Centurion, descumpănit de tonul violent al acestei întreruperi, se bîlbîi :

— Păi... Pardaillan...

— Vrei să spui „domnul cavaler de Pardaillan” — îl puse la punct Fausta.

— Aha ! făcu Centurion, din ce în ce mai uluit. Fie ! Il areștăm pe domnul cavaler de Pardaillan și vi-l aducem, în afară de cazul când nu cumva preferați să-l expediem direct ad patres... ceea ce ar fi poate mai bine — adăugă el plin de ură.

Fausta își spuse în gând :

„E împotriva ordinii firești a lucrurilor ca un zbir nemernic, ca un asasin plătit, de cea mai joasă speță, să-l prindă pe un om ca Pardaillan”.

Și, cu glas tare, fără nici o urmă de batjocură, vorbi:

— Și asta se cheamă să-l ai în mână pe Pardaillan ? Veți fi uciși, dumneata și cei zece viteji !

— A ! exclamă neîncrezător Centurion. Credeți, doamnă ?

— Sunt sigură ! răspunse Fausta cu răceală.

— Asta să fie tot necazul !... Voi lua douăzeci de oameni, sau chiar treizeci, la nevoie.

— Și o să fiți bătuți... Nu-l cunoști pe cavalerul de Pardaillan !

Centurion era gata să protesteze. Dar Fausta prin-tr-un gest imperios, îi porunci să tacă și, așezîndu-se din nou la masă, așternu în grabă câteva rânduri. Când termină de scris, îi spuse :

— Iată încă un bon de douăzeci de mii de livre...” dacă dorești, e al dumitale...

— Al meu ?! exclamă Centurion uluit. Ce trebuie să fac ?

— Am să-ți spun îndată — răspunse Fausta.

Și pe un ton calm și serios îi comunică dispozițiile sale asasinului, care o asculta cu toată atenția. După ce termină, îndoindu-l, îl puse în sân alături de hîrtia semnată în alb și-i spuse :

— în caz de reușită, și bonul acesta e al dumitale.

— E ca și al meu — răspunse Centurion cu un zîm-bet înfricoșător.

— Hai, du-te ! Nu mai e nici o clipă de pierdut '.

— Doamnă !... vorbi din nou Centurion, încurcat, cu șovăială în glas.

— Ce mai e ?

— Mi-ați promis că mica țigăncușă nu va fi predată lui don Almaran.

— Și ?... făcu Fausta, privind-l cu atenție.

— Ei bine, aș dori să știu dacă această promisiune stă m picioare. Scuzați-mă, doamnă — continuă spaniolul cu o ciudată emoție — nu sunt decât un biet cărturar, de obîrșie modestă, care toată viața lui n-a făcut decât să tragă mîta de coadă... Trebuie să vă spun că cele 50 000 de livre pe care le voi avea, datorită generozității dumneavoastră, reprezintă pentru mine o avere considerabilă, nemaiauzită... Și totuși aș renunța cu dragă inimă la această avere dacă mi s-ar da asigurarea că niciodată Giralda nu va cădea în mâinile acestei brute de Barba Roja.

— Așadar, o iubești chiar atît de mult? întrebă Fausta cu glasul ei calm.

Fără să răspundă, Centurion își împreună mîinile într-un gest de extaz mut.

— Liniștește-te — îi șopti Fausta — niciodată fata asta nu va încăpea, cu voia mea, pe mîna rudei dumitale. Și acum pleacă !

Centurion se înclină pînă la pămînt și o zbughi afară, năucit de bucurie.

Fausta rămase pe gânduri câteva clipe, punând la punct ultimele amănunte ale capcanei menite să înlăture, în sfârșit, din viața ei, acest obstacol viu care o făcea să se poticnească în toate acțiunile și care se numea Pardaillan.

După ce stabili totul pînă la cele mai mărunte detalii, se ridică și ieși din cabinet pe coridor. Oprindu-se în fața unei uși, împinse o ferestruie invizibilă și privi prin crăpătura îngustă.

O fată, ghemuită într-un fotoliu încăpător, într-o poziție plină de grație și farmec, părea să doarmă lin, cu capul lăsat pe umăr. Tânăra era Giralda.

— Doarme — murmură Fausta. Am s-o văd mai tîrziu.

Închise ușurel la loc ferestruia și-și continuă drumul. Ajunsă la capătul coridorului, deschise ultima ușă din dreapta și intră.

Camera în care se afla acum era situată la parter, un parter cu nivelul ridicat, ca un demisol.

Era un fel de budoar, foarte simplu, luminat printr-o fereastră cu obloane de lemn, vechi și scorjite.

Fausta lovi un clopoțel și un lacheu se înfățișă numaidecât.

Lacheul scoase toate fotoliile din cameră și împinse celelalte mobile înspre partea opusă ferestrei. După ce termină, nu mai rămăseseră decât o măsuță, un cufer și un dulap într-un colț al încăperii. Ca loc de odihnă, doar un divan larg, un fel de pat, pe care erau îngrămădite perne de mătase și de catifea. Divanul era așezat drept în fața ferestrei, în așa fel încât acum jumătate din cameră era mobilată, iar cealaltă jumătate, cea în care se afla fereastra, era complet goală.

Mulțumită de acest aranjament bizar, Fausta ieși, precedată de lacheul care purta un candelabru cu lumânări de ceară aprinse.

Luminându-i drumul Fauste, lacheul ajunse la o ușă pe care o deschise și se găsi în fața unei scări de piatră ce ducea spre pivnițe. El coborî și, după anumite ocoluri, se opri în fața unei porți de fier, pe care o

deschise. Puse candelabrul pe prag și se dădu deoparte, în timp ce Fausta pătrundea într-un cavou cu plafonul scund,

fără nici o altă deschizătură vizibilă decât ușa. Cavoul era destul de lung, dar foarte strâmt, asemănător ca formă cu o cadă de mărime neobișnuită. Pereții, ca și pardoseala lui, erau acoperiți cu dale late de marmură albă.

La lumina tremurândă a candelabrului, Fausta cercetă acest cavou care n-avea nimic înfricoșător. Se duse să ia o lumânare de ceară din candelabru, o ridică și cercetă cu luare-aminte plafonul. Apoi, mulțumită pe semne de inspecția făcută, puse lumânarea la locul ei și, revenind în mijlocul cavoului, scoase din sân o cutie minusculă din care luă o pastilă.

Ținând pastila în mână, se gândi :

„Pastila asta mi-a fost vândută de Magni. Magni este omul lui Espinosa. El m-a mai înșelat o dată, dându-mi drept otravă ceea ce nu era decât un narcotic. Nu se va întâmpla oare la fel și cu pastila asta ?... Dar n-are importanță, de data asta mi-am luat măsurile de precauție necesare... Aș fi vrut să-l cruț de o agonie prea lentă, dar nu mai am timp de experiențe. Să mergem...”

Se apropie cu pastila de o lumânare și puse un capăt la flacăra. Suflă încetișor, ca să facă focul mai tare, apoi puse pastila pe jos, în mijlocul cavoului. Din mica pastilă, care se topea încet, țîșniră - rotocoale de' fum albastru și mirositor.

Fausta ieși din încăpere. Lacheul se apropie și încuie ușa după ea de două ori.

— Vei merge imediat să arunci cheia asta în fluviu. Mâine dimineată, la prima oră,, vei chema zidari și vei lua măsuri ca această ușă să fie bine zidită.

Lacheul se înclină în semn de sUpunere.

Urcând din nou scara, Fausta își spunea :

„Numai să vină... și nimic nu-l va mai putea salva ! Nici măcar eu,, dac-aș dori-o !”

Și în timp ce lacheul se ducea, supus, să arunce cheia în apele Guadalquivirului ce curgea pe aproape, Fausta se îndreptă, spre camera unde dormea Giralda, mur-murând :

— Hai s-o învăț pe mica țigancă ce trebuie să facă ! în vreme ce Fausta își punea la punct planul privitor la capcana pe care o imaginase, iar Centurion trecea la executarea acestui plan, Pardaillan stătea de vorbă liniștit cu prietenii săi.

Primele clipe ale cinei fură tăcute. Cavalerul simțea mai ales nevoia de a-și reface puterile și, pe legea mea, se achita conștiincios de această obligație. După ce-și mai potoli foamea năprasnică, întrebă, între două înghițituri, adresându-se lui don Cezar :

— Cum se face că te aflai pe strada aceea tocmai la momentul potrivit ?

— E foarte simplu. Domnul de Cervantes și cu mine eram cam neliniștiți în legătură cu întrevederea pe care urma s-o aveți cu regele. Fără să ne fi înțeles între noi, ne-am întâlnit aici către prânz, socotind că o să vă găsim și pe dumneavoastră. Nezărindu-vă, neliniștea noastră s-a transformat în îngrijorare. Văzînd că nu mai veniți de la Alcazar, am pornit într-acolo, sperînd că, chiar dacă nu vă vom întîlni, vom afla cel puțin vești de natură să ne mai liniștească.

— Aha ! exclamă Pardaillan, privindu-l în față. V-ați neliniștit din cauza mea ?... Ce-ați fi făcut dacă nu m-aș fi întors ?

— Nu știu, domnule — răspunse cu naivitate don Cezar. Dar e sigur că n-am fi stat cu mâinile în sân... Am fi căutat să pătrundem în palat.

— Am fi intrat — îl asigură Cervantes.

— Și ce-ar fi urmat ? îi întrebă Pardaillan, cu un licăr de veselie în ochi.

— Am fi aflat ce s-a întîmplat cu dumneavoastră... Iar în cazul când ați fi fost arestat, am fi "căutat să vă eliberăm... Am fi dat chiar foc palatului, nu-i așa, domnule de Cervantes ?

Cervantes aprobă cu gravitate.

Pardaillan își goli paharul dintr-o sorbitură, semn că nu voia să arate cât de tulburat, și spuse cu aerul acela naiv și zeflemitor pe care-l avea în momentele sale de bună dispoziție... sau de emoție :

— Dar, dragul meu, în cazul ăsta aș fi ars și eu !

— Așa-i ! exclamă don Cezar cu totul surprins. Nu ne-;am gândit deloc la asta

- ..

— Și apoi, ce idee năstrușnică !... Să veniți să mă căutați în palat... e cea mai mare nebunie pe care ați fi putut s-o faceți.

— trebuia, deci, să vă părăsim ? se indignă El Torero.

— N-am spus asta... Dar să pătrunzi în palat ca să mă scapi, ei, drăcie bombăni Pardaillan.

Și, adresându-se lui Cervantes, continuă :

— Spuneți-mi, dragul meu, ce credeți, sunt viu sau mort ?

Cervantes și don Cezar schimbară între ei priviri pe furiș.

— Ce întrebare mai e și asta ? făcu Cervantes.

— Totuși, răspundeți-mi — stăruii Pardaillan zîmbind,

— Mi se pare că sunteți foarte viu, ce naiba !... Dovadă, găina asta pe care, așa cum văd, nu mai aveți mult ca s-o dați gata.

— Ei bine, greșiți — spuse cu răceală Pardaillan. Eu sunt mort... sau, mai curînd, sunt un cadavru viu... Dovadă faptul că azi-dimineată, țintuit între patru scînduri, așa cum scrie la carte, am asistat la slujba propriei mele înmormântări, după care am fost coborît de-a bine-lea în groapă... Dar ce-i cu tine, Juana, micuța mea ?

întrebă el, văzînd că, ascultînd povestirea lui, fata hangului scăpă din mână o sticlă cu vin bun, care se sparse cu zgomot pe dalele patio-ului.

— Vai ! oftă Juana, roșie, desigur, de rușine din pricina neîndemănării ei. E chiar adevărat ce spuneți, domnule cavaler ?

— Ce anune, copila mea ?

— Că astăzi ați fost îngropat de viu ?

— La fel de adevărat, frumoaso, pe cât e de adevărat că va trebui să aduci o altă sticlă în locul celei pe care ai spart-o... și paguba-i mare, căci licoarea asta minunată e făcută ca s-o bem și să ne dea puteri și nu ca să spălăm cu ea dalele acestei curți.

— E îngrozitor — biîgui Juana, care, sub privirea pătrunzătoare a cavalerului, roșea din ce în ce mai tare.

Cervantes și don Cezar nu se putură împiedica să nu se-nfioare.

— E într-adevăr îngrozitor ! murmură Cervantes.

. Iar don Cezar întrebă, plin de îngrijorare :

— Și ați scăpat de acolo ?

— Fără îndoială... deoarece mă aflu aici !

— Așadar, de aceea erați atât de palid ? întrebă Cervantes.

— Păi, se-nțelege, prietene, când. ești mort..'

— Maica Domnului ! murmură Juana, făcîndu-și semnul crucii.

— Nu mai tremura așa de tare, micuță Juana. Sunt pe cât de mort, pe atîta de viu... de vreme ce sunt un mort-viu...

În fața unei explicații atât de înspăimîntătoare, dată pe un ton atât de liniștit, Juana socoti că e mai bine să bată repede în retragere și se refugie în bucătărie, fără să mai aștepte altceva, în timp ce Cervantes, pe cât de mișcat pe atîta de intrigat, spunea :

— Lămuriți-ne, cavaliere, după aerul dumneavoastră înțeleg că de-abia ați scăpat dintr-o aventură teribilă !

— Ei, drace ! Ce-ați vrea să vă mai spun în plus ? După ce am trecut prin cavoul morților-vii unde am fost vîrît într-un coșciug, cam fără voia mea, se-nțelege, am fost îngropat ! Nu cunoașteți acest cavou al morților-vii ?... E o invenție a monseniorului Espinosa, pe care aș vrea ca Dumnezeu să mi-l țină în viață pînă în ziua când îi voi spune cele câteva cuvinte pe care ard să i le spun... Dar astea sunt povești de pe lumea cealaltă... Mai bine turnați-mi să beau și spune-mi, don Cezar, cum de-ai intervenit tocmai la țanc, făcînd să se abată lovitura de pumnal a lui Bussy-Leclerc ?

— Al dracului om ! murmură Cervantes. Nu-i chip să-i smulgi decât prin frînturi de fraze adevărul asupra aventurilor sale.

Cît despre don Cezar, se mulțumi să răspundă .

— Așa cum v-am mai spus, domnule, fiind neliniștit, n-aveam astîmpăr să stau locului. În timp ce domnul de Cervantes căuta un mijloc care să ne permită să vă smulgem din ghearele inchișitorului, eu m-am așezat în fața porții din afară a patio-ului. De acolo l-am Văzut pe omul acela aruncîndu-se asupra dumneavoastră Și, nemaiaivînd timpul să-l opresc, am strigat ca să vă previn de primejdie.

Pardaillan păru o clipă absorbit de degustarea unui tort delicios. Dar, deodată, ridicîndu-și capul, spuse :

— Dar n-o văd pe logodnica dumitale, preafrumoasa Giralda !

— Giralda a dispărut de ieri, domnule.

Pardaillan puse jos paharul pe care tocmai se pregătea să-l ducă la gură și spuse, privind cu luare-aminte fața zîmbitoare a tînărului :

— Drace !... Spui asta pe un ton destul de calm I Mărturisesc că mă surprinde tonul acesta la un în-drăgostit.

— Domnule — răspunse El Torero continuînd să zîmbească — nu e ceea ce credeți. Știți, domnule cavaler, Giralda se încăpățînează să nu părăsească Spania.

— Nu e cel mai înțelept lucru — zise Pardaillan — și sunt de părere că ar trebui s-o convingi să fugă cît mai repede. Te rog să mă crezi, aerul acestei țări este neprielnic pentru dumneata, ca și pentru ea.

— Asta îmi tot bat gura să-i spun și eu — se amestecă în vorbă Cervantes, ridicînd din umeri. Dar tinerii fac întotdeauna după capul lor.

— Pentru că aici nu e vorba de un simplu capriciu al unei femei tinere, așa cum păreți să credeți — replică pe un ton serios don Cezar. Giralda, ca și mine, nu și-a cunoscut niciodată tatăl și nici mama. Or, de cîtva timp, a aflat că părinții ei trăiesc și crede că le poate da de urmă.

Și, cu un accent sfîșietor, adăugă :

— Căldura căminului, îmbărbătarea pe care ți-o dau mîngîierile mamei, iată suprema fericire pentru cei care, aidoma nouă, nu le-am cunoscut niciodată. Poate că au fost părăsiți cu bună știință, poate că părinții aceștia pe care ei doresc fierbinte să-i cunoască sunt niște nemernici care-i vor respinge cu ură... n-are importanță, ei îi caută totuși, cu riscul de a-și zdrobi inima... Giralda caută... și cum aș putea s-o împiedic, când, și cu aș căuta, ca și dînsa... dacă n-aș ști, vai că cei cărora nu le cunosc nici măcar numele nu mai sunt în viață !

— :Pardaillan, mișcat fără voia lui. într-adevăr... Dar de ce nu o ajuți pe logodnica dumitale în căutarea ei ?

— Giralda e cam sălbatică, e țigancă, știți și dumneavoastră, sau cel puțin a fost crescută de țigani. Are Ideile ei, și felul ei de a se purta ; nu spune decât ceea ce vrea ea cu adevărat să spună... chiar și mie... Am înțeles din spusele ei că e convinsă că cercetările nu pot fi duse la bun sfârșit decât dacă le întreprinde per-ional. Cât despre dispariția ei, nu mă neliniștește, pentru că a mai dispărut de câteva ori în acest fel. Știu că Urmărește o

pistă... De ce s-o împiedic ? Măine poate că voi vedea întorcându-se cu o dezamăgire în plus... și mă voi strădui s-o consolez.

Pardaillan își aminti că Espinosa îi propusese să-l ucidă pe El Torero și se întrebă dacă această dispariție a țigăncii nu ascundea vreo capcană pregătită fiului lui don Carlos.

— Ești sigur — întrebă el — că Giralda lipsește din voia ei și în scopul de care mi-ai vorbit ? Ești convins "că nu i s-a întâmplat nimic neplăcut ?

— M-a anunțat chiar ea. Urma să lipsească o zi sau două. Dar — continuă don Cezar cu un început de neli-niște — ce credeți dumneavoastră ?

— Nimic — spuse Pardaillan — de vreme ce logodnica dumitale te-a anunțat chiar ea... Numai că, dacă pînă mâine dimineată n-o vei revedea, urmează-mi sfatul : vino la mine, fără să mai pierzi nici o clipă, și o vom căuta împreună.

— Domnule, mă înspăimântați .

— Nu te tulbura peste măsură — spuse Pardaillan cu calmul său obișnuit. Să așteptăm ziua de mâine.

Și adăugă, schimbînd subiectul :

— E adevărat că vei lua parte la corrida ?

— Da, domnule — răspunse don Cezar cu ochii scâpărători parcă adumbrindu-se.

— Nu s-ar putea să nu iei parte ?

— Cu neputință, domnule — răspunse El Torero pe un ton categoric.

Și, ca pentru a se scuza, adăugă cu un glas ciudat :

— Regele mi-a făcut deosebita cinste de a-mi cere să fiu acolo... Maiestatea sa a împins insistențele sale atât de departe, încât mi-a trimis vorbă în repetate rînduri și mi-a amintit că se bizuie pe prezența mea în arenă... Vedeți bine, deci, că nu pot da înapoi !

— Aha ! exclamă Pardaillan, făcând unele presupuneri. Va să zică o asemenea stăruință e ceva neobișnuit.

— Sigur, domnule... De aceea onoarea pe care mi-o face maiestatea sa e cu atât mai prețioasă — răspunse don Cezar, pe un ton de o ironie mișcătoare.

Pardaillan îl privi o clipă drept în ochi și apoi se uită la Cervantes, care clătina din cap gânditor. Apoi, aplecându-se deasupra mesei, spuse aproape în șoaptă :

— Ascultă, de mai multe ori am observat la dumneata o ciudată emoție când vorbești despre rege... Ai fi în stare să juri că nu ai vreun resentiment împotriva maiestății sale Filip ?

— Nu ! răspunse categoric don Cezar. N-aș face un asemenea jurământ... îl urăsc pe omul ăsta ! Mi-am jurat că nu va muri decât de mâna mea... și ați văzut că știu să-mi țin jurămintele.

Aceste cuvinte fură rostite pe un ton pătimaș, care vădea cât se poate de limpede o hotărîre de neînduplecat.

— Fatalitate ! murmură Cervantes ridicând mâinile spre cer. Bunicul și nepotul își doresc unul altuia o moarte cumplită !

„Drace ! își spuse Pardaillan. Iată un lucru care are darul să înrăutățească și mai mult situația." Și, cu glas tare :

— Și-mi spui asta mic, deși mă cunoști abia de câteva zile !... Admir încrederea pe care mi-o arăți, mai ales dacă ea se manifestă la fel față de toată lumea... numai că, dacă așa stau lucrurile, n-aș da doi bani pe pielea dumitale.

— Vă rog să nu credeți că aș fi în stare să vorbesc cu primul venit despre chestiunile mele intime — protestă Torero. Am fost crescut într-o atmosferă de mister și de trădare. La vârsta când alții trăiesc fericiți și fără griji, n-am cunoscut decât nenorociri și catastrofe

și am fost silit să rătăcesc prin ganaderias sau prin munți, ascunzîndu-mă ca un criminal și avînd drept însoțitor și stăpîn pe un ganadero, pe care-l credeam tatăl meu și care era omul cel mai tăcut și cel mai bănuitor cu putință. Am învățat, deci, și eu "să fiu neîncrăzător și să tac. N-am spus nimănui, nici măcar domnului Cervantes, care e un prieten încercat, ceea ce vă spun acum dumneavoastră, deși vă cunosc abia de câ-teva zile.

— De ce tocmai mie ? întrebă Pardaillan, cu figura lui cea mai nevinovată.

— Știu și eu ? zise don Cezar cu o tinerească încredere. Poate că din cauza bunătății pe care v-am deslușit-o în ochii toți atît de ironici. Poate că din cauza generozității sau a strălucitei dumneavoastră vitejii ? Mi se pare că vă cunosc dintotdeauna. O pornire Irezistibilă mă atrage către dumneavoastră și încerc un sentiment făcut din încredere, respect și afecțiune, așa cum nu l-am încercat niciodată, pentru nimeni, așa cum trebuie să fie, mi se pare, sentimentul pe care-l ai pentru un frate mai mare... Scuzați-mă, domnule, poate că vă plictisesc, dar e pentru prima oară când am destulă încredere în cineva ca să pot vorbi astfel, cu sufletul deschis.

— Sărman prințisor ! murmură Pardaillan mișcat, în timp ce Cervantes spunea pe un ton grav :

— Cei ca dumneata, don Cezar, înzestrați cu o bunătate și o sinceritate atît de curată, sunt niște ființe deosebite, copleșite de imensa haită a fiarelor pe două picioare care se numesc oameni și care, socotindu-le pe celelalte niște monștri, le hăituiesc neîncetat și fără Cruțare, rîvnind să le sfîșie cu dinții. E drept ca, aceste victime ale ferocității omenești, fiind călăuzite de un instinct misterios și sigur, să se recunoască între ele dintr-o privire, în așa fel încât cele mai slabe să se Poată bizui pe cele mai puternice. Ceea ce te face să te simți la largul dumitale și în siguranță alături de donv-nul Pardaillan, pe care abia l-ai cunoscut, este faptul că @i recunoscut în persoana lui un monstru asemănător dumitale. Și întrucât, printr-o excepție care se produce foarte rar, el este și o forță capabilă să țină piept haitei

dezlănțuite, ai căutat, firește, instinctiv, fără să-ți dai seama, sprijinul lui.

— Poetule — spuse Pardaillan cu un aer gânditor — vorbele dumneavoastră mi se par destul de adevărate. Numai că ați fi putut adăuga că și dumneavoastră înșivă faceți parte din această cinstită societate a monștrilor

hărăziți să fie înghițiți de haita fiarelor. Dar, la dracu', societatea aceasta nu e chiar atât de numeroasă pentru ca dumneavoastră să aveți dreptul s-o lipsiți de un membru mult mai valoros decât vrea el însuși să se considere. Cât despre dumneata, don Cezar, îți voi spune că, dacă și eu am învățat să fiu neîncrezător, știu din experiență cât e de greu să trăiești mereu închis în tine. De aceea îți spun : vorbește, descarcă-ți sufletul, te vei simți eliberat... fără să mai punem la socoteală că am fi, poate, în măsură, să-ți venim în ajutor. Mai întâi de toate, ce știi despre familia dumitale ?

— Nimic, domnule... sau foarte puțin. Știu că tatăl și mama mea sunt morți și totul mă face să cred că erau dintr-o familie ilustră.

— Dacă e așa, și probabil că e așa — spuse Cervantes, nu trebuie să regreti prea mult această familie. Vezi dumneata, vitregia vieții formează caractere puternice, ca al dumitale și ca al domnului cavalier. Crescut în mijlocul unei familii bogate, puternice, celebre, ai fi făcut, probabil, parte din haita fiarelor de care vorbeam și poate că acum ai lupta împotriva acestei familii ca împotriva unui dușman înverșunat pentru vreo bucată de pământ, pentru vreun titlu, pentru niște fleacuri. Ceea ce ți se pare acum a fi o nenorocire, s-ar putea să fie, de fapt, o mare fericire.

— Se prea poate, domnule. Mărturisesc că mi-am spus nu o dată ceea ce tocmai spuneai dumneavoastră. Dar asta nu face ca durerea și regretele mele să fie mai mici.

— Cum ai aflat despre moartea părinților dumitale ? întrebă Pardaillan. Cum au murit ei ? Ești absolut sigur că n-ai fost înșelat în privința asta, cu voie sau fără voie ?

El Torero clătină din cap cu tristețe :

— Dețin aceste informații de la acel ganadero care m-a crescut și sunt foarte sigur că el nu m-a mințit. De altfel, de ce ar fi făcut-o ? Cunoștea în toate amănuntele istoria familiei mele, iar dacă n-a vrut niciodată să-mi dezvăluie anumite lucruri, ca, de pildă, numele părinților mei, e pentru că adesea îmi repeta : „în ziua în care se va afla de existența ta, vei fi lăsat, poate, în viață, dacă nu vei ști nimic despre familia din care te tragi. Dar dacă se va bănuși că-ți cunoști numele, vei fi un om mort !”

— Cum se face că omul acesta, care pretindea că dezvăluirea secretului nașterii dumitale ți-ar fi fatală, a consimțit totuși să-ți dezvăluie unele amănunte pe care ar fi fost cu mult mai uman să nu ți le facă cunoscute ?

— Pentru că — răspuse El Torero pe un ton grav — el socotea că prima îndatorire a unui fiu este să răzbune moartea părinților săi. Și de aceea mi-a spus și mi-a repetat că, la puțină vreme după nașterea mea, tatăl și mama mea au murit de moarte violentă, asasinați de Filip, regele Spaniei... înțelegeți acum de ce am spus și repet că omul acesta nu va muri decât de mâna mea ?

— înțeleg, într-adevăr — răspuse Pardaillan, ne-știind ce să mai zică sau ce să facă pentru a-l abate pe tânăr de la o asemenea crimă monstruoasă. Dar, ia seama ! Cine-ți garantează că regele e vinovat ? Cine-ți garantează că nu vei comite, poate chiar dumneata, cre-zînd că-ți răzbuni familia, o crimă și mai monstruoasă decât asasinatul de care-l învinovățești pe rege ?

Don Cezar îl privi o clipă pe Pardaillan drept în față, ca și cum ar fi vrut să pătrundă în adîncul gân-durilor lui. Dar Pardaillan își luase acea înfățișare de nepătruns ce nu lăsa să se vadă nimic din ceea ce simțea cu adevărat. Nereușind să citească adevărul, Torero avu un gest de mânie și spuse cu o voce surdă, tremurătoare, stăpînindu-și emoția :

— Gîndul că un om ca dumneavoastră mă poate socoti în stare de un act monstruos îmi este de nesuportat. Am să vă spun așadar ceea ce știu. Și apoi veți judeca dacă am sau nu dreptul să-i răzbun pe ai mei. Tânărul își adună o clipă gîndurile. apoi spuse pe nerăsuflăte :

— Tatăl meu a fost arestat din ordinul regelui, închis într-o temniță, supus la cazne și, în cele din urmă, omorît fără judecată, numai la bunul plac al regelui, cum spuneți dumneavoastră în Franța. Mama mea a fost răpită, închisă într-o mănăstire, unde a și murit, otrăvită, la câteva luni după răpirea ei... Tatăl și mama mea aveau cam aceeași vîrstă pe care o am eu astăzi. Eu însumi, pe atunci încă în leagăn, îmi datorez viața mîlei unui servitor, care m-a luat cu el și m-a ascuns atît de bine, încât a reușit să mă ferească de ura necruțătoare a regelului călău al familiei mele. Averea părinților mei era considerabilă. Regele, din asasin ce era, deveni și hoț și puse mîna pe bogățiile ce ar fi trebuit să-mi aparțină.

Fiul lui don Carlos se întrerupse un moment ca să-și treacă mîna pe fruntea-i nădușită. Și în timp ce Pardaillan și Cervantes se priveau consternați, el continuă, pe un ton din ce în ce mai aspru și mușcător :

— Ce crimă comisese tatăl meu ? Era oare vreun dușman declarat al politicii regelui ? Sau vreun instigator la tulburări și revolte ? Sau, în fine, vreun criminal periculos, care punea la cale uciderea regelui ?... Nimic din toate astea... Tata găsise în mama mea < femeie pe care o adora și care-i răspundea cu multă dragoste. Regele s-a îndrăgostit nebunește de femeia supusului său... Obișnuit să-și vadă curtenii înjosindu-se pînă la-cea mai abjectă slugărnice, regele a crezut că și de dataa sta se va întâmpla la fel. El a avut nesocotința d a-și face cunoscută dorința, socotind că soțul se va simți onorat de a-i pune la dispoziție soția... S-a lovit însă de o rezistență pe care n-au putut-o slăbi nici rugămintele, nici amenințările. Și atunci, gelozia împin-gându-l pînă la crimă, ademenitorul de rang mare, banditul încoronat ordonă arestarea aceluia pe care-l con-sidera ca pe un rival norocos și, ca să se răzbune, a poruncit să fie torturat, iar, în Cele din urmă, omorât., socotind că după moartea soțului soția îi va ceda... Da

se întâmplă că aceste socoteli mîrșave au fost dejucate de fidelitatea soției față de amintirea soțului ucis. mișelește... Atunci iubirea regelui se' transformă într-o ură turbată: Nereușind să înfrîngă rezistența-mamei mele, regele hotărî ca ea să fie otrăvită. Ura lui sălbatică se întinse și asupra copilului nefericitelor sale victime și așa fi fost și eu ucis dacă, așa cum v-am mai spus, n-aș fi fost răpit și ascuns de un servitor credincios.

Don Cezar tăcu și rămase pe gînduri. Iar Pardaillan, care-l privea cu un aer înduioșat, se gîndea :

«Bietul de el !... Dar ce interes a putut avea acel „servitor credincios” să-i combine această neverosimilă poveste care, pe alocuri, atinge în mod periculos. îngrozitorul adevăr ?»

Don Cezar spuse, ridicându-și privirea inteligentă și pătrunzătoare :

— Mai socotiți și acum că răzbunarea morții părinților mei ar fi o crimă monstruoasă ?

XX

CASA DINTRE CHIPAROȘI

Pardaillan căuta un mijloc de a evita răspunsul la o întrebare atât de spinoasă, când fu scos din încurcătură prin sosirea unui personaj care le întrerupse pur și simplu conversația.

Era o fărîmă de om, negru ca o cărtiță, uscat ca un vrej, cu o mutră isteasă, cu niște ochi vii și deosebit de mobili. Nu-i dădea mai mult de 12 ani. Nu mai înalț decât masa pe care își puse pumnii micuți, se așeză în fața lui don Cezar și așteptă într-o atitudine demnă.

— Ei bine, El Chîco , ce s-a întâmplat ? întrebă încet tânărul.

, — E în legătură cu Giralda — răspunse omulețul m în doi peri.

— I s-a întâmplat ceva ? întrebă neliniștit El Torero.

— Răpită !...

Piciule. în limba spaniolă.

— Răpită ? !... repetară într-un glas cei trei bărbați. în aceeași clipă toți trei fură în picioare și cum

don Cezar, doborât de această veste neașteptată, rostită cu atâta brutalitate, rămase mut de uimire,

Pardaillan, dînd masa la o parte, îi spuse :

— Hai, să nu ne pierdem cu firea și s-o luăm netodic !

Și adresându-se lui El Chico, care aștepta în poziția plină de demnitate pe care și-o luase, îl întrebă :

— Tu spui, picicule, că Giralda a fost răpită ?

— Da, domnule.

— Când ?

— Acum vreo două ore. — Unde ?

— A trecut pe la Puerta de las Atarazanas.

— Și de unde știi tu asta ?

— Păi, am văzut-o cu ochii mei !

— Povestește ce-ai văzut.

— Uite, domnule : întîrzasem în afara zidurilor și mă grăbeam să ajung înainte de închiderea porților, când am văzut, nu departe în fața mea, o umbră care se grăbea și ea către oraș : era Giralda.

— Ești sigur de asta ?

El Chico zîmbi, ca unul ce se pricepea.

— Păi, am ochi buni ! spuse el. Și chiar dacă n-aș fi recunoscut-o, care alta decât Giralda l-ar fi chemat în ajutorul ei pe El Torero ?...

— Ea m-a chemat ?

— Când s-au repezit oamenii aceia asupra ei, a strigat : „Cezar ! Cezar ! Ajutor !” Apoi ei i-au aruncat o mantie pe cap... și au luat-o cu dînșii.

— Cine sunt oamenii aceia ? Ii cunoști, picicule ?

El Chico avu din nou zâmbetul lui de om atot-știutor și spuse cu laconismul acela ce-l scotea din sărite pe deznădăjduitul amarez :

— Don Centurion.

— Centurion ! exclamă don Cezar. Destrăbălatul ăla afurisit va muri de mîna mea !

— Cine-i Centurion ăsta ? întrebă Pardaillan fără a-l slăbi nici o clipă din ochi pe omuleț, care, de altfel, nu părea deloc să se sinchisească de el.

— Agentul acela al Inchiziției, pe care l-ați zvârlit afară ieri — spuse Cervantes.

— Caraghiosul ăla a turbat, va să zică ? !

— Se știe prea bine pentru cine lucrează ticălosul — murmură Cervantes.

— Pentru cine ?

— Pentru don Almaran, supranumit Barba Roja.

— Barba Roja ?... Colosul ăla care e totdeauna în preajma regelui ?

— Chiar el !... îl cunoașteți, cavalerie ?

— Oarecum — răspunse Pardaillan, zîmbind ușor. Și în sinea lui se gândi : „Al dracului să fiu dacă nu e Espinosa la mijloc!... în fine, sunt aici și voi veghea asupra acestui prințisor care mi-a devenit drag”.

Între timp, don Cezar continua să-l descoase pe omuleț :

— Iar tu, El Chico, ce-ai făcut când i-ai văzut pe oamenii aceia răpind-o pe Giralda ?

— I-am urmărit... de departe... Păi, noi îl iubim p« El Torero !

— Știi cumva unde au dus-o ?

— Păi, n-aș fi venit să vă caut dacă n-aș fi știut! zise El Chico, ridicând din umeri.

— Bravo, Chico !... Condu-mă !

Și, fără să mai aștepte, don Cezar se îndreptă spre ușă.

— O clipă ! strigă Pardaillan, punându-i-se în cale. Avem tot timpul, ce dracu' !

Și, văzând că Don Cezar, deși tremurând de nerăbdare, nu îndrăznește să i se împotrivescă, îi spuse cu bunătate :

— Ai încredere în mine, n-o să-ți pară rău

— Cavalerie, am toată încrederea în dumneavoastră, dar... vedeți în ce stare mă aflu !

— Puțină răbdare, zău... Dacă tot ce ne-a povestit prichindelul ăsta e adevărat, îmi iau întreaga răspundere... Doar n-o să ne vârim cu capul înainte în cine știe ce capcană !

— Cum, ați fi de acord?... Pardaillan ridică disprețuitor din umeri.

— Îndrăgostiții ăștia sunt cu toții niște proști — îi spuse el lui Cervantes, care se mulțumi să dea din cap aprobator.

— Va să zică, picuile — continuă cavalerul, adresându-se lui El Chico — ai văzut cum a fost răpită Giralda, i-ai urmărit pe cei care au răpit-o, știi unde au dus-o și ai alergat să-i spui toate astea lui don Cezar.

— Da, domnule !

— Bine. Dar, ia spune-mi, de unde știai tu că don Cezar se află aici ?

El Chico păru că șovăie puțin, ceea ce nu scăpă privirii agere a cavalerului.

— Păi — răspunse el — m-am dus la dumnealui acasă și mi s-a spus : „Trebuie să fie la Hanul Turnului”. Și am venit aici, pofitim !

Și, ca și cum ar fi ghicit gândul cavalerului, adăugă :

— Dacă domnia-voastră țineți la don Cezar, veniți eu el. Apoi, către Cervantes, care nu scotea nici o vorbă : Și dumneavoastră, domnule... și toți prietenii dumneavoastră... toți pe care-i aveți... Acum, că a pus mâna pe Giralda, don Centurion n-o va lăsa fără să-și arate puțin colții... Un câine de soi nu-și lasă osul fără să-l apere ! Va fi bătaie, se vor da loviturile... Iar eu n-am chef de așa ceva. Vă pot conduce la casa cu prieteni și apoi rămân slujitorul dumneavoastră, dar nu mă mai bag. Ce vreți să fac, sărăcuțul de mine !... Sunt prea mic !

El Chico părea sincer și, într-adevăr, trebuie că era. Ascultându-i vorbele, Pardaillan își spunea :

„Dacă ar fi la mijloc vreo capcană, cei care au întins-o n-ar fi avut, desigur, naivitatea să-i recomande lui don Cezar să vină însoțit. Dimpotrivă, ar fi încercat să-l atragă numai pe el. „Afară de cazul...” ;”: Și adresându-se lui El Chico, îl întrebă :

— Crezi că Giralda e păzită de mulți ?

— Stați să vedem !... Sunt, mai întii, cei patru care au răpit-o. Apoi e don Centurion... De ăștia sunt sigur. I-am văzut intrând și n-au mai ieșit... Mă gândesc că trebuie să mai fie și alți câțiva ascunși prin casă... dar nu pot nici să afirm cu tărie și nici să vă spun cu precizie. Ascultați ! Cred că vă dați seama că nu mi-am pus viața în primejdie ca să vizitez cocioaba aia.

— Să mergem ! hotărî brusc Pardaillan. El Chico porni imediat spre ușă.

La un semn al lui Pardaillan, Cervantes veni în stânga toreadorului, în timp ce cavalerul trecea în dreapta lui. Pardaillan era ferm convins că, dacă era vorba de vreo capcană, ea era îndreptată împotriva lui don Cezar. Nici o clipă nu-i trecu prin minte că cel vizat putea fi chiar el.

Nici lui Cervantes nu-i trecu prin minte așa ceva.

În aceste condiții, unica lor grijă era să-l apere pe fiul lui don Carlos, singurul dintre ei care era amenințat. Cât despre don Cezar, el nici nu se ducea cu gândul așa de departe. Giralda era în pericol, iar el alerga în ajutorul ei. Altfel, nu mai exista pentru tânărul îndrăgostit. Cerul, atât de senin în urmă cu două ore, se întunecase și acum nori grei acopereau în întregime luna. Odată ieșiți din curtea hanului, se pomeniră așadar în plină noapte întunecoasă.

— Încotro ne duci, El Chico ? întrebă don Cezar.

— La casa dintre chiparoși.

— Bine, știi unde !... Mergi înainte, noi te urmăm. Fără să mai spună nimic, El Chico trecu în fruntea micii trupe și o porni cu pas apăsat.

În timp ce mergea cu ochii la pîndă, cu auzul încordat, lângă El Torero pe care-l ținea prietenește de braț. Pardaillan i întrebă în șoaptă :

— Ești sigur de copilul ăsta ?

— Ce copil, domnule ?... El Chico ?

— Da. desigur. , î

— Păi. El Chico nu-i un copil. Are douăzeci de ani arfi, poate și mai mult. În ciuda staturii sale minuscule, e totuși un bărbat foarte bine legat, așa cum ați putut observa. N-are nici un beteșug. E un pitic, un pitic drăguț, dar un bărbat în lege ! Să nu cumva să-i spuneți că-e un copil, e foarte sensibil în privința asta și nar- înțelege de glumă.

— Aha ! E un bărbat !... Cu atât mai rău ! Pe toți dracii ! Aș fi preferat să fie un copil !...

— De ce ?

— Nimic... o idee de-a mea... Dar, în sfârșit, bărbat | sau copil, cine e piticul ăsta ? De unde-l cunoști ? Ești sigur de el ?

— Mărturisesc că nu știu cine e... Nimeni nu știe. Nici măcar el. I se spune El Chico din pricina staturii sale... De unde-l cunoști ? Fiind prea firav ca să se îndeletnicească cu vreo meserie, pe care, de altfel, nimeni nu și-a bătut capul să-l învețe, rătăcește pe străzile orașului și trăiește și el cum poate, din pomeni. Când îl întâlnesc, îi dau câțiva reali și atunci e fericit ca un rege. Într-o zi i-am luat apărarea împotriva unei bande de pușlamale care-l băteau. De atunci mi-a arătat întotdeauna oarecare simpatie. Dacă e devotat ? Cred că da... totuși, n-aș băga mâna-n foc.

— În sfârșit — murmură Pardaillan — să mergem mai departe, vom vedea ce se va mai întâmpla.

Restul drumului se desfășură în tăcere. Pardaillan rămase tot timpul în gardă și se miră chiar văzînd că nu se produsese încă un atac, când El Chico se opri, în sfârșit, în fața ușii din mijloc a casei dintre chiparoși.

— Aici e ! șopti el.

„La urma urmelor — se gândi Pardaillan — poate că m-ar înșelată !... Prea sunt neîncredător, zău așa !”

În dreptul porții se afla o bornă, chiar lângă zid, ca să-l ferească de stricăciuni.

El Chico o arată celor trei bărbați, spunându-le pe nerăsuflăte :

— Uitați, e destul de ușor !

Pardaillan măsură din ochi înălțimea bornei și zîmbi : escaladarea zidului, de pe o asemenea treaptă, era o nimica toată.

El Chico continuă :

— Ocoliți aleile, căci pietrișul face zgomot, umblați pe gaaon. Cu puțină iscusință, puteți izbuti fără nici o bătaie ; ar fi de preferat, căci nu sunteți decât trei !... Desigur că cei dinăuntru dorm... Giralda, însă, nu doarme... Eu vă aștept aici și, dacă se ivește vreo primejdie, vă anunț fluierând așa :

Și omulețul lăsă să se audă un fluier care imita perfect țipătul unui huhurez.

— De ce nu vii cu noi ? îl întrebă Pardaillan, poate cu un rest de neîncredere.

El Chico schiță un gest de spaimă.

— Nu — zise el cu vioiciune — nu intru acolo. Păi, ce-o să mă fac eu dacă voi o să vă bateți ? V-am con dus, restul vă privește, asta e !

Don Cezar, care se grăbea să treacă de partea cealaltă a zidului, îi întinse portofelul, spunându-i :

— Ia asta, El Chico. Dar nu mă socotesc achitat față de tine cu atât de puțin. Orice s-a întâmpla, de aici înainte voi avea grijă de tine.

El Chico șovăi o clipă, apoi luă portofelul spunând :

— Mi-am și primit plata, domnule... Dar trebuie totuși să trăiesc, asta-i !

— De ce spui că ți-ai și primit plata ? îl întrebă Pardaillan, simțind o intonație ' ciudată în răspunsul omulețului.

Acesta îi răspunse pe tonul cel mai natural :

— Am spus că mi-am și primit plata pentru că sunt mulțumit că i-am făcut un serviciu lui don Cezar.

Părăsindu-l pe micul lor ghid, cei trei bărbați se urcară pe bornă și escaladară în grabă zidul, de pe care săriră în grădina casei dintre chiparoși.

Don Cezar vru să se repeadă imediat, dar Pardaillan îl reținu, spunându-i :

— Ușurel, ușurel... Să nu ne expunem la o nereușită, grăbindu-ne prea tare. E momentul să acționăm cu prudență și, mai ales, în tăcere. Trec eu primul, ca cercetaș, dumneata, don Cezar, după mine ; iar dumneavoastră, domnule de Cervantes, veți încheia coloana. Să nu ne pierdem din ochi. Și acum, să nu se mai audă nici o vorbă.

În ordinea pe care o stabilise, Pardaillan începu să înainteze cu prudență (evitând aleile acoperite cu nisip, așa cum îi recomandase pe bună dreptate El Chico) spre aripa ce se afla în fața lui.

ușile și ferestrele erau închise. Nu se vedea nicăieri nici o geană de lumină. În partea asta totul părea cu fundat într-un somn adine.

Pardaillan înconjură casa și ajunse la aripa cealaltă, ca Iei de întunecată, și tăcută ca și prima. Merse mai departe și ajunse la cea de-a treia aripă a casei.

De aici, printr-o fereastră de la parter situată chiar în colț, străbătea un fir de lumină printre niște obloane care nu erau bine trase.

Pardaillan se opri.

Până în clipa aceea, totul i se păruse că decurge cum nu se poate mai bine. Acum se punea problema de a ajunge la fereastră și de a vedea ce se petrece înăuntru.

Pardaillan le arătă fereastra celor doi tovarăși ai săi și, fără să scoată o vorbă, își continuă drumul, dublîndu-și atenția.

Totul părea să le fie prielnic. Călcau pe o iarbă deasă care înăbușea zgomotul pașilor și mergeau de-a lungul a numeroase desişuri, îndărătul cărora le-ar fi fost ușor să se ascundă în caz de primejdie.

Pardaillan ocoli un desiș care se afla la câțiva pași de fereastră. Don Cezar și Cervantes îl urmară, unul după altul, și nu observară nimic neobișnuit. Odată trecuți de desișul acesta, nu le mai rămânea decât să străbată o mică peluză ce se întindea pînă sub fereastră.

În spatele lui Cervantes, din mijlocul desișului, unde nu observară nimic neobișnuit, se iviră deodată niște umbre. Acestea se tîrîră mai întîi în liniște, apoi se ridicară brusc, executând într-o perfectă unitate de mișcări, următoarea manevră :

Două mâini îl apucară de gât pe scriitor și-i înăbușiră strigătul pe care era gata să-l scoată. Trântindu-i o mantie pe cap, îl înfășurară strâns în ea cu repeziciune, mai-mai să-l sufocă. Niște brațe vânjoasc îl apucară de mâini și de picioare, îl ridicară ca pe un fulg și înainte ca Cervantes să-și dea seama ce i se întâmplase, îl tîrîră în desiș.

Toate acestea se petrecură cu o iuteală fulgerătoare, fără nici un zgomot, fără nici un fel de zguduire și fără ca Torero sau Pardaillan, care se aflau ceva mai departe, să-și dea seama de ceva.

În desiș, una dintre umbre îi scoase cu dibăcie mantia lui Cervantes și, înfășurându-se în ea, porni, fără să stea pe gânduri, spre don Cezar și Pardaillan, cu mișcări ce se sileau să le imite pe acelea ale prizonierului.

Un glas rosti poruncitor :

— Să fie dus afară, fără să i se facă vreun rău ! Și Cervantes, pe jumătate sugrumat, se pomeni dus în afara curții, într-un timp cu siguranță, mai scurt decât îi trebuise ca să intre acolo.

În vreme ce Cervantes era răpit cu atîta iscusință, Pardaillan și Cezar ajunseră sub fereastra luminată.

Am spus că aceasta era situată la parter. Dar era un parter destul de ridicat pentru ca un om, fie el chiar și înalt, să nu poată ajunge pînă la obloane ca să arunce o privire indiscretă în interior.

în dreapta și în stânga ferestrei se aflau doi arbuști, plantați în două lăzi mari. Lui Pardaillan, care-și petrecuse ziua zbatându-se în plasa lui Espinosa, și care avusese prilejul să-și dea seama, pe pielea lui, cât de prevăzător era inchizitorul, i se păru cu totul ciudat faptul că cele două lăzi se găseau tocmai acolo, sub singura fereastră luminată din toată casa aceea misterioasă.

— S-ar spune că au fost puse aici anume ca să ne ușureze treaba — bombăni el.

Dintr-o singură privire, examina obloanele și-și spuse: „Ciudat ! Obloanele astea par cam șubrede. Lumina trece prin nenumărate găuri și crăpături... Drace ! O fereastră atât de prost păzită, la parterul unei case care pare păzită peste tot ! ...Nu-mi miroase a bine...”

Dar, în timp ce Pardaillan se tot uita și se gândea. El Torero, nerăbdător ca orice îndrăgostit, trecuse la acțiune. Adică, fără să-și facă prea multe probleme cum își făcea cavalerul, trase una dintre cele două lăzi lângă fereastră, se cațără pe ea lipindu-și ochiul de una din acele numeroase crăpături care i se păruseră suspecte lui Pardaillan, și privi înăuntru.

— E acolo ! exclamă el cu voce tare, uitând de orice prudență.

Auzind această exclamație, Pardaillan privi în jurul lui. În clipa aceea, omul care se învăluisese în mantia lui Cervantes se apropie prevăzător, întocmai cum ar fi făcut r'. ">mancierul. Pe întuneric, Pardaillan îl luă

drept Cervantes și, nepărându-i-se nimic suspect, din-, tr-o săritură fu lângă don Cezar, și privi la rându-i pe fereastră, uitând dintr-o dată de toate temerile lui,

întinsă pe un pat chiar în fața ferestrei, Giralda părea că doarme adine. Nu încăpea nici o îndoială că era chiar ea, și apoi îndrăgostitul nu s-ar fi putut înșela în privința asta.

Don Cezar și Pardaillan se priviră și se înțeleseră din ochi. Proptindu-se de ladă, apucară obloanele și traseră de ele din răputeri. Obloanele se deschiseră fără prea mare greutate și fără nici un zgomot, ceea ce în clipa aceea era lucrul cel mai important.

Înlăturând această piedică, cei doi se așezară cât putură mai bine pe pervaz, în așa fel încât să poată deschide fereastră fără zgomot, cum deschiseseră și obloanele. În clipa aceea, o ușă se deschise și în odaie intră un bărbat, care se apropie de Giralda și o privi o clipă, cu o expresie pătimașă, ce-l făcu pe don Cezar să pălească. Apoi, aplecându-se, bărbatul o luă în brațe pe față, al cărei trup păru să se lege, moale, parcă lipsit de viață. Încărcat cu prețioasa-i povară, care nu părea să atârne prea greu în brațele-i vânjoase, omul se îndreptă din șale și porni spre ușa prin care intrase.

— Repede ! răcni don Cezar, izbind cu umărul în fereastră. O ia cu dînsul !

Pardaillan își scoase sabia, împinse și el cât putu de tare fereastra, care se deschise cu zgomot, și sări în încăpere. În aceeași clipă, auzi un strigăt înfricoșător.

Când simți că fereastra cedează sub presiunea lor, don Cezar se pregăti să Sară. În aceeași clipă, însă, se simți apucat de picioare și tras îndărăt și scoase strigătul acela auzit de Pardaillan în timp ce sărea.

Tras cu brutalitate pe pământ, El Torero fu înhățat, imobilizat și azvârlit afară, întocmai cum fusese și Cervantes. Când despre Pardaillan, el apucase să sară.

Când picioarele-i atinseră podeaua, simți cum aceasta tremură și se prăbușește sub el și se pomeni căzînd undeva, în întuneric.

Instinctiv, întinse brațul ca să se agațe de ceva și, în cădere, sabia, izbindu-se de vreun obiect, îi scăpă din mână. El însuși căzu grămadă, cu o puternică izbitoră. Din fericire, adîncimea nu era mare ; cavalerul nu se lovi prea tare, dar se trezi în bezna cea mai neagră.

— Uf ! oftă el. Nu mă așteptam la o asemenea cădere !

Apoi, recăpătându-și dispoziția ironică, pe care o avea în anumite împrejurări, spuse :

— Mi se pare că se repetă povestea capcanelor atât de abil manevrate ale domnului Espinosa. Dar, afurisită treabă ! Asta nu mai e joacă, e prea mult pentru o singură zi și dacă în fiecare zi voi trece prin atâtea emoții, nu va mai fi chip de trăit... Pe legea mea, strașnică festă mi-au jucat ! Nu-i mai puțin adevărat că sunt un nerod și că e normal să mi se întâmple ceea ce mi se întâmplă. Cu alt prilej voi fi mai isteț... dacă totuși nu-mi voi lăsa pielea într-una din aceste capcane atât de grosolane, încât pînă și un pui de vulpe nevinovat le-ar miroși de departe, în timp ce eu intru orbește în ele, deși s-ar cuveni să fiu, măcar datorită vârstei și experienței mele, o vulpe șireată .

După ce se dojeni și se ocări bine, cum obișnuia ori de câte ori cădea victima vreunei întâmplări îngrozitoare de care se socotea numai el vinovat (în cazul de față, pe nedrept, pe cât se pare) pentru că nu știuse s-o prevadă sau s-o ocolească, se ridică, se scutură și se pipăi.

— Bine — mormăi el — nu mi s-a rupt nimic în mine. E drept că mereu îmi lipsește câte puțin creier, în rest, merge... Sabia mi-a sărit, probabil, sus, în cameră. Din fericire, mi-a rămas pumnalul. E puțin, dar în fine, la nevoie vom încerca să ne descurcăm și așa.

Și gândind astfel, își duse mâna la șold ca să se încredințeze că pumnalul era la locul lui. Constată însă că, deși teaca era bine legată de centiron, în schimb lama dispăruse.

— Din ce în ce mai bine ! se înfurie el. Dacă-ai ști tata de pățania asta, n-ar pierde ocazia să mă felicite : „Admirabil, cavaliere, mi-ar spune el, iată 'acum te lași și dezarmat în tăcere, fără să pricepi nimic !” Fir-aș al dracului ! Grozav mă ocrotește soarta.

Și tot bombănind așa făcu, pe bîjbâite, ocolul temniței sale. Dar asta nu dură mult.

— La naiba ! mirii el, plescăind din limbă. Nu e prea mare ! Și nici o mobilă, nici măcar niște paie... Cum o să-mi petrec noaptea pe lespezile astea ?.. Din fericire, sunt frânt de oboseală și o să dorm și așa... Și tavanul, la care ajung cu mâna ! Cavoul ăsta seamănă, deși e de piatră și ceva mai mare, cu drăguțul de sicriu în care m-a închis azi-dimineață eminența sa cardinalul de Espinosa. Na ! Ce-o mai fi și asta ?

Tot orbecăind așa, simți că-i lunecă ceva pe sub picioare și auzi un zgomot ca un foșnet ușor pe lespezi. Se aplecă și căută, pipăind.

— Ia te uită !... Un pergament !... Dar, drace, e întuneric beznă aici... Să fie oare pentru mine ?... Nu, desigur că nu, căci altfel s-ar fi făcut și lumină, ca să-l pot citi... Atunci o fi un pergament rătăcit ? Poate. Voi vedea mai târziu, căci tot nu pot face altfel...

Își vârî pergamentul în tunică și începu din nou să se gândească cu glas tare :

— De fapt, cine m-a pus într-o situație atât de neplăcută ? Espinosa ?... Fausta ?... Ei și ? La urma urmei, sunt prizonier și oricare din ei mi-ar fi făcut figura asta, știu foarte bine că nici din prietenie și nici din vreo grijă deosebită n-am fost vârit, acesta e cuvântul, în locul ăsta care n-are nimic fermecător... Și acum ce vor face cu mine ?... Desigur că nu mă aflu într-o temniță obișnuită... Atunci, ce-o fi ?

Se întrerupse, simțind un miros puternic în jurul lui.

— Drace, dar ce fel de parfum e ăsta ?... Totuși, nu mă aflu în buduarul unei femei frumoase !... Aha, pe toți dracii, am ghicit !... Fausta !... Care altă femeie decât Fausta ar fi în stare să intre de bună voie într-un mormânt ca ăsta ? Cu atât mai mult, cu cât încep să am niște senzații ciudate... Mi se îngreunează respirația... îmi simt capul greu... sunt amorțit... mă fură somnul... Fausta ! Hei, pe Pilat, blestemata de Fausta a trecut pe aici !

Și, cu un zîmbet zeflemitor, inexplicabil într-o asemenea împrejurare, își spuse în gând :

„Tare aș vrea să știu ce-a mai putut să născocască de data asta, după ce-a încercat să mă asasineze în fel și chip”.

Ca pentru a-i da răspunsul la această întrebare, o fereastră, largă de o palmă, se deschise chiar în clipa aceea, drept în tavan. O foarte slabă rază de lumină coborî prin deschizătură și în aceeași clipă, un glas pe care Pardaillan îl recunoscu numaidecât rosti :

— Pardaillan, ai să mori !

— Doamne ! exclamă Pardaillan. Din clipa în care dulcea Fausta îmi adresează cuvântul, nici n-ar putea să fie vorba de altceva decât de moarte. Să vedem ce-mi mai pregătește.

— Pardaillan — urmă Fausta fără să se arate — am vrut să mori de sabie și ai scăpat de sabie ; am vrut să mori înecat și ai scăpat din apă ; am vrut să mori în foc și ai scăpat din incendiu. M-ai întrebat : „La ce stihie ai să mai recurgi?” îți răspund: „La aer”. Aerul pe care-l respiri, Pardaillan, este otrăvit. Peste două ore nu vei mai fi decât un cadavru.

— Iată, deci, explicația pe care o căutam. Închipu-ie-ți, doamnă, că eram surprins de mirosul pe care-l simt în jurul meu și, poate că nu mă vei crede, dar, pe cuvântul meu, m-am gândit imediat la dumneata.

— Te cred, Pardaillan — rosti Fausta pe un ton grav. Și ce ai gândit ?...

— M-am gândit — răspunse Pardaillan cu răceala — că nu există pe lumea asta decât o singură femeie în stare să coboare de bună voie într-o asemenea groapă: dumneata, doamnă. M-am gândit că dacă Fausta a coborît în groapa asta, nu putea s-o facă decât pentru a aduce moartea și pentru a transforma groapa într-un mormânt. Iată la ce m-am gândit, doamnă.

— Te-ai gândit bine, Pardaillan, și vei muri ucis de aerul pe care-l respiri și pe care l-am otrăvit.

Convorbirea aceasta macabră între două ființe care, fără să se vadă (una din ele se și afla, ca să zicem așa, în mormânt) — își vorbeau prin zidul gros al unui plafon și care, pe un ton calm și parcă detașat, își spuneau niște lucruri înfiorătoare, avea ceva fantastic. Totuși, Pardaillan răspunse :

— Să mor ! Să mor ! O spui înainte de vreme, doamnă. Dar, vezi dumneata, am plămâni puternici și. bătut-m-ar Dumnezeu, cred că sunt omul în stare să reziste la toate otrăvirile cu care ai avut grijă să pîn-gărești aerul în cinstea mea. Îmi pare destul de rău pentru dumneata, doamnă, care ți-ai băgat în cap să mă ucizi cu orice preț, prin orice mijloc și dracu' să mă ia dacă știu pentru ce !

— Pentru că te iubesc, Pardaillan — răspunse Fausta cu glas mohorît.

— Ei, pe dracu' ! Asta ar fi un motiv ca, dimpotrivă, să mă lași să trăiesc. Eu, cel puțin, am văzut că întotdeauna oamenii care iubesc cu adevărat țin la viața ființei iubite mai mult decât la propria lor viață. Oricum ar fi, doamnă, cred că voi scăpa de otrava dumitale așa cum am scăpat și de la înec și din foc.

— Poate că da, Pardaillan, dar chiar dacă scapi de otravă, rămâi tot uși. condamnat la moarte.

— Te rog să-mi explici puțin cum vine asta, doamnă, dacă nu ți se pare cumva că sunt prea curios.

— Vei muri de foame și de sete.

— Drace ! Asta ar fi groaznic, mai ales că, în naivitatea mea, mi-a fost rușine să te cred în stare de o asemenea monstruoșitate... Cum ne mai înșelăm !...

— Știu, Pardaillan, e o moarte înecată și îngrozitoare. Aș fi vrut să te scutesc de ea și de aceea am recurs la otravă. Roagă-te lui Dumnezeu ca otrava să-și facă efectul, e singura ta șansă de a scăpa de chinurile foamei.

— Bine ! zise cavalerul. Recunosc aici spiritul dumitale de prevedere. Te temi atât de mult să nu-ți scap din mână, încât ți-ai spus că două măsuri de precauție sunt mai bune decât una singură.

— E adevărat, Pardaillan. Ba am luat nu două, ci toate măsurile posibile. Vezi ușa asta de fier care-ți închide mormântul ?

— N-o văd, doamnă, zău ! N-am ochi de bufniță ca să văd prin întuneric. Dar dacă n-o văd, în schimb am recunoscut-o cu degetele.

— Ușa aceasta, a cărei cheie a fost aruncată în fluviu, va fi zidită în câteva ore... Mecanismul care acționează plafonul prin care ai coborît va fi distrus, iar camerei în care mă aflu i se vor zidi ușile și ferestrele... Atunci vei fi izolat de lume vei fi zidit de viu, nimeni

nu va bănuî că te afli aici, nimeni nu te va putea auzi dacă strigi după ajutor, nimeni nu va putea să pătrundă la dumneata, nici măcar eu... înțelege, Pardaïllan, că ești definitiv condamnat și că nimic pe lume nu te mai poate salva acum ?

— Fleacuri ! în zadar îngrămădești în calea mea obstacol peste obstacol, voi scăpa de otravă, nu voi muri de foame și voi ieși de aici viu... Singurul avantaj pe care-l vei avea de pe urma acestei noi dovezi de dragoste pe care ai ținut să mi-o dai... căci, nu-i așa, ca să-mi dovedești iubirea dorești din răspuțeri să ies din rândul celor vii ?

— Da, Pardaïllan, trebuie să mori pentru că te iubesc ! spuse Fausta cu o voce găuită.

— Adevăr grăit-am — spuse Pardaïllan în bațjocură. Dar-ar ciuma în mine dacă pricep ceva din felul ăsta de a îndrăgi oamenii... spuneam deci că singurul avantaj pe care-l vei obține de pe urma acestei noi dovezi de iubire va fi că va mai crește puțin contul nostru, pe care va trebui să-l lichidăm într-o zi... și zău că-l vom lichida, de nu, să nu-mi mai spui Pardaïllan !

Aceste ultime cuvinte fură rostite pe un ton care nu mai lăsa nici o îndoială asupra intențiilor cavalerului, intenții prea puțin binevoitoare, precum e ușor de înțeles.

Comediană genială în anumite privințe, Fausta era, în alte privințe, pasionat de sinceră și de încrezătoare, într-un fel, era o iluminată. Credința fierbinte pe care o avusese în misiunea ei slăbise cu timpul din pricina repetatelor lovituri pe care le primise. Ea nu dispăruse de tot, dar ceea ce o mâna acum era orgoliul; la temelia tuturor hotărîrilor Faustei stătea spiritul dominator, pe care-l, moștenise de la familia Borgia, din care se trăgea.

Zvârlită de pe amețitoarele culmi pe care o înălțase și o menținuse multă vreme credința ei, se ridicase strivită, descumpănită, și din cale-afară de mirată, vă-zîndu-se trasă înapoi pe pământ cu brutalitate, ea care se proclamase „fecioara”, ea care, în mod sincer, se credea „trimisa” și „aleasa” lui Dumnezeu.

Și cine era cel care o doborâse ? Pardaïllan.

De atunci începu să fie stăpînită de superstiții, care laolaltă cu spaima ce i se cuibărise în sufletul, pînă atunci neămlănzit, îi surpau încrederea în sine.

Multă vreme crezuse că omorându-l pe Pardaïllan va face să dispară din sufletul ei aceste noi simțăminte care o chinuiau amar.

Pardaïllan rezistase la toate loviturile primite din partea ei. întocmai ca și pasărea Fenix din legendă, omul acesta reapărea ori de câte ori Fausta credea că-l omorâse, că-l omorâse o dată pentru totdeauna.

Și ori de câte ori reapărea, el îi spulbera planurile cele mai iscusite, clădite de ea cu trudă și cu migală.

Uimirea făcuse așadar loc spaimii. Și, amestecân-du-se și superstiția, Fausta aproape ajunsese să creadă că omul acesta era de neînving, ba mai mult : nemuritor. De aici pînă la a crede că Pardaïllan era piatra ei rea împotriva căreia degeaba și-ar fi irosit puterile, de aici pînă la a crede că Pardaïllan va scăpa inevitabil din toate capcanele pe care i le întindea, pînă când va cădea ea însăși sub vreuna din loviturile lui, nu era decât un pas, pe care-l făcu repede.

Fausta se lupta cu hotărîre, cu îndrjire. Dar își pierduse încrederea în sine, fusese cuprinsă de îndoială și și spunea că absolut nimic nu-i va mai folosi, că orice-ar fi făcut era în zadar, că Pardaïllan, infernalul Pardaïllan, mereu înviat din morți, va ieși și do astă dată din mormântul în care-l vârâse, ca să-i dea lovitura de grație.

E ușor de înțeles, în asemenea condiții, efectul pe care trebuia să-l fi produs vorbele lui Pardaïllan, care afirma cu atâta liniște și siguranță că va scăpa și de otravă, și de chinurile foamei.

-Dar nu era de loc lăudăroșenie din partea lui, așa cum ar putea crede ! Datorită unui șir de experiențe, deosebite de acelea ale Faustei, văzînd că de fiecare dată scăpa, ca prin minune, din cele mai strașnic urzite încercări ale ei de a-l omorî, ajunsese și el să creadă, sincer, că în acest tragic și lung duel, el, Pardaïllan o va birui pe vajnica și încăpățînata lui dușmancă.

Iată de ce, ofițat de gravă ar fi fost situația în care-l punea Fausta, el era sigur că va ieși la momentul potrivit, căci știa că pînă la urmă trebuia să triumfe,

Când Pardaïllan afirmă că va ieși viu din mormântul în care se afla, Fausta se înfiora și începu să se întrebe, neliniștită, dacă-și luase chiar toate măsurile de prevedere necesare, dacă nu cumva, când cercetase în amănunțime locul acesta, nu-i scăpase din vedere vreo porțiță de ieșire. Și, cu glas șovăitor, îl întrebă :

— Crezi, oare, Pardaïllan, că vei scăpa și acum la fel ca în alte dăți ?

— Pe toți dracii, da ! o asigură Pardaïllan.

— Ce te face să crezi asta ? îl întrebă Fausta cu un glas întretăiat.

Atunci, cu o ironie mușcătoare, care o făcu să înghețe, cavalerul îi răspunse :

— Faptul că, așa cum ți-am mai spus-o, avem niște socoteli înfricoșătoare de încheiat... Și faptul că văd, în sfârșit, că nu ești o ființă omenească, ci un monstru de perversitate și de răutate, și că a te cruța, așa cum aș fi făcut-o pînă astăzi, ar fi mai mult decât o nebunie, ar fi o crimă... în sfârșit, faptul că m-ai scos din fire și că sunt hotărît să te zdrobesc... Ți-a fost scris, pesemne, să fii biruită de Pardaïllan, ca să nu mai poți omorî, așa cum ai dori, și că trebuie să ies viu de aici. Acum, când mi-am dat seama că nu ești o femeie, ci un monstru născut din infern, ți-o spun cu toată sinceritatea : Ferește-te, doamnă, ferește-te bine, căci în ziua în care mâna aceasta se va abate asupra-ți, s-a isprăvit cu Fausta ; își va ispăși toate crimele, iar lumea va fi eliberată de o asemenea calamitate.

Cât timp Pardaïllan se mulțumise să-i explice, de ce era sigur că va scăpa de loviturile ei, Fausta îl ascultase, înfiorată, cu atât mai mult cu cât, stăpînită de superstiții, își repeta, înnebunită de spaimă, în gând :

„Da, o să scape, așa cum spune, așa e scris, e de neînlăturat... Fausta nu poate să-l nimicească pe Pardaïllan, pentru că Pardaïllan trebuie s-o omoare pe Fausta !”.

Dar când Pardaillan, din ce în ce mai enervat și mai însuflețit pe clipa ce trecea, o asigura că în curând va veni ziua în care-și va lua revanșa și o va face să-și ispășească crimele, caracterul de neamblânzit al acestei femei extraordinare reuși să-și domine slăbiciunea.

Asemenea vorbe, venite de la cineva care nu amenința decât foarte rar și niciodată în van, l-ar fi înfricoșat chiar pe omul cel mai puternic și mai curajos ; dar pe Fausta, departe de a o face să se dea bătută, sau să se sperie, amenințările lui o îndrjiră și mai mult, oțelindu-i din nou firea, aprigă și bătăioasă.

Ea își recăpătă într-o clipă stăpînirea de sine și sân-gele rece și-i răspunse lui Pardaillan pe un ton foarte calm :

— Fii liniștit, cavaliere, mă voi feri cum voi putea mai bine și voi face în așa fel, încât mâna dumitale să nu se mai abată asupra nimănui, niciodată.

— Rămâne de văzut — mormăi Pardaillan. Chiar te-aș sfătui să procedezi astfel. Dar te rog să mă scuzi, doamnă, dacă mă port cu dumneata neceremonios... Nu știi dacă e efectul otrăvii pe care mi-ai oferit-o cu atâta dărnicie, dar e sigur că pic de somn. Să curmăm, deci, această convorbire interesantă și permi-te-mi să mă culc pe dalele astea care nu sunt deloc moi și cu care trebuie, totuși, să mă mulțumesc, deoarece n-ai catadicsit să-i acorzi condamnatului la moarte, ce sunt, nici măcar o biată grămăjoară de paie, ceea ce ar fi fost, totuși, ceva mai uman. Asta, fără supărare... Și acestea fiind zise, bună seara !...

Și Pardaillan, care, sub influența miazmelor otrăvite emanate de pastila aceea otrăvită, simțea cum într-adevăr îl părăsesc puterile și cum îi vîjîie capul, se înveli în mantie și se întinse cât putu mai bine pe dalele reci.

— Adio, Pardaillan — îi spuse încetișor Fausta.

— Nu, nu adio, pe toți dracii ! îi răspunse ironic, pentru ultima oară, Pardaillan pe jumătate adormit. Nu adio, d la revedere ! La naiba ! Vom mai avea prilejul să ne vedem... Avem, doar, niște socoteli...

Ultimele cuvinte i se stinseră pe buze, iar el rămase nemișcat, țepăn ca un cadavru, adormit... poate chiar mort.

PARTEA A H-a

XXI

CENTURION ÎMBLÂNZIT

Fausta așteptă o clipă, ascultând cu atenție, dar nu ,i auzi nimic... decât palpitațiile propriei sale inimi care bătea de două ori mai repede.

Îl strigă pe Pardaillan, îi vorbe. Nu auzi nici un răspuns, deși stătea cu urechea ciulită.

Atunci se ridică, ieși încet și, pe deplin încrezătoare în măsurile ei de siguranță, nu socoti necesar să mai închidă ușa după ea.

Merse să se așeze în cabinetul în care am văzut-o stând de vorbă cu Centurion. Acolo, nemișcată în fotoliu, medita multă vreme. În mîntea ei, cu încăpățînarea unei obsesii, stăruia o întrebare :

„Nu cumva Magni m-a înșelat ? E narcotic sau otravă ?”

Întrebarea asta mai puțin însemnată ducea în mod inevitabil la întrebarea de căpătenie, la singura care vea însemnătate pentru ea :

— E mort sau numai adormit ?

Cu răsuflarea tăiată, suferind o adevărată tortură fizică la gândul îngrozitorului act pe care-l săvârșise, Fausta trăgea, în mod logic, toate concluziile, cu o luciditate pe care nici durerea adevărată, nici spaima născută din nesiguranță nu ajungeau s-o întunece. ,

— Dacă e mort, totul s-a sfârșit... Eliberată ;,de iubirea aceasta pe care Dumnezeu mi-a impus-o ca pe

încercare, sufletul meu, victorios, redevine învîrnălab-il. Îmi pot relua misiunea cu încredere, sigură că de ci înainte voi birui, pentru că singurul obstacol care-mi stătea în cale a fost înlăturat prin voința mea. Dacă e umai adormit, atunci poate că trebuie să iau totul de la început... Cu Pardaillan nu se știe niciodată... Dacă-ăș putea pătrunde pînă la el... o lovitură de pumnal întimp ce doarme și totul s-ar sfârși... Nefericită idee am avut poruncind să se arunce cheia cavoului !... Măsurile de prevedere pe care le-am luat se întorc împotriva mea... Eram atât de convinsă că am făcut bine așa cum am făcut... dar siguranța acestui om ce nu poate fi răpus mi-a aruncat îndoială și nehotărîre în suflet. Și acum, va trebui să aștept zile întregi și în vreme ce el va agoniza, poate, în mormânt, eu voi agoniza din pricina nesiguranței, a neliniștii și a fricii, da, a fricii, pînă în ziua când voi avea, în sfârșit, certitudinea că el nu mai există... Ce încet va trece timpul... ucigător de încet !

Multă vreme rămase astfel, dusă pe gânduri și fău-rându-și tot felul de planuri. În sfârșit, luînd o hotărîre fermă, lovi într-un clopoțel.

La această chemare apăru un om care se plecă slugarnic în fața ei. Omul acesta era agentul Inchiziției și falsul văr al lui Barba Roja, don Centurion.

— Maestre Centurion — i se adresă Fausta pe un ton de suverană — mărturisesc că nu m-am înșelat în privința dumitale. Conduc de mâini îndemănatic și puternice, ai putea fi un ajutor prețios. Te-ai achitat onorabil de felurile misiuni pe care ți le-am încredințat numai în scopul de a te pune la încercare. Ai executat, recunosc, cu inteligență și sîrguință ordinele mele. Consimt să te iau definitiv în serviciul meu.

— Ah, doamnă ! exclamă Centurion, în culnea fericirii. Vă rog să credeți că zelul și devotamentul meu...

— Fără vorbe de prisos — îl întrerupse Fausta distantă. Principesa Fausta plătește regește, pentru a fi servită cu zel și cu devotament. Interesul, după cum prea bine știi și dumneata, care ești un subtil cazuist, este cea mai sigură garanție a fidelității oamenilor. Interesul pe care-l ai îmi garantează deci și zelul, și devotamentul dumitale... Despre fidelitate vom vorbi mai tîrziu... Pentru moment, esențial este să te pătrunzi bine de adevărul că nu vei găsi niciodată un stăpîn mai bun ca mine.

. — E adevărat, doamnă — mărturisi cu umilință Centurion — și de aceea consideram drept un mare și o onoare deosebită intrarea mea în serviciul unei principese atât de puternice ca dumneavoastră.

Fausta aprobă din cap. cu gravitate, și continuă liniștit :

— Dumneata, maestre Centurion, ești sărac, necunoscut și disprețuit de toată lumea, mai ales de cei care te folosesc. Ești un om instruit, inteligent, lipsit de Scrupule și, totuși, în ciuda superiorității dumitale intelectuale de netăgăduit, vei rămâne ceea ce ești : omul afacerilor murdare, un amestec ciudat și monstruos de asasin plătit, spion, preot, spadasin și tot ce se poate mai josnic și mai rău. Ești folosit sub tot felul de forme, dar oricare ar fi serviciile pe care le aduci, nu ai șansa să te ridici deasupra acestei proaste condiții. Cei care le folosesc au tot interesul ca să te țină în umbră.

— Vai, doamnă, ceea ce-mi spuneți cu atâta sinceritate și fără cruțare e foarte adevărat ! zise Centurion, pe a cărui față nu se putea citi dacă vorbele acestea, e un adevăr neiertător, îl atingeau sau nu.

și Fausta îl cercetă o clipă cu o vie curiozitate, apoi continuă zîmbind :

E . — Iată ce ești și ce vei rămâne, pentru că actualele dumitale îndeletniciri, josnice și infamante, adăugate la trecutul dumitale, care nu e fără de prihană, te vor împiedica mereu să ieși din cloaca în care zaci. Și pentru că, deși ți-ai luat particula de „don”, noblețea dumitale e mai mult decât îndoielnică, iar ca să aspiri la slujbe înalte, în afara bisericii, trebuie să fii dintr-o familie mare. Așa e?

— Din nefericire, doamnă.

I — Și totuși, în ciuda tuturor acestor piedici, nu vrei ambiții înalte. . ?

Fausta se opri o clipă, ținându-l încordat pe Centurion sub privirea ei limpede, apoi rosti :

— Eu îți pot îndeplini aceste ambiții... și chiar mai mult decât în visurile dumitale. Și numai eu pot face asta, pentru că numai eu, având posibilitatea, mă bucur de destulă libertate de spirit ca să nu țin seama de Prejudecați.

— Doamnă — băigui Centurion îngenunchind — dacă faceți pentru mine ceea ce spuneți, voi fi sclavul dumneavoastră.

— Am s-o fac — spuse Fausta cu hotărâre. Vei fi în posesia unor acte în cea mai perfectă ordine și de o autenticitate ce nu va putea fi pusă la îndoială, care vor dovedi noblețea dumitale ; te voi ridica deasupra celor care, astăzi, te strivesc cu disprețul lor. în ceea ce privește averea dumitale, ceea ce ai primit de la mine nu e nimic în comparație cu ceea ce o să-ți mai dau. Dar, așa cum singur ai spus, vei fi sclavul meu.

— Vorbiți... ordonați... — spuse Centurion cu răsuflarea tăiată — nici cel mai credincios câine nu vă va fi atât de credincios ca mine.

Fausta stătea pe jumătate lungită într-un fotoliu, cu picioarele încălțate în pantofi de satin alb, întinse cruși pe o pernă de mătase țesută cu aur, la rândul ei pusă pe un taburet larg tapizat, înalt cât o treaptă. Astfel așezate, picioarele ei depășeau puțin marginea pernei. Centurion se închină și ca să-i arate că o diviniza, și că înțelegea să rămână, în sensul cel mai strict al cuvântului, câinele supus de care-i vorbise, străbătu, tîrându-se, distanța ce-l despărțea de Fausta și-și lipi buzele de vârful pantofului. Gestul acesta cu totul neprevăzut ascundea, desigur, intenția de a-i aduce un omagiu religios, cum adesea i se aduseser Faustei pe vremea când avea temeiuri să se creadă papesă.

Cum însă Centurion exagerase peste măsură, gestul lui avea ceva abject și respingător în deosebita lui josnicie.

Deși avu o tresărire de scîrbă, Fausta nu-și retrase totuși piciorul, semn că avea un plan bine stabilit cu privire la Centurion. Dimpotrivă, se aplecă asupra lui și, lăsându-și mâna albă și fină pe creștetul asasinului, îl ținu o frântură de secundă, cu buzele lipite de talpă, apoi, retrăgându-și brusc piciorul, i-l puse pe cap, și apăsă cu putere ; ținându-l astfel strivit, într-o poziție mai mult decât umiltoare, îi spuse cu glasul ei cald și blînd ca o mângîiere :

— Primesc omagiul tău. Fii credincios și supus ca un câine devotat și voi fi pentru tine o stăpînă bună.

Spunând acestea, își retrase piciorul. Centurion își ridică fruntea plecată, dar rămase îngenunchiat.

— Sus ! strigă ea pe un ton deodată schimbat. Apoi, cu un glas de suverană autoritară, adăugă :

— Dacă e firesc să te umilești în fața mea, care-ți sunt stăpînă, e tot atât de firesc să înveți să te ridici și să-i privești drept în față pe oamenii cei mai mari, căci în curând vei fi egalul lor.

Centurion se ridică amețit de bucurie și de trufie. Nu-și mai încăpea în piele ! Acum, când își găsiser în sfârșit stăpînul puternic la care visa, va putea și el să arate de-cei în stare. De acum înainte va fi și el cineva, vrednic de luat în seamă, va fi și el stăpîn. Și, firește că-i va rămâne credincios aceleia care l-a scos din beznă ca să facă din el un om puternic și de temut.

Ca și cum i-ar fi ghicit gândurile, Fausta continuă pe un ton liniștit, din care răzbătea totuși o amenințare surdă :

— Da, va trebui să-mi rămâi credincios, e în interesul tău... De altfel, nu uita că știi destule despre tine încât să nu fie nevoie decât să mișc un deget ca să fac să ți se taie capul.

Și cum Centurion pâlise la auzul acestei amenințări de a cărei seriozitate nu se îndoia, adăugă :

— Pe mine nu mă poate trăda nimeni, maestre Centurion, să nu uiți asta niciodată !

Centurion o privi drept în față și, cu un glas șoptit, dar înflăcărat, îi răspunse :

— Doamnă, aveți dreptul să vă îndoiiți de fidelitatea mea, deoarece ce am trădat pentru dumneavoastră. Vă jur, totuși, că sunt sincer atunci când vă spun că sunt trup și suflet al dumneavoastră și că puteți dispune de mine așa cum veți crede de cuviință. Chiar de n-ar fi vorba de sinceritate, așa cum bine ați spus, interesul meu e o garanție deplină. Știu prea bine că nimeni pe lume nu va face pentru mine ceea ce ați hotărît dumneavoastră să faceți... Mai curând l-aș trăda pe Dumnezeu, doamnă, decât s-o trădez pe principesa Fausta, pentru că a o trăda pe ea ar însemna să mă trădez pe

mine Însuși și nu sunt într-o asemenea măsură propriul meu dușman.

— Bine — spuse Fausta cu toată seriozitatea — vorbești o limbă pe care-o înțeleg. Să trecem acum la chestiunile noastre. Iată bonul de douăzeci de mii de livre pe care ți l-am promis pentru prinderea lui Par daillan. Iată, în plus, un bon de zece mii de livre ca să-i plătești pe vitejii care te-au ajutat.

Fremătând de bucurie, Centurion luă cele două bonuri și le ascunse grabnic, spunându-și :

„Zece mii de livre pentru netrebnicii ăia !.., Doamnă Fausta, dar asta-i curată risipă... Cu o mie de livre vor fi fericiți ca niște regi, iar eu voi realiza un câștig cinstit de nouă mii de livre”.

Din nefericire pentru el, Centurion n-o cunoștea încă destul de bine pe Fausta. Ea își luă sarcina de a-i dovedi pe loc că dacă-și căutase un stăpîn în persoana ei, stăpînul acesta, odată găsit, era o mână de fier și că trebuia să se poarte cinstit față de el, dacă nu voia să-și piardă slujba. Ca și cum i-ar fi citit gândul ca într-o carte deschisă, Fausta îi spuse, fără să se arate nici mânioasă, nici nemulțumită :

— Va trebui să te dezobișnuiești să mai comiți abuzuri de încredere. Partea dumitale din ce ți-am dat e mare ca să lași fiecăruia, fără părere de rău și fără pizmă, oeca ce-i dau eu. Principesa Fausta nu admite în serviciul ei decât oameni pe a căror cinste se poate bizui în mod absolut. Dacă ții să rămâi în serviciul meu, va trebui să devii de o cinste exemplară. Dacă argumentele astea nu te-au convins pe deplin, n-ai decât să-ți spui că unui stăpîn ca mine nu-i scapă nimic niciodată, orișunde ai fi. Să știi că la o oră după ce vei fi făcut împărțeala, voi afla exact ce sumă i-ai dat fiecăruia și dacă ai ciupit măcar un singur ban, te voi zdrobi fără milă !

Rușinat, Centurion roși, ceea ce-l miră chiar pe el. Și, înclinându-se, spuse :

— Văd bine că însuși Dumnezeu v-a trimis în drumul meu, deoarece v-a dat puterea de a citi în cugetele oamenilor. De aici înainte, doamnă, v-o jur, nu voi mai avea asemenea gânduri.

— Bine ai să faci — îi răspunse Fausta cu răceală, și adăugă : Introdu-l pe copilul ăla, piticul.

Centurion ieși și se întoarse numaidecât, însoțit de El Chico.

N-am putea spune dacă omulețul a rămas, uluit de bogățiile îngrămădite în încăpere, nici dacă a fost impresionat de frumusețea și măreția înaltei doamne în fața căreia fusese adus. Putem spune doar că, în aparență, s-a arătat indiferent față de tot ce a văzut. În atitudinea aceea mândră, căreia nu-i lipsea o anumită grație sălbatică, prichindelul așteptă respectuos, dar fără umilință, stând în vârful picioarelor ca să nu piardă nici un milimetru din statura-i minusculă.

Fausta îl cercetă o clipă cu privirea ei de vultur, apoi, umbrindu-și scânteierea ochilor și îmblinzindu-și glasul, făcându-l dulce și armonios, întrebă :

— Dumneata i-ai condus aici pe francez și pe prietenii săi ?

El Chico, așa cum s-a putut observa, nu era de felul lui prea vorbăreț și n-avea, se înțelege, decât foarte slabe cunoștințe despre etichetă, admițînd că știa măcar ce înseamnă asta.

Se mulțumi, așadar, să răspundă dînd din cap afirmativ ,

Fausta stăpînea în cel mai înalt grad arta de a se purta cu oamenii, ținînd seama de caracterul și de situația celor cu care avea interesul să se poarte atent, sau a celor pe care voia să-i câștige de partea ei. Cu Centurion se arătase dărză, distantă, dominatoare, vor-bind și purtându-se cu el ca o suverană puternică și de temut în fața piticului renunță la atitudinile ei de suverană și de înaltă doamnă. Purtarea ei față de pitic era mai simplă, mai familiară, foarte blîndă, aproape dragăstoasă. Ea primi așa-zisul răspuns al omulețului cu un zîmbet indulgent și-i spuse pe un ton nepăsător :

— Acest don Cezar ți-a făcut numai bine. Dacă nu-l iubești, ar trebui să-i porți cel puțin recunoștință. Și totuși ai consimțit să-l atragi aici. De ce ?

El Chico răspunse cu un zîmbet șiret :

— Știam că numai francezului i se pusese gând rău. Iacă ! Am și eu ochi și urechi. Ascult, privesc... Sunt mic, e drept, dar nu și prost.

— Așadar, ai înțeles că pe cei doi compatrioți nu-i pîndea nici un pericol ?... Dacă, totuși, viața lui don Cezar ar fi fost amenințată, ai fi procedat tot așa ? Răspunde-mi cu sinceritate.

Omulețul șovăi o clipă înainte de a răspunde. Trăsăturile feței i se contractară în chip dureros. Închise ochii și-și strânse pumnii mărunți. Ai fi zis că în el se dădea o luptă aprigă, ale cărei faze Fausta le urmărea curioasă.

În sfârșit, oftă adînc și răspunse cu glas înăbușit :

— Nu.

— Atunci — îi spuse Fausta — ai fi pierdut cele două mii de livre ce ți s-au făgăduit din partea mea.

Desigur că El Chico luase o hotărîre definitivă în chestiunea pe care o dezbătuse în sinea lui, căci de astă dată răspunse categoric, fără să șovăie :

— Cu atît mai rău pentru mine ! Fausta zîmbi.

— Hai — spuse ea — văd că știi să fii recunoscător. Dar francezul ?

La această întrebare, în privirea omulețului se ivi o luminiță care se stinse numaidecât:

— Nu-l cunosc — răspunse el cu vioiciune. Țsta nu mi-e prieten, ca don Cezar.

Faustei i se păru că deslușește o intonație ciudată în vorbele lui.

. — E, totuși, un prieten al acestui El Torero pe care-l îndrăgești într-atîta, încât renunți de dragul lui la două mii de livre ! spuse ea. Știi dumneata că uneori, lovind în cei ce le sunt dragi, îi atingi pe oameni mai rău decât dacă-i lovești chiar pe ei ?

Fausta rosti cu aparentă nepăsare aceste cuvinte fără, însă, a-l slăbi din ochi pe pitic și cercetându-l cu grijă.

Acesta tresări și păru vizibil uimit de vorbele ei. Desigur că nu se gândise că, ajutând la zdrobirea lui Par daillan, el putea, în același timp, să le facă atîta

rău prietenilor cavalerului. Dar să stea să cugete adine la o asemenea idee depășea puterea de judecată a lui ElChico. El dădu deci din umeri și mormăi câteva cuvinte neclare, pe care Fausta nu reuși să le înțeleagă.

Dându-și seama că nu va scoate nimic de-la el, făcu un gest, merit să-l poftască să aștepte o clipă, și-i șopti un ordin lui Centurion, care dispăru de îndată.

— Ți se va aduce suma fâgăduită — ,ii spuse ea întorcându-se către omuleț. E o sumă foarte importantă pentru dumneata.

Ochii piticului străluciră, fața i se lumineă, dar nu răspunse nimic.

În clipa aceea Centurion se întoarse și depuse în fața Faustei 6 pungi asupra căreia El Chico își aținti privirea, și nu-și mai luă ochii de la ea.

— În punga asta — continuă liniștită Fausta — se află nu două mii de livre, ci cinci mii. Ia-le, îți aparțin.

Când auzi de o asemenea sumă, care i se părea nemaipomenită, El Chico căscă niște ochi cât cepele. Bucuria' și uimirea îl țintuiră în loc, făcându-l să se bălbâie cu o voce sugrumată de emoție :

— Cinci mii de livre !...

— Da ! zîmbi Fausta.

— Sunt chiar ai mei ?

— Ai dumitale. Ia-i !

Și spunând acestea, împinse punga cătr-e omuleț, care, revenindu-și deodată în fire, o apucă brusc și o strânse la piept cu ambele mâini, ca și cum s-ar fi temut să nu i-o smulgă cineva.

— Cinci mii de livre ! repetă el fără să vrea, ne-putându-și crede ochilor și urechilor.

— Sunt acolo — spuse Fausta, pe care părea să o amuze piticul nebun de bucurie. N-ai decât să controlezi.

Vădit îngrijorat, El Chico duse repede mâna la șiretul care închidea punga, vrând să verifice pe loc dacă nu cumva își băteau joc de el. Dar nu făcu gestul pînă la capăt. Ochii lui se îndreptară neliniștiți spre Fausta. Și o văzu atât de bună, atât de binevoitoare, încât se însenină. Dădu din cap cu un aer dîrz, vrând parcă să spună că n-ar fi în stare să insulte o doamnă atât de bună și de generoasă, controlînd, și deodată începu să râdă. Dar râsul lui avea ceva înspăimîntător. S-ar fi spus că erau mai curând niște sughituri convulsive ; lacrimile îi curgeau încet pe obraji arși de soare, iar privirea lui, pierdută în gol, părea că urmărește cine știe ce misterioasă himeră, în timp ce bîguia, pe un ton plîngăreț :

— Bogat! Sunt bogat!... La fel de bogat ca și regele! Deși mirată de ciudata manifestare de bucurie,

Fausta nu lăsă să i se vadă pe chip uimirea. Rămase gravă, ușor înduioșată, de o duioșie poate artificială. Se prefăcea însă atât de bine, încât chiar un om cu mai multă experiență decât piticul s-ar fi lăsat înșelat.

— Iată-te cu adevărat bogat — îi spuse ea — vei putea... să te căsătorești cu cea pe care o iubești.

La auzul acestor vorbe, El Chico avu o tresărire puternică. Rînd pe rînd roși și păli și îndreptă asupra Faustei niște ochi îngroziți, în care se citea parcă o spaimă nelămurită. Iar Fausta, care vorbise la întâm-plare, fără nici o intenție anume, mai mult ca să nu tacă, uitând să se intereseze, așa cum făcea de obicei, cine era acest personaj pe care-l socotea, desigur, neînsemnat, rămase uimită de emoția lui puternică.

Și cum el dădea din cap în semn că nu, cu o expresie vădit îndurerată, Fausta îl întrebă cu sinceritate :

— De ce nu ? Ca vîrstă și ca sentimente ești un bărbat în toată firea. Iată-te și bogat De ce nu te-ai gândi să te așezi, să-ți întemeiezi un cămin? E drept, ești mic de statură, dar nicidecum pocit. Ești foarte bine croit pentru statura dumitale, se poate spune chiar că ești frumos. Să nu spui că nu. Iubești, văd asta, de ce n-ai fi și dumneata iubit ?... Te rog să mă crezi, poți fi și dumneata fericit, la fel ca toată lumea.

El Chico căscă niște ochi mari, încîntati și ascul-tînd-o pe această prințesă care-i vorbea atât de frumos, fără nici o batjocură, cu un aer convins, simțea că-l „unge pe inimă", ca să folosim o sugestivă expresie populară.

Dar fericirea ce i se flutura prin fața ochilor i se părea, desigur, nerealizabilă? căci dădu din cap plin de tristețe, iar Fausta nu mai stăruia.

— Acum pleacă — n spuse ea cu blîndețe — și amintește-ți că oricînd vei avea nevoie de vreun sprijin, fie pe lângă cea pe care o iubești, fie pe lângă familia ei, voi fi gata să intervin pentru dumneata. Sunt foarte puternică și aș putea să-ți fiu de folos; mu uita, când va fi cazul. Și acum, la revedere.

Din cale-afară de emoționat, El Chico nu putu să rostească nici un cuvînt de mulțumire. Clătinîndu-se ca un om beat, se îndreptă spre ușă, uitând să se incline în fața distinsei doamne, dar când să treacă pragul, se întoarse brusc, porni grăbit spre Fausta, îi apucă mâna rezemată nepăsător de brațul fotoliului și i-o sărută cu emoție. Apoi, ridicîndu-se în picioare, ieși la fel de repede precum venise, fără să spună o vorbă.

Fausta rămase tăcută și nemișcată.

Tot așa cum primise cu bunăvoință omagiul religios și slugarnic al lui Centurion, exagerînd gesturile pînă la o atitudine din cale-afară de aspră (atitudine totuși conformă obiceiurilor epocii), ea primi neclintită și omagiul plin de recunoștință al piticului, cu acea blîndețe binevoitoare pe care o adoptase față de el din clipa când îl văzuse și pe care o păstrase cu un rafinament de inegalabilă comediană.

După ce ieși El Chico, Fausta își spuse :

„Iată un omuleț care acum s-ar lăsa tăiat în bucăți pentru mine. care s-a îndrăgostit și de ce mi s-a părut că deslușesc ură în felul lui de a vorbi despre Pardaillan ? Va trebui să aflui ; poate că piticul acesta îmi va fi folositor, vom vedea !"

Și renunțînd pentru moment să se mai gîndească la pitic, se ridică, dădu la o parte o draperie și, înainte de a ieși, îi spuse lui Centurion, care aștepta nemișcat și mut :

— Du la îndeplinire ce am stabilit și vino după aceea.

Fără să mai aștepte răspunsul, sigură că ordinezle îi vor fi executate, lăsă draperia să cadă și dispăru.

O porni pe coridor și se opri în fața ușii unde am mai văzut-o oprindu-se. Trase fereștrua și se uită prin ea.

Sub înfăurirea vreunui narcotic, Giralda dormea liniștită, întinsă pe un pat larg.

„în zece minute se va trezi” — își spuse Fausta și, împingând la loc ferestrauia, își continuă drumul.

Ajunse la camera pe care i-o indicase lui Centurion și intră, lăsând ușa larg deschisă îndărătul ei. Camera de rugăciune era destul de mică și foarte modest mobilată. Se așeză și așteptă câteva minute, pînă când Centurion apărui în pragul ușii și-i spuse, fără să intre:

— E în regulă, doamnă ! Ar fi prudent să ne retragem cât mai repede. E de presupus că vor scotoci prin toată casa.

Fausta schiță un gest care însemna că au timp destul și-și continuă gândurile, fără să-i mai pese de Centurion care aștepta neclintit.

La ce se gândea ? Ce planuri noi mai urzea ? Și astfel se scurseră câteva minute, care lui Centurion i se părură destul de lungi. În cele din urmă Fausta se ridică și-i făcu semn să intre.

— Doamnă — repetă spaniolul, făcând cîțiva pași — e timpul să ne retragem.

— împinge ușa fără s-o închizi ! îi porunci Fausta pe un ton calm.

Fără să cricnească, dar vizibil nedumerit, Centurion se supuse. Când se întoarse după ce împinse ușa, zări în perete o deschizătură strâmtă, pe care ușa, pînă acum larg deschisă, o ascunsese.

— O ușă secretă ! murmură el. Acum înțeleg.

— Ia candelabru — îi spuse Fausta — și luminează-mi drumul.

Centurion luă candelabru și se îndreptă spre deschizătură. O scară îngustă ducea pînă la nivelul pămîntului. Începu să coboare, luminându-i Fauste drumul; aceasta închise după ea ușa secretă, fără ca asasinul plătit, care o urmărea, totuși, cu coada ochiului, să poată desluși secretul mecanismului.

După ce coborîră vreo douăzeci de trepte, se pomeniră într-o galerie subterană destul de largă pentru ca două persoane să poată trece alături, și destul de înaltă, pentru ca un om, fie el cât de falnic, să poată merge fără să se aplece. Subterana era acoperită cu un nisip

foarte fin și plăcut la umblet, care înăbușea zgomotul pașilor mai bine decât covorul cel mai gros și cel mai moale.

După ce străbătu un drum destul de lung, Centurion întâlnește o galerie transversală. Se opri în fața peretelui acestei galerii și întrebă :

— încotro o luăm, la dreapta sau la stînga ?

— Rămâi pe loc — răspunse Fausta.

La rîndul ei, se apropie de zid și, fără să caute, fără să șovăie, puse mîna pe o piatră care se desprinsese ușor, pentru că era, de fapt, o simplă scîndură, însă atît de meșteșugit vopsită, încît putea lesne să fie confundată cu pietrele adevărate ce o înconjurau.

Odată scoasă scîndura, ieși la iveală o mică gaură.

Fausta își vârî mîna înăuntru și puse în mișcare un mecanism ascuns. Imediat se auzi un declic și la cîțiva pași de ei apărui o deschizătură în zid.

— Treci — spuse Fausta, arătînd cu degetul spre deschizătură.

Centurion trecu, cu făclia în mîna, urmat mereu de Fausta.

Ajunseră într-o grotă artificială foarte mare. Pardoseala acestei grote, ca și galeriile prin care trecuseră, era presărată cu nisip fin. De bolta, destul de înaltă, atîrnau mai multe lămpi. Pe un fel de platformă joasă erau așezate trei fotolii în fața unei mese mari. Lîngă estradă, în stînga și în dreapta erau rînduite niște bănci uriașe din stejar masiv, în așa fel încît în fața platformei rămînea destul spațiu. Într-un cuvînt, grotă asta semăna bine cu o sală de ședințe, în care ar fi putut să șadă comod vreo cincizeci de persoane.

Cunoștea, oare. Centurion această clandestină sală de ședințe ? Știa el la ce servea ascunzătoarea asta subterană și ce se urzea acolo ?

S-ar fi putut crede că da, căci din clipa în care intră în grotă, îl cuprinse o neliniște ciudată. Recunos* când, deodată, niște locuri care, desigur, îi erau familiare, neliniștea lui se transformă în spaimă. Deveni palid și începu să tremure spasmodic, astfel încît făclia pe care o ținea în mîna-i crispată părea să danseze un dans fantastic. Se uită cu o privire rătăcită la Fausta,

ear-i spuse pe un ton calm, ca și cum nu i-ar fi observat tulburarea :

— Aprinde, te rog, lămpile astea, făclia nu luminează destul.

Bucuros că-și poate ascunde tulburarea, Centurion se grăbi să-i execute ordinul și, după ce aprinse lămpile, puse mașinal făclia pe masă și-și șterse fruntea brobonită de sudoare.

Toate lămpile fiind aprinse, Fausta îi făcu semn asasinului plătit s-o urmeze. Ea ieși din grotă, îl conduse la spărtura pe care o lăsase deschisă și-i spuse cu glas poruncitor :

— Privește !

Centurion se aplecă și privi. Simți că i se face pă-rul măciucă.

Dar ce lucru extraordinar vedea el acolo ?

Ceva foarte simplu : în fundul gropii erau nenumărate găuri prin care se putea vedea pînă în cele mai mici unghere ale grotei, dar mai ales se putea vedea platforma, așezată chiar în fața găurilor.

Precum se vede, nu era nimic înfricoșător acolo, și totuși, când se ridică, lui Centurion îi tremurau picioarele și era cât pe ce să leșine.

Fausta, la fel de calmă ca mai înainte, nu părea să observe nici acum tulburarea spaniolului, care se transforma într-o spaimă nebună. Se întoarse în grotă, urmată de Centurion, năuc, pradă unei groaze ciudate îi paralizase într-atîta simțurile, încît nici nu observa că Fausta, punînd în mișcare un al doilea mecanism secret, încuiase ușa prin care intraseră.

— Prin aceste găuri — spuse Fausta pe un ton -aiștiut — nu numai că se poate vedea totul, așa cum ți-ai putut da bine seama, dar se și aude tot ce se vorbește aici. Prin această groapă am putut asista, nevă-zută, la ultimele două consfătuiri secrete ținute în sala aceasta... Mai e nevoie să adaug că știu totul ?

Centurion se aruncă în genunchi cu fața în nisip ?și gemu :

— Iertare, doamnă !

Fausta aruncă asupra zdrenței omenești, căzută la picioarele ei, o privire plină de un dispreț suveran și, lovind-o brutal cu vârful piciorului, strigă :

— Sus, hai, ridică-te ! Crezi cumva că te-am luat în serviciul meu ca să te predau Inchiziției ?.

Dintr-un salt, Centurion fu în picioare. După ce fusese cât pe-aci să leșine de frică, i se părea acum că va leșina de bucurie.

— Nu aveți deci intenția să mă denunțați ? se bîl-bîi el.

Fausta ridică din umeri.

— Spaima te înnebunește, maestre — îi spuse ea cu răceală'.

Și, pe un ton amenințător, vorbi iar :

— Ia seama ! Nu voi păstra în serviciul meu un laș! Centurion scoase un suspin adînc de ușurare și, venindu-și în fire, protestă :

— Pe Cristos ! Nu sunt un laș, doamnă, asta o știți prea bine ! Dar am crezut cu adevărat că mă veți denunța.

Și, cu un fior de spaimă, adăugă :

— Sunt omul Inchiziției și știu prea bine ce torturi îngrozitoare îi așteaptă pe cei ce o trădează. Vă jur, că, fără a fi laș, am motive să tremur când îmi vin în minte aceste torturi. Ceea ce m-ar fi așteptat, doamnă, depășește cu atîta imaginația noastră, încât n-aș fi șovăit să mă omor cu pumnalul, aici, în fața dumneavoastră, ca să scap de soarta înfricoșătoare ce mi s-ar fi pregătit.

Fausta îl privi o clipă. Centurion își recăpătase cu totul sângele rece și părea sincer.

— Fie — spuse ea îmblînzită — te iert pentru că ai tremurat de teama torturii. Te iert chiar și pentru că ai încercat să-mi ascunzi lucruri pe care aveam tot interesul să le cunosc. Dar să fie pentru ultima oară ! Obligațiile față de prințesa Fausta trebuie să fie mai presus de orice, chiar mai presus decât cele față de rege. sau față de Inchiziție. Nu ai căderea să faci aprecieri asupra întâmplărilor în Care s-ar putea să fii și dumneata amestecat. Trebuie să-mi raportezi tot ce vezi, tot ce auzi, tot ce faci și ce spui, ba chiar tot ce gân-dești. Numai eu am dreptul să apreciez ce anume tre-buie să rețin din rapoartele dumitale. Te afli în serviciul meu ca să-i trădezi, în interesul meu, pe cei care te folosesc, dar nu încerca să mă trădezi și pe mine, căci îți vei frînge gâtul. Mă înțelegi ?

— Înțeleg, doamnă — dădu răspunsul Centurion, plin de umilință — și jur că mă voi supune ! De alt fel, nu mă pot măsura cu dumneavoastră, vă mărturisesc cu smerenie.

— Bine ! încuviință Fausta. Când se ține ședința ?

— Peste două ore. doamnă.

— Avem tot timpul — spuse Fausta și, îndrept ân-du-se spre platformă, se așeză într-un fotoliu.

Centurion o urmă și se așeză în fața ei.

— în primul rând — continuă Fausta, privind-l în ochi pe asasinul plătit — oamenii care se întrunesc aici știu că există undeva un fiu al lui don Carlos, pe care doresc să-l aleagă șef. în ciuda celor mai amănunțite cercetări, n-au putut însă să descopere sub ce nume se ascunde nenorocitul ăsta de prinț. Dar aș putea să jur că dumneata îl cunoști.

— E adevărat, doamnă — spuse Centurion, acum cu totul sub stăpînirea ei.

în ochii negri ai Fauste străluci o lumină, ce se stinse numaidecât.

— Cum îl cheamă ? întrebă ca pe un ton calm

— Don Cezar, cunoscut în toată Andaluzia sub numele de El Torero — răspuse Centurion fără șovăială.

Fausta era departe de a se aștepta la acest nume. De asemenea, era limpede că dezvăluirea acestui nume îi încurca serios niște planuri alcătuite cu migală. Și, în sfârșit, era clar că Centurion nu mai conta în ochii .ei mai mult decât câinele supus ce jurase să-i fie, căci la auzul acestui nume Fausta exclamă, cuprinsă de o .furie subită :

— Cum ai spus ? Don Cezar ? !... Iubitul Giraldei ?

— Chiar el — făcu Centurion mirat de frămînta-rea ei.

Palidă de furie, Fausta se ridică în picioare și tună :

— Ah, mizerabile ! Acum îmi spui, după ce le-ai dat drumul și lui, și țigăncii ?... Ar trebui...

În picioare pe platformă, cu o mână sprijinită pe masă, cu alta întinsă a amenințare, într-un acces de furie înfricoșătoare, femeia asta, de obicei atît de stă-pîină pe sine, îl fulgeră cu privirea pe nenorocitul de Centurion care, îngrozit, nepricepînd nimic din mânia asta neașteptată, se întreba dacă Fausta nu-l va străpunge cu pumnalul chiar în clipa aceea sau dacă nu-l va preda călăului ca să-l pedepsească pentru cine știe ce vină.

— Doamnă — bîiguî el — nu știam... Nu m-ați întreat...

Printr-un admirabil efort de voință, Fausta se potoli dintr-o dată. Trăsăturile feței i se destinseră și-și recăpătără expresia obișnuită de calm și de forță. Se așeză încet și, sprijinindu-și cotul de masă, cu bărbia în palmă, cu privirea în gol, se gândi multă vreme, pă-rînd să fi uitat de prezenta lui Centurion care, mut, ținându-și răsufierea, îi respecta meditația.

în sfârșit, își înălță capul și-i spuse foarte calmă :

— într-adevăr, n-aveai de unde să știi. Și acum, povestește-mi tot »

PITICUL LA TREABA

Ne vedem siliți să ne întoarcem o clipă la unul dintre personajele noastre, ale cărui fapte și gesturi capătă o deosebită importanță, cu atât mai mult cu cât, poate, tocmai prin aceste fapte și gesturi vom ajunge să descifrăm caracterul oarecum enigmatic al modestului personaj. Iată-l, așadar, pe piticul El Chico — căci despre el este vorba — ridicat la rangul de personaj principal. Și de ce nu ? De ce un nenorocit de pitic n-ar avea și el dreptul la un capitol al său ? De ce n-ar avea și el dreptul la onorurile rezervate rolurilor de mâna întâi ? Piticul ăsta era o miniatură de om. ce-i drept, plină de grație ba chiar de frumusețe, potrivit spuselor Faustei, care avea gust. Prin statura lui, era, dacă nu delicat, căci dusesese o viață aspră, cel puțin slăbuț ca un copil. Se afla pe treapta cea mai de jos a scării sociale, nefiind decât o biată bucățică de om, fără tată, fără mamă, crescut nu se știe nici cum și nici de către cine, venit nu se știe de unde, zăcând în nu se știe ce gaură, trăind, Dumnezeu știa cum, din mila obștească, nedîn-du-se înapoi de la nici un fel de treburi dubioase ca să-și asigure hrana cea de toate zilele, și totuși, nu lipsit de o anumită demnitate, de o mândrie de care nici chiar el nu-și dădea prea bine seama.

Dacă așa stăteau lucrurile și nu altfel nu e vina noastră, și n-avem ce face. Ne-am propus să povestim o întâmplare; o facem cu aceeași imparțialitate care ne-a călăuzit și în celelalte lucrări ale noastre. În rest, îi lăsăm cititorului grija de a acorda, după placul său, oprobiul sau elogiul, îl lăsăm stăpîn absolut pe simpatiile și antipatiile sale.

Așadar, El Chico ieși alergând din cabinetul Faustei. Era, poate că vă mai amintiți, nebun de bucurie, sau de durere, căci nu s-ar fi putut spune cu deplin temei care dintre cele două sentimente era mai puternic, astfel încât am fi înclinați să credem că era pe cât de bucuros, pe atât de înrurat.

Și tot alergând așa, se îndreptă spre fundul grădinii, în partea dinspre fluviu. Părea, de altfel, să cunoască de minune grădina și se orienta fără greș prin labirintul aleilor și al boschetelor, în noaptea sporită de umbra deasă a nenumăraților copaci, mergând cu o siguranță neobișnuită și cu o mlădiere de felină, fără să facă nici un zgomot care ar fi putut să-i trădeze prezența.

Ajuns la brîul de chiparoși, se cațără într-unul din el cu o îndemânare ce dovedea că e foarte obișnuit cu exercițiile de acest fel și, grație staturii sale mărunte, pătrunse și se piti în conul de verdeață întunecată. De sigur că avea acolo vreo ascunzătoare știută numai de el și de păsările ce hălăduiau prin partea locului, căci își lăsă pe undeva punga cu aur pe care o căpătase datorită mărinimiei Faustei. După care coborî și începu să se târască pe pământ.

Cu un aer-grav și gânditor, fără să se mai grăbească, merse de-a lungul brîului de verdeață și se opri din nou în fața unui chiparos tânăr, pe care întâmplarea îl scosese din rând și-l făcuse să crească foarte aproape de zid. Copacul acesta, așezat acolo, era o scară naturală, parcă anume pregătită pentru el, ca să poată sări peste un obstacol atât de înalt.

Într-adevăr, El Chico se cațără în copac, pînă ce ajunse deasupra zidului. Atunci imprimă trunchiului subțire al copacului o ușoară legănare și, cu îndemânarea și mlădierea unei pisici, sări pe creasta zidului, se prinse în mâini și-și dădu drumul ușor pe partea cealaltă.

Depărtându-se de zid, se duse să se așeze în iarba înaltă și deasă, pe jumătate pîrjolită de soarele arzător al Spaniei. Cu coastele sprijinite pe genunchi și cu capul în mâini, rămase multă vreme nemișcat în iarba ce-l ascundea în întregime.

Poate că se gândea la lucruri pe care le știa numai el. Poate că se supunea unor instrucțiuni primite în casa dintre chiparoși. Sau poate că, în cele din urmă, adormise, ceea ce ar fi fost cât se poate de firesc.

Sunetele îndepărtate ale unui clopot de bronz, care vesteau solemn miezul nopții prin douăsprezece bătăi rare, îl treziră din toropeală.

Era cam pe vremea când Fausta, însoțită de Centurion, o pornise prin subsolurile misterioasei sale case de țară.

El Chico se ridică, se scutură și spuse tare :

— Ei, a venit momentul... Să mergem !

Și o porni cu pași înceți, ocolind casa, fără să caute să se ascundă. S-ar fi spus chiar că dorea să atragă atenția asupra lui, deoarece călca apăsător, fără sfială.

Deodată auzi niște gemete înăbușite și zări două grămezi informe care zăceau la poalele zidului, zbuciu-mându-se într-un mod de-a dreptul fantastic.

El Chico nu păru deloc speriat. Avu chiar un zîm-bet șiret, dintre cele care-i luminau uneori fața atât de mobilă și mărind pasul, se apropie de cele două grămezi. Atunci își dădu seama că se afla în fața a două corpuri omenești, strâns înfășurate în niște mantii și legate fedeleș, din cap pînă în picioare.

Fără să piardă nici un moment, se aplecă asupra primului corp și-i tăie legăturile ce-l strângeau atât de tare, eliberându-l din faldurile mantiei care era gata să-l înăbușe.

— Senor Torero ! exclamă El Chico, când fața victimei ieși, în sfârșit, la iveală.

Figura omulețului exprima o surpriză atât de vădită, vocea lui era atât de naturală, atât de sinceră, încât l-ar fi convins chiar pe omul cel mai neîncrezător.

Dar El Torero avea, desigur, altceva de făcut, căci, fără să mai piardă timpul ca să-i mulțumească salvatorului, mai bine zis pretinsului său salvator, strigă :

— Repede ! Ajută-mă !

Și, fără să mai aștepte, se aruncă asupra tovarășului său de suferință, pe care, cu ajutorul lui El Chico, izbuti curând să-l elibereze.

— Domnul Cervantes ! exclamă piticul, din ce în ce mai uimit.

v Era, într-adevăr, Cervantes, care se ridică anevoie în șezut și strigă cu un glas răgușit :

— La naiba ! Era cât pe ce să mă înăbuș ! Mulțumesc, don Cezar.

— Haide — strigă El Torero tulburat — nu e nici o clipă de pierdut !... Dacă nu cumva e chiar prea târziu.

Dar era mai ușor s-o spui decât s-o faci. Scriitorul fusese rău lovit, iar don Cezar își dădu seama, plin de neliniște, că trebuie neapărat să-i lase un răgaz ca să-și revină. De altminteri, Cervantes nu se sfii să i-o spună, cu un glas stins :

— Un moment!... Ce naiba, dragul meu, lasă-mă să răsflu un pic... M-au sugrumat aproape !

Era mai mult decât adevărat. El Torero nu putea să-și părăsească prietenul în starea asta. Trebuia să se resemneze, dar cum fiecă minut de zăbavă micșora șansele de a ajunge la timp pentru a-l ajuta pe Pardaillant și a elibera pe Giralda, făcu singurul lucru pe care-l putea face, și anume, ajutat de El Chico, îl frec-ționă pe prietenul său.

În

Acesta nu-și pierduse capul, căci, recunoscându-l pe pitic, îl întrebă, cu sprâncenele încruntate :

— Dar ce cauți tu aici ? Nu trebuia să stai la pîndă lângă poartă ?

Omulețul îi răspunse, continuînd să-l fricționeze :

— Păi, am văzut că nu vă întoarceți... Eram neliniștit, și voiam să știu ce s-a întîmplat. Am făcut ocolul casei... din fericire pentru dumneavoastră, căci fără mine...

Și, cu un semn din ochi, le arătă funiile și mantiile rămase pe jos.

El Chico era, fără îndoială, un actor de mîna întîi, căci Cervantes, care nu-l slăbea din ochi, nu văzu nimic suspect nici în atitudinea și nici în vorbele lui. De altfel, în tot ce spunea nu era nimic nelalocul lui.

Cu o înfățișare jalnică, scriitorul oftă :

— E drept că fără tine m-aș sufoca și acum cu acest blestemat de căluș, și Dumnezeu știe când și cum am fi scăpat de aici !

În cele din urmă, se ridică în picioare și făcu cîtiva pași.

— Să mergem — spuse el satisfăcut — nu mi s-a rupt nici un os și cred că sunt destul de voinic ca să urmez, don Cezar.

— Atunci, hai ! strigă El Torero, arzînd de nerăbdare.

În timp ce mergeau, el îi povesti lui Cervantes ceea ce i se întîmplase în momentul când se pregătea să sară împreună cu Pardaillant în urmărirea răpitorului giraldei.

— Așadar — întrebă Cervantes — cavalerul a atacat singur ? Dacă n-are prea mulți contra lui, sunt sortit să scap.

— Vai ! oftă Don Cezar.

Tot vorbind așa, ajunseră din nou la ușa din mijloc. Cervantes se urcă pe bornă și, cât ai clipi din ochi, El Torero era sus pe zid. Cervantes se pregătea să-l Urmeze, când privirea îi căzu asupra piticului, care venise după ei.

Sări jos, îl luă în brațe pe El Chico și i-l trecu lui don Cezar, care-i dădu drumul de partea cealaltă a zidului. După aceea apucă mîna pe care i-o întindea tînarul și se cățăra pe zid, mormăind :

— Prefer să-l avem cu noi. Sunt mai liniștit așa. Piticul nu opuse nici o rezistență, iar Cervantes văzu cu satisfacție că-i aștepta foarte liniștit la poalele zidului și că nu părea deloc dornic să fugă.

Cei doi prieteni săriră în același timp și se repeziră, însoțiți de pitic, care, hotărît lucru, părea de bună-credință și mânat de cele mai bune intenții, ceea ce spulberă romancierului ultimele bănuieli.

De data aceasta nu mai era cazul să umble cu șiretlicuri și să-și ia tot felul de măsuri de prevedere, poate folositoare, dar care i-ar fi făcut să piardă un timp prețios. Pierduseră și așa prea multă vreme pînă atunci.

Cu sabia în mîna și cu ochii la pîndă, alergară drept înainte.

Întîmplarea îi aduse la intrarea casei.

Noi spunem întîmplarea. În realitate, piticul fu cel care-i conduse într-acolo, ajungând în cele din urmă să meargă el în frunte. Ei îl-urmaseră mașinal, fără să-și dea seama.

Din câteva sărituri, urcară treptele și ajunseră în fața ușii. Se opriră o clipă, șovăind. Cu totul la întîmplare, Torero puse mîna pe clanță. Ușa se deschise.

Intrară.

O lampă de argint, atîrnată de tavan, proiecta o lumină difuză asupra splendorilor aflate în vestibul.

— Of, drace ! murmură Cervantes, minunându-se. Judecând după vestibul, am nimerit în locuința vreunui prinț.

Don Cezar nu mai zăbovi să admire aceste minunății, în fața lui se afla o draperie. O trase la o parte și trecu hotărît.

Se găseau acum toți trei în cabinetul în care Fausta, cu câteva clipe mai înainte, îi dăduse piticului cele cinci mii de livre pe care acesta se dusese să le ascundă într-o scorbură a chiparosului.

Ca și vestibulul, cabinetul acesta era luminat. Numai că aici ardea un candelabru din argint masiv, împodobit cu lumânări de ceară trandafirie, care răspândeau o lumină discretă și înmiresmată.

„De data asta — își spuse Cervantes — ne aflăm într-o casă regească !... Ne vom trezi pe cap cu o mulțime de luptători deghizați în lachei !”

Această idee îi veni lui Cervantes văzând risipa de lumânări. Într-adevăr, trebuiau să admită că acest miraculos palat era locuit, căci era nebulie curată să creadă că lumânările fuseseră aduse de cineva anume ca să le ușureze lor treaba. Proprietarul unei asemenea locuințe somptuoase, dacă nu era chiar regele în persoană, nu utea să fie decât un personaj de seamă, înconjurat de umeroși servitori, poate și de militari și gărzi înarmate, n plus, era limpede că personajul nu se culcase încă, altfel luminile ar fi fost stinse. Așadar, dintr-o clipă într-alta

putea să apară el sau careva dintre oamenii săi, și era de așteptat că asupra indiscrețiilor vizitatori vor cădea lovituri dese ca grindina.

În sfârșit, dacă proprietarul acestei locuințe somptuoase era însuși regele, situația nepoftiților devenea îngrozitoare, căci, admitând chiar că ar fi putut să scape teferi din luptă, ei n-ar fi scăpat de mânia regelui, iar arestare discretă urmată de o execuție nu mai puțin discretă, făcută fără zgomot, i-ar fi lecuit pe veci de păcatul curiozității. Regelui, mai abitir decât celui mai curând dintre muritori, nu-i plăcea să fie deranjat în timpul vreunei aventuri galante.

Tot făcându-și asemenea socoteli întemeiate, dar cătuși de puțin încurajatoare, Cervantes îl urmă îndeaproape pe fiul lui don Carlos. Amândoi își dădeau perfect de bine seama de primejdia ce îi păștea. Și totuși erau hotărâți s-o înfrunte pînă la capăt.

În ceea ce-l privește pe don Cezar, eliberarea Giraldei — care i se părea ca și pierdută — trecea pe planul al doilea. Pardaillan își pusese viața în primejdie din prietenie pentru el și credea că se lupta acum cu care o răpiseră pe ' fată. Gândul care-l stăpînea era, căci. să-l regăsească pe cavaler și să-i sară în ajutor, parcă mai era timp. Nu mai e nevoie să spunem că Putea să-l lase de a-l părăsi pe cel care-și primejduise viața !->"- ;,"sul cu atâta generozitate nici nu-i putea să-i treacă prin minte.

Pentru Cervantes, lucrurile erau și mai simple. Își însoțise prietenii, trebuia deci să-i urmeze pînă la capăt chiar cu riscul de a-și lăsa pielea acolo cu toții.

mergeau așadar prevăzători, însă foarte hotărâți.

Din cabinet trecură în coridor.

Coridorul acesta, destul de larg, așa cum am mai văzut când am urmărit-o pe Fausta, era, ca și vestibulul, și cabinetul, luminat de niște lămpi atîrnate din loc în loc de tavan. Peste tot era pustiu și tăcere, încât aveai impresia că nu locuiește nimeni aici.

El Torero, care mergea în frunte, deschise cu hotărîre prima ușă pe care-o văzu.

— Giralda ! strigă el într-un elan de bucurie.

Și se năpusti în încăpere, urmat de Cervantes și de pitic. Giralda, așa cum am mai spus, dormea adînc, sub influența unui narcotic.

Don Cezar o luă în brațe, neliniștit, văzînd că ea nu-i răspunde la chemare.

— Giralda ! bîigui el înspăimîntat. Trezește-te ! Răs-punde-mi !

. Și spunînd aceasta, îi dădu drumul din brațe, înge-nunche în fața ei și-i apucă amîndouă mâinile. Capul fetei nemaifiind sprijinit, căzu moale pe perne.

— E moartă ! suspină îndrăgostitul, pîlind. Mi-au omorît-o

— Nu e moartă ! Pe Cristos ! strigă cu tărie Cervantes. Nu e decât adormită. Uită-te cum pieptul se ridică într-o respirație regulată !

— E adevărat ! exclamă don Cezar, trecînd de_ la disperarea cea mai neagră la bucuria cea mai intensă; Trăiește !

În clipa aceea Giralda scoase un suspin și începu să se miște. Aproape imediat deschise și ochii. Nu păru deloc mirată văzîndu-l pe El Torero la picioarele ei și-i zîmbi, spunîndu-i foarte drăgăstos :

— Iubitul meu senior !

Vocea ei semăna cu ciripitul unei păsări.

— Inima mea ! îi răspunse el, iar în glasul său răzbătea o nemărginită iubire.

Nu mai fu nevoie să-și spună altceva, atît le era de ajuns. Prinzîndu-se de mînă, își vorbiră din ochi, încântați unul de celălalt, fără să le mai pese de restul lumii. Era un tablou de o rară prospețime și grație.

În rochia ei strălucitoare, amestec de mătase, catifea, satin, cu împletituri, șireturi și ciucuri multicolore, cu părul ei bogat despicat strengărește de o-cărare și răsfiret în șuvițe rebele ce-i cădeau pe frunte, cu o floare roșie de rodie prinsă sub ureche, cu ochii ei mari și inocenți, cu pielea ei de o limpezime orbitoare, cu zîm-betu-i plin de grație, arcuit peste șiragul de mărgăritare al dinților, cu expresia candidă și jucăușă ce i se zugrăvea pe față în timp ce se lăsa, nevinovată, în brațele cavalerului, Giralda era de-a dreptul fermecătoare.

Probabil că ar fi stat așa mult și bine, vorbindu-și în graiul mut al îndrăgostiților, dacă Cervantes n-ar fi fost de față. Nefiind îndrăgostit, privea cu admirația unui artist încântătoare pereche din fața lui, dar își redobîndi curînd simțul realității, al unei realități ce nu încetase să fie amenințătoare. Fără să-i pese că tulbură extazul tinerilor, le strigă fără ocoluri :

— Dar cu domnul de Pardaillan cum rămîne ? N-ar trebui, totuși, să-l uităm !

Readus cu brutalitate pe pămînt prin această exclamație, don Cezar se ridică numaidecît, rușinat că-și uitase fie și pentru o clipă prietenul, sub vraja ochilor ?mîngîietori ai iubitei sale.

— Unde se află, așadar, domnul de Pardaillan ? o întrebă el pe Giralda.

— Domnul de Pardaillan... dar nu l-am văzut ! răspunse ea mirată, făcînd ochii mari.

— Cum așa ? ! strigă Torero tulburat. Păi nu el te-a eliberat ?

— Dar, dragul meu senior — îi răspunse Giralda, din ce în ce mai mirată — nu era cazul să fiu elibe-rată !...

Eram cu totul liberă.

De data aceasta, era rîndul lui don Cezar și al lui Cervantes să fie uimiți.

— Erai liberă ? Dar atunci cum se face că te-am găsit aici, adormită ?

— Te așteptam.

— Știi, deci, că trebuie să vin ?

— Desigur !

Giralda, Torero și Cervantes erau" din ce în ce mai uluiți. Era clar că nu pricepeau nimic din ce se întâmpla. Întrebările lui El Torero i se păreau Giraldei de neînțeles, iar răspunsurile acesteia nu făceau decât să încurce lucrurile, în loc să le limpezească. Stăteau în picioare toți trei și se uitau unul la altul, îngroziți:

Numai piticul, spectator mut al acestei scene, rămăsese de un calm imperturbabil. Părea, de altfel, complet absent de la ceea ce se petrecea în jurul lui și, cum stătea așa, cu privirea în gol, avea aerul că se gândește la ceva știut numai de el.

Deodată, El Torero exclamă :

— A, într-adevăr, s-au întrecut cu gluma ! Cine ți-a spus că voi veni aici o

— Prințesa.

— Care prințesă ?

— N-o cunosc — răspunse Giralda cu naivitate. Nu mi-a spus cum o cheamă. Știu doar că e tot atât de bună pe cât e de frumoasă. Mai știu că mi-a făgăduit că-ți va da de știre când să vii să mă cauți, fără nici o primejdie, și s-a ținut de cuvânt... căci iată-te aici. Asta-i tot ce știu.

murmură don Cezar cu un aer gânditor

— Da, într-adevăr ! spuse Cervantes la fel de gân-ditor. Dar mi se pare, don Cezar, că cel mai bine ar fi să pornim de îndată în căutarea cavalerului. Vom putea să-i punem întrebări Giraldei chiar în timp ce cercetăm casa.

— Dumnezeule, aveți dreptate ! Pierdem un timp prețios. Dar nu mi se pare deloc prudent s-o luăm pe Giralda cu noi, mai ales dacă va trebui să ne și batem. Dar nici s-o lăsăm aici, singură, nu mi se pare c-ar fi bine. Cine știe ce se mai poate întâmpla în timp ce vom fi ocupați cu cercetarea casei !

— Dar, seniore — întrebă Giralda cu simplitate —: ce să căutați în casa asta ? Nu mai e nimeni aici !

— De unde știi asta. Giralda ?

— Mi-a spus prințesa. N-ați găsit toate ușile deschise ? N-ați pășit camerele luminate ?

— Pe Cristos, asta așa e S recunosc Cervantes.

— Dar unde se află acum această faimoasă prințesă ? întrebă cu blîndețe El Torero.

— S-a întors, escortată de oamenii săi, la casa ei din oraș. Cel puțin așa mi-a spus.

El Torero îl întrebă din ochi pe Cervantes.

— Totuși, să cercetăm casa hotărî acesta.

Don Cezar o privi pe fată cu un rest de neîncredere.

— îți garantez, iubite senior — spuse sigură Giralda — că pot merge fără frică împreună cu tine. Nu mai e nimeni aici. Prințesa m-a încredințat de acest lucru și mi-am dat bine seama, după tonul ei, că e o femeie care nu știe să mintă.

— Să mergem — spuse deodată El Torero.

Fără să scoată o vorbă, El Chico luă o făclie aprinsă de pe o măsuță și se pregăti să le lumineze drumul.

Căutarea începu. La început, cu prudență, apoi cu mai mult curaj, fără nici un fel de reținere, pe măsură ce-și dădeau seama că misterioasa locuință era într-adevăr goală, părăsită de toți locatarii ei.

Din pivniță pînă în podul casei nu găsiră nici o ușă încuiată cu cheia. Pătrunseră peste tot, cotrobăiră peste tot.

Nu dădură nicăieri de urma lui Pardaillan.

Ținând seama că acesta sărise singur în așa-zisul dormitor din care don Cezar văzuse cum un bărbat o răpise pe Giralda, adormită, El Torero se întorcea mereu, cu încăpăținare, acolo, socotind, pe bună dreptate, că în locul acela ar putea afla cheia tulburătoarei dispariții a cavalerului. Iată-i, așadar, din nou pe toți patru adunați în camera asta ; dînd la o parte câteva mobile pe care le lăsase Fausta acolo, cercetau cu amănunțime, palmă cu palmă, podeaua și pereții'-'.

Dar nu găseau nimic.

în acest timp, fără ca ei să bănuiască ceva, sub picioarele lor, cel pe care-l căutau cu atîta îndîrjire, Pardaillan. își dormea, poate, somnul de veci.

Ce i doi prieteni și Giralda, care era la curent cu cele întâmplăte, se enervau din ce în ce mai mult, negăsind nimic, și pe măsură ce se enervau, deveneau tot mai îngrijorați.

Numai piticul îi urma fără să se amestece, cu o totală indiferență. Dacă ar fi vrut, s-ar fi putut retrage de mult. Odată înlăturată bănuiala că i-ar fi trădat, Cervantes nu-l mai supraveghea, deși mai păstrase un rest de neîncredere, și, ca și Giralda și don Cezar, părea să fi uitat pînă și de prezența piticului. Și, totuși, omulețul continua să rămână. În ciuda aparentei sale nepă-sări, s-ar fi spus că un interes puternic îl îndemna să rămână. Uneori, când se rostea numele lui Pardaillan, în privirea omulețului apărea un licăr, iar buzele i se ncrețeau într-un rânjet batjocoritor. Cineva care l-ar fi văzut în clipa aceea, ar fi jurat că se bucura de nenorocirea cavalerului.

Având în vedere că toate căutările nu duceau la nici un rezultat, Cervantes și don Cezar hotărîră s-o înso-țească pe Giralda pînă la ea acasă și apoi să plece fiecare la locuința lui, urmînd să se înapoieze când se va lumina de ziuă, ca să-i ceară informații misterioasei principese care se va întoarce, desigur, pînă atunci în eleganta ei vilă.

Luînd aceste hotărîri, străbătură grădina și ajunseră la ușa despre care Giralda îi asigurase că trebuie să fie descuiată. într-adevăr, nu era încuiată cu cheia și n-avea zăvoarele trase.

— Degeaba ne-am ostenit să sărim peste zid — observă Cervantes — puteam să intrăm pe aici liniștiți.

— Ar fi trebuit însă s-o știm — replică El Torero.

— E drept. Dar când mă gândesc la bogățiile adunate acolo și lăsate la voia primului hoț care n-ar avea altceva de făcut decât să împingă oricare dintre aceste uși, nu mă pot opri să spun că nobila doamnă, căreia îi aparține această locuință regală, trebuie să fie ori de o superbă nepăsare, ori fabulos de bogată.

Stăpînit de acest gând, cinstitul Cervantes se căzni să închidă cât mai bine poarta grădinii.

Și o porniră, cu piticul în frunte, care mergând în chip de cercetaș.

De-abia făcură câțiva pași, când El Chico se opri deodată și, luându-și poziția lui obișnuită, se proțăpi în fața Giraldei și a celor doi cavaleri ai săi. și spuse în limbajul său laconic :

— Francezul !... Poate că s-o fi întors la han . Don Cezar și Cervantes schimbară între ei o privire.

— La urma urmei — zise romancierul — e foarte posibil.

Don Cezar clătină din cap a îndoială și răspunse :

— Nu cred... Dar n-are a face, să mergem la han, la Turn.

în privirea piticului apăru un licăr de mulțumire. Și fără să mai spună vreo vorbă, schimbînd direcția, o luă pe drumul ce ducea spre hanul unde trăsese cavalerul.

El Torero mergea întunecat și tăcut, alături de Giralda. Dîndu-și seama de starea lui sufletească, ea îl întrebă cu o neliniște plină de dragoste :

— Ce-i cu dumneata, Cezar ? E oare cu puțință ca dispariția domnului de Pardaillan să te fi întristat într-atâta ? Te rog să mă crezi, cavalerul e în stare să iasă teafăr din cele mai grele situații. Chiar dintr-un loc unde alții, fie ei fără seamăn de îndrăzneți, ar pieri cu siguranță, el ar ieși nevătămat și biruitor. E atât de puternic ! Atât de bun ! Atât de curajos !

Vorbele acestea fură rostite cu o admirație naivă și cu o încredere deplină, care, în orice altă împrejurare și dac-ar fi fost vorba de oricine altcineva decât de Pardaillan, i-ar fi ațîțat tînarului gelozia.

Pesemne însă că El Torero se gîndea la cu totul altceva, căci îi răspunse cu blîndețe :

— Nu, Giralda ! L-am Căutat pe domnul de Pardaillan și-l voi căuta pînă ce voi afla ce s-a întîmplat cu el, pentru că, în afară de dragostea frățească ce i-o port, onoarea îmi poruncește s-o fac. Dar știu bine că va fi în stare să se descurce și fără ajutorul nostru.

— Asta-i sigur — întări cu convingere Cervantes, care nu pierdea nici un cuvînt din convorbirea celor doi îndrăgostiți. Pardaillan face parte dintre acei oameni aleși care, fără să precupețească nimic, sunt gata să acorde sprijinul lor oricui le-ar cere acest lucru. Dar când, din întîmplare, nimeresc ei înșiși într-o încurcătură, se descurcă atât de bine, încât pînă când să le vii

în ajutor, ei au și terminat ce era de făcut. Ajungi întotdeauna prea tîrziu. Așa le e scris acestor oameni, ' să fie de folos altora fără să poată fi răsplătiți măcar cu o părticică, fie ea cât de mică, din binele pe care l-au făcut.

Minunată era încrederea și admirația pe care acești trei oameni, de o sinceritate atât de curată, i-o arătau lui Pardaillan, deși îl cunoșteau de-abia de câteva zile.

Văzînd că don Cezar, după ce aprobase cu toată convingerea vorbele lui Cervantes, cădea din nou într-o stare de descurajare și de posomoreală, Giralda continuă:

— Și acum, bunul meu domn, ce te face să te umbrești așa, dintr-o dată ?

— Giralda — întrebă El Torero oprindu-se — ce-i cu povestea aia cu răpitul, despre care mi-a vorbit El Chico ?

— E adevărul adevărat — răspunse Giralda, căutând să înțeleagă unde voia el să ajungă.

— Ai fost răpită cu adevărat ?

— Da, Cezar. .

— De către Centurion ? Da, de către Centurion.

— Dar, în asemenea cazuri, Centurion nu lucrează de capul lui.

— Te înțeleg, Cezar. Centurion e mâna dreaptă a lui don Almaran.

La rostirea acestui nume, fata simți tremurul iubitului ei, care o ținea de braț. Se îmbujora la față, în vreme ce un zîmbet malițios îi flutura pe buze. Începuse să înțeleagă ce se petrecea în sufletul tînarului.

Don Cezar era pur și simplu gelos.

Desigur că Cervantes înțelesese și el, căci mormăi pentru sine :

— Iubire ! _ Gelozie !... Nebunie !

După un moment de tăcere. El Torero spuse din nou, eu un glas tremurător :

— Cum se face că, știindu-te în mâna acestui monstru pe care pretinzi că-l urăști, ai rămas atât de calmă și de liniștită, neîncercînd măcar să te salvezi, ceea ce ți-ar fi fost totuși, foarte ușor ?

Giralda i-ar fi putut răspunde că pentru a fugi, așa cum spunea iubitul ei, ar fi trebuit să nu fi fost adormită cu un narcotic atât de puternic, încât pînă și el o crezuse, o clipă, moartă. Dar se mulțumi să-i răspundă zîbind :

— Pentru că de astă dată Centurion nu luca pentru omul pe care-l știi.

— Aha ! făcu El Torero și mai neliniștit. Dar atunci pentru cine ?

— Pentru principesă — spuse Giralda rîzînd.

— Principesă ? !... Nu mai înțeleg nimic !

— Vei înțelege numai decît — zise Giralda, devenind deodată serioasă. Ascultă-mă, don Cezar. Știi că plecasem în căutarea părinților mei ?

— Și ? întrebă El Torero, uitînd de gelozia lui și gîndindu-se numai cum s-o consoleze. Și ai avut o nouă dezamăgire ?

— Nu, Cezar, de data aceasta am aflat tot — spuse Giralda plină de mîhnire.

— Îți cunoști familia ? Ai aflat cine îți sunt părinții ?

— Am aflat că părinții mei nu mai există — hohoti fata.

— Vai ! Era de așteptat — exclamă El Torero, cu-prinzînd-o drăgăstos în brațe. Dar părinții dumitale erau într-adevăr oameni de neam mare, așa cum credea ?

— Nu, Cezar — răspunse Giralda cu simplitate — părinții mei erau oameni din popor. Oameni săraci, foarte săraci, ceea ce i-a și silit să mă abandoneze, nefiind în stare să mă hrănească. Logodnica dumitale, dragă Cezar, nu face parte nici măcar din mica nobilime. E o fată din popor, care a ajuns țigancă.

Don Cezar o strânse și mai tare în brațe.

— Sărmană Giralda ! îi spuse el cu o dragoste nețărmurită. Dacă-i așa, te voi iubi și mai mult. Voi fi totul pentru dumneata, așa cum dumneata ești totul pentru mine.

Giralda își ridică fața fermecătoare și-i zîmbi printre lacrimi celui care-i vorbea cu atâta căldură și de iubirea căruia era la fel de sigură ca de propria-i iubire.

Iar El Torero continuă :

— De data asta ești absolut sigură, Giralda ? Doar ai fost de atâtea ori înșelată !

— De data asta nu mai încapă nici o îndoială. Mi s-au dat dovezi.

Rămase o clipă pe gânduri, apoi, ștergându-și lacrimi, continuă, zîmbind cu oarecare îndoială :

— Singurul folos pe care l-am tras din această poveste este că am aflat ceva nou : înainte de a ajunge o țigancă, fusesem botezată. Precum vezi, nu-i un folos prea mare.

Giralda era pe jumătate pajnică. De aceea vorbea cu atâta ușurință despre botezul ei.

Don Cezar fusese crescut, potrivit datinei, ca un credincios plin de zel. Și, deși o dată cu vârsta, cu lecturile și cu frecventarea unor oameni de știință și a unor literați, sentimentele lui religioase slăbiseră simțitor, nu putea să se sustragă cu totul influenței ideilor vremii. Răspunse deci cu gravitate :

— Nu spune asta, Giralda. Dimpotrivă, e un mare folos. În felul acesta scapi de amenințarea de a fi considerată eretică. Nu mai ai de ce să te temi de îngrozitoarea tortură de care erai tot timpul amenințată. Dar nu mi-ai spus că ai fost răpită din ordinul acestei principese necunoscute ?

— Nu chiar așa. Când m-am văzut în mâinile lui Centurion și ale oamenilor săi, m-a cuprins o groaznică deznădejde. Mă gândeam că voi fi dată pe mâna oribilului Barba Roja. Gândește-te la surpriza și la bucuria mea evitând m-am aflat în prezența unei distinse doamne pe care n-o văzusem niciodată și care, cu vorbe bune, m-a liniștit, mi-a jurat chiar că nu mă așteaptă nici o primejdie, ba, mai mult, că eram liberă să plec oricând așa fi vrut.

— Și totuși ai rămas ! De ce ? De ce a pus prințesa oamenii să te răpească ? De ce se amestecă ea în .treburile dumitale și ce legătură ai cu ea ? Așadar, te cunoaște T De unde ? Cum ?

Don Cezar înșiră toate aceste întrebări cu o iritare crescândă. Ghicindu-i gândurile pline de gelozie și înțelegând că suferă, Giralda îi răspunse cu blîndețe :

— Ce de întrebări, domnule ! Da, principesa mă cunoștea. De unde ? Cum ? Păi, nu e oare cunoscută în întreaga Sevilla cea căreia i se spune Giralda. fie pentru că și-a trăit primii ani în umbra turnului cu același nume, fie din cauza ușurinței cu care știe să facă lungi piruete în timp ce dansează în piețele publice ?

— Așa e — murmură don Cezar nemulțumit

— La drept vorbind, nu prințesa i-a pus să mă răpească. Ea mai curând m-a eliberat. Iată cum stau lucrurile Știi că Centurion mă pîndea de mult. Fără intervenția domnului de Pardaillan, m-ar fi arestat chiar deunăzi. Or, nu știi nici de ce și nici în ce fel. căci asta nu mi s-a spus, Centurion e folosit și de către principesa, ba chiar i se supune ei cu mult mai mult decât lui Barba Roja. Probabil că Centurion i-a spus principesei că avea ordin să mă răpească, iar aceasta, la rîndul ei, i-a dat ordin să mă ducă direct la dînsa. Ceea ce a și fost obligat să facă.

— De ce ? De ce principesa asta, pe care nici n-o cunoști, se interesează de dumneata atât de mult ?

— Simplă întâmplare. Principesa m-a văzut A fost uimită, sunt vorbele ei, de grația dansurilor mele și s-a interesat de mine fără ca eu să bănuiesc măcar Fiind atât de bogată și puternică, a izbutit să descopere repede, în câteva zile, ceea ce eu n-am reușit să aflui n ani de zile de căutări. Interesată, a dorit să mă cunoască îndeaproape ; a profitat de primul prilej ce i s-a oferit, cu atât mai multă grabă și bucurie, cu cât. în acest fel, mă salva și de o mare primejdie.

— Așadar, îi sunt îndatorat pentru marele serviciu pe care mi l-a făcut — spuse El Torero, clătînd din cap.

— Mai mult decât îți închipui, Cezar — rosti cu gravitate Giralda. Și, în sfârșit. mă întrebi de ce am rămas acolo, când eram liberă să plec ? Pentru că principesa îmi atrăsese atenția că o anume persoană, pe care o cunoști prea bine. ar putea trece printr-o comedie de moarte dacă m-ar întâlni în următoarele 48 de ore. Pentru că țin la acea persoană mai mult chiar decât la propria-mi viață și pentru că din clipa în care prezența mea putea să-i fie fatală, mai curând m-aș fi îngropat eu de vie- Și pentru că, în fine, principesa m-a asigurat că atunci când va dispărea orice pericol acest cineva va fi anunțat prin grija ei și că el însuși va veni să mă ia. Trebuie să-ți mai spun, don Cezar, despre cine e vorba ? adăugă Giralda cu un zîmbet ironic.

Pe cât se arătase El Torero de neliniștit mai înainte, pe atât era acum de radios.

Drept care, o copleși pe logodnica lui cu mulțumiri și cu vorbe drăgăstoase, care o făcură să roșească de plăcere.

Dar de îndată ce gelozia i se risipi datorită explicațiilor sincere ale Giraldei, iar inima lui avîntată se mai potoli, cuvintele logodnicei îl făcură să se mire grozav și să exclame :

— Principesa aceasta mă cunoaște, așadar, și pe mine ? Dar prin ce îi stîrnesc eu vreun interes ? Și ce pericol așa de mare putea să mă amenințe pe mine ? ți dai seama că toate astea sunt foarte ciudate ?

— Nu chiar atîta pe cât ți se par. Ți-am mai spus că principesa este pe atât de bună pe cât e de fru moasă : asta ar fi destul ca să explice interesul ce ți-l poartă. Dar la mijloc e ceva mai mult: ea știe cine ești, îți cunoaște familia.

— Știe cine sunt ? Cunoaște numele tatălui meu ?

— Da. Cezar — răspunse cu gravitate Giralda. — Ți-a spus cumva acest nume ?

— Nu. Asta ți-o va spune numai dumitale.

— Ți-a spus ea că-mi va dezvălui taina nașterii mele ? întrebă El Torero, fremătând de speranță.

— Da — exclamă ea — oricând vei dori să i-o ceri !

— Ah ! strigă don Cezar. Ard de nerăbdare să vină ziua de mâine. ca să mă duc s-o văd pe această principesă și s-o întreb ! O ! Să știi ! Să știi, în sfârșit, cine-mi sunt părinții !

în timp ce îndrăgostiții își făceau destăinuirii fără să ia aminte la el. Cervantes își spunea :

„Drace ! Cine-i principesa asta care cunoaște atîția oameni și știe atâtea taine ? Și de ce se amestecă ea, vrînd să-i dezvăluie nenorocitului prinț taina nașterii sale ? Nu-și închipuie, oare, că o asemenea dezvăluire îl condamnă cu siguranță la moarte ? Cum s-o împiedic pe necunoscuta asta să vorbească ?”

în curînd ajunseră la Hanul Turnului fără să li se fi întîmplat nimic neplăcut.

Să fi fost cam pe la ora unu și jumătate noaptea. Hanul era, bineînțeles, cufundat în liniște și întuneric. Toți locatarii dormeau un somn adînc și binefăcător.

Prichindelul, care părea să fi căzut pradă unei adinei melancolii, bătu la poarta exterioară a patio-ului, într-un fel anumit, cunoscut numai de obișnuiții casei. Spre mirarea lui, poarta se deschise imediat, ca, și cum ar fi fost așteptați, și mica Juana, drăgălașa fiică a hangiuului Manuel. apărură în poartă cu o expresie curioasă și neliniștită în același timp.

Zărind-o pe față, El Chico păli. Trebuie să credem, totuși, că omulețul avea o stăpînire de -sine extraordinară pentru o ființă atît de slabă ca el, că știa să-și ascundă cu grijă impresiile și sentimentele, căci, în afară de culoarea pămîntie ce i se așternu pe fața-i bronzată, nimic din atitudinea lui nu trăda puternica emoție ce-l cuprinsese.

Își îndreptă cu mîndrie ținuta și—i adresă fetei un zîmbet amical, ca unui vechi prieten. Era limpede că Juana și El Chico se cunoșteau din copilărie.

Totuși, în ciuda mîndriei înnăscute a piticului, un observator atent ar fi descoperit în atitudinea lui, mai ales în surâsul lui parcă resemnat, în expresia lui drăgăstoasă, parcă neliniștită, un fel de admirație umilă și înflăcărată, cum pot inspira numai ființele socotite a fi de esență superioară. Pe scurt, atunci când se credea neobservat, El Chico avea în fața tinerei fete atitudinea unui credincios plin de zel, ce o adoră pe Fecioară. Dimpotrivă, purtarea Juanei, deși foarte deschisă și prietenoasă, avea, fără voia ei, ceva superior și protector în același timp. Un indiferent și-ar fi spus că frumoasa andaluză, fiica unui respectabil burghez căruia afacerile îi mergeau din plin, știa să păstreze distanța față de acest cerșetor. Un observator mai atent, însă, ar fi

descoperit cu ușurință în purtarea ei o dragoste adevărată, aproape maternă.

Într-adevăr, Juana avea ceva din atitudinea tandră și în același timp cicălitoare a unei fetițe care o face pe mămica față de păpușica ei preferată.

Da, chiar asta era. Piticul era, probabil, pentru ea ca un fel de jucărie vie, pe care copilul o iubește din toată inima, deși o sîcâie, de altfel fără răutate, dintr-o nevoie instinctivă de a se juca de-a micul stăpîn, de-a micul tiran. S-a plictisit copilul de jucăria lui ? O az-vârle cu dispreț într-un ungher, fără să se sinchisească dacă se strică, și nici nu se mai uită la ea. îi vine din nou să se joace și-și dă seama că prin gestul lui brutal jucăria s-a stricat ? Plînge din toată inima, ia jucăria în brațe, o leagănă, o alintă, o mîngîie, vorbindu-i cu bunătate, străduindu-se să repare răul pe care l-a făcut fără voia lui.

Cam așa erau și purtările Juanei față de pitic.

Dar cel mai surprinzător era faptul că piticul, deși foarte supărăcios de felul lui, accepta cu dragă inimă hachițele ei. Nu cu pasivitatea unei jucării, ci cu o plăcere adevărată, deși ascunsă. I se părea foarte natural. Din partea Juanei nimic nu-l jignează, nimic nu-l supăra, nimic nu-l descuraja. Așa era Juana. Juanei îi era îngăduit orice. Capriciile și pornirile ei de copil isteț și răsfățat, sigur de puterea lui despotică, i se păreau adorabile și, în orice caz, preferabile indiferenței. Juana era stăpînul, în înțelesul absolut al cuvîntului. El nu era decât sclavul care acceptă bucuros purtările stăpî-nului față de dînsul — și pe cele bune, și pe cele rele.

Să fi fost oare aceasta urmarea unei deprinderi căpătate încă din copilărie ? Poate că da.

În orice caz, trebuie să recunoaștem că adorația și admirația lui erau pe deplin întemeiate.

Juana avea șaisprezece ani și era o adevărată andaluză : micuță, drăgălașă, subțirică, sprintenă și vioaie, plină de grație jucăușă și de eleganță naturală. Avea un ten proaspăt, niște ochi negri de toată frumusețea, când galeși, când arzători, o guriță cu buze roșii și cam senzuale. Mînile ei fine și albe, întreținute cu grijă,

ar fi putut stîrni, ca de altfel întreaga ei făptură de o gingășie aristocratică, invidia multor doamne nobile.

Era extrem de îngrijită, iar ținuta ei, cu mult superioară categoriei sociale căreia îi aparținea, dovedea o cochetărie rafinată, pe care îngăduitorul orgoliu al tatălui său, departe de a încerca s-o potolească, dimpotrivă, o stimula, căci onorabilul Manuel, care făcea, desigur, niște afaceri strălucite, nu se dădea îndărăt de la nici o cheltuială când era vorba de capriciile acestui copil răsfățat.

Astfel că Juana era întotdeauna gătită ca o madonă și, de altfel, purta cu o ușurință plină de farmec elegantul costum de andaluză. Căci, spre deosebire de fetele de condiția ei, care se îmbrăcau de obicei în postav sau în pînză, Juana purta o cazață de catifea, un corsaj de mătase de culoare deschisă, ce se mula perfect pe talia ei subțire și mlădioasă și o fustă de mătase asortată la corsaj, care lăsa să i se vadă pulpele nervoase, reliefindu-i gleznele delicate și mici ca ale unui copil, piciorușele cambrate, încălțate în satin, de care ea era foarte mîndră, ca orice veritabilă andaluză. În loc de eșarfă purta un șorț, bogat împodobit cu împletituri, șireturi, funde și ciucuri..

Astfel gătită, îi supraveghea pe servitorii tatălui ei și trebuia să fii cu adevărat un mare domn — ca francezul ăsta — sau un vechi și bun prieten — ca domnul de Cervantes — pentru ca ea să catadicsească să te

servească, personal, cu mânuțele-i albe. Ba chiar socotea că le făcea o deosebită cinste celor pe care-i servea, și poate că nu greșea chiar așa mult.

E lesne de înțeles de ce, în aceste condiții, Cervantes ar fi avut pricină să se mire când o găsi pe această mică regină stând trează și veghind în locul vreuniei dintre umilele slujnice ale hanului. Dar Cervantes era prea preocupat ca să se oprească la amănunte atât de neînsemnate.

Juana se dădu în lături ca să-i lase pe musafirii nocturni să intre și, deși părea tulburată și neliniștită, răspunse la zîmbetul lui El Chico cu un surâs vesel, subliniat vizibil printr-un gest binevoitor și prietenesc făcut cu acel aer de mică surioară pe care-l avea față de el, fără voia ei.

Acest surâs fu de ajuns pentru ca pe obrazii omulețului să apară din nou un pic din roșeața ce-i dispăruse brusc la vederea fetei și pentru ca ochii să i se lumineze de o bucurie lăuntrică, pe care nici nu încerca să șio ascundă, fiind sigur că tovarășii lui aveau destule alte griji ca să nu le mai pese de El Chico.

După ce Cervantes, care încheia rîndul, intra și el în patio, Juana șovăi o clipă și, înainte de a închide poarta, se aplecă și privi în afară, în noaptea senină presărată cu miliarde de stele. Erau aproape singurele lumini pe care Sfînta Inchiziție le îngăduia supușilor săi, fără îndoială cu scopul de a păstra pentru autodafeuri celelalte focuri.

Mica Juana părea ciudat de emoționată. S-ar fi zis că aștepta pe cineva și că era neliniștită și necăjită; văzînd că cel pe care-l aștepta nu apare. Când își dădu limpede seama că nu mai urma să vină nimeni, scoase un oftat ce semăna cu un suspin, puse lacătele și-i petrecu pe musafiri în bucătărie. Prin felul cum era așezată, aceasta putea să fie luminată fără teamă de amenzile la care te expuneaai încălcînd asprele dispoziții ale poliției, prin care se interzicea luminatul după semnalul de stingere.

În timp ce slujnica încă pe jumătate adormită se trezea; bombănind tot felul de înjurături la adresa ha-manalelor nocturne care tulburau somnul bunilor creș-tini la o oră atât de tîrzie, când s-ar fi convenit să fi fost de mult în paturile lor, înveliți cu cuvertura pînă la gât; și la bărbie; Juana o urmărea din ochi, mașinal. Dar nici n-o vedea; Micuța Juana era mult prea emoționată. Era și foarte palidă. Ochii ei frumoși, de obicei atât de veseli, erau parcă aburiți de lacrimi cu greu stăpînite. Pe buze : îi stătea o întrebare pe care nu îndrăznea s-o pună și nimeni nu observa ciudata emoție de care era cuprinsă.

Nimeni; în afară de bătrîna duenă, ce se grăbi să biuguie niște cugetări pline de acreală, nu lipsite însă de o dragoste ursuză, cu privire la tinerele stăpîne cărora le place să-și piardă noaptea, stricându-și ochii de pomană, când, slavă Domnului, există femei în toată

firea, cinstite și devotate stăpînitorilor lor, care țin la oboseală și știu să-și îndeplinească cu cinste îndatoririle de gazdă, nepotrivite cu niște mâini albe de cuconiță. . Altminteri însă, nimeni n-o băga în seamă, afară de

pitic, care o urmărea atent și vedea cum veselia ei se

spulbera treptat; El chico o privea cu ochii lui buni;

de câine credincios, gata să facă orice ca să readucă

zîmbetul pe buzele stăpînului. _ Ca să fim drepti, trebuie să spunem că, în schimb

mica Juana nu vedea pe nimeni, nici pe duenă, nici p>

El Chico. Părea că-și urmărește un gând al ei, foarte

dureros.

O întrebare a lui El Torero o trezi brusc din visare

— Domnul de Pardaillan nu s-a întors ?

Mica Juana tresări violent- și de-abia putu să bolborosească cu glas sugrumat:

— Nu, domnule Cezar.

— Eram sigur ! murmură El Torero, privindu-l p Cervante cu un aer nedumerit.

Palidă ca ceara, Juana izbuti cu mare greutate să spună :

— Domnul de Pardaillan era totuși cu dumneavoastră. Sper că nu i s-a întâmplat nimic grav !

— Și noi sperăm același lucru, micuța Juana, da; nu vom ști cu adevărat decât mâine — răspunse Cervantes cu un aer foarte preocupat.

Juana se clătina. Ar fi căzut, dacă n-ar fi întîlnit în : calea ei o masă de care să se țină. Și nimeni nu observă, această sfârșeală ce o cuprinsese pe neașteptate. Nimeni, în afară de bătrîna guvernantă, care strigă :

— Picați de oboseală, domnișoară ! Ați devenit moartă propriul dumneavoastră călău, de nu vreți să vă duceți la culcare în noaptea asta ?

El Chico observase și el. Nu spuse nimic, dar se apropie repede de ea, ca și cum ar fi vrut să-i ofere sprijinul propriei sale slăbiciuni.

Fără să bage de seamă nimic, Cervantes urmă să; Vorbească :

... Fata mea, pune să ne facă paturile. Ne vom petrece noaptea aici, iar mâine — adăugă el întorcându-se spre don Cezar și Giralda — ne vom continua cercetările.

£'. Torero încuviință din cap.

Fericită că se oferea prilejul să iasă dintr-o situație penibilă, Juana o urmă pe slujnică, în ciuda protestelor energice ale acesteia, care avură soarta rezervată tuturor protestelor : aceea de a nu fi luate în seamă.

După ce-i adresă lui El Chico un gest amical, Cervantes se grăbi să se îndrepte spre camera ce-i fusese rezervată.

El Torero nu voi să-l urmeze înainte de a-i mulțumi din inimă lui El Chico și de a-l asigura încă o dată că, de aici înainte, va avea grijă să nu-i lipsească nimic.

Giralda adăugă propriile-i mulțumiri la acelea ale logodnicului ei. Omulețul primi aceste dovezi de prietenie cu aerul mîndru și'nepăsător ce-l caracteriza. Dar privirea lui strălucitoare arăta limpede că era mulțumit de această prietenie.

XXIII

EL CHICO ȘI JUANA

Rămas singur în bucătăria hanului, El Chico- se cațără pe un scaun, pe care și-l pregătise dinainte, în fața căminului. În care focul era pe cale să se stingă..

Era trist piticul, căci o văzuse pe „ea” foarte necăjită și tulburată.

Cu capul în mâini, începu să se gândească la lucruri întâmplare în trecutul său atât de scurt. Iar acest trecut, ca de arfi și prezentul, după cum, fără îndoială, și viitorul, încăpea într-un singur cuvânt : Juana.

Oricât de departe îndărăt putea să ajungă cu amintirile lui, piticul se vedea mereu în mâinile ei, ca o jucărie. El Chico nu avea familie, iar dacă cineva se ocupa uneori de el. era numai prin ocări, însoțite de nenumărate palme. S-ar fi lipsit bucuros de o asemenea atenție. Cu toate că era pusă pe șotii. Juana avea un suflet bun. Fără să-și dea seama de ce. fusese mișcată de singurătatea lui. Și așa tânără cum era, mânată de sentimentul de mamă care stă ascuns în sufletul oricărei fete, își luase obiceiul de a veghea ca el să aibă; o locuință mulțumitoare și să fie hrănit ca lumea'. Și; încet-încet, se obișnuise să se joace așa, de a mămică i cum tatăl ei îi satisfăcea toate capriciile, iar ea știa, foarte bine să se alinte, se făcea ascultată fără greutăți. Așa se explică atitudinea ușor protectoare pe care o avea față de El Chico.

despre el, se obișnuise s-o vadă poruncind și: cum toți din casă i se supuneau fără să crâcnească, făcuse și el ca toți ceilalți. De altfel, chiar dacă ar fi vrut să se revolte — ceea ce nici nu-i trecea prin minte, căci sclavia era pentru el mult prea dulce — morala (reprezentată, în cazul de față, prin lecțiile și muștrările aspre ce i se administra însuși tatăl micului: său tiran, onorabilul Manuel, îl învățase că cel ce oferă, este cu mult superior celui ce primește, și că acesta din urmă n-ar putea niciodată să se umilească și să se închine îndeajuns în fața celui alt. În general, lui El Chico nu-i intra în cap să se umilească, el având și idei personale, idei care, după cum pretindea aceeași sfinți, morală, trebuiau să-l ducă într-o bună zi direct la rug. singurul sfârșit hărăzit unui băiețuș care, deși botezat, nu era în stare să nutrească decât gânduri ce l-ar fi putut înapăimânta până și pe ultimul dintre eretici. Și. totuși, în fața Juanei își pleca de bunăvoie capul, fși făcuse chiar un obicei din asta. Într-atâta își însușise acest obicei pe care-l va păstra toată viața, încât i se părea monstruos, cu neputință să discute vreodată de Juana, sau vreodată dorință de-a ei. Băiețușu, acesta care, mânat poate de diavol sau numai de furie avea pretenția că nu va recunoaște nici un stăpîn și: nici o autoritate, o acceptase în așa măsură pe Juana; ca pe singurul lui stăpîn, încât îi mai spunea chiar și acum, când ajunsese bărbat în toată firea : „Micuț? stăpînă”, ceea ce o făcea și pe fată să fie foarte mândră.

Copiii crescuseră mari. Juana se făcuse o fată frumoasă.

El Chico devenise bărbat... dar rămăsese cu statură de copil.

IM

La început, Juana văzuse cu uimire cum, încet-încet, ea ajunge la fel de înaltă și apoi mai înaltă decât prietenul ei, care era mai mare decât ea cu patru ani, Lucrul acesta o încânta grozav, păpușa ei va rămâne mereu o păpușică... Dar o dată cu vârsta, acest sentiment egoist făcu loc milei. Cu atât mai mult, cu cât El Chico părea foarte chinuit de faptul că rămânea atât de mic, în timp ce toți din jurul lui creșteau. Iar Juana își promisese să nu-l părăsească niciodată. Ce s-ar fi făcut băiatul ăsta fără ea ?

Dacă la început supunerea și ascultarea pasivă ale lui El Chico nu fuseseră decât, pe de o parte, rezultatul obișnuinței, iar pe de alta al exemplului și al lecțiilor de morală, ele sporiseră și mai mult, dacă mai era posibil așa ceva, ca urmare a apariției unui sentiment nou, de care nici măcar el însuși nu-și prea dădea seama : iubirea. Dar o iubire dintre cele mai curate, o iubire absolută, supraomenească, făcută din sacrificiu și dăruire. Și nici nu se putea să fie altfel. De ani și ani de zile, Juana fusese pentru el un mic Dumnezeu, în fața căruia stătea într-o veșnică adorație. Nimic nu putea fi prea frumos, prea bun sau prea scump pentru ea. De dragul ei ar fi fost în stare să se lungească în stradă și să-i facă din trupul său covor pentru ca ea să-și ferească picioarele de atingerea cal-darîmului murdar.

Toate gândurile lui se îndreptau către același țel : să-i facă plăcere Juanei, să-i îndeplinească toate dorințele, chiar cu prețul suferinței, chiar dacă inima-i sângera.

în prezența ei își pierdea cu totul voința, puterea de judecată și de simțire. Ea era cea care gândea, vorbea și simțea pentru amândoi. Nu trăia decât prin ea și au era în stare decât să admire și să aprobe orbește tot ceea ce hotăra ea.

Iubirea aceasta rămăsese ferită de orice pornire trupească.

Degeaba ar fi pretins că e un bărbat, știa prea bine că nu era așa !

Ideea posibilității unei căsătorii între o femeie, o femeie adevărată și el, o bucățică de om, nici nu-i trecea prin minte. Dar oare așa ceva era posibil ? Începuse să se gândească la o asemenea posibilitate abia după discuția cu doamna aceea nobilă. Desigur că frumoasa doamnă își bătuse joc de el ! Bineînțeles că voise să se distreze, să vadă ce-o să spună și ce-o să facă bietul pitic. Din fericire, El Chico nu se trădase în nici un fel. Era mic de statură, dar isteț la minte și înțelesese intenția nobilei doamne.

Juana tocmai împlinise treisprezece ani. într-o zi, gătită ca o doamnă, coborâse în sala de mese. Nu ca să facă treabă, ferească sfântul ! ci ca s-o înlocuiască pe stăpîna casei, moartă de multă vreme și înlocuită — dacă totuși o mamă poate fi înlocuită — de către admirabila matroană pe care tocmai am auzit-o că-lind-o pe tânăra fată, matroană care răspundea la numele de Barbara.

Așadar, Juana începu să supravegheze personalul, la început puțin numeros, și să conducă gospodăria cu asemenea autoritate, încât nimănui nu-i trecea prin minte să nu i se supună.

în același timp, se pricepea să-i facă pe mușterii să se simtă mulțumiți (ceea ce nu era întotdeauna prea ușor), știa să-și întoarcă privirile cu atâta tact, să împartă zîmbete și complimente cu atâta grație, încât devenise

o adevărată binecuvântare pentru Hanul Turnului, care ajunsese în curând unul dintre cele mai căutate din Sevilla, unde totuși nu lipseau hanurile bune.

Atunci intervenise din nou morala, mereu reprezentată de onorabilul Manuel, care atrăsese atenția asupra faptului că ar fi de-a dreptul scandalos ca Juana, singura lui moștenitoare, să se chinuiască muncind, în timp ce leneșul ăla de El Chico, care mergea pe-al șapte-sprezecelea an, se îngrașă, neavând altă grijă decât să caște gura de dimineața pînă seara, sub pretextul viclean că e prea mic.

Aceeași morală mai spune că atunci când ești-sărac și orfan trebuie să muncești ca să-ți câștigi existența. El Chico se întrebase, și nu fără teamă, ce-ar putea să facă el pentru a-și câștiga pâinea, având în vedere că nimeni nu se îngrijise vreodată să-l învețe ceva în acest scop și că nu avea mai multă putere decât un pușor Proaspăt ieșit din găoaie.

Dar cum, în mod ciudat, Juana păruse ca aprobă această morală, El Chico, plin de ardoare și de bună-voință, consimțise să muncească. Manuel profitase nu-maidecât ca să-l pună la treburile cele mai grele și înjositoare, oferindu-i în schimb, cu dărnicie, culcuș și mâncare ca pentru câini.

Muncile astea erau peste puterile piticului. Poate că le-ar fi făcut și așa, de bine de rău, dacă s-ar fi ținut seama de marea lui susceptibilitate. Dar nimănui nu-i păsa de ea. În noua lui situație, piticul deveni în cu-rînd calul de bătaie al tuturor. De la patron și pînă la ultimul băiat de grajd, toți se credeau în drept să-i ordone. Iar când ordinele nu erau executate cum trebuie, palmele cădeau din belșug.

Dar cel mai groaznic pentru el era faptul că treburile îl țineau departe de Juana, în tot timpul zilei, ceea ce era în sine o tortură cumplită. Și apoi, era la cheremul unei liote de slugi și al unor mușterii adesea cher-cheliți, care nu-l cruțau nici de umilințe și nici de lovituri.

Niciodată nu fusese atât de nenorocit.

Dar asta nu dură multă vreme. După cîtva timp de chinuri nemaipomenite, El Chico lăsase baltă șorț, mă-turi, mușterii șfștăpîn, și dispăruse.

Cum trăise el în acest răstimp ? Pur și simplu din ce-i pica. Nu-i trebuia mult ca să se întrețină. Poame gustoase se găseau din belșug în această uriașă gră-dină care era Andaluzia. N-avea decât să întindă mîna și să ia. Când vremea nu-i îngăduia asemenea plească, se așeza la poarta bisericii și cerșea. Lucrul acesta intra în obiceiurile epocii și însuși subtilul moralist, care era Manuel, n-avea ce să obiecteze.

El Chico mânca puțin, dormea nu se știe în ce vîgăună, umbla îmbrăcat în zdrențe, dar era liber. Liber să doarmă sub razele bunului soare, să se tăvălească în iarba fragedă, să viseze la stele. Dar era mîndru și mulțumit. Era mai țațoș ca oricînd și trebuia să-l vezi cu ce aer întorcea spatele oricui îi vorbea pe un ton care nu-i convenea.

Fuga piticului îl făcu pe Manuel să-și dezlănțuie morala în vaiete amare, dojeni cumplite și profetii în fricoșătoare. El Chico era un mizerabil nerecunoscător, un leneș, un ins fără credință, fără lege, fără inimă, lipsit de orice sentiment omenesc și sortit, fără doar și poate, să sfârșească pe vreun rug.

Totuși. El Chico nu era un nerecunoscător, așa cum susținea respectabilul Manuel. Numai că recunoștința lui se îndrepta — ceea ce era cu totul firesc — spre singura ființă care-i arătase bunătate și dragoste: Juana.

În fiecare zi găsea mijlocul de a se strecura în han — era doar atât de mic — și acolo, pitit în vreun colț, își sătura ochii privind-o pe aceea care era totul pentru el.

Sprintenă și vioaie, gătită întotdeauna ca o mică regină, Juana alerga de colo-colo, supraveghind treburile ca o gospodină pricepută ce era, din instinct, în ciuda tinereții ei. Când își sătura bine ochii și inima, piticul pleca mulțumit... ca să se întoarcă a doua zi.

Uneori, când se întâmpla să treacă ea pe lângă dîn-sul, îndrăzneția să întindă mîna și să-i apuce un colț de rochie, pe care-l săruta cu smerenie. Sărutase pînă și urma pașilor ei, rămasă pe nisipul presărat în patio ! iar astea erau bucurii de care nu avea parte prea des.

Într-o zi, calculîndu-și greșit mișcarea, în loc să-i atingă rochia, îi atinse pulpa. Rămase înmărmurit de spaimă. Cu atât mai mult, cu cât Juana, crezînd că era vorba de vreo glumă grosolană a unui mușteriu, se oprise, palidă de mînie, scoțînd un țipăt, la auzul cala Manuel și servitorii săi dădură fuga. Bietul El Chico întrezări numaidecât urmările neân-demănării sale : Manuel va întoarce hanul pe dos, pînă ce-l va găsi și-l va alunga în chip rușinos, fără a mai pune la socoteală și chelfăneala zdravănă de care nu va fi scutit. Cu o înfățișare jalnică, ieși din ascunzătoare și, îngenunchind în fața ei, își împreună mîinile a rugăciune :

— Eu sunt, Juana, nu-ți fie teamă ;— îi șopti.

Deși era dezgustător de murdar, ea îl recunoscu nu-maidecât. Nu-i fu frică. Păru chiar foarte mulțumită și-i răspunse tatălui ei, care o întreba de ce țipase :

— Nu-i nimic, m-am lovit de masa asta și nu m-am putut abține să nu țip ca o proastă.

Negăsind nimic ciudat în răspunsul fetei, Manuel se retrase mulțumit de explicațiile primite ; servitorii se întoarseră la treburile lor, iar ea îi făcu lui El Chico un semn discret, la care piticul se supuse. Nu era, oare", obișnuit să i se supună în toate ?

Fata îl duse într-un loc mai ferit, unde nu puteau fi surprinși și-l luă imediat la rost, pe un ton foarte aspru :

— Ce făceai în colțul ăla ? Haimana ce ești ! Lene-șule ! Erticule ! Cum de îndrăznești să mai apari în casa pe care ai părăsit-o fără un cuvînt de rămas bun. fără nici o părere de rău ? Nerecunoscătorule ! Hoțulle ! .

Juana îl certa și-o făcea pe grozava, dar i se citea în ochi că-i bucuroasă de a-l revedea, tare bucuroasă chiar. Atunci, foarte mișcat, el îi răspunse cu umilință:

— Voiam să te văd, Juana.

— îmi pare bine ! Și cum de ți-a venit atât de tîf-ziu această dorință, după zile întregi de uitare ?

El îi răspunse cu adîncă mîhnire :

— Nu te-am uitat, Juana, nici n-aș putea, de altfel. Am venit aici în fiecare zi.
— În fiecare zi ! Mie vrei tu să-mi vinzi gogoși ? De ce nu te-ai arătat niciodată ?

— Pentru că mă gândeam că voi fi alungat.

Ea îi aruncă o privire compătimitoare și uimită în același timp.

Și, ridicând din umeri, îi spuse :

— Ai fi meritat-o din plin, zău așa... Dar ar fi trebuit să știi, totuși, că n-aș fi făcut una ca asta.

— Tu, Juana, într-adevăr,, n-ai fi făcut-o. Dar tatăl tău ? Dar ceilalți ?

Argumentul cântări greu în ochii fetei. Nu-i răspunse imediat. De altfel, nu se îndoia de cele spuse de el și — ceea ce se ferea să recunoască — poate că nu o singură dată îl descoperise prin colțurile în care piticul se credea atât de bine ascuns. Ca să-și mascheze stinghereala, ea continuă, pe același ton dojenitor :

— Uită-te în ce hal ești ! Ai putea, fi luat drept un vagabond ! Cum de nu ți-e rușine să apari așa în fața mea ? N-ai putea să fii mai curat, cel puțin ?

El își plecă, rușinat, capul. O lacrimă îi apărură printre gene.

Dojana îl usturase ; și se-nțelege că, dacă n-ar fi fost această întâmplare nenorocită, niciodată n-ar fi apărut în fața ei în halul ăsta.

Juana își dădu seama cât rău îi făcuse umilindu-l, Și-i spuse cu un glas mai dulce, privindu-l cu gingășie :

— Nu cumva tot tu ai adus și florile pe care le-am găsit de câteva ori pe fereastra mea ?

El roși și dădu din cap afirmativ.

— De ce-ai făcut asta ? stărui ea, continuând să-l privească țintă.

El îi răspunse, pe un ton foarte natural, poate chiar sincer :

— N-aș fi vrut să mă socotești un nerecunoscător. De ceilalți puțin îmi pasă ; dar tu, nu vreau ! Iacă așa !...

M-am gândit că vei ghici și că mă vei ierta.

Ea îl privi o clipă fără să răspundă, apoi, cu un surâs enigmatic, exclamă :

— Frumos, n-am ce zice ! Cum ai ajuns pînă la fereastra mea ? Nenorocitele ! Nu te-ai gândit că ai putea să mori și că eu nu mi-aș fi iertat niciodată moartea ta ?

El Chico simți cum îi crește inima de bucurie. Așadar, nu mai era supărată ! Dacă tremura pentru viața lui, însemna că-l mai iubește. Și rîzînd din toată inima, îi spuse :

— Nu e nici un pericol. Sunt eu mic, dar și înde-mânatic !

— E drept că ești sprinten ca o maimuță — zise ea. Dar n-are importanță, să nu mai faci asta... îmi vei da florile chiar mie, în felul acesta voi fi mai liniștită.

— Vrei cu adevărat să vin să te văd ? o întrebă el, înfiorat de speranță.

sir»

Cu o mică strîmbătură de milă și dispreț, ea rosti :

— Și acum, dacă te-ai întors, cred că n-ai do gând să pleci iar ?

— -Dar tatăl tău, Manuel ?

Juana îi răspunse, cu un gest autoritar, care voia să însemne că-i păsa prea puțin de toate acestea :

— Vrei să mă vezi fără să te ascunzi ca un hoț, da sau ba ?

El Chico își împreună mâinile plin de admirație.

— în cazul ăsta — îi spuse Juana cu un zîmbet vesel — nu te îngriji de rest. O să iei masa cu noi, o să dormi aici, am să-ți fac rost de o îmbrăcăminte cuviincioasă, iar cât privește treaba, n-o să mai fac decât ceea ce o să vrei tu și pe măsura puterilor tale ! Hai, vino !

El scutură din cap și nu se clinti.

Juana pâlî și, aruncându-i o privire dojenitoare și îndurerată, îl întrebă cu lacrimi în glas :

— Nu vrei ?

Și adăugă, cu glasul ei subțire, dar poruncitor și hotărît :

— Nu mai sunt, așadar, mica ta stăpînă ? Nu mai sunt eu cea care-ți poruncește ? Te răzvrățești împotriva mea ?

El îi răspunse pe un ton blînd, dar cu încăpățînire :

— Tu ești și vei fi întotdeauna bucuria mea. Ca să te pot vedea, aș trece și prin foc... Dar nu mai vreau să-mi dai tu hrană, adăpost și îmbrăcăminte.

Juana îi privi straiete zdrențuite și, din nou, El Chico își plecă ochii rușinat. Cu vârful degetelor, Juana II prinse de bărbie, îl sili să-și ridice capul, și-și cufunda privirea tandră și nevinovată într-a lui. Înțelesese ce se petrece în sufletul prietenului ei, și, dintr-o delicatete cu adevărat feminină, nu mai stărui.

— Fie și așa — zise ea, după o pauză. făo când o să vrei. în rest, o să faci cum ai să crezi. Dar să știi că m-ar mîhni foarte tare, dacă ai uita că sînt și voi rămîne pentru tine o soră iubitoare și credințioasă, îmi fîgăduiești să nu uiți ?

Ea rosti toate aceste vorbe cu o căldură și cu o emoție care nu puteau fi puse la îndoială.

Atunci, așa cum se întâmpla uneori când Juana făcea pe regina, iar el îi aducea modestul sin omagiu,

Sensul acestui era cât se poate de limpede. Desigur că fără să-și dea seama, bietul El Chico își pusese, în umila și atât de timidă lui sărutare, întreaga dragoste, făcută din supunere, devotament și dăruire. Umilița gestului era cu atât mai mișcătoare, cu cât bietul băiat era de obicei foarte mîndru. Oricât de neștiutoare ar fi fost Juana, ea nu se putea înșela asupra înțelesului acestui gest ; de aceea fața frumoasă străluci de bucurie și de orgoliu.

De altfel, primi acest omagiu fără mofturi, fără falsă modestie și fără exagerată pudoare, ca pe un tribut cuvenit frumuseții și bunătății sale. îl primi ca o suverană care știe că e cu mult deasupra muritorului prosternat la picioarele ei de copil. Atitudinea ei de o simplitate și naturalețe perfecte, expresia de supremă demnitate a

chipului ei delicat și aristocratic pentru o fată de această vârstă și condiție, ar fi stîrnit un sentiment de admirație chiar și Faustei, care putea sluji drept model în această privință.

În timp ce primea acest omagiu, fără să se simtă deloc copleșită, îl învăluia pe cel prăbușit la picioarele ei, care-i aparținea cu totul, într-o privire blîndă și duioasă, prin care răzbătea un pic de ironie compătimitoare.

Deodată, el se ridică și exclamă, într-un elan al întregii sale ființe :

— Tu ești și vei rămâne mereu mica mea stăpîină ! Juana bătu bucuroasă din palme și strigă mândră de victoria ei:

— Sunt sigură de asta !

Și-l apucă de mână, cu un aer de ștregăriță.

— Hai — spuse, îmbujorată de plăcere — vino să-l vezi pe tata !

e- Nu merg — refuză el calm.

Ea bătu din picior cu încăpăținare și, pe jumătate îmbufnată, pe jumătate curioasă, îl întrebă :

— Ce mai e?

El Chico își privi zdrențele și-i răspunse :

— Nu vreau ca tatăl tău să mă vadă în halul ăsta. Măine mă voi întoarce și ai să vezi că n-am să te fac de rușine.

Cum a izbutit el să se descurce ? Prin ce tur de forță și de istețime ? Cu ajutorul cărei activități misterioase dusă la momentul potrivit ? N-am putea să vă spunem. Vă putem spune doar că, a doua zi, a venit îmbrăcat într-un costum aproape nou, care, fără să aibă vreo podoabă specială, era deosebit de curat și de o eleganță ce-i punea de minune în valoare făptura miniaturală.

Și astfel El Chico ieși biruitor pe toată linia.

Mai întii văzu cum ochii cochetei Juana străluceau de plăcerea de a-l vedea îmbrăcat atât de curat și cu atâta eleganță. Apoi, putu să citească pe fețele uluie ale lui Manuel și ale servitorilor săi, adunați acolo în grabă, uimirea plină de admirație pe care le-o provoca apariția lui în chip de cavalier fercheș.

Începînd din ziua aceea, avu grijă să-și păstreze un costum elegant, pe care nu-l îmbrăca decât când mergea să-și vadă mica stăpîină și pe care îl strîngea apoi la loc, cu băgare de seamă, într-una din ascunzătorile cunoscute numai de el. În celelalte zile, zdrențele lui obișnuite nu-l mai speriau. Lecția Juanei îi folosise, și, dacă atunci când bătea drumurile și cutreiera prin pădure, hainele îi erau mai ponosite, în schimb era întotdeauna de o curățenie exemplară, care, laolaltă cu acruul lui demn și mândru, atrăgea asupra lui bunăvoința și simpatia tuturor.

Pentru a obține iertarea lui El Chico, fu de ajuns ca Juana să-și îmbrățișeze tatăl. Și cum bătrânul nu era, de fapt, un om rău, primi cu destulă bunăvoință întoarcerea „nerecunoscătorului”, Căci așa îi spunea. Ba simți chiar oarecare stimă pentru micul oropsit, aflînd că refuzase cu hotărîre să se mai lase găzduit, ca în trecut.

De ziua nașterii Juanei și la anumite zile de sărbătoare, El Chico reușea întotdeauna (cum, nu se știe),

să-i aducă niște mărunte daruri pe care „mica stăpîină” le primea cu o bucurie zgomotoasă fiind vorba, mai întotdeauna, de obiecte de găteală, iar noi știm că micul ei păcat era cochetăria. »

În zilele acelea, El Chico catadicsea să primească invitația la cină a lui Manuel și lua loc la masa familiară, alături de stăpîina sa, care era la fel de fericită ca și dînsul.

Stînd în colțul vetrei ce se stîngea, El Chico își amintea cu tristețe de toate astea, în timp ce Juana, sus, se ocupa de oaspeții ei.

Fie că piticul avea un caracter neobișnuit de puternic, fie că timiditatea împreună cu sentimentul inferiorității sale fizice îl făcuseră să creadă că bucuriile, firești pentru muritorii de rînd, lui îi erau interzise, fie, în sfârșit, că era pregătit dinainte cu resemnare pentru cele mai dureroase sacrificii, nu rostise pînă atunci nici o mărturisire. Întotdeauna se străduise, "vegînd cu grijă, să-și ascundă sentimentele intime, și reușise... credea el. Adevărul e că Juana, așa neștiutoare cum era în ale dragostei era mult prea ageră și deșteaptă ca să nu fi ghicit de mult ceea ce se căznea atîta El Chico să-i ascundă. Și, de fapt, nici nu trebuia să se priceapă atât de bine, pentru a-și da seama că piticul era cu totul subjugat de ea.

Dacă și ea era îndrăgostită sau nu de El Chico, asta se va vedea în cele ce urmează. Ceea ce putem spune e că se obișnuise să-l privească pe pitic ca pe un lucru ce-i aparținea ei și numai ei. Adorația piticului o făcuse să fie egoistă fără să-și dea seama. Era, în mod naiv, dar sincer, convinsă de propria-i superioritate, și încredințată că, în timp ce ea era stăpîină pe sentimentele f-K ?- llj,; a să-l sucească în fel și chip pe El Chico, Eră să-l răsfețe sau să-l facă să sufere după cum vrea el. piticul nu putea să dispună de sentimentele și nu trebuia să iubească pe nimeni altcineva decât pe ..

și. m privința asta. dacă nu era îndrăgostită, era însă foarte exclusivistă sau s-o spunem pe șleau, geloasă

în asemenea măsură, încât ar fi suferit numai la gîndul unei infidelități, ba chiar și al unei preferințe, fi ea de moment.

Din clipa în care i se păru că piticul o adoră cun nu se putea mai mult, dragostea lui încetă s-o mai supere. Era oare numai cochetărie ? N-am ști să spunem Dar e limpede că pentru ea era o adevărată plăcere să-și exercite dominația asupra acestui sclav supus, și: orice știrbire, fie cât de mică, adusă acestei dominați: ar fi făcut-o să sufere cumplit.

Dar piticul n-avea habar de toate astea. Căci, dacă e era discret, ea nu era cu nimic mai prejos. Și tocmai într-un asemenea moment s-a întîmplat ca o vorba Faustei, aruncată la întîmplare, cu intenția de a sonda: terenul, să-i tulbure sufletul, ce părea să se fi resemnat. El Chico își repeta mereu în minte un număr de întrebări, veșnic aceleași :

Avea oare posibilitatea acum, când era bogat, să se însoare și el ca oricare alt bărbat ? Va îndrăzni, oare el vreodată să vorbească despre asta ? Și cum va fi primită cererea lui ? Nu va provoca el, oare, un hohot de rîs

general, iar biata lui iubire, atât de curată și de dezinteresată, odată cunoscută de toată lumea, ocărîită și luată în răs, nu va deveni ea un obiect de batjocuri-pentru toți ?

Dar Juana ? îl iubea ? își răspundea : nu ! Joana îl iubea cel mult ca pe o jucărie, poate ca pe un frate slab și neajutorat. Atâta tot.

Juana iubea pe altcineva cu adevărat, iar el îl cunoștea prea bine pe rivalul preferat de ea.

Glasul acru și certăreț al dădacei Barbara îl trezi din visare.

— Sfîntă Fecioară ! exclamă duena. Vreți să vă prăpădiți ? Dar ce s-a întîmplat, pentru numele lui Dumnezeu ? !

— Nu s-a întîmplat nimic, buna mea Barbara, am treabă jos și n-am să mă duc la culcare decât după ce voi fi isprăvit-o.

— Nu mai sunt oare eu destul de bună ca să ajut ? o întrebă Barbara cu răfnă.

— Simt nevoia să rămân singură. Du-te și te culcă. Peste o clipă am să vin și -eu. Du-te — repetă Juana pe un ton energic, văzînd că bătrîna stăruia — așa vreau !

El Chico mai auzi niște blesteme, târșitul unor ghetete vechi pe podea, apoi zgomotul unei uși trîntite cu furie ; după care se făcu tăcere. Juana se încredința, desigur, că dădaca îi ascultase porunca. Apoi piticul auzi păcă-nitul unor tocuri mici pe treptele de stejar sculptat ale scării interioare. Se lăsă să alunece de pe scaunul pe care ședea și asculta, în picioare.

Fata intră în bucătărie. Fără să scoată o vorbă, se trînti într-un jilț mare, de lemn, pe care bătrîna Barbara avusese prevederea să-l tragă pînă acolo pentru ea, și rezemîndu-și cotul pe masă, lăsă să-i cadă capul în mâini și rămase așa, fără să se miște, cu ochii ficși, măriți, dar fără nici o lacrimă.

În tăcere, El Chico se așeză în fața ei, pe dalele curate și strălucitoare ale bucătăriei, și, ca și cum s-ar fi temut ca răceala dalelor să nu-i pricinuiască vreun rău, îi luă cu grijă piciorușele în mâini, mîngîindu-i-le ușor.

Fie că era obișnuită cu jocul ăsta, fie că era prea confundată în gânduri, Juana părea că nici nu observă atențiile drăgăstoase și delicate cu care o înconjura el. Continuă să rămână nemișcată și palidă, cu privirea pierdută în gol, scuturată în răstimpuri de către un lung fior.

Fără să spună nimic, el o privea trist, cu ochii lui de câine bun și, cînd o simți cum tremură, îi strânse drăgăstos picioarele, ca pentru a-i spune :

— Sunt - aici ! Iau parte la suferințele tale ! Multă vreme rămaseră astfel, tăcuți, ea uitînd-poate de prezența lui. el neștiind ce să facă pentru a o smulge din gândurile ei chinuitoare.

În cele din urmă, îi șopti cu un glas compătimitor :

— Suferi, mica mea stăpînă ?

Juana nu-i răspunse. Dar fără îndoială că duioșia Balda ce se revărsa din vorbele lui îi muie inima răniită, își lăsă frumosul cap în mâini și începu să plîngă , pe înfundate, cu sughițuri, aidoma copiilor care au mare necaz.

— Sărmană Juana ! spuse el, mîngîindu-i piciorușele în neștire.

Era nespus de mult din partea lui că avea puterea s-o compăttimească . ca în primul rînd. Căci știa bine ce-o făcea pe mica Juana să plîngă așa de tare. Iar lacrimile ei îi cădeau pe inimă ca niște picături de plumb topit. Și simțea nedeslușit că ireparabilul era pe cale să se producă, că Juana avea să vorbească, sfișindu-i în bucăți inima cu mărturisirea pe care i-o va face, cu o cruzime de care nici ea nu-și va da seama. Împingînd uitarea de sine pînă la ultimele ei limite, i-o luă înainte și o întrebă vitejește, cu lacrimi în ochi, dar cu un zîm-bet resemnat pe buze :

— Așadar, îl iubești mult ?

— Pe cine ?

Știa prea bine că n-avea nevoie să-i rostească numele pentru ca ea să înțeleagă.

Și într-adevăr, ea înțelese numai decît și nu se arăta deloc mirată că el știa despre cine e vorba.

Dar întrebarea în sine o descumpăni cu totul. Desigur că nici ea nu și-o pusese pînă atunci, căci, înde-părtîndu-și mâinile și privindu-l pe El Chico cu ochii scăldați în lacrimi, îi spuse cu o mișcătoare naivitate :

— Nu știu !

O clipă, nădejdea încolți în sufletul piticului. Dacă nici ea singură nu știa. poate că nu era totul pierdut, Poate că. cu timpul, va reuși s-o vindece și s-o cucerească ...

Speranță fugară, căci în curînd îi fu dat să audă mărturisirea ce izbucnea spontan, dureros de crudă :

— Nu știu dacă-l iubesc ! Dar pe cei care-l urmăresc cu atîta înverșunare și care, ca să-l înfrîngă pe omul acesta atît de puternic și de curajos, l-au atras în cine știe ce capcană mișelească pentru a-l ucide cu lașitate, pe aceia îi urăsc, căci sunt niște criminali ... niște criminali blestemați... da, blestemați...

Repetînd aceste cuvinte mânioase, bătea cu furie din picior, uitînd că în felul acesta îl lovea pe El Chico sau, poate, se sinchisea prea puțin de dînsul, socotind că-i aparținea și că putea să se poarte cu el oricum voia.

Omulețul nu se clinti., Nici măcar nu simțise loviturile ei, deși acestea erau destul de puternice.

Chiar dacă l-ar fi călcat în picioare sau dacă l-ar fi strivit, tot n-ar fi simțit. Se făcuse palid. Un singur gând îl urmărea, un gând ce-l făcea să nu simtă nici o durere fizică :

«Ea îi detestă și-i blestemă pe cei care l-au atras într-o capcană ! Dar și eu sunt dintre aceia !... Atunci' ar putea să mă deteste și să mă blesteme și pe mine ? , Dac-ar ști, m-ar scuipa în obraz : „Asasin !" M-ar goni din fața ei... Totul s-ar sfîrși, nu mi-ar rămîne decît să mor. Să mor !...»

Ca și cum acest cuvînt ar fi avut răsunset în mintea ei, Juana continuă, plîngînd încetișor :

— Nu știu dacă-l iubesc ! Dar mi se pare că dacă n-o să-l mai văd, o să mor.

Și atunci, văzînd-o cum plînge, auzînd-o cum spune că va muri, începu și el să plîngă încetișor ca un copil. Iar în timp ce plîngea, fără să-și dea seama ce face, îi săruta piciorușele, udîndu-le cu lacrimi, și repeta mereu printre sughituri :

— Nu vreau să mori ! Nu vreau !

Deodată, îi veni o idee. Se ridică în picioare și-i spuse cu duioșie :

— Ascultă, mică stăpînă, du-te și culcă-te și dormi liniștită. Eu mă duc să-l caut și mâine ți-l voi aduce înapoi.

Femeia care iubește pe altcineva este întotdeauna nedreaptă și crudă cu cel care o iubește, dar pe care ea îl disprețuiește. Totul devine pentru ea motiv de bănuieli insultătoare.

În aceeași clipă, Juana sări și ea în picioare, cu ochi scăpărători și, apucându-l de guler, îl zgîlțîi zdravăn. Și-i strigă cu un glas aspru, pe care piciorul nu i-l cunoștea :

— Tu știi ceva ! De fapt, ai venit să-l cauți. Tu l-ai îndemnat să-l urmeze pe don Cezar ! Ce s-a întâmplat cu el ? Vorbește ! Dar vorbește odată, mizerabile !

El gemu, fără să încerce să se desprindă :

— Mă doare !

Rușinată, ea îi dădu drumul.

— Nu știi nimic, Juana, și-o jur ! rosti el cu blîndețe. Dacă-am venit să-l caut, am făcut-o din dragoste pentru tine !

— E drept — spuse ea — de unde-ai fi putut tu să știi ? ! Tocmai din dragoste pentru mine n-ai fi fost în stare să-i ajuți pe ei ca să-l nimicească. Sunt nebună... iartă-mă !

Și-i întinse mâna, ca o regină. Iar el, ca un dîne bun și credincios, apucă mâna albă care fusese înainte atât de aspră cu el și o sărută cu căldură.

Juana simți că i se trezește o speranță în suflet, și-l întrebă tremurînd, nerăbdătoare :

— Ce-ai de gând să faci ?

— Nu știu. Dar dacă e cineva care-l poate salva, cred că eu sunt acela... Sunt mic, mă strecor peste tot și nimeni nu mă bănuiește. Nu știu nimic, nu mă-ntreba nimic... Așteaptă doar pînă mâine. Fă asta pentru mine.

Pe neașteptate, Juana îl luă în brațe și-l strînsese la piept!

— Ah, El Chico ! Dragul meu El Chico ! Cum te-aș mai iubi dacă mi l-ai aduce teafăr ! gemu ea, răsucind cuțitul în rană, fără să își dea seama.

El se desprinsese de ea încetișor, și-i sărută degetele, poalele rochiei și vârful pantofului, iar Juana îi îngădui să facă toate astea cu bunăvoința unei divinități care se lasă adorată de un credincios. Când era bine dispusă avea obiceiul să se joace plesnindu-l încetișor peste obraji sau trăgându-l ușurel de urechi. Uneori mergea pînă acolo încât îl săruta pe frunte. Dar atât. Niciodată însă nu-l strînsese în brațe ca acum.

Iar el își dădea seama, de fapt, cu îmbrățișarea asta nu era pentru el ci pentru altcineva, și suferea.

— Am să fac tot ce-am să pot — spuse simplu. Poți spera. Îmi promiți însă că te duci să te odihnești ?

— N-am să mă pot odihni — răspunse ea îndurerată. Simt că nu mai trăiesc.

— Totuși, trebuie... Altfel, mâine, când ți-l voi aduce, vei fi obosită iar el te va găsi urîtă.

Vorbindu-i astfel; nenorocitul zîmbea !

Iar Juana avu cruzimea să-i răspundă :

— Ai dreptate. Am să mă odihnesc. Nu vreau să mă găsească urîtă.

— Și când se va întoarce, ce-o să faci ? Ce nădăjduiești tu, Juana ?

Ea tresări și pări la față.

De fapt, ce nădăjduia ? Micuța Juana nu-și pusese această întrebare.

Văzîndu-l pe seniorul francez atât de frumos și de viteaz, atât de strălucitor și atât de bun, inimioara ei feciorelnică bătu mai tare și-și pierdu capul, fără a-și da seama de primejdia care o pîndea.

Dar în fața întrebării atât de limpezi și de sincere pe care i-o pusese El Chico pricepu, ce-i drept, prea tîrziu, la ce grozăvie o dusese nesocotința ei. Simți o strîngere de inimă. Desigur că nici nu putea fi vorba de o căsătorie între fiica unui hangiu, cum era ea. Și acest senior francez, trimisul unui rege, și încă ce rege ! Regele Franței ! Ar fi fost curată nebunie să se oprească, fie și pentru o clipă, la un asemenea gând.

Și atunci, ce putea să spere ?

Disperarea ce o cuprinsese în fața mării ei nenorociri o făcu să înțeleagă cât de mare trebuia să fie durerea prietenului și, ce se afla față de dînsa în aceeași situație în care se afla ea față de Pardaillan. Înțelese, de asemenea, cât de crudă fusese față de el, fără să-și dea seama. Și printr-un mare efort de voință, care dovedea ce inimă bună avea, găsi puterea să-i zâmbească și să-i spună, pe jumătate în glumă :

— Adu-l viu, e tot ce-ți cer. În rest, o știu bine, n-am nici o șansă. Domnul de Pardaillan se va întoarce în țara lui, iar eu mă voi consola și încet-încet îl voi da uitării.

După ce se strădui să îndrepte, măcar în parte, răul ce-l săvârșise, simți nevoia să facă și mai mult și adăugă, cu ipocrizia proprie femeilor, dar și cu oarecare sinceritate, căci îi era într-adevăr milă de bietul băiat :

— Tu, El Chico, ai să răniți lîngă mine, iar eu te voi iubi foarte mult, zău. Nimeni n-o merită mai mult ca tine.

Speranța asta, pe care i-o dădea piticului, deși poate nici ea nu credea că se va împlini, îi umplu sufletul de bucurie. Vrînd parcă să-l zăpăcească de-a binelea, se aplecă deasupra lui și-și lipi, buzele de fruntea lui, spunându-i, în timp ce-l împingea ușor spre ușă :

- Du-te, El Chico, fă tot ce-ai să poți. Am să caut să mă odihnesc puțin, în așteptarea ta.

XXIV

URMAREA AVENTURILOR PITICULUI

Piticul ieși cu pași mărunți, cu capul în piept, cufundat în gândurile ce-l copleșiseră cu totul. Mergea fără teamă. De ce s-ar fi temut ? Toți cerșetorii și vagabonzii vrednici de ștreang din Sevilla — și Dumnezeu știe ce mulți erau ! — îl cunoșteau pe El Chico. Toți acești băieți cumsecade erau, prea uniți împotriva dușmanului comun ce trebuia păcălit sau jefuit, ca să mai caute gâl-ceavă între ei.

Piticul nu se temea de nimic altceva în afară de vreun întâlnire cu vreun paznic de noapte. Dar avea vederea pătrunzătoare și auzul foarte fin ; era iute și sprinten ca o maimuță, și, în caz de pericol, statura lui mică îi permitea să-și facă ascunzătoare din orice îi ieșea în cale : bornă, trunchi de copac sau simplă gaură. Era sigur că se putea piti la timp acolo unde orice om de statură normală ar fi fost descoperit.

Dacă nu-i era deloc frică, în schimb era cu totul năucit.

Atins pînă în străfundul sufletului de plîsetele Juanei, care pretindea că moartea lui Pardaillan ar face-o să moară, El Chico îi făgăduise, fără să-și dea seama de semnificația vorbelor lui, că-l va căuta și i-l va aduce înapoi viu, lăsând astfel să se înțeleagă că era convins că Pardaillan trăiește.

Or, adevărul părea să fie cu totul altul. El Chico avea toate motivele să creadă că cel pe care-l considera drept rivalul său fusese omorît. De aceea, în timp ce mergea sub cerul înstelat, bodogănea furios :

— Ce nevoie am avut să-i promit că-l voi căuta ? Ce mă fac acum ? La ora asta, în mod sigur, trupul

franțuzului se rostogolește în valurile Guadalquivirului și bine i-au făcut ! Bine i-au făcut ! Iacă așa ! Cine l-a pus să-mi fure inima Juanei ?

— Fără să-și dea seama, împrumutase anumite genurii, atitudini și expresii de la tânăra fată. Juana era cam de două ori mai înaltă ca el, ceea ce nu însemna că ea însăși nu era mică de statură. De altfel, asta o su păra foarte tare și de aceea nu se mulțumea numai să poarte tocure înalte și subțiri, ci căuta să-și țină cât mai drept trupul mlădios și delicat, și cât mai sus capul, ceea ce-i sporea farmecul și drăgălășenia.

Pe nesimțite, El Chico se obișnuise să-și țină capul în același fel ca și ea, își bomba pieptul ca ea, umblînd tanțoș ca să nu piardă nici un milimetru din statura lui de spiriduș. Cum Juana avea obiceiul să bată din picioare când era contrazisă sau când se mânia, piticul făcea la fel, tot fără să-și dea seama.

Dezvăluindu-și sentimentele pe care le nutrea față de rivalul său, își continuă șirul gândurilor :

„Doar nu sunt un dobitoc ! Am înțeles eu foarte bine că oamenii lui Centurion pregătiseră un atac prin surprindere în casa la care-i condusesem. Dacă don Cezar n-a găsit nici o urmă, e pentru că trupul îi și fusese azvârlit în fluviu. Asta-i sigur ! Prințesa nu i-ar fi lăsat cu atâta amabilitate să-i cotrobăiască prin casă dacă nu și-ar fi luat toate măsurile. Afară de cazul...”

„Afară de cazul când franțuzul nu e încuiat într-una din ascunzătoarele secrete ale casei. Ehei, în casa asta sunt destule ascunzătoare, iar cu nu le cunosc pe toate ! Dar atunci ce vor face cu el ? Cînt știe, poate că-l vor elibera într-una din zilele astea !”

Ideea asta i se păru însă absurdă. Ridică din umeri și continuă :

„Nu ! Nu ca să-i dea drumul l-a atras principesa la adresă ! Iar dacă eu, El Chico, aș fi atât de prost ca să mă duc la această frumoasă principesă și s-o întreb, așa cum mi-a trecut prin., minte atunci când am văzut-o pe Juana plîngînd, ce s-ar întâmpla ?... M-ar trimite acolo Unde a fost expediat francezul, iar-așa ! Așadar, n-am să mă duc. Nu-s chiar așa de nătîng !a

„Totuși, i-am promis Juanei — își spuse el peste câteva clipe. Și-atunci, ce-i de făcut ? Să mă duc să caut prin ascunzătorile pe care le cunosc ?... Dar dacă, din nenorocire, îl găsesc pe francez în viață ? ! Va trebui, atunci să-l iau de mână și să-l conduc la mica stăpîină ?... Eu ?... E oare cu puțință ?”

Fața i se schimonosi de o spaimă de nedescris și-și spuse îngrozit :

„Nici măcar un bărbat adevărat n-ar avea un asemenea curaj ; dar eu, care-s așa de mic și de slab ? Unde mai pui că va trebui ca înăbușindu-mi sentimentele, să-mi smulg inima și s-o arunc, fierbinte, la picioarele stăpînei mele ! Haida-de ! E cu totul nedrept !... La dracu', sunt și eu bărbat ! Nu sunt un sfînt !”

Argumentele astea nu reușeau totuși să-l convingă.

— Sunt bărbat, iar acum sunt bogat — își șopti el cu un aer visător. Și-apoi, mi s-a spus că sunt chipeș, în afară de statura asta mică, n-am nici un beteșug și nimic monstruos. De ce nu s-ar putea ca o femeie să dorească să mă ia de soț ? Juana, după cât se spune, așa de înaltă față de mine, e totuși mică de statură ! Dacă-ar vrea, aș face din ea femeia cea mai fericită din lume. O iubesc atât de mult ! Aș răsfăța-o atîta ! Da, dar sunt mic, asta-i ! Și atunci, nimeni nu mă vrea. De ce ? Pentru că lumea și-ar bate joc de femeia care ar în drăzni să se mărite cu un pitic !... Spunînd acest cuvînt, au spus. tot ! Sunt, oare, condamnat să nu fiu niciodată iubit ? Să nu am niciodată un cămin al meu ? Ei bine, fie ! Sunt gata să accept și acest lucru. Dar cel puțin, stăpîina mea să rămîină așa cum a fost și înainte. Să nu-mi ceară să i-l aduc pe curtezanul ei. Nu ! Asta-i prea mult ! N-aș putea să îndur așa ceva !” își acoperi, brutal, ochii cu pumnii, ea și cum ar fi vrut să alunge din fața lui imaginea iubitei sale aflată în brațele unui curtezan.

în conștiința hărțuită pînă la capătul puterilor, lupta reîncepu :

„Principesa, care este atotștiutoare, mi-a spus că poți face mult mai rău oamenilor dacă lovești în cei ce !le sunt dragi, decât dacă-i izbești chiar pe ei. Juana mi-a spus că moare dacă blestematul ăsta de franțuz nu se

întoarce. Pe franțuz eu l-am dus la moarte, iar Juana, fără să știe nimic, m-a făcut totuși criminal. Dacă Juana moare, așa cum spunea, înseamnă că eu i-am omorît pe amîndoi și că voi fi de două ori criminal. Dar e oare cu puțință ? Și totuși... dacă Juana moare, mor și eu. Dacă-l aduc pe franțuz, ea va trăi, dar eii voi muri oricum... Voi muri de disperare și de gelozie... Oricum aș întoarce-o, tot eu sunt cel lovit. De ce ? Ce-am făcut ? Ce crimă am comis ? De ce sunt blestemat ?” Și, deodată, cu o hotărîre aprigă, își spuse : „Ei bine, nu !... Moarte pentru moarte ! Barem ea să nu fie a altuia, și încă cu ajutorul meu ! Blestematul de franțuz să dispară pentru totdeauna... Nu voi face nimic ca să-l salvez... Mai curînd l-aș ucide cu mâinile mele nevolnice !... Și apoi, cine

stie ? La urma urmei, a spus-o chiar Juana, poate că-l va uita și mă va iubi ca înainte. Așa mi-a făgăduit. Nu cer nimic mai mult, deoarece mi-e scris că n-am dreptul să nădăjduiesc la mai mult".

Omulețul hotărî astfel condamnarea definitivă a lui Pardaillan.

Luînd această hotărîre nestrămutată, o porni în grabă și ajunse în curând la casa dintre chiparoși.

Se îndreptă spre ușă, încercă s-o deschidă cu băgare de seamă. Ușa rezistă. Un zîmbet îi lumină fața.

— Principesa s-a întors — șopti el. Acum toate ușile sunt încuiate și înăuntru e lume. Trebuie să fiu prudent. N-am chef să mă duc să mă-ntâlnesc cu franțuzul în fundul fluviului.

Ocoli zidul, se aplecă și căută ceva bîjbiînd. Când se ridică, ținea în mână o funie subțire, lungă și tare, prevăzută cu cîrligc puternic. Se îndreptă spre chiparosul care atingea zidul, învarti funia deasupra capului și o aruncă spre copac. La a doua încercare, cîrligele se prinseră în ramurile copacului. Trase de funie se ținea bine.

Începu atunci să se cațere, mlădios ca un pisoi. Ajuns sus, își înfășură frînghia în jurul gâtului și se lăsă pe pămînt.

Porni cu băgare de seamă spre chiparosul în care-și ascunsese comoara, luă de acolo sacul primit de la Fausta,

și punga pe care i-o dăduse don Cezar, și le vârî în sân. Cîteva minute mai târziu se afla în afara casei : expediția îi reușise pe deplin.

Puse frînghia înapoi de unde o luase, și porni spre fluviu, nu înainte de a se încredința, privind în jurul lui, că nu-l văzuse nimeni.

Pe mal fusese amenajat un fel de chei foarte înalt, pe sub care, ținute în frîu de o solidă construcție, apele joase se rostogoleau încet. Cu puțin deasupra acestora și neatins de ape, malul lăsa să se vadă o gaură neagră, astupată cu un grilaj de fier, ale cărui uriașe bare încrucișate erau aproape lipite una de alta.

El Chico își dădu drumul deasupra acestei găuri și, cu o îndemănare ce vădea o mare obișnuință izbuti să se agațe imediat de zăbrele. Apucă una dintre bare, tăiată desigur de multă vreme, și o scoase din loc fără greutate. Prin deschizătura pătrată n-ar fi putut să treacă nici măcar un om slab și scund, dar prichindelul se strecură foarte ușor, după care, dintr-un inutil exces de precauție, puse bara la loc.

Ajunse într-un canal așternut cu nisip fin și prevăzut cu o boltă foarte joasă, dar sub care piticul putea să stea totuși în picioare.

Odinioară, pe vremea stăpînirii maurilor, canalul acesta servise, probabil, la aducerea apei în piscinele domeniului. Mai târziu, când casa trecuse în proprietatea unui războinic creștin, canalul își schimbă destinația. devenind un drum secret, menit să-i asigure retragerea în caz de nevoie. Cum era și firesc, fusese amenajat după cum cerea noua lui destinație — bunăoară, se construiseră din loc în loc niște ziduri groase, pentru a opri incursiunile nepoștilor. Dar în fiecare dintre aceste ziduri fuseseră practicate niște deschizături ascunse cu dibăcie și nănuite cu ajutorul unor mecanisme secrete.

Ulterior, secretul acestor deschizături se pierduse și e de presupus că Fausta nu le cunoștea, căci altfel n-ar fi uitat să-și ia măsurile necesare ca să se pună la adăpost de intrarea neașteptată a cuiva.

El Chico părea să cunoască de minune întreg acest labirint subteran, precum și diferitele sisteme de deschidere a ușilor secrete, căci umbla pe acolo fără nicio șovăială. De unde cunoștea el tainele astea? Din întâmplare, fără îndoială. Probabil că piticul descoperise întâmplător cea dintîi deschizătură. Așa slab și neajutorat cum era, la cheremul primului venit, el își dăduse seama că aici era un loc în care putea să-și facă un adăpost sigur, pe care nimeni să nu-l poată bănuși: Nu stătuse deloc pe gânduri și se instalase numaidecât aici. Fiind inteligent și avînd spirit de observație, nu-i trebuise mult ca să-și dea seama că mai era pe-acolo și altceva decât fundătura pe care o descoperise el. Și se puse pe căutat. Luni de zile, ba chiar ani în șir își studiase cu răbdare domeniul, piatră cu piatră. Ajutat și de noroc, descoperise rînd pe rînd mai toate deschizăturile secrete ale acestor subterane. În felul acesta își mărise considerabil împărăția, fără lupte sângeroase, fără alte răni decât zgîrieturile cu care se alegea uneori, când încerca să urnească din loc pietrele, pe care fie instinctul, fie logica, i le indicau fără greș, ca închi-zînd în ele niște mecanisme ascunse.

După ce făcu să se răsucească sau să se afunde bucățile de zid ce-i stăteau în cale, după ce deschise, printr-o simplă atingere, niște porți de fier uriașe care se închideau singure în urma lui, ajunse la piciorul unei scărițe de piatră, foarte îngustă și foarte abruptă. Deși umbla prin bezna cea mai neagră, nu se simțea deloc stînjenit și se orienta cu atîta ușurință, de parcă drumul i-ar fi fost luminat.

Urcă sprinten vreo zece trepte și nu se opri decît în clipa când se lovi cu capul de tavan. Atunci se aplecă deasupra treptelor și căută pe pipăite. Se auzi un declic, lespede aflată chiar deasupra capului său se ridică singură și fără zgomot. Înainte de a urca ultimele două trepte, mai căută și în altă direcție. Se auzi încă un declic. Abia atunci urcă ultimele trepte și pătrunse într-un cavou, rostind cu glas tare, cum au obiceiul oamenii care trăiesc singuri : — în sfârșit, iată-mă acasă !

Și, fără să se întoarcă, încredințat că lespede se va închide de la sine, făcu doi pași și se așeză pe vine în fața unuia dintre pereții cavoului. Atinse cu degetul o tăblie de marmură pusă în mișcare de mecanismul pe care-l declanșase el înainte de a intra ; tăblia se balansa și, odată cu ea, toată construcția în care era zidită.

În fața lui apără o scobitură atît de joasă, încît trebui să-și plece capul ca să poată trece prin ea. Aprinse o lumînare de seu, a cărei flacără tremurătoare lumina slab groapa în care intrase.

Era o mică nișă, scobită chiar în zid, lungă de șase picioare și lată de vreo trei, și destul de înaltă pentru ca un om de statură mijlocie să poată sta drept fără să atingă tavanul.

Înăuntru se afla o ladă acoperită cu un strat de nisip fin, și așezată pe patru picioare, care o izolau de pămînt. Lada era umplută cu paie proaspete, iar deasupra paielor erau întinse două saltele. Cîteva cearceafuri albe și pături desăvârșeau impresia de pat confortabil.

O altă ladă era amenajată în chip de bufet. Se mai găseau acolo și un cufăraș solid, prevăzut cu lacăte mari, o măsuță, două scăunele și câteva obiecte de uz casnic, toate strălucind de curățenie. S-ar fi spus că e interiorul unei case de păpuși. Era palatul lui El Chico.

Nișa era aerisită printr-o răsuflătoare în fața căreia El Chico își instalase un oblon primitiv de lemn. Aprin-zîndu-și lumânarea, piticul avu grijă să închidă oblonul, pentru ca lumina să nu-i trădeze prezența, în cazul când principesei sau oamenilor ei le-ar fi trecut prin cap să coboare în pivnițele ce dădeau în partea cealaltă a subteranei.

Dar uită să tragă tăblia care masca intrarea în locuința lui : era atât de sigur că nimeni nu putea să dea peste el pe acolo !

Își puse sacul cu aur pe masă, se așeză pe unul din scăunele și, cu coatele pe masă, cu capul în mâini, îi rămase pe gânduri.

Lucrul de care Fausta se temea atât de mult se întâmplase. Otrava nu-l omorâse pe Pardaillan.

După câteva ore de somn — un somn ce semăna cu moartea, Pardaillan se ridică anevoie în șezut și privi cu ochii tulburi ciudatul loc în care se afla. Sub influența emanațiilor care pluteau în aer și care-i provo-caseră somnul, creierul lui amorțit fusese cuprins de

un fel de beție care-i abolise memoria și-i paralizase inteligența.

Încet-încet amorțeala dispăru, creierul i se limpezi, îi reveni memoria și conștiința și o dată cu aceasta își regăsi sângele rece și încrederea în sine, care-l făceau să fie atât de temut.

De altfel nici nu se miră prea mult văzîndu-se viu. Se așteptase la asta.

Pardaillan nu avea obiceiul să mintă, sau să umble „cu șoalda” cum se spune în limbaj popular. Dimpo-'trivă. Era un om sincer și convins de ceea ce spunea. Era foarte convins când îi spusese Faustei că otrava nu-l va ucide și că va ieși nevătămat din mormântul acela.

De ce ? Pe ce se întemeia această convingere ?

Oricare altul în afară de el s-ar fi ferit să spună un asemenea lucru. Dar Pardaillan nu era numai sincer. El era și un om dintr-o bucată, de o cinste și de o lealitate de-a dreptul uluitoare. Și nu era vina lui dacă această sinceritate și lealitate treceau în ochii unora drept diplomație, ba chiar șiretenie. Unii oameni sunt atât de suciți din fire, încât nu sunt în stare să înțeleagă simplitatea, bunătatea și lealitatea !

Pardaillan fusese, așadar — dracu' știa de ce — sigur că va scăpa de groaznica tortură pe care i-o pregătise Fausta. Și gândind astfel, își rostise gândul fără ca măcar să-i treacă prin minte ce urmări supărătoare ar fi putut avea sinceritatea lui.

Astfel încât, revenindu-și în fire, nu fu deloc mirat văzîndu-se scăpat de otravă își spuse batjocoritor :

„Doamna Fausta n-are noroc cu mine ! Otrava ei nu și-a făcut efectul. Am prevenit-o că așa o să se întâmple. Rămâne doar să se îndeplinească și cea de:a doua parte a profeției mele, și anume că voi ieși de aici înainte ca foamea și setea să mă doboare, așa cum a hotărît această bună doamnă Fausta, care mă copleșește cu atențiile ei.

A ieși de acolo, cum spunea atât de simplu cav«lerul, părea mai curând o himeră. Dar el nu se gândi nici un moment la asta, și murmură :

— Ia să vedem ! De azi-dimineață am trecut prin tot felul de locuri, care sunt, cum spune domnul Espinosa, niște minuni ale mecanicii. Ar fi într-adevăr o nenorocire dacă mormântul ăsta n-ar avea și el vreun mecanism secret. Și-apoi, o cunosc eu bine pe Fausta și m-aș mira să nU-și fi păstrat vreun drum secret pe Unde să se poată încredința că mă are ori când în mână. Să căutăm, așadar.

Și începu să caute metodic, cu migală, cu răbdare, atât cât îi permitea bezna adîncă ce-l înconjura.

Dar, cum încă din ajun nu se odihniise nici o clipă și cum narcoticul îl slăbise foarte mult, trebui să se oprească după câteva minute. .

— Drace — făcu el — am impresia că aceasta căutare ar putea să fie de mai lungă durată și mai grea decât mi s-a părut la început. Otrava doamnei Fausta îmi moaie picioarele. Să nu ne irosim fără rost forțele. Să lăsăm să se risipească cu totul efectul, odihnindu-ne puțin.

În lipsa unui fotoliu, se așeză pe dale, punându-și sub el mantaua păturită. Așteptând să-și recapete puterile, cercetă topografia temniței sale, ca să-și ușureze, pe cât era posibil, căutările, prin deducții logice.

După ce se odihni bine, socoti că e destul de puternic ca să reînceapă lucrul.

Și, deodată, în loc să se ridice, se întinse cât era el de lung, cu urechea lipită de dale. Se ridică numai decît și, încercînd să șadă pe pământ, sprijinit în mâini, murmură cu un zîmbet zeflemitor :

— Doamne ! Sau mă înșel eu amarnic, sau iată ceva care mă va scuti de prea multă căutare. Dacă doamna Fausta, ca să termine cu mine, îmi trimite...

Se întrerupse, simțind că-l trec nădușelile :

— Dacă sunt mai mulți, și probabil că sunt, voi fi oare în stare să mă lupt cu ei ? se întrebă el.

Se «ghemui pe călcăie și începu, în tăcere, să-și încerce mușchii și încheieturile brațelor.

— Ef bine ! zise el zîmbind satisfăcut, dacă nu sunt prea mulți, poate că ne vom descurca !

Și se lipi de zid cu urechile ciulite, cu privirea la pîndă, gata de luptă.

Acolo, în fața lui, văzu o lespede clătîndu-se ușor.

Se apropie cu repeziciune, se lăsă în genunchi și așteptă.

Deodată lespede, împinsă de o mână nevăzută, începu să se miște și, ridicându-se, îl ascunse vederii pe Pardaillan, care stătea ghemuit la pîndă, gata să-l strângă de gât pe dușmanul ce s-ar fi ivit în deschizăr tura aceea.

Dar mâinile lui nu avură pe cine sugruma.

în loc de oamenii înarmați pe care-i aștepta, Pardaillan văzu cu uimire un băiețel pe care-l recunoscu imediat, căci murmură înmărmurit:

— Piticul !... O fi singur ? Ce caută aici ?

Ca și cum ar fi vrut să-l lămurească, piticul strigă cu glas tare :

— în sfârșit, iată-mă acasă ! ,

— Acasă ! își spuse Pardaillan privind în jurul lui. Doar nu se culcă în mormântul ăsta !

Lespedea se închidea automat, dar acum nu mai avea grija ei. Altele îl frământau. Nu mai avea ochi decât pentru El Chico.

— Ce dracu' face aici ? se întrebă el.

El Chico care, precum se vede, făcuse greșeala de a nu se uita înapoi, deschidea ușa locuinței sale — dacă putem numi astfel — și-și aprindea lumânarea.

— Aha ! exclamă Pardaillan plin de uimire. Iată ce se cheamă la el „acasă” ! Al dracului să fiu dacă aș fi găsit vreodată secretul acestor deschizături. Dar iată o bucățică de om pe care nu mi-ar părea rău să-l cercetez mai îndeaproape.

El Chico lăsase ușa deschisă — a doua imprudență. Pardaillan se apropie de deschizătură, mergând de-a bușilea și aruncă înăuntru o privire indiscretă.

— Nenorocitul de el! își spuse cavalerul înduișat, Cum poate să trăiască aici ? E oare cu putință ca o ființă omenească, numai pentru că e slabă și singuratică, să fie silită să trăiască într-un 'mormânt, fără' aer, fără lumină, ca să se pună la adăpost de răutatea oamenilor, acești lupi hrăpăreți!

îmboldit de sufletul său generos, Pardaillan uită de părerea proastă pe care o avea despre pitic și de faptul că-l bănuise de a fi contribuit la situația gravă în care se afla acum. Firea lui bună făcea să amuțească resentimentele față de pitic, și nu mai încerca pentru micul

dezmoștenit al soartei decât o nespusă milă. Piticul se așezase la masă, cu spatele la deschizătura prin care Pardaillan putea să-l observe în voie. De altfel, lui El Chico nici prin gând nu-i trecea că ar putea fi spionat.

După ce rămase câțva timp cugetând, întinse mâna spre sac și-l deșertă pe masă.

— Mii de draci ! își spuse Pardaillan, auzind clinchetul galbenilor răsturnați: acest micuț cerșetor e bogat ca răposatul Ceresus. De unde o fi luat aurul ăsta ?

Ca pentru a-l lămuri, El Chico, spuse :

— Principesa n-a mințit, mi-a dat chiar cinci mii de livre !

„Din ce în ce mai bine — își spuse Pardaillan — e plin de bani și cunoaște principese. Nu lipsește decât să aflu că și el e un prinț, transformat în pitic de către un vrăjitor hain.”

Dar, deodată, îi trecu prin minte un gând care îi aprinse un licăr de mânie :

— Prost mai sunt ! exclamă el. Principesa asta e Fausta... Aurul e prețul sângelui meu... Ca să pună mâna pe aurul ăsta, acest mizerabil vierme m-a atraș în capcana în care am intrat orbește. Nu știu ce mă împiedică să-i trag o chelfăneală zdravănă !

Piticul își băgă aurul înapoi în sac, pe care-l legă bine cu sfoară, apoi se îndreptă spre cufăr, de unde scoase un pumn de monede de argint pe care le aruncă pe masă. își goli și punga pe care o căpătase de la Don Cezar și-și făcu socoteala cu glas tare :

— Cinci mii și o sută de livre, bașca vreo câțiva reali. Stătea în picioare, în fața mesei, iar Pardaillan îl vedea din profil.

„Are o înfățișare lugubră, își spuse cavalerul. Cinci mii de livre sunt totuși bani frumoși. Să fie cumva un avar ?”

— Sunt bogat ! Bogat ! repetă El Chico cu o mutră posomorâtă. Apoi izbucni mânios.: Dar la ce-mi folosește averea, Juana nu mă va lua niciodată, pentru că-l iubește pe franțuz !

„Drace ! își spuse Pardaillan în sinea lui. Asta-i ceva nou ! Acum încep să înțeleg. Nu e un avar, ci un îndrăgostit... și încă gelos. Nenorocitul !”

— Iar franțuzul e mort ! continuă El Chico. „Sunt mort! Să admitem că aș fi... e de neînchipuit câți oameni vor cu tot dinadinsul să mă vadă țintuit între patru scânduri ! La urma urmelor e plictisitor !”

— Ce să fac cu toți banii ăștia ?... Ei bine, dacă nu pot s-o am pe Juana, mă voi folosi de aurul ăsta ca să-i cumpăr cadouri. Ai ce să cumperi cu el: bijuterii și mantii bogat împodobite, rochii și eșarfe, pieptare, bonetele și pantofiori de satin sau chiar din piele de Cordova, moale și parfumată... Și-or să fie câte și mai câte ! Iar Juana ! Dumnezeule, cât va fi de frumoasă și... fericită! Ea, care ține atât de mult să se-mbrace bine!

El Chico strălucea de bucurie.

— Ia te uită unde era ascunsă dragostea ! exclamă Pardaillan.

Dar bucuria piticului se spulberă dintr-o dată. începu să gemă.

— Nu ! Mă lipsesc de această bucurie. Juana s-ar mira văzându-mă atât de bogat. Cu mintea ei ageră, va ghici poate de unde mi-a picat averea asta. Mă va goni, îmi va arunca în obraz darurile, mă va face criminal. Nu ! Aurul ăsta-i blestemat, e prețul sângelui și nu mă pot folosi de el... în zadar am fost părtaș la crimă.

Și, cu un gest furios, mătură de pe masă sacul, care se rostogoli pe dale.

— Ia te uită ! exclamă Pardaillan, cu o licărire de mulțumire în priviri. Îmi place omulețul ăsta ! .

El Chico se plimba agitat de colo pînă colo, prin cămăruța lui. Se opri în fața deschizăturii cu privirea 'n gol, cu sprâncenele încruntate și murmură :

— Criminal... Juana a spus-o : sunt un criminal... Ca și cei care l-au ucis pe franțuz... Ba chiar mai mult... Dacă nu eram eu, el n-ar fi murit... E ca și cum l-aș

i ucis cu mâinile mele... Dar eu nu mă gândisem la asta. Gelozia mă scosese din minți. Și acum, când stăpîna "ea a rostit acest cuvânt teribil : criminal ! înțeleg totul i mă îngrozesc de mine însumi...

Pardaillan urmărea cu atenția încordată fazele luptei ce se dădea în sufletul piticului, fără să piardă nici un cuvânt.

Acesta începu să se gândească din nou cu glas tare :

— Dar poate că franțuzul n-a murit ?

La asta ar fi trebuit să se gândească mai întâi" — își spuse Pardaillan batjocorit

— Poate că mai e posibil să-l salvez. Doar i-am promis Juanei !

„Nici nu bănuiam că această micuță Juana se poate interesa atât de mult de mine !"

— Dacă franțuzul a murit, va muri și Juana, iar durerea mă va ucide și pe mine. Dar nu și nu ! Nu vreau să-mi încarc conștiința cu toate aceste morți, pe toți dracii! Dacă însă franțuzul trăiește și dacă-l salvez...

„Așa mai merge !... Ia să vedem, ce face în cazul ăsta ?"

— Juana va fi fericită... Franțuzul o va iubi. „Nu, pe coarnele dracului! N-o voi iubi, neghiobule!" Ca și cum ar fi auzit gândurile cavalerului, El Chico

continuă :

— Cum să n-o iubească ? E atât de frumoasă !

— Dar-ar ciurma în îndrăgostiți! Toți sunt la fel ! Își închipuie că întregul univers n-are ochi decât pentru ființa pe care o adoră ei — vorbi Pardaillan cu glas tare.

— Franțuzul o va iubi și atunci eu voi muri.

— Iar începe ! Hotărât lucru, asta-i trăznaia lui.

— La urma urmei, ce importanță are ? Doar eu nu contez câtuși de puțin! în felul acesta aș îndrepta răul pe care l-am făcut și n-aș mai fi un criminal. Stăpîna îmi va datora fericirea ei. Aș putea să plec mulțumit, căci ea mă va regreta.

— Minunată idee, zău așa ! Și foarte demnă de categoria de nebuni care se numesc îndrăgostiți.

— Da. Am să cotrobăiesc prin toate cotloanele pe care le cunosc.

„Bine ! N-ai să ajungi prea departe", își spuse în sinea lui Pardaillan, rîzînd pe-nfundate.

Și, fără să facă zgomot, se retrase în fundul temniței, se înfășură în mantie, se întinse pe lespezi, și se prefăcu că doarme adînc.

Piticul continuă să vorbească :

— Dacă nu-l gădesc... dacă e mort,, mâine mă voi duce la prințesă să aflu vești.

Și cu un zîmbet amar :

— Fără îndoială că mă va trimite după el. Și astfel Juana nu va cunoaște niciodată groaznicul adevăr. Va crede că am murit încercînd să-l salvez, și mă-va plînge

Mai mormăi câteva cuvinte neclare, apoi stinse lumânarea și ieși, spunînd :

— Să mergem !

Zări numaidecât pata neagră pe care o făcea Pardaillan întins pe lespezile albe.

— Franțuzul ! se-nfioră el.

. Păli, simțînd că leșină. Nu se aștepta să-l găsească atât de repede și mai ales acolo...

— Cum de nu l-am văzut când am intrat ? exclamă el, neliniștit. Aha, da, lespedeaua îl acoperea, iar eu nu m-am întors cu fața. Dar cum să fi bănuț ? !... Și eu. care am vorbit cu glas tare !...

Se apropie încetișor de Pardaillan, care se uita la el printre gene, prefăcîndu-se însă că doarme adînc.

— O fi oare mort ? se întrebă piticul.

Gîndul acesta îl făcu să se cutremure, fără să-și poată spune dacă era de bucurie sau de teamă. El Chico nu mai știa nimic altceva decât că i se ștersese orice gînd din minte și că biata inimă îi sîngera cumplit.

Veni și mai aproape de Pardaillan și-i auzi respirația ritmică.

— Doarme ! își zise el.

Și în ciuda geloziei ce-l sfișia, nu se putu abține sa nu-i aducă rivalului său un omagiu binemeritat, căci șopti, clătînd ușor din cap :

— E viteaz. Doarme cu toate că știe ce-l așteaptă și că poate fi lovit în timp ce doarme. Da, e viteaz și poate că tocmai de aceea îl iubește Juana.

Și adăugă fără amărăciune, fără invidie, ca pe o simplă constatare :

— Și eu aș fi fost viteaz dacă aș fi fost la fel de puternic... cel puțin așa cred.

El Chico n-avea de unde să știe că cel a cărui vitejie o admira și care se făcea că doarme dus, îl admira, la rîndul său, pentru o vitejie pe care piticul nici nu și-o bănuia.

XXV

ÎN CARE EL CHICO ÎȘI DESCOPERĂ UN PRIETEN

Piticul se aplecă deasupra cavalerului și-i atinse umărul.

Pardaillan se prefăcu că tresare din somn. Și o făcu ată-t de natural, încât El Chico îl crezu cu adevărat. Cavalerul se ridică în șezut, dar chiar în poziția asta era cu jumătate de cap mai înalt decât piticul, care stătea în picioare în fața lui.

— El Chico ! exclamă Pardaillan uimit. Și adăugă cu un aer înduioșat:

— Iată-te, deci, și pe tine prizonier, picuile ! Habar n-ai ce chinuri teribile ne așteaptă.

— Eu nu sunt prizonier, domnule francez — spuse grav El Chico.

— Nu ești prizonier ! îngână Pardaillan, mirat la culme. Dar atunci ce cauți aici, nenorocitul ? N-ai auzit ce ți-am spus ? Moartea, o moarte îngrozitoare ne așteaptă.

El Chico păru să facă un efort și spuse cu o voce surdă :

— Am venit să vă caut.

— De ce ?

- Ca să vă salvez, uite-așa !
- Să mă salvezi ? Pe dracu' !... Păi, știi tu cum se poate ieși de aici ?
- Știu, domnule. Poftim, veniți cu mine !

Și spunând acestea, piticul se apropie de ușa de fier, și, fără să mai caute, apăsă pe unul dintre numeroasele piroane cu care erau nuite plăcile groase.

Cavalerul, care-l privea fără să se clintească, îi spuse înfiorat :

— Cât timp prețios aș fi pierdut în căutări zadarnice, înainte de a mă gândi la ușă !

Deodată lespedea se ridică fără zgomot.

— Iată ! spuse simplu El Chico.

— Iată ! repetă Pardaillan cu un aer nevinovat. Pe acolo ai venit tu în timp ce eu dormeam ?

Piticul dădu afirmativ din cap.

— N-am auzit nimic. Și tot pe acolo vom ieși ? Din nou un semn afirmativ din cap.

— Nu ești prea vorbăreț — observă Pardaillan, și zîmbi amintindu-și că numai cu un minut înainte, când se credea singur, piticul se arătase mai puțin zgârcit la vorbă.

— Ar fi bine să plecăm chiar acum, domnule — spuse El Chico.

— Avem timp — răspunse calm Pardaillan. Va să zică știai că eram închis aici ? Parcă mi-ai spus că ai venit să mă cauți, nu-i așa ?

Întrebarea asta păru să-l cam stingherească pe pitic, care se feri să răspundă.

— Totuși așa mi-ai spus — stăruie cavalerul.

— Am spus. Adevărul e că vă căutam, dar nu știam că vă aflați aici.

— Atunci de ce ai venit ? Ce cauți aici ?

Toate aceste întrebări îl puneau pe pitic într-o mare încurcătură, dar Pardaillan se făcea că n-o observă. El Chico, strâns cu ușa, lăsă să-i scape :

— Păi aici locuiesc eu !

Nici n-apucă bine să rostească aceste cuvinte, că-i și păru rău.

— Aici ? întrebă Pardaillan neîncrezător. tu rîzi de mine ? Doar n-ai să-mi spui că locuiești în mormântul ăsta ?

Piticul îl privi țintă pe cavaler. El Chico nu era prost. îl ura pe Pardaillan, dar ura lui nu mergea pînă la orbire. Fără să-și dea seama, un instinct nelămurit îl făcea să întrevadă, e drept nu prea limpede, ce era frumos și să respingă ceea ce era urît sau josnic. Dacă ar fi putut, l-ar fi ucis Pardaillan în care vedea un rival norocos, iar crima asta nu i-ar fi pricinuit nici un fel de remușcări. Totuși simțise că era ceva josnic în parti ciparea lui la uciderea rivalului său în schimbul unei sume de bani. Băiatul ăsta sărman, care trăia din furțișaguri sau din mila obștească, zvârlise cu scîrbă aurul acesta pe care la început îl primise ! Îl ura pe Pardaillan. Și totuși făcuse elogiul vitejiei dușmanului său, credea că dormea liniștit, în vreme ce la căpătîiul lui veghea Moartea, Îl ura pe Pardaillan, dar, privindu-i fața

sinceră în care i se părea că deslușește o milă plină de duioșie, înțeleșese instinctiv că omul acesta avea o inimă prea nobilă ca să-l poată trăda pe el, cel plătînd.

Îi fu rușine de șovăielile lui și, la întrebarea lui Pardaillan, repetă sincer :

— Locuiesc aici.

Și intră prin deschizătură, aprinzînd lumânarea. Pardaillan, care se gândea desigur la ceva, îl urmă. i — Bine ! spuse cavalerul, acum ne putem vedea unul pe altul. E mult mai bine.

Cu un orgoliu copilăresc, piticul ridică lumânarea ca să lumineze mai bine bietecele splendori ce-i mobilau locuința. Uitase că în același timp lumina din plin sacul de aur ce zăcea pe lespezi. Nu' observă că Pardaillan își îndreptase numaidecât privirea spre sacul ăsta și că, văzîndu-l, un zîmbet ușor îi flutură pe buze.

— Minunată ascunzătoare ! exclamă cavalerul eu o amabilitate ce-l făcu să roșească de plăcere pe pitic, în ciuda urii care continua să-i clocotească în suflet. Dar cum poți să trăiești tu așa, în mormântul ăsta ? urmă Pardaillan.

— Sunt mic, sunt slab, oamenii nu se arată întotdeauna buni față de mine. Aici mă aflu în siguranță.

Pardaillan se uită la el cu milă.

— Aici nimeni nu-ți tulbură liniștea ? întrebă el nepăsător.

— Niciodată.

— Nici cei de sus, din casă ?

— Nici ei. Nimeni nu cunoaște ascunzătoarea asta ! Există în casa asta ascunzători pe care nimeni, în afară de mine, nu le cunoaște.

Ca să fie la înălțime de-o seamă cu piticul, care stătea în picioare, Pardaillan se așeză pe jos cu un aer foarte grav.

Și fără să știe de ce, El Chico, deși cam descumpănit, rămase mișcat de acest gest, la fel cum se arătase sensibil și la complimentele aduse locuinței sale. Își dăduse seama că omul acesta atât de viteaz și de puternic nu s-ar fi așezat așa, pe lespezile reci, dacă n-ar fi vrut să-l facă să nu se simtă strivit de statura lui falnică. Convins că nu putea să simtă decât ură pentru acest rival, era de-a dreptul înspăimântat acum, când simțea că ura i se topește ; senzația că se naște în el un sentiment care semăna cu simpatia îl umplea de indignare împotriva lui însuși.

Fără să-și dea prea bine seama, poate ca să-și ascundă ciudata tulburare ce-l cuprinsese, omulețul spuse :

— Domnule, vă rog să mă credeți, e timpul să plecăm.

— Aș ! nu-i nici o grabă. Și deoarece nimeni nu cunoaște această ascunzătoare, așa cum singur spui, nimeni nu ne va stînjeți. Mai putem sta nițeluș de vorbă.

— Păi... nu vă pot scoate pe unde trec eu de obicei.

— De ce ?

— Pentru că sunteți prea mare, de-aia !

— Pe dracu ! Și atunci ? Cunoști vreun alt drum prin care aș putea să trec ? Da ?... Atunci totul e în regulă.

— Da, dar pe drumul acela putem întâlni lume.

— Așadar subteranele astea sunt locuite ?

— Nu, dar uneori aici se întrunesc niște oameni... Astăzi, tocmai are loc o adunare.

Piticul vorbea cu băgare de seamă, ca omul care nu vrea să spună "mai multe decât trebuie. Pardaillan nu-l slăbea din ochi, ceea ce-l făcu pe El Chico să se simtă și mai stânjenit.

— Dar ce-i cu oamenii ăștia și ce fac ei aici ? întrebă curios cavalerul.

— Nu știu, seniore — răspuse piticul pe un ton sec, iar Pardaillan înțelese că El Chico știa, dar că nu va spune mai mult. N-avea rost să mai insiste.

— Discret băiat ! șopti el zîmbind.

Apoi, cu aerul acela naiv de care se lăsau amăgiți și alții, mai subtili decât piticul, îi spuse cu glas tare, privindu-l țintă :

— Știai că am fost condamnat la moarte " ? Da, trebuia să mor de foame și de sete.

Piticul se clătină.

— Să mori de foame și de sete —.. bîigui el, e îngrozitor !

— Da, cu adevărat îngrozitor. Ție ar putea să-ți treacă așa ceva prin minte ? Asta-i ideea unei prin cipese, o cunoștință de a mea... pe care, din fericire pentru tine, n-o cunoști.

Rostind aceste cuvinte pe un ton cât se poate de natural, Pardaillan zîmbea cu blîndețe. Totuși piticul roși și-și feri privirea. I se părea că străinul voia să-l facă să simtă la ce faptă mărșavă fusese părtaș. Și, înfiorându-se de groază, își spuse :

„Așadar, cele cinci mii de livre pe care mi le-a dat erau ca să-l las pe franțuz să moară de foame și de sete ! Iar eu i l-am dat pe mână. Ce ar spune mica mea stăpînă dacă ar ști cât de mizerabil am putut să fiu ? Și principesa aia, pe care o credeam atât de bună ! E oare un monstru ieșit din infern ?”

Nici nu se mai recunoștea prichindelul. Iată câte probleme, pe care nici n-ar fi putut să le bănuiască, se ridicau acum în fața minții sale înmărmurite de spaimă. Și-l privea cu un respect amestecat cu o teamă superstițioasă pe străinul acesta care, fără să aibă aerul, și zîmbind batjocoritor, rostea pe tonul cel mai firesc niște lucruri foarte simple, dar care pe el îl zăpăceau și-i tulburau, lucruri pe care nu le înțelegea prea bine și care-i zdruncinau felul obișnuit de a gândi.

Cine era omul acesta care, cu privirea sa pătrunzătoare, cu zîmbetul său fermecător, spunea atâtea lucruri ciudate, deși, aparent, buzele lui nu rosteau decât cuvinte banale ?

De ce, dacă-l ura — căci îl ura din răspuțeri ! — de ce gândul la îngrozitorul supliciu, gândul ăsta care ar fi trebuit să-l bucure îi stîrnea atîta groază și scîrbă ? De ce ? Ce se întîmpla cu el ?

Între două ființe deopotrivă de frumoase și de pure există afinități secrete care fac ca, fără ca să se cunoască, ele să se ghicească și să se prețuiască una pe alta la adevărata lor valoare. Pardaillan nu-l cunoștea pe pitic, avea chiar toate motivele să creadă că datorită lui nimerise în această încurcătură. De ce nu simțea decât milă pentru el ? De ce se gândise, încă de cum îl văzuse pe acest omuleț, în ce fel ar putea să-l scape de groaznica deznădejde în care se afunda ?

De ce ?

Piticul nu-l cunoștea nici el pe Pardaillan și avea chiar toate motivele să-l urască de moarte. Cum de simțise el că ironia ascuțită și naivitatea, zeflemitoare a cavalerului nu erau decât o mască ? Cum de ghicise că sub masca asta se ascundeau bunătate, milă, generozitate și abnegație ? Cum se face că se simțea atras către omul acesta, pe care nu-l putea suferi și care-i inspira numai ură ? Și pentru ce zîmbetul lui batjocoritor avea darul de a-l scoate din sărite, deși își dădea seama că îndărătul lui era numai bunătate ? De ce ? Cum ? Noi nu facem decât să constatăm lucrurile. Nu ne luăm răspunderea să le și explicăm.

N-ar trebui totuși să se creadă că piticul capitula de bunăvoie, fără luptă în fața acestor noi sentimente. Ele îl tulburau prea mult, ca să se lase în voia lor fără împotrivire. Se încorda, deci, din răspuțeri, ca să scape de influența cavalerului, pe care aproape c-o socotea de ordin supranatural. Își ațîța ura cât îi stătea în putință, iar când își dădea seama de zădărnicia eforturilor sale, îl cuprindea mânia și disprețul și nu se cruța, adresându-și tot felul de blesteme și înjurături. Când simțea că e pe punctul să cedeze, se revolta, manifestând o mînie pe care o credea sinceră, dar de care temutul său rival nu se lăsa amăgit.

Ca să spunem lucrurilor pe nume, El Chico era în mâinile lui Pardaillan întocmai ca un cal pur sînge sălbatic intrat pe mâinile unui maestru de călărie priceput : degeaba se ridică în două picioare și zvârle din copite, căci mîna mlădioasă dar puternică, fără să aibă nevoie de cravașa, îl silește să se liniștească și să meargă supus pe drumul pe care vrea să-l ducă.

Văzînd că piticul tăcea, cavalerul reluă vorba pe un ton grav :

— Îți dai seama de la ce chinuri îngrozitoare mă salvezi ? Nu sunt bogat, El Chico, dar, începînd de astăzi, tot ce am îți aparține. Vreau să-mi fii ca un frate mai mic. Nu vei mai fi nevoit să te ascunzi în vizuini, ca o fiară. Cavalerul de Pardaillan va veghea asupra ta și află că cei pe care el îi iubește și-i stimează trebuie să fie respectați. Îți dau mîna mea, El Chico.

. . . Rostind aceste vorbe, îi întinse mîna cu sinceritate, deși în ochi i se, aprinse parcă un zîmbet șiret.

Piticul șovăi o clipă. Oare instinctul lui deosebit îl făcuse să vadă acest zîmbet abia perceptibil ? N-am putea spune. Fapt este că se dădu repede îndărăt și, ea și cum s-ar fi temut să nu se frigă atingînd mîna ce i se întindea din toată inima, și-o ascunse pe a lui la spate.

Pardaillan nu se supără. Licărul de șiretenie din privire i se accentua parcă printr-o undă de zîmbet.

— Hei ! El Chico — făcu dînsul. Te crezi așa de mare domn, că nu-ți convine să strângi mâna pe care ți-o întind eu ? Lua-te-ar dracu ! Află, dragul meu, că sunt foarte puțini cei cărora le întind eu mâna în felul ăsta.

— Nu de asta — bîguî piticul fără să știe ce spune.

— Atunci, dă-mi mâna... Nu ? Sau poate că te erezi nedemn să-mi strângi mâna ? întrebă Pardaillan Cu un aer absent, dar cu zîmbetul acela care avea darul să-l exaspereze pe pitic...

El Chico îl privi pe cavaler drept în față și, cu un glas care tremura de rușine sau de furie, îl sfida :

— Și dacă ar fi așa ?

— Oho ! Oho ! Te socotești nedemn ? Nu ești tu, oare, un băiat cumsecade, așa cum te-am crezut ? Dar ce crimă ai comis ?

Piticul, care pînă atunci se stăpînise, pradă unor sentimente contradictorii, izbucni dintr-o dată :

— Nnam nevoie de prietenia dumneavoastră — strigă el sălbatic. N-am nevoie de ocrotirea dumnea-voastră și nici să vă strâng mâna. Nu vreau nimic de la dumneavoastră, nimic, nimic... Eu v-am adus aici și știam că o să vă omoare... O știam, mă auziți ? Am fost plătit pentru treaba asta... Da, mi s-au dat cinci mii de livre... iată-le aici — adăugă el, lovind cu violență sacul care se rostogoli, pe jumătate spart, la picioarele lui Pardaillan, lăsând să i se împrăștie monezile.

— Ai făcut tu asta ? întrebă Pardaillan cu un glas tunător.

— Am făcut-o, dacă vă spun — răspuse piticul înfruntându-i privirea.

— Atunci — rosti Pardaillan pe un ton glacial — poți să-ți faci rugăciunea, ți-a sosit ceasul de pe urmă.

Și, fără să se ridice în picioare, lăsă să-i cadă mâinile puternice pe umerii firavi ai lui El Chico, care se încovoie sub greutatea lor. Mila ce se citea uneori pe fața cavalerului îl paraliza pe pitic, făcându-l să nu știe ce hotărîre să ia, și nici cum să se poarte, în ce lumină să se arate. Zîmbetul ironic al cavalerului îl înfuriase însă din cale afară, căci deși mic și slab, piticul era foarte sensibil la orice jignire.

Mânia și amenințarea lui Pardaillan, adevărate sau simulate, îl făcură să-și recapete calmul, care-i lipsise pînă atunci. Și cum ciudatul personaj era omul extremelor, îi reveni deodată sângele rece, ceea ce dovedea un curaj cu totul deosebit.

Nu schiță nici-un gest de apărare. Nu încercă nici măcar să se dea la o parte. Sub puternica apăsare la care-l supunea cavalerul, avu mândria de a se ține țepăn și de a nu se pleca, iar ochii lui priviră îndrăzneți, mândri și provocatori în ochii adversarului. Din întreaga lui atitudine se vedea că e gata să înfrunte o lovitură mortală. Și poate că asta și dorea.

Poate că găsisse chiar, într-o clipită, soluția pe care în zadar o căutase pînă atunci : să moară sufocat, strivit de dușmanul său.

Să moară, da !... Dar cu aceeași lovitură să piară și rivalul lui ! Cum ar mai fi putut acesta să iasă de acolo, după ce l-ar fi ucis pe pitic ? E drept că lespede ce astupa temnița era ridicată. Dar după aceea ?

Scara dădea într-o fundătură de unde îi va fi cu neputință să iasă, necunoscând taina deschiderii secrete! » . Ar fi însemnat doar să schimbe un cuvânt altul, atîta tot. Iar piticul nușl putea reține Un: anumit dispreț pentru rivalul acesta, atîta de puternic Și viteaz... dar așa de slab la minte, încât nu-și dădea seama, că, omorându-l acum pe pitic, se condamna pe> sine însuși la moarte.

Nici nu-și dorea altceva decât să moară pe loc. O pierdea pe Juana, dar îl mîngîia gândul că nici celălalt no va avea.

Da, hotărît lucru, asta era soluția cea bună. Dar...

Dar se întâmplă că rivalul său, pe care-l ura atît de mult, își slăbi strânsoarea. Se întâmplă că ironia din privirea lui făcu loc unei blîndeți de nedescris, iar fața asta, atît de amenințătoare și de teribilă cu o clipă înainte, exprima acum atîta bunătate, atîta generozitate, încât El Chico, care-l privea țintă, se simți din nou tulburat și, fără voia lui, ca și cum i-ar fi strigat: „luați seama", fără să încerce să se elibereze rosti :

— Dacă mă ucideți, cum veți mai ieși de aici ?

— La naiba ! Pe legea mea, e foarte adevărat ce spui tu. îmi ieșise din cap lucrul ăsta ! Dar fii liniștit, nu vei pierde nimic dacă ai să mai aștepți — îi făgădui Pardaillan.

Și spunând acestea, îi dădu drumul cu zîmbetul acela abia perceptibil care-l scotea din sărite pe El Chico. Ghicindu-l, piticul se supără. Și imediat îi păru rău și ca și cum ar fi vrut să-i ațîțe mânia omului aces tuia, care-l zăpăcea, spuse pe un ton aspru :

— Hai să mergem. Iar după ce vă voi salva, mă veți putea ucide. Vă jur că n-am să mai încerc să mă feresc de lovitură cu care mă amenințați.

Și, mai încet, ca pentru sine, șopti :

— Ar fi o adevărată eliberare !

— Așadar îți dorești moartea ?

El Chico îl privi pieziș. Vorbise destul de încet, și totuși drăcescul personaj îl auzise. Dacă voia să moară, asta îl privea numai pe el De ce se amesteca străinul ? Dar avînd în vedere că lăsase să-l scape prostește ocazia, nu-i mai rămânea decât să meargă pînă la capăt.

— Veniți, domnule, căci în curînd va fi prea tîrziu — spuse el cu răceală.

— O clipă, ce dracu ! sînt și eu curios. Mai întîi aș vrea să știu de ce m-ai dus la moarte ?

Faimosul zîmbet apăru din nou în ochii lui Pardaillan ; ba mai mult, vocea lui avea acele inflexiuni batjocoritoare pe care El Chico începuse să i le cunoască.

Fulgerându-l cu privirea pe cavaler, piticul îi strigă copilărește, dar plin de ură :

— Pentru că vă urăsc Vă urăsc ! Vă urăsc !

În furia lui, nu găsea decât aceste cuvinte și le repeta mereu, zvîrlind din picioare.

— Chiar așa de mult mă urăști ? îl întrebă Pardaillan din ce în ce mai ironic.

— Vă urăsc atât de mult, încât dacă n-aș fi promis să vă salvez, v-aș omorî ! scrișni prichindelul, ieșin-du-și din fire.

— M-ai omorî ! repetă Pardaillan în batjocură, amuzat. Și cu ce. bietul de tine ?

Piticul făcu o săritură pînă la patul lui și scoase de acolo un pumnal ascuns între două saltele.

— Cu asta ! țipă el, învîrtindu-și arma în mână.

— Ia te uită ! spuse liniștit Pardaillan — dar e pumnalul meu !

— Da ! urlă El Chico răspunsul pe care-l voia cinic. în timp ce dumneavoastră săreați peste zid, eu vi l-am furat ! Furat ! Furat !

Rosti aproape horcăind acest cuvânt, părănd să simtă o mare plăcere biciuindu-se astfel.

Cu un calm imperturbabil, Pardaillan îi spuse :

— Ei bine, atunci, dacă ai o armă și-mi dorești moartea, ucidermă !

De data asta îl privea fără nici o urmă de ironie, ba chiar, s-ar fi putut spune, cu o anumită curiozitate. înnebunit de furie, piticul ridică brațul.

Pardaillan nu făcu nici o mișcare. Continuă să-l privească drept în față cu răceală.

Brațul piticului se lăsă în jos cu o iuțea fulgerătoare, dar numai ca să zvârle cât colo pumnalul, în fundul încăperii.

— Nu vreau ! Nu vreau ! gemu el.

— De ce? ;"

— Pentru că am promis...

— Mi-ai mai spus asta. Cui i-ai promis, dragul eu ?

Nimic n-ar putea să redea blîndețea tandră cu care cavalerul rostise aceste vorbe. Glasul îi era atât de cald și de mîngîietor. întreaga lui ființă emana valuri de simpatie atât de puternice și de învăluitoare, încât El Chico se simți răscolită pînă în măruntaie. Inimioara lui, încordată la maximum, începu să se destindă încet-încet, iar lacrimile îi țîșniră calde și binefăcătoare, în timp ce gura-i crispată lăsă să-i scape un geamăt monoton, asemănător unui scîncet de copil:

— Sunt foarte nenorocit ! Prea nenorocit ! Prea ! „Bine ! își spuse Pardaillan. Dacă plînge, e salvat ! Acum vom putea să ne înțelegem".

întinse brațele, îl trase pe pitic spre el, îi lipi cap-șorul de pieptul său puternic și cu gesturi pline de dragoste frățească începu să-l legene ușor, spunându-i vorbe de îmbărbătare.

Iar piticul, care în viața lui nu știuse ce-i prietenia, și care niciodată nu simțise pe cineva aplecându-și cu dragoste urechea la păsurile lui, nu se împotrivi, năpădit de o emoție nespuse de dulce, și uimit că în contact cu acest suflet nobil și generos simțea născându-se în el floarea unui simțămînt în care se amestecau recunoștința duioasă și un început de dragoste.

Iar cei care nu cunoșteau decât forța de temut, cutezanța rece, curajul de neîmblînzit, vorba șfichiuitoare și aerul zeflemitor al chipeșului și viteazului cavaler de Pardaillan, ar fi rămas cu totul uluiți dac-ar fi putut să-l vadă cu câtă dragoste frățească îl legăna în brațele-i puternice, cu câtă nebanuită bunătate se străduia să-l mîngîie pe acest micuț dezmoștenit al soartei, pe acest vagabond și cerșetor, pe care nu-l cunoscuse pînă ieri... și care încercase să-l împingă la moarte, î Dar El Chico era bărbat ! încordîndu-se din răspuțeri, izbuti să-și înfrîngă slăbiciunea. Eliberându-se ușurel din brațele lui Pardaillan, îl prifi., ca și cum nici nu l-ar fi văzut niciodată pînă atunci. în privirea omulețului nu mai citeai nici mînie, nici revoltă, nici expresia aceea de disperare neagră, care-l impresionase pe cavaler. în ochii lui nu mai citeai decât o extraordinară uimire : aceea de a nu se mai simți același om, și de a nu-l mai vedea cu aceiași ochi pe insul acesta ; simplul contact cu el fusese de ajuns pentru a produce în pitic o schimbare ce-l lăsa cu totul nedumerit.

Acum, nu-l mai vedea cu ochii urii, își spunea, privind-l pe cavaler cu o admirație copilărească :

„E frumos, e puternic, e viteaz, are ceva impunător cum n-am mai văzut la nimeni altcineva. Mi se pare mai măreț și mai nobil decât însuși regele... Și e bun... bun ca sfinții ale căror icoane le-am văzut în catedrală. Cum ai putea să nu-l iubești ?"

Și cum Pardaillan îl privea zîmbindu-i cu bunătate, se pomeni că-i surîde și el, așa ca unui prieten.

— Ei ! exclamă vesel Pardaillan. S-a terminat, nu-i așa ? Vezi că nu sunt așa de-al dracului pe cât credeai?!

Hai, dă-mi mîna și să fim buni prieteni.

Și-i întinse din nou mîna Lui El Chico, care murmură rușinat, cu capul în pămînt:

— în ciuda celor ce v-am făcut și v-am spus, doriți...

— Dă-mi mîna îți spun — stăruî Pardaillan pe un ton serios. Ești un băiat de treabă, El Chico, și când ai să mă cunoști mai bine, ai să-ți dai seama că arareori mi se-ntîmplă să spun asta cuiva.

Piticul se dădu bătut și, întinzîndu-i mîna, care dispăru în mîna cavalerului, îi șopti :

— Ce bun sunteți !

— Povești ! bombăni Pardaillan. Văd doar limpede lucrurile, asta-i tot. Dacă tu nu te cunoști pe tine, nu înseamnă neapărat că eu nu te cunosc.

Cele mai lungi convorbiri ale piticului singuratic fuseseră cele pe care le purtase cu sine însuși. în lezmea condiții, cu toate că avea o minte foarte deschisă, e lesne de înțeles că anumite întorsături de bază îl puneau în încurcătură, deoarece nu le pricepea prea bine sensul. Neînțelegând pe deplin ultimele vorbe ale cavalerului, le interpretă în sensul lor cel mai strict.

— Mă cunoașteți ! strigă el plin de mirare. Cine v-a vorbit despre mine ?

Cu un aer grav, Pardaillan ridică un deget și, zăm-bindu-i ca unui copil, îi răspunse :

— Degetul meu cel mic !

El Chico căscă ochii mari și-l privi pe interlocutorul cu o teamă superstițioasă. Impulsul ce-l mâna către i se părea atât de supranatural, încât aproape că vedea Pardaillan un vrăjitor,

— Așadar — continuă cavalerele — să stăm puțin de vorbă. Și mi uita că știu tot. Ia să vedem mai întâi, de ce-ai vrut să fiu omorât ? Erai gelos, nu-i așa ?

Piticul făcu semn că da.

— Bine. Cum o cheamă ? Nu fă pe prostul, știi foarte bine ce vreau să spun. Dacă nu-mi spui tu cum o cheamă, am să-ți spun eu. ...Degetul meu cel mic e aici, tocmai ca să-mi spună tot.

Piticul, care șovăia să răspundă, văzu că nu era chip să scape.

— Juana — rosti el resemnat.

— Fiica hangiului Manuel ?

— Da.

— O iubești de mult ?

— Dintotdeauna !

Pardaillan n-avea nici un motiv să nu creadă în sinceritatea acestui răspuns, așa că spuse zîmbind :

— I-ai mărturisit că o iubești ?

— Niciodată ! strigă El Chico indignat.

— Dacă nu-i spui tu, de unde vrei să știe, nătângule? îl întrebă Pardaillan amuzat.

— N-aș îndrăzni niciodată !

— Bine, într-o zi o să capeți tu curajul. Să continuăm. Ai crezut că o iubeam și de aceea mă urai ?

— Nu chiar așa.

— Ah ! Atunci cum ?

— Juana vă iubește.

— Ești un nătărău, El Chico !

— E adevărat — răspunse acesta cu mîhnire, gândin-du-se la durerea Juanei. E drept, un mare senior ca dumneavoastră nu poate să aibă nimic comun cu fiica unui hangiu.

— Așa crezi tu ?

— Ei, da, așa cred !

— Atunci — spuse Pardaillan pe un ton serios — te înșeli. Și ca dovadă, află că un mare senior, așa ca mine, s-a căsătorit mai demult cu o crijmăriță.

— Vă bateți joc de mine, domnule — zise El Chico neîncrezător."

— Nu, dragul meu, îți spun adevărul gol-goluț —; replică Pardaillan adânc mișcat.

Și, vorbind mai curând pentru sine decât pentru pitic, continuă :

— înainte de a deveni doamna de Pardaillan, contesă de Margency, căci eu sunt conte de Margency; și dacă-ți spun asta n-o fac ca să mă laud, așadar, înainte de a deveni contesă de Margency, frumoasa Huguette, înger de bunătate și devotament, pe care mi l-a răpit moartea, fusese stăpîna celebrului han din Paris „Ghicitorea”, pe care n-ai de unde să-l cunoști tu, care n-ai ieșit niciodată din Sevilla, oraș frumos, zău, dar unde, pe toți dracii, nu se mănâncă așa de bine ca la Paris. Așadar, vezi bine că ceea ce socoteai tu un motiv întemeiat nu era decât o prostie.

— Așa o fi! Dar ce fel de om sunteți dumneavoastră?

— Sunt un mare senior... singur ai spus-o — continuă Pardaillan, pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios.

— Și atunci — zise El Chico pălind — s-ar putea...

— Ce anume ?

— Să vă căsătoriți cu Juana ?

— Nu, pe toți dracii! Din două motive, dintre care ar fi suficient și unul singur, anume acela că n-o iubesc și că n-o voi iubi niciodată. Da, dragul meu, degeaba-ți rostogolești furios ochii în dreapta și în stînga, așa este cum îți spun eu. Dacă micuța asta, Juana, ți se pare ție a fi o regină a frumuseții, nu înseamnă că așa trebuie să fie pentru toată lumea. Juana, sunt de acord cu tine, e o fetiță foarte drăguță, plină de grație și de farmec, care seamănă foarte mult cu o mică marchiză deghizată în cârciumăreasă ; degeaba te lingi pe buze de plăcere, căci am impresia că nu despre tine e vorba ! Dar oricum "ar fi, trebuie să te resemnezi : n-o iubesc și n-o voi iubi niciodată !

Și, cu o tristețe sfișietoare, care-l tulbură pe pitic și-l convinse mai mult și mai temeinic decât orice fel de vorbe, îi spuse :

— Vezi tu, piciule, inima mea a murit de mult.

— Biata Juana ! oftă El Chico.

fer N-am pomenit animale mai nestatornice și mai cile decât îndrăgostiții ! izbucni Pardaillan cu o furie viie. Iată aici unul care, cu câteva clipe înainte, ar fi rut să mă străpungă cu pumnalul, pentru ca Juana lui să nu fie a mea. Și acum rage ca vițelul la abator pentru că n-o vreau pe Juana ! Pe măruntaiele papii, nu știi ce vrei !

Piticul roși, dar tăcu.

— în sfârșit, ce vrei să spui cu vorba asta „biata Juana”?

— Ea vă iubește — zise piticul trist.

— Mi-ai mai spus-o. Iar eu îți spun că nu mă iubește. Lua-te-ar dracu'! Mă iubește cât o iubesc eu.

Piticul sări în sus. Fața lui exprima o asemenea uimire, încât Pardaillan izbucni într-un răs zgomotos. . ' — Deși mirarea ta îmi măgulește amorul propriu — rosti el ironic — totuși lucrurile stau așa cum îți spun eu, Juana nu mă iubește.

— Totuși...

— Totuși ea ți-a mărturisit că ar muri dacă aș muri eu...

— Cum?... Știi și asta ? !...

— Degetul meu cel mic. Cu toate astea, rămân la cele ce ți-am spus.

— Oare e cu puțință ? bolborosi piticul, care nu îndrăznește să se bucure cu adevărat.

Pardaillan ridică din umeri.

— Ia ascultă, ai încredere în mine ?

— O, da ! exclamă El Chico, cu un elan al întregii sale ființe.

— Bine, în cazul ăsta lasă lucrurile în seama mea. Iubește-o pe Juana ta din toată inima, la fel ca pînă astăzi, iar de rest nu te ocupa, e treaba mea.

— Dar dumneavoastră sunteți cumva bunul Dumnezeu ? întrebă cu naivitate piticul, împreunându-și mâinile într-un gest extatic. Și când mă gândesc că am fost atât de ticălos...

— Hai, încetează cu prostiile ! îl întrerupse Pardaillan. Și acum, că ne-am lămurit, s-o ștergem !

Piticul se repezi și, luînd de pe jos pumnalul, i-l întinse lui Pardaillan :

— Luați-l, acum riscăm să întîlnim lume pe-aici. Ce păcat că nu mai aveți sabia !

— Vom încerca să ne descurcăm și cu asta — răspunse liniștit Pardaillan, vîrînd cu o vădită plăcere lama în teacă.

— Hai să mergem — spuse El Chico văzîndu-l gata de plecare.

— O clipă, picule. Dar aurul ăsta ? Cred că n-ai de gând să-l lași acolo ?

— Ce trebuie să fac cu el ?

El Chico puse această întrebare cu o candoare care-l făcu pe cavalier să surîdă, căci părea a-i spune că, de-acum înainte, numai el avea dreptul să ordone.

— Trebuie să-l aduni și să-l încui cu grijă în cufărul ăsta — răspunse Pardaillan. Nu-ți trebuie zestre ca să te însori ?

Piticul păli și apoi roși.

— Cum ? făcu el, tremurînd tot. Credeți că...

— Nu cred nimic. Vom trăi și vom vedea.

Piticul clătina din cap și, uitându-se la monedele risipite pe dale, murmură cu o strîmbătură plină de înțeleș :

— Aurul ăsta !...

— Văd eu ce te doare — zîmbi Pardaillan. Ia spune, de ce ți-au dat aurul ăsta ?

— Ca să vă duc la casa dintre chiparoși.

— Cred că m-ai adus, deoarece încă mai mă aflu aici.

— O, da, din păcate! oftă El Chico rușinat.

— Prin urmare ți-ai îndeplinit angajamentul. Aurul ăsta este așadar al tău. Strînge-l și, îți repet, nu te îngriji de rest.

XXVI

CONSPIRATORII

Firea orgolioasă și bănuitoare a piticului făcuse din el un declasat, rebel față de orice autoritate.

Pînă în ziua aceea un singur om îi putuse vorbi ca un stăpîn : Juana. Răbdase de când se știa stăpînirea ei. Pentru el era limpede că, orice s-ar fi întîmplat, nici nu i-ar fi trecut prin gând să-i poruncească Joanei. Cum ar fi putut să-i poruncească ? Era convins că va rămîne

toată viața preamumul admirator al celei care, în ochii lui, o întruchipa pe Sfînta Fecioară. Care bun creștin ar cuteza să comită nelegiuirea de a nu se supune unei, porunci date de Sfînta Fecioară ? Nici unul ! Și, deși, libertatea pe care și-o lua față de religie îl făcea să treacă în ochii unora drept eretic, libertatea aceasta nu putea să fie decît relativă ; n-avea totuși cum să scape de sub influența anumitor idei ale timpului. Așadar, Juana era pentru el Sfînta Fecioară, și i se supunea ca atare.

Or, iată că acum în viața lui apăruse încă un stăpîn: Pardaillan. I se părea că acesta avea dintotdeauna dreptul să-i poruncească și că lui nu-i rămînea altceva de făcut decît să i se supună, tot așa cum i se supunea Juanei. Impresia asta îi era întărită de gândul că el, care se zbatuse atât de mult ca să scape de această influență, o accepta fără să se opună și i se supunea, nu cu resemnare, ci cu plăcere.

De ce ?

Pentru că Pardaillan știuse să-i sădească în suflet convingerea că dorința lui, visul himeric al unei iubiri împărțite putea să se transforme în realitate. Iată de ce, dacă Juana îi apărea în chip de madonă, Pardaillan îi apărea ca însuși Dumnezeu.

aducea unei împotriviri nu putea să încolțească în mintea lui, deoarece poruncile ce i se dădeau erau menite să ducă la o cucerire, socotită imposibilă pînă atunci.

. în consecință, când Pardaillan îi ordonă să adune aurul primit de la Fausta, El Chico se supuse. Și după ce mica avere fu ascunsă în cufărul ferecat cu lacăte, Pardaillan spuse :

— Și acum e timpul să pornim !

Piticul stinse lumînarea, puse în funcțiune mecanismul ce acționa tăblia care astupa intrarea în locuința lui și, urmat de cavalier, o porni pe scară.

Așa cum îi explicase cavalierului, El Chico nu mergea pe drumul pe care venise. Într-adevăr, Pardaillan ar fi putut să ajungă, tîrîndu-se la nevoie, la grilajul-care închidea canalul, chiar deasupra fluviului. Dar, ajuns acolo, n-ar fi putut să treacă prin deschizătură, căci

piticul și-o făcuse pe măsura lui. Ar fi trebuit să lărgească această deschizătură, ceea ce i-ar fi luat câteva ore ; și apoi, ar fi fost nevoie de scule, pe care ei nu le aveau. . ♦

De altfel, puțin îi păsa lui Pardaillan pe ce drum apucaseră : totul era să se vadă ieșit odată din locul acesta sinistru, în care voința de neștrămutat a Faustei îl condamnase să moară de foame.

Întinericul nu-l supăra, căci ochii i se obișnuiseră. Iată-l așadar, urmându-l liniștit pe pitic prin labirintul cărărilor subterane, nespus de întortocheate. Cavalerul își nota cu grijă în minte explicațiile ghidului său care-i dezvăluia cu bunăvoință mecanismul secret al numeroaselor obstacole ce le apăreau mereu în cale.

Se aflau acum într-un coridor așternut cu nisip, destul de larg ca să le îngăduie să meargă alături, fără să se stânjenească unul pe celălalt. Coridorul acesta dădea într-un alt coridor care-l tăia de-a curmezișul.

Deodată, Pardaillan tresări uluit. I se păru că acolo, în fața lui, prin zidul ce se ridica la câțiva pași de ei, vede strălucind stelele.

— Ne apropiem de ieșire ? întrebă el în șoaptă.

— Nu încă, seniore — răspunse El Chico tot în șoaptă.

— Și totuși, mi s-a părut... Pe toți dracii, nu mă înșel ! Iată că văd din nou stelele !

Se apropiau de zid și, într-adevăr, în fața lor Pardaillan vedea scânteind, nu stele cum crezuse la început, ci numeroase luminițe.

Primul său gând fu să pună mâna pe pumnal, în timp ce spuse în șoaptă :

— Ai avut dreptate, picuile, cred că va trebui să dăm o luptă.

Piticul nu-i răspunse. Știa, desigur, ceva despre luminițele astea, căci, fără să aibă aerul că o face înadins, îl împingea ușurel înainte pe Pardaillan, care se afla în stânga lui. Voia să-l îndepărteze de aceste lumini, ducându-l pînă într-un loc de unde nu mai puteau fi văzute. Dar atenția lui Pardaillan era acum brează și nimic și nimeni n-ar fi putut să-l ia de acolo.

Când ajunse foarte aproape de zid, constată cu bucurie că nici vorbă nu era de vreo urmărire sau de vreo întâlnire neplăcută, așa cum se temuse o clipă. Luminițele veneau de dincolo de zid, trecând prin vreo bortă sau printre niște pietre mișcate din loc. Și, cum nu văzu nici o ușă tăiată în zid, trase concluzia că nu-l amenință nici o primejdie, cel puțin dintr-acolo.

Cât despre El Chico, prefăcându-se că n-a observat nimic, dădu s-o ia la stânga, pentru a-și continua drumul.

— O clipă — șopti Pardaillan. Dacă tu nu ești curios, eu sunt. Vreau să văd ce se întâmplă acolo, îndărătul zidului.

Luminile țîșneau dintr-o scobitură în perete care se afla chiar în -fața lui. Pardaillan se aplecă și privi. Dar imediat se retrase, lăsând să-i scape un fluierat de uimire.

— Să mergem, seniore — stăruie El Chico deznădăjduit. Să mergem, căci altfel va fi prea târziu.

Cu un gest blînd dar energic, Pardaillan îl sili să tacă și, aplecându-se din nou, privi și ascultă cu mare atenție, în timp ce piticul, dîndu-și seama de zădărnicia strădaniilor sale, se resemnase și aștepta, cu spatele lipit de perete, cu brațele încrucișate, bunul plac al tovarășului său.

Dar ce vedea oare Pardaillan acolo, că-l interesa atât de mult ? Iată :

Ne amintim că Fausta coborâse în subteranele casei sale, însoțită de Centurion. Scoțînd o piatră din zid, ea îi porunci lui Centurion să privească prin deschizătură, ca să-i arate că de acolo puteai asista nevăzut la tot ce se petrecea în această ciudată grotă amenajată ca sală de adunări. Fausta uitase să închidă la loc deschizătura, sau nu-i dăduse importanță, și iată că întîm-plarea îl aducea acum pe Pardaillan în fața acestei scobituri prin care, datorită găurelor făcute cu pricepere pe dinăuntru, se strecurau numeroase lumini ce pîlpăiau în grotă.

. Pe .băncile din sală, Pardaillan văzu vreo douăzeci de personaje care îi erau cu totul necunoscute. "pe platformă, așezate în fotolii, alte trei personaje (președințele și asesorii acestei ședințe nocturne și oculte îi erau și ei la fel de necunoscuți.

în clipa când Pardaillan se aplecase prima dată" deasupra scobituri, președintele acestei reuniuni, a v drept la mijloc, se ridicase și cu un glas pe care Pardaillan, numai urechi, îl auzi foarte bine, spusese :

— Seniori, frați și prieteni, am deosebita cinste să vă prezint un nou adept. Eu, șeful vostru ales, mă dau la o parte cu smerenie din fața acestuia și salut în persoana lui pe singurul conducător demn să ne călăuzească în așteptarea venirii celui pe care-l știți cu toții.

Aceste cuvinte stîrniră uimire în rândurile adunării și o anumită rumoare, urmată de o mișcare de vie curiozitate, când se văzu că noul adept, salutată ea singurul potrivit să le fie conducător, era o femeie

Pe această femeie Pardaillan o recunoscuse numai decît și tocmai pentru asta lăsase să-i scape acel lung fluierat. Femeia despre care se vorbea era Fausta.

Ușor, cu măreția cam teatrală ce-o caracteriza, ea se urcă pe platformă și rămase în picioare, cu fața către publicul acesta necunoscut, pe care părea să-l domine cu privirile fascinante ale ochilor ei ca niște diamante negre.

Cele trei personaje așezate pe platformă, care știau fără îndoială ce urma să facă Fausta acolo, se ridicară în picioare toți deodată. într-o clipită, masa fu dată la o parte și la marginea platformei fu adus un fotoliu, în care Fausta se instala cu o seninătate plină de măreție. Cei trei se ridicară în picioare și luară loc în spatele fotoliului, bătoși și țepeni, ca niște curteni aflați în slujba suveranului lor.

Fără îndoială că toți trei erau niște mari seniori, care, prin rangul și prin meritele lor, știuseră să câștige stima și încrederea tuturor, căci respectul neobișnuit arătat de ei Faustei produse o adîncă impresie asupra restului adunării.

Pe dată, fie că fuseseră îndemnați de acest exemplu, fie că fuseseră cuceriți de deosebita frumusețe a celei ce apăruse pe neașteptate în mijlocul lor ca o regină, fără ca nimeni să poată spune de ce, toți cei de față se ridicară ca un singur om și, stând în picioare, așteptară cu respect ca noul conducător să binevoiască a le vorbi.

Fausta își asigurase succesul chiar înainte de a fi deschis gura. Ea își dădea foarte bine seama de acest lucru. Pardaillon, de asemenea, căci șopti :

— Vrăjitoare fără pereche !

Și aproape imediat își traduse neliniștea prin aceste cuvinte :

— Dar ce-o fi vrând să le propună ? Și cine sunt oamenii ăștia ?... Hai să ascultăm, și să vedem ce-o să mai urmeze !

Mereu stăpînă pe sine, Fausta "nu-și trăda cu nimic gândurile. Primi omagiul acestor necunoscuți .ca pe un drept ce i se cuvenea și cu acea demnitate binevoitoare pe care știa s-o arboreze în anumite momente.

O clipă, privirea-i magnetică se rătăci deasupra frunților plecate; apoi, întorcându-se pe jumătate, Fausta îi făcu un semn celui care o prezentase adunării.

Omul părăsi locul pe care-l ocupase chiar în spatele ei și, înaintând pe marginea platformei, cu grija de a nu o acoperi sau a o depăși pe Fausta, spuse :

— Domnilor, iat-o pe principesa Fausta, principesă suverană în țara soarelui, a dragostei și a florilor, în țara binecuvântată care se numește Italia. Principesa Fausta este fabulos de bogată. Ea știe totul despre planurile noastre și cred că ar fi în stare să vă spună numele, titlurile și funcțiile voastre ale tuturor.

Aceste cuvinte stîrniră un murmur general printre cei prezenți. Toți acești oameni, atât de încrezători cu o clipă înainte, se uitară unii la alții cu niște priviri bănuitoare.

Fausta înțelese ce se petrecea în mintea lor și le spuse cu un gest- menit să-i liniștească :

— Fiți pe pace, domnii mei, nu există trădători printre voi. Nu mi-a dezvăluit nimeni secretul asociației voastre. L-am ghicit singură. Într-un regim de aspirare sângeroasă ca acel sub care agonizează frumoasa voastră Spanie, nu trebuie să fii prea priceput ca să-ți dai seama că e firesc să se producă o reacțiune și că întotdeauna se vor găsi oameni inimoși și devotați, dornici să încerce a scutura jugul de fier al tiraniei. Odată stabilit acest

lucru, restul n-a mai fost decât o jucărie pentru mine. Cât despre persoanele și planurile dumneavoastră, dacă le cunosc, e pentru că am avut prilejul să asist, nevăzută, la mai toate consfăturile domniilor voastre.

Declarația asta sinceră, rostită cu atîta siguranță, făcu să dispară bănuielile care începuseră să incolțească.

Dar faptul că o femeie, prin simpla putere a judecății sale, izbutise mai întîi să-i descopere, pentru ca apoi să aibă îndrăzneala de necrezut de a se amesteca printre ei, care se cunoșteau cu toții fără a-și trăda prin nimic prezența, îi ului de-a dreptul. Uimirea se citi deslușit pe cele mai multe din fețele acestor oameni care, totuși, nu păreau a fi dintre cei cărora le poți stîrni prea lesne mirarea.

În sfârșit, ușurința cu care le vorbise femeia asta despre ceva care lor li se părea o faptă cu totul deosebită, le întări impresia că se aflau în fața unei ființe extraordinare.

Fausta își dădu foarte bine seama de impresia pe care o produsese, dar nu se trăda cu nimic. Și, ca și cum din clipa aceea ar fi căpătat dreptul să comande, se întoarse către personajul care o prezentase și-i porunci scurt :

— ' Duce, continuați !

Cel căruia i se adresase astfel se înclină adînc și continuă, făcându-se interpretul gândurilor multora dintre cei ce o ascultaseră :

— Da, domnilor, așa cum a spus și principesa, n-a fost niciodată și nici nu va fi vreodată vreun trădător printre noi. Și, totuși, principesa Fausta ne cunoaște pe noi și planurile noastre. Dar în timp ce dumneaei i se pare foarte simplu faptul că ne-a descoperit, să ne fie îngăduit să spunem aici că, pentru a ne fi găsit, trebuie să fie înzestrată cu o agerime a minții puțin obișnuită. Ca să fi îndrăznit să se aventureze printre noi, trebuie să fie înzestrată cu un curaj și cu o cutezanță pe care puțini bărbați, și dintre cei mai viteji, le au.

Se auzi un murmur aprobator.

— Puterea de care dispune în calitatea ei de suverană — urmă ducele — uriașele sale bogății, inteli-gența-i superioară, curajul ei bărbătesc, marile ei ambiții

și grandioasele ei idei, toate acestea principesa Fausta le pune în serviciul operei de renaștere, a cărei îndeplinire o urmărim.

De data aceasta, nu un murmur, ci ropote de aplauze îl salutau pe vorbitor, în timp ce toate privirile se îndreptau cu o vădită admirație spre această femeie care le era înfățișată drept o ființă cu totul deosebită.

Ducele continuă să peroreze cu un glas din ce în ce mai puternic:

— Toate însușirile despre care v-am vorbit pînă acum și care nu sunt lipsite de importanță, așa cum foarte bine ați înțeles și precum o dovedesc aplauzele dumneavoastră, nu reprezintă nimic pe lîngă ceea ce am să vă mai dezvălui.

Ducele făcu o pauză, fie ca să-și pregătească efectele de orator, fie ca să dea răgazul necesar pentru restabilirea tăcerii, căci vorbele lui treziseră un freamăt viu în rîndurile participanților la adunare.

După ce tăcerea se restabili pe deplin el continuă :

— Principesa îl cunoaște pe conducătorul pe care-) căutăm zadarnic de luni de zile, fiul lui don Carlos, și ea se obligă să ni-l aducă.

Aici oratorul trebui să se oprească, fiind întrerupt, de exclamații puternice, de bătăi din picioare și de manifestările cele mai diverse ale unei bucurii zgomotoase și sincere. Toată această larmă se contopi într-un strigăt general de : „Trăiască don Carlos! Trăiască regele nostru !" ce izbucni spontan din toate aceste piepturi fremătătoare.

Un gest al ducelui restabili numaidecât liniștea Fiecare redeveni atent.

— Da, stimați seniori — zise ducele — principesa îl cunoaște pe fiul lui don Carlos și ni-l va aduce. Dar am o veste și mai bună. Ascultați: principesa va fi, în curând, soția legitimă a celui pe care vrem să-l facem rege. Ca soție a conducătorului nostru, își va pune în serviciul lui marea ei putere, întreaga avere și, mai ales, deosebita sa inteligență. Va face din soțul ei nu numai regele Andaluziei, așa cum dorim noi, ci, întrecând toate speranțele, toate ambițiile noastre, va face din el, cu ajutorul vostru, regele tuturor Spaniilor. Aveam deci

dreptate atunci când spuneam că numai ea poate să ne fie conducător, deoarece ea a și devenit suverana noastră. De aceea eu, don Ruy Gomez, duce de Castrana, conte de Mayalda, marchiz de Algavar, senior al multor altor domenii, grand de Spania, jefuit de 'titlurile și de bunurile mele de către mîrșavul tribunal care-și spune „Sfîntul Oficiu”, îi prezint principesei aici, în fața dumneavoastră, omagiile mele și strig : „Trăiască regina noastră !”

Și ducele de Castrana puse un genunchi în pămînt. Iar cum eticheta foarte severă a curții spaniole interzicea sub amenințarea pedepsei cu moartea ca regina să fie atinsă, el se înclină în fața Faustei, atingînd aproape cu fruntea scîndurile platformei.

Un strigăt formidabil răsună :

— Trăiască regina !

Fausta primi calmă entuziastul omagiu, fără măcar să clipească. Desigur că era sătulă de asemenea manifestații, căci primise — pe vremea .cînd se credea papesă — destule omagii și dovezi de adorație mistică, mai impresionante decît aceste cîteva urale, oricît de spontane și sincere ar fi fost ele. Totuși, catadicsi să zîmbească.

Și cum femeia aceasta, cu totul neobișnuită stăpînea în gradul cel mai înalt arta de a înrobi și de a vrăji mulțimile, înțelese că ar fi fost destul un singur gest de-al ei ca să-i transforme pe acești entuziaști în sclavi gata să se lase uciși la un simplu semn al ei.

Se sculă grabnic și, ridicându-l pe duce cu o grație „cuceritoare, îi spuse :

— Domnului nu-i este pe plac să-l las pe unul dintre cei mai buni și mai credincioși supuși să stea cu fruntea în praf.

Și, întinzîndu-i mîna ca să i-o sărute, cu o măreție într-adevăr regească, se așeză la loc în fotoliu și pe un ton solemn, continuă :

— Duce, cînd soțul meu va fi pe tronul strămoșilor săi, am dori să fie schimbate regulile acestui ceremonial atît de meschin și rigid. Sunt suverană și nu uit acest lucru, dar înainte de toate sunt femeie și înțeleg să rămîn femeie. Ca atare, doresc ca supușii mei să se poată apropia de mine fără ca acest lucru să fie considerat drept o crimă.

Și, arătînd cu un gest plin de grație semeață spre cei care o aclamau, spuse :

— Aceștia vor fi primii. întotdeauna îmi vor fi cei mai dragi și vor fi bineveniți la mine.

Urmă un adevărat delir. Vreme îndelungată se auziră cele mai frenetice urale. Apoi urmă o adevărată năvală spre platformă, fiecare vrînd să aibă cîntea deosebită de a o atinge pe regină. Unul îi săruta vîr-ful pantofului, celălalt poalele rochiei, altul își lipea buzele de locul unde călcăse ea, iar alții — și deci cei mai mîndri, cei mai fericiți, cei mai norocoși — îi atingeau vîrfurile degetelor, pe care ea le lăsa în voia lor cu o grație nepăsătoare, și cu un surâs vag, ce ascundea, desigur, mai mult dispreț decît recunoștință.

Dar cui i-ar fi trecut prin minte să analizeze zîm-betul reginei ? Și să nu se uite că fanaticii aceștia erau cu toții de neam mare, oameni care avuseseră ranguri înalte sau care ocupaseră funcții foarte însemnate.

Iar Pardaillan, căruia nu-i scăpă nici o mișcare, o admiră la rîndu-i pe Fausta, cu adevărat minunată în nepăsarea ei disprețuitoare.

— Minunată, divină actriță — murmură el.

Și în același timp îi plînsese pe nenorociții înnebuniți de zîmbetul Faustei.

— Bietii de ei ! Cine știe în ce aventură îngrozitoare îi va tîrî diabolica vrăjitoare !

În sfîrșit, se gîndi la don Cezar :

— Haida-de ! Nu mai înțeleg nimic. Cervantes m-a asigurat că Torero e fiul lui don Carlos. Domnul de Espinosa mi-a cerut foarte limpede, să-l omor. Așadar, și el crede că e fiul lui don Carlos. Și bănuiesc că drăgălașul de Espinosa trebuie să fie bine informat. Or, Torero o iubește la nebunie pe Giralda care este cea mai încântătoare țigăncușă pe care am cunoscut-o, cu excepția, totuși, a uneia, Violeta, devenită ducesă. Pe cîte știu, Torero n-o cunoaște pe Fausta. El e ferm hotărît să se însoare cu logodnica sa, țiganca. Așadar, doamna Fausta nu-i poate deveni soție... afară de cazul

cînd ar vrea să facă din el un bigam, ceea ce, în ochii unui păgân ca mine, n-ar avea decît o importanță relativă, dar în ochii acestui sfînt tribunal ce se numește Sfîntul Oficiu ar trece drept o crimă ce ,l-ar, duce pe făptașul ei de-a dreptul pe rug. Să fie posibil ca don Cezar, informat despre originea sa nobilă de către Fausta, s-o disprețuiască acum pe țiganca lui, prefe-rîndu-i o principesă domnitoare și fabulos de bogată, așa cum pretinde ducele ăsta de Castrana ? Ei, ei ! S-au mai văzut asemenea lucruri ! Un prinț de sînge regal nu poate să aibă aceeași idee despre onoare ca un Torero necunoscut. Sau te pomenești că doamna Fausta, căreia nu-i poate sta nimic în cale și al cărui geniu inventiv îl cunosc, o fi descoperit un al doilea fiu al lui don Carlos, aflat în puterea ei ? ! S-ar putea, pe toți dracii ! Mi-e greu să cred că don Cezar a trădat ! Dar cel mai bine ar fi să ascult mai departe. Poate că mă va lămuri însăși doamna Fausta.

Se făcu din nou tăcere. Toți se întoarseră la locurile lor fericiți și mîndri de favoarea căpătată.

— Seniori — rosti ducele de Castrana — prea-scumpa noastră suverană consimte să vorbească în fața dumneavoastră.

Și spunând acestea, se înclină în fața Fauste și se așază la locul lui, în spatele fotoliului pe care stătea principesa. La auzul celor spuse de duce, se așternu, ca prin farmec, o tăcere religioasă. O clipă, Fausta îi ținu pe toți sub vraja privirii sale, apoi rosti cu gla-su-i armonios, fără seamă de ademenitor : " — Vă aflați aici o mână de oameni aleși. Nu atât prin obârșie, cât îndeosebi prin inteligența și curajul dumneavoastră, prin felul dumneavoastră independent ,de a gândi și chiar prin știința agonisită de către unii dintre dumneavoastră. Catolici sau eretici, așa cum se-obișnuiește să se spună, sunteți cu toții credincioși sin-fceri și, deci, oameni respectabili. Dar în același timp sânteți călăuziți de un spirit de largă toleranță. Și tocmai în aceasta constă crima dumneavoastră. Într-adevăr, inhib o guvernare sănătoasă, cinstită, independentă, toleranța, spiritul acesta liber ar fi făcut din dumneavoastră niște bărbați de vază. Spre binele tuturor. Dar sub despolismul întunecat al Inchiziției, anatemizată pe bună dreptate de către acei pași care au plătit cu viața pentru curajul lor, spiritul acesta a făcut din dumneavoa-stră niște proscriși, văduviți de titlurile și rangurile lor, ruinați, hăituiți, urmăriți cu înverșunare aidoma unor fiare răufăcătoare, veșnic amenințați de flăcările rugului, pînă în ziua când mâna călăului se va abate asupra voastră, traducând în fapt această amenințare.

Vorbele Fauste fură întâmpinate cu un murmur aprobator. Ea continuă :

— Dar v-ați adus aminte că unirea face puterea și, obosiți de însăpăimântătoarea tiranie care apasă trupurile și conștiințele, v-ați căutat unii pe alții, v-ați înțeleș și, în cele din urmă, v-ați întovărășit. Ați hotărît să scuturați jugul de fier. Sacrificându-vă viața, v-ați unit strădaniile și ați pornit cu curaj la treabă. Astăzi sânteți cu toții capii unei conspirații. Fiecare dintre dumneavoastră reprezintă o forță de câteva sute de luptători care așteaptă doar un semn. Răscoala populară pe care o conduceți este pregătită și ea trebuie să ducă la desprinderea Andaluziei de sub cîrmuirea Spaniei. Ați visat să faceți din această provincie o țară independentă în care să puteți trăi ca oameni liberi, în care fiecare, respectând libertatea celuiilalt, respectând legile, pe care le veți revizui într-un sens mai larg și mai uman, respectând, în fine, pe conducătorii aleși în mod Mber, să-și poată sluji liber credința moștenită de la părinți sau aleasă cu propria-i judecată. Căci se înțelege de la sine că, sub guvernarea dumneavoastră, acest nesățios balaur care se numește Inchiziția. va dispărea pentru totdeauna.

— Da — se auziră mai multe glasuri — să dispară pe vecie această blestemată instituție !

— O țară în care știința, înconjurată de toată cinstea, va fi la fel de prețuită ca și obârșia, și va fi pusă la îndemâna tuturor, nu numai a unei infime minorități de preoți și de călugări, care se gândesc mai cu seamă cum să țină poporul în bezna ignoranței, ca să-l poată conduce în chip de stăpâni absoluți ; în sfârșit o țară în care funcțiile publice vor fi acordate în egală

măsură celor ce le merită, fie ei din clasele cele mai de jos ale societății sau de neam ales.

— Onoare, vitejie, știință, cinste, artă, poezie, toate au același preț ca și noblețea — declamă cineva cu un glas vibrant de emoție.

— Suntem cu toții de aceeași părere —> spuse Fausta cu răceală.

Făcu o pauză ca și cum ar fi vrut să lase adunării răgazul de a-și exprima părerea despre vorbele rostite de cel ce o întrerupsese. Dar nimeni nu spuse un cuvânt, .Nimeni nu se mișcă. i

Fețele tuturor rămaseră de nepătruns.

Fausta schiță un zîmbet abia văzut și continuă :

— Ați aflat, desigur, despre nașterea misterioasă a unui fiu al lui don Carlos, așadar a unui nepot al des-potului sexagenar sub al cărui pumn de fier Spania agonizează lent. V-ați gândit să faceți din acest copil al infantelui Carlos, șeful vostru suprem, sperând că Filip va accepta dezmembrarea statelor sale în favoarea nepotului său. Așa e, nu ?

întrebați fără înconjur, oamenii răspunseră afirmativ.

— Ei bine — urmă Fausta pe un ton hotărît — v-ați înșelat, v-ați înșelat amarnic.

Strigăte de protest țîșniră din toate părțile.

— De ce ? întrebară cițiva în mijlocul vacarmului. Calmă, Fausta așteptă fără să schițeze nici cel mai mic gest pentru a încerca să domine gălăgia. Când aceasta se potoli, ea continuă :

— Niciodată, dar, înțelegeți, niciodată trufașul Filip nu va îngădui o asemenea dezmembrare.

— Nu i se va cere consimțămîntul — interveni cineva. Când va sosi momentul, vom fi destul de puternici ca să-i impunem voința noastră.

— Filip nu va ceda decât în fața forței, suntem de acord asupra acestui punct. Și recunosc că veți avea forța necesară. Dar după aceea ce veți face ?

— Vom fi liberi, la noi acasă !

— Dar nu pentru multă vreme — rosti răspicat Fausta. Vă lăsați amăgiți de o iluzie deosebit de primej-dioasă pentru viitorul acțiunii ce o întreprindeți, " pri-n pentru siguranța propriilor voastre persoane.

Chiar dacă veți ieși învingători, tuturor celor prezenți aici, căpetenii cunoscute și recunoscute ale răscoalei, zilele vă vor fi numărate.

Și adăugă cu și mai multă hotărîre :

— Trebuie să cunoști prea puțin firea neînduplecată a regelui ca să-ți închipui că, fie chiar învins, își va accepta cu resemnare înfrîngerea. Odată învins, regele va ceda, bineînțeleș. Dar fiți siguri, chiar din prima zi își va pregăti răzbunarea în umbră și ea va fi necruțătoare. Veți câștiga, căci îl veți lua prin surprindere. Dar în mâinile regelui vor rămâne destule forțe. Nu-i va trebui prea multă vreme ca să și le regroupeze. Și atunci va îndava tînarul vostru stat din toate părțile, și va trece Andaluzia prin foc și sabie. Nu-i va fi prea greu să vă zdrobească. în acest colț de țară, ce reprezintă de-abia o zecime din teritoriul care va rămâne în mâinile lui Filip, în acest colț de țară, încercuit din toate părțile, ce rezistență serioasă veți putea să opuneți unui dușman de zece ori mai puternic ? Nu veți avea nici măcar suprema șansă de a vă căuta salvarea pe mare, căci veți fi blocați de

flota lui Filip, care vă va paraliza comerțul, vă va înfometa și, în fine, vă va bara drumul cu lovituri de tun, dacă veți încerca să fugiți; Succesul vostru ar fi trecător, iar acțiunea voastră născută moartă.

În fața găurii prin care privea, Pardaillan își spunea :

„Mereu puternică Fausta ! Păcat că-i atât de afurisită ! -Conspiratoriiăștia naivi nu au, cu toții la un loc, nici pe sfert agerimea de minte a acestei femei a dracului ! Cum le-a mai spulberat iluziile cu câteva vorbe ! Iată-i cum au încremenit cu toții!”

Și cu un zîmbet ironic, pe care nu și-l putu stăpîni. continuă să-și spună :

„Totuna e s-o fi cunoscut pe Fausta papesă, conducătoare ocultă a Ligii, urmărind cu o neobosită ardoare suprimarea ereziei, sau s-o vezi pactizînd cu ereticii s-o auzi stigmatizînd în termeni mînioși ororile Inchiziției, vorbind cu gravitate despre toleranță, libertate, independență, egalitate și mai știu eu ce ! Iată, desigur, ceva cu totul neobișnuit! Ah, frumos lucru mai e și ambiția ! Nu pot decât să admir ușurința cu .« e în stare

iacă pe cineva caea se găuDisse până atunci, ca să iubească apoi ceea ce pînă atunci zvâr-lise în foc !”

În sală, așa cum observase cu ironie cavalerul, conjurații se priveau consternați unii pe alții.

Cu o admirabilă siguranță în felul de a judeca lucrurile, cu o sinceritate bărbătească, îndrăzneță, femeia asta îi făcuse să vadă punctele slabe ale acțiunii lor, și erau numeroase aceste puncte slabe. Cu glasul ei plăcut și melodios, le arătase cât de nesăbuită era această încercare și - la ce nereușită sigură, fatală, se expuneau. La drept vorbind, mai mulți dintre ei întrevăzuseră din capul locului adevărul. Dar se feriseră să cerceteze prea adînc lucrurile și, mai ales, să împărtășească aceste gân-duri acelora dintre ei care erau siguri de succes. Încrederea unora înăbușise temerile celorlalți. Și apoi, dacă printre ei se găseau unii ambițioși fără scrupule, mai erau și alții, trebuie s-o recunoaștem, sinceri și convingși. Aceia erau hotărîți să învingă sau să moară. Aceia vi sau cu adevărat eliberarea, erau cu adevărat la capătul puterilor și al răbdării. Totul, chiar și înfrîngerea sau moartea, li se părea preferabil regimului sălbatic care-i sugruma cu încetul în chip rușinos.

Oamenii aceia puneau de bunăvoie un vâl pe ochi, în timp ce alții își spuneau că vor găsi oricînd prilejul să pescuiască în apă tulbure. Așa se făcea că toți, unii din disperare, iar alții ca și cum și-ar fi încercat norocul la zaruri, refuzaseră cu încăpăținare să întrevadă o înfrîngere și se siliseră să se lase în voia aceluiași vis de fericire care-i amăgea și pe cei a căror încredere era nestrămutată.

Unul dintre ei exprimă sentimentul general, întrebînd cu glas șovăitor :

— Înseamnă, oare, că trebuie să renunțăm ?

— Nu, Doamne păzește ! răspunse Fausta cu hotărîre. Trebuie însă că vă lărgiți orizontul. Aruncați-vă privirile mai sus și mai departe. Ori veți avea destulă ambiție ca să vă avîntați dintr-o dată spre culmi... ori lăsați-vă păgubași !

Aceste cuvinte fură rostite pe un ton aspru, șfi-chiuitor, de la o înălțime suverană, cu un fel de dispreț de-abia ascuns.

— Nu numai Andaluzia trebuie să se ridice — continuă Fausta cu glas tunător — ci întreaga Spanie. Înțelegeți odată că nu e posibilă vreo înțelegere cu regele și cu guvernul său. Atîta timp cât îi veți lăsa măcar o fărîmă de putere, veți fi în primejdie. Aici nu merge cu jumătăți de măsură. Dacă nu vreți să fiți striviți, trebuie să răsturnați totul.

Fausta se opri o clipă ca să-și dea seama de efectul vorbelor ei : era, desigur, cel pe care-l scontase, căci schiță un zîmbet vag și continuă :

— Mulțimile sunt încrezătoare, dar ele sînt și crude... Trebuie doar să găsești cuvintele cu care să le convingi, și atunci vai de cei împotriva cărora le-ai asmuțit ! Dar oare e nevoie să recurgi la asemenea mijloace ? Sigur că nu E vorba doar de dispariția unui singur om. E oare nevoie de atâtea combinații cînd ar fi destul puțină îndrăzneală ? Dacă numai cîțiva oameni ho-tărîți ar pune mîna pe cel de la care vin toate relele, Spania întregă ar scoate un uriaș suspin de ușurare, iar oamenii aceia ar fi socotiți drept eliberatori.

La auzul acestor cuvinte zguduitor de limpezi, un fior de groază trecu printre conjurați. Ei nu priviseră niciodată lucrurile sub acest aspect. O, cât de departe erau de timida lor conspirație ! Și cea care îndrăzne să exprime asemenea păreri era o femeie ! în termeni foarte puțin voalați, ea le propunea să se atingă de persoana regelui, a celui mai puternic rege de pe pămînt! Pălisera cu toții.

Și, totuși, influența acestei femei extraordinare asupra lor era atât de mare, încât cei mai mulți se simțeau dispuși să încerce aventura. Simțeau vag că, avînd un asemenea conducător, oricare dintre ei, înzestrat fiind cu un curaj pe măsura ambițiilor sale, putea să nădăjduiască la înfăptuirea celor mai nebunești vise.

La început, frumusețea femeii îi tulburase și-i făcuse să se aprindă ; acum, impresionați de forța inteligenței ei bărbătești și cutezătoare, o priveau cu un respect amestecat cu teamă.

Oricât de grozavă li s-ar fi părut aventura, ei se ho-tărîră s-o încerce, ba unul dintre ei, mai îndrăzneț, puse fără înconjur întrebarea :

— Dar, odată regele prins, ce vom face ?

Fausta își reținu un zîmbet. Acum, cînd se arătau dispuși să discute, era sigură de succes.

— Regele, atins de grația divină, după exemplul ilustrului său tată, împăratul Carol, va cere să se retragă într-o mănăstire — răspunse ea pe un ton solemn.

— Din mănăstire se mai și iese...

— Mănăstirea este un fel de mormînt. Trebuie doar să fixezi bine lespede... Morții nu ies din mormînt.

Era limpede. Unul singur dintre ei avu curajul să formuleze o rezervă, rostind cu sfială :

— Dar așa e un asasinat !...

— Cine a pronunțat acest cuvînt ? întrebă Fausta, fulgerîndu-l cu privirea pe neprevăzătorul ce-o contrazisese. Dar respectivul își epuizase, desigur, tot curajul, căci tăcu mîlc.

Fausta continuă cu vehemență :

— Eu care vorbesc, voi toți care mă ascultați, alții care ne vor urma, ce facem noi oare ? Noi suntem sute și sute care ne primejduim capetele, împotriva unuia singur : acel al regelui. Cine-ar îndrăzni să spună că forțele sunt egale ? Cine ar, îndrăzni să nege că partida nu e în defavoarea noastră ? Și dacă o pierdem, capetele noastre vor cădea. Sacrificiul acesta este liber consimțit. Dacă o câștigăm, e drept, e legitim ca acela care pierde să plătească ; și atunci capul lui se va rostogoli pe pământ. Îndrăznește cineva să spună că acesta e un asasinat ? Dacă vreunul dintre voi se teme pentru capul său, e liber să se retragă.

„Drace ! își spuse Pardaillan. încep să cred și eu că-s cam sucit, ca și viteazul care tace cu atâta prudență, căci, pe "legea mea, și eu aș spune că-i vorba de un asasinat".

Totuși, argumentul Faustei mersese drept la țintă. Se vedea limpede că oamenii cărora li se adresa acceptau punctul ei de vedere.

— Merg mai departe — continuă Fausta, pe un ton din ce în ce mai violent — iau drept bun cuvântul acesta, îl accept, dar îl întorc împotriva aceluia pentru a cărui soartă ni s-a cerut să ne înduioșăm, și vă spun: Filip, care ar fi putut să-l aresteze, să-l judece, să-l condamne, să-l execute pe fiul lui Carlos, pe nepotul său, ceea ce ar fi fost, într-un fel, un asasinat legal, Filip — și am dovada acestui lucru — l-a atras pe nepotul său într-o capcană, iar poimăine, luni, cu prilejul corridei, din ordinul său, fiul lui Carlos va fi ucis mișelește. Pilda vine totdeauna de sus. Iar acum vă întreb : Veți lăsa voi, din lașitate, ca acela pe care l-ați ales drept conducător, și pe care vreți să-l faceți regele vostru, să fie ucis ?

Această dezvăluire neașteptată dezlănțuie un adevărat tumult.

Un timp nu se auziră decât înjurături, blesteme, amenințări îngrozitoare, explozii de mânie și chiar de revoltă, Fausta întinse mâna, cerând să se facă liniște. Și vacarmul se potoli.

— Vedeți dar că trebuie să lovim, ca să nu fim loviți noi înșine. Noi ne apărăm și mi se pare că așa e drept și legitim.

— Da — interveni ducele de Castrana. Să lăsăm mofturile. Ce suntem noi, niște muieri bune numai să toarcă fuiorul ? Și încă, vorbind de femei, am comis o enormă necuviință pentru care cer iertare bunei noastre suverane. Am putut să fiu atât de nesocotit, încât să uit pentru o clipă că cea care ne luminează cu mintea ei pătrunzătoare, cea care se străduiește să trezească în noi bărbăția, prin exemplul energiei sale de nestăpânit, este o femeie. Rușine celor care vor lăsa o femeie să se arunce prima în vâltoare ! Evenimentele se precipită, domnilor, nu mai e timp de discuții și de șovăiri. A sunat ceasul faptei. îl veți lăsa oare să treacă ?

— Nu ! Nu ! Suntem gata ! Moarte tiranului ! Trăiască în veci Spania renăscută ! Moarte Inchiziției ! Să-l salvăm mai întâi pe regele Carlos ! Să murim pentru el ! Așteptăm poruncile voastre !

Toate strigătele astea izbucneau și se învâlmășeau furioase, sălbatic, însuflețite de o hotărâre cumplită. De data aceasta se dezlănțuiseră cu adevărat. Fausta îi

simți gata de orice. Doar un semn și s-ar fi năpustit cu toții pe drumul pe care l-ar fi arătat ea.

— Iau act de angajamentele voastre — rosti; Fausta cu gravitate, când se făcu din nou liniște. Ne aflăm în fața unor fapte de cea mai mare însemnătate : în primul rând proiectată asasinare a fiului lui don Carlos. Dacă dorim urcarea lui pe tron pentru gloria acestei țări, trebuie neapărat ca el să trăiască. Așadar, va trăi. Noi îl vom salva, căci, luați seama, numai el poate urma în mod legal actualului rege ! Chiar de-ar fi să murim pînă la unu, el va fi salvat. Cum o E o chestiune pe care o vom lămuri imediat. În al doilea rând dispariția lui Filip. Asta depinde de un plan pe care l-am stabilit și pe care vi-l voi supune când va veni momentul, plan de a cărui reușită garantez și a cărui îndeplinire va face necesară intervenția unui număr foarte mic de oameni. Dacă sunteți, așa cum cred, oameni curajoși și de nădejde, zece dintre dumneavoastră vor fi de ajuns ca să-l răpească pe rege. Și odată regele aflat în mâna noastră, restul mă privește.

Aceste vorbe stîrniră numeroase manifestări de devotament, oferte spontane de voluntari hotărîți să pornească la luptă. Fausta le mulțumi zîmbind și continuă :

— Odată aceste două probleme rezolvate, nu ne mai rămâne decât să înlesnim urcarea pe tron a regelui pe care l-ați ales. Și, ca să nu existe nici un fel de neînțelegere, jur aici, în numele său și al meu, să îndeplinesc cu credință și cu toată râvna condițiile pe care le veți fi pus. Stabiliți-vă doleanțele în scris, domnilor, stabiliți-le, cum e și drept, având în vedere binele general. Apoi, de la general, treceți și la particular. Nu vă temeți că cereți prea mult pentru voi și pentru prietenii voștri. Subscriem dinainte la cererile voastre.

Era ca și cum ar fi dat drumul unor câini să se repeadă asupra prăzii. Asemenea vorbe nu puteau să treacă fără să trezească o bucurie cu totul îndreptățită ; ele nu puteau să treacă fără să fie salutate cu urale frenetice. Când îi arunci un os unui câine, el mișie de plăcere, chit că e gata să latre și să-ți arate colții dacă încerci să i-l iei înapoi. Fausta, însă, nici nu aruncase măcar osul. Ea se mulțumea doar să-l promită. Așaa.

vorbele Faustei fură salutate cu strigăte entuziaste : „Trăiască regina ! Trăiască regele !”

Deși rămăsese la niște promisiuni vagi, neprecise, Fausta își dădea seama că exista un punct capital asupra căruia se vor arăta cu toții de neînduplecat : suprimarea Inchiziției. A ocoli acest subiect ar fi fost periculos. O minte superioară ca a Faustei nu putea să nu înțeleagă întreaga însemnătate a unei asemenea probleme. De aceea, se arătă foarte categorică în privința acestui punct.

— De pe acum — spuse ea — jurăm că prima îndatorire a regelui vostru va fi să desființeze tribunalele inchiziției.

Curățând astfel terenul și împrăștiind voia bună printre conspiratori, fu în măsură să revină la ceea ce o interesa în mod special : înfăptuirea propriilor ei planuri, cu certitudinea că va fi aprobată și urmată de toți ceilalți.

Continuă deci, plină de siguranță :

— Ați căutat un conducător care săr-și însușească ideile voastre și l-ați găsit. Țin să vă dovedesc că cel pe care l-ați ales și numai el poate să devină rege și să fie acceptat ca atare de către nobilime, cler și popor. Acceptat

fără discuție, fără opoziție, fără luptă, acceptat cu bucurie, aclamat. Acest lucru, domnilor, este de o importanță capitală. Să nu credeți cumva că lupta mă sperie. Am eu, oare, aerul unei femei care dă înapoi ? Nu ! Dar a impune un rege cu forța e totdeauna o treabă anevoioasă. Fără să mai ținem seama că nu întotdeauna triumfă dreptatea.

Fausta respiră o clipă, apoi continuă cu și mai multă forță, cu un soi de exaltare mistică și pe un ton profetic, ce produse o adâncă impresie asupra auditoriului și așa cucerit.

— Văd mâna Domnului în alegerea pe care ați fă-cuto. Cauza voastră va birui, sunt convinsă, căci nu e vorba aici de a răsturna o dinastie, de a susține și de a împinge înainte un uzurpator. Nu, și tocmai aici văd mâna lui Dumnezeu. În cazul de față e vorba de o succesiune firească și, precum v-am mai spus, legitimă.

O legitimitate de necontestat și care nu v£ îi contestată,' vă asigur.

Sentimentul care domnea acum era acela ») nnti suriozități ajunsă la paroxism.

însuși Pardaillan își spunea :

„Iată ceva cu totul ciudat. Cum va reuși, oare, Această intrigantă genială să justifice și să legitimeze, așa cum pretinde ea, ceea ce în ochii oricărui om de bun simț și neprevenit nu poate să apară decât ca o uzurpare ?”

Fausta continuă să vorbească, într-o tăcere

— Viitorul nostru rege e salvat. Vă garantez. Cu ajutorul vostru, actualul rege va fi în mâna noastră) de asta mă ocup eu însămi. Odată prins, el dispare și atunci să avem curajul să spunem lucrurilor pe nume : actualul rege e mort. Succesiunea regală e deschisă. Cine urmează regelui Filip ? Cine-i urmează de drept ?

— Infantele Filip ! aruncă unul o vorbă.

— Nu ! strigă victorioasă Fausta. Iată unde e greșeala voastră : confundați un om, un nume, cu un principiu. Moștenitorul de drept, moștenitorul legitim e fiul cel mare al răposatului rege ! Ori, fiind cel mai mare al regelui nu este copilășul acesta pe care preoții au și început să-l pregătească, făcând dintr-însul un instrument docil în mâinile lor. Adevăratul prim născut, adevăratul infante e cel pe care l-ați ales dumneavoastră, cel care a fost crescut la școala nenorocirii, cel care gândește ca și dumneavoastră, pentru că a suferit la fel, ba chiar mai mult. Cel care va fi regele visat de dumneavoastră este cel căruia îi spuneți fiul răposatului infante Carlos și căruia eu îi spun fiul cel mare și moștenitorul tatălui său Filip al II-lea ; el va fi rege!-' le-gitim al tuturor Spaniilor, regele Portugaliei, suveranul Țărilor de Jos, împăratul Indiilor, sub numele de Carol al VI-lea !

„Uf, ce de titluri ! râse Pardaillan în sine sa. Acum îmi dau seama că Fausta s-o fi îndrăgostit nebunește de omul acesta atât de norocos, sau atât de nenorocit, de-l copleșește cu atâtea titluri pompoase ! Principesă, suverană, regină, împărăteasă, te naiba ! în lipsa unei

fiare, nu e rău nici asta. Dar dacă înțeleg de ce a renunțat ea la principiile intransigente de altădată, ca să devină foarte liberală, de dragul atâtor coroane, în schimb nu pricep cum va face ea un tată dintr-un bunic”.

întrebarea aceasta îi frământa pe toți conjurații. Siguranța cu care vorbea femeia aceasta misterioasă îi impresiona și-i tulbură într-un chip bizar. Nu se îndoiu că era în măsură să prezinte dovezi în sprijinul senzaționalei sale argumentări. Dar erau nerăbdători să afle cum va proceda ea și, de asemenea, să știe dacă probele pe care le deținea erau destul de puternice ca să-i convingă pe neîncredători și pe îndărătnici. Căci, oameni dintr-aceștia se găsesc totdeauna și peste tot.

Cîțiva se și grăbiră să pună chestiunea în mod deschis.

Fără șovăire, foarte sigură pe sine, Fausta răspunse : — Se găsesc printre dumneavoastră nobili care au ocupat funcții importante la curte. Lor mă adresez în mod deosebit și-i întreb : Auzit-ați oare că regina Isa-bela, moartă acum douăzeci și ceva de ani, a fost repudiată de soțul ei, regele ? Nu, nu-i așa ? Ați avut oare cunoștința de vreun act care s-o declare nedemnă ? Nu, iarăși nu. A existat cumva, vreodată, o acuzație de adulter împotriva ei ? Nu, mereu nu. Elisabeta de Valois, soția lui Filip, regină a Spaniei sub numele de dona Isabela, a trăit și a murit ca regină a Spaniei și a fost înmormântată cu toate onorurile regești. Niciodată regele Filip n-a ridicat glasul împotriva soției sale. Dimpotrivă, întotdeauna aducea omagii publice virtuții aceleia pe care o numea soția sa credincioasă și supusă. Acest lucru e cunoscut de toată lumea. O mulțime de personalități a căror lealitate nu poate fi pusă la îndoială vor depune mărturie, la nevoie. Nici chiar regele însuși n-ar îndrăzni să dezmintă ceea ce a afirmat de-a lungul atâtor ani, în toate împrejurările, în fața întregii sale curți, și anume : fidelitatea soției sale. E adevărat ? — Adevărat ! exclamă spontan cîțiva seniori.

Fausta dădu din cap în semn de încuviințare, apoi continuă :

— Așadar, lealitatea, credința, onoarea răposatei sunt de neatacat. Acesta e un lucru de netăgăduitei, crede-ți-mă, nimeni nu va îndrăzni să-l tăgăduiască.' Și acum, vă întreb eu, al cui fiu este cel pe care vrem să-l proclamăm rege sub numele de Carol ?

— Al infantului Carlos și al reginei Isabela — strigă un glas pierdut în mulțime.

— Odioasă calomnie și sacrilegiu ! Crimă de lezmajestate ! tună Fausta indignată.

Și, ridicându-se pe jumătate, cu pumnii încheștați pe brațele fotoliului, îi fulgeră cu privirea și le spuse, cu o violență care-i făcu pe mai mulți dintre ei să simtă în ceafă fiorii morții :

— Blasfematorul care, îmboldit de diavol, ar îndrăzni să pîngărească cu o acuzație atât de murdară și de josnică memoria venerată a răposatei regine, ar merita să i se smulgă limba, să fie ciopîrțit de viu, mădular cu mădular, iar stîrvul lui, nedemn de un mormânt, să fie aruncat drept hrană porcilor !

Pardaillan zîmbi.

— Încep s-o recunosc pe tigroaică ! bombăni el. Delicatețe, toleranță, blândețe, iată sentimente care nu puteau să se împace multă vreme cu cruzimea ei naturală.

Conspiratorii se priveau între ei, înspăimântați. Ce însemna asta ? Să fi fost oare o trădare la mijloc ? Vorbise, oare, serios ? Unde voia să ajungă pînă la urmă ? Făcându-se că nu observă efectele tonului ei violent, Fausta continuă :

— Avem în mâna noastră documente de o autenticitate incontestabilă. Aceste documente poartă semnătura și pecetea a numeroși demnitari ai curții. Vă înșir numai o parte din aceste documente : mai întâi atestarea medicilor și a primei cameriste a reginei precum că maiestatea sa era însărcinată în 1568, anul morții sale ; apoi atestarea suszișilor medici și a aceleiași cameriste care au ajutat la naștere ; în al treilea rând, atestarea nașterii unui infante ; în al patrulea rând atestarea unui Prinț al bisericii care l-a botezat pe copil. Nu le pomenesc decât pe cele mai importante. Toate aceste acte; precum și altele dovedesc foarte limpede că alesul nostru este în modul cel mai legitim fiul reginei Isabela; soție legitimă a maiestății sale Filip, rege al Spaniei. Tatăl copilului nu este amintit. Dar e de la sine înțeles că tatăl nu poate fi decât soțul mamei, care n-a încetat nici o clipă să-și dovedească în mod public stima pentru răposata lui soție. Așadar, copilul despre care vorbim este cu adevărat primul născut al actualului rege și, ca atare, unicul moștenitor al statelor și coroanelor sale. Cel care va îndrăzni să susțină contrariul își va atrage asupra-și pedeapsa hărăzită regicizilor. Iată, domnilor, adevărul limpede și luminos ale cărui dovezi de netăgăduit le vom putea arăta la lumina zilei. Acesta este adevărul pe care, începînd de astăzi, trebuie să-l răs-pîndiți în mulțime : „Copilul, părăsit sau furat, e fiul regelui și al reginei Isabela !”

— Regele va tăgădui paternitatea.

— Prea târziu ! spuse Fausta cu un glas aspru. Dovezile sunt prea numeroase. Fie îi vor convinge chiar și pe cei mai neîncrezători. Mulțimea, domnilor, e alcătuită din oameni simpli. Ea nu va înțelege, nu va admite că regele a așteptat douăzeci de ani ca să-i aduci acuzația de adulter unei soții ale cărei virtuți le-a proclamat mereu, căci negarea paternității ar însemna tocmai asta.

— El se poate încăpățîna împotriva oricărei " dențe.

— Dar noi nu-i vom da răgaz — declară Fausta cu un gest elocvent. De altfel, numeroși savanți și ca-zuiști subtili vor demonstra, sprijiniți pe texte, forța și valoarea principiului din dreptul roman : demonstrant, ceea ce în limbaj popular înseamnă : Copilul zămislit în timpul căsătoriei nu poate avea alt tată decât pe soț.

„Oh, drace ! își spuse Pardaillan. Niciodată n-aș fi fost în stare să găsesc așa ceva ! E tare, hotărît lucru foarte tare !”

Același sentiment îl aveau și conspiratorii care în-țeleseseră până la urmă unde voia ea să ajungă și o salutară cuvintele Fauste cu urale frenetice. Netulbu-rată, Fausta continuă :

— Așadar, trebuie, de pe acum, combătută din răspuțeri și distrusă pe vecie legenda despre existența unui fiu al lui don Carlos și al reginei Isabela. Nu poate să existe decât un fiu, acela al regelui Filip, care fiu, în virtutea dreptului primului născut, îi urmează tatălui său. Odată recunoscut și admis acest adevăr, nu va mai exista nici contestație, nici opoziție în ziua în care moștenitorul prezumtiv se va sui pe tronul lăsat liber de tatăl său.

Trebuie să recunoaștem că nici unul dintre cei ce-o ascultau pe Fausta nu protestă și nu se indignă. Toți, fără nici o ezitare, acceptară aceste instrucțiuni și se făcură complici. Cu o unanimitate impresionantă, planul viitoare regine a Spaniei fu adoptat. Fiecare dintre ei își luă obligația de a răspîndi în popor ideile astfel în-fățișate. Era de la sine înțeles că dacă regele ar fi protestat — ceea ce era cu neputință, căci nu i s-ar fi lăsat răgazul necesar — s-ar fi spus că infantele a fost îndepărtat de rege, ca urmare a nu se știe cărei rătăcirii. Aceeași, desigur, care-l făcuse să-l îndepărteze pe primul infante, don Carlos, pe care pînă la urmă îl arestase și-l condamnase. Exploatînd cu abilitate aceste două fapte pe cât de inexplicabile pe atât de nejustificate, se putea vorbi despre nebulia regelui.

Dacă regelui nu i-ar mai fi rămas timp să protesteze, adică dac-ar fi fost trimis frumușel ad patres înainte de a putea să deschidă gura, s-ar fi spus că viitorul Carol al VI-lea fusese răpit din leagăn de niște criminali care, la nevoie, ar fi fost găsiți și că regele-, cum era și firesc, nu încetase niciodată să-și caute copilul furat. Și că emoția, bucuria de a-și fi regăsit în chip miraculos moștenitorul tronului i-ar fi fost fatale monarhului, slăbit de boală și de beteșuguri, așa cum îl știa toată lumea. Aceste câteva amănunte fiind pus-e la punct, Fausta vorbi astfel :

— Domnilor, a pregăti urcarea pe tron a aceluia pe care-l vom numi Carlos, în memoria .bunicului său, ilustrul împărat, e un lucru bun. Dar trebuie să avem grijă ca regele să nu fie asasinat înainte de asta. Trebuie- să ne pregătim și pentru o asemenea eventualitate. Cred că v-am spus că, crima se va făptui în timpul corridei ce va avea loc mâine, luni, căci azi e duminică. Totul a fost pregătit temeinic și cu pricepere în vederea acestei crime. Regele a venit la Sevilla anume pentru corridă. Va trebui deci să fiți cu toții prezenți la corridă, gata să faceți zid din trupurile voastre în jurul celui pe care vi-l voi arăta eu și pe care-l cunoașteți și-l iubiți cu toții, fără să-i cunoașteți însă adevărata înfățișare. Va trebui să vă primejduiți viețile fără nici o șovăială, ca s-o salvați pe a lui. Luați cu voi oamenii cei mai siguri și cei mai hotărîți. Vă poftesc la o adevărată bătălie și e necesar ca prințul să aibă o gardă aleasă," care să nu facă altceva decât să vegheze asupra lui. În afară de asta, e absolut necesar să avem în piața San Francisco, pe străzile învecinate, în tribunele rezervate marelui public și chiar în arenă, un număr cât mai mare de luptători. Ordinele definitive vă vor fi date pe câmpul de bătălie nu mă sfiesc să-i spun astfel. De modul operativ și inteligent cu care vor fi executate aceste ordine, va depinde salvarea prințului și, implicit, viitorul acțiunii noastre.

Instrucțiunile Fauste îi nedumeriseră profund pe conspiratorii. Ei Înțeleseseră limpede că nu era vorba de o încăierare oarecare, ci de o adevărată bătălie, așa cum spusese ea însăși.

Perspectiva devenea mai puțin atrăgătoare. Dar so poate oare obține ceva fără riscuri și fără primejdii ? Și apoi, ca să fim dreți, dacă oamenii aceștia erau în marea lor majoritate niște ambițioși fără prea multe Scrupule, toți erau curajoși din fire și capabili să acționeze. După o clipă de uluire, spiritul lor războinic se deșteptă din nou în ei. Săbiile le țîșniră din teci, ca și cum ar fi trebuit să atace chiar atunci, în clipa aceea. Douăzeci de glasuri aprige strigară :

— Vom lupta ! Vom lupta !

Fausta înțelese că dacă-i lăsa în voia lor, în zelul lor războinic, erau în stare să uite cu totul că aveau de atins un obiectiv bine determinat. Ea le frână zelul, adresându-li-se pe un ton aspru :

— Nu e vorba să ne încrucimăm prostește spadele. E vorba să-l salvăm pe prinț. Pentru moment, nu e vorba decât despre asta, înțelegeți ?

Și adăugă pe un ton solemn :

— Jurați să muriți pînă la unul, dacă trebuie, dar să-l salvați cu orice preț. Jurați !

Ei înțeleseseră că se aprinseseră prea tare și strigară, într-un glas, agităndu-și săbiile :

— Jurăm !

— Bine ! răspunse cu gravitate Fausta. Atunci, pe luni, la corrida regală !

Ea își dădea seama că nu avea de ce să se îndoiască de lealitatea lor. Dacă va fi necesar, vor merge cu toții vitejește la moarte. Dar Fausta nu nesocotea nici o măsură de prevedere. Ea mai știa ceva, și anume că oricât de mare ar fi devotamentul cuiva, cîtiva galbeni, împărțiți la timp, nu au cum să-l micșoreze, ci dimpotrivă.

Cu un aer detașat, Fausta dădu lovitura care trebuia să-i apropie definitiv de ea pe cei ce încă mai șovăiau, și să dubleze zelul și ardoarea celor ce erau gata câștigați.

— într-o acțiune ca aceasta — spuse ea — aurul este un ajutor absolut necesar. Printre oamenii din subordinea dumneavoastră trebuie să se găsească, desigur, unii care vor simți cum le crește îndrăzneala și curajul atunci când își vor simți chimirurile căptușite cu cîtiva dubloni împărțiți aur cu amândouă mâinile. Nu vă temeți să vă arătați prea generoși. V-am mai spus, suntem fabulos de bogați. Fiecare dintre dumneavoastră să-i comunice domnului duce de Castrana de cîtii bani are nevoie. îi vor fi aduși mâine, la domiciliu, împărțea pe care o veți face e legată exclusiv de bătălia ce se va da mâine. De aceea ar fi bine să împărțiți banii cu dărnicie. Sumele necesare vă vor fi predate pe măsură ce veți avea nevoie de ele. Și acum, plecați, domnilor, și Dumnezeu să vă aibă în pază.

1 Monedă de aur spaniolă.

în mod intenționat, Fausta nu le vorbise de ei înșiși. Știa foarte bine că nici unul nu va uita să-și ia partea, căci proverbul care spune că omului trebuie să-i fie milă mai întii de sine însuși a fost și va fi întotdeauna adevărat. Procedînd astfel, ea evita să atingă unele susceptibilități ușor de jignit. Dar puteai citi pe toate fețele, devenite deosebit de radioase, în ce măsură gestul ei generos era prețuit la adevărata lui valoare. Spu-nându-le ce avea de spus, Fausta își concedie auditoriul cu un gest de regină și-i făcu un semn discret ducelui de Castrana, care merse numaidecât și se așeză lîngă deschizătura prin care erau cu toții obligați să iasă, deoarece alta nu era — sau cel puțin nu se vedea.

La semnalul de plecare dat de cea care, după ce li se înfățișase ca o suverană prin autoritatea ei, se arătase de două ori suverană prin generozitatea ei mai mult decât regală, conspiratorii răspunseră prin aclamații și fiecare din ei ținu să repete înainte de a ieși:

— Pe mâine, la corridă.

Plecară în liniște, unul câte unul, căci nu trebuiau să atragă atenția arătându-se în grupuri pe străzile orașului încă adormit.

Ducele de Castrana nota pe niște tăblițe suma pe care fiecare i-o spunea înainte de a ieși. Schimba cî-teva vorbe cu unul, îi făcea câte o recomandare altuia, strîngea mîna unui al treilea, iar fiecare din ei se retrăgea încântat de politețea ducelui, căci cu toții erau convinși că, sub noul regim, el va deveni un personaj important, astfel că se străduiau să-i câștige bunăvoința, între timp, Fausta, rămase singură pe platformă, nu se mișcase din fotoliu și părea că supraveghează de la distanță ieșirea acestor oameni pe care-i câștigase cu abilitatea și cu generozitatea ei.

și Pardaillan n-o slăbea din ochi și, desigur, învățase 'să citească pe această față de nepătruns, sau poate că avea cu adevărat o intuiție misterioasă, căci murmură :

— Comedia nu s-a terminat încă, sau mă înșel eu amarnic. Am impresia că e doar o pauză și tare m-aș mira dacă n-ar mai urma încă o adunare. Să mai așteptăm.

Luînd această hotărîre, profită de timpul destul de lung, scurs pînă la plecarea conspiratorilor, și se întoarse către El Chico.

Piticul așteptase foarte răbdător, fără să se miște de la locul lui. Ceea ce se petrecea îndărătul acestui zid îl lăsa cu totul indiferent și chiar se întreba ce putea să găsească interesant tovarășul lui, ascultând balivernele conspiratorilor. .

Să fi fost în locul seniorului francez, El Chico ar fi fost acum departe de locurile acestea unde se pusese la cale asasinarea lui printr-o moarte lentă și cumplită. Dar autoritatea morală pe care și-o câștigase Pardaillan asupra lui- era atît de mare, încât se ferea să-și îngăduie chiar cea mai mică observație. Dacă seniorul francez rămânea pe loc, însemna că așa socotea că e folositor, iar el n-avea decât să aștepte pînă când lui Pardaillan îi va veni chef să plece.

în timp ce Pardaillan asculta și privea cu atenție, El Chico se cufundase în visele lui de dragoste. Astfel încât cavalerul trebui să-l zgîlție, crezînd că adormise cu adevărat. Așadar, așteptînd ca ultimul conspirator să se depărteze, Pardaillan începu să discute cu El Chico. plin de însuflețire. Și-i ceru, pesemne, un lucru extraordinar, căci piticul, după ce se arată profund uimit, începu să discute cu aprindere, ca unul care se străduiește să împiedice o prostie.

Pardaillan reuși, firește, să-l convingă și obținu de la el ce dorise, căci atunci când privi prin deschizătură, părea mulțumit, iar ochii îi străluceau. Fausta era acum singură. Ultimul conspirator plecase, iar ea continua să rămână liniștită și plină de măreție în fotoliul ei, părănd că așteaptă nu se știe ce și pe cine. Deodată, fără ca Pardaillan să poată spune pe unde venise, o umbră apăru din spatele platformei, drept în fața Fausteii. Apoi a doua, a treia, a patra, a cincea și a șasea umbră apărură în același mod și se înșirară pe tăcute în fața Fausteii.

Pardaillan îl recunosc pe ducele de Castrana și chiar pe acel agent al Inchiziției pe care-l zvârlise afară din patio: Cristobal Centurion, acum îi cunoștea numele.

Zîmbetul lui Pardaillan deveni sarcastic

— Dumnezeule ! murmură el. Știam deci bine că nu s-a terminat totul !

— Domnilor — începu Fausta pe un ton solemn — am cerut domnului duce de Castrana să-mi indice patru dintre cei mai energici și mai hotărâți dintre conspiratori. El vă cunoaște pe toți. Dacă v-a ales, înseamnă că v-a socotit demni de onoare ce vi s-a rezervat. Nu-mi rămâne, deci, decât să întăresc alegerea făcută de el.

Cei patru la care se referise Fausta se înclinară adînc și așteptară. Fausta continuă, arătînd spre Centurion :

— Pe acesta l-am ales chiar eu, pentru că-l cunosc. E omul meu de încredere, devotat trup și suflet.

Centurion făcu o plecăciune adîncă.

— Dumneavoastră îi veți însoți pe conducătorii care tocmai au ieșit de aici. În afară de don Centurion, care rămâne aghiotantul meu, veți primi cu toții ordine de la ducele de Castrana care, în felul acesta, devine comandantul suprem.

Urmă o reverență solemnă a ducelui.

— Dumneavoastră veți constitui consiliul nostru și veți avea fiecare în subordine câte zece șefi ai trupelor de care dispun aceștia. Chiar din clipa aceasta faceți parte din casa noastră, iar eu vă voi asigura toate cele necesare traiului. Ne vom ocupa mai târziu de aceste lucruri mai puțin însemnate. Deocamdată țin să vă spun că mă bizui pe dumneavoastră, domnilor, și sper că veți avea grijă ca oamenii dumneavoastră să nu uite nici o clipă că lucrul cel mai important e salvarea prințului, pe care noi îl vom unge rege. Vă spun de pe acum că-l cunoașteți pe prinț. E vestit în toată Andaluzia. I se spune don Cezar.

— Torero ! exclamă toți cinci într-un glas.

— Chiar el. îl cunoașteți. Credeți că este la înălțimea rolului pe care vrem să i-l dăm ?

— Da, pe Cristos ! E o adevărată binefacere a cerului ca tocmai el să fie fiul lui don Carlos. Nici n-am fi putut visa un conducător mai nobil, mai generos, mai viteaz ! strigă ducele de Castrana, cuprins de un fel de entuziasm

— Bine, duce. Cuvintele dumneavoastră mă liniștesc, căci vă știu foarte rezervat când e vorba să admirați pe cineva. Trebuie să vă mărturisesc că-l cunosc prea puțin pe prinț. Știu doar că se vorbește despre el ca despre un fel de Cid, cu care toată lumea se mân-drește. Dar mă întrebam, nu fără teamă, d'acă va " fi destul de inteligent ca să înțeleagă ce vreau eu și dacă va avea destulă ambiție ca să adopte, să-și însușească ideile mele. Într-un cuvânt, dacă îmi va fi ușor să mă înțeleg cu el. Căci în ceea ce privește vitejia lui, nu poate fi pusă la îndoială.

Dacă ar fi fost ceva mai ageri, ducele și cei cinci oameni din preajma lui ar fi putut să se întrebe, pe bună dreptate, cum se face că această femeie dăduse drept sigură căsătoria ei cu un om pe care nici măcar nu-l cunoștea.

Nici nu se gândiră la asta. Sau, dacă se gândiră, probabil că-și spuseră că femeia asta, ce nu li se părea deloc ușuratică în vorbe, avea desigur mijloace numai de ea știute pentru a-l face pe prinț să accepte căsătoria.

În orice caz, ducele se mulțumi să spună :

— Torero are, se știe, idei foarte apropiate de ale noastre și dacă e ceva care ne miră, e că n-a venit pînă acum alături de noi. Cât privește neliniștea dumneavoastră, cred că ea se va spulbera de îndată ce veți avea o întrevedere cu prințul. E imposibil ca, avînd un caracter ca al lui, să nu fie ambițios. Nici nu mă îndoiesc că vă veți înțelege de minune.

— Accept prorocești, dar, duce, nu uitați că nu există, că nu poate exista un fiu al lui don Carlos. Nu poate exista decât un fiu legitim al re-gelui Don Cezar, pentru că așa i se spune, este acest

fiu. Lucrul cel mai important este ca dumneavoastră înșivă să fiți cu toții pătrunși de acest adevăr, dacă vreți să-l răspîndiți cu folos. Ca să-i convingem pe cei neîncredători, ca să le vorbim cu autoritatea necesară, nu-i nevoie decât să părem noi înșine sinceri și convingși. Și această sinceritate o veți dobîndi obișnuindu-vă să considerați chiar dumneavoastră drept un adevăr absolut ceea ce vreți să-i faceți pe ceilalți să creadă.

— Așa e, doamna. Fiți încredințată că nu vom uita recomandările dumneavoastră.

Fausta dădu din cap aprobativ și continuă :

— Pentru realizarea unor obiective atât de importante ne trebuie înșă oameni de elită și de aceea am dorit să stau de vorbă separat cu domniile voastre, Trebuie să știți să conduceți cu energie trupele pe care urmează să le comandați, să fiți îndrăzneți și hotărâți în executarea ordinelor primite.

— în această privință — spuse ducele în numele tuturor — vă pot asigura, doamnă, că veți fi pe deplin mulțumită de noi.

— Cred — răspunse Fausta cu răceală. Dar, în același timp, va trebui ca acești oameni să consimtă a fi niște instrumente docile în mâinile mele.

Centurion nu se clinti. Știa cu ce adversar de temut aveau de-a face. El fusese deja împlînzit.

Ceilalți se uitară unul la altul cam buimăciți. Desigur că nu se așteptaseră la asemenea pretenții. Iar tonul pe care fuseseră spuse aceste vorbe dovedea o hotărîre pe care nimic n-ar fi putut s-o înduplece.

Fausta le ghici gândul și spuse :

— Desigur, e un lucru greu de acceptat, mai ales pentru niște oameni de valoare dumneavoastră. Totuși, așa e nee«ar. Înțeleg ca eu să fiu creierul care gân-dește. Dumneavoastră veți fi membrele care execută. Dar rolul ce-l aveți, nu uitați acest lucru, va fi totuși destul de important ca să vă aducă onoare și glorie. Dacă primiți, viitorul ce vă așteaptă va depăși în splendoare ceea ce abia ați îndrăznit să gândiți în visurile cele mai îndrăznețe. Și ca să știți despre ce e vorba, trebuie să adaug, chiar de pe acum, că veți avea în persoana mea un stăpîn

pretențios și sever, care nu admite discuție, dar, în același timp, un stăpîn drept, echitabil și generos, cum n-ai putut spera vreodată. Dacă se află printre dumneavoastră unii care mai șovăie, se pot retrage, încă nu e prea tîrziu.

O sinceritate mai brutală nici că se putea. Cât privește autoritatea ei, tonul și atitudinea Fauste le arăta că se aflau în fața unei ființe excepționale, care le va fi stăpîn înăscut absolut al cuvîntului, mîna aceasta albă și par-fumată, cu unghii trandafirii, putea deveni un pumn de fier din strînsoarea căruia în zadar ai fi încercat să scapi.

Dar, în același timp, ce viitor minunat le făgăduia ! Nu încăpea nici o îndoială : această femeie își va respecta promisiunea, ba chiar mai mult. Cât privește încercarea de a lupta împotriva ei, ajungea doar să-i privești fruntea luminoasă, strălucind de o inteligență fără seamăn, au să-i vezi ochii pătrunzători și totuși atât de senini, ca Să înțelegi că o asemenea încercare nu putea să ducă, în mod fatal, decât la dezastru.

Ducele și prietenii săi se simțiră subjugați, așa cum fusese și Centurion, așa cum se simțeau, în general, toți cei care se apropiau de această femeie nemaipomenită.

Ducele se făcu interpretul tuturor spunînd :

— Primim, doamnă. Puteți dispune de noi ca de niște sclavi.

— Primesc acest angajament — răspuse Fausta pe un ton solemn. Să fiți liniștiți, veți urca atât de sus, încât poate că dumneavoastră înșivă veți fi uluiți. Mă bizui pe dumneavoastră că veți impune o disciplină severă oamenilor din subordine și că veți sădi în mințile lor ideea unei supuneri depline. În momentul de față, acesta e lucrul cel mai important. Nu vă voi jigni repetînd vorbele despre toleranță și emancipare pe care le-ați mai auzit. Nu credeți în ele mai mult decât eu însămi. Totuși e necesar ca, pentru moment, să răspîndim aceste idei. Mai tîrziu vom pune ordine în toate. Fiecare lucru la timpul său. Avem țeluri mărețe. Imperiul lui Charlemagne nu o. cu neputință de reclădit. Mă simt în stare să duc la bun sfârșit această operă uriașă. Cel pe care l-am ales noi va Stăpîni lumea datorită dumneavoastră. Vă dați seama, așadar, că acei care mă vor fi ajutat la ridicarea celei mai mari puteri pe care a văzut-o vreodată omenirea, vor avea dreptul să nutrească orice ambiții.

Vorbise mai multe pentru sine, căci îi simțea că sunt cu totul de partea ei. Oamenii ascultau uimiți, cu gura căscată de admirație, întrebîndu-se dacă nu cumva visau un vis minunat pe care realitatea îl va curma cu brutalitate.

Fausta își recapătă repede simțul realității.

— Visele acestea de putere și de măreție — spuse ea — se bizuie pe un cap ce este amenințat, un cap pe care unii se vor strădui să-l doboare mâine. Mai e oare nevoie să adaug : dacă acest cap cade, visele acestea se spulberă ?

— Nici un fir de păr din capul prințului nu se va clinti ! Chiar de-ar trebui să pierim cu toții, el va fi salvat ! Aveți cuvîntul nostru de gentilomi!

— Contez pe asta, domnilor. Prin don Centurion veți primi mâine instrucțiunile mele precise. Și acum, plecați.

Ducele și cei patru prieteni ai săi se plecară în fața celei care-i făcuse să întrevadă un viitor minunat și, înve-lindu-se în mantalele lor, se pregătiră să plece. Atunci Pardaillan se ridică în picioare și făcu semn. El Chico porni imediat, conducîndu-l pe cavaler, care, socotind că adunarea a luat sfârșit, se hotărîse să părăsească subteranele casei Chiparoșilor.

Dacă Pardaillan nu s-ar fi grăbit atîta, ar fi auzit o conversație destul de scurtă, dar care l-ar fi interesat mult.

Fausta rămăsese dusă pe gânduri. După plecarea ducelui și a prietenilor săi, coborî de pe platformă și, adre-sându-i-se lui Centurion care rămăsese lîngă ea, îi spuse laconic :

— Țigancă asta, Giralda, poate fi o piedică în calea planurilor noastre. Mă stingherește. În ciocnirea de mâine ea trebuie să dispară.

Păru că se gîndește o clipă, supraveghindu-l pe Centurion cu coada ochiului, apoi hotărî :

— Previn-o pe ruda dumatăle, Barba Roja. Cred că numai el mă poate descotorosi de ea.

— Cum, doamnă ?! făcu Centurion cu glas sugrumat. Vreți...

— Da, vreau ! îi răspuse Fausta cu un zîmbet imperceptibil.

Cu durere în glas. asasinul plătit spuse :

— Totuși, mi-ați promis...

Plină de dispreț, Fausta îl privi o clipă și, ridicînd din umeri, i se adresă pe tonul cel mai liniștit:

— Când te vei hotărî oare să încetezi această comedie ? Ce ar trebui să mai fac ca să te conving că nu pot fi păcălită ?

— Doamnă — biigui Centurion buimăcit — nu înțe-leg ce vreți să spuneți.

— Vei înțelege imediat. îmi spuneai că ești îndrăgostit de această micuță Giralda.

— Vai, da

— Atât de îndrăgostit, încât vorbeai de căsătorie. Ei bine, fie, consimt, căsătorește-te cu ea.

— Ah, doamnă, vă voi datora și averea, și fericirea ! exclamă Centurion, uimit și plin de bucurie.

— Căsătorește-te cu ea — repetă Fausta cu nepăsare. Numai că mai e ceva, dar fără mare importanță pentru un amor atât de violent, atât de dezinteresat ca al dumi-tale.

Ea apăsă pe cuvîntul subliniat de noi și făcu o pauză.

— Despre ce e vorba, doamnă ? întrebă Centurion cu o vagă neliniște.

Fausta rosti fără pic de ironie :

— în noua ordine pe care o vom instaura, vei fi un personaj de vază. Poate că lumea va fi surprinsă că un asemenea personaj are drept soție o biată țigancă.

— Dragostea va fi scuza mea. Nimeni nu va putea s-o vorbească de rău pe soția mea. Cu toate că nu e decât o țigancă, Giralda trece drept cea mai virtuoasă și mai aprigă fată din Andaluzia. Și asta e esențialul. Cât despre cei ce ar putea să îmi reproșeze căsătoria mea cu țigancă asta, știu eu ce să le spun — o asigură Centurion pe un ton hotărât.

Fausta schiță un zâmbet și, ca și cum n-ar fi auzit, continuă :

— Va stîrni mirare mai ales faptul că acest personaj și-a uitat într-atâta rangul și demnitatea, încât s-a căsătorit cu o fată din popor. Căci familia Giraldei e cunoscută acum. Se trage, micuța, din pătura cea mai de jos, iar părinții ei au murit, pare-se, de mizerie.

Centurion se clătină sub această lovitură grea, în-spăimântătoare. Dragostea lui pentru Giralda nu era decât

o comedie. El crezuse, nu se știa pe ce teme, că țigancă se trăgea dintr-o familie ilustră. Își făcuse următorul plan : cu ajutorul Faustei, de a cărei atotputernicie își putuse da seama, să-l înlăture pe grosolanul Barba Roja și apoi pe Torero, acesta din urmă îndrăgostit, ce-i drept»' dar nu îndeajuns ca să renunțe la O coroană de dragul unei fete oarecare. Scăpînd de acești doi rivali, el, Centurion, deja bogat și pe cale de a deveni un personaj de vază, ar fi consimțit să se însoare cu o fată fără nume. Odată săvârșită căsătoria, o întâmplare fericită l-ar fi făcut să afle, la vremea hotărîta, originea soției sale. Dintr-o lovitură ar fi devenit ruda uneia din cele mai bogate, mai puternice și mai strălucite familii din regat. Iar dacă, mai tîrziu, ajuns rege, Torero s-ar fi gândit să-și caute fosta iubită, el, Centurion, știa prea bine ce foloase putea să tragă un curtean amabil de pe urma capriciilor unui rege. Avea în față exemplul lui don Ruy Gomez da Sylva, ajuns duce, prinț de Eboli, consilier de stat, într-un cuvânt, un personaj atotputernic, pentru că știuse să închidă ochii discret asupra binecunoscutei legături dintre soția lui și regele Filip. Acest exemplu îi dicta conduita pe care trebuia s-o urmeze.

Și cum nu semăna cu acei imbecili care se împiedică la tot pasul de niște scrupule fără rost, era hotărît să tragă cât mai mult folos dintr-o asemenea situație favorabilă, dacă și cerul ar fi vrut-o.

Acesta era planul lui Centurion. Și tocmai în momentul când se părea că treburile-i merg ca pe roate, afla cu brutalitate că se înșelase, că Giralda, pe care nădăjduse s-o facă pivotul carierei lui, nu era decât o biată fată de origine umilă. Lovitura îl doborî.

Dar ceea ce era mai grav, era că-și închipuise că o poate păcăli pe Fausta, convins fiind că gândurile lui erau de nepătruns. Acum își dădea seama că femeia asta, înzestrată desigur cu har dumnezeiesc — căci ce altă explicație putea da puterii de a-i ghici gândurile cele mai ascunse ? — știa despre ce e vorba ; și se întreba cu spaimă cum va privi ea lucrurile și dacă nu-l va zvârli din nou în nimicirea din care tot ea îl scosese.

Văzîndu-l mut de uimire, Fausta îi spuse : -e Haida-de ! Te pomenești că nu știi ? Ai comis oare această greșală de neiertat pentru un ora ca dumneata, de a-ți pleca urechea încrezătoare la vorbele acestei fete care se crede născută dintr-o familie princiară ? Visul a fost frumos... Dar n-a fost decât un .vis.. .

De data aceasta nu mai avea de ce să se îndoiască : batjocura era evidentă, crudă ; cu siguranță că ea știa adevărul.

Încă o dată, femeia asta pe care se încăpățîna s-o păcălească îi ghicise gândurile și-l învinsese. Rușinat și stânjenit, o imploră :

— Vă rog să mă iertați, doamnă

Fausta îl privi o clipă și, ridicînd disprețuitor din umeri, așa cum mai făcuse și altădată, îi spuse cu toată seriozitatea :

— Te-ai convins, în sfârșit, că e inutil să mai încerci să faci pe șmecherul cu mine ?

Centurion căută să spună ceva ca s-o dreagă. Gînd-dîndu-se că cel mai bine era să-și scoată masca, întrebă cu o îndrăzneală cinică :

— Ce trebuie să-i spun lui Barba Roja din partea domniei voastre ?

— Din partea mea, nimic — îi răspunse Fausta cu un dispreț suveran. Din partea dumitale, spune-i că țigancă nu va lipsi de la coridă, deoarece iubitul ei trebuie să ia și el parte. Nu se poate ca don Almaran, care le știe pe toate direct de la sursă, să nu știe că se pune la cale o lovitură mîrșavă, care va fi săvârșită în toiul coridei. El trebuie să mai știe că lovitură pregătită de către domnul de Espinosa, cu concursul regelui, nu se va desfășura fără scandal. Nu are decât să profite de ocazie, s-o creeze chiar, la nevoie, și să pună mîna pe cea pe care-o dorește. Iar în ce te privește, întrucît eu am nevoie să fiu ținută la curent cu tot ce urzesc dușmanii mei, va trebui să eviți cu orice chip să trezești bănuieli. În consecință, vei avea grijă să te pui la dispoziția lui, secundîndu-l în această lovitură, așa fel încât ea să reușească. Restul te privește, cu condiția ca Giralda să fie pierdută Pe veci pentru don Cezar, iar eu să nu fiu amestecată în vreun fel în treaba asta. Mă înțelegeți ?

Fericit de a fi scăpat așa de ieftin, banditul spuse :

— Am înțeles, doamnă, și voi acționa conform ordinelor ce îmi dați.

Pe un ton de gheață, Fausta îi mai spuse .

— Iți cer să iei toate măsurile necesare pentru a duce la bun sfârșit această treabă. Ai multe păcate care trebuie să-ți fie iertate, meștere Centurion.

Asasinul plătit se înfiora. Înțelegea sensul amenințării. Situația lui depindea de izbînda acestei acțiuni. Va reuși deci cu orice preț.

— Țigancă va dispărea, răspund de asta, chiar de-ar fi s-oucid cu mîna mea — rosti el cu glas tare.

Și spunînd aceste, cercetă fața Faustei, ca să-și dea seama pînă unde-i permitea ea să meargă.

Fausta făcu un gest de totală indiferență.

Puțin îi păsa în ce fel va dispărea Giralda. Și Centurion înțelese acest lucru.

Și, ca și cum chestiunea era definitiv rezolvată, Fausta îi spuse pe un ton cât se poate de calm :

— Să plecăm !

Centurion se duse să-și ia făclia, pe care o ascunsese sub platformă și o aprinse.

Sala aceasta nu avea decât o ușă vizibilă, aceea prin care ieșiseră conspiratorii și care dădea într-o galerie subterană ce se termina în afara zidului din jurul casei.

Totuși, ducele de Castrana și prietenii săi se întorseseră printr-o ușă care nu se vedea.

Chiar Fausta intrase printr-o a treia ușă care, de asemenea, nu se vedea.

Ținând în mână făclia aprinsă, Centurion întrebă :

— Pe ce drum vreți să mergeți, doamnă ?

— Pe cel pe care a ieșit ducele.

Platforma atinge zidul. La răspunsul Fauste, Centurion ocoli platforma și deschise o portiță secretă, ascunsă cu dibăcie acolo.

Apoi, fără să mai întoarcă capul, convins că ea îl urmează, o porni prin galeria strâmtă ce se termina la această ușă. Fausta porni după eL?ocolise și ea platforma și tocmai se pregătea să iasă. când rămase pironită-n loc. Un glas răsunător, care-i era foarte cunoscut, i se adresă pe un ton batjocoritor :

— Restauratoarea imperiului lui Charlemagne îmi va face oare cinstea de a-mi acorda mie, un biet vagabond, un minut din timpul ei atât de prețios ?

Fausta se opri brusc. Nu-și întoarse capul imediat. în ochi îi apărură un licăr sinistru. Și, în mintea ei înnebunită, gândi:

„Pardaillan ! Infernalul Pardaillan !... Așadar, a scăpat de moarte, așa cum spusese ! A ieșit din mormântul în care am crezut că l-am îngropat de viu, pe vecie ! De fiecare dată se întâmplă așa. Când să cred că l-am ucis cu adevărat, îmi reappare parcă mai viu și mai batjocoritor. De data aceasta îmi cunoaște noile planuri, deoarece mă întâmpină, o, cu câtă ironie ! dându-mi titlul de restauratoare a imperiului lui Charlemagne. Și sunt și singură !... O să-și bată joc de mine în voie ! Și va putea apoi să plece liniștit, fără să-l supere nimeni ! Și nu e nici un bărbat pe-aici care să-l lovească !... Deși ar fi așa ușor aici !...”

E limpede că nu tremura pentru persoana ei. Ar fi putut, totuși, să se întrebe dacă omul acesta, revoltat de atâta ticăloșie, nu era în stare s-o strângă de gât cu brațele sale puternice și dacă nu era în dreptul lui s-o facă. Credea oare Fausta că încă nu-i sunase ceasul ? Poate.

Cunoștea ea cumva mai bine chiar decât el generozitatea de nestăpînit a acestui om care se mulțumea doar să-și apere viața permanent amenințată și care nu înțelegea să-i răspundă cu lovitură la lovitură pentru că ea era femeie ? Poate că mai curând așa stăteau lucrurile. Oricum ar fi fost, Fausta nu se temea pentru persoana ei. Simțea doar un amarnic regret pentru faptul că nu-l putea ucide o dată pentru totdeauna, mai ales că el era atât de nebun încât, deși ar fi putut să plece liniștit, îndrăzneala să vină și s-o înfrunte chiar în casa ei, și încă neînarmat. Regretul acesta era atât de dureros, încât o făcu să ridice spre cer o privire fulgerătoare, ca și cum ar fi vrut să-l trăsnească pe însuși Dumnezeu care se în-căpățîna să-i scoată mereu în cale acest obstacol viu,

în timp ce ea-l credea definitiv înlăturat. Sau voia, căci era credincioasă, să-l roage să-i vină în ajutor ?

Și iată că, plecându-și ochii, îl zări în umbră pe Centurion, care juca o pantomimă disperată, al cărei înțeles ei i se părea foarte clar :

— Rețineți-l cât puteți — spuneau -gesturile lui Centurion — alerg să caut întăriri și de data aceasta nu ne mai scapă !

Ea clipi de mai multe ori ca să-i arate că l-a înțeles și numai după aceea întoarse capul.

întreagă această scenă se petrecu într-un răstimp mult mai scurt decât am avut nevoie pentru a v-o povesti.

în fața surprizei manifestată de Fausta la vederea lui, în ciuda stăpînirii sale de sine, Pardaillan era îndreptățit să creadă că nu se întâmplase nimic, că ea era absolut singură și că se întorsese la chemarea lui. Expresia feței ei era atât de calmă, privirea atât de limpede, atitudinea ei atât de senină, încât Pardaillan, care o cunoștea, totuși, destul de bine, nu se putu opri să nu-i admire liniștea superbă, de stihie în repaus. Fausta se întoarse și înainta spre el cu ținuta grațioasă și mândră a unei femei din lumea mare care, pentru a onora un oaspete de seamă, îl conduce personal spre scaunul pe care i-l oferă.

Iar Pardaillan trebui să se dea înapoi în fața ei, să ocolească băncile și să se așeze acolo unde voia ea.

Ori, era încă o dovadă a firii neînduplecate a acestei femei extraordinare primirea asta măgulitoare, grația asta distantă, zîmbetul ăsta binevoitor, gesturile astea prevenitoare, totul era o manevră executată cu mare dibăcie. Aici suntem siliți să facem o descriere cât mai scurtă cu putință a acestei grote artificiale.

Am mai arătat că exista aici o singură ușă vizibilă. Ea se afla în dreapta. în centru se afla platforma.

în spatele acesteia se afla ușa secretă prin care tocmai ieșise Centurion, alergând după ajutoare. în fața platformei se afla un spațiu gol, mărginit de zidul despre care am mai pomenit.

în acest zid era deschizătura prin care Pardaillan privise și ascultase totul și, ceva mai departe, ușa secretă pe unde intrase el — acesta avea toate motivele să creadă că intrase pe acolo. în dreapta și-n stînga platformei se găseau băncile grele, masive, pe care șezuseră ceva mai înainte conspiratorii.

Manevra prin care Fausta îl făcuse pe Pardaillan să se așeze pe ultima dintre băncile rînduite în stînga platformei avusese drept scop să-l atragă în singurul colț al sălii în care nu se afla vreo ușă, nici vizibilă, nici in-vizibilă (Fausta era sigură de asta).

în clipa când s-ar fi produs atacul, Pardaillan, înarmat numai cu pumnalul — Fausta observase imediat acest amănunt — s-ar fi găsit astfel într-un unghi din care nu era posibilă nici un fel de retragere. Ca să se salveze, ar fi trebuit să se repeadă asupra atacatorilor, să ocolească toate băncile sau să sară peste ele, și să ajungă în spațiul liber aflat în mijloc și, în felul ăsta, la una dintre cele două uși secrete situate în fața și îndărătul" plat-formei.

Era de presupus însă că nu va ajunge niciodată pînă acolo.

Cât despre ușa vizibilă, din miez de stejar și întărită cu niște piroane și balamale uriașe, Pardaillan n-ar fi putut niciodată, cu toată forța și îndrăzneala lui, să răzbată pînă la ea prin sala asta plină de obstacole.

Și chiar dac-ar fi fost în stare să săvârșească o asemenea minune, nu s-ar fi găsit într-o situație mai bună, pentru că ușa era încuiată de trei ori.

De data aceasta, Pardaillan era prins de-a binelea în capcană. Ce putea face pumnalul lui scurt împotriva săbiilor lungi și puternice îndreptate amenințător asupra lui ?

De bună seamă că nu mare lucru.

Pardaillan consimțise, cu bunăvoința de care numai el putea să fie în stare, să-i facă Faustei micul ei joc.

Ar fi, desigur, exagerat din parte-ne să spunem că nu observase nimic din măsurile neliniștitoare luate de Fausta. Dar ea îl cunoștea bine !

Știa că Pardaillan nu era omul care să dea înapoi, indiferent pe ce teren s-ar fi aflat. Dacă ei îi plăcea să se poarte într-o pivniță ca asta la fel ca într-o sală de recepție, dacă îi plăcea să-l copleșească cu dovezi de stimă și să recurgă la manierele politeței celei mai rafinate, Pardaillan s-ar fi socotit dezonorat în proprii săi ochi să dea înapoi de frică sau din prudență.

Fiind sigură de asta, Fausta exploata cu abilitate și fără nici un fel de remușcare ceea ce i se părea a fi o slăbiciune a lui.

Așadar, Pardaillan se așează în ultima bancă, chiar pe locul pe care i-l indicase ea. Iar Fausta se așează pe altă bancă, în fața lui.

Se priviră zîmbind.

S-ar fi putut spune : doi prieteni fericiți că se regăsesc.

Și, totuși, zîmbetul lui avea o undă de batjocură, pe care nimeni altcineva în afară de ea n-ar fi putut s-o observe. Instinctiv, Fausta aruncă o privire fugară în jurul ei, ca și cum n-ar fi cunoscut locul în care îl primea — cuvântul e cât se poate de nimerit, căci se purta întocmai ca o femeie care primește. Nu văzu nimic, nu observă nimic, nu ghici nimic, nu simți nimic.

Căci, o trăsătură caracteristică a acestor doi adversari, excepțional de înzestrați, era că în anumite împrejurări ei nu vedeau numai cu ochii, aidoma muritorilor de rând. Nu.

Se părea că aveau însușiri speciale, care le permiteau să surprindă ceea ce scăpa simțurilor lor obișnuite.

Nesimțind nimic nefiresc, Fausta se liniști. Și atunci, pe un ton foarte calm, cu vocea ei blîndă și melodioasă, ațintindu-și asupra lui privirea gravă, îl întrebă cu un zîmbet prietenos pe buze, așa cum l-ai întreba de sănătate pe cineva care ți-e drag :

— Prin urmare, ai reușit să ieși nevătămat din temnița aceea cu aerul otrăvit ?

. Spunea asta cât se poate de simplu, ca și cum nu ea ar fi otrăvit aerul temniței lui cu o substanță pe care avea toate, motivele s-o creadă mortală, ca și cum nu ar fi fost ea otrăvitoarea și el victima.

Pardaillan, la rîndu-i, zîmbitor, îi susținu privirea, fără aroganță, fără s-o provoace, dar cu toată tăria și siguranța.

Îi răspunse cu aerul acela mirat și nevinovat, care dădea feței sale o expresie de nepătruns :

— Nu te-am prevenit ?

— E drept — recunosc eu, clătinînd ușor din cap. Ai văzut cu adevărat ?

Așadar, în mintea Faustei, Pardaillan văzuse că va scăpa de moartea pe care i-o pregătise ea. Fiind o vizionară, și fiind sincer convinsă că nu era plămădită din același aluat cu turma oamenilor de rând, era încredințată că și el era o ființă deosebită și că tot ce putea să pară nefiresc la oricare alt om devenea firesc la ei amândoi.

Îl privi cîtva timp în tăcere, apoi continuă :

— Otrava asta n-a fost deci decât un narcotic ! Ca să fiu sinceră, bănuisem eu. Ceea ce mă miră este că ai putut ieși din temnița în care fusesesi zidit ca într-un mormînt ! Cum ai reușit ?

— Te interesează cu adevărat ?

— Te rog să mă crezi că nimic din ceea ce privește persoana dumitale nu mă lasă indiferentă.

Vorbea sincer și cu toată seriozitatea. Ochii ei negri, pironiți într-ai lui, nu exprimau nici mînie și nici dispreț. Erau blînzi, aproape drăgăstoși. S-ar fi spus că se bucura văzîndu-l teafăr. Și poate că-n zăpăceala ce-i cuprinsese gândurile, se bucura cu adevărat.

Pardaillan îi răspunse, înclinîndu-se grațios :

— Mă copleșești, zău ! Ia seama ! O să devin încrezut și înfumurat. Vezi cât sunt de stingherit de interesul pe care binevoiești a mi-l arăta. Totuși, mi-a mai rămas destulă minte ca să nu te plictisesc cu amănunte care, te asigur, nu sunt deloc interesante.

În glasul lui nu era nici urmă de batjocură. Pardaillan continua s-o privească, ușor nedumerit.

Deși o cunoștea atît de bine, rămânea mereu descumpănit de purtarea ei. Fausta părea atît de sincer interesată, încât uita că era vorba despre moartea lui, a lui Pardaillan ! Uita chiar că ea însăși "îi pregătise, nu o dată, această moarte și că nu era, desigur, vina ei, dacă el mai era în viață.

De altfel, amândoi erau deopotrivă de sinceri.

Aproape că ajunseseră să se convingă că niei nu vorbeau despre ei, ci despre altcineva, care i-ar fi interesat pe amândoi.

Și-și spuneau aceste lucruri teribile, înfricoșătoare, cu un aer liniștit, surîzător, cu niște gesturi amabile și măsurate, care te puteau face să crezi că sunt doi îndrăgostiți, fericiți că pot cocheta în voie, departe de orice privire indiscretă.

— Ceea ce ți se pare dumitale foarte simplu și lipsit de interes, altora li se pare uluitor — replică Fausta. Nu toți oamenii pot să aibă calitățile dumitale și nici să fie așa de modești, ceea ce se întîmplă chiar și mai rar.

—» Fii bună, doamnă, și cruță această modestie ! Așadar, dorești să afli ?

Ea dădu ușor din cap, în semn că da.

— Fie. Știi că o parte din plafonul acelei temnițe poate fi coborât cu ajutorul unui mecanism.

— Știu.

— Dar nu știi, desigur, că există chiar în interiorul temniței un mecanism secret grație căruia poți face să coboare plafonul, care apoi revine automat la locul lui ?

— Nu știam asta, într-adevăr.

— Ei bine, pe acolo am ieșit. O întâmplare fericită m-a făcut să găsesc acest mecanism pe care am apăsas fără să vreau. Spre uimirea mea, plafonul s-a lăsat, for-mând astfel un fel de platformă pe care m-am urcat. Când plafonul s-a ridicat la loc, m-am pomenit înapoi în camera de unde fusesem azvârlit. Vezi ce simplu e ?

— într-adevăr, foarte simplu.

— Poate că vrei să știi unde e ascuns mecanismul care mi-a înlesnit evadarea ?

— Dacă nu vezi nici o piedică...

— Nici una. Înțeleg foarte bine interesul care te mână. Află deci că mecanismul ăsta e instalat sus, deasupra ultimei dintre plăcile de marmură care acoperă partea de jos a pereților, chiar în fața acelei porți de fier a cărei cheie a fost aruncată în Guadalquivir. Placa aia t crăpată. E acolo o bucățică ce pare să fi fost lipită ulterior. Apăsând pe bucățica de marmură, pui în mișcare mecanismul. Acum poți strica mecanismul, ca să nu mai ies și a doua oară din temnița asta, dac-aș nimeri cumva din nou în ea.

— Așa o să și fac.

Pardaillan zîmbi, încuviințînd din cap.

— Aici înțeleg cum ai ieșit de acolo. Dar cum ți-a venit ideea să cobori în subsol ?

Mereu întâmplarea — răspunse el cu aerul cel mai nevinovat. Am găsit toate ușile deschise. Nu cunoșteam casa. Fără să-mi dau seama, m-am trezit la subsol. Știi doar că sunt un observator destul de atent.

— Ești un observator foarte atent, știu asta. El îi mulțumi printr-o plecăciune și continuă :

— M-am gândit că locuința pe care ți-ai ales-o trebuie să aibă mai multe ieșiri secrete asemănătoare celei prin care am ieșit. Am căutat. Și, mereu ajutat de noroc, am ajuns într-un coridor unde atenția mi-a fost atrasă de câteva luminițe ce străbăteau prin perete. Mai e nevoie să-ți spun cum a fost mai departe ?

— Nu mai e nevoie. Acum înțeleg.

— Ceea ce nu pot eu însă să înțeleg, e că o femeie ca dumneata a fost în stare să comită greșeala de neiertat de a-și lăsa casa pustie și cu toate ușile descuiate.

Și, cu un zîmbet malițios, adăugă :

— Vezi ce consecințe a avut această lipsă de prevedere. În timp ce dumneata erai foarte liniștită, sigură că nu voi putea să scap de moartea pe care mi-o pregătiseși, eu ieșeam cu ușurință din mormântul în care doriseși să-mi oferi găzduire cu atâta mărinimie. Ce soartă m-ar fi așteptat dacă aș fi găsit toate ușile bine ferecate ? Ce m-a și fi făcut singur și neînarmat, dac-aș fi nimerit într-o sală bine păzită ?... în loc de asta, am găsit aranjat totul în așa fel, ca să pot fugi cât mai lesne, astfel că, iată-mă în fața dumitale, sănătos și liber.

Când Pardaillan puse întrebarea : „Ce m-aș fi făcut singur și neînarmat, dac-aș fi nimerit într-o sală bine păzită ?” Fausta nu-și putu reține o tresărire. I se păru că distinge o vagă ironie în tonul cu care fuseseră -rostite aceste cuvinte. oi - .,

dar când el spuse : „Iată-mă liber p fața ei apăru un mic zîmbet. Dar dacă ea îl privea pe cavalier cu toata' atenția, nici el n-o slăbea din ochi,

Și cum era greu să-l înșeli pe Pardaillan atunci când te privea cu luare-aminte, tresărirea Fauste, precum și zîmbetul ei nu-i scăpară neobservate. Pardaillan nu po-meni nimic despre tresărire, dar, cu privire la zîmbetul ei, ținu să-i spună :

— Te înțeleg, doamnă. Fără îndoială că în sinea dumitale îți spui că încă n-am ieșit din casa asta. Dar mai e atât de puțin pînă atunci, zău așa, încât nu-mi retrag cuvântul : iată-mă liber !

Dialogul dintre cei doi adversari de temut se transformă într-un adevărat duel. Pînă acum fiecare dintre ei nu făcuse decât să încerce să afle ce gândește celălalt. Iată că acum începeau să lovească. Și, ca de obicei, Pardaillan ataca primul. Părînd că nu dă nici o importanță amenințării ascunse în vorbele lui, Fausta se legă doar de reproșul privitor la lipsa ei de prevedere.

— Am avut motive să las ușile deschise — se justifică ea. Cred că nu te îndoiești, doar mă cunoști... iar dac-ai ajuns exact la timp ca să poți profita de această aparentă neglijență, n-a fost la mijloc altceva decât o greșeală... reparabilă. Cât despre ochiul secret prin care ai putut să asिști la întrevederea mea cu nobilii spanioli, sunt de acord că reproșul este meritat. Ar fi trebuit, într-adevăr, să-l închid. Am greșit, dînd dovadă de prea multă încredere, și ar fi trebuit să-mi iau măsuri chiar împotriva imposibilului. Asta îmi va sluji de învățătură. Fii sigur că-mi va fi de folos.

Spunea toate acestea pe un ton liniștit, ca și cum ar fi fost vorba-de-vreun fleac. Recunoștea că a greșit, nimic altceva.

Dar după ce-și recunoscuse greșeala, reveni imediat la ceea ce i se părea ei important și, cu un zîmbet malițios, ca acela pe care-l avusese Pardaillan când îi atrăsese atenția asupra lipsei ei de prevedere, îi spuse :

— Dar crezi, oare, că ai fost bine inspirat pătrunzînd aici ? Vorbești de imprudență și de greșeli ireparabile ? Ți-ar fi fost atât de ușor să pleci de-aici!

— Dar, doamna mea — replică Pardaillan cu aerul cel mai nevinovat — am mai avut onoarea să-și spun că trebuia neapărat să am o întrevedere cu dumneata !

— Atunci înseamnă că ceea ce ai să-mi spui e în tr-adevăr foarte important, dacă-ți pui astfel viața în primejdie, după ce-ai scăpat de moarte ca prin minune!

— Dumnezeule, dar de unde socoti că-mi primejduiesc viața și că trebuie să mă tem când sunt cu dumneata între patru ochi ?

Fausta îl privi o clipă. Vorbea, oare, serios ? Era chiar atât de orb ? Sau cumva încrederea în propriile-i forțe îl făcea să nu-și dea seama că încă mai era în mâna ei ?

Dar expresia nevinovată a feței lui Pardaillan o împiedica pe Fausta să-i ghicească gândurile. Nici nu știa ce să-i spună. Deodată însă se hotărî.

— Așadar, crezi că am să te las să ieși de aici tot atât de ușor pe cât ai intrat ? îl întrebă ea.

Pardaillan zîmbi.

— E rândul meu să-ți spun că te înțeleg — urmă ea. Desigur, în sinea dumitale îți spui că nu eu îți voi închide calea... Ai dreptate. Dar află că peste câteva clipe vei fi atacat. Te vei trezi singur și neînarmat în sala asta bine păzită.

De ce îi spunea toate astea acum, când încă mai era singură cu el ? Doar știa prea bine că dacă Pardaillan ar fi vrut să se folosească de avertismentul ei, n-avea de făcut decât câțiva pași ca să iasă afară. Își închipuise oare că Pardaillan nu va găsi mecanismul care punea în mișcare ușa secretă ? Sau își făcea socoteala că avertismentul ei îl va obliga să rămână ?

Se prea poate că nici ea nu-și dădea seama ce-o îndemnase să-i vorbească astfel.

Pardaillan îi răspunse foarte liniștit :

— Te referi poate la vitejii pe care pramatia asta de inchizitor s-a grăbit să-i aducă

— Știi...

— Firește. După cum am înțeles foarte bine, și micul dumitale joc care urmărea să mă împingă spre acest colț al sălii

În ciuda resentimentelor, Fausta nu-și putu reține admirația față de el. Dar, o dată cu admirația, o cuprinse și teama. Își spunea că, oricât ar fi fost de puternic Pardaillan nu s-ar fi expus prostesște la un pericol atât de mare, fără să aibă siguranța că va scăpa nevătămat.

Și încă o dată aruncă în jurul ei o privire bănuitoare, dar nu descoperi nimic.

Cercetă din nou fața cavalerului și-l văzu atât de încrezător în forța lui, atât de liniștit, atât de stăpîn pe sine, încât bănuielile ei se risipiră.

„împinge bravada la maximum !:i își spuse ea în gând,

Apoi rosti cu glas tare :

— Știind că urma să fii atacat — și te anunț că douăzeci de săbii te vor ataca — știind acest lucru, totuși ai rămas. Ai intrat de bună voie în micul meu joc. Crezi oare că-i vei străpunge pe toți cei douăzeci de luptători care-ți vor sări în spinare ?

— Că-i voi străpunge pe toți e cam mult spus. Dar ceea ce știu cu certitudine e că voi ieși de aici fără nici o rană serioasă, sau poate chiar neatins.

Pardaillan rostise aceste cuvinte fără lăudăroșenie, dar cu o atare siguranță, încât o scoase din sărite pe Fausta, și-i stîrni îndoielile. Cu aceeași siguranță îi vorbise și atunci, prin tavanul temniței din care ieșise teafăr. Cine știe dacă nu va ieși la fel de nevătămat și din capcana asta improvizată la repezeală ?

Fausta încerca să se liniștească, dar în sinea ei își spunea furioasă :

„Da ! Iar o să-mi scape, ca întotdeauna !: ”

Și la fel ca atunci când crezuse că-l are în mână, vârn-, du-l în mormântul acela, îl întrebă :

— De ce ?

Pardaillan îi răspunse pe un ton foarte rece :

— Ți-am mai spus-o : pentru că nu mi-a sunat încă ceasul».. Pentru că e scris că eu trebuie să teucid.

— Atunci de ce nu mă ucizi chiar acum, pe loc ? îl înfruntă ea, ca și cum l-ar fi provocat să-și pună în aplicare amenințarea.

Pe tonul cel mai natural, el îi răspunse :

— Nici ceasul dumitale n-a sunat încă.

— Așadar, după părerea dumitale, toate încercările mele de a te ucide sunt sortite eșecului ?

— Cred că da — îi răspunse el foarte sincer. Să ne amintim puțin de diferitele mijloace pe care le-ai încercat în unicul scop de a mă ucide : spada, înecul, focul, otrava, foamea și setea... și totuși, iată-mă înaintea dumitale, slavă Domnului, teafăr ! Poftim, vrei să ți-o spun în față ? Nu mergi pe calea cea bună încercând să mă omori. Renunță la asta. E greu ? Ții neapărat să mă trimiți într-o lume despre care se spune că e mai bună ? Da !... Dar dacă nu reușești ? Ce dracu', nu-i nevoie să ucizi oamenii ca să te descotorosești de ei ! Există des-tule mijloace de a scăpa de un om care te stânjenește, chiar dacă-i viu. Trebuie doar căutate. Glumea.

Din nefericire, starea de spirit pe care o avea, convingerea ei superstițioasă că Pardaillan era cu adevărat invulnerabil o împiedicau să-și închipuie că el își permitea să glumească pe socoteala unor lucruri atât de macabre.

Și chiar fără această convingere, tot nu i-ar fi trecut prin minte, slujindu-se de întreaga ei luciditate, că Pardaillan putea fi atât de curajos, oricât l-ar fi crezut de puternic și oricât de puternică s-ar fi simțit ea însăși.

El glumea, dar ea îl lua în serios.

Și în credința ei superstițioasă era convinsă că el însuși îi va dezvălui secretul forței sale, ca un nou Samson, arătându-i mijlocul prin care putea să-l scoată din luptă.

— Cum ? îl întrebă ea mașinal.

Pardaillan zîmbi cu milă, abia perceptibil. Da, cu milă.

Cât de deprimată trebuia să fie, ca să ajungă la un asemenea grad de inconștientă, încât să-i ceară tocmai lui ca să-i arate cum trebuie să procedeze ca să-l nimicească fără să-lucidă.

— De ! Știi și eu ? zise el tot în glumă.

Și, cu o licărire ironică în privire, adăugă, ducându-și degetul la frunte :

— Aici e forța mea... Dacă vrei, încearcă să lovești... aici...

Ea îl privi îndelung. Pardaillan părea foarte serios. Dacă el ar fi putut să-i citească gândurile, s-ar fi cutremurat văzînd ce idei infernală îi încolțise în minte din-tr-o simplă glumă.

Fausta rămase o clipă pe gânduri, încercînd să priceapă ce sens aveau vorbele lui și ce folos putea să tragă de pe urma lor, iar mintea ei, stăpînită de ideea suprimării lui Pardaillan. întrevăzu într-o străfulgerare soluția căutată.

„Creierul! își spuse ea... Să-l lovesc în creier... să i se întunece mintea !... Poate că așa... Da ! Chiar el îmi arată calea... dovadă că trebuie să fie calea cea bună. Are dreptate, e mai bine de zece ori decât moartea ... Cum de nu m-am gândit ?”

Și, cu glas tare, zîmbind sinistru :

— Ai dreptate. Dacă vei mai ieși teafăr de aici, n-am să mai încerc să teucid. Am să încerc altceva,

Pardaillan nu izbuti să-și stăpânească fiorul ce-l cuprinsese. Miraculoasa intuiție ce-l călăuzea în toate împrejurările îl făcu să-și dea seama că Fausta combinase ceva îngrozitor și că acest ceva îi fusese sugerat chiar de gluma lui.

„Lua-m-ar dracu' ! bombăni el în sinea lui. Ce nevoie am avut s-o fac pe deșteptul ! Uite-o acum pe tigroaica asta năpustindu-se pe o cale nouă și Dumnezeu știe ce-mi mai pregătește !”;

Dar nu era el omul care să se lase multă vreme stăpînit de o impresie neplăcută. își reveni și spuse cu tonul lui batjocoritor :

— Mii de mulțumiri !

Pardaillan părea atât de calm, atât de stăpîn pe sine, încât Fausta îl admiră și de astă dată, iar hotărîrea ei se clătina atât de tare, încât, înainte de a se avînta într-o nouă aventură, plină de greutate, simți nevoia să facă o ultimă încercare de a-l câștiga de partea ei.

— Ai auzit ce le-am spus acestor spanioli ? i se adresă ea cu un glas tremurător. Și încă nu le-am dezvăluit întregul meu gând. M-ai numit în zeflema res-tauratoarea imperiului lui Charlemagne. Află însă că imperiul lui Charlemagne n-ar însemna nimic pe lîngă cel pe care l-aș putea făuri dacă aș avea sprijinul unui om ca dumneata. Nu te ispitește un asemenea viitor strălucit ? Câte am putea realiza noi doi dac-am fi împreună ! Am putea face ca întregul univers să cadă la picioarele noastre. Spune-mi un cuvînt, un singur cuvînt, și prințul acesta spaniol va dispărea, iar dumneata vei rămîne singurul stăpîn al celei care n-a avut niciodată alt stăpîn decît pe Dumnezeu. Și pornim la cucerirea lumii. Vrei să rostești acest cuvînt ?

El îi răspunse pe un ton glacial :

— Credeam că ți-am spus o dată pentru totdeauna părerea mea despre aceste visuri ambițioase. Doamnă, te rog să mă ierți, dar nu e vina mea că nu ne putem înțelege.

Ea pricepu că hotărîrea lui era de nestrămutat. Nu mai stăruia și se mulțumi să dea din cap în. semn de aprobare.

Pardaillan continuă pe un ton mușcător :

— Dar aceasta, doamnă, mă face să-ți spun ceea ce eram hotărît să-ți spun cînd am intrat aici. Și dacă n-am făcut-o mai devreme, te rog să recunoști că n-a fost numai din vina mea.

— Te ascult — rosti ca cu răceală în glas. Pardaillan o privi drept în ochi și-i spuse apăsător :

— Că vei face ca regele Filip să fie asasinat așa cum ai făcut cu Henri de Valois acum câteva luni, asta-i o treabă care vă privește pe dumneata și pe el. Nu sunt chemat să-i iau apărarea lui Filip care, de altfel, e în stare să se apere și singur. Că vei face, dintr-o ambiție personală, ca țara aceasta să treacă prin foc și sabie, că vei dezlănțui grozăviile unui război civil, așa cum ai procedat în Franța, asta este de asemenea, o chestiune care vă privește pe dumneata, pe Filip și poporul său. Dacă mijloacele pe care le folosești în acest scop ar fi cinstite, mărturisesc că n-aș fi deloc supărat, căci ridicînd poporul Spaniei împotriva regelui său, îi vei da destul de furcă acestuia, punându-l în imposibilitate de a-și urmări planurile lui în Franța. în felul acesta, sărmana mea țară, sub conducerea unui om șiret, dar cumsecade, cum este Bearnezul, va căpăta un răgaz ca să-și vindece în bună măsură rănile provocate de nenorocirile pe care le-ai abătut asupra ei. Chiar dacă nu-ți aprob, doamnă, ideile și procedeele, cel puțin în aceste

două privințe nu mă vei găsi împotriva dumitale.

— Asta e mult, cavaliere — spuse ea cu sinceritate — și dacă pretențiile dumitale în schimbul acestei neutralități care îmi este foarte prețioasă nu sunt inacceptabile, succesul îmi este asigurat.

Pardaillan schiță un zîmbet și continuă :

— Aici n-ai decît să faci tot ce poțtești, treaba dumitale, Dar nu-ți arunca privirile asupra țării mele. Ți-am mai spus-o, Franța are nevoie de liniște și de pace. Nu încerca să ațîți acolo ura și dezbinarea, așa cum ai mai făcut și altădată, căci atunci mă vei găsi împotriva dumitale. Și, fără să vreau să te umilesc și cu atît mai puțin să mă laud, știi, desigur, ce înseamnă să mă ai dușman.

— Știi — răspunse ea cu gravitate. Asta e tot ce aveai să-mi spui ?

— Nu, pe toți dracii ! Mai vreau să-ți spun că noua lovitură pe care o încerci aici e menită unui eșec sigur. Va avea aceeași soartă ca și loviturile pe care le-ai pus la cale în Franța : vei fi înfrîntă.

— De ce ?

— Aș putea să-ți răspund la asta : Pentru că asemenea lovituri se bazează pe violență, pe trădare și pe asasinat. Ba ți-aș putea răspunde chiar și mai simplu : Pentru că visurile dumitale ambițioase sunt clădite pe viața unui om cinstit și simplu, El Torero, care nu va primi oferta pe care vrei să i-o faci. Pentru că don Cezar e

un om pe care eu îl stimez, îl iubesc și de care-ți interzic, ia aminte, îți interzic să te legi, dacă nu vrei să ai de-a face cu mine. Și-acum, că ți-am spus tot ce aveam să-ți spun, ești liberă să-ți chemi ucigașii plătiți. -

Spunând acestea, Pardaillan se ridică și rămase în picioare, plin de îndrăzneală. Și în aceeași clipă, ca și cum i-ar fi auzit vorbele, ucigașii se năpustiră în sală scoțind strigăte înfricoșătoare.

Fausta se ridicase și ea. Nu rosti nici un cuvânt.

Fără să se grăbească, se întoarse și porni cu semeție spre celălalt capăt-al încăperii, dornică să asiste la luptă.

Dacă Pardaillan ar fi vrut, ar fi fost de ajuns să-și întindă brațul și să-și lase mâna pe umărul Faustei, pentru ca lupta să se sfârșească înainte chiar de a fi început. Ar fi avut, în felul acesta, un scut minunat. Nici unul dintre cei prezenți n-ar fi îndrăznit să schițeze vreun gest, văzînd-o pe stăpâna lor în mâinile celui pe care aveau misiunea să-l ucidă fără milă.

Dar Pardaillan nu era omul care să folosească asemenea mijloace. Stătea nemișcat și se uita la Fausta cum se îndepărtează.

Centurion potrivise bine lucrurile. Întârziase puțin, dar știa că se poate bizui pe Fausta ca să-l rețină pe cavalier cât timp era necesar. Adusese cu el vreo cincisprezece nemernici, oameni devotați lui, care-l urmau în toate expedițiile făcute împreună cu Barba Roja și care i se supuneau cu o disciplină cu adevărat militară, fiind siguri că nu vor fi pedepsiți, ba chiar că vor primi o răsplătă bunicică.

Pe lângă trupa asta, agentul Inchiziției mai adusese cu el pe cei trei „oșteni” aflați la dispoziția Faustei : Saint-Maline, Montsery și Chalabre ; ei sfârșiseră prin se învoi să-l urmeze pe Centurion, care le vorbise în numele principesei, dar erau hotărâți să acționeze de capul lor, nefiind prea dispuși să se supună ordinelor unui personaj care nu le inspira nici o simpatie.

Cele două trupe — căci „oștenii” nu se despărțeau niciodată unul de altul și se țineau deoparte în mod ostentativ de camarazii lor de ocazie — cele două trupe numărau la un loc douăzeci de oameni (exact cifra pomenită de Fausta) înarmați cu săbii lungi și puternice, și cu niște pumnale scurte și zdravene.

Spuneam că atacatorii s-au năpustit cu strigăte înfricoșătoare. Dar dacă măsura pe care o luase Fausta, de a-l așeza pe Pardaillan în fundul sălii, era bună în sensul că-l silea pe cavalier, înghesuit într-un colț, să sară peste un număr considerabil de obstacole .să lupte cu întreaga trupă ca să ajungă la ieșire, aceeași măsură se dovedea a fi și proastă, căci, pentru a ajunge la victima lor, oamenii lui Centurion trebuiau și ei să sară peste aceleași obstacole, ceea ce le încetinea simțitor elanul.

Pardaillan îi privea cum vin spre el, cu zâmbetul batjocoritor pe care-l avea în asemenea momente.

Nu găsisese cu cale să-și scoată pumnalul, singura armă ce-i rămăsese. Se mulțumise doar să se refugieze în spatelul băncii pe care stătuse înainte cu o clipă. Banca aceasta era ultima din rând. Pardaillan își pusese genunchiul stâng pe bancă și, astfel instalat, cu brațele încrucișate, cu zâmbetul pe buze, cu ochii la pîndă și scâpărători de ironie, îi aștepta să ajungă în preajma lui. Ce plănuia cavalierul ? Ce lovitură îndrăzneată, fulgerătoare, și neprevăzută le pregătea ? E tocmai ceea ce se întreba Fausta care, de la locul ei, îl urmărea, simțind cum în fața unei asemenea netulburate cutezanțe, o cuprind din ce în ce mai mult îndoielile.

„O să-i bată pe toți ! își spunea ea. Asta-i sigur ! E scris să fie așa ! O să scape și de aici fără nici o zgîrietură !”

între timp, Pardaillan îi recunoscuse pe „oșteni”.

— Bună seara, domnilor ! îi salută el zeflemitor.

— Bună seara, domnule de Pardaillan — răspunseră politicos toți trei.

— E pentru a doua oară că mă atacați astăzi, domnilor. Văd că vă câștigați cinstitul banii pe care-i primiți de la doamna Fausta. Mă simt cam stânjenit că vă dau atâta de lucru.

— Nu vă faceți asemenea griji, domnule. Totul e să vă biruim pînă la urmă, asta-i tot ce dorim — spuse Saint-Maline.

— Sper că de astă dată vom fi mai norocoși — adăugă Chalabre.

— E foarte posibil ! răspunse liniștit Pardaillan. Cu atît mai mult cu cît, precum vedeți, nu sunt înarmat.

— Așa este ! recunoscui Montsery, oprindu-se. Domnul de Pardaillan e dezarmat !

— Ah, drace ! făcură și ceilalți doi oprindu-se la rîndul lor.

— Bine, dar nu-l putem ataca dacă nu se poate apăra ! spuse în șoaptă Montsery.

— Foarte just — fu de aceeași părere Chalabre.

— Cu atît mai mult, cu cît sunt aici destui care pot duce treaba asta la bun sfârșit, întări Saint-Maline. trăgînd cu ochiul spre oamenii lui Centurion.

Apoi, cu glas tare, i se adresă lui Pardaillan :

— Deoarece n-aveți o armă cu care să vă apărați, noi ne abținem, domnule. Ce naiba ! Doar nu sîtem niște criminali !

Pardaillan zîmbi și, cum toți trei, înainte de a-și pune săbiile la loc în teacă, îl salutară cu același gest nu lipsit de noblețe, se înclină și el politicos și le spuse foarte calm :

— în cazul acesta, domnilor, depărtați-vă și priviți...

dacă vă interesează.

În momentul acela șapte sau opt dintre cei mai îndrăzneți atacatori nu mai aveau să treacă decît peste două rînduri de bănci ca să ajungă la el.

Fără grabă, cu gesturi măsurate, Pardaillan se aplecă și apucă în brațe banca de care-și sprijinise genunchiul.

Era o bancă din stejar masiv lungă de doi metri, și probabil foarte grea.

Pardaillan o ridică fără nici o sfortare aparentă, iar când primii atacatori se apropiară de el, o legănă în aer, fulgerător de iute și de viguros, cu o mișcare largă, ca aceea a unui secerător.

Un om rămase mort pe loc, trei se retraseră ge-mând, ceilalți se opriră uluiți.

Pardaillan răsese ușor și răsufle o clipă.

Dar restul bandeii venea din urmă, exercitând o presiune puternică asupra primelor rânduri, care trebuiau astfel să înainteze.

Cu sânge rece, metodic, Pardaillan făcu din nou mișcarea aducătoare de moarte.

Alți trei atacatori fură siliți să se retragă schilodiți.

Nu mai rămăseseră decât treisprezece, fără să-i punem la socoteală pe cei trei „oșteni”, care asistau cu gura căscată la această eroică luptă a unui om contra douăzeci.

Oamenii lui Centurion se opriră, unii se grăbiră chiar să se dea înapoi, pentru ca distanța dintre ei și îngrozitoarea bancă să fie din ce în ce mai mare.

Pardaillan mai respiră o dată, apoi, profitând de faptul că atacatorii erau strânși în grup compact, ridică din nou formidabila armă, pe care el singur, poate, era în stare s-o mânuiască cu atâta ușurință, o legănă în aer o clipă și o zvârli cu toată puterea în grupul împietrit al atacatorilor.

Atunci se produse debandada. În neorânduială, oamenii lui Centurion o luară la sănătoasa și nu se opriră decât în spațiul liber de dinaintea platformei.

Alături de Centurion, care, deși nu se cruțase în timpul luptei, avusese norocul să scape cu câteva lovituri ușoare, nu mai erau decât șase oameni teferi.

Cinci rămăseseră pe loc, morți sau într-o stare prea gravă ca să mai aibă putere să se scoale. Ceilalți, mai greu sau mai ușor răniți, sângerând și gemând, erau scoși din luptă.

Pardaillan își șterse fruntea nădușită și-i întrebă din vârful buzelor :

— Hei, vitejii mei, ce mai așteptați ? De ce dracu' nu atacați ? Doar știți bine că sunt singur și neînarmat !

Dar cum, în timp ce le vorbea astfel, își punea piciorul pe banca de lângă el, oamenii lui Centurion rămăseră pe loc, în ciuda înjurăturilor șefului.

Atunci Pardaillan răsese și mai tare și, observând că la picioarele lui zăceau câteva săbii, se aplecă liniștit, o ridică pe cea care i se părea mai lungă și mai rezistentă și, făcând-o să vâjâie, le spuse cu aerul lui batjocoritor :

— Hai, ticăloșilor, cavalerul de Pardaillan vă iartă. Și, fără să se mai sinchisească de ei, se întoarse spre Fausta și-i strigă : La revedere, principesă !

Încet, metodic, fără să-și întoarcă privirile, ca și cum ar fi fost sigur că nimeni n-ar fi îndrăznit să-i tulbure plecarea, se îndreptă spre zidul din fundul sălii, spre colțul în care-l adusese Fausta, convinsă fiind că pe acolo nu există nici o ieșire.

Ajuns în dreptul zidului, lovi de trei ori cu mânerul săbiei ridicate de pe jos.

Zidul se deschise singur.

Înainte de a ieși, Pardaillan se întoarse cu fața spre Centurion și oamenii săi. Aceștia, venindu-și în fire, se repeziră după el. Chiar și cei trei „oșteni”, văzându-l înarmat, atacară alături de dînșii.

Râsul cristalin al lui Pardaillan izbucni mai iromic decât Oricând.

— Prea târziu, mielușeilor !

Și ieși fără grabă, cu capul sus.

Când bandiții, urlând și amenințând, ajunseră acolo, se izbiră de zidul care se închisese de la sine.

Rușinați, furioși, turbați, băteau în zid cu toată puterea.

Trei dintre oamenii lui Centurion ridicară cu mare greutate una din băncile pe care cavalerul le mânuiase cu atâta ușurință și se folosiră de ea în chip de berbece, fără să reușească însă să clinească zidul.

Sfârșiți de oboseală, se resemnară să renunțe la urmărire și, cu o înfățișare jalnică, se strânseră în jurul Fauste. Centurion, mai ales, era foarte îngrijorat. Se aștepta la muștrări aspre și, deși personal se purtase vitejește, se întreba cum va primi ea această rușinoasă înfrângere.

Saint-Maline, Chalabre, Montsery nu erau nici ei prea liniștiți. Desigur, gestul lor fusese cavaleresc și nu-l regretau deloc, dar, oricum, Fausta îi plătea ca să-l ucidă pe Pardaillan și nu ca să se ia la întrecere cu el în ceea ce privește galanteria și generozitatea.

Așadar, stăteau cu toții țepeni, ca la paradă, aștep-tând cu o resemnare melancolică să izbucnească furtuna.

Dar, spre marea surpriză a tuturor, Fausta nu le făcu nici un fel de muștrare. Ea știuse, fusese sigură că Pardaillan va ieși victorios din luptă. Înfrângerea oamenilor ei nu putea deci nici s-o mire și nici s-o scoată din sărite. Făcuseră tot ce le stătea în puteri, văzuse și ea cum se purtaseră în timpul luptei.

Fuseră înfrânți doar pentru că se izbiseră de o forță supranaturală. Chiar dac-ar fi fost de trei ori mai numeroși, soarta lor ar fi fost aceeași : era o fatalitate. Și atunci, ce rost ar fi avut să se supere ?

Așadar, Fausta se mulțumi să le spună :

— Oamenii aștia să fie ridicați de pe jos și să li se dea îngrijirile cerute de starea în care se află. Fiecare dintre ei va primi câte o sută de livre drept, răsplată. Au făcut ce-au putut, n-am ninic de zis?

Aceste cuvinte fură întâmpinate cu' chiote de bucurie, într-o clipă, răniții fură ridicați și nu mai rămăseră acolo decât Centurion și cei trei „oșteni”.

— Domnilor — le spuse Fausta — vă rog să mă așteptați o clipă pe coridor.

Cei patru bărbați se înclinară în tăcere și ieșiră, lă-sând-o singură.

Multă vreme, Fausta rămase nemișcată pe banca pe care se așezase, combinând, căutând, punându-și în mișcare toate resursele minții sale atât de inventive.

Dar ce voia oare ? Poate că nici ea nu știa prea bine. Fapt este că, din timp în timp, rostea un cuvânt, mereu același:

— Nebunia ! ...

Și după ce rostea acest cuvânt, se cufunda din nou în gândurile ei.

În cele din urmă, gășind desigur soluția atât de mult căutată, se ridică, se întoarse să-și ia garda personală și se urcă în apartamentele ei.

În timp ce, la un semn al ei, „oștenii” se instalau în vestibul, Fausta intră în camera de lucru, urmată de Centurion, căruia îi dădu instrucțiuni clare și amănunțite. Potrivit acestora, asasinul plătit părăsi casa dintre chiparoși și se întoarse grabnic la Sevilla.

Fausta așteptă în cabinetul ei. Așteptarea nu-i fu însă prea lungă, căci de-abia trecuse o jumătate de oră de la plecarea lui Centurion și litiera o și aștepta în fața intrării, iar o parte din slugile ei forfoteau de colo-colo prin casă.

Se lumina de ziuă. Fausta se urcă în litieră, care se puse imediat în mișcare, fără să mai fie nevoie de un ordin din partea ei. În jurul litierei călăreau slujitorii ei obișnuiți, Montsery, Chalabre, Saint-Maline, iar în urma lor venea o impunătoare escortă de cavaleri înarmați până în dinți.

Litiera pătrunse în Alcazar și se opri în fața apartamentelor marelui inchișitor.

Câteva clipe mai târziu, Fausta se și afla în cabinetul lui Espinosa, cu care avu o convorbire lungă și secretă. Desigur că în cele din urmă aceste două personaje puternice au ajuns la o înțelegere, desigur că Fausta a obținut ceea ce voia, căci la plecare, condusă pînă la litieră de însuși Espinosa, pe buze îi flutura un zîmbet de triumf, iar o licărire de mulțumire făcea ca ochii ei negri să fie și mai strălucitori.

Pentru cei care o cunoșteau pe principesă, mulțumirea ce i se citea pe față nu putea să izvorască din deosebita cinste pe care i-o făcuse marele inchișitor : Fausta era obișnuită să primească omagiile celor mai mari dintre cei mari.

EPILOG

Când se întoarse la Hanul Turnului, Pardaillan găsi acolo pe un dominican, care-l aștepta plin de răbdare : era don Benito, unul dintre secretarii lui Espinosa, același călugăr care o închisese cu atâta îndemănare pe Fausta în cabinetul plin de șiretlicuri al marelui inchișitor, ca să-i ia faimosul pergament pe care apoi Pardaillan îl făcuse să i-l dea înapoi.

Călugărul venea din partea marelui inchișitor, ca să-l anunțe că maiestatea sa regele ar dori să-l primească pe domnul ambasador în audiență de despărțire, în ultima zi a săptămânii. Totodată, călugărul îi înmână lui Pardaillan un bilet de liberă trecere, în toată regula, pentru dînsul și suita lui, plus un bon în valoare de 50 000 de ducați aur pe numele lui don Cezar El Torero, plățibili oricând, fie în oricare oraș al regatului, fie la Paris sau în oricare oraș din guvernământul .Flandrei.

Regele îl primi cu multă amabilitate pe domnul ambasador și-i dădu asigurarea că Spania nu va face nici un fel de greutate la recunoașterea maiestății sale Henric de Navarra ca rege al Franței, în ziua când acesta va trece la religia catolică.

Espinosa îl rugă pe ambasador să binevoiască să primească un dar pe care marele inchișitor i-l oferea din partea lui, drept amintire, ca celui mai viteaz, cât celui mai demn dintre nobilii cu care avusese a avea de a face pînă atunci.

Darul acesta, pe care- Pardaillan îl primi cu o bucurie vădită, era o spadă de luptă, o sabie lungă, puternică și minunată, care purta semnătura unuia dintre cei mai mari maștri armurieri din Toledo.

Pardaillan o primi cu o plăcere cu atât mai mare, cu cât nu era doar o armă de paradă, ci o simplă sabie, bună și puternică. Numai că, la întoarcerea sa la han, observă că această sabie cu o înfățișare atât de simplă avea garda împodobită cu trei diamante, dintre care cel mai mic valora cel puțin cinci-șase mii de scuzi.

El Chico, care înflorea văzînd cu ochii datorită .dragostei statornice pe care i-o arăta „mica lui stăpînă”, se văzu înzestrat din generozitatea lui El Torero cu o sumă de cincizeci de mii de livre, ceea ce a contribuit, și nu puțin, ca să fie bine văzut de către cinstitul Ma-nuel, care consimțise, dar nu fără mofturi, la căsătoria fiicei sale, frumoasa și bogata Juana, cu această bucată de om, tot așa de calic ca și Iov, cel de biblică amintire.

Pardaillan dori să ia și el parte la căsătoria piticului, socotind că-i era dator acest semn de prietenie.

De altminteri, se poate spune, fără exagerare, că nunta aceasta a fost un adevărat eveniment și că toată lumea de vază a orașului și chiar oameni de la Curte au avut curiozitatea să fie de față la această căsătorie socotită de mulți dintre ei a fi extravagantă. Dar când apărură dragălașa pereche pe care o formau cei doi miri, din toate părțile se auzi o ploaie de laude și de binecuvântări.

Pardaillan îi dădea cu conștiinciozitate lecții de scrimă lui El Chico și se arăta chiar surprins și uimit de progresele elevului său.

În sfârșit, Pardaillan o porni din nou spre Franța, luîndu-i cu dînsul pe El Torero și pe logodnica sa, Giralda, care se hotărâseră să se căsătorească chiar în Franța.

Cam la vreo lună după plecarea sa din Sevilla, Pardaillan îi aducea lui Henric al IV-lea prețiosul document, cucerit cu prețul atâteor lupte și primejdii și-i făcea un raport amănunțit despre felul cum își îndeplinesc misiunea. -și

— Uf i exclamă Bearnezul, rupînd în mii de bucățele, cu o vădită satisfacție, faimosul document. Pe toți dracii ! Domnule, vă voi datora de două ori coroana mea... Nu spuneți că nu... am memorie bună. Așadar.

veți rămâne la fel de neclintit și nu-mi veți da nici acum prilejul să fac ceva pentru dumneavoastră ?

— Zău, sire — răspunse Pardaillan cu zâmbetul său de om de treabă — de data asta se potrivește de minune, tocmai voiam să-i cer maiestății voastre o favoare.

— Bine ! răspunse regele vesel. Să vedem despre ce favoare e vorba... și dacă nu sunteți prea pretențios...

Iar în sinea lui, își spuse :

„Pînă la urmă, ajungi și tu acolo, ca și toți ceilalți." Iar Pardaillan, în sinea lui, își spunea și el: «...„Dacă nu sunteți prea pretențios !"... întreg Bear-nezul e în vorbele astea !- Și cu glas tare :

— I-aș cere maiestății voastre favoarea de a-l prezenta pe un prieten pe care l-am adus cu mine din Spania,

— Cum, asta-i tot ? '

— Aș cere pentru dânsul o funcție onorabilă în armata regelui.

Și, observând strămbătura de-abia vizibilă pe care o făcuse regele, continuă cu răceală :

— O funcție onorifică... se înțelege... Prietenul meu e destul de bogat ca să se lipsească de soldă.

— Bine, din moment ce...

Pardaillan zîmbi auzind încuviințarea regelui și continuă pe același ton sec :

— Maiestatea voastră va binevoi, în amintirea înaltei stime eu cane dorește să mă cinstească, să se ocupe în mod deosebit de prietenul meu și să-i acorde prilejul ca să se distingă, în folosul său.

— Ei, drace ! făcu regele surprins.

— În sfârșit, maiestatea voastră va binevoi să ridice la rangul de ducat pământul pe care prietenul meu își propune să-l cumpere în Franța.

— Ho ! Ce dracu !.., Chiar un ducat !.. Cum asta,, așa, deodată,, primului calic,, asta îi va face pe unii să cîrtească.,,

— Ii veți lăsa să cîrtească, sire !... Dar prietenul meu nu e un calic. El e un nobil autentic, și chiar dintr-o familie foarte nobilă.

— Dacă vă luați răspunderea ! răspunse regele șovăind.

— Îmi iau întreaga răspundere, sire. În sfârșit, da sau nu ?

— Da, afurisitul !... Cred însă că nu vi se va părea prea mult dacă vă cer să știu și eu cui trebuie să-i fac această favoare.

— Din moment ce i-ați acordat-o, nu — făcu Pardaillan, care-și reluase aerul lui de băiat bun.

Și în câteva cuvinte îi explică cine era El Torero, pentru care ceruse favorurile ce i se păruseră regelui-excesive.

— Ei, pe toți dracii ! De ce nu mi-ai spus-o de la început ?

— Aveam eu planurile mele, sire — răspunse Pardaillan zîmbind.

Regele îl privi o clipă în ochi, apoi izbucni în rîs, dînd din umeri. Ghicise cărui motiv i se supusese Pardaillan.

Și-atunci, apucându-i mâna cu o emoție sinceră, îl întrebă :

— Și pentru dumneavoastră ?... Nu-mi cereți nimic ?

— Dar mie nu-mi trebuie nimic, sire — răspunse Pardaillan cu aerul lui cel mai naiv. Sau poate că, totuși... am și eu nevoie de ceva...

— Aha, vedeți !

— Am nevoie — continuă Pardaillan ne tulburat — să fiu cu totul liber.

— Aha ! făcu regele dezamăgit. Desigur că iar vreo aventură extraordinară ?

— Nu, sire, jur că nu... o aventură cu totul obișnuită... trebuie să caut un copil.

care copil ? întrebă regele foarte mirat. Și ce interes poate prezenta pentru dumneavoastră acest copil ?

— E fiul meu ! răspunse Pardaillan, înclinându-se.

Sfârșit.